
SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE RI TAS

De pretio Homeri Operum
vide Tomum priorem.

HOMERI OPERUM

TOMUS POSTERIOR

ſive

ODYSSEA

BATRACHOMYOMACHIA,

Hymni & Epigrammata.

GRAECE ET LATINE.

Accedunt Fragmenta Græce.

Juxta Editionem

Noviſſimam atque accuratiſſimam

SAMUELIS CLARKE.

AMSTELAEDAMI,

Apud J. WETSTENIUM.

MDCCXLIII.

TOMI POSTERIORIS.

HOMERI POEMATU

I N D E X.

H Y M N I in

E P I G R A M M A T A.

ΤΗΣ Τ

ΜΝΗΜΗ ΑΡΕΤΗ ΘΥΣΙΣ ΚΩΜΩΙΔΙΑ ΑΓ
ΠΙΣΤΙΣ ΣΟΦΙΑ

Ex marmore antiquo in Palatiolo

ΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψῳδίας Α.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. Γενομένης δὲ ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, ἐς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει, ἔμφασιν δοῦσα, ὡς θεὸς εἴη. Καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία.

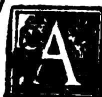
Argumentum primi Libri

RHAPSODIÆ HOMERI.

Argumentum.

Deorum concilium fit de Ulysse in Ithacam mittendo a Calypsûs Insula : post quod Pallas in Ithacam proficiscitur ad Telemachum, similis facta Mentæ regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum, ut proficisceretur ad patris inquisitionem, in Pylum quidem ad Nestorem, in Spartam vero ad Menelaum discedit, indicio de se quod dea esset. & procorum fit convivium.

Ἄλφα, θεῶν ἀγορή, Ὀδυσῆϊ Παλλάδι θάρσος.

Νδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα
πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσ
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγν
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κα
θυμὸν,
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἑτάρους ἐῤῥύσατο, ἱέμενός περ·
Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος Ἠελίοιο
Ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἁμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
Τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἶκόνδε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι· θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
(Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος,)
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται·
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρείδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν·
Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,

Δυσμόρῳ

A. Deorum concio, ad Ulyssem Pallade confidentia.

Virum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multùm
Erravit, postquàm Trojæ sacram urbem evertit;
Multorúmque hominum vidit urbes, & mores cognovit:
Plurimos autem ille in mari passus est dolores suo (in animo,
Magnâ-curâ-servans suámque animam & reditum sociorum:
Sed neque sic servavit socios, tametsi cupiens;
Suâ enim ipsorum insipientiâ perierunt;
Stulti, qui boves sublimis Solis
Comederunt: ille verò iis abstulit reditûs diem.
Hæc aliquâ-ex-parte, dea, filia Jovis, dic & nobis.
Jam alii quidem omnes, quotquot effugerant sævam mortem,
Domi erant, bellóque elapsi atque mari;
Hunc autem solum, reditûs indigentem atque uxoris,
Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,
In specubus cavis, cupiens *sibi* maritum esse.
Sed quandò jam tempus venit, circumvolventibus annis,
Quo ei destinârunt dii domum redire
In Ithacam; neque tum evaserat è laboribus,
Etiam inter suos amicos; dii verò miserabantur omnes,
Præter Neptunum: ille autem indesinenter irascebatur
Divino Ulyssi; antequàm *is* suam in terram venisset.
Sed ille quidem Æthiopas adierat longè semotos,
(Æthiopas, qui bifariàm divisi sunt, ultimi hominum,
Alii quidem ad occidentem solem, alii verò ad orientem,)
Adfuturus tauorúmque & agnorum hecatombæ.
Ibi ille delectabatur convivio assidens: at *dii* alii jam
Jovis in ædibus Olympii congregati erant.
His autem sermones cœpit pater hominúmque deorúmque;
Recordabatur enim in animo eximii Ægisthi,
Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
Hujus ille recordatus, verba inter immortales fecit;
„ Papæ, ut scilicèt deos mortales culpant!
„ Ex nobis enim aiunt mala esse, hi verò & ipsi
„ Suâ stultitiâ præter fatum calamitates patiuntur.
„ Quemadmodùm & nunc Ægisthus, præter fatum, Atridæ
„ Duxit uxorem sponsam, ipsúmque occidit reversum,
„ Gnarus gravis exitii; quoniam illi prædiximus nos,
„ Mercurio misso speculatore Argicidâ:
„ Ut neque ipsum occideret, neque ambiret *ejus* uxorem:
„ Ex Oreste enim erit ultio Atridæ;
„ Postquàm pubuerit & suam desiderabit ditionem.
„ Sic dixit Mercurius; sed non menti Ægisthi
„ Persuasit bona consulens: nunc autem cumulatè omnia luit.
Huic autem respondit deindè dea cæsia Minerva;
„ O pater noster Saturnie, summe regum,
„ Et valdè ille quidem meritâ jacet morte:
„ Sic pereat & alius, quicunque talia fecerit!
„ Verùm mihi pro Ulysse prudenti cruciatur cor,

Fig. I.

ΜΝΗΜΗ ΑΡΕΤΗ ΦΥΣΙΣ·ΚΩΜΩΙΔΙΑ ΑΓ... ...ΚΟΥΜΕΝΕ
ΠΙΣΤΙΣ ΣΟΦΙΑ

Ex marmore antiquo in Palatiolo...

ΤΗΣ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ῬΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψῳδίας Α.

ΘΕῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. Γενομένης δὲ ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, ἐς Πύλον μὲν πρὸς Νέςορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει, ἔμφασιν δοῦσα, ὡς θεὸς εἴη. Καὶ τῶν μνηςήρων γίνεται εὐωχία.

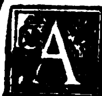
Argumentum primi Libri

RHAPSODIÆ HOMERI.

Argumentum.

DEorum concilium fit de Ulysse in Ithacam mittendo a Calypsus Insula: post quod Pallas in Ithacam proficiscitur ad Telemachum, similis facta Mentæ regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum, ut proficisceretur ad patris inquisitionem, in Pylum quidem ad Nestorem, in Spartam vero ad Menelaum discedit, indicio de se quod dea esset. & procorum fit convivium.

Ἄλφα, θεῶν ἀγορὴ, Ὀδυσηΐδι Παλλάδι θάρσος.

Νδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω·
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἑτάρους ἐῤῥύσατο, ἱέμενός περ·
Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος Ἠελίοιο
Ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἁμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
Τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἶκόνδε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι· θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
(Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος,)
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα·
Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται·
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρείδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν·
Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ,

Δυσμόρῳ,

A. Deorum concio, ad Ulyssea Pallade confidentia.

Irum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multùm
Erravit, postquàm Trojæ sacram urbem evertit;
Multorúmque hominum vidit urbes, & mores cognovit: (in animo,
Plurimos autem ille in mari passus est dolores suo
Magnâ-curâ-servans suámque animam & reditum sociorum:
Sed neque sic servavit socios, tametsi cupiens;
Suâ enim ipsorum insipientiâ perierunt;
Stulti, qui boves sublimis Solis
Comederunt: ille verò iis abstulit reditûs diem.
Hæc aliquâ-ex-parte, dea, filia Jovis, dic & nobis.
Jam alii quidem omnes, quotquot effugerant sævam mortem,
Domi erant, bellóque elapsi atque mari;
Hunc autem solum, reditûs indigentem atque uxoris,
Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,
In speluncis cavis, cupiens *sibi* maritum esse.
Sed quandò jam tempus venit, circumvolventibus annis,
Quo ei destinârunt dii domum redire
In Ithacam; neque tum evaserat è laboribus,
Etiam inter suos amicos; dii verò miserabantur omnes,
Præter Neptunum: ille autem indesinenter irascebatur
Divino Ulyssi; antequàm *is* suam in terram venisset.
Sed ille quidem Æthiopes adierat longè semotos,
(Æthiopes, qui bifariàm divisi sunt, ultimi hominum,
Alii quidem ad occidentem solem, alii verò ad orientem,)
Adfuturus taurorúmque & agnorum hecatombæ.
Ibi ille delectabatur convivio assidens: at *dii* alii jam
Jovis in ædibus Olympii congregati erant.
His autem sermones cœpit pater hominúmque deorúmque;
Recordabatur enim in animo eximii Ægisthi,
Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
Hujus ille recordatus, verba inter immortales fecit;
„ Papæ, ut scilicèt deos mortales culpant!
„ Ex nobis enim aiunt mala esse, hi verò & ipsi
„ Suâ stultitiâ præter fatum calamitates patiuntur.
„ Quemadmodùm & nunc Ægisthus, præter fatum, Atridæ
„ Duxit uxorem sponsam, ipsúmque occidit reversum,
„ Gnarus gravis exitii; quoniam illi prædiximus nos,
„ Mercurio misso speculatore Argicidâ:
„ Ut neque ipsum occideret, neque ambiret *ejus* uxorem:
„ Ex Oreste enim erit ultio Atridæ;
„ Postquàm pubuerit & suam desiderabit ditionem.
„ Sic dixit Mercurius; sed non menti Ægisthi
„ Persuasit bona consulens: nunc autem cumulatè omnia luit.
Huic autem respondit deindè dea cæsia Minerva;
„ O pater noster Saturnie, summe regum,
„ Et valdè ille quidem meritâ jacet morte:
„ Sic pereat & alius, quicumque talia fecerit!
„ Verùm mihi pro Ulysse prudenti cruciatur cor,

Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐςι θαλάσσης,
Νῆσος δενδρήεσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅςε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
Τοῦ θυγάτηρ δύςηνον ὀδυρόμενον κατερύκει.
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται· οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε· οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺ
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς πέρι μὲν νόον ἐςὶ βροτῶν, πέρι δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐςὶ μέγιςον
Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόςον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων,
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοςῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιςα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
Νόςον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πᾶσι μνηςήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόςον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ·
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, ςιβαρὸν, τῷ δάμνησι ςίχας ἀνδρῶν

Ἡρώων

„ Infelice; qui jamdiù, procul ab amicis, calamitates patitur
„ Insulâ in circumfluâ, ubi & umbilicus est maris,
„ Insula sylvosa: dea verò intra domum habitat
„ Atlantis filia multiscii, qui & maris
„ Omnis profunditates novit, sustinétque columnas ipse
„ Longas, quæ terrámque & cœlum disterminant:
„ Ejus filia infortunatum lugentem detinet;
„ Semper enim mollibus & blandis sermonibus
„ Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur; verùm Ulysses,
„ Cupiens vel fumum exilientem videre
„ Suæ terræ, mori cupit; neque tibi tandem
„ Commovetur charum cor, Olympie: Nonne tibi Ulysses
„ Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando,
„ Trojâ in latâ? quid illi tantum irasceris, ô Jupiter?
Huic autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter,
„ Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
„ Quomodò unquam ego Ulyssis divini oblivíscerer?
„ Qui & mente superat mortales, & abundè sacra Diis
„ Immortalibus dedit, qui cœlum latum habitant?
„ Verùm Neptunus terram-continens assiduò semper
„ Ob Cyclopem irascitur, quem oculo privavit,
„ Parem-deo Polyphemum, cujus robur est maximum
„ Inter omnes Cyclopas: Thoosa verò eum peperit nympha,
„ Phorcynis filia, maris infructuosi principis,
„ In specubus cavis Neptuno mixta.
„ Ex eo tempore Ulyssem Neptunus terræ-quassator
„ Neutiquam occidit, sed errabundum-arcet à patriâ terrâ.
„ Verùm agite, nos ipsi dispiciamus omnes
„ De-reditu, ut revertatur; Neptunus autem remittat
„ Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
„ Immortalibus invitis Diis, contendere solus.
Huic autem respondit deinde dea cæsia Minerva;
„ O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
„ Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
„ Redire Ulyssem prudentem ad suam domum,
„ Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
„ Insulam in Ogygiam jubeamus-ire; ut celerrimè
„ Nymphæ pulchricomæ edicat certam *nostram*-sententiam,
„ Reditum Ulyssis magnanimi, uti redeat.
„ Porrò ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
„ Magis excitem, & ei robur in mente ponam,
„ Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
„ Omnibus procis interdicat, qui ei semper
„ Pecora plurima mactant, & flexipedes camuris-cornibus boves.
„ Mittam autem in Spartam & in Pylum arenosam,
„ Reditum sciscitaturum patris dilecti, sicubi audierit;
„ Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat.
Sic fata, pedibus subligavit pulchra talaria,
Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare,
Quàm super immensam terram, simul-cum flatu venti:
Sumpsit autem validam hastam, acuminatam acuto ære,
Gravem, magnam, solidam; quâ domat acies virorum

Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην·
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο· νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι, ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά·
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας,
Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηστήρων· μὴ ξεῖνος, ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,
Δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα, προκείμενα, χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
Μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Κήρυ

Heroüm, quibus utique irascitur forti-patre-nata.
Descendit autem ab Olympi verticibus festinans:
Stetitque Ithacæ in populo ad vestibulum Ulyssis,
Limine in aulæ, manu verò tenebat ferream hastam;
Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ.
Invenit autem procos superbos: illi quidem tum
Talis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pellibus boüm, quos occiderant ipsi.
Præcones verò ipsis & seduli famuli,
Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam,
Alii autem spongiis multiforis mensas
Abstergebant, & proponebant, & carnes multas dividebant.
Hanc verò longè primus vidit Telemachus deo-similis;
Sedebat enim inter procos charo mœstus corde,
Cernens patrem eximium in mente; si alicundè veniens
Procorum quidem dispersionem per ædes faceret,
Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.
Hæc cogitans, procis assidens, vidit Minervam;
Ivitque rectà foràs; indignabatur nempè animo
Hospitem diù ad januam stare: propè autem astans,
Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam,
Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;
„ Salve, hospes; à nobis amicè excipiêris: cæterùm deindè
„ Cœnâ refectus loquêris, quid tibi opus sit.
Sic fatus præibat, sequebatur autem Pallas Minerva:
Illi verò cùm jam intrà domum venissent excelsam,
Hastam quidem *Telemachus* statuit ferens ad columnam longam,
Intrà armarium benè-politum; ubi utique aliæ
Hastæ Ulyssis magnanimi stabant multæ:
Ipsam verò in thronum collocavit, ducens, stragulo substrato,
Pulchro, ingeniosè-facto; sub pedibus autem scabellum erat.
Juxtà autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsùm ab aliis
Procis; ne hospes, offensus tumultu,
Convivium molestum-haberet, cum superbis congressus;
Atque ut ipsum de patre absente interrogaret.
Aquam verò ancilla ex gutto profundebat ferens
Pulchro, aureo, super argenteum lebetem
Ad lavandum; juxtàque politam stravit mensam:
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa apponens, largiens de præsentibus.
Coquus autem carnium lances apposuit attollens
Omnigenûm, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
Præco porrò eos sedulò obibat vinum fundens.
Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deindè
Ordine sedebant per sedilia thronósque:
His verò præcones quidem aquam in manus fuderunt;
Panem autem ancillæ accumulabant in canistris:
Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Juvenes autem crateras coronârunt potu.
At postquam potûs & escæ desiderium exemerant
Proci, ipsis quidem alia in mente curæ-erant,
Cantus saltatióque: hæc enim sunt ornamenta convivii.

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἤτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν·
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ξεῖνε φίλ', εἰ καί μοι νεμεσήσεαι, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδὴ,
Ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
Ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ,
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.
Νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
Θαλπωρὴ, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Φῆσιν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι,
Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἐν λιμένι Ῥείθρῳ, ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε, πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
Σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
Ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω,
Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
Οὔτι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
Ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι.

Φρά

Præco autem in manus citharam perpulchram posuit
Phemio, qui quidem canebat inter procos necessitate.
Ac ille quidem citharam-pulsans præludebat ut scitè caneret:
Verùm Telemachus allocutus est cæsiis-oculis Minervam,
Propè admoto capite, ut nè audirent alii;
„ Hospes chare, num etiam mihi irascêris, *ob id* quod dixero?
„ His quidem hæc curæ sunt, cithara & cantus,
„ Facilè *sanè*: quoniam alienum cibum impunè absumunt
„ Viri, cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
„ Jacentia in continenti, aut *illa* in mari fluctus volvit.
„ Si illum utique in Ithacam viderint reversum,
„ Omnes optârint celeriores pedibus esse,
„ Quàm ditiores auro vestéque.
„ Nunc verò ille sic periit malo fato, neque ulla nobis
„ Spes est, etiamsi quis terrestrium hominum
„ Dicat rediturum esse; ejus enim periit reditûs dies.
„ Sed agè, mihi hoc dic & verè enarra,
„ Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, atque parentes?
„ Quali autem in navi advenisti? quo pacto te nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse prædicant?
„ Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse.
„ Et mihi hoc dic verè, ut benè cognoscam,
„ An recens venisti, an etiam paternus es
„ Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum
„ Alii; nam & is in-se-convertebat-studia hominum.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Enimverò ego tibi hæc valdè accuratè narrabo:
„ Mentes Anchiali bellicosi glorior esse
„ Filius: cæterùm Taphiis navigandi-studiosis impero.
„ Nunc verò huc cum navi veni atque sociis,
„ Navigans super nigrum pontum ad alienæ-linguæ homines,
„ Ad Temesen propter æs: fero autem splendidum ferrum.
„ Navis autem mihi ipsa stat ad agrum, seorsùm ab urbe,
„ In portu Rhethro, sub Neïo sylvoso.
„ Hospites autem invicem paterni gloriamur esse
„ Ab initio; siquidem senem interroges congressus
„ Laërtem heroëm, quem non ampliùs ajunt in urbem
„ Venire, sed seorsùm in agro dolores pati
„ Vetulâ cum ancillâ, quæ illi cibúmque potúmque
„ Apponit, quoties ipsum defatigatio membra invaserit,
„ Reptantem per fertile-solum areæ vitibus consitæ.
„ Nunc autem veni; jamdudum enim ipsum aiebant apud suos esse
„ Tuum patrem; verùm huic Dii impediunt iter.
„ Nondum enim mortuus est super terram nobilis Ulysses;
„ Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
„ Insulâ in circumfluâ; sævi autem ipsum viri tenent,
„ Feri, qui alicubi illum detinent invitum.
„ Porrò nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodùm in animo
„ Immortales suggerunt, & quemadmodùm perfectum iri puto,
„ Neutiquàm vates cum sim, neque auguriorum clarè peritus:
„ Nequaquam adhuc diu charâ à patriâ terrâ
„ Erit, neque si etiam ferrea vincula eum detineant:

Φράσσεται, ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐςιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἶς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
Κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
Πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριςοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν·
Ἐκ τοῦδ', οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε·
Νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
Τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ
Εἰλαπίν', ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐςίν.
Ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πολλ' ὁρόων, ὅςις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβάλοντο θεοὶ, κακὰ μητιόωντες,
Οἳ κεῖνον μὲν ἄϊςον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε·
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο·
Ὤιχετ' ἄϊςος ἄπυσος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος ςεναχίζω
Οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριςοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται ςυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν.
Τὸν δ' ἐπαλαςήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
Δεύῃ, ὅ κε μνηςῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
Σταίη, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,

Τοῖος

» Cogitabit *nempè*, qui redeat; quoniam solers est.
» Sed agè mihi hoc dic, & verè enarrato,
» Num ex ipso tantus filius sis Ulyssis:
» Vehementer enim & capite & oculis pulchris similis es
» Illi: quippe frequenter ad hunc modum nos invisebamus invicem,
» Antequam in Trojam ille conscendisset; quò utique alii
» Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:
» Ex hoc tempore neque Ulyssem ego vidi, neque me ille.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens allocutus est;
» Enimverò ego tibi, hospes, valde verè enarrabo;
» Mater quidem me ait ejus esse; at ego
» Nescio: nondum enim quisquam suum parentem ipse cognovit.
» Utinam sanè ego felicis potiùs alicujus fuissem filius
» Viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset:
» Nunc verò, qui infelicissimus est mortalium hominum,
» Ex hoc me dicunt natum esse: quoniam tu me hoc interrogas.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia Minerva;
» Non sanè tibi genus utique dii ignobile in posterum
» Dederunt: quum te talem peperit Penelope.
» Sed age mihi hoc dic & verè enarrato, (urget?
» Quodnam epulum, quæve hæc turba est? quod verò te opus
» Convivium? an nuptiæ? quoniam haud symbolum hæc sunt.
» Ita mihi supra-modum contumeliosè videntur
» Convivari per domum: indignaretur vir
» Turpia multa videns, quicunque cordatus utique intervenisset.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
» Hospes, quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris,
» Expectandum quidem fuit aliquando ut domus hæc locuples &
» Esset, quamdiu adhuc ille vir apud nos erat: (integra
» Nunc verò aliter statuerunt dii mala meditantes,
» Qui illum quidem obscurum reddiderunt supra omnes
» Homines; quoniam non ob mortuum utique sic lugerem,
» Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo;
» Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecisset:
» Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Græci,
» Atque etiam suo filio ingentem gloriam reportâsset in posterum;
» Nunc verò ipsum ingloriè Harpyæ abripuerunt:
» Periit nulli-visus, nulli-auditus, mihi verò dolores luctúsque
» Reliquit; neque ampliùs illum lugens defleo
» Solum, quoniam mihi alia dii tristia mala struxerunt.
» Quotquot enim insulis dominantur optimates
» Dulichióque, Saméque, & nemorosæ Zacyntho,
» Atque quotquot asperam Ithacam regunt,
» Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.
» Illa autem neque abnuit odiosas nuptias, neque finem
» Facere potest: hi verò dilapidant epulantes
» Domum meam; citò etiam me malè-perdent & ipsum.
Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva:
» Papæ! profectò multùm absentis Ulyssis
» Indigus, qui procis impudentibus manus injiciat.
» Si enim nunc veniens, domûs in primis foribus
» Staret, habens galeam & scutum & duo hastilia,

Τοῖος ἐὼν, οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα,
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
(Ὤιχετο γὰρ κἀκεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·)
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
Ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων·
Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι.
Μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
Ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴκε πίθηαι·
Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν, ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
Ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦ τ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεῦσαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
Ἢ οὐκ ἀΐεις, οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάρους· οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὥς τε πατὴρ ᾧ παιδὶ, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν.

Ἀλλ

„ Talis, qualem ipsum ego primùm vidi,
„ Domo in nostrâ bibentémque-lætéque oblectantem,
„ Ex Ephyre reversum ab Ilo Mermeridâ,
„ (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,
„ Venenum mortiferum quærens, ut ipsi esset
„ Ad sagittas ungendas æratas: sed ille quidem non ei
„ Dedit; quoniam deos verebatur sempiternos:
„ At pater illi dedit meus, amabat enim vehementer:)
„ Talis existens inter procos *si* versaretur Ulysses,
„ Omnes & brevis-fati fierent & amaris-nuptiis.
„ Verùm enimverò hæc deorum in genibus posita-sunt,
„ An reversus ulciscatur, an non,
„ Suis in ædibus: te autem considerare jubeo,
„ Quo modo procos expellas ex ædibus.
„ Quin agè nunc attende & meam adverte orationem;
„ Cras in concionem ubi vocaveris heroas Achivos,
„ Orationem edissere omnibus; dii verò testes sint:
„ Procos quidem ad sua quemque discedere jube:
„ Matrem autem, si ei animus appetit nubere,
„ Redeat *in* domum patris præpotentis.
„ Illi verò nuptias conficient & apparabunt dotem,
„ Amplam admodùm, quantam par est charam filiam comitari;
„ Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris:
„ Navi instructâ remigibus viginti, quæ optima *est*,
„ Proficiscere sciscitaturus *de* patre diu absente:
„ Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris
„ Ex Jove, quæ utique potissimùm notitiam affert hominibus:
„ Primùm quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximium;
„ Illinc autem in Spartam ad flavum Menelaum,
„ Hic enim novissimus venit Achivorum ære-loricatorum.
„ Si quidem patris vitam & reditum audieris,
„ Tum sanè, vexatus licet, adhuc perduraveris in annum:
„ Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem;
„ Reversus deinde charam in patriam terram,
„ Tumulum illi erige, & parentalia perfice
„ Eximia valde, qualia decet; & viro matrem dato.
„ Cæterùm ubi jam hæc finieris & perfeceris,
„ Considera deinde in mente & in animo,
„ Quo pacto procos in ædibus tuis
„ Interficias, sive dolo, sive palàm: neque *enim* ampliùs te con- (venit
„ Puerilia consectari, quoniam non ampliùs tantillus es.
„ An non audis, qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
„ Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam,
„ Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
„ Et tu, amice (admodùm enim te video eximiúmque magnúm-
„ Strenuus esto; ut aliquis te etiam posterorum laudet. (que,
„ At ego ad navem celerem descendam jam,
„ Atque *ad* socios, qui me fortasse ægrè-ferunt expectantes.
„ Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Hospes, profectò quidem hæc amico animo dicis,
„ Perinde atque pater suo filio; & nunquam obliviscar illo-

Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,
Νῆσος δενδρήεσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει.
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται· οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε· οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς πέρι μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, πέρι δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ·
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν

„ Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
„ Ut & lotus & oblectatus charum cor,
„ Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
„ Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-muneris-loco
„ Ex me; qualia amici hospites hospitibus dant. (erit
Huic autem respondebat deinde dea cæsia Minerva;
„ Ne me ampliùs nunc detine cupidum nimirum itineris:
„ Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
„ Rursus redeunti da, domùm ferendum,
„ Etiam eximio *munere* accepto; tibi autem dignum erit retri-
Sic quidem locuta abiit cæsia Minerva; (butione.
Avis autem ut Anopæa avolavit; huic verò in animo
Indidit robur & audaciam, recordarique eum fecit patris
Magis adhuc quam antea: hic autem mente suâ considerans,
Obstupuit in animo; suspicatus est enim deum esse.
Continuò verò procos adibat deo-similis vir:
Illis autem cantor canebat inclitus; ii verò tacitè
Sedebant audientes: ille autem Achivorum reditum canebat
Gravem, quem ex Trojâ indixit Pallas Minerva.
Hujus *autem* è superiore-parte-domûs animo advertit divinam
Filia *Icarii* prudens Penelope: (cantilenam
Per scalam verò altam descendit suæ domûs,
Non sola; unà cum hâc ancillæ duæ sequebantur.
Illa verò quando jam ad procos pervenisset præstantissima mulie-
Stetit utique juxta postem domûs affabrè structæ, (rum,
Genis prætendens tenuia capitis-redimicula:
Ancilla verò ei honesta utrinque astabat:
Lacrymans autem deinde alloquebatur divinum cantorem;
„ Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,
„ Gesta hominúmque deorúmque, quæ celebrant cantores:
„ Horum unum ipsis canæ assidens; illi autem silentio
„ Vinum bibant: ab hâc verò desine cantilenâ
„ Molestâ, quæque mihi perpetuò in pectoribus charum cor
„ Affligit; quippe me in-primis invasit dolor immensus.
„ Tale enim caput desidero, memor semper
„ Viri, cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem
„ Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores
„ In-causâ sunt, sed quodammodo Jupiter in-causâ est; qui dat
„ Viris ingeniosis ita, ut vult unicuique.
„ Huic verò non reprehensio *debetur*, quòd Danaorum malam
„ Eam enim cantilenam magis celebrant homines, (sortem canit:
„ Quæcunque auditoribus recentissima existat.
„ Tibi verò sustineat cor & animus audire:
„ Non enim Ulysses solus perdidit reditûs diem,
„ In Trojâ: multi verò & alii viri perierunt.
„ Sed in domum profecta, tua opera administra,
„ Telámque & colum, & ancillis impera
„ Operi incumbere: sermo verò viris curæ erit
„ Omnibus; potissimùm verò mihi; hujus enim imperium est in
Illa quidem attonita, rursus in domum ivit; (domo.

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔστω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.)
Ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι, ὅ, ττί κεν εἴπω;
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διός γε διδόντος, ἀρέσθαι.
Ἦ φῂς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τε οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός.
Ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί·
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
Καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μὴ γὰρ ὅγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφι
Κτήματ' ἀποῤῥαίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιετοώσης.
Ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
Ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
Ἠέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἦ ἐὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Εὐρύ-

Filii enim dictum prudens poſuit in animo. (mulieribus,
Ad ſuperiorem autem partem-domûs ubi conſcendiſſet cum ancillis
Flebat deinde Ulyſſem charum maritum, donec ipſi ſomnum
Dulcem palpebris immiſit cæſia-oculis Minerva.
Proci verò tumultuabantur per ædes obſcuras,
Omnes autem optabant juxta in lecto recumbere.
Illis verò Telemachus prudens incepit ſermonem;
„ Matris meæ proci, ſuperbâ contumeliâ inſtructi,
„ Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
„ Adſit: (nam hoc honeſtum eſt audire cantorem
„ *Talem, qualis hic eſt, diis aſſimilis voce.*)
„ Manè verò in concionem conſideamus venientes
„ Omnes; ut vobis ſermonem audenter renunciem,
„ Exire ex ædibus: alias verò ſequimini dapes,
„ Veſtra bona edentes, alternantes per domos.
„ Si verò vobis videtur hoc ſatius & melius
„ Eſſe, viri uníus victum impunè perdere,
„ Abſumite; ego vero deos invocabo ſempiternos,
„ Si quando Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum iri,
„ Inulti forte deinde intra ædes perituri ſitis.
Sic *ait*; illi verò omnes mordicùs labiis compreſſis
Telemachum admirabantur, quòd audacter loqueretur.
Hunc autem rurſus Antinous allocutus eſt, Eupithei filius;
„ O Telemache, certè admodùm te docuerunt dii ipſi
„ Sublimiloquum eſſe, & audenter concionari.
„ Ne te utique in circumfluâ Ithacâ regem Saturnius
„ Conſtituat; quod tibi genere paternum eſt.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contrà allocutus eſt,
„ Antinoë, etiamſi mihi vel iraſcêris, *ob id* quod dixero?
„ Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere.
„ An putes hoc peſſimum inter homines eſſe?
„ Non enim ullo-pacto malum eſt, regem eſſe; ſtatimque ei do-
„ Dives fit, & honoratior ipſe. (mus
„ Sed certè reges Achivorum ſunt etiam alii
„ Multi in circumfluâ Ithacâ, juvenes & ſenes:
„ Horum aliquis hoc habeat; ſiquidem mortuus eſt nobilis U-
„ At ego domûs rex ero noſtræ, (lyſſes:
„ Et ſervorum, quos mihi acquiſivit nobilis Ulyſſes.
Hunc autem rurſus Eurymachus Polybi filius contrà allocutus eſt;
„ Telemache, certè hæc deorum in genubus poſita ſunt,
„ Quinam circumfluæ Ithacæ dominabitur Achivorum:
„ Bona verò ipſe habeas, & ædibus tuis imperes.
„ Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi
„ Bonis ſpoliaturus ſit, Ithacâ adhuc habitatâ.
„ Sed volo te, optime, de hoſpite interrogare,
„ Unde ille vir, quali autem gloriatur eſſe
„ E terrâ; ubinam ei genus & patrium ſolum.
„ An tibi nuncium patris adfert venientis;
„ An ſuum ipſius debitum expetens huc venit?
„ Ut facto-impetu ſtatim abiit, neque ſuſtinuit, (ferebat.
„ Ut-cognoſceremus nequaquam enim vilis hominis vultum præ ſe
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contrà allocutus eſt

„ F

Εὐρύμαχ', ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
Οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥντινα μήτηρ
Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐςὶ,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
Υἱός· ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηςύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ', ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε.
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος.
Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων·
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν.
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός.
Ἥ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιςα
Δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο·
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν·
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπέρυσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ· ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
Ἔνθ' ὅγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Β. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηςῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως· λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται, ἡλίου δύναντος.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, ἥια γρηὸς, πλοῦν μετ' Ἀθάνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.

„ Eurymache, certè reditus periit patris mei:
„ Neque itaque nuncio ampliùs credo, sicunde venerit;
„ Neque vaticinium curo, si quem mater
„ In domum vocatum vatem sciscitetur.
„ Hospes verò hic meus paternus è Tapho est;
„ Mentes Anchiali bellicosi gloriatur esse
„ Filius; cæterùm Taphiis navigandi-studiosis imperat.
Sic dixit Telemachus; mente verò immortalem deam agnovit.
Hi autem ad saltationem & suavem cantum
Conversi oblectabantur, expectabántque vesperum advenire.
His autem *se*-oblectantibus, niger vesper supervenit:
Et tunc dormitum iverunt domum quisque.
Telemachus autem, ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ
Sublimis ædificatus erat, conspicuo in loco,
Illuc ivit ad lectum, multa mente reputans;
Simúlque cum eo ardentes faces ferebat pudica sciens
Euryclêa, Opis filia Pisenoridæ:
Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis
Primùm jam pubescentem, preciúmque viginti boûm dederat.
Æquè autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus;
Lecto verò nunquam *cum ea* mixtus est; iram nempe vitabat uxoris.
Hæc cum eo simul ardentes faces ferebat, & ipsum maximè
Ancillarum amabat, & enutrierat, parvulus cùm-esset.
Aperuit autem januas thalami scitèfacti,
Sedebat verò in lecto, mollemque exuebat tunicam:
Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.
Illa quidem plicatâ & aptatâ tunicâ,
Ad paxillum suspensâ juxta tornatos lectos,
Perrexit ire ex thalamo; januam autem attraxit annulo
Argenteo: pessulumque obtendit loro.
Hic ille per-totam-noctem, tectus ovis floridâ lanâ,
Considerabat mente suâ iter, quod *ei* designaverat Minerva.

ODYSSEAE HOMERI LIBRI SECUNDI

Argumentum.

Congregato concilio Telemachus denunciat procis, ut exeant è domo Ulyssis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem necessaria erant, a Pallade sociis & navi ad navigationem, solvit post solis occasum.

B. Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
Vestes indutus; gladium verò acutum suspendit ab humero.
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;
Perrexitque ire è cubiculo deo similis coràm.
Continuò autem præconibus argutis imperavit
Convocare ad concionem comantes Achivos.

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσὶν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ· πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὔδε θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσί·
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει;
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἠδ' ἀγορεύει;
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ, τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο· χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κῆρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσεαι αὐτὸς,)
Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.
Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοίσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι, καί οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·

Ἡμεῖς

Hi quidem convocabant: illi autem congregabantur valde celeriter.
At postquam congregati sunt, & in unum convenerunt;
Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autē tenebat ferream
Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur. (hastam,
Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.
Ipsum verò omnes populi advenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris sellâ; cesserunt verò *ei* senes.
His autem deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
Qui jam senio incurvus erat & plurima nôrat.
Etenim hujus dilectus filius cum nobili Ulysse
Ad Ilium generosis-equis-fœcundum, ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: illum verò sævus interfecit Cyclops
In speluncâ cavâ; ultimam autem sibi-paravit cœnam.
Tres verò ei alii erant: & unus quidem inter procos versabatur
Eurynomus; duo autem perpetuò habebant paterna opera.
Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.
His ille lachrymans concionatus est, & dixit;
„ Audite sanè nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero;
„ Neque unquam nostrum concilium factum est, neque consessus,
„ Ex quo Ulysses nobilis abiit cavis in navibus:
„ Nunc autem quis huc congregavit? quem necessitas tantum
„ Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt? (urget,
„ An aliquem nuncium exercitûs audivit venientis,
„ Quem nobis palàm enarret, quum prior audiverit?
„ An quippiam publicum aliud declarat, & profert?
„ Probus mihi videtur esse, benevolens: utinam illi ipsi
„ Jupiter bonum perficiat, quodcunque mente suâ cogitat!
Sic ait: gaudebat autem omine Ulyssis charus filius,
Neque *proinde* diutius sedit, impetum autem cepit concionari;
Stetitque in mediâ concione; sceptrum autem ei imposuit in manum
Præco Pisenor, prudentia consilia edoctus.
Primum deinde ad senem dirigens-orationem locutus est;
„ O senex, non procul ille vir, (statim autem cognosces ipse,)
„ Qui populum congregavi; potissimùm autem me dolor urget.
„ Neque ullum nuncium exercitûs audivi venientis,
„ Quem vobis palàm enarrem, quum prior audiverim:
„ Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero;
„ Sed meum ipsius negotium, quòd mihi malum in domum incidit,
„ Duplex: alterum, quòd patrem eximium perdidi, qui quondam
„ Ipsos imperabat; patérque velut, mitis erat. (inter vos
„ Nunc autem longè majus, quod mox citò domum universam
„ Prorsus evertet, facultates autem penitus disperdet.
„ Matri meæ proci ingruerunt nolenti,
„ Eorum virorum chari filii, qui hîc utique sunt optimi:
„ Qui patris quidem in domum horrent ire
„ Icarii, ut ipse dotet filiam;
„ Detque cui voluerit, & qui ipsi gratus venerit.
„ Illi verò in nostram-*domum* divertentes diebus omnibus,
„ Boves mactantes, & oves, & pingues capras,
„ Splendidè-convivantur, bibúntque nigrum vinum
„ Temerè; plurima verò absumuntur: non enim adest vir,
„ Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat:

Τοῖος ἐὼν, οἷόν μιν ἐγὼ ταπρῶτ' ἐνόησα,
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
(Ὤιχετο γὰρ κἀκεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς·)
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
Ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων·
Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι.
Μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
Ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴκε πίθηαι·
Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν, ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
Ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦ τ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεῦσαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
Ἢ οὐκ ἀΐεις, οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάρους· οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὥς τε πατὴρ ᾧ παιδὶ, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν.

„ Talis, qualem ipsum ego primùm vidi,
„ Domo in nostrâ bibentémque-séque oblectantem,
„ Ex Ephyre reversum ab Ilo Mermeridâ,
„ (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,
„ Venenum mortiferum quærens, ut ipsi esset
„ Ad sagittas ungendas æratas: sed ille quidem non ei
„ Dedit; quoniam deos verebatur sempiternos:
„ At pater illi dedit meus, amabat enim vehementer:)
„ Talis existens inter procos *si* versaretur Ulysses,
„ Omnes & brevis-fati fierent & amaris-nuptiis.
„ Verùm enimverò hæc deorum in genibus posita-sunt,
„ An reversus ulciscatur, an non,
„ Suis in ædibus: te autem considerare jubeo,
„ Quo modo procos expellas ex ædibus.
„ Quin agè nunc attende & meam adverte orationem;
„ Cras in concionem ubi vocaveris heroas Achivos,
„ Orationem edissere omnibus; dii verò testes sint:
„ Procos quidem ad sua quemque discedere jube:
„ Matrem autem, si ei animus appetit nubere,
„ Redeat in domum patris præpotentis.
„ Illi verò nuptias conficient & apparabunt dotem,
„ Amplam admodùm, quantam par est charam filiam comitari,
„ Tibi autem ipsi prudenter consulam, siquidem parueris:
„ Navi instructâ remigibus viginti, quæ optima *est*,
„ Proficiscere sciscitaturus *de* patre diu absente:
„ Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris
„ Ex Jove, quæ utique potissimùm notitiam affert hominibus:
„ Primùm quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximium:
„ Illinc autem in Spartam ad flavum Menelaum,
„ Hic enim novissimus venit Achivorum ære-loricatorum.
„ Si quidem patris vitam & reditum audieris,
„ Tum sanè, vexatus licet, adhuc perduraveris in annum:
„ Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem;
„ Reversus deinde charam in patriam terram,
„ Tumulum illi erige, & parentalia perfice
„ Eximia valde, qualia decet; & viro matrem dato.
„ Cæterùm ubi jam hæc finîeris & perfeceris,
„ Considera deinde in mente & in animo,
„ Quo pacto procos in ædibus tuis
„ Interficias, sive dolo, sive palàm: neque *enim* ampliùs te con-
„ Puerilia consectari, quoniam non ampliùs tantillus es. (venit
„ An non audis, qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
„ Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam,
„ Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
„ Et tu, amice (admodùm enim te video eximiúmque magnúm-
„ Strenuus esto; ut aliquis te etiam posterorum laudet. (que,
„ At ego ad navem celerem descendam jam,
„ Atque *ad* socios, qui me fortasse ægrè-ferunt expectantes.
„ Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Hospes, profectò quidem hæc amico animo dicis,
„ Perinde atque pater suo filio; & nunquam obliviscar illorum.

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔςαι
Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο·
Δῶρον δ', ὅ, ττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι, οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔςαι ἀμοιβῆς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὣς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσι νοήσας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηςῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς·
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῇ
Εἵατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόςον ἄειδε
Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςη·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
Τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ
Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ ςήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει· ἐπεί με μάλιςα καθίκετο πένθος ἄλαςον.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
Ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις, ἐρίηρον ἀοιδὸν
Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅςε δίδωσιν
Ἀνδράσιν ἀλφηςῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάςῳ.
Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόςιμον ἦμαρ,
Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱςόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιςα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔς' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·

Παιδὸς

„ Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
„ Ut & lotus & oblectatus charum cor,
„ Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
„ Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-muneris-loco
„ Ex me; qualia amici hospites hospitibus dant. (erit
Huic autem respondebat deinde dea cæsia Minerva;
„ Ne me ampliùs nunc detine cupidum nimirum itineris:
„ Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
„ Rursus redeunti da, domùm ferendum,
„ Etiam eximio *munere* accepto; tibi autem dignum erit retri-
Sic quidem locuta abiit cæsia Minerva; (butione.
Avis autem ut Anopæa avolavit; huic verò in animo
Indidit robur & audaciam, recordarique eum fecit patris
Magis adhuc quam antea: hic autem mente suâ considerans,
Obstupuit in animo; suspicatus est enim deum esse.
Continuò verò procos adibat deo-similis vir:
Illis autem cantor canebat inclitus; ii verò tacitè
Sedebant audientes: ille autem Achivorum reditum canebat
Gravem, quem ex Trojâ indixit Pallas Minerva.
Hujus autem è superiore-parte-domûs animo advertit divinam
Filia Icarii prudens Penelope: (cantilenam
Per scalam verò altam descendit suæ domûs,
Non sola; unà cum hâc ancillæ duæ sequebantur.
Illa verò quando jam ad procos pervenisset præstantissima mulie-
Stetit utique juxta postem domûs affabrè structæ, (rum,
Genis prætendens tenuia capitis-redimicula:
Ancilla verò ei honesta utrinque astabat:
Lacrymans autem deinde alloquebatur divinum cantorem;
„ Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,
„ Gesta hominúmque deorúmque, quæ celebrant cantores:
„ Horum unum ipsis cane assidens; illi autem silentio
„ Vinum bibant: ab hâc verò desine cantilenâ
„ Molestâ, quæque mihi perpetuò in pectoribus charum cor
„ Affligit; quippe me in-primis invasit dolor immensus.
„ Tale enim caput desidero, memor semper
„ Viri, cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem
„ Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores
„ In-causâ sunt, sed quodammodo Jupiter in-causâ est; qui dat
„ Viris ingeniosis ita, ut vult unicuique.
„ Huic verò non reprehensio *debetur*, quòd Danaorum malam
„ Eam enim cantilenam magis celebrant homines, (sortem canit:
„ Quæcunque auditoribus recentissima existat.
„ Tibi verò sustineat cor & animus audire:
„ Non enim Ulysses solus perdidit reditûs diem,
„ In Trojâ: multi verò & alii viri perierunt.
„ Sed in domum profecta, tua opera administra,
„ Telámque & colum, & ancillis impera
„ Operi incumbere: sermo verò viris curæ erit
„ Omnibus; potissimùm verò mihi; hujus enim imperium est in
Illa quidem attonita, rursus in domum ivit; (domo.

Filii

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔστω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.)
Ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε ποθὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι, ὅ, ττί κεν εἴπω;
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διός γε διδόντος, ἀρέσθαι.
Ἦ φῂς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τέ οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός.
Ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί·
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
Καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μὴ γὰρ ὅγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφι
Κτήματ' ἀποῤῥαίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
Ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
Ὁππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
Ἠέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἦ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Εὐρύ-

Filii enim dictum prudens posuit in animo. (muli
Ad superiorem autem partem-domûs ubi conscendisset cum
Flebat deinde Ulyssem charum maritum, donec ipsi som
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.
Proci verò tumultuabantur per ædes obscuras,
Omnes autem optabant juxta in lecto recumbere.
Illis verò Telemachus prudens incepit sermonem;
„ Matris meæ proci, superbâ contumeliâ instructi,
„ Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
„ Adsit: (nam hoc honestum est audire cantorem
„ Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.)
„ Manè verò in concionem consideamus venientes
„ Omnes; ut vobis sermonem audenter renunciem,
„ Exire ex ædibus: alias verò sequimini dapes,
„ Vestra bona edentes, alternantes per domos.
„ Si verò vobis videtur hoc satius & melius
„ Esse, viri unius victum impunè perdere,
„ Absumite; ego vero deos invocabo sempiternos,
„ Si quando Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum iri,
„ Inulti forte deinde intra ædes perituri sitis.
Sic ait; illi verò omnes mordicùs labiis compressis
Telemachum admirabantur, quòd audacter loqueretur.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei fil
„ O Telemache, certè admodùm te docuerunt dii ipsi
„ Sublimiloquum esse, & audenter concionari.
„ Ne te utique in circumfluâ Ithacâ regem Saturnius
„ Constituat; quod tibi genere paternum est.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocut
„ Antinoë, etiamsi mihi vel irascêris, *ob id* quod dix
„ Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere.
„ An putes hoc pessimum inter homines esse?
„ Non enim ullo-pacto malum est, regem esse; statim
„ Dives fit, & honoratior ipse.
„ Sed certè reges Achivorum sunt etiam alii
„ Multi in circumfluâ Ithacâ, juvenes & senes:
„ Horum aliquis hoc habeat; siquidem mortuus est
„ At ego domûs rex ero nostræ,
„ Et servorum, quos mihi acquisivit nobilis Ulysse
Hunc autem rursus Eurymachus Polybi filius contrà al
„ Telemache, certè hæc deorum in genubus posita
„ Quinam circumfluæ Ithacæ dominabitur Achivorum
„ Bona verò ipse habeas, & ædibus tuis imperes.
„ Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi
„ Bonis spoliaturus sit, Ithacâ adhuc habitatâ.
„ Sed volo te, optime, de hospite interrogare,
„ Unde ille vir, quali autem gloriatur esse
„ E terrâ; ubinam ei genus & patrium solum.
„ An tibi nuncium patris adfert venientis;
„ An suum ipsius debitum expetens huc venit?
„ Ut facto-impetu statim abiit, neque sustinuit,
„ Ut-cognosceremus; nequaquam enim vilis homini
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà

Εὐρύμαχ', ἤτοι νόςος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
Οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι. ἥντινα μήτηρ
Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐςὶ,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
Υἱός· ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηςύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ', ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε,
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαςος.
Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων·
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν.
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός.
Ἥ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιςα
Δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο·
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν·
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπέρυσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ· ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
Ἔνθ' ὅγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Β. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηςῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως· λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται, ἡλίου δύναντος.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, υἷα γρηὸς, πλοῦν μετ' Ἀθάνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.

„ Eurymache, certè reditus periit patris mei:
„ Neque itaque nuncio ampliùs credo, sicunde venerit;
„ Neque vaticinium curo, si quem mater
„ In domum vocatum vatem sciscitetur.
„ Hospes verò hic meus paternus è Tapho est;
„ Mentes Anchiali bellicosi gloriatur esse
„ Filius; cæterùm Taphiis navigandi-studiosis imperat.
Sic dixit Telemachus; mente verò immortalem deam agnovit.
Hi autem ad saltationem & suavem cantum
Conversi oblectabantur, expectabántque vesperum advenire.
His autem *se*-oblectantibus, niger vesper supervenit:
Et tunc dormitum iverunt domum quisque.
Telemachus autem, ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ
Sublimis ædificatus erat, conspicuo in loco,
Illuc ivit ad lectum, multa mente reputans;
Simúlque cum eo ardentes faces ferebat pudica sciens
Euryclea, Opis filia Pisenoridæ:
Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis
Primùm jam pubescentem, preciúmque viginti boûm dederat.
Æquè autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus;
Lecto verò nunquam *cum ea* mixtus est; iram nempe vitabat uxoris.
Hæc cum eo simul ardentes faces ferebat, & ipsum maximè
Ancillarum amabat, & enutrierat, parvulus cùm-esset.
Aperuit autem januas thalami scitèfacti,
Sedebat verò in lecto, mollemque exuebat tunicam:
Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.
Illa quidem plicatâ & aptatâ tunicâ,
Ad paxillum suspensâ juxta tornatos lectos,
Perrexit ire ex thalamo; januam autem attraxit annulo
Argenteo: pessulumque obtendit loro.
Hic ille per-totam-noctem, tectus ovis floridâ lanâ,
Considerabat mente suâ iter, quod *ei* designaverat Minerva.

ODYSSEAE HOMERI LIBRI SECUNDI

Argumentum.

Congregato concilio Telemachus denunciat procis, ut exeant è domo Ulyssis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem necessaria erant, a Pallade sociis & navi ad navigationem, solvit post solis occasum.

B. Concionem habet, viatica amus, navigationem cum Pallade.

Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
Vestes indutus; gladium verò acutum suspendit ab humero.
Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta;
Perrexitque ire è cubiculo deo similis coràm.
Continuò autem præconibus argutis imperavit
Convocare ad concionem comantes Achivos.

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ· πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὐδὲ θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί·
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει,
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἠδ' ἀγορεύει;
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ, τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο· χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κῆρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσεαι αὐτὸς,)
Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.
Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὕμιν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοίσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαῤῥαίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπεῤῥίγασι νέεσθαι
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι, καί οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·

Hi quidem convocabant: illi autem congregabantur valde celeriter.
At postquam congregati sunt, & in unum convenerunt;
Perexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autẽ tenebat ferream
Non solus; simul eum duo canes veloces sequebantur. (hastam,
Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.
Ipsum verò omnes populi advenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris sellâ; cesserunt verò *ei* senes.
His autem deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
Qui jam senio incurvus erat & plurima nôrat.
Etenim hujus dilectus filius cum nobili Ulysse
Ad Ilium generosis-equis-fœcundum, ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: illum verò sævus interfecit Cyclops
In speluncâ cavâ; ultimam autem sibi-paravit cœnam.
Tres verò ei alii erant: & unus quidem inter procos versabatur
Eurynomus; duo autem perpetuò habebant paterna opera.
Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.
His ille lachrymans concionatus est, & dixit;
„ Audite sanè nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero;
„ Neque unquam nostrum concilium factum est, neque consessus,
„ Ex quo Ulysses nobilis abiit cavis in navibus:
„ Nunc autem quis huc congregavit? quem necessitas tantùm
„ Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt? (urget,
„ An aliquem nuncium exercitûs audivit venientis,
„ Quem nobis palàm enarret, quum prior audiverit?
„ An quippiam publicum aliud declarat, & profert?
„ Probus mihi videtur esse, benevolens: utinam illi ipsi
„ Jupiter bonum perficiat, quodcunque mente suâ cogitat!
Sic ait: *gaudebat autem* omine Ulyssis charus filius,
Neque proinde diutius sedit, impetum autem cepit concionari;
Stetitque *in mediâ* concione; sceptrum autem ei imposuit in manum
Præco Pisenor, prudentia consilia edoctus.
Primum deinde ad senem dirigens-orationem locutus est;
„ O senex, non procul ille vir, (statim autem cognosces ipse,)
„ Qui populum congregavi; potissimùm autem me dolor urget.
„ Neque ullum nuncium exercitûs audivi venientis,
„ Quem vobis palàm enarrem, quum prior audiverim:
„ Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero;
„ Sed meum ipsius negotium, quòd mihi malum in domum incidit,
„ Duplex: alterum, quòd patrem eximium perdidi, qui quondam
„ Ipsos imperabat; paterque velut, mitis erat. (inter vos
„ Nunc autem longè majus, quod mox citò domum universam
„ Prorsus evertet, facultates autem penitus disperdet.
„ Matri meæ proci ingruerunt nolenti,
„ Eorum virorum chari filii, qui hîc utique sunt optimi:
„ Qui patris quidem in domum horrent ire
„ Icarii, ut ipse dotet filiam;
„ Detque cui voluerit, & qui ipsi gratus venerit.
„ Illi verò in nostram-*domum* divertentes diebus omnibus,
„ Boves mactantes, & oves, & pingues capras,
„ Splendidè-convivantur, bibúntque nigrum vinum
„ Temerè; plurima verò absumuntur: non enim adest vir,
„ Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat:

„ Nec

Ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν·
Ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοὶ,
Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
Μήτι μεταςρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
Λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιςος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει,
Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ', εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τῶν μ' ἀποτιννύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τούτους ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
Ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε, πρόβασίν τε·
Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη.
Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄςυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας αἰσχύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
Σοὶ δ' οὔτι μνηςῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν·
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐςὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν Ἀχαιῶν·
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάςῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱςὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηςῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱςὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱςόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Σοὶ δ' ὧδε μνηςῆρες ὑποκρίνονται, ἵν' εἰδῇς

Αὐτὸς

» Nos verò neutiquam tales qui arceant: quinetiam
» Imbecillique reperiremur, & neque periti roboris:
» Omninò sanè *malum*-arcerem, si mihi vis adesset.
» Non enim jam tolerabilia facinora patrantur, neque jam honestè
» Domus mea perit: indignemini & ipsi,
» Aliosque revereamini vicinos homines,
» Qui circùm habitant: deorum verò timete iram,
» Ne quid rependant irati propter mala facinora.
» Oro & per Jovem Olympium, & Themidem,
» Quæ hominum concilia & solvit, & cogit;
» Abstinete, amici, & me solum sinite dolore molesto
» Affligi: nisi quid unquàm pater meus probus Ulysses
» Infensus malis affecit fortes Achivos;
» Quæ mihi rependentes, malis afficite infensi,
» Illos incitantes: mihi verò satius esset,
» Vos absumere supellectiliáque, & proventum:
» Utique si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
» Tamdiu enim per urbem insectaremur verbis,
» Bona repetentes, donec omnia repensa essent:
» Nunc verò mihi insanabiles dolores injicitis animo.
Sic ait iratus, sceptrúmque projecit in terram,
Lachrymas profundens: commiseratio autē cepit populum omnem.
Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis:
Antinoüs verò ipsum solus respondens allocutus est;
» Telemache altiloque, animi impotens, quid locutus es,
» Nos dedecorans? vis utique *nobis* maculam inurere.
» Tibi verò neutiquam proci Achivorum in causâ sunt,
» Sed *chara mater*; quæ sanè perquam versutias callet:
» Jam enim tertius est annus, statim autem aderit quartus,
» Ex quo eludit animum in pectoribus Achivorum:
» Omnes quidem sperare-facit, & promittit viris singulis,
» Nuncios præmittens; mens autem illi alia cogitat.
» Illa verò dolum hunc alium in mente excogitavit:
» Exorsa magnam telam in ædibus texebat,
» Subtilem & immensam; continuóque nos allocuta est;
» Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
» Manete urgentes meas nuptias, donec vestem
» Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
» Laërti heroï sepulchralem; in *tempus* quo ipsum
» Fatum triste prehenderit longum-somnum-adferentis mortis.
» Nè aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
» Si absque tegumento jaceat qui multa possedit.
» Sic ait: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
» Atque ibi interdiu quidem texebat magnam telam,
» Noctu verò dissolvebat, postquam faces adhibuisset.
» Sic triennio quidem latebat dolo, & persuadebat Achivis:
» Sed quum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
» Tum verò demum aliqua dixit mulierum, quæ benè nôrat;
» Ex ipsam dissolventem invenimus pulchram telam.
» Sic eam quidem perfecit, etiam nolens, præ necessitatè.
» Tibi verò sic proci respondent, ut scias

»

Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ, ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ.
Εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς,
Κέρδεά θ', οἵ' οὔπω τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
Τάων, αἳ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη·
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
Ἤιδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν.
Τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
Ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὅντινά οἱ νῦν
Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο.
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
Πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', οὔπως ἐστὶ δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
Ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ, αἴκ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
Δώσει· ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ' Ἐρινῦς,
Οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται· ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
Ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὕμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκε ποτὲ Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
Πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
Ἔνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον·
Δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς, ἀμφί τε δειρὰς,
Δεξιὼ ἤϊξαν διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
Θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης,
Μαστορίδης, ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο,
Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι·
Ὅς σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε εἴρω·
Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς

Δὶ

„ Ipse tuo animo, sciántque omnes Achivi:
„ Matrem tuam dimitte; jube autem ipsam nubere
„ Illi, cuicunque pater jusserit, & placuerit ipsi.
„ Si verò adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum,
„ Ea agitans in animo, quæ ei abundè dedit Minerva,
„ Operáque scire insignia, & mentem bonam,
„ Et versutias, quales nondum ullam audivimus neque veterum,
„ Earum, quæ olim fuerunt comas-pulchræ Achivæ,
„ Tyróque, Alcmenáque, & comas-pulchra Mycene:
„ Harum nulla similia commenta Penelopæ
„ Nôrat: at quidem hoc probum nequaquam cogitavit.
„ Tamdiù enim igitur victum tuum & bona edent,
„ Quamdiù illa hunc habebit animum, quem illi nunc
„ In pectoribus posuerunt Dii: magnam quidem gloriam sibi
„ Comparat, at tibi desiderium multi victûs.
„ Nos verò neque ad negotia nostra antè ibimus, neque aliquò aliò,
„ Priusquàm ipsa nupserit Achivorum, cuicunque voluerit.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Antinoë, nullo modo fas è domo invitam expellere, (terræ,
„ Quæ me peperit, quæ me enutrivit; patér autem meus alibi
„ Vivitne ille, sive mortuus est: durum verò *esset*, me multa
„ Icario, si ipse volens matrem dimisero. (reddere
„ Ex patre enim mala patiar, aliáque Deus
„ Dabit; quippè mater odiosas imprecata fuerit Furias,
„ A domo discedens; reprehensio verò mihi ex hominibus
„ Erit: itaque hunc ego sermonem nunquàm dicam.
„ Vester verò siquidem animus indignatur ipsis,
„ Exite mihi domo; alias verò curate dapes,
„ Vestra *bona comedentes*, alternantes per domos.
„ Si verò *vobis videtur* hoc satius & melius
„ Esse, viri unius victum impunè perdere,
„ Absumite; ego verò deos invocabo sempiternos,
„ Si unquam Jupiter dederit facta *hæc* vindicatum iri;
„ Inulti fortè deindè intra domum perituri sitis.
Sic ait Telemachus: huic verò duas-aquilas latè-sonans Jupiter
Ex-alto à vertice montis præmisit volare.
Hæ autem aliquandiù quidem volabant cum flatu venti,
Propinquæ invicem, extendentes alas:
Sed cùm jam ad mediam concionem celebrem pervenissent,
Ibi in-gyrum-flexæ concusserunt alas densas,
Aspexerunt autem omnium capita, portendebantque mortem:
Ubi verò laniârant unguibus maxillas, circúmque colla,
Ad dextram volârunt, & per ædes & per urbem ipsorum.
Admirati verò sunt aves, postquam viderunt oculis,
Agitárúntque in animo, quæ perficienda erant.
Inter hos verò & locutus est senex heros Halitherses
Mastorides; hic enim solus coævos vincebat,
In avibus dijudicandis & fatalia edicendo;
Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit;
„ Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero:
„ Procis autem potissimùm significans hæc dico;
„ Illis enim ingens periculum imminet: non enim Ulysses

Γίνομαι· ὡς νύ περ ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο
Ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κατὰ δαῖτα πένοντο·
Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
Ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
Ἢ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς·
Ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πίειραν ἄρουραν
Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς,
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὥς περ Ὀδυσσεύς;
Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι·
Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅστις ὀπυίοι.
Ὣς φάν· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.
Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
Ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
Κληϊσταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θαλαμόνδε καλέσσας·
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀϊομένη τὸν κάμμορον· εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας·
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας·
Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦσον ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν·
Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
Αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσω.
Ὣς φάτο· κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
Ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσωνται.
Ἀλλὰ μέν' αὖθ', ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Θάρσει,

„ Sum; sic utique vobis visum est melius esse.
Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facilè: proci autem per domum convivium apparabant.
Hi verò cavillabantur & conviciabantur verbis,
Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium:
„ Omninò certè Telemachus cædem nobis molitur:
„ Aut aliquos ex Pylo ducet auxiliatores arenosâ,
„ Aut ille etiam ex Spartâ; quandoquidem sanè cupit vehe-
„ Aut & in Ephyram vult pinguem terram (mentér:
„ Proficisci, ut indè mortifera venena afferat,
„ Injiciátque crateri, & nos omnes perdat.
Alius autem rursùs dicebat juvenum superbientium;
„ Quis verò scit, an & ipse profectus cavâ in navi,
„ Longè ab amicis pereat, errans, ut Ulysses?
„ Sic & magis augeret nobis laborem:
„ Bona enim omnia divideremus, domum verò
„ Illius matri daremus habendam, atque *ei*, quicunque *illam* duxe-
Sic ajebat: ille verò in excelsum thalamum descendit patris (rit.
Amplum, ubi cumulatum aurum & æs jacebat,
Vestisque *in cistis*, abundéque odoriferum oleum.
Ibi verò dolia vini veteris dulcis
Stabant, merum divinum potum continentia,
Ordine ad murum aptata: siquandò Ulysses
Domum reverteretur, etiam dolores multos passus.
Claustrariæ verò impositæ-erant fores accuratè aptatæ;
Bifores: intùs autem mulier custos noctésque diésque
Erat, quæ omnia asservabat mentis prudentiâ,
Euryclea, *Opis filia Pisenoridæ*.
Hanc tunc Telemachus allocutus est, in thalamum vocatam;
„ Nutrix, agè mihi vinum in amphoris hauri
„ Suave, quod quidem post illud dulcius est, quod tu servas,
„ Illum expectans infelicem; siquandò venerit
„ Generosus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
„ Duodecim verò imple, & operculis apta omnes:
„ Farinam etiam mihi infunde benè-consutis utribus:
„ Viginti autem sint mensuræ molitæ farinæ.
„ Ipsa verò sola scias: hæc autem conferta omnia adsint:
„ Sub noctem enim ego accipiam, quandò jam
„ Mater ad superiorem-partem-domûs conscenderit, déque lecto
„ Vado enim ad Spartam & Pylum arenosam, (cogitârit.
„ Reditum sciscitaturus patris chari, sicubi audiero.
Sic dixit; ejulavit verò chara nutrix Euryclea,
Et lugens, verba alata dixit:
„ Cur verò tibi, chare fili, in mente hoc cogitatum
„ Est? Quónam autem vis ire multam per terram,
„ Solus cùm-sis & dilectus? Atqui periit longè à patriâ terrâ
„ Generosus Ulysses, alieno in populo.
„ Hi verò tibi statim profecto mala machinabuntur posthàc,
„ Ut dolo pereas, hæc verò ipsi omnia dividant.
„ Sed mane hìc, tuis insidens; neque omninò te oportet
„ Per pontum indomitum mala pati, neque errare.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est

Θάρσει, μαῖ'· ἐπεὶ οὔτι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
Ἀλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν.
Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγερέσθαι ἀνώγει.
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
Ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῆς λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐναιεταόντων,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Δεῦτε, φίλοι, ἤϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυσται,
Οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἄμα πάντα φέροντες, ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηῒ
Κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀκραῆ ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.

„ Confide, nutrix: quia nequaquàm absque deo hoc consilium *est*.
„ Sed jura, non matri charæ *te* hæc dicturam,
„ Priusquàm undecimáque duodecimáque *dies* adfuerit,
„ Aut ipsa desiderârit, & *me* discessisse resciverit;
„ Ne flens pulchrum corpus lædat.
Sic locutus est; anus verò deorum magnum juramentum juravit.
Cæterùm postquàm juravisset, perfecissétque jusjurandum,
Statim posteà illi vinum in amphoris hausit:
Farinámque illi infudit benè-consutis in utribus.
Telemachus verò domum ingressus cum procis versabatur.
Tum rursùs aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Telemacho scilicèt assimilata urbem obibat ubique,
Et singulis viris astans dicebat sermonem:
Vesperi verò ad navem celerem congregari jubebat.
Ipsa autem porrò Phronii Noëmona clarum filium
Poscebat navem celerem, ille vero ipsi lubens promisit.
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniáque in ipsâ
Arma posuit, quæ utique naves benè-tabulatæ ferunt.
Statuitque in extremitate portûs; circùm autem eximii focii
Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos.
Tunc rursùs aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Festinavit ire ad domum Ulyssis divini:
Ibi procis dulcem somnum infudit,
Confundebat autem bibentes, è manibus vero excutiebat pocula.
Hi autem dormitum festinabant in urbem, neque ampliùs diù
Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.
Cæterùm Telemachum allocuta est cæsia-oculis Minerva,
Evocatum ex ædibus benè-habitatis,
Mentori similis-facta, tum corpore tum etiam voce,
„ Telemache, jam quidem tibi benè-ocreati focii
„ Sedent ad remigium, tuum expectantes adventum:
„ Sed eamus, nè nimis-diù differamus iter.
Sic utique locuta præcessit Pallas Minerva
Subito; ille autem continuo post vestigia ibat deæ.
Cæterùm postquàm ad navem pervenissent atque mare,
Invenerunt deindè in littore comatos focios.
Hos vero allocutus est nobilis Telemachus,
„ Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim jam
„ Conferta sunt in domo: mater vero neutiquam scit,
„ Neque aliæ ancillæ, una autem sola rem audivit.
Sic utique locutus præcessit, illi autem simul sequebantur.
Ipsi vero simul omnia ferentes benè-tabulatâ in navi
Deposuerunt, ut præcepit Ulyssis charus filius.
Telemachus vero navem conscendit, præibat autem Minerva;
Navisque in puppe consedit, prope autem eam
Sedebat Telemachus: illi vero retinacula solverunt;
Etiamque ipsi *nave* conscensâ per transtra sederunt.
His vero secundum ventum misit cæsia-oculis Minerva,
Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum.
Telemachus autem socios hortatus jussit
Arma *nautica* tractare, hi vero adhortanti auscultârunt:

Ἱςὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
Ἕλκον δ' ἱςία λευκὰ ἐϋςρέπτοισι βοεῦσιν.
Ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱςίον· ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιςεφέας οἴνοιο·
Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιςα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Παννυχίη μέν ῥ' ἥγε καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Γ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ΤΗλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέςωρ· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἀπόπλουν ἐκ Τροίας· πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηςῆρας, καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. Λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιςράτῳ Νέςορος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει· νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Γάμμ. ὑπὸ Νέςωρ δέκτο, συνῶρτο δ' ὃς υἷϊ, θεὰ δ' ἔπτη.

ἨΈλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἷξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάςῃ
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάςοθι ἐννέα ταύρους.
Ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον.
Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱςία νηὸς ἐΐσης
Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν·
Τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
Πατρὸς, ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέςορος ἱπποδάμοιο·
Εἴδομεν, ἥντινα μῆτιν ἐνὶ ςήθεσσι κέκευθε.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ὅπως νημερτέα εἴπῃ·
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐςί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν;
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
Αἰδὼς δ' αὖ, νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ ὀΐω

Malum autem abiegnum cavam intrà basem
Statuerunt elevatum, rudentibúsque colligârunt;
Trahebántque vela alba benè-tortis loris.
Ventus autem flatu implevit medium velum; circúmque fluctus
Carinam ater valdè resonabat, navi eunte:
Hæc verò currebat per fluctum conficiens viam.
Cùm autem ligâssent arma celerem per navem nigram,
Statuerunt crateras plenos vini;
Libabántque diis immortalibus sempiternis,
Ex omnibus autem potissimùm Jovis oculis-cæsiæ filiæ.
Per-totam-noctem quidem illa & auroram conficiebat iter.

ODYSSEÆ HOMERI III. LIBRI

Argumentum.

Telemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Nestor, & enarrat illi quæ acciderunt Græcis, & ex Troja navigationem. atque audivit illa de procis, & cognovit Palladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus accepto curru cum Pisistrato Nestoris F. Spartam discedit. Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

Γ. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio, & Dea volavit.

SOL autem ortus est, relicto pulchro lacu,
Cœlum in firmum, ut immortalibus luceret,
Et *mortalibus hominibus* super almam terram.
Illi autem ad Pylum, Nelei benè-ædificatum oppidum,
Pervenerunt: ipsi verò in littore maris sacra faciebant,
Tauros totos-nigros Neptuno cæruleo-cæsariem.
Novem autem consessus erant, quingenique in unoquoque
Sedebant, & præbebant singulatim novem boves.
Hic illi viscera gustârunt, deo autem femora incendebant.
Hi autem rectà appellebant, atque vela navis æqualis
Contraxerunt tollentes, illámq; in portu statuerunt; ipsi verò egressi
Telemachus porrò egrediebatur; præibat autem Minerva (sunt:
Illum prior allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, non opus tibi jam pudoris ne paululùm quidem:
„ Ideò enim & pontum pernavigâsti, ut audires
„ De patre, ubi *eum* occultet terra, & quodnam fatû consecutus sit.
„ Verùm agè nunc rectà vade ad Nestorem equorum-domitorem:
„ Videamus, quodnam consilium in præcordiis absconditum-habeat.
„ Ora autem ipsum, ut vera dicat: (beat.
„ Mendacium verò non dicet; valdè enim prudens est.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mentor, quonam verò pacto accedam, quóq; pacto salutabo ipsum?
„ Neque omninò adhuc sermonum expertus sum prudentium:
„ Pudor etiam, juvenem virum seniorem interrogare.
Hunc verò rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, alia quidem in mente tuâ dispicies,
„ Alia verò & deus suggeret; non enim puto

Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας·
Ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
Οἱ δ', ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ,
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ·
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
Χρυσείῳ ἐν δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
Εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Τοὔνεκά τοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου·
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκα οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε·
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν,
Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτ' Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Ξείνους, οἵ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα; τοί γ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·
Ὦ Νέστωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

Εἴρεαι

„ Te, diis invitis, natúmque esse nutritúmque.
Sic quidem locuta præivit Pallas Minerva
Celeriter: ille vero continuo post vestigia ibat deæ.
Venerunt autem in Pyliorum virorum congregationem & consessus:
Hic scilicèt Nestor sedebat cum filiis, circúmque socii
Convivium apparantes, carnes assabant, aliásque transfigebant.
Illi vero, ut hospites viderunt, conferti venerunt omnes,
Manibúsque prehensabant, & considere jubebant.
Primus Nestorides Pisistratus propè accedens,
Utrorúmque prehendit manum, & collocavit ad epulas,
Pellibus in mollibus, super arenas marinas,
Juxtáque fratrem Thrasymedem, & patrem suum:
Præbuit autem deindè viscerum partes, infundebátque vinum
Aureo in poculo, propinánsque allocutus est
Palladem Minervam, filiam Jovis Ægiochi;
„ Supplica nunc, ô hospes, Neptuno regi;
„ Hujus enim in epulas incidistis, huc profecti.
„ Cæterùm postquàm libaveris & supplicaveris, ut fas est;
„ Da & huic deindè poculum dulcis vini
„ Ad libandum, quoniam & hunc puto immortalibus
„ Supplicare: omnes enim diis indigent homines.
„ Sed junior est, ætas autem eadem mecum ipso:
„ Propterea tibi priori dabo aureum poculum.
Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini:
Gaudebat autem Minerva prudenti viro justo,
Eo quod ipsi priori præbuisset aureum poculum.
Statimque supplicavit multa Neptuno regi;
„ *Audi*, *Neptune*, terram-continens, neque dedignêris
„ Nobis supplicantibus perficere hæc opera.
„ Nestori quidem primo & filiis gloriam præbe;
„ Cæterùm deindè aliis da gratam remunerationem,
„ Omnibus Pyliis, ob inclytam hecatombam.
„ Da insuper Telemachum & me re-confectâ redire,
„ Cujus gratiâ huc venimus celeri cum nave nigrâ.
Sic utique deindè precabatur, & ipsa omnia perficiebat:
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Eodem autem modo supplicavit Ulyssis charus filius.
Hi vero postquàm assârant carnes superiores & detraxerant,
Partibus distributis, celebrabant splendidum convivium.
Cæterùm postquàm potûs & cibi desiderium exemerant,
Illis deindè sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor:
„ Nunc certè satius est inquirere & interrogare
„ Hospites, quinam sint, postquàm saturati sunt cibo.
„ O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
„ An ob aliquod negocium, aut temerè erratis,
„ Tanquam prædones per mare; qui errant,
„ Animas periculis-objectantes, malum alienis ferentes?
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà alloquebatur,
Confisus; ipsa enim *ei* in animo confidentiam Minerva
Posuit, ut illum de patre absente interrogaret,
Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat:
„ O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum;

Εἴρεαι, ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω.
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύσω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤνπου ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὅν ποτέ φασιν,
Σὺν σοὶ μαρνάμενον, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
Πευθόμεθ', ἧχι ἕκαςος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὁππόθ' ὄλωλεν·
Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γοῦναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας,
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἤ ἔπος, ἠέ τι ἔργον, ὑποςὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν:
Ἠ μὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·
Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄςυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ', ἐνθάδ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριςοι.
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήςωρ ἀτάλαντος,
Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής·
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
Ἐξερέοις, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ' ἤτοι εἷως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Οὔτε πότ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριςα γένηται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·

Κα

„ Interrogas, unde sumus; ego verò tibi enarrabo.
„ Nos ex Ithacâ sub-Neio-*sitâ* venimus,
„ Negotium autem hoc privatum est, non publicum, quod dicam.
„ Patris mei famam ingentem inquiro, sicubi audiero,
„ Nobilis Ulyssis magnanimi; quem pridem aiunt,
„ Unà tecum pugnantem, Trojanorum urbem evertisse.
„ Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Trojanis pugnârunt,
„ Audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit sævâ morte:
„ Illius verò etiam mortem incognitam fecit Jupiter.
„ Neque enim quisquam potest clarè dicere, ubinam perierit;
„ An ille in continenti domitus sit à viris hostilibus,
„ An in pelago inter fluctus maris.
„ Ideò nunc ad tua genua venio, si velis
„ Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris
„ Oculis tuis, aut alterius orationem audiveris,
„ Errantis; valdè enim ipsum ærumnosum peperit mater.
„ Neque omninò me veritus blandiaris, neque misertus;
„ Sed planè mihi narres, utcunque tibi contigit videre.
„ Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses,
„ Sive dictum, sive factum, pollicitus perfecit
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis clades Achivi,
„ Horum nunc mihi memor sis, & mihi verum dicas.
Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor;
„ O amice, quoniam me recordari-facis calamitatis, quam in illo
„ Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum;
„ Sive quæcunque cum navibus per obscurum pontum
„ Errantes ad prædam, quacunque duceret Achilles;
„ Sive quæcunque circa urbem magnam Priami regis
„ Pugnavimus; ibi deindè occisi sunt, quotquot optimi.
„ Illic quidem Ajax jacet bellicosus, illic Achilles,
„ Illic & Patroclus, diis consiliarius par,
„ Illic & meus dilectus filius, simul fortis & eximius,
„ Antilochus, suprà-modum currendo velox atque pugnator;
„ Aliáque multa præter hæc passi sumus mala: Quis illa
„ Omnia utique enarraret inter mortales homines?
„ Neque si vel quinquennio & sexennio hîc permanens
„ Interrogaveris, quot illic passi sunt mala nobiles Achivi:
„ Priùs tædio-affectus tuam ad patriam terram perveneris.
„ Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes
„ Omnigenis dolis: vix tandem finem-dedit Saturnius.
„ Ibi nullus unquam prudentiâ æquari contrà
„ Voluit; nam valdè multùm vincebat nobilis Ulysses
„ Omnigenis dolis, pater tuus; siquidem reverà
„ Illius filius es; admiratio me tenet aspicientem.
„ Profectò enim sermones quidem similes; neque putares
„ Virum juniorem eatenùs quidem similia loqui.
„ Ibi profectò usque quidem ego & nobilis Ulysses,
„ Neque unquam in concione diversum dicebamus, neque in con-(cilio,
„ Sed eundem animum habentes, mente & prudenti consilio
„ Consultabamus, Achivis ut quàm optima fierent.
„ At postquàm Priami urbem diripuimus excelsam,
„ Abivimúsque in navibus, deúsque dispersit Achivos;

„ F

Θάρσει, μαῖ'· ἐπεὶ οὔτι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
Ἀλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίευσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν.
Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγερέσθαι ἀνώγει.
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
Ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῆς λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἴατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Δεῦτε, φίλοι, ἤϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυσται,
Οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἄμα πάντα φέροντες, ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηῒ
Κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη,
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀκραῆ ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.

„ Confide, nutrix: quia nequaquàm absque deo hoc consilium *est*.
„ Sed jura, non matri charæ *te* hæc dicturam,
„ Priusquàm undecimáque duodecimáque *dies* adfuerit,
„ Aut ipsa desiderârit, & *me* discessisse resciverit;
„ Ne flens pulchrum corpus lædat.
Sic locutus est; anus verò deorum magnum juramentum juravit.
Cæterùm postquàm juravisset, perfecissétque jusjurandum,
Statim posteà illi vinum in amphoris hausit:
Farinámque illi infudit benè-consutis in utribus.
Telemachus verò domum ingressus cum procis versabatur.
Tum rursùs aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Telemacho scilicèt assimilata urbem obibat ubique,
Et singulis viris astans dicebat sermonem:
Vesperi verò ad navem celerem congregari jubebat.
Ipsa autem porrò Phronii Noëmona clarum filium
Poscebat navem celerem, ille vero ipsi lubens promisit.
Occiditque sol, obumbrabantúrque omnes viæ.
Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniáque in ipsâ
Arma posuit, quæ utique naves benè-tabulatæ ferunt.
Statuitque *in extremitate* portûs; circùm autem eximii socii
Frequentes congregabantur: dea autem hortabatur singulos.
Tunc rursùs aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Festinavit ire ad domum Ulyssis divini:
Ibi procis dulcem somnum infudit,
Confundebat autem bibentes, è manibus vero excutiebat pocula.
Hi autem dormitum festinabant in urbem, neque ampliùs diù
Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.
Cæterùm Telemachum allocuta est cæsia-oculis Minerva,
Evocatum ex ædibus benè-habitatis,
Mentori similis-facta, tum corpore tum etiam voce,
„ Telemache, jam quidem tibi benè-ocreati socii
„ Sedent ad remigium, tuum expectantes adventum:
„ Sed eamus, nè nimis-diù differamus iter.
Sic utique locuta præcessit Pallas Minerva
Subito; ille autem continuo post vestigia ibat deæ.
Cæterùm postquàm ad navem pervenissent atque mare,
Invenerunt deindè in littore comatos socios.
Hos vero allocutus est nobilis Telemachus,
„ Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim jam
„ Conferta sunt in domo: mater vero neutiquam scit,
„ Neque aliæ ancillæ, una autem sola rem audivit.
Sic utique locutus præcessit, illi autem simul sequebantur.
Ipsi vero simul omnia ferentes benè-tabulatâ in navi
Deposuerunt, ut præcepit Ulyssis charus filius.
Telemachus vero navem conscendit, præibat autem Minerva;
Navisque in puppe consedit, prope autem eam
Sedebat Telemachus: illi vero retinacula solverunt;
Etiamque ipsi *navem* conscensâ per transtra sederunt.
His vero secundum ventum misit cæsia-oculis Minerva,
Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum.
Telemachus autem socios hortatus jussit
Arma nautica tractare, hi vero adhortanti auscultabant:

Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσιν.
Ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο·
Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Παννυχίη μέν ῥ' ἥγε καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Γ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέστωρ· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἀπόπλουν ἐκ Τροίας· πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. Λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστορος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει· νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Γάμμ' ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, συνῶρτο δ' ὅς υἱί, θεὰ δ' ἔπτη.

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἷξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
Ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον.
Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱστία νηὸς ἐΐσης
Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν·
Τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
Πατρὸς, ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο·
Εἴδομεν, ἥντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ὅπως νημερτέα εἴπῃ·
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν;
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
Αἰδὼς δ' αὖ, νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ ὀΐω

Malum autem abiegnum cavum intrà basem
Statuerunt elevatum, rudentibúsque colligârunt;
Trahebántque vela alba benè-tortis loris.
Ventus autem flatu implevit medium velum; circúmque fluctus
Carinam ater valdè resonabat, navi eunte:
Hæc verò currebat per fluctum conficiens viam.
Cùm autem ligâssent arma celerem per navem nigram,
Statuerunt crateras plenos vini;
Libabántque diis immortalibus sempiternis,
Ex omnibus autem potissimùm Jovis oculis-cæsiæ filiæ.
Per-totam-noctem quidem illa & auroram conficiebat iter.

ODYSSEÆ HOMERI III. LIBRI

Argumentum.

Telemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Nestor, & enarrat illi quæ acciderunt Græcis, & ex Troja navigationem. utque audivit illa de procis, & cognovit Palladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus accepto curru cum Pisistrato Nestoris F. Spartam discedit. Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

Γ. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio, & Dea volavit.

SOL autem ortus est, relicto pulchro lacu,
Cœlum in firmum, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super almam terram.
Illi autem ad Pylum, Nelei benè-ædificatum oppidum,
Pervenerunt: ipsi verò in littore maris sacra faciebant,
Tauros totos-nigros Neptuno cæruleo-cæsariem.
Novem autem consessus erant, quingenique in unoquoque
Sedebant, & præbebant singulatim novem boves.
Hic illi viscera gustârunt, deo autem femora incendebant.
Hi autem rectà appellebant, atque vela navis æqualis
Contraxerunt tollentes, illámq; in portu statuerunt; ipsi verò egressi (sunt:
Telemachus porrò egrediebatur; præibat autem Minerva
Illum prior allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, non opus tibi jam pudoris ne paululùm quidem:
„ Ideò enim & pontum pernavigâsti, ut audires
„ De patre, ubi *eum* occultet terra, & quodnam fatû consecutus sit.
„ Verùm agè nunc rectà vade ad Nestorem equorum-domitorem:
„ Videamus, quodnam consilium in præcordiis absconditum-ha- (beat.
„ Ora autem ipsum, ut vera dicat:
„ Mendacium verò non dicet; valdè enim prudens est.
Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Mentor, quonam verò pacto accedam, quóq; pacto salutabo ipsum?
„ Neque omninò adhuc sermonum expertus sum prudentium:
„ Pudor etiam, juvenem virum seniorem interrogare.
Hunc verò rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, alia quidem in mente tuâ dispicies,
„ Alia verò & deus suggeret; non enim puto

Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἶξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας·
Ἔνθ' ἄρα Νέςωρ ἧςο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
Οἱ δ', ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεςορίδης Πεισίςρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ,
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ·
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
Εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι, ἣ θέμις ἐςὶ,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐςιν, ὁμηλικίῃ δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Τοὔνεκά τοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου·
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκα οἷ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
Κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέςορι μὲν πρώτιςα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε·
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν,
Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐςι μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Ξείνους, οἵ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐςέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊςῆρες ὑπεὶρ ἅλα; τοί γ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·
Ὦ Νέςωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

Εἴρεαι,

» Te, diis invitis, natúmque esse nutritúmque.
Sic quidem locuta præivit Pallas Minerva
Celeritèr: ille vero continuo post vestigia ibat deæ.
Venerunt autem in Pyliorum virorum congregationem & consessus;
Hic scilicèt Nestor sedebat cum filiis, circúmque socii
Convivium apparantes, carnes assabant, aliásque transfigebant.
Illi vero, ut hospites viderunt, conferti venerunt omnes,
Manibúsque prehensabant, & considere jubebant.
Primus Nestorides Pisistratus propè accedens,
Utrorúmque prehendit manum, & collocavit ad epulas,
Pellibus in mollibus, super arenas marinas,
Juxtáque fratrem Thrasymedem, & patrem suum:
Præbuit autem deindè viscerum partes, infundebátque vinum
Aureo in poculo, propinánsque allocutus est
Palladem Minervam, filiam Jovis Ægiochi;
» Supplica nunc, ô hospes, Neptuno regi;
» Hujus enim in epulas incidistis, huc profecti.
» Cæterùm postquàm libaveris & supplicaveris, ut fas est;
» Da & huic deindè poculum dulcis vini
» Ad libandum, quoniam & hunc puto immortalibus
» Supplicare: omnes enim diis indigent homines.
» Sed junior est, ætas autem eadem mecum ipso:
» Proptereà tibi priori dabo aureum poculum.
Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini:
Gaudebat autem Minerva prudenti viro justo,
Eo quod ipsi priori præbuisset aureum poculum.
Statimque supplicavit multa Neptuno regi;
» Audi, Neptune, terram-continens, neque dedigneris
» Nobis supplicantibus perficere hæc opera.
» Nestori quidem primo & filiis gloriam præbe;
» Cæterùm deindè aliis da gratam remunerationem,
» Omnibus Pyliis, ob inclytam hecatombam.
» Da insuper Telemachum & me re-confectâ redire,
» Cujus gratiâ huc venimus celeri cum nave nigrâ.
Sic utique deindè precabatur, & ipsa omnia perficiebat;
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Eodem autem modo supplicavit Ulyssis charus filius.
Hi vero postquàm assârant carnes superiores & detraxerant,
Partibus distributis, celebrabant splendidum convivium.
Cæterùm postquàm potûs & cibi desiderium exemerant,
Illis deindè sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor:
» Nunc certè satius est inquirere & interrogare
» Hospites, quinam sint, postquàm saturati sunt cibo.
» O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
» An ob aliquod negocium, aut temerè erratis,
» Tanquam prædones per mare; qui errant,
» Animas periculis-objectantes, malum alienis ferentes?
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà alloquebatur,
Confisus; ipsa enim *ei* in animo confidentiam Minerva
Posuit, ut illum de patre absente interrogaret,
Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat:
» O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum;

» Inter

Εἴρεαι, ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κε τοὶ καταλέξω.
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ᾽ ἥδ᾽ ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύσω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤνπου ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὅν ποτέ φασιν,
Σὺν σοὶ μαρνάμενον, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
Πευθόμεθ᾽, ἧχι ἕκαςος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
Κείνου δ᾽ αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὁππόθ᾽ ὄλωλεν·
Εἴθ᾽ ὅγ᾽ ἐπ᾽ ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ᾽ ἱκάνομαι, αἴκ᾽ ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας,
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ᾽ αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ᾽ ἐλεαίρων,
Ἀλλ᾽ εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον, ὑποςὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ᾽ Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Ὦ φίλ᾽, ἐπεί μ᾽ ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν·
Ἠ μὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ᾽ ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ᾽, ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·
Ἠδ᾽ ὅσα καὶ περὶ ἄςυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ᾽, ἐνθάδ᾽ ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριςοι.
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ᾽ Ἀχιλλεὺς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήςωρ ἀτάλαντος,
Ἔνθα δ᾽ ἐμὸς φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής·
Ἄλλα τε πόλλ᾽ ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐδ᾽ εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
Ἐξερέοις, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ᾽ ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ᾽ οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ἤθελ᾽, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ᾽ ἔχει εἰσορόωντα.
Ἤτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ᾽ ἤτοι εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Οὔτε πότ᾽ εἰν ἀγορῇ δίχ᾽ ἐβάζομεν, οὔτ᾽ ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ᾽ ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ᾽, Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ᾽ ἄριςα γένηται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ᾽ ἐν νήεσσι, θεὸς δ᾽ ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·

„ Interrogas, unde sumus; ego verò tibi enarrabo.
„ Nos ex Ithacâ sub-Neio-*sitâ* venimus,
„ Negotium autem hoc privatum est, non publicum, quod dicam.
„ Patris mei famam ingentem inquiro, sicubi audiero,
„ Nobilis Ulyssis magnanimi; quem pridem aiunt,
„ Unà tecum pugnantem, Trojanorum urbem evertisse.
„ Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Trojanis pugnârunt,
„ Audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit sævâ morte:
„ Illius verò etiam mortem incognitam fecit Jupiter.
„ Neque enim quisquam potest clarè dicere, ubinam perierit;
„ An ille in continenti domitus sit à viris hostilibus,
„ An in pelago inter fluctus maris.
„ Ideò nunc ad tua genua venio, si velis
„ Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris
„ Oculis tuis, aut alterius orationem audiveris,
„ Errantis; valdè enim ipsum ærumnosum peperit mater.
„ Neque omninò me veritus blandiaris, neque misertus;
„ Sed planè mihi narres, utcunque tibi contigit videre.
„ Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses,
„ Sive dictum, *sive factum*, *pollicitus* perfecit
„ *Populo in Trojanorum*, *ubi* passi estis clades Achivi,
„ Horum nunc mihi memor *sis*, & mihi verum dicas.
Huic *autem* respondit *deindè* Gerenius eques Nestor;
„ O amice, quoniam me recordari-facis calamitatis, quam in illo
„ Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum;
„ Sive quæcunque cum navibus per obscurum pontum
„ Errantes ad prædam, quæcunque duceret Achilles;
„ Sive quæcunque circa urbem magnam Priami regis
„ Pugnavimus; ibi deindè occisi sunt, quotquot optimi.
„ Illic quidem Ajax jacet bellicosus, illic Achilles,
„ Illic & Patroclus, diis consiliarius par,
„ Illic & meus dilectus filius, simul fortis & eximius,
„ Antilochus, suprà-modum currendo velox atque pugnator;
„ Aliáque multa præter hæc passi sumus mala: Quis illa
„ Omnia utique enarraret inter mortales homines?
„ Neque si vel quinquennio & sexennio hîc permanens
„ Interrogaveris, quot illic passi sunt mala nobiles Achivi:
„ Priùs tædio-affectus tuam ad patriam terram perveneris.
„ Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes
„ Omnigenis dolis: vix tandem finem-dedit Saturnius.
„ Ibi nullus unquam prudentiâ æquari contrà
„ Voluit; nam valdè multùm vincebat nobilis Ulysses
„ Omnigenis dolis, pater tuus; siquidem reverà
„ Illius filius es; admiratio me tenet aspicientem.
„ Profectò enim sermones quidem similes; neque putares
„ Virum juniorem eatenùs quidem similia loqui.
„ Ibi profectò usque quidem ego & nobilis Ulysses,
„ Neque unquam in concione diversum dicebamus, neque in con-
„ Sed eundem animum habentes, mente & prudenti consilio (cilio,
„ Consultabamus, Achivis ut quàm optima fierent.
„ At postquàm Priami urbem diripuimus excelsam,
„ Abivimúsque in navibus, deúsque dispersit Achivos;

„ Et

Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι,
Πάντες ἔσαν· τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
Ἥτ' ἔριν Ἀτρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν·
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
(Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν,)
Μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ἔνθ' ἤτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
Νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε· βούλετο γὰρ ῥα
Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξαι θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Ἕστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Ἀλλήλοις· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο)
Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
Αὖθι, παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἳ δὲ μάλ' ὦκα
Ἔπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
Οἴκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον,
Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Αὖτις ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο,
Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
Ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
Νήσου ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
Ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
Ἠιτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
Ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι· αἳ δὲ μάλ' ὦκα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραιστὸν
Ἐννύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας ἐΐσας
Τυδείδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἕστασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.

Et tunc sanè Jupiter tristem in mente moliebatur reditum
Argivis: quia nequaquàm prudentes neque justi (sunt,
„ Omnes erant; ideóque ipsorum multi malum-fatum consecuti
„ Irâ ex perniciosâ Minervæ forti-patre-natæ,
„ Quæ contentionem Atridas inter ambos jecit:
„ Hi verò convocatis ad concionem omnibus Achivis
„ Temerè, neque ut decuerat, ad solem occidentem,
„ (Venerunt autem vino gravati filii Achivorum,)
„ Sermonem proferebant, cujus gratiâ populum congregârant.
„ Ibi tum Menelaus jubebat omnes Achivos
„ Reditûs meminisse super lata dorsa maris:
„ Neque Agamemnoni omninò placebat: volebat *is* nempè
„ Populum detinere, faceréque sacras Hecatombas,
„ Ut Palladis vehementem iram placaret;
„ Stultus, neque istud noverat, quòd non persuasurus erat;
„ Non enim statim deorum vertitur mens sempiternorum.
„ Sic hi quidem asperis vicissim contendentes verbis
„ Stabant: surrexerunt verò benè-ocreati Achivi,
„ Clamore ingenti: bifariàm autem *ipsis* placebat consilium.
„ Per noctem quidem dormivimus, perniciosa mente cogitantes
„ Invicem; (in *nos* enim Jupiter parabat damnum mali.)
„ Manè autem hi quidem naves deduximus in mare vastum,
„ Resque imposuimus, & profundè-succinctas mulieres.
„ Dimidia autem proindè pars populi se-continebat manens
„ Illic, apud Atridem Agamemnonem, pastorem populorum:
„ Dimidia autem conscensis-*navibus* remigabamus; hæ autem val-
„ Navigabant; stravit autem deus vastum pontum. (dè velociter
„ In Tenedum autem quum advenissemus, fecimus sacra diis,
„ Domû-*redire* festinantes: Jupiter verò nondû meditabatur reditû,
„ Infestus, qui contentionem concitavit malam secundò iterùm.
„ Alii quidem aversis iverunt navibus remigio-utrinque-instructis,
„ *Qui* circa Ulyssem *erant* regem prudentem varii-consilii,
„ Rursùs Atridæ Agamemnoni gratificantes.
„ Sed ego cum navibus confertis, quæ me sequebantur,
„ Fugi, quoniam cognoscebam, quòd jam mala meditabatur deus:
„ Fugit porrò Tydei filius bellicosus, excivitque socios:
„ Serò autem tandem ad nos venit flavus Menelaus,
„ In Lesbo verò invenit de longâ navigatione deliberantes,
„ An suprà Chium iremus asperam,
„ Ad insulam Psyriam, ipsam à sinistris habentes;
„ An sub Chio, propter ventosum Mimanta.
„ Rogabamus autem deum ostendere signum; ille verò nobis
„ Ostendit, & jussit pelagus medium in Eubœam
„ Secare; ut quàm-celerrimè infortunium effugeremus.
„ Orsus est autem stridulus ventus spirare: *naves* verò valdè velo-
„ Piscosas vias pecurrerunt; & ad Geræstum (citèr
„ Nocturnæ deductæ sunt: Neptuno autem taurorum
„ Multa femora posuimus, pelagus magnum emensi.
„ Quartus dies erat, quandò in Argis naves æquales
„ Tydidæ socii Diomedis equûm-domitoris
„ Statuêre: ego verò in Pylum cursum-tenui; nec unquam desiit
„ Ventus, postquam primùm deus præmisit flare.

„ Sic

Ὣς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής· οὐδέ τι οἶδα
Κείνων, οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
Πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστὶ, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
Εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.
Ἀτρείδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἐόντες,
Ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν·
Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρός· ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,)
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ Ἀχαιοὶ
Οἴσουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν·
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Οἵτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλ', ἐπειδή, ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάασθαι.
Εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ;
Τίς δ' οἶδ', εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθὼν,
Ἢ ὅγε μοῦνος ἐὼν, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
Εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο,
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί·
(Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.)
Εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γέρον, οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω·
Λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
Ὤλεθ', ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.

Ἀλλ'

„ Sic veni, dilecte fili, inscius; neque quicquam scio
„ De illis, qui servati sint Achivorum, quique perierint.
„ Quæcunque autem in ædibus sedens nostris
„ Audivi, ut par est, doceberis; neque te celabo.
„ Benè quidem Myrmidonas dicunt rediisse hastis-exercitatos,
„ Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:
„ Benè etiam Philocteten, Pœantis illustrem filium:
„ Omnes porrò Idomeneus in Cretam duxit socios,
„ Qui fugerunt ex bello: pontus nempè ei nullum abstulit.
„ Atridem verò & ipsi auditis, quanquam procul sitis,
„ Utque venit, útque Ægisthus *ei* molitus est tristem mortem.
„ Sed sanè ille quidem gravitèr luit:
„ Adeò bonum, & filium interempti relictum esse
„ Viri; quoniam & ille ultus est parricidam,
„ Ægisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
„ Et tu, amice, (valdè enim te video pulchrúmque magnúmque,)
„ Fortis sis; ut aliquis tibi, & posterorum benè dicat.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est:
„ O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
„ Et abundè ille *quidem ultus est*, & ei Achivi
„ Deferent *gloriam amplam*, & posteris præconium.
„ Utinam *enim* mihi tantam *dii* vim dedissent
„ Ad ulciscendos procos *ob* injuriam molestam,
„ Qui me contumeliâ afficientes perniciosa machinantur.
„ Sed non mihi hujusmodi destinârunt dii felicitatem,
„ Patrique meo & mihi; nunc autem opus-est pati omninò.
Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor;
„ O amice, quandoquidem hæc me recordari-fecisti, & locutus
„ *Aiunt procos, tuam matrem* propter, multos (es,
„ In *ædibus*, te *invito*, mala machinari.
„ Dic mihi, an *lubens* vinceris, an te cives
„ Odio-habent publicè, sequentes dei oraculum?
„ Quis scit, an aliquandò eorum violentiam ulciscatur reversus,
„ Sive ipse solus existens, sive & universi Achivi?
„ Si enim te sic vellet amare cæsia Minerva, (gloriosi,
„ Quemadmodùm Ulyssis quondam suprà-modum-curam-habuit
„ Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi:
„ (Non enim unquam vidi usque-adeò deos manifestè amantes,
„ Quemadmodùm illi manifestè astitit Pallas Minerva.)
„ Si te adeò vellet amare, curaréque in animo,
„ Tum quispiam illorum utique oblivisceretur nuptiarum.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo:
„ Nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi
„ Speranti ea contingerent, neque si dii sic vellent.
Hunc verò rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
„ Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium?
„ Facilè Deus, si quidem voluerit, etiam è-longinquo virum serva-
„ Mallem verò ego etiam dolores multos passus, (verit.
„ Domum redire, & reditûs diem videre,
„ Quàm reversus perire propriâ-in-domo; uti Agamemnon
„ Periit, Ægisthi dolo & suæ uxoris.

„ Verùm

Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίϊον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν· ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, κηδόμενοί περ·
Κείνῳ δ' οὐκ ἔτι νόςος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Νέςορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων:
Τρὶς γὰρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
Ὥς τέ μοι ἀθανάτοις ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
Ὦ Νέςορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἔνισπε,
Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
Ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ·
Τοίγαρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἤτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι, ὥς κεν ἐτύχθη·
Εἰ ζώοντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρείδης, Τροίηθεν ἰὼν, ξανθὸς Μενέλαος·
Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς ἄςεος· οὐδέ κέ τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
Ἥμεθ'· ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο
Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν·
Ἡ δ' ἤτοι τοπρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
Δῖα Κλυταιμνήςρη, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι·
Πὰρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρείδης, Τροίηνδε κιὼν, εἴρυσθαι ἄκοιτιν.)
Ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
Δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκης θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνῶν,
Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος, ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ

Ις

Verùm enimverò mortem omnibus-æquè-gravem neque dii ipsi
, Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocunque tandem
, Fatum perniciosum corripuerit longum-somni-adferentis mortis.
Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;
» Mentor, nè ampliùs hæc disseramus, mœsti licèt:
» Illi verò non ampliùs reditus verus, sed ei jam
» Moliti sunt immortales mortem & fatum atrum.
» Nunc verò volo rem aliam inquirere & interrogare
» Nestorem, quoniam novit jura & prudentiam præ aliis:
» Ter enim jam ipsum dicunt imperâsse seculis virorum,
» Adeò mihi immortalibus similis-videtur aspectu.
» O Nestor Nelide, tu verò verum dic;
» Quomodo mortuus est Atrides latè-imperans Agamemnon?
» Ubi Menelaus erat? Quam verò illi machinatus est mortem
» Ægisthus dolosus? quoniam occîdit se multò præstantiorem.
» Annon in Argo erat Achaïco *Menelaus?* an alicubi alibi
» Errabat apud homines, ille verò sumpto-animo interfecit?
Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor;
» Profectò ego tibi, fili, vera omnia dicam.
» Sanè quidem hoc ipse suspicêris, quemadmodum evenerit:
» Si viventem *Ægisthum* in ædibus deprehendisset
» Atrides, è Trojâ profectus, flavus Menelaus;
» Sanè ei neque mortuo fusilem terram superfudissent,
» Sed certè canésque & aves comedissent
» Jacentem in campo procul ab urbe; neque ulla ipsum
» Deplorâsset Achivarum: valdè enim ingens molitus est facinus.
» Nos etenim illic [*in Trojâ*] multa obeuntes certamina,
» Sedebamus; ille verò securus in secessu Argi equos-pascentis
» Multum Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis:
» Et sanè primò quidem abnuebat facinus indignum
» Nobilis Clytemnestra; (mente enim utebatur bonâ:
» Aderat enim & cantor vir, cui plurimùm mandabat
» Atrides, ad Trojam proficiscens, servare uxorem.) (maretur,
» Sed cùm jam ipsum [*Ægisthum*] fatum deorum irretivit ut-do-
» Tum verò cantorem quidem ductum in insulam desertam,
» Dereliquit avibus capturam & prædam fieri;
» Ipsam verò volens volentem duxit suam in domum.
» Multa autem femora adolebat deorum super sacra altaria;
» Multáque donaria suspendit, textiliáque, aurúmque,
» Perfecto magno opere, quod nunquam sperâsset in animo.
» Nos quidem simul navigabamus à Trojâ profecti,
» Atrides [*Menelaus*] & ego, amicè affecti invicem:
» Sed cùm ad Sunium sacrum pervenissemus, promontorium A-
» Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo (thenarum,
» Suis mitibus telis aggrediens occîdit,
» Clavum in manibus currentis navis tenentem,
» Phrontin Onetoridem; qui vincebat genus hominum
» In nave gubernandâ, quoties ingruebant procellæ.
» Sic ille quidem illic detentus est, deproperans licèt iter,
» Ut socium sepeliret, & inferias *ei* ferret.
» Sed quandò jam & ille, profectus super obscurum pontum
» In navibus cavis, Malearum montem excelsum

» Perven-

Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·
Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἄμφω ἱέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι·
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι·
Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσειε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
Ὥστε τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος, ἠὲ πενιχροῦ,
Ὧι οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
Οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς, οὔτε ξείνοισιν, ἐνεύδειν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
Οὐ θὴν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζώω· ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
Ξείνους ξεινίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἕψεται, ὄφρα κεν εὕδῃ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους, εἴπω τε ἕκαστα·
Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται
Πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε,
Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, (ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα)
Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱέϊ· δὸς δέ οἱ ἵππους,
Οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Φήνῃ εἰδομένη· θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας.
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν·
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὦ φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται.
Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη Τριτογένεια,
Ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
Ἀλλὰ, Ἄνασσ', ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν
Αὐτῷ, καὶ παίδεσσι, καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Υἱάσι, καὶ γαμβροῖσιν, ἑὰ πρὸς δώματα καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ

Ὤιξε

Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis:
Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentésque, libârunt.
Cæterùm postquàm libârant, biberántque quantum desiderabat
Tum verò Minerva & Telemachus deo-similis (animus,
Ambo volebant cavam ad navem redire:
Nestor autem contrà detinebat incessens verbis;
» Jupiter hoc prohibeat, & immortales dii alii,
» Ut vos à me celerem ad navem eatis,
» Tanquàm ab aliquo vel prorsùs vestis-carenti, aut pauperculo,
» Cui neque lænæ neque stragula multa in domo,
» Quibus aut ipse mollitèr, aut hospites indormiant.
» At mihi adsunt lænæ & stragula pulchra.
» Nunquàm certè hujus viri Ulyssis charus filius
» Navis in tabulatis cubaverit, dum ego
» Vixero; deindè verò liberi in ædibus linquantur,
» Qui hospites excipiant, quicunque ad meam domum venerit.
Hunc autem rursùs allocuta est dea cæsia Minerva;
» Benè sanè hæc dixisti, senex amice: tibi verò decet
» Telemachum parere, quoniam longè melius sic.
» Verùm ille quidem nunc te sequatur, ut dormiat
» Tuis in ædibus; ego autem ad navem nigram
» Vado, ut confirmem socios præcipiámque singula:
» Solus enim inter illos senior glorior esse,
» Cæteri verò ob amicitiam juniores viri sequuntur
» Omnes æquales-ætate magnanimi Telemachi.
» Illic cubaverim cavâ in navi nigrâ
» Nunc: sed manè ad Caucones magnanimos
» Ibo, ubi debitum mihi debetur, neque sanè novum,
» Neque exiguum: tu verò hunc, (quoniam tuam venit ad do-
» Mitte eum curru & filio: dáque ei equos, (mum,)
» Qui tibi celerrimi currendo, & robore fortissimi.
Sic utique locuta abiit cæsia-oculos Minerva,
Aquilæ similis: stupor autem cepit omnes videntes.
Admirabatur etiam senex, ut vidit oculis:
Telemachique prehendit manum, verbumque dixit, & locutus est:
» O amice, haud te opinor ignavum & imbellem fore,
» Siquidem te juvenem sic dii ductores comitantur.
» Non enim quisquam hic alius coelestes domos habitantium,
» Quàm Jovis filia prædatrix Pallas,
» Quæ tibi & patrem eximium inter Achivos honorabat.
» At, Regina, propitia sis; dáque mihi gloriam eximiam,
» Ipsi, & filiis, & venerandæ uxori:
» Tibi autem ego sacrificabo bovem anniculam, latâ-fronte,
» Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir.
» Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
Sic dixit supplicans, hunc autem audivit Pallas Minerva.
Præibat autem Gerenius eques Nestor,
Filiis & generis *suis*, suas ad ædes pulchras.
Sed postquàm ad ædes venissent inclytas regis,
Ordine sedebant per sediliáque thronósque.
His verò senex ubi-advenissent craterem miscuit
Vini dulcis, quod undecimo anno

Ὤϊξε ταμίη, καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε·
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος·
Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς ἄϊδόσδε βεβήκει.
Νέστωρ αὖ τότ' ἐφῖζε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες. Ἐχέφρων τε, Στρατίος τε,
Περσεύς τ', Ἄρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως·
Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἷσαν ἄγοντες.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ.
Ὄφρ' ἤτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
Ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
Ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
Ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους·
Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες· εἴπατε δ' εἴσω
Δμωῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ἕδρας τε, ξύλα τ' ἀμφὶ, καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον· ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς
Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης
Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεὺς,
Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
Ἄκμονά τε, σφῦράν τ', εὐποίητόν τε πυράγρην,
Οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη
Ἱρῶν ἀντιόωσα· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
Ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
Ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων· ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.

erat promа, & operculum dempsit:
ujus senex craterem miscuit; plurimùm verò Minervæ
pplicabat libans filiæ Jovis Ægiochi.
Cæterùm postquàm libârant, biberántque, quantum voluit a-
lii quidem decubituri abiérunt domum quisque: (nimus,
llic verò decumbere-fecit Gerenius eques Nestor
Telemachum, charum filium Ulyssis divini,
Tornatis in lectis sub porticu sonorâ:
Juxta eum verò bellicosum Pisistratum ducem virorum,
Qui ei adhuc cælebs filiorum erat in ædibus.
Ipse verò dormivit in secessu domûs excelsæ:
Huic verò uxor regina lectum præparavit & cubile.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto Gerenius eques Nestor;
Egressúsque sedit super politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelsas,
Albi resplendentes unguento; quibus quidem anteà
Neleus insidebat diis consiliarius par:
At ille quidem jamjam fato domitus ad inferos descenderat.
Nestor autem tum insidebat Gerenius, custos Achivorum,
Sceptrum tenens: circùm autem filii frequentes congregabantur,
E thalamis egressi, Echephrónque, Stratiúsque,
Perseúsque, Aretúsque, & deo-par Thrasymedes:
His verò deinceps sextus Pisistratus venit heros:
Juxta autem Telemachum deo-similem collocârunt ducentes.
Illis verò sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor;
„ E vestigio mihi, filii chari, perficite voluntatem;
„ Ut scilicèt primùm inter deos propitiam-reddam Minervam,
„ Quæ mihi manifesta venit dei ad convivium celebre.
„ Verùm alius quidem rus propter bovem eat, ut celerrimè
„ Veniat, adducat autem boum bubulcus vir.
„ Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
„ Omnes profectus socios ducat, relinquat verò duos solos:
„ Unus porrò aurificem Laërceum huc jubeat
„ Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
„ Vos verò alii manete hìc simul-omnes; mandate autem intùs
„ Ancillis per domum inclytam convivium apparare,
„ Sediliáque, lignáque undique, & limpidam afferre aquam.
Sic dixit; illi autem omnes ministrabant: venit quidem bos
Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquali
Telemachi socii magnanimi: venit porrò faber,
Arma in manibus tenens fabrilia, instrumenta artis,
Incudémque, malleúmque, benè-factámque forcipem.
Quibus scilicèt aurum elaborabat: venit quoque Minerva,
Sacris adfutura: Senex autem eques Nestor
Aurum dedit: ille verò deindè bovis cornibus circumfudit
Ubi elaborâsset, ut ornatum dea gauderet intuita.
Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron.
Aquam autem ipsis Aretus in floribus-celato lebete
Venit ex thalamo ferens: alterâ verò gestabat molas
In canistro; securim autem bellicosus Thrasymedes
Acutam tenens in manu adstabat, bovem cæsurus.

Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
Ἤλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε, νυοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς,
Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτων δ', ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, ποιμένι λαῶν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυνθ' ἑζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
Ὄψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον·
Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο, καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Ἷξον δ' ἐς πεδίον πυροφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα

Ἦνο

ſeus autem vas-*ſanguini-recipiendo* tenebat: ſenex autem eques
quámque moláſque prælibabat: multúmque Minervæ (Neſtor
applicabat primitias-offerens, ex capite pilos in ignem conjiciens.
Cæterùm poſtquam precati ſunt, & molas projecerunt,
tatim Neſtoris filius magnanimus Thraſymedes,
Feriit propè ſtans: ſecuris autem abſcidit nervos
Cervicales, ſolvitque bovis robur: cum clamore verò precati ſunt
Filiæque nurúſque, & pudica uxor
Neſtoris, Eurydice, maxima-natu Clymeni filiarum.
Hi quidem deinde ſublatam *bovem* à terrâ ſpatioſâ
Tenebant: cæterùm mactavit Piſiſtratus dux virorum. (animus,
Ex illâ autem poſtquam niger ſanguis fluxiſſet, reliquiſſétque oſſa
Celeritèr dein ipſam diviſerunt; ſtatimque femora excidebant
Omnia ritè, adipéque cooperuerunt.
Poſtquam duplicaverant; ſuper ea verò fruſta-cruda-impoſuerunt.
Adolebat autem ſuper ligna-fiſſa ſenex, & inſuper nigrum vinum
Libabat; juvenes verò juxta eû tenebant verua-quinq;-cuſpidû ma-
Cæterùm poſtquâ femora exuſta erant, & viſcera guſtârant, (nibus.
Minutatim dein ſecuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
Aſſabántque, acuta verua in manibus tenentes.
Intereà verò *Telemachum lavit* pulchra Polycaſte,
Neſtoris *minima-natu* filia Nelidæ.
Porrò *poſtquam laviſſet*, & unxiſſet pingui oleo,
Eique induſium pulchrum indidiſſet atque tunicam,
E lavacro *is* exiit, corpore immortalibus ſimilis:
Juxta autem Neſtorem profectus conſedit, paſtorem populorum.
Hi verò poſtquam aſſârant carnes exteriores, & detraxerant,
Epulabantur ſedentes; deinde viri præſtantes ſurgebant,
Vinum infundentes in aureis poculis.
Cæterum poſtquam potûs & cibi deſiderium exemerant,
Illis dein ſermonis exordiebatur Gerenius eques Neſtor;
„ Filii mei, agite, Telemacho pulchras-jubas-habentes equos
„ Jungite ſub currum ducentes; ut conficiat iter.
Sic dixit, *hi* verò ei ſtatim auſcultârunt atque paruerunt:
Celeriterque junxerunt ſub currum veloces equos.
Mulier verò proma panem & vinum impoſuit,
Obſoniaque, qualia edunt Jovis-alumni reges.
Telemachus autem dein perpulchrum conſcendit currum;
Juxta eum verò Neſtorides Piſiſtratus, dux virorum,
In currumque conſcendit, & habenas cepit manu:
Verberavitque ut-inirent-curſum; illi verò non inviti volârunt
In campum, reliqueruntque Pyli *excelſam* urbem.
Illi verò totâ die quatiebant jugum utrinque tenentes.
Occidit autem ſol, obumbrabantúrque omnes viæ.
Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum,
Filii Orſilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi verò noctem dormiverunt: illeque iis hoſpitalia appoſuit.
Quandò autem manè-genita apparuit roſea-digitos Aurora,
Equóſque junxerunt, currumque ornatu-varium conſcenderunt:
Eque veſtibulo agitârunt, & è porticu ſonorâ: (volârunt.
Flagellavit autem *Piſiſtratus*, ut-inirent-curſum: illi verò non inviti
Venerunt autem in campum frugiferum: hic verò deinde

Ἧγον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Δ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Παρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα· ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ εἴη. Βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων, περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. Παραμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην, ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν, διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ, τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δέλτα, μάθ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀτρείδᾳ, λοχόμενος, υἱός.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὗρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν,
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱέϊ πέμπεν·
(Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτὸν, οἷσιν ἄνασσεν.)
Υἱέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης,
Ἐκ δούλης· Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες, ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσον.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχός θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς,
Στῆσαν· ὁ δὲ προμολὼν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεὺς,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξείνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔικτον.
Ἀλλ' εἴπ', εἰ σφῶϊν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
Ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοΐδη Ἐτεωνεῦ,
Τοπρὶν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε, πάϊς ὣς, νήπια βάζεις.
Ἦ μὲν δὴ νῶϊ, ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε

Ἀλλ

onficiebant iter: usque adeò extulerunt veloces equi.
Icciditque sol, obumbrabantúrque omnes viæ.

ODYSSEAE HOMERI IV. LIBRI

Argumentum.

APud Menelaum hospitio exceptus cum Pisistrato Telemachus, nunciat ea, quæ in Ithaca a procis fiebant. Deinde narrat ipsi Menelaus de reditu Græcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulysses apud Calypso esset. Sed proci consultant de Telemacho occidendo. Consolatur autem Pallas per somnium Penelopen, filii profectionem graviter ferentem, per simulachrum, similis facta Iphthimæ Penelopes sorori.

Δ. Discit de patre ab Atrida insidiis circumdatus filius.

HI autem venerunt cavam Spartam amplam:
Ad domum autem agebant Menelai gloriosi.
Hunc verò invenerunt exhibentem nuptiale-epulum multis sodalibus,
Filii atque filiæ eximiæ, suâ in domo.
Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat:
(In Trojâ enim primùm spoponderat atque annuerat
Daturum se; illis verò dii nuptias perficiebant.
Eam utique ipse illuc cum equis & curribus mittebat ire,
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Spartâ Alectoris adducebat filiam,
Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes,
E servâ: Helenæ autem dii prolem non ampliùs dabant,
Ex quo semel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ speciem habebat aureæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum
Vicini, & amici Menelai gloriosi,
Oblectantes-se: inter eos verò cantabat divinus cantor,
Citharam pulsans; duóque saltatores inter eos
Cantum auspicantes saltabant in medio.
Cæterùm in vestibulo ædium ipsíque & equi,
Telemachúsque heros, & Nestoris inclytus filius,
Steterunt: progressus autem vidit præstans Eteoneus,
Sedulus famulus Menelai gloriosi;
Ivitque annunciaturus per ædes pastori populorum:
Propè autem stans verba alata dixit;
„ Hospites jam quidam isti, Jovis alumne ô Menelaë,
„ Viri duo; proli verò Jovis magni similes-sunt.
„ Sed dic, an ipsis solvamus veloces equos,
„ An ad alium mittamus ire, qui eos amicè excipiat.
Hunc autem valdè indignatus allocutus est flavus Menelaus;
„ Non quidem stultus eras, Boëthide Eteoneu,
„ Anteà, at quidem nunc puer veluti, puerilia loqueris.
„ Profectò jam nos, hospitalia multa depasti

Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἱκόμεθ', αἴκε ποθι Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος· ἀλλὰ λῦ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἕσπεσθαι ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας, λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων· παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Σίτου θ' ἅπτεσθον, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἵ τινες ἐστὸν
Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων,
Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο· καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν,
Ὀπτ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱὸν,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Φράζεο, Νεστορίδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν κὰδ δώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
(Ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.)
Ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Κτήμασιν· ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·
Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβοὺς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.

Τῇ

Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Jupiter
In posterum saltem liberârit ab ærumnâ: sed solve equos
Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum.
Sic ait: ille verò ex domo proruit, vocabatque alios
Sedulos famulos, unà ut-sequerentur seipsum.
Hi verò equos quidem solverunt sub jugo sudantes:
Et hos quidem alligârunt ad equina præsepia,
Apponebántque avenas, & hordeum album admiscuerunt;
Currus verò posuerunt ad parietem collucentem:
Ipsos porrò duxerunt in augustam domum: hi autem videntes
Admirabantur per domum Jovis-alumni-regis.
Instar enim solis splendor erat, sive lunæ,
Domum per excelsam Menelai gloriosi.
At postquam oblectati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita, lavârunt.
Hos verò postquam ancillæ lavârant & unxerant oleo,
Circúmque chlænas villosas posuerant *ipsis* atque tunicas;
In thronos utique consederunt *ii* juxta Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla guttumio fundebat ferens,
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta verò politam extendit mensam.
Cibum verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa imponens, largiens de præsentibus:
Coquus autem carnium lances proposuit sublatas
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.
Hos etiam dextrâ prehendens allocutus est flavus Menelaus;
» Cibúmque gustate, & gaudete: cæterum deinde,
» Cœnam cùm-gustaveritis, interrogabimus, quinam sitis
» Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
» Sed virorum genus estis Jovis-alumnorum regum,
» Sceptriferorum: quippe nequaquàm ignavi tales genuerint.
Sic ait, & ipsis terga bovis pinguis apposuit,
Assata in manibus eligens, quæ sibi munera apposuerant ipsi.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Cæterùm postquam potûs & cibi desiderium exemissent,
Tum verò Telemachus alloquebatur Nestoris filium,
Propè admoto capite; ut ne audirent alii;
» Considera, Nestoride, meo charissime animo,
» Ærisque splendorem, per domum sonoram,
» Aurique, electrique, & argenti, atque eboris.
» Jovis utique talis est Olympii intus aula.
» Quanta hæc infinita multa! Admiratio me capit intuentem.
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,
Et ipsos compellans, verba alata dixit:
» Filii chari, sane cum Jove mortalium haud ullus contenderit:
» (Immortales enim ejus sedes & possessiones sunt.)
» Hominum verò aut aliquis mihi contendat; aut non,
» Opibus: certè enim multa passus & multùm vagatus
» Adduxi in navibus, & octavo *demum* anno veni:
» Ad Cyprum, Phœnicemque, & Ægyptios vagatus,
» Æthiopésque adii, & Sidonios, & Erembos,
» Et Libyam, ubi utique agni protinùs cornuti sunt.

Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευὴς, οὔτε τι ποιμὴν,
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
Ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε,
Λάθρη, ἀνωϊστὶ, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὕμμιν
Εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνὸς, ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ· ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
Αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκεν. Ὀδύρονταί νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκούσας,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσιν χερσί· νόησε δέ μιν Μενέλαος·
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται·
Ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα,
Χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν,
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο.
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·

Ἴδμεν

Ter enim pariunt oves integrum per annum.
Ibi quidem neque herus indigens est, neque omninò pastor,
Casei & carnium, neque dulcis lactis:
Sed semper præbent per-totum-annum lac mulgendum.
Dum ego circa illa multas facultates colligens
Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
Clàm, ex-improviso, dolo perniciosæ uxoris.
Adeò nequaquàm gaudens hisce facultatibus impero.
Et ex patribus ista debetis audivisse, quicunque vobis
Sint: quandoquidem valdè multa passus sum, & perdidi domum,
Perquàm habitantibus commodá, continentem multa & pretiosa,
Quorum utinam vel tertiam habens in ædibus partem
Habitarem; viri autem salvi essent, qui tum perierunt
Trojâ in latâ, longè ab Argis equis apto.
Sed tamen omnes quidem lugens & deflens,
Crebrò domi desidens nostræ,
Interdum quidem luctu mente oblector, interdum verò rursus
Quiesco: cita nempe satietas molesti luctus.
Horum omnium-causâ non tantum lugeo, vexatus licet,
Ut unius-gratiâ, qui utique mihi somnum invisum-facit & cibum
Recordanti: quoniam nullus Græcorum tanta elaboravit,
Quanta Ulysses elaboravit & pertulit: huic autem destinatū erat,
Ipsi dolores ut-essent, mihi verò mœror semper gravissimus
Ejus-*causâ*; quoniam diù longe abest; neque quid scimus,
Vivátne ille, an mortuus sit. Deflent utique illum
Laërtesque senex, & prudens Penelope,
Telemachúsque, quem reliquit recèns-natum in domo.
Sic ait: huic autem ob patrem desiderium excitavit luctûs.
Lachrymam verò à palpebris humi demisit, de patre audiens,
Chlænam purpuream oculis prætendens
Utrâque manu: observavit autem ipsum Menelaus;
Deliberavitque deinde in mente & in animo,
An eum ipsum patris sineret meminisse,
An prior interrogaret, singuláque diceret.
Dum ille hæc deliberabat in mente & in animo,
Helena ex thalamo odorifero excelso
Egressa est, Dianæ aureum-arcum-habenti similis:
Huic autem statim Adrasta sellam benè-factam apposuit:
Alcippe verò tapetem ferebat mollis lanæ:
Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
Ægyptiacis, ubi plurimæ in ædibus possessiones jacent:
Qui Menelao dedit duo argentea labra,
Geminósque tripodas, decemque auri talenta.
Seorsim verò insuper Helenæ uxor dedit pulchra dona,
Aureamque colum, calathumque sub-rotatum præbuit,
Argenteum, auro verò labia munita erant.
Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit ferens,
Filo elaborato repletum: cæterùm super eum
Colus extensa erat, violaceam lanam habens.
Sedit autem *Helena* in sellâ, scabellum verò sub pedibus erat.
Continuò autem illa verbis maritum interrogabat singula;

Ἴδμεν δή, Μενέλαε διοτρεφές, οἵ τινες οἵδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,)
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
Κεῖνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις·
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλή τ', ἐφύπερθέ τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ
Μυθεόμην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε.
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὧδ' ἐλθὼν τοπρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὣς, τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
Ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν·
Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἴσ', οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·
Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
Καί κέν οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὃς κεῖνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος·
Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός·
Τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

Ἀτρεΐ

Scimúsne jam, Menelaë Jovis-alumne, quinam hi
Hominum glorientur venisse nostram domum?
Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus.
„ Nondum enim *me* ullum puto similem adeò vidisse
„ Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet aspicien-
„ Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis (tem;)
„ Telemacho, quem reliquit recens-natum in domo
„ Ille vir, quando mei inverecundæ gratia Achivi
„ Venistis ad Trojam, bellum sævum excitantes.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ Sic nunc & ego existimo, ut tu conjicis:
„ Illius enim ejusmodi pedes, ejusmodique manus,
„ Oculorumque jactus, caputque, & supernè comæ.
„ Et nunc sane ego recordatus Ulyssis,
„ Loquebar, quantas ille ærumnas patiens toleraverit
„ Pro me: at hic amarum à palpebris lachrymam stillabat,
„ Chlænam purpuream oculis obtendens.
Hunc verò rursus Nestorides Pisistratus contrà allocutus est:
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Illius quidem hic filius est verè, quemadmodum dicis;
„ Sed modestus est, indignúmque putat in animo,
„ Huc profectus primùm, interpellationes proferre
„ Coram te, cujus nos, dei tanquam, delectamur voce.
„ Cæterùm me præmisit Gerenius eques Nestor,
„ Hunc simul comes ut-sequerer; cupiebat enim te videre,
„ Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.
„ Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,
„ Domi suæ, cui non alii auxiliatores sunt:
„ Sic nunc Telemacho *est:* hic quidem abest, neque ei alii
„ Sunt, qui per populum avertant calamitatem.
Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus;
„ Papæ! certè perquàm-amici viri filius meam domum
„ Venit, qui mei gratiâ plurima subiit certamina:
„ Atque ipsum cogitabam *huc*-profectum *me* amicè-excepturum
„ Argivos, si nobis super mare reditum dedisset (præter alios
„ Navibus velocibus fieri Olympius latè-tonans Jupiter.
„ Et sanè ei in Argo condidissem urbem, & ædes ædificassem,
„ Ex Ithacâ adducto cum facultatibus & filio suo,
„ Et omni populo, unâ urbe evacuatâ,
„ *Earum* quæ circùm-habitantur, imperantúrque à me ipso.
„ Et crebrò hic existentes unà-fuissemus-versati: neque nos
„ Aliud diremisset amantesque oblectantésque *nos*,
„ Antequàm mortis nigra nebula obtexisset.
„ Sed hæc quidem futurum erat, ut invideret deus ipse,
„ Qui illum infelicem absque-reditu solum reddidit.
Sic ait: his verò omnibus desiderium excitavit luctûs.
Flebat quidem Argiva Helena ex-Jove-nata;
Flebat etiam Telemachúsque & Atrides Menelaus:
Neque sanè Nestoris filius absque-lacrymis habebat oculos;
Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;
Quem scilicet Auroræ interfecit splendidæ inclytus filius:
Hujus ille recordatus verba alata dixit;

„ Atr

Ἀτρείδη, πέρι μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέςωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
Καὶ νῦν, εἴτι που ἐςὶ, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
Κλαίειν, ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς, οὔτι κάκιςος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέςερος εἴη·
(Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.
Ὡς νῦν Νέςορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίςους.)
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων·
Ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὔκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν,
Χαλκῷ δηϊόωεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη· τῇ πλεῖςα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαςος ἐπιςάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα·)
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,

Ὅσσοι

„ Atride, suprà quidem alios mortales te prudentem esse
„ Nestor dicebat senex; quandò mentionem-faceremus tui
„ Suis in ædibus, & nos mutuò alloqueremur.
„ Quare nunc, si fortè licet, pareas mihi; non enim ego
„ Delector flens inter-cœnandum: sed & Aurora
„ Aderit manè-genita: molestè quidem neutiquàm fero
„ Deflere *eum*, quicunque mortuus fuerit mortalium, & fatum
„ Hic nimirum & honos solus est miseris mortalibus, (obierit.
„ Tonderéque sibi comam, profundereque lachrymas à genis.
„ Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
„ Argivorum: debes autem tu nosse: non enim ego
„ Congressus sum, neque vidi: supra autem alios dicunt fuisse
„ Antilochum, suprà quidem currendo velocem, atque bellatorem.
Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ O amice, quandoquidem talia dixisti, quæcumque prudens vir
„ Diceret & faceret, etiam qui major-natu esset:
„ (Talis enim & patris *es*, quare etiam sapienter loqueris.
„ Facile autem conspicua est proles viri; cui Saturnius
„ Felicitatem destinaverit & uxorem-ducenti & nascenti.
„ Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetuò diebus omnibus,
„ Ipsum quidem molliter senescere in ædibus,
„ Filios porrò prudentes, & hastâ esse optimos.)
„ Nos verò fletum relinquemus, qui priùs incidit:
„ Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam
„ Infundant: sermones autem etiam manè erunt
„ Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.
Sic ait: Asphalion verò aquam manibus infundebat,
Sedulus famulus Menelai gloriosi.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant:
Tum verò aliud cogitavit Helena è Jove nata:
Protinus utique in vinum misit medicamen, unde bibebant,
Luctui iræque adversum, malorum oblivionem-inducens omnium:
Qui illud biberit, postquàm crateri mixtum fuerit,
Non totâ-die profuderit lachrymas per genas,
Neque si ei mortui fuerint matérque patérque;
Neque si ei coràm fratrem, aut charum filium,
Ferro trucidârint, ipse verò oculis viderit.
Talia Jovis filia habebat medicamina efficacia,
Bona, quæ ei Polydamna præbuit Thonis uxor,
Ægyptia; ubi plurima producit alma terra
Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciosa;
Medicus verò unusquisque peritus supra omnes
Homines: sane enim Pæonis sunt ex generatione.
Cæterùm postquàm immiserat, jusseratque vinum fundere,
Denuò verbis excipiens allocuta est;
„ Atride Menelaë, à-Jove-nutrite, atque etiam hi
„ Virorum fortium filii, (enim verò Deus alias in alium
„ Jupiter bonumque malumque dat; potest enim omnia:)
„ Sanè nunc convivamini, sedentes in ædibus,
„ Et sermonibus delectamini: convenientia enim ordine-dicam.
„ Omnia quidem non ego enarrare queam, neque nominare,

„ Quot

Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες. ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἂψ οἶκόνδ'· ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ·
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε,
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,

Ἄλγιον·

„ Quot Ulyssis patientis sunt certamina:
„ Sed qualiter istud fecit, & sustinuit fortis vir
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi.
„ Seipsum plagis indecentibus domans,
„ Pannos viles circumjiciens humeris, servo similis,
„ Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
„ Alii verò seipsum viro celans assimilabat
„ Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
„ Huic similis ingressus est Trojanorũ urbem, illi verò ignorabant
„ Omnes: ego verò ipsum sola agnovi talem existentem,
„ Et ipsum interrogabam: ille verò astutiâ tergiversabatur.
„ Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo,
„ Vestibusque induissem & juravissem firmum juramentum,
„ Non prius Ulyssem Trojanis me proditurum,
„ Quàm ipse ad naves veloces tentoriáque pervenisset:
„ Et tum demùm mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
„ Plurimos autem Trojanorum cùm interfecisset longo ferro,
„ Ivit ad Argivos: astutiæ-famam verò deportavit multam.
„ Ibi aliæ Trojanæ stridulè ejulabant: sed meum pectus
„ Gaudebat: nam jam mihi cor versum-erat ut-redirem
„ Rursus domum: noxam verò deflebam, quod Venus
„ Dederat, quandò me duxit illuc charâ à patriâ terrâ,
„ Filiámque meam separans, thalamúmque, maritumque,
„ Nullius rei indigentem, neque quo-ad mentem, neque omninò (formam.
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus;
„ Sanè hæc utique omnia, uxor, rectè dixisti:
„ Jam quidem multorum cognovi consiliúmque mentemque.
„ Virorum heroum, multámque per-agravi terram:
„ Sed nondum talem ego vidi oculis,
„ Quale Ulyssis patientis erat charum cor;
„ Quale etiam illud fecit, & sustinuit fortis vir,
„ Equo in polito, ubi insidebamus omnes optimi
„ Argivorum, Trojanis cædem & fatum ferentes.
„ Venisti deindè tu illuc: jussisse autem te videbatur
„ Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
„ Et te Deïphobus deo-similis sequebatur profectam.
„ Ter autem circumlustrâsti cavas insidias attrectans,
„ Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
„ Omnium Argivorum vocem assimilans uxoribus.
„ Cæterùm ego & Diomedes & nobilis Ulysses,
„ Sedentes inter medios, audivimus ut vocâsti.
„ Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
„ Aut exire, aut intus protinus respondere;
„ At Ulysses prohibuit & continuit quantumvis cupidos.
„ Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum:
„ Anticlus verò te solus excipere verbis
„ Volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat
„ Indesinenter robustis, servavitque omnes Achivos:
„ Tamdiù autem detinuit, donec te seorsũ abduxisset Pallas Miner-(va,
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Du-

Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἱκόμεθ', αἴκε ποθὶ Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος· ἀλλὰ λῦ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειὰς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας, λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων· παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Σίτου θ' ἅπτεσθον, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἵ τινες ἐστὸν
Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῷν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων,
Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο· καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν,
Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱὸν,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Φράζεο, Νεστορίδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν καδδώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
(Ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.)
Ἀνδρῶν δ' ἤ κεν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Κτήμασιν· ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·
Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβοὺς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.

Τρὶς

„ Aliorum virorum, huc venimus; sicubi Jupiter
„ In posterum saltem liberârit ab ærumnâ: sed solve equos
„ Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum.
Sic ait: ille verò ex domo prorupit, vocabatque alios
Sedulos famulos, unà ut-sequerentur seipsum.
Hi verò equos quidem solverunt sub jugo sudantes:
Et hos quidem alligârunt ad equina præsepia,
Apponebántque avenas, & hordeum album admiscuerunt;
Currus verò posuerunt ad parietem collucentem:
Ipsos porrò duxerunt in augustam domum: hi autem videntes
Admirabantur per domum Jovis-alumni-regis.
Instar enim solis splendor erat, sive lunæ,
Domum per excelsam Menelai gloriosi.
At postquam oblectati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita, lavârunt.
Hos verò postquam ancillæ lavârant & unxerant oleo,
Circúmque chlænas villosas posuerant *ipsis* atque tunicas;
In thronos utique consederunt *ii* juxta Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla gutturnio fundebat ferens,
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta verò politam extendit mensam.
Cibum verò veneranda proma apposuit ferens,
Fercula multa imponens, largiens de præsentibus:
Coquus autem carnium lances proposuit sublatas
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.
Hos etiam dextrâ prehendens allocutus est flavus Menelaus;
„ Cibúmque gustate, & gaudete: cæterum deinde,
„ Cœnam cùm-gustaveritis, interrogabimus, quinam sitis
„ Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
„ Sed virorum genus estis Jovis-alumnorum regum,
„ Sceptriferorum: quippe nequaquàm ignavi tales genuerint.
Sic ait, & ipsis terga bovis pinguis apposuit,
Assata in manibus eligens, quæ sibi munera apposuerant ipsi.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Cæterùm postquam potûs & cibi desiderium exemissent,
Tum verò Telemachus alloquebatur Nestoris filium,
Propè admoto capite; ut ne audirent alii;
„ Considera, Nestoride, meo charissime animo,
„ Ærísque splendorem, per domum sonoram,
„ Aurique, electrique, & argenti, atque eboris.
„ Jovis utique talis est Olympii intus aula.
„ Quanta hæc infinita multa! Admiratio me capit intuentem.
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,
Et ipsos compellans, verba alata dixit:
„ Filii chari, sane cum Jove mortalium haud ullus contenderit:
„ (Immortales enim ejus sedes & possessiones sunt.)
„ Hominum verò aut aliquis mihi contendat; aut non,
„ Opibus: certè enim multa passus & multùm vagatus
„ Adduxi *in* navibus, & octavo *demum* anno veni:
„ Ad Cyprum, Phœnicemque, & Ægyptios vagatus,
„ Æthiopésque adii, & Sidonios, & Erembos,
„ Et Libyam, ubi utique agni protinùs cornuti sunt.

Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευὴς, οὔτε τι ποιμὴν,
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
Ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε,
Λάθρῃ, ἀνωϊστὶ, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὔμμιν
Εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνὸς, ὅςε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ· ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
Αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,
Ζώει ὅγ', ἦ τέθνηκεν. Ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκούσας,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσιν χερσί· νόησε δέ μιν Μενέλαος·
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται·
Ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα,
Χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν,
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο.
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·

„ Ter enim pariunt oves integrum per annum.
„ Ibi quidem neque herus indigens est, neque omninò pastor,
„ Casei & carnium, neque dulcis lactis:
„ Sed semper præbent per-totum-annum lac mulgendum.
„ Dum ego circa illa multas facultates colligens
„ Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
„ Clàm, ex-improviso, dolo perniciosæ uxoris.
„ Adeò nequaquàm gaudens hisce facultatibus impero.
„ Et ex patribus ista debetis audivisse, quicunque vobis
„ Sint: quandoquidem valdè multa passus sum, & perdidi domum,
„ Perquàm habitantibus commodá, continentem multa & pretiosa,
„ Quorum utinam vel tertiam habens in ædibus partem
„ Habitarem; viri autem salvi essent, qui tum perierunt
„ Trojâ in latâ, longè ab Argis equis apto.
„ Sed tamen omnes quidem lugens & deflens,
„ Crebrò domi desidens nostræ,
„ Interdum quidem luctu mente oblector, interdum verò rursus
„ Quiesco: cita nempe satietas molesti luctus.
„ Horum omnium-causâ non tantum lugeo, vexatus licet,
„ Ut unius-gratiâ, qui utique mihi somnum invisum-facit & cibum
„ Recordanti: quoniam nullus Græcorum tanta elaboravit,
„ Quanta Ulysses elaboravit & pertulit: huic autem destinatū erat,
„ Ipsi dolores ut-essent, mihi verò mœror semper gravissimus
„ Ejus-*causâ*; quoniam diù longe abest; neque quid scimus,
„ Vivátne ille, an mortuus sit. Deflent utique illum
„ Laërtesque senex, & prudens Penelope,
„ Telemachúsque, quem reliquit recèns-natum in domo.
Sic ait: huic autem ob patrem desiderium excitavit luctûs.
Lachrymam verò à palpebris humi demisit, de patre audiens,
Chlænam purpuream oculis prætendens
Utrâque manu: observavit autem ipsum Menelaus;
Deliberavitque deinde in mente & in animo,
An eum ipsum patris sineret meminisse,
An prior interrogaret, singuláque diceret.
Dum ille hæc deliberabat in mente & in animo,
Helena ex thalamo odorifero excelso
Egressa est, Dianæ aureum-arcum-habenti similis:
Huic autem statim Adrasta sellam benè-factam apposuit:
Alcippe verò tapetem ferebat mollis lanæ:
Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
Ægyptiacis, ubi plurimæ in ædibus possessiones jacent:
Qui Menelao dedit duo argentea labra,
Geminósque tripodas, decemque auri talenta.
Seorsùm verò insuper Helenæ uxor dedit pulchra dona,
Aureamque colum, calathumque sub-rotatum præbuit,
Argenteum, auro verò labia munita erant.
Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit ferens,
Filo elaborato repletum: cæterùm super eum
Colus extensa erat, violaceam lanam habens.
Sedit autem *Helena* in sellâ, scabellum verò sub pedibus erat.
Continuò autem illa verbis maritum interrogabat singula;

Ἴδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, οἵ τινες οἵδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι
Οὔτ᾽ ἄνδρ᾽, οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ᾽ ἔχει εἰσορόωσαν,)
Ὡς ὅδ᾽ Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ᾽ ἐνὶ οἴκῳ
Κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ᾽ ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ᾽ Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ᾽ ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις·
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
Ὀφθαλμῶν τε βολαὶ, κεφαλή τ᾽, ἐφύπερθέ τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ᾽ Ὀδυσῆϊ.
Μυθεόμην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ᾽ ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ᾽ ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ᾽ ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.
Τὸν δ᾽ αὖ Νεςορίδης Πεισίςρατος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέντοι ὅδ᾽ υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ἐςὶ, νεμεσσᾶται δ᾽ ἐνὶ θυμῷ,
Ὧδ᾽ ἐλθὼν τοπρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὣς, τερπόμεθ᾽ αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ,
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι· ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε᾽ ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
Ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν·
Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἴσ᾽, οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ᾽, ὃς εἵνεκ᾽ ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·
Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόςον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
Καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ᾽ ἔτευξα,
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ᾽ ἐμοὶ αὐτῷ.
Καί κε θάμ᾽ ἐνθάδ᾽ ἐόντες ἐμισγόμεθ᾽· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ᾽ ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὃς κεῖνον δύςηνον ἀνόςιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος.
Οὐδ᾽ ἄρα Νέςορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ᾽ Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός·
Τοῦ ὅγ᾽ ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ᾽ ἀγόρευεν·

Ἀτρείδη,

„ Scimúsne jam, Menelaë Jovis-alumne, quinam hi
„ Hominum glorientur venisse nostram domum?
„ Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus.
„ Nondum enim *me* ullum puto similem adeò vidisse
„ Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet aspicien-
„ Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis (tem;)
„ Telemacho, quem reliquit recens-natum in domo
„ Ille vir, quando mei inverecundæ gratia Achivi
„ Venistis ad Trojam, bellum sævum excitantes.
Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ Sic nunc & ego existimo, ut tu conjicis:
„ Illius enim ejusmodi pedes, ejusmodique manus,
„ Oculorumque jactus, caputque, & supernè comæ.
„ Et nunc sane ego recordatus Ulyssis,
„ Loquebar, quantas ille ærumnas patiens toleraverit
„ Pro me: at hic amaram à palpebris lachrymam stillabat,
„ Chlænam purpuream oculis obtendens.
Hunc verò rursus Nestorides Pisistratus contrà allocutus est:
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
„ Illius quidem hic filius est verè, quemadmodum dicis;
„ Sed modestus est, indignúmque putat in animo,
„ Huc profectus primùm, interpellationes proferre
„ Coram te, cujus nos, dei tanquam, delectamur voce.
„ Cæterùm me præmisit Gerenius eques Nestor,
„ Hunc simul comes ut-sequerer; cupiebat enim te videre,
„ Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.
„ Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem,
„ *Domi suæ, cui non alii* auxiliatores sunt:
„ *Sic nunc Telemacho est:* hic quidem abest, neque ei alii
„ *Sunt*, qui per populum avertant calamitatem.
Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus;
„ Papæ! certè perquàm-amici viri filius meam domum
„ Venit, qui mei gratiâ plurima subiit certamina:
„ Atque ipsum cogitabam *huc*-profectum *me* amicè-excepturum
„ Argivos, si nobis super mare reditum dedisset (præter alios
„ Navibus velocibus fieri Olympius latè-tonans Jupiter.
„ Et sanè ei in Argo condidissem urbem, & ædes ædificassem,
„ Ex Ithacâ adducto cum facultatibus & filio suo,
„ Et omni populo, unâ urbe evacuatâ,
„ *Earum* quæ circùm-habitantur, imperantúrque à me ipso.
„ Et crebrò hìc existentes unà-fuissemus-versati: neque nos
„ Aliud diremisset amantesque oblectantésque *nos*,
„ Antequàm mortis nigra nebula obtexisset.
„ Sed hæc quidem futurum erat, ut invideret deus ipse,
„ Qui illum infelicem absque-reditu solum reddidit.
Sic ait: his verò omnibus desiderium excitavit luctûs.
Flebat quidem Argiva Helena ex-Jove-nata;
Flebat etiam Telemachúsque & Atrides Menelaus:
Neque sanè Nestoris filius absque-lacrymis habebat oculos;
Recordabatur enim in animo eximii Antilochi;
Quem scilicet Auroræ interfecit splendidæ inclytus filius:
Hujus ille recordatus verba alata dixit;

„ Atride,

Ἀτρείδη, πέρι μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέςωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
Καὶ νῦν, εἴ τι που ἐςὶ, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
Κλαίειν, ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς, οὔτι κάκιςος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέςερος εἴη·
(Τοίου γὰρ καὶ πατρὸς, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.
Ὡς νῦν Νέςορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίςους.)
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων·
Ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν,
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη· τῇ πλεῖςα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαςος ἐπιςάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα·)
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,

Ὅσσοι

Atride, suprà quidem alios mortales te prudentem esse
„ Nestor dicebat senex; quandò mentionem-faceremus tui
„ Suis in ædibus, & nos mutuò alloqueremur.
„ Quare nunc, si fortè licet, pareas mihi; non enim ego
„ Delector flens inter-cœnandum: sed & Aurora
„ Aderit manè-genita: molestè quidem neutiquàm fero
„ Deflere *eum*, quicunque mortuus fuerit mortalium, & fatum
„ Hic nimirum & honos solus est miseris mortalibus, (obierit.
„ Tonderéque sibi comam, profundereque lachrymas à genis.
„ Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
„ Argivorum: debes autem tu nosse: non enim ego
„ Congressus sum, neque vidi: supra autem alios dicunt fuisse
„ Antilochum, suprà quidem currendo velocem, atque bellatorem.
Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus:
„ O amice, quandoquidem talia dixisti, quæcunque prudens vir
„ Diceret & faceret, etiam qui major-natu esset:
„ (Talis enim & patris *es*, quare etiam sapienter loqueris.
„ Facile autem conspicua est proles viri; cui Saturnius
„ Felicitatem destinaverit & uxorem-ducenti & nascenti.
„ Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetuò diebus omnibus,
„ Ipsum quidem molliter senescere in ædibus,
„ Filios porrò prudentes, & hastâ esse optimos.)
„ Nos verò fletum relinquemus, qui priùs incidit:
„ Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam
„ Infundant: sermones autem etiam manè erunt
„ Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.
Sic ait: Asphalion verò aquam manibus infundebat,
Sedulus famulus Menelai gloriosi.
Hi verò ad *cibos paratos* appositos manus extendebant:
Tum verò *aliud cogitavit* Helena è Jove nata:
Protinus utique in vinum misit medicamen, unde bibebant,
Luctui iræque adversum, malorum oblivionem-inducens omnium:
Qui illud biberit, postquàm crateri mixtum fuerit,
Non totâ-die profuderit lachrymas per genas,
Neque si ei mortui fuerint matérque patérque;
Neque si ei coràm fratrem, aut charum filium,
Ferro trucidârint, ipse verò oculis viderit.
Talia Jovis filia habebat medicamina efficacia,
Bona, quæ ei Polydamna præbuit Thonis uxor,
Ægyptia; ubi plurima producit alma terra
Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciosa;
Medicus verò unusquisque peritus supra omnes
Homines: sane enim Pæonis sunt ex generatione.
Cæterùm postquàm immiserat, jusseratque vinum fundere,
Denuò verbis excipiens allocuta est;
„ Atride Menelaë, à-Jove-nutrite, atque etiam hi
„ Virorum fortium filii, (enim verò Deus alias in alium
„ Jupiter bonumque malumque dat; potest enim omnia:)
„ Sanè nunc convivamini, sedentes in ædibus,
„ Et sermonibus delectamini: convenientia enim ordine-dicam.
„ Omnia quidem non ego enarrare queam, neque nominare,
„ Quot

Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες. ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼν ἔλοευν καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἂψ οἶκόνδ'· ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ·
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἔνι ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι·
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε,
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,

Ἄλγιον·

Quot Ulyssis patientis sunt certamina:
„ Sed qualiter istud fecit, & sustinuit fortis vir
„ Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi.
„ Seipsum plagis indecentibus domans,
„ Pannos viles circumjiciens humeris, servo similis,
„ Virorum hostilium ingressus est urbem latam.
„ Alii verò seipsum viro celans assimilabat
„ Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
„ Huic similis ingressus est Trojanorũ urbem, illi verò ignorabant
„ Omnes: ego verò ipsum sola agnovi talem existentem,
„ Et ipsum interrogabam: ille verò astutiâ tergiversabatur.
„ Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo,
„ Vestibusque induissem & juravissem firmum juramentum,
„ Non prius Ulyssem Trojanis me proditurum,
„ Quàm ipse ad naves veloces tentoriáque pervenisset:
„ Et tum demùm mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
„ Plurimos autem Trojanorum cùm interfecisset longo ferro,
„ Ivit ad Argivos: astutiæ-famam verò deportavit multam.
„ Ibi aliæ Trojanæ stridulè ejulabant: sed meum pectus
„ Gaudebat: nam jam mihi cor versum-erat ut-redirem
„ Rursus domum: noxam verò deflebam, quod Venus
„ Dederat, quandò me duxit illuc charâ à patriâ terrâ,
„ Filiámque meam separans, thalamúmque, maritumque,
„ Nullius rei indigentem, neque quo-ad mentem, neque omninò
Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus; (formam.
„ Sanè hæc utique omnia, uxor, rectè dixisti:
„ Jam quidem multorum cognovi consiliúmque mentemque.
„ Virorum heroum, multámque per-agravi terram:
„ Sed nondum talem ego vidi oculis,
„ Quale *Ulyssis* patientis erat charum cor;
„ Quale etiam illud fecit, & sustinuit fortis vir,
„ Equo in polito, ubi insidebamus omnes optimi
„ Argivorum, Trojanis cædem & fatum ferentes.
„ Venisti deindè tu illuc: jussisse autem te videbatur
„ Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
„ Et te Deïphobus deo-similis sequebatur profectam.
„ Ter autem circumlustrâsti cavas insidias attrectans,
„ Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
„ Omnium Argivorum vocem assimilans uxoribus.
„ Cæterùm ego & Diomedes & nobilis Ulysses,
„ Sedentes inter medios, audivimus ut vocâsti.
„ Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
„ Aut exire, aut intus protinus respondere;
„ At Ulysses prohibuit & continuit quantumvis cupidos.
„ Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum:
„ Anticlus verò te solus excipere verbis
„ Volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat
„ Indesinenter robustis, servavitque omnes Achivos:
„ Tamdiù autem detinuit, donec te seorsũ abduxisset Pallas Miner-
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est; (va,
„ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

„ Du-

Ἄλγιον· οὐ γάρ οἵ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσε
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, ϛορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Δέμνια δὲ ϛόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέϛορος ἀγλαὸς υἱός.
Ἀτρείδης δὲ κάθευδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε—
Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἥρως,
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Δήμιον, ἦ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἤλυθον, εἴτινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις·
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηϛῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων.
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον, ὑποϛὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ,

Durus *est*: non enim ei ista depulerunt tristem mortem,
Neque si ei cor ferreum intus esset.
Sed agite, ad cubile mittite nos, ut jam
Somno à dulci delectemur cubantes.
Sic ait: Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, sternereque suprà tapetas,
Lænásque imponere villosas supernè quibus amicirentur.
Illæ verò iverunt ex ædibus facem in manibus habentes:
Cubiliáque straverunt; hospites verò ducebat præco.
Ac quidem in vestibulo domûs illic cubârant
Telemachúsque heros, & Nestoris inclytus filius.
Atrides verò dormiebat in recessu domus excelsæ,
Juxtáque Helena sinuoso-peplo cubavit nobilissima mulierum.
Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Surrexit utique ex lecto bello-strenuus Menelaus,
Vestes indutus; acutum verò gladium circumposuit humero,
Pedibusque nitidis subligavit pulchros calceos:
Perrexit verò ire ex thalamo deo similis coràm:
Telemacho autem assidebat, verbúmque fecit, dixitque;
» Quænam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros,
» Ad Lacedæmona nobilem, per lata dorsa maris?
» Publica res, an privata? hoc mihi verè dic.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
» Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,
» Veni, siquam mihi famam de patre diceres:
» Comeditur mihi domus, pereunt verò pinguia opera:
» Hostilium autem virorum plena domus, qui mihi perpetuò
» Pecora *plurima mactant*, & flexipedes camuros boves,
» *Matris* meæ proci, superbâ contumeliâ instructi.
» Propterea nunc ad tua genua venio, si velis
» Illius sævam mortem indicare, sicubi vidisti
» Oculis tuis, aut alterius sermonem audivisti
» Errantis: suprà-modum enim ipsum ærumnosum peperit mater.
» Neque quicquam me veritus blandiaris, neque misertus,
» Sed planè mihi enarra, quemadmodum tibi contigit videre.
» Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses
» Aut dictum, aut etiam factum, pollicitus effecit
» Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi;
» Horum nunc mihi memento, & mihi verum dic.
Hunc autem graviter ingemiscens allocutus est flavus Menelaus;
» Papæ! Certè utique perquàm-fortis viri in cubili
» Volebant cubare, imbelles ipsi cùm sint.
» Ut verò cùm in lustro cerva fortis leonis
» Hinnulos ubi-collocârit recens-genitos lactentes,
» Juga investigat, & valles herbosas
» Pascens; ille verò deinde suum ingressus est cubile,
» Et utrisque illis duram mortem infert:
» Ita Ulysses illis durum fatum inferet.
» Utinam enim, Jupitérque pater, & Minerva, & Apollo,
» Talis existens, qualis olim, benè-conditâ in Lesbo,

» Cum

Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας·
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
Νῆσος ἔπειτά τις ἐστὶ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου προπάροιθε, (Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,)
Τόσσον ἄνευθ', ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐΐσας
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤϊα πάντα κατέφθιτο, καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καί μ' ἐσάωσε,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, ἁλίοιο γέροντος,
Εἰδοθέη, τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα·
Ἥ μ' οἴῳ ἔῤῥοντι συνήντετο, νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἡ δ' ἐμεῦ ἄγχι στᾶσα, ἔπος φάτο φώνησέν τε·
Νήπιός εἰς, ὦ ξεῖνε, λίην τόσον, ἠὲ χαλίφρων,
Ἠὲ ἑκὼν μεθίης, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἐκ μέν τοι ἐρέω, ἥτις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου·
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
Τόνδε τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι.
Τόνγ' εἴπως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι, διοτρεφὲς, αἴκ' ἐθέλῃσθα,
Ὅ, ττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
Οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
Prostravitque fortitèr, gavisi sunt autem omnes Achivi;
Talis existens cum procis congrederetur Ulysses:
Omnes & brevis-vitæ fierent & amaris-nuptiis.
Ista verò, quæ me interrogas & precaris, non equidem
„ Alia præter-*verum* dixero declinando, neque decipiam:
„ Sed ea quidem, quæ mihi dixit senex marinus verax,
„ Horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo.
„ In Ægypto me etiamnum dii huc cupientem redire
„ Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas;
„ Semper autem volebant Dii nos meminisse præceptorum.
„ Insula deindè quædam est undoso in ponto,
„ Ægyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,)
„ Tantum semota, quantum toto die cava navis
„ Confecerit, cui stridulus ventus aspiret à puppi.
„ In eâ autem portus opportunus, unde utique naves æquales
„ In pontum deducunt, postquàm hauserint nigram aquam.
„ Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti-
„ Spirantes apparuerunt mari-flantes, qui sanè navium (secundi
„ Ductores sunt supra lata dorsa maris.
„ Et jam viatica omnia consumpta fuissent, & animi virorum,
„ Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, & me servâsset,
„ Protei potentis filia, marini senis,
„ Idothea: huic enim maximè sanè animum commovi;
„ Quæ mihi soli erranti occurrit, seorsum à sociis.
„ Semper enim circa insulam errantes piscabantur
„ Curvis hamis: urgebat autem ventrem fames.
„ Hæc autem me prope stans, verbum fecit, dixitque;
„ Stultus es, ô *hospes*, maximoperè, aut fatuus,
„ *Aut sponte cessas*, & delectaris dolores ferens;
„ Quòd adeò utique diù in insulâ detineris, neque ullum finem
„ Invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.
Sic ait: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ Equidem tibi dicam, quæcunque tandem sis dearum,
„ Quòd ego neutiquam volens detineor, sed videor
„ Immortales offendisse, qui cœlum latum habitant.
„ Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
„ Quisnam me immortalium impedit, & moratur iter;
„ Reditúmque, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam: statim verò respondebat præstantissima dearum;
„ Enimverò ego tibi, ô hospes, valdè verè enarrabo.
„ Versatur quidam hic senex marinus verax,
„ Immortalis Proteus Ægyptius, qui utique maris
„ Totius profunditates novit, Neptuno subditus:
„ Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque *me* genuisse.
„ Quem si quo pacto tu possis ex-insidiis prendere,
„ Ille tibi dicat viam & mensuras itineris,
„ Reditúmque, ut per mare proficiscaris piscosum.
„ Atque prætereà tibi dicat, ô Jovis-alumne, si velis,
„ Quodcunque tibi in ædibus malúmque bonúmque acciderit,
„ Absente te per longam viam difficilémque.

Sic

Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μήπως με προϊδὼν, ἠὲ προδαεὶς, ἀλέηται·
Ἀργαλέος γάρ τ' ἐςὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεὶς,
Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν.
Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι, νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης,
Ἀθρόαι εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
Ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Εὐνάσω ἑξείης· σὺ δ' ἐῢ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριςοι.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
Φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει, καὶ ἔπεισιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς ὣς πώεσι μήλων.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ὔμμιν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
Αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεσπιδαὲς πῦρ·
Ὑμεῖς δ' ἀσεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλόν τε πιέζειν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἐὼν, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
Ἥρως· εἴρεσθαι δὲ, θεῶν ὅςις σε χαλέπτει·
Νόςον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕςασαν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Ἤϊα, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιςα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
Τόφρα δ' ἄρ' ἥγ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε·
Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσιν,
Ἧςο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
Ἑξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάςῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάςῳ θῆκε φέρουσα,

Ἡδὺ

« ait: at ego ipsam vicissim allocutus sum:
» Ipsa nunc explica tu insidias divini senis,
» Ne quo pacto me prævidens, aut præsciens, effugiat:
» Difficilis etenim est deus mortali homini domari.
Sic dicebam; continuò verò respondit præstantissima dearum:
» Enimverò ego tibi, hospes, valdè verè enarrabo.
» Cùm sol medium coelum conscenderit,
» Tum verò è mari emergit senex marinus verax,
» Flatu sub Zephyri, nigrâ superficie-horrescentis-maris obtectus,
» Egressus verò decumbit sub specubus cavis.
» Circa verò ipsum Phocæ, progenies pulchræ Halosydnæ,
» Conferte dormiunt, è cano mari egressæ,
» Acerbum spirantes mari profundi odorem.
» Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,
» Collocabo ex-ordine: tu verò probè elige socios
» Tres, qui tibi apud naves transtratas optimi sunt.
» Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.
» Phocas quidem primùm numerabit, & obibit:
» At postquàm omnes per-quinterniones-numerârit atque in-
» Cubabit in medio, pastor veluti in grege ovium. (spexerit;
» Hunc quidem ubi primùm decubuisse videritis,
» Tum deinde vobis curæ-sit robúrque vísque;
» Illic verò tenete obluctantem & nitentem licet elabi.
» Omnia verò tentabit ut-fiat, quæcumque in terrâ
» Reptilia sunt, & aqua, & immanè-ardens ignis:
» Vos autem firmitèr tenete, magísque premite.
» Sed quandò demum te ipse interrogaverit verbis,
» Talis apparens, qualem decubuisse videritis,
» Tum verò desiste à vi, solvéque senem,
» *Heros: interroga* verò, deorum quisnam te affligat;
» *Reditúmque, ut* per pontum proficiscaris piscosum.
Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.
» At ego ad naves, ubi stabant in arenâ,
» Ibam: multa verò mihi cor agitabat eunti.
» Cæterùm postquam ad navem veni atque mare,
» Cœnámque apparavimus, & supervenit divina nox;
» Tum verò obdormivimus in littore maris.
» Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
» Ac tum quidem ad littus maris vasti
» Ibam, multum diis supplicans: cæterùm socios
» Tres ducebam, quibus potissimùm confidebam ad omne ince-
» Intereà verò illa ingressa maris latum sinum, (ptum.
» Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit;
» Omnes verò erant recens-excoriatæ: dolum autem struebat patri.
» Cubilia porrò in arenâ cùm-exsculpsisset marinâ,
» Sedebat expectans; nos verò valdè prope venimus eam:
» Ex-ordine autem *ea* collocavit, injecitque corium unicuique.
» Illic sanè molestissimæ insidiæ erant: affligebat enim graviter
» Phocarum in-mari-nutritarum teterrimus odor:
» Quis enim marinum apud cetum cubare-posset?
» Sed ipsa servavit & excogitavit magnum auxilium:
» Ambrosiam naribus unicuique supposuit afferens,

D » Dul-

Ἡδὺ μάλα πνείουσαν· ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ.
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξῆς ηὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλὸς, εὗρε δὲ φώκας
Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὠΐσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·
Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων, ὀλοφώϊα εἰδὼς,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱὲ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
Ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Οἶσθα, γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;
Ὡς δὴ δηθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου·
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοὶ, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὣς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἦ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοὶ,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἠέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηὸς,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν;
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημὶ
Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι·
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα·

Εἷς

Dulce admodum spirantem, sustulitque ceti odorem.
Totum autem matutinum-tempus expectabamus patienti animo.
» Phocæ verò è mari venerunt confertæ: illæ quidem deinde
» Ordine cubabant juxta littus maris.
» Meridianus autem senex exiit è mari, invenitque Phocas
» Obesas: omnes vero obibat, recensuitque numerum.
» Nos autem primos recensuit inter cetos, neque omnino in animo
» Suspicabatur dolum esse: deinde autem decubuit & ipse.
» Nos vero protinus vociferantes irruimus; circùmque manus
» Jecimus; neque senex dolosæ obliviscebatur artis:
» Sed primùm quidem leo factus est magnis-jubis,
» At deinde draco, & panthera, atque ingens sus;
» Factus est etiam liquida aqua, & arbor alto-vertice-comans.
» Nos vero firmiter tenebamus constanti animo.
» Sed cùm jam angustabatur senex, versutias sciens,
» Tunc verò me verbis interrogans allocutus est;
» Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
» Ut me caperes invitum insidiatus? cujusnam-rei tibi opus?
Sic ait; at ego ipsum respondens allocutus sum;
» Scis, senex; quid me ista decipiens interrogas?
» Quod jam diù in insulâ detineor, neque ullo-pacto finem
» Invenire queo; conficitur autem mihi intùs cor.
» Sed tu saltem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt;)
» Quisnam me immortalium detineat, & *mihi* impediat iter;
» Reditúmque, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est;
» Atqui omnino debebas Jovique aliisque diis
» Sacris opimis factis, *navem*-conscendere, ut citissimè
» Tuam *in patriam* venires, navigans per nigrum pontum.
» *Non enim tibi prius* fatum-est amicósque videre, & venire
» *Ad* domum benè-ædificatam, & tuam in patriam terram,
» Quàm Ægypti à-Jove-fluentis fluvii
» Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
» Immortalibus diis, qui cœlum latum tenent.
» Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis.
Sic dixit; at mihi confractum est charum cor,
» Eo quod me rursus jubebat per obscurum pontum
» In-Ægyptum ire, longum iter difficiléque.
Verùm etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum;
» Ista quidem sic demùm perficiam, senex, ut tu præcipis:
» Sed age mihi hoc dic & verè enarra;
» An omnes cum navibus incolumes redierunt Achivi,
» Quos Nestor & ego reliquimus à Trojâ profecti,
» An quisquam periit morte inopinatâ, suâ in nave,
» Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecerit?
Sic dicebam; ille vero me rursus respondens allocutus est;
» Atride, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet
» Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
» Diù absque-lacrymis fore, postquam bene omnia audieris:
» Multi etenim illorum domiti sunt, multi vero relicti:
» Duces autem duo soli Achivorum ære-loricatorum
» In reditu periêrunt; (pugnæ autem & tu interfuisti:)

» U

Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι·
Γυρῇσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη·
Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος·
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν.
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ
Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς, ἠδ' ὑπάλυξεν,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα στενάχοντα,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
Τοπρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
Ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ', οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν, καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
Δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής·
Μηκέτι, Ἀτρέος υἱὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
Κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη·

Καὶ

Jam verò adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
Ajax quidem apud naves domitus est longis-remis-instructas:
Ad Gyras quidem primùm Neptunus admovit
Petras ingentes, & servavit è mari.
Et sanè effugisset mortem, invisus licet Palladi,
Nisi superbum dictum protulisset, & in magnum incidisset malum:
Dixit nempè, invitis diis, *se* effugiturum ingentes fluctus maris.
Hunc autem Neptunus magnifica audivit jactantem:
Statim deinde, tridente sumpto, manu forti,
Percussit Gyream petram, abscidítque ipsam:
„ Et unum quidem illic manebat, alterŭ verò frustum incidit mari;
„ Cui scilicet Ajax primùm insidens valde perculsus erat;
„ Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.
„ Sic ille quidem ibi periit, postquam bibisset salsam aquam.
„ Tuus verò utcunque effugit mortem frater, atque elapsus est,
„ In navibus cavis: servavit enim veneranda Juno.
„ Sed quandò jam statim erat ad Malearum montem arduum
„ Perventurus, tum verò ipsum abreptum procella
„ Pontum per piscosum tulit, valdè ingemiscentem,
„ Agri ad extremam-oram, ubi ædes habitabat Thyestes
„ Priùs, at tunc habitabat Thyestiades Ægisthus.
„ Sed cùm jam & illinc apparebat reditus incolumis,
„ Retrò verò dii ventum verterunt, & *illi* domum venerunt;
„ Sanè ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,
„ Et osculabatur attingens suam patriam: multæ verò ab ipso
„ Lachrymæ calidæ effundebantur, quia lubenter vidit terram.
„ Hunc autem à speculâ conspexit speculator, quem constituerat
„ Ægisthus dolosus, ducens: promisit autem mercedem,
„ Auri duo talenta; observabat verò hic toto anno,
„ Nè *ipsi lateret accedens*, recordareturque strenuæ fortitudinis.
„ Perrexit autem ire annunciaturus ad ædes pastori populorum.
„ Statim verò Ægisthus dolosam excogitavit fraudem:
„ Electis ex plebe viginti viris optimis,
„ Constituit insidias, & ab-alterâ-parte jussit convivium apparari.
„ At ipse ivit invitans Agamemnonem, pastorem populorum,
„ Equis & curribus, nefanda animo-agitans.
„ Hunc autem non fati providentem reduxit, & trucidavit
„ Convivio-exceptum, ut si quis interfecerit bovem ad præsepe:
„ Neque quisquam Atridæ sociorum relictus est, qui eum sequeban-
„ Neque quisquam Ægisthi; sed trucidati sunt in ædibus. (tur,
„ Sic dixit; at mihi confractum est charum cor:
„ Flebam autem in arenis sedens; neque mihi cor
„ Volebat ampliùs vivere, & videre lumen solis.
„ At postquam flendóque volutandóque saturatus sum,
„ Tum me allocutus est senex marinus verax;
„ Nè ampliùs, Atrei fili, longo tempore indesinenter sic
„ Flea, quoniam non remedii aliquod inveniemus: sed citissimè
„ Tenta, quo-pacto jam tuam in patriam terram pervenias.
„ Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes
„ Interfecerit præveniens: tu verò sepulturæ occurreris.
Sic dixit: at mihi cor & animus generosus
„ Rursus intra pectus, & tristi licèt, lætabatur;

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
Ὅςις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Ἠὲ θανών· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Υἱὸς Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐςι, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
Τῇ περ ῥηΐςη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτε πότ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους·)
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱςοὺς τιθέμεσθα καὶ ἱςία νηυσὶν ἐΐσης·
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθῖζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο, διϊπετέος ποταμοῖο,
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεςον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρά σοί γ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἕλοι πόθος, οὐδὲ τοκήων·
(Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι·) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
Δῶρον δ', ὅ, ττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔςω·
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλά σοι αὐτῷ

Et ipsum alloquutus verba alata dixi;
» Istos quidem jam novi: tu verò tertium virum nomina,
» Quinam adhuc vivus detinetur in lato mari,
» Aut mortuus: volo autem, & mœstus licèt, audire.
Sic dicebam: ille verò me rursus respondens allocutus est;
» Filius Laërtæ, in Ithacâ sedes habitans.
» Hunc verò vidi in insulâ lacrymas uberes fundentem,
» Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate
» Detinet; nec ille potest in suam patriam terram pervenire;
» Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, & socii,
» Qui ipsum vehant per lata dorsa maris.
» Tibi verò non à-fato-decretum est, Jovis-alumne-ô Menelaë,
» In Argo equos-pascente mori & fatum obire:
» Sed te in Elysium campum, & fines terræ
» Immortales mittent; (ubi flavus Rhadamanthus est:
» Ubi utique facillima vivendi-ratio est hominibus:
» Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber,
» Sed semper Zephyri argutè-spirantes auras
» Oceanus emittit, ad refrigerandum homines;)
» Quòd habes Helenam, & ipsis Jovis gener es.
Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.
» At ego ad naves simul-cum eximiis sociis
» Ibam; multa autem mihi cor agitabat eunti.
» Cæterùm postquam ad navem venimus atque mare,
» Cœnámque apparavimus, supervenitque divina nox,
» Tum utique decubuimus in littore maris.
» Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
» Naves quidem imprimis deduximus in mare vastum,
» Malósque imposuimus & vela navibus æqualibus:
» Ipsique porrò ingressi super transtra sederunt;
» Ordine autem considentes spumosum mare verberabant remis.
» Rursus autem ad Ægyptum, à-Jove-fluens flumen,
» Constitui naves, & feci perfectas hecatombas.
» At postquam sedâssem deorum iram semper-existentium,
» Aggessi Agamemnoni tumulum, ut sempiterna gloria esset.
» His peractis, redii: dederunt autem mihi ventum-secundum
» Dii, qui me celeriter charam in patriam miserunt.
» Verùm age nunc mane in ædibus meis,
» Donec undecimáque duodecimáque fuerit *dies*;
» Et tunc te benè dimittam; daboque tibi splendida dona,
» Tres equos & currum benè-politum: cæterùm deinde
» Dabo pulchrum poculum, ut libes diis
» Immortalibus, mei memor diebus omnibus.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
» Atride, nè sanè me multo tempore hîc detine.
» Etenim in annum ego apud te utique perdurarem
» Sedens, neque me domûs caperet desiderium, neque parentum;
» (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
» Oblector:) sed jam mihi tædio afficiuntur socii
» In Pylo divinâ: tu autem me *longum*-tempus hîc detines.
» Donum autem, quodcunque mihi dederis, sit quod-recondi-possit;
» Equos verò in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi

Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ᾽ εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
Ἐν δ᾽ Ἰθάκῃ οὔτ᾽ ἂρ δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμών·
Αἰγίβοτος· καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ᾽ εὐλείμων,
Αἵ θ᾽ ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ πέρι πασέων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν·
Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ᾽ ἀγορεύεις.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταςήσω· δύναμαι γάρ.
Δώρων δ᾽, ὅσσ᾽ ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω, ὃ κάλλιςον καὶ τιμηέςατόν ἐςιν.
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἔςιν ἅπας, χρυσῷ δ᾽ ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ᾽ Ἡφαίςοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ᾽ ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψε
Κεῖσέ με νοςήσαντα· τεῒν δ᾽ ἐθέλω τόδ᾽ ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δαιτυμόνες δ᾽ ἐς δώματ᾽ ἴσαν θείου βασιλῆος·
Οἱ δ᾽ ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ᾽ εὐήνορα οἶνον·
Σῖτον δέ σφ᾽ ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Μνηςῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆςο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηςήρων, ἀρετῇ δ᾽ ἔσαν ἔξοχ᾽ ἄριςοι.
Τοῖς δ᾽ υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Ἀντίνο᾽, ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἦε καὶ οὐκὶ,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ᾽ ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος;
Νῆά μοι οἴχετ᾽ ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεται αὐτῆς,
Ἤλιδ᾽ ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ᾽ ἡμίονοι ταλαεργοὶ
Ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν᾽ ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλά που αὐτοῦ
Ἀγρῶν, ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Νημερτές μοι ἔνισπε, πότ᾽ ᾤχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
Κοῦροι ἕποντ᾽ Ἰθάκης ἐξαίρετοι; ἢ ἑοὶ αὐτοῦ
Θῆτές τε δμῶές τε; δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι;
Καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ εὖ εἰδῶ,
Ἤ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,
Ἠὲ ἑκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ;
Τὸν δ᾽ υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὁππότ᾽ ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ,
Αἰτίζῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
Κοῦροι δ᾽, οἳ κατὰ δῆμον ἀριςεύουσι μεθ᾽ ἡμέας,
Οἵ οἱ ἕποντ᾽· ἐν δ᾽ ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ᾽ ἐνόησα

Μέν-

„ Hinc relinquam ornamentum; tu enim campo imperas
„ Lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,
„ Triticum, spelta, atque latè-germinans hordeum album.
„ In Ithacâ autem neque sanè curricula lata, neque omnino pratum:
„ Capris-pascendis-apta *ea*, & magis grata *solo*-equis pascendis apta.
„ Nulla enim insularis equis-idonea neque pratis accommodata,
„ Quæ mari circumdatæ sunt; Ithaca autem & supra omnes.
Sic dixit: risit verò bello strenuus Menelaus,
Manúque ipsum prehendit, verbúmque dixit, atque compellavit;
„ Sanguinis es boni, chare fili, qualia loqueris.
„ Atqui ego tibi hæc *dona* commutabo; possum enim.
„ Donorum autem, quæcunque in meâ domo recondita jacent,
„ Dabo, quod pulcherrimum & pretiosissimum est.
„ Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus verò
„ Est totus, auro autem labra munita sunt;
„ Opus verò Vulcani: donavit autem illum Phædimus heros
„ Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit
„ Illuc me in-reditu-profectum: tibi autem volo id præbere.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Convivatores verò in domum ierunt divini regis:
Illi verò adducebant quidem oves, afferebántque generosum vinum:
Panem verò ipsis uxores pulchris-vittis attulerunt.
Sic illi quidem circa cœnam in ædibus *Menelai* occupabantur.
Proci autem ante Ulyssis ædes
Discis delectabantur & hastilibus jaculantes,
In fabrefacto pavimento, ubi anteà insolentiam exercebant.
Antinoüs verò consederat & Eurymachus deo-formâ-similis,
Duces procorum; virtute autem erant longè optimi:
His autem filius Phronii Noëmon propè accedens,
Antinoüm verbis interrogans allocutus est;
„ Antinoë, Nunquid scimus in mente nostrâ, an non,
„ Quandò Telemachus redeat ex Pylo arenosâ?
„ Navem mihi abiit abducens: mihi verò opus est illâ,
„ Elidem in spatiosam ut-trajiciam, ubi mihi equæ
„ Duodecim fœminæ, subtus autem muli patientes-operis
„ Indomiti; ex-quibus aliquem adigens domarem.
Sic ait: illi verò in animo obstupescebant; non enim putabant,
In Pylum *eum* abiisse Neleïam, sed alicubi illic.
In agris, aut ovibus adesse, aut cum subulco.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupithei filius;
„ Vere mihi dic, quandò abierit, & quinam illum
„ Juvenes secuti sint ex Ithacâ electi? an sui ipsius
„ Mercenariique mancipiáque? potueritne scilicet hoc etiam
„ Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam, (perficere?
„ An tibi vi invito abstulit navem nigram,
„ An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone?
Hunc autem filius Phronii Noëmon contrà allocutus est;
„ Ipse lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,
„ Quando vir talis, habens curas in animo,
„ Petat? difficile negare munus foret.
„ Juvenes autem, qui in populo excellunt apud nos,
„ Illi eum secuti sunt; ducem verò ego conscendentem observavi

Μέντορα, ἠὲ θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐῴκει.
Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
Χθιζὸν ὑπ' ἠοῖον· τότε δ' ἔμβη νηῒ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μνηστῆρες δ' ἄμυδις κάθισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη,
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἐκ τόσσων δ' ἀέκητι νέος πάϊς οἴχεται αὔτως,
Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
Ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω,
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἦ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
Ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν,
Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ· ἥτ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων·
Ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
Φαίνεται. οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Αἲ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη·
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ,
Οἴκαδε νεισσόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.

„ Mentorem, aut deum; illi vero ipsi omnimodo similis erat:
„ Sed hoc miror; vidi hic Mentorem divinum
„ Heri sub auroram; tunc autem conscendit navem ad-Pylum.
Sic locutus abiit ad domum patris.
His vero utrisque perculsus est animus generosus.
Proci autem simul consederunt, & quieverunt à certaminibus.
Ipsis vero Antinoüs interfatus est Eupithei filius,
Dolens: furore autem multùm praecordia circumfusa-caliginè
Implebantur, oculi vero ei igni splendenti similes-erant:
„ Papæ! Certè ingens facinus superbè patratum est,
„ Telemacho profectio haec! dicebamus vero ei non perfectum-iri.
„ Tot nempè invitis juvenculus puer exiit temerè,
„ Nave deductâ, electisque per populum optimis.
„ Incipiet & ulteriùs malum esse: sed ei ipsi
„ Jupiter perdat vim, antequam nobis malum severit.
„ Verùm agite, mihi date navem celerem & viginti socios,
„ Ut eum ipsum venientem insidiis-excipiam, atque observem,
„ In freto Ithacæque Samique aspera:
„ Ut cum-suâ-pernicie naviget propter patrem.
Sic dixit; Illi verò omnes laudabant atque hortabantur:
Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.
Neque vero Penelope longo-tempore fuit inscia
Sermonum, quos proci in mente profundè cogitabant;
Praeco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
Extra aulam cùm-esset: illi verò intùs consilium texebant.
Perrexit verò ire annunciaturus per domum Penelopæ.
Hunc autem per limen venientem allocuta est Penelope;
„ Praeco, cur vero te præmiserunt proci inclyti?
„ An ut-dicas ancillis Ulyssis divini,
„ Ut à-labore cessent, iisque ipsis convivium apparent?
„ Nè ambientes, neque alio decedentes,
„ Ultimùm & postremùm nunc hic cœnent,
„ Qui frequenter congregati, victum absumitis multum,
„ Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus
„ Vestris anteà audiistis, pueri cùm-essetis,
„ Qualis Ulysses erat inter vestros parentes,
„ Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam *tale* locutus
„ In populo; qui utique mos est magnorum Regum:
„ Alium ut-oderit-*quis* mortalium, alium amet.
„ Ille vero nunquam omnino malo quenquam affecit:
„ Sed vester quidem animus, & indigna facinora
„ Apparent, neque ulla est gratia post beneficiorum-acceptorum.
Hanc autem rursus allocutus est Medon, prudentia doctus;
„ Utinam enim sanè, ô regina, hoc maximum malum esset;
„ Sed multo majúsque & gravius aliud
„ Proci meditantur, quod ne perficiat Saturnius:
„ Telemachum cogitant interficere acuto ferro,
„ Domum revertentem; ille vero profectus est ad patris famam
„ In Pylum sacram, atque in Lacedæmona divinam.
Sic ait; ast ejus illic soluta sunt genua & charum cor:
Diù autem ipsam inopia vocis tenuit; eique oculi
Lachrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox.

Ὀψὲ δὲ δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἵθ' ἁλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.
Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Οὐκ οἶδ', εἴτις μιν θεὸς ὤρορεν, ἠὲ καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς ἑοῦ ἢ νόστον, ἢ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον
Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί·
Τῇς ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια·
Κλῦτε, φίλαι, πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγε' ἔδωκεν
Ἐκ πασέων, ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων· οὐδ' ὁρμηθέντος ἄκουσα.
Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο·
Ἤ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
Ἀλλά τις ὀτρηρὸς Δολίον καλέσειε γέροντα,
Δμῶ' ἐμὸν, (ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον·) ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
Εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω·
Ἤιδε' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσσ' ἐκέλευσε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον,
Μὴ πρίν σοι ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
Ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς.
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχε' Ἀθηναίῃ, κούρῃ Διὸς Αἰγιόχοιο·
Ἡ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσει.
Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ ὀΐω
Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
Ἔχθεσθ'· ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται, ὅς κεν ἔχῃσι
Δώματα θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.

Ὣς

Tandem verò ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Præco, cur verò mihi filius abiit? neque omnino ipsum opus- (erat
„ Naves celeres conscendere, quæ maris equi
„ Hominibus sunt, trajiciúntque immensum humidum.
„ An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur?
Huic autem respondit deinde Medon, prudentia doctus;
„ Haud scio, an aliquis ipsum Deus impulerit, an & ipsius
„ Animus impetum-ceperit ire in Pylum, ut audiat
„ Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.
Sic utique locutus abiit per domum Ulyssis.
Hanc autem dolor circumfudit animum-crucians, neque ampliùs (sustinuit
In-sellâ sedere, plures in domo cùm-essent;
Verùm super limen sedebat elaborati thalami,
Miserabilitèr lamentans: circùm autem ancillæ ejulabant
Omnes, quotquot in domo erant juvenes atque vetulæ:
Illas vehementèr lugens alloquebatur Penelope;
„ Audite, amicæ, supra-modù enim mihi cœlites dolores dederunt
„ Ex omnibus, quotquot unà mecum nutritæ atque natæ sunt;
„ Quæ anteà quidem maritum bonum amisi magnanimum,
„ Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,
„ Eximium, cujus gloria lata per Hellada & medium Argos.
„ Nunc vero rursus filium-dilectum abripuerunt procellæ
„ Ingloriùm ex ædibus, neque de-abeunte audivi.
„ Infelices, neque vos quidem in animum induxistis unaquæque
„ E lectulo me suscitare, scientes certè in animo,
„ Quando ille conscendit cavam navem nigram.
„ Si enim ego intellexissem istud iter molientem,
„ Sanè certè aut mansisset, quantumvis festinans ad-iter;
„ Aut me mortuam in ædibus reliquisset.
„ Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,
„ Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,
„ Et mihi hortum servat arboriferum;) ut celerrimè
„ Laërtæ hæc omnia assidens enarret;
„ Si fortasse aliquod ille in mente consilium commentus,
„ Progressus apud-populos deploret, qui cupiunt
„ Ipsius & Ulyssis perdere prolem deo-paris.
Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Domina chara, tu quidem me interfice sævo ferro,
„ Vel sine in domo; sermonem vero omninò non celabo:
„ Novi ego ista omnia; præbui autem illi, quæcunque postulàvit,
„ Panem & vinum dulce: à me autem exegit magnum juramentū,
„ Non priùs tibi *me* dicturam, quàm duodecimúsque adesset *dies*,
„ Aut tu ipsa desiderares, & abiisse resciviffes;
„ Nè flens corpus pulchrum læderes.
„ Verùm *tu* lota, puris corpori vestibus sumptis,
„ In superiorem-partem-domûs conscendens, cum ancillis mulie- (ribus,
„ Supplica Palladi, filiæ Jovis Ægiochi:
„ Hæc enim ipsum deinde & à morte servaverit.
„ Neque senem affige afflictum; non enim existimo
„ Penitùs diis beatis sobolem Arcesiadæ
„ Invisam esse; sed adhuc alicubi aliquis superetit, qui habeat
„ Domos excelsas, & procul-sitos pingues agros.

Ὣς φάτο· τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὄσσε γόοιο.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
Ἢ βοὸς, ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι φίλον υἷα σάωσον·
Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰποῦσ', ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτύει· οὐδέ τι οἶδεν, ὅ οἱ φόνος υἱϊ τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.
Ὣς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους·
Βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν·
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἱστία λευκ' ἐπέτασσαν.
Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὅρμισαν· ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
Ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Ἡ δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα περίφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ὁρμαίνουσ', ἤ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
Ἦ ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι·
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνος·
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Ἰφθίμῃ, κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο·
Τὴν Εὔμηλος ὄπυιε, Φερῇς ἔνι οἰκία ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Εἵως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γοόωσαν,
Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιημένη ἦτορ;
Οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκαχῆσθαι· ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
Σὸς πάϊς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἡδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι·

Τίπτε,

Ic ait; hujus autem sedavit luctum; cohibuitque oculos à luctu.
Ipsa verò lota, puris corpori vestibus sumptis,
In superiorem-partem-domûs conscendit cum ancillis mulieribus;
Imposuitque molas canistro, supplicavitque Minervæ;
,, Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita,
,, Si unquam tibi solers in ædibus Ulysses
,, Aut bovis, aut ovis pinguia femora adolevit;
,, Horum nunc mihi memento, & mihi charum filium servâ;
,, Procos verò averte malè superbientes.
Sic locuta, ejulavit; dea autem ejus audivit preces.
Proci verò tumultuabantur per ædes obscuras:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium;
,, Profectò jam nuptias nobis multùm-ambita Regina
,, Apparat; neque omninò novit, quòd suo cædes filio parata est.
Sic utique aliquis dicebat: ea autem nesciebant, ut acta erant.
Inter eos verò Antinoüs concionatus est & dixit;
,, Improvidi, sermones quidem arrogantes fugite
,, Omnes pariter; nè fortè aliquis annunciet etiam intús.
,, Sed age silentio sic exurgentes perficiamus
,, Consilium, quod jam etiam omnibus in mente placuit nobis.
Sic locutus, elegit viginti viros optimos:
Perrexerunt autem ire ad navem velocem & littus maris.
Navem quidem primùm maris in altum traxerunt:
Malum verò imposuerunt, & vela navi nigræ:
Aptârunt porrò remos vertebris coriaceis,
Omnia ritè; ac vela alba expanderunt.
Arma porrò ipsis tulerunt animosi famuli;
Altè verò in humido hanc stiterunt; ingressique sunt ipsi: (niret,
Illic autem cœnam sumpserunt, expectabántque dum vesper adve-
In superiorem verò partem domûs cùm-conscendisset prudens
Jacebat sanè jejuna, non-gustans cibum, neque potum, (Penelope
Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,
An ille à procis superbis domaretur.
Quam-multa autem cogitat leo virorum in turbâ,
Timens, cùm ipsum doloso circulo circumdent;
Tam multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus:
Dormiebat verò recumbens; solutæque sunt ei compages omnes.
Ibi tum aliud cogitavit dea cæsia Minerva;
Idolum effinxit, corpore autem assimilatum-erat mulieri
Iphthimæ, filiæ magnanimi Icarii:
Quam Eumelus duxerat, in Pheris ædes habitans.
Misit verò hanc Minerva ad domum Ulyssis divini,
Si-quo-pacto Penelopen lamentantem, lugentem,
Compesceret à fletu, luctúque lachrymoso.
In thalamum verò ingressa est ad loro lorum;
Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est;
,, Dormis, Penelope, charo afflicta corde?
,, Nequaquàm te sinunt dii facilè viventes
,, Flere, neque tristem-esse; quoniam adhuc rediturus est
,, Tuus filius: nequaquàm enim Diis peccando-obnoxius est.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope,
Suaviter admodùm dormiens in somniorum portis;

,, Cur.

Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
Πώλε', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
Καί με κέλῃ παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλόν· τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς,
Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς, οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου·
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια, μή τι πάθῃσιν
Ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην·
Τοίη γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι, (δύναται γὰρ,)
Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
Ἣ νῦν με προέηκε, τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐσσὶ, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὸν, σταθμοῖο παρὰ κληῗδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων· ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
Ὥς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ε. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Κκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν
πέμπει ἐπὶ Καλυψὼ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσ-
α· ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ.
ὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν.
α δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς
ς ἀποῤῥίψαι αὐτό· καὶ πολλὰ παθὼν, εἰς τὴν τῶν Φαιάκων
ραν ἔρχεται διασωθείς.

Cur, ô soror, huc venisti? nequaquaquàm anteà quidem
Ventitabas, quandoquidem valdè procul domum habitas:
„ Et me jubes cessare ab ærumnâ atque doloribus
„ Multis, qui me irritant in mente & in animo:
„ Quæ antè quidem maritum bonum amisi magnanimum,
„ Omnibus virtutibus ornatum inter Danäos,
„ Eximium; cujus gloria lata per Græciam & medium Argos.
„ Nunc autem rursus filius dilectus abiit cavâ in nave
„ Puer, neque laborum probè gnarus, neque commerciorum.
„ Hujus causâ jam ego etiam magis lugeo, quàm illius:
„ Et ob hunc contremisco & timeo, nè quid patiatur
„ Aut ille eorum in populo, quò abiit; aut in ponto:
„ Hostes enim multi in ipsum *mala* machinantur,
„ Cupientes occidere, antequàm in patriam terram venerit.
Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum;
„ Confide, neque omninò in mente timeas tantopere:
„ Talis enim comes unà sequitur, quam etiam alii
„ Viri optârint adesse, (posset enim,)
„ Pallas Minerva: te verò lamentantem miseratur:
„ Quæ nunc me præmisit, tibi hæc ut-dicerem.
Hanc verò rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si quidem tu dea es, deæque audivisti vocem,
„ Age mihi & illum ærumnosum enarra,
„ An alicubi adhuc vivat, & videat lumen solis;
„ An jam mortuus sit, & in Plutonis ædibus.
Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum;
„ Non sanè de-eo quidem continuò dicam,
„ Vivátne ille, an mortuus sit: malum nempe vana loqui.
Sic locutum, januæ apud seram evanuit
In flatus ventorum: at ex somno exsurrexit
Filia Icarii; charum autem ei cor exultavit,
Ut ipsi evidens somnium supevenerat noctis in-conticinio.
Proci verò conscensâ-nave navigabant humidas vias,
Telemacho cædem gravem in mente meditantes.
Est autem quædam insula medio mari petricosa,
Inter Ithacámque Samúmque asperam,
Asteris, non magna: portus verò navibus-apti in ipsâ (Achivi.
Ab-utroq;-latere-introitum-habentes; hunc expectabant insidiantes

ODYSSEAE HOMERI V. LIBRI

Argumentum.

Concilio deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit ad Calypso, jubens dimittere Ulyssem. Quæ jussum facit. Decima vero octava die conspicatus eum Neptunus, & indignatus, solvit ratem. Ino verò ei dat vittam, præcipiens, ut postquam ad terram appulisset, abjiceret eam. & multa passus, in Phæacum regionem venit servatus.

Ε, πλεῖ ἐπὶ σχεδίης Ὀδυσεὺς κεαδείσης πόντῳ.

ΗΩΣ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον· ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐςὶ μέγιςον.
Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος,
Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἤπιος ἔςω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο,
Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν,
Οἴκαδε νεισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν,
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπιςαμένως, (δύνασαι γὰρ,)
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται·
Μνηςῆρες δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν, φίλον υἱὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία, (σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,)
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
Νόςον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
Ἤματι κ' εἰκοςῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὣς, τιμήσουσιν,
Πέμψουσιν δ' ἐν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεὺς,
Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐςὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια· τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης·
Πιερίην δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ·

Σεύατ'

E. Navigat in rate Ulysses fracta navi.

AUrora autem ex lectis ab eximio Tithono
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus.
Dii verò ad consessum consedebant; inter illos verò
Jupiter altitonans, cujus potentia est maxima.
Illis autem Pallas recensebat ærumnas multas Ulyssis,
Recordata; curæ enim illi erat existens in domo Nymphæ:
» Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
» Nullus amplius benignus, mitis, & mansuetus sit
» Sceptrifer rex, neque animo justa sentiens;
» Sed semper durus sit, & injusta faciat:
» Adeò nemo memor est Ulyssis divini,
» Populorum, quibus præfuit, pater autem velut, mitis erat.
» Sed ille quidem in insulâ jacet graves dolores patiens,
» Nymphæ in ædibus Calypsûs, quæ ipsum vi
» Detinet; is verò non potest suam in patriam terram venire;
» Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, & socii,
» Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.
» Nunc rursùs filium dilectum occidere cupiunt,
» Domum revertentem: ille verò abiit ad patris famam,
» In Pylum divinam, atque in Lacedæmona claram.
Hanc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
» Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium?
» Nonnè enim hoc quidem excogitâsti consilium ipsa,
» Ut scilicèt illos Ulysses ulciscatur reversus?
» Telemachum autem tu deduc accuratè, (potes enim,)
» Ut incolumis suam in patriam terram veniat;
» Proci verò in-nave retrò iter-relegant.
Dixit utique, & Mercurium, dilectum filium, contrà alloquebatur;
» Mercuri, (tu enim itidem & in aliis nuncius es,)
» Nymphæ comas-pulchræ dicito firmum *nostrum* consilium,
» Reditum *Ulyssis* patientis; ut redeat,
» Neque deorum ductu, neque mortalium hominum;
» Sed is in rate multis-vinculis-aptâ ærumnas patiens
» *Die* vicesimâ ad Scheriam fertilem perveniat,
» Phæacum ad terram, qui propinqui diis sunt;
» Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
» Mittentque in navi charam in patriam terram,
» Æsque aurúmque abundè, vestemque cùm-dederint,
» Plurima, quanta nunquam ex Trojâ sustulisset Ulysses,
» Etiam si incolumis venisset, fortitus ex prædâ portionem.
» Sic enim ei fatale est amicósque videre, & pervenire
» Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit; nec non-paruit internuncius Argicida:
Statim deinde pedibus subligavit pulchros calceos,
Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
Sive per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
Cepit etiam virgam, quâ virorum oculos demulcet,
Quorumcunque vult, rursúsque dormientes excitat.
Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida:
Pieriæ autem conscensa-ascensu, ex æthere incidit in mare;

Festi

Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐςὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄςυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόςῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
Ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν, καὶ κύματα μακρά.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅ, ττι τάχιςα·
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἄπο νόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐςὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιοί ἐςε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵ τε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧι θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυςος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον· ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐςὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι·
Ἐῤῥέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔπη ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ·
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης.
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
Ἤϊ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόςον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ

, Sed nullo modo *fas-est* Jovis mentem Ægiochi
, Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere.
» Ait tibi virum adesse ærumnosissimum præter ceteros
» Viros, qui circa urbem Priami pugnabant
» Novennio; decimo verò urbem depopulati abiverunt
» Domum: at in reditu Palladem offenderunt;
» Quæ ipsis excitavit ventúmque malum, & fluctus ingentes.
» Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
» Hunc autem huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
» Eum nunc te jubet dimittere quàm celerrimè:
» Non enim ei hîc sors-est ab amicis seorsùm perire;
» Sed adhuc ei fatale est amicósque videre, & pervenire
» Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit: exhorruit verò Calypso, nobilis dea,
Et ipsum compellans verba alata dixit;
» Iniqui estis, dii, invidi præ aliis,
» Qui utique deabus invidetis, cum viris *eas* dormire
» Palàm, si qua charum sibi fecerit maritum.
» Sic quidem cùm Orionem cepit rosea-digitos Aurora,
» Tamdiù illi invidebatis dii facilè viventes,
» Donec ipsum in Ortygiâ aureum-solum-habens Diana casta
» Suis mitibus sagittis aggrediens occidit.
» Sic etiam quandò Iasioni comas-pulchra Ceres
» Suo animo obsecuta, commixta est amore & concubitu,
» Novali in tertio; neque diù fuit ignarus
» Jupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.
» Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.
» Illum quidem ego servavi navis-carinæ insistentem
» Solum; *quoniam ei navem* celerem corusco fulmine
» Jupiter *percussam* diffidit medio in nigro ponto.
» Ibi alii *quidem* omnes perierunt eximii socii,
» Hunc verò *huc* ventúsque ferens & fluctus appulit.
» *Hunc quidem* ego amicè excipiebã & enutriebã, atque dicebam
» *Me facturam eum* immortalem, & senii-expertem diebus omnibus.
» Verùm quandoquidem nullo-pacto *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
» Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere;
» Valeat, si eum ille impellit & *ire*-jubet,
» Pontum per infructuosum: dimittam verò ipsum nusquam ego.
» Non enim mihi adsunt naves remigio-instructæ & socii,
» Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
» Ast ei lubens consulam, neque celabo,
» Ut omninò incolumis suam in patriam perveniat.
Hanc autem rursus allocutus est inter-nuncius Argicida;
» Sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,
» Nè forsitan tibi in posterum iratus succenseat.
Sic utique locutus abiit fortis Argicida.
At ad Ulyssem magnanimum veneranda Nympha
Ibat, postquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in littore invenit sedentem; neque unquam oculi
A-lachrymis siccabantur, consumebatur verò dulcis ætas
Ob-reditum lugenti, quoniam non ampliùs placebat Nymphæ.
At sanè noctu quidem dormiebat etiam necessitate

Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ ςοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱςαμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῖναί τε.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐΐσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι;
Ἴσω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅςε μέγιςος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,)
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐςὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο·
Ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέςη
Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

Κῦδε'

Specubus cavis, nolens apud volentem:
Sit verò in petris & littoribus sedens,
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.
Propè autem astans allocuta est nobilis dea;
„ Infelix, ne mihi ampliùs hîc lugeas, neque tibi ætas
„ Consumatur; jam enim te perquàm-lubens dimittam.
„ Verùm age, lignis longis abscissis, compinge tibi ferro
„ Latam ratem: atque tabulata fige in eâ
„ Altè, ut te ferat per obscurum pontum.
„ Porrò ego panem & aquam, & vinum rubrum
„ Imponam animo-gratum, quæ tibi famem arceant:
„ Vestésque induam; mittámque tibi ventum à tergo,
„ Ut omninò incolumis tuam in patriam terram pervenias,
„ Si modò dii utique voluerint, qui cœlum latum habitant,
„ Qui me potiores sunt in cognoscendóque judicandóque.
Sic ait: exhorruit autem patiens nobilis Ulysses,
Et ipsam allocutus verba alata dixit;
„ Aliudquid jam tu, dea, hoc moliris, & neutiquam dimissionem,
„ Quæ me jubes rate trajicere ingentes fluctus maris,
„ Horrendósque difficilésque; quos neque naves æquales
„ Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.
„ Neque ego, te invitâ, ratem conscenderim,
„ Nisi mihi digneris, dea, magnum jusjurandum jurare,
„ Nullum mi[illegible] damnum malum structuram te aliud.
Sic ait; risit [illegible] Calypso, nobilis dea,
Manúque ipsum demulsit, verbúmque fecit, dixitque;
„ Profectò improbus es, & non incauta sciens:
„ Qualem jam hunc sermonem induxisti-in-animum proloqui?
„ Sciat nunc hoc Terra & Cœlum latum supernè, 3
„ Et subter-labens Stygis aqua, (quod utique maximum,
„ Jusjurandum, gravissimúmque est beatis diis;)
„ Non ullum tibi ipsi damnum malum me constructuram aliud.
„ Sed ea quidem cogito & suadebo, quæcunque sanè mihi
„ Ipsi suaderem, si-quando me necessitas tantoperè urgeret.
„ Etenim mihi mens est æqua; neque mihi ipsi
„ Animus intra præcordia ferreus, sed misericors.
Sic utique locuta, præivit nobilis dea
Celeritèr; ille verò deinde post vestigia ibat deæ:
Pervenerunt autem ad speluncam cavam dea atque vir,
Et ille quidem illic resedit in solio, unde surrexerat
Mercurius: Nympha verò apposuit omnem cibum
Ad-edendum & bibendum; qualia mortales viri edunt.
Ipsa verò è-regione sedit Ulyssis divini.
Ipsi autem ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant.
Cæterùm postquam saturati sunt cibo & potu,
His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea;
„ Inclyte Laërtiade, versute Ulysses,
„ Siccine verò domum charam in patriam terram
„ Protinùs nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominùs.
„ Siquidem scires tuâ mente, quot tibi fatale-est

Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
Πώλε', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
Καί με κέλῃ παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλόν· τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς,
Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς, οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου·
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια, μή τι πάθῃσιν
Ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην·
Τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι, (δύναται γὰρ,)
Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
Ἣ νῦν με προέηκε, τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
Εἴ που ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν·
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὸν, σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων· ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
Ὥς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ε. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν πέμπει ἐπὶ Καλυψὼ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα· ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀπορρίψαι αὐτό· καὶ πολλὰ παθὼν, εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

„ Cur, ô soror, huc venisti? nequaquam anteà quidem
„ Ventitabas, quandoquidem valdè procul domum habitas:
„ Et me jubes cessare ab ærumnâ atque doloribus
„ Multis, qui me irritant in mente & in animo:
„ Quæ antè quidem maritum bonum amisi magnanimum,
„ Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos,
„ Eximium; cujus gloria lata per Græciam & medium Argos.
„ Nunc autem rursus filius dilectus abiit cavâ in nave
„ Puer, neque laborum probè gnarus, neque commerciorum.
„ Hujus causâ jam ego etiam magis lugeo, quàm illius:
„ Et ob hunc contremisco & timeo, nè quid patiatur
„ Aut ille eorum in populo, quò abiit; aut in ponto:
„ Hostes enim multi in ipsum *mala* machinantur,
„ Cupientes occidere, antequàm in patriam terram venerit.
Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum;
„ Confide, neque omninò in mente timeas tantopere:
„ Talis enim comes unà sequitur, quam etiam alii
„ Viri optârint adesse, (posset enim,)
„ Pallas Minerva: te verò lamentantem miseratur:
„ Quæ nunc me præmisit, tibi hæc ut-dicerem.
Hanc verò rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si quidem tu dea es, deæque audivisti vocem,
„ Age mihi & illum ærumnosum enarra,
„ An alicubi adhuc vivat, & videat lumen solis;
„ An jam mortuus sit, & in Plutonis sedibus.
Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum;
„ Non sanè de-eo quidem continuò dicam,
„ Vivátne ille, an mortuus sit: malum nempe vana loqui.
Sic locutum, januæ apud seram evanuit
In flatus ventorum: at ex somno exsurrexit
Filia Icarii; charum autem ei cor exultavit,
Ut ipsi evidens somnium supervenerat noctis in-conticinio.
Proci verò conscensâ-nave navigabant humidas vias,
Telemacho cædem gravem in mente meditantes.
Est autem quædam insula medio mari petricosa,
Inter Ithacámque Samúmque asperam,
Asteris, non magna: portus verò navibus-apti in ipsâ (Achivi.
Ab-utroq;-latere-introitum-habentes; hunc expectabant insidiantes

ODYSSEAE HOMERI V. LIBRI

Argumentum.

Concilio deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit ad Calypso, jubens dimittere Ulyssem. Quæ jussum facit. Decima vero octava die conspicatus eum Neptunus, & indignatus, solvit ratem. Ino verò ei dat vittam, præcipiens, ut postquam ad terram appulisset, abjiceret eam. & multa passus, in Phæacum regionem venit servatus.

Κήδε' ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἴης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ', οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἄντα ἰδέσθαι·
(Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.)
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
Ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς·
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν, καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός·
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ', αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον·
Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων·
Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν.
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
Ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι·
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι,
Κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,

Ἱστία

E. Navigat in rate Ulysses fracta mari.

Aurora autem ex lectis ab eximio Tithono
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus:
Dii verò ad consessum consedebant; inter illos verò
Jupiter altitonans, cujus potentia est maxima.
Illis autem Pallas recensebat aerumnas multas Ulyssis,
Recordata; curae enim illi erat existens in domo Nymphae:
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
„ Nullus amplius benignus, mitis, & mansuetus sit
„ Sceptrifer rex, neque animo justa sentiens,
„ Sed semper durus sit, & injusta faciat:
„ Adeò nemo memor est Ulyssis divini,
„ Populorum, quibus praefuit, pater autem velut, mitis erat.
„ Sed ille quidem in insulâ jacet graves dolores patiens,
„ Nymphae in aedibus Calypsûs, quae ipsum vi
„ Detinet; is verò non potest suam in patriam terram venire;
„ Non enim ei adsunt naves remigio-instructae, & socii,
„ Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.
„ Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,
„ Domum revertentem: ille verò abiit ad patris famam,
„ In Pylum divinam, atque in Lacedaemona claram.
Hanc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
„ Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium?
„ Nonnè enim hoc quidem excogitâsti consilium ipsa,
„ Ut scilicèt illos Ulysses ulcisceretur reversus?
„ Telemachum autem tu deduc accuratè, (potes enim,)
„ Ut incolumis suam in patriam terram veniat;
„ Proci verò in navi retrò iter-relegant.
Dixit utique; & Mercurium, dilectum filium, contrà alloquebatur;
„ Mercuri, (tu enim itidem & in aliis nuncius es,)
„ Nymphae comas-pulchrae dicito firmum *nostrum* consilium,
„ Reditum Ulyssis patientis; ut redeat,
„ Neque deorum ductu, neque mortalium hominum;
„ Sed is in rate multis-vinculis-aptâ aerumnas patiens
„ Die vicesimâ ad Scheriam fertilem perveniat,
„ Phaeacum ad terram, qui propinqui diis sunt;
„ Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
„ Mittantque in navi charam in patriam terram,
„ Æsque aurúmque abundè, vestemque cum-dederint,
„ Plurima, quanta nunquam ex Trojâ sustulisset Ulysses,
„ Etiam si incolumis venisset, sortitus ex praedâ portionem.
„ Sic enim ei fatale est amicósque videre, & pervenire
„ Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit; nec non-paruit internuncius Argicida:
Statim deinde pedibus subligavit pulchros calceos,
Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
Sive per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
Cepit etiam virgam, quâ virorum oculos demulcet,
Quorumcunque vult, rursusque dormientes excitat.
Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida:
Pieriae autem cacumen-nactus, ex aethere incidit in mare;
Festi-

Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ περὶ Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
Ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν, καὶ κύματα μακρά.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅ, ττι τάχιστα·
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἄπο νόσφιν ὀλέσθαι.
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιοι ἐστὲ, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵτε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἤ τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὡς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
Ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧι θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον· ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον Αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι·
Ἐρρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔ πῃ ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ·
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης.
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
Ἤϊ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ

Ἐν

Sed nullo modo *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere.
» Ait tibi virum adesse ærumnosissimum præter cæteros
» Viros, qui circa urbem Priami pugnabant
» Novennio; decimo verò urbem depopulati abiverunt
» Domum: at in reditu Palladem offenderunt;
» Quæ ipsis excitavit ventúmque malum, & fluctus ingentes.
» Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
» Hunc autem huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
» Eum nunc te jubet dimittere quàm celerrimè:
» Non enim ei hîc sors-est ab amicis seorsùm perire;
» Sed adhuc ei fatale est amicósque videre, & pervenire
» Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit: exhorruit verò Calypso, nobilis dea,
Et ipsum compellans verba alata dixit;
» Improbi estis, dii, invidi præ aliis,
» Qui utique deabus invidetis, cum viris *eas* dormire
» Palàm, si qua charum sibi fecerit maritum.
» Sic quidem cùm Orionem cepit rosea-digitos Aurora,
» Tamdiù illi invidebatis dii facilè viventes,
» Donec ipsum in Ortygiâ aureum-solum-habens Diana casta
» Suis mitibus sagittis aggrediens occidit.
» Sic etiam quandò Iasioni comas-pulchra Ceres
» Suo animo obsecuta, commixta est amore & concubitu,
» Novali in tripolio; neque diù fuit ignarus
» Jupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.
» Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.
» Illum quidem ego servavi navis-carinæ insistentem
» Solum; quoniam *ei* navem celerem corusco fulmine
» Jupiter percussam diffidit medio in nigro ponto.
» Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
» Hunc verò huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
» Hunc quidem ego amicè excipiebā & enutriebā, atque dicebam
» *Me* facturam *eum* immortalem, & senii-expertem diebus omnibus.
» Verùm quandoquidem nullo-pacto *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
» Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere;
» Valeat, si eum ille impellit & *ire*-jubet,
» Pontum per infructuosum: dimittam verò ipsum nusquam ego.
» Non enim mihi adsunt naves remigio-instructæ & socii,
» Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
» Ast ei lubens consulam, neque celabo,
» Ut omninò incolumis suam in patriam perveniat.
Hanc autem rursus allocutus est inter-nuncius Argicida;
» Sic nunc dimitte, Jovísque respice iram,
» Nè forsassis tibi in posterum iratus succensuerit.
Sic utique locutus abiit fortis Argicida.
At ad Ulyssem magnanimum veneranda Nympha
Ibat, postquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in littore invenit sedentem; neque unquam oculi
A-lachrymis siccabantur, consumebatur verò dulcis ætas
Ob-reditum lugenti, quoniam non ampliùs placebat Nymphæ.
At sanè noctu quidem dormiebat etiam necessitate

In

Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῖναί τε.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐῖσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι;
Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅστε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,)
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο·
Ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

ſpecubus cavis, nolens apud volentem:
e verò in petris & littoribus ſedens,
ıchrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
ontum in infructuoſum proſpiciebat, lachrymas ſtillans.
ropè autem aſtans allocuta eſt nobilis dea;
, Infelix, ne mihi ampliùs hîc lugeas, neque tibi ætas
„ Conſumatur; jam enim te perquàm-lubens dimittam.
„ Verùm age, lignis longis abſciſſis, compinge tibi ferro
„ Latam ratem: atque tabulata fige in eâ
„ Altè, ut te ferat per obſcurum pontum.
„ Porrò ego panem & aquam, & vinum rubrum
„ Imponam animo-gratum, quæ tibi famem arceant:
„ Veſtéſque induam; mittámque tibi ventum à tergo,
„ Ut omninò incolumis tuam in patriam terram pervenias,
„ Si modò dii utique voluerint, qui cœlum latum habitant,
„ Qui me potiores ſunt in cognoſcendóque judicandóque.
Sic ait: exhorruit autem patiens nobilis Ulyſſes,
Et ipſam allocutus verba alata dixit;
„ Aliud quid jam tu, dea, hoc moliris, & neutiquam dimiſſionem,
„ Quæ me jubes rate trajicere ingentes fluctus maris,
„ Horrendóſque difficiléſque; quos neque naves æquales
„ Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.
„ Neque ego, te invitâ, ratem conſcenderim,
„ Niſi mihi digneris, dea, magnum jusjurandum jurare,
„ Nullum mi[illegible] damnum malum ſtructuram *te* aliud.
Sic ait; riſit [illegible] Calypſo, nobilis dea,
Manúque ipſum demulſit, verbúmque fecit, dixitque;
„ Profectò improbus es, & non incauta ſciens:
„ Qualem *jam hunc* ſermonem induxiſti-in-animum proloqui?
„ Sciat *nunc hoc* Terra & Cœlum latum ſupernè,
„ *Et ſubter-labens* Stygis aqua, (quod utique maximum,
„ Jusjurandum, graviſſimúmque eſt beatis diis;)
„ Non ullum tibi ipſi damnum malum *me* conſtructuram aliud.
„ Sed ea quidem cogito & ſuadebo, quæcunque ſanè mihi
„ Ipſi ſuaderem, ſi-quando me neceſſitas tantoperè urgeret.
„ Etenim mihi mens eſt æqua; neque mihi ipſi
„ Animus intra præcordia ferreus, ſed miſericors.
Sic utique locuta, præivit nobilis dea
Celeritèr; ille verò deinde poſt veſtigia ibat deæ:
Pervenerunt autem ad ſpeluncam cavam dea atque vir,
Et ille quidem illic reſedit in ſolio, unde ſurrexerat
Mercurius: Nympha verò appoſuit omnem cibum
Ad-edendum & bibendum; qualia mortales viri edunt.
Ipſa verò è-regione ſedit Ulyſſis divini.
Ipſi autem ambroſiam ancillæ & nectar appoſuerunt.
Hi verò ad cibos paratos appoſitos manus extendebant.
Cæterùm poſtquam ſaturati ſunt cibo & potu,
His deinde ſermonis exordiebatur Calypſo nobilis dea;
„ Inclyte Laërtiade, verſute Ulyſſes,
„ Siccine verò domum charam in patriam terram
„ Protinùs nunc vis proficiſci? tu vero vale nihilominùs.
„ Siquidem ſcires tuâ mente, quot tibi fatale-*eſt*

Κῆδε᾽ ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν
Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα
Ἀθάνατός τ᾽ εἴης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθ
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα π
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶ
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζει
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμη
Πότνια θεά, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα κα
Πάντα μάλ᾽, οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνε
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ᾽, εἰς ἄντα ἰ
(Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ᾽ ἀθάνατος καὶ ἀ
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα
Οἴκαδέ τ᾽ ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰ
Εἰ δ᾽ αὖ τις ῥαίῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα
Ἤδη γὰρ μάλα πόλλ᾽ ἔπαθον, καὶ πόλλ᾽
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσ
Ὣς ἔφατ᾽· ἠέλιος δ᾽ ἄρ᾽ ἔδυ, καὶ ἐπὶ κ
Ἐλθόντες δ᾽ ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφ
Τερπέσθην φιλότητι, παρ᾽ ἀλλήλοισι μένον
Ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ᾽ ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ᾽
Αὐτὴ δ᾽ ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη
Λεπτὸν, καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ᾽
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ᾽ ἐπέθηκε καλύπ
Καὶ τότ᾽ Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπ
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν πα
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ
Στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός
Δῶκε δ᾽ ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον· ἦρχε δ᾽ ὁ
Νήσου ἐπ᾽ ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πε
Κλήθρη τ᾽, αἴγειρός τ᾽, ἐλάτη τ᾽ ἦν οὐρανομή
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶ
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ᾽, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκ
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργ
Εἴκοσι δ᾽ ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ᾽ ἄρα
Ξέσσε δ᾽ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τόφρα δ᾽ ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων
Τέτρηνεν δ᾽ ἄρα πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισ
Γόμφοισιν δ᾽ ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν.
Ὅσσον τίς τ᾽ ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ᾽ εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ᾽ Ὀδυσσεύς
Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
Ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ᾽ ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
Πρὸς δ᾽ ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ᾽ ἰθύνοι·
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι,
Κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ᾽ ἐπεχεύατο ὕλην
Τόφρα δὲ φάρε᾽ ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,

Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenire,
Certe hic manens unà mecum hanc domum custodires,
Immortalisque esses: quamvis cupidus videre
Tuam uxorem, cujus usque desideras omnes dies.
Neutiquam certe illâ inferior glorior esse,
Nec corpore, neque oris-habitu: [illegible]
Mortales cum immortalibus corpore & formâ contendere.
Hanc autem respondens allocutus est [illegible] Ulysses;
Veneranda dea, ne mihi ob-hoc succenseas: scio enim ipse
Omnia valdè, quòd te prudens Penelope
Formâ deterior est, staturâque, coram intuenti:
(Illa enim mortalis est, tu verò immortalis & [illegible])
Sed & sic volo, & desidero diebus omnibus,
Domumque redire, & reditûs diem videre.
Quod siquis me pessundet deorum in nigro ponto,
Patiar, in pectore habens patientem-aerumnarum animum:
Jam enim valdè multa passus sum, & multa perpessus
Fluctibus & bello: post illa & hoc quoque sit.
[illegible] dixit; sol verò occidit, & tenebrae advenerunt:
[illegible] autem hi in secessum speluncae cavae,
[illegible] amore, propè invicem manentes.
Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitis aurora,
Continuò quidem chlaenamque tunicamque induit Ulysses;
Ipsa verò candidam stolam ingentem induit Nympha,
Tenuem & venustam, zonamque circumposuit lumbis
Pulchram, auream: capitique imposuit calyptram:
Et tum Ulyssi magnanimo apparabat dimissionem.
Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,
Ferream, utrinque acutam: caeterùm in ipsâ erat
Manubrium pulcherrimum, oleaginum, benè aptum:
Dedit verò deinde asciam politam; & dux-erat via
Insulae ad extremum-oram, ubi arbores proceres crescebant,
Alnusque, populusque, abiesque erat [illegible],
Aridae dudum, valdè-siccae, quae ei natarent leviter.
Caeterùm postquam ostendisset, ubi arbores proceres crescebant,
Rediit quidem domum Calypso, nobilis dea.
At ille caedebat ligna; celeriter verò ei perficiebatur opus:
Viginti autem dejecit arbores omnes, dolavitque [illegible] benè,
Laevigavitque scitè, & ad normam direxit.
Interea verò attulit terebras Calypso, nobilis dea;
Terebravit verò is omnia, & compegit inter se,
Clavis autem eam [ratem] & compagibus aptavit.
Quantumque quis fundum navis fabricaverit vir
Onerariae latae, benè peritus fabrilis-artis,
In tantum latam ratem confecit Ulysses.
Tabulata verò erigens, [illegible] densis trabibus,
Faciebat; caeterùm longis asseribus perficiebat.
In eâ verò malum faciebat, & antennam [illegible] ei;
Praetereà gubernaculum fecit, ut dirigeret:
Communivit quoque ipsam cratibus salignis [illegible]
Fluctûs propugnaculum ut-esset; multamque [illegible]
Interea verò lintea attulit Calypso, nobilis dea:

fecit & ista.
pedesque in eâ.
re vastum.
mnia.
Calypso,
a.

& viatica
tata multa:
cidúmque.
nobilis Ulysses:
e,
ebat,
entem Boöten,
o vocant,
bservat:

dea,
ntem.
faciens-mari,
umbrosi
:
ro ponto.
tens Neptunus,
; visus enim est ei
est ex-corde magis:
;
er
e:
ei fatale
que ipsum occupant:
miseriarum subiturum.
um,
citavit procellas
ruit
-coelo nox.
hyrusque vehemens,
volvens.
rum cor:
nimum;
?
:
atriâ terrâ pervenissem,
c omnia perficiuntur.

verò procellae
ertum grave exitium.
perierunt

n obiissem,
s hastas
ortuum.

" Tum

Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
Ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ·
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος, ἤπειρόνδε
Ἤιεν· ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη, χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ', αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
Σκῶπές τ', ἴρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσι·
Κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.
Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου, ἠδὲ σελίνου,
Θῆλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
(Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει.)
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·
Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόῤῥαπι, εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
Αὔδα, ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεὰ, θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵτε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.

Ἀλλὰ

Festinabat deinde super fluctus, Laro avi similis,
Quæ circum magnos sinus maris infructuosi
Pisces venans, crebrò alas mergit-sibi salsugine:
Huic similis plurimis supervectus-est fluctibus Mercurius.
Sed quandò jam insulam pervenisset procul sitam,
Tum ex ponto ascendens cœruleo, ad littus
Ibat, donec ad ingentem specum pervenit, in quo Nympha
Habitabat comas-pulchra: hanc verò intùs invenit.
Ignis quidem ad focum ingens ardebat, procul verò odor
Cedrique fissilis, thyæque per insulam redolebat,
Ardentium: ipsa verò intùs cantillans voce pulchrâ,
Telam percurrens, aureo radio texebat.
Sylva autem specum circumcreverat virescens,
Alnúsque, populúsque, & bene-odorata cypressus.
Ibi verò & aves extensas-alas-habentes nidulabantur,
Bubones, accipitrésque, latásque-linguas-habentes cornices
Marinæ, quibus utique marina opera curæ-sunt.
Ibidem porrò extensa erat circum speluncam cavam
Vitis pubescens, florebat verò uvis:
Fontes autem ex-ordine quatuor fluebant aquâ limpidâ,
Vicini inter-se versi aliò alius.
Circùm verò prata mollia violarum, atque apii,
Virescebant: ibi deinde etiam vel immortalis si-accessisset,
Admiratus esset intuens, & oblectatus animo suo.
Illic stans mirabatur internuncius Argicida.
Cæterùm postquam omnia suo admiratus est animo,
Statim in amplam speluncam perrexit; neque ipsum coràm
Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.
(*Non enim ignoti* utique dii invicem sunt
Immortales; neque siquis longè-procul sedes habitet.)
Neque verò Ulyssem magnanimum intus invenit,
Sed is in littore flebat sedens; ubi anteà etiam,
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.
Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,
In throno collocatum splendido, admirando;
„ Cur ad me, Mercuri aureo-caduceo, venisti, (bas:
„ Venerandúsque charúsque? antè quidem neutiquam frequenta-
„ Eloquere, quod in-animo-habes; perficere autem me animus
„ Si possim quidem perficere, & si perfici potest. (jubet,
„ Verùm sequere ulteriùs, ut tibi hospitalia apponam.
Sic utique locuta dea apposuit mensam,
Ambrosiâ repletam, miscuitque nectar rubrum.
Cæterùm bibebat & comedebat internuncius Argicida.
Porrò postquàm cœnaverat, & refecerat animum cibo,
Tum verò ipsam verbis respondens allocutus est;
„ Interrogas me *huc*-profectum, dea, deum? ast ego tibi
„ Verè sermonem enarrabo; jubes enim.
„ Jupiter me jussit huc ire invitum:
„ Quis enim volens tantam percurreret salsam aquam,
„ Immensam? neque ulla propè mortalium urbs, qui utique diis
„ Sacráque faciunt, & eximias hecatombas.

Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
Ἣ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν, καὶ κύματα μακρά.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα·
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπὸ νόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιοί ἐστε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵτε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧι θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον· ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι·
Ἐῤῥέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔπῃ ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης.
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
Ἤϊ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ

Sed nullo modo *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
Neque prætergredi alium deum, neque irritam-facere.
Ait tibi virum adesse ærumnosissimum præter cæteros
, Viros, qui circa urbem Priami pugnabant
, Novennio; decimo verò urbem depopulati abiverunt
„ Domum: at in reditu Palladem offenderunt;
„ Quæ ipsis excitavit ventúmque malum, & fluctus ingentes.
„ Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
„ Hunc autem huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
„ Eum nunc te jubet dimittere quàm celerrimè:
„ Non enim ei hîc fors-est ab amicis feorsùm perire;
„ Sed adhuc ei fatale est amicósque videre, & pervenire
„ Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic dixit: exhorruit verò Calypso, nobilis dea,
Et ipsum compellans verba alata dixit;
„ Improbi estis, dii, invidi præ aliis,
„ Qui utique deabus invidetis, cum viris *eas* dormire
„ Palàm, si qua charum sibi fecerit maritum.
„ Sic quidem cùm Orionem cepit rosea-digitos Aurora,
„ Tamdiù illi invidebatis dii facilè viventes,
„ Donec ipsum in Ortygiâ aureum-solum-habens Diana casta
„ Suis mitibus sagittis aggrediens occidit.
„ Sic etiam quandò Iasioni comas-pulchra Ceres
„ Suo animo obsecuta, commixta est amore & concubitu,
„ Novali in tripolio; neque diù fuit ignarus
„ Jupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.
„ Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.
„ Illum quidem ego servavi navis-carinæ insistentem
„ Solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine
„ Jupiter percussam diffidit medio in nigro ponto.
„ Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
„ Hunc verò huc ventúsque ferens & fluctus appulit.
„ Hunc quidem ego amicè-excipiebā & enutriebā, atque dicebam
„ *Me* facturam *eum* immortalem, & senii-expertem diebus omnibus.
„ Verùm quandoquidem nullo-pacto *fas*-est Jovis mentem Ægiochi
„ Neque prætergredi alium deum, neque irritum-facere;
„ Valeat, si eum ille impellit & *ire*-jubet,
„ Pontum per infructuosum: dimittam verò ipsum nusquam ego.
„ Non enim mihi adsunt naves remigio-instructæ & socii,
„ Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
„ Ast ei lubens consulam, neque celabo,
„ Ut omninò incolumis suam in patriam perveniat.
Hanc autem rursus allocutus est inter-nuncius Argicida;
„ Sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,
„ Nè fortassis tibi in posterum iratus succensuerit.
Sic utique locutus abiit fortis Argicida.
At ad Ulyssem magnanimum veneranda Nympha
Ibat, postquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in littore invenit sedentem; neque unquam oculi
A-lachrymis siccabantur, consumebatur verò dulcis ætas
Ob-reditum lugenti, quoniam non ampliùs placebat Nympha.
At sanè noctu quidem dormiebat etiam necessitate

Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι·
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῖναί τε.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐῗσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι;
Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅστε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,)
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο·
Ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

specubus cavis, nolens apud volentem:
Ille verò in petris & littoribus sedens,
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.
Propè autem astans allocuta est nobilis dea:
„ Infelix, ne mihi amplius hîc lugeas, neque tibi ætas
„ Consumatur; jam enim te perquàm-lubens dimittam.
„ Verùm age, lignis longis abscissis, compinge tibi ferro
„ Latam ratem: atque tabulata fige in eâ
„ Altè, ut te ferat per obscurum pontum.
„ Porrò ego panem & aquam, & vinum rubrum
„ Imponam animo-gratum, quæ tibi famem arceant:
„ Vestésque induam; mittámque tibi ventum à tergo,
„ Ut omninò incolumis tuam in patriam terram pervenias,
„ Si modò dii utique voluerint, qui cœlum latum habitant,
„ Qui me potiores sunt in cognoscendóque judicandóque.
Sic ait: exhorruit autem patiens nobilis Ulysses,
Et ipsam allocutus verba alata dixit;
„ Aliud quid jam tu, dea, hoc moliris, & neutiquam dimissionem,
„ Quæ me jubes rate trajicere ingentes fluctus maris,
„ Horrendósque difficilésque; quos neque naves æquales
„ Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.
„ Neque ego, te invitâ, ratem conscenderim,
„ Nisi mihi dignêris, dea, magnum jusjurandum jurare,
„ Nullum mi[illegible] damnum malum structuram *te* aliud.
Sic ait; risit [illegible] Calypso, nobilis dea,
Manúque ipsum demulsit, verbúmque fecit, dixitque;
„ Profectò improbus es, & non incauta sciens:
„ Qualem *jam hunc* sermonem induxisti-in-animum proloqui?
„ *Sciat nunc* hoc Terra & Cœlum latum supernè,
„ *Et subter-labens* Stygis aqua, (quod utique maximum,
„ Jusjurandum, gravissimúmque est beatis diis;)
„ Non ullum tibi ipsi damnum malum *me* constructuram aliud.
„ Sed ea quidem cogito & suadebo, quæcunque sanè mihi
„ Ipsi suaderem, si-quando me necessitas tantoperè urgeret.
„ Etenim mihi mens est æqua; neque mihi ipsi
„ Animus intra præcordia ferreus, sed misericors.
Sic utique locuta, præivit nobilis dea
Celeritèr; ille verò deinde post vestigia ibat deæ:
Pervenerunt autem ad speluncam cavam dea atque vir,
Et ille quidem illic resedit in solio, unde surrexerat
Mercurius: Nympha verò apposuit omnem cibum
Ad-edendum & bibendum; qualia mortales viri edunt.
Ipsa verò è-regione sedit Ulyssis divini.
Ipsi autem ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant.
Cæterùm postquam saturati sunt cibo & potu,
His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea;
„ Inclyte Laërtiade, versute Ulysses,
„ Siccine verò domum charam in patriam terram
„ Protinùs nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominùs.
„ Siquidem scires tuâ mente, quot tibi fatale-*est*

Κήδε' ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἴης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πότνια θεά, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ', οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἄντα ἰδέσθαι·
(Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.)
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
Ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ'· ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο
Τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς·
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν, καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός·
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ', αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον·
Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων·
Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν.
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
Ποίει· ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι·
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι,
Κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,

Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias;
Certe hic manens unà mecum hanc domum custodires,
Immortalisque esses: quantumvis cupidus-sis videndi
„ Tuam uxorem, cujus usque desiderio-teneris dies omnes.
„ Nequaquam certe illâ inferior glorior esse,
„ Nec corpore, neque oris-habitu: quandoquidem minime decet
„ Mortales cum immortalibus corpore & formâ contendere.
Hanc autem respondens allocutus est versutus Ulysses;
„ Veneranda dea, ne mihi ob-hoc succenseas; scio enim ipse
„ Omnia omninò, quòd te prudens Penelope
„ Formâ deterior sit, staturâque, coram aspectu:
„ (Illa enim mortalis est, tu verò immortalis & senii-expers.)
„ Sed & sic volo, & desidero diebus omnibus,
„ Domúmque redire, & reditûs diem videre.
„ Quòd siquis me pessimdet deorum in nigro ponto,
„ Patiar, in pectore habens patientem-ærumnarum animum;
„ Jam enim valdè multa passus sum, & multa pertuli
„ Fluctibus & bello: post illa & hoc quoque fiat.
Sic dixit; sol verò occidit, & tenebræ advenerunt.
Profecti autem hi in secessum speluncæ cavæ,
Oblectabantur amore, propè invicem manentes.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Continuò quidem chlænámque tunicámque induit Ulysses;
Ipsa verò candidam stolam ingentem induit Nympha,
Tenuem & venustam, zonámque circumposuit lumbis
Pulchram, auream: capitique imposuit calyptram:
Et tum Ulyssi magnanimo apparabat dimissionem.
Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,
Ferream, utrinque acutam: cæterùm in ipsâ *erat*
Manubrium perpulchrum, oleaginum, benè aptatum:
Dedit verò deinde asciam politam; & dux-erat viæ
Insulæ ad extremam-oram, ubi arbores proceræ crescebant,
Alnúsque, populúsque, abiésque erat in-cœlum-pertingens,
Aridæ dudùm, valdè-siccæ, quæ ei navigarent leviter.
Cæterùm postquàm ostendisset, ubi arbores proceræ crescerent,
Rediit quidem domum Calypso, nobilis dea.
At ille cædebat ligna; celeriter verò ei perficiebatur opus:
Viginti autem dejecit *arbores* omnes, dolavitque deinde ferro,
Lævigavitque scitè, & ad normam direxit.
Intereà autem attulit terebras Calypso, nobilis dea:
Terebravit verò *is* omnia, & composuit inter se.
Clavis autem eam [*ratem*] & compagibus aptavit.
Quantámque quis fundum navis fabricaverit vir
Onerariæ latæ, benè peritus fabrilis-artis,
In tantum latam ratem confecit Ulysses.
Tabulata verò erigens, coaptans densis trabibus,
Faciebat; cæterùm longis asseribus perficiebat.
In *eâ* porrò malum fecit, & antennam congruentem ei:
Prætereà gubernaculum fecit, ut dirigeret:
Communivit quoque ipsam cratibus undique salignis,
Fluctuum propugnaculum ut-essent; multámque ingessit materiam.
Intereà verò linteum attulit Calypso, nobilis dea,

Ἴσια ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα.
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά·
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως,
Ἥμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι, καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
Οἴη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπτακαίδεκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ·
Εἴσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ἐπιπλείων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος·
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἔνθα οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει·
Ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημὶ ἅδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαὴς,
Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
Δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἵοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον· ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι.

Τῷ

1 vela conficienda, ille autem benè confecit & ista.
igavit quoque funésque, rudentésque, pedesque in eâ.
ectibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.
uartus dies erat, & ei perfecta erant omnia.
Quinto verò dimisit ab insulâ nobilissima Calypso,
Vestibúsque indutum odoratis, & lavatum.
mposuit autem ei utrem dea nigri vini
Alterum, alterum verò aquæ magnum; & viatica
n perâ; imposuitque ei obsonia animo-grata multa:
Ventum autem præmisit innocuúmque placidúmque.
Lætus verò vento-secundo extendit vela nobilis Ulysses:
Ipse verò gubernaculo dirigebat artificiose,
Sedens: neque ei somnus palpebris incidebat,
Pleïadasque contemplanti, & serò occidentem Booten,
Ursamque, quam & Currum cognomento vocant,
Quæ ibidem vertitur, atque Orionem observat:
Sola verò expers est lotionum Oceani.
Hanc enim eum jussit Calypso, nobilis dea,
Ponto-navigare ad sinistram manum habentem.
Septendecim quidem navigabat dies iter-faciens-mari.
Decima-octava verò apparuerunt montes umbrosi
Terræ Phæacum, quà proximum erat illi:
Apparebat autem, veluti scutum in obscuro ponto.
Hunc verò ex Æthiopibus reversus potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus conspexit; visus enim est ei
Super pontum navigans; ille verò iratus est ex-corde magis:
Quassansque caput ad suum dixit animum;
„ Papæ, profectò jam statuerunt dii aliter
„ De Ulysse, me apud Æthiopas absente;
„ Et jam Phæacum terræ prope est, ubi ei fatale
„ Effugere magnam metam ærumnarum, quæ ipsum occupavit:
„ Sed adhuc quidem ipsum puto abundè miseriarum subiturum.
Sic fatus collegit nubes, & turbavit pontum,
Manibus tridente sumpto; omnésque concitavit procellas
Omnigenorum ventorum; nubibusque operuit
Terram simul & pontum; ingruit autem à-cœlo nox.
Unà verò Eurusque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,
Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.
Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & charum cor:
Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum;
„ Heu me miserum, quid me tandem fiet?
„ Vereor, ne jam omnia dea vera dixerit;
„ Quæ me dicebat in mari, priusquam in patriâ terrâ pervenissem,
„ Dolores impleturum esse: ea sanè nunc omnia perficiuntur.
„ Qualibus nubibus obtegit cœlum latum
„ Jupiter, turbavitque mare; ingruunt verò procellæ
„ Omnigenorum ventorum: nunc mihi certum grave exitium.
„ Ter beati Danai & quater, qui tunc perierunt
„ Trojâ in latâ, Atridis gratificantes.
„ Utinam ego mortuus fuissem, & fatum obiissem,
„ Die illo, quandò mihi plurimi æratas hastas
„ Trojani injecerunt circa Achillem mortuum,

„ Tum

Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νήξομ᾽· ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
Ἕως ὁ ταῦθ᾽ ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὦρσε δ᾽ ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ᾽, ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ᾽ αὐτόν.
Ὡς δ᾽ ἄνεμος ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξῃ
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ᾽ ἄλλυδις ἄλλῃ·
Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ᾽· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ᾽ ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ᾽ ὡς ἵππον ἐλαύνων.
Εἵματα δ᾽ ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ·
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν.
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους·
Ἵκετο δ᾽ εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ᾽ ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἄλλ᾽ ἐνόησεν·
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
Παύσασθαι δ᾽ ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
Ὦρσε δ᾽ ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ᾽ ἔαξεν,
Ἕως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο δ᾽ ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ᾽ ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ᾽ Ἠὼς,
Καὶ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη· ὁ δ᾽ ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
Ὡς δ᾽ ὅταν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανείη
Πατρὸς, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ᾽ ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Ἀσπάσιον δ᾽ ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ὣς Ὀδυσῆ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ᾽ ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·
Ἀλλ᾽ ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ᾽ ἁλὸς ἄχνῃ·
Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ᾽ ἐπιωγαί,
Ἀλλ᾽ ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε.
Καὶ τότ᾽ Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
Ἔκβασις οὔπῃ φαίνεθ᾽ ἁλὸς πολιοῖο θύραζε·
Ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ᾽ ἀναδέδρομε πέτρη·
Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἐστὶ πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·

Μήπως

At postquam mihi ratem fluctus discusserit,
Natabo; quandoquidem nihil adest prospectu melius.
Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo;
Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terræ-quassator,
Horrendumque, gravemque, excelsum; impulit autem ipsum.
Ut verò cùm ventus vehementer-spirans palearum acervum dissipet
Aridarum, quas quidem dispergat alias aliò;
Sic ipsius tabulata longa dispersit: verùm Ulysses
In unum lignum conscendebat, celerem ut equum impellens:
Vestes verò exuit, quas ei præbuit nobilissima Calypso;
Statimque vittam sub pectus extendit.
Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,
Natare paratus; vidit verò potens rex Neptunus,
Quassansque caput ad suum locutus-est animum;
„ Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
„ Donec hominibus Jovis-alumnis intersis:
„ Sed neque sic te spero parvi-pensurum malum.
Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos;
Pervenitque ad Ægas, ubi ei inclytæ ædes sunt.
Cæterùm Pallas, filia Jovis, aliud cogitavit;
Aliorum quidem ventorum obstruxit vias;
Quiescereque jussit, & consopitos-esse omnes:
Incitavit autem velocem Boream, fluctusque præfregit,
Donec ipse Phæacibus remigii-studiosis misceretur
Inclytus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
Hîc duas noctes, duasque dies in fluctu vasto
Errabat: sæpè verò ei cor præsagiebat mortem.
Sed quandò jam tertiam diem comas-pulchra complevit aurora,
Et tum deinde ventus quidem quievit, atque serenitas
Erat tranquilla; ipse verò deinde prope conspexit terram,
Acute admodum prospiciens, magno à fluctu levatus.
Ut autem cum grata vita filiis appareat
Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,
Diù contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;
Gratè verò hunc dii à morbo liberârint:
Sic Ulyssi gratè apparuit terra & sylva.
Natabat verò, nitens pedibus continentem ut conscenderet:
Sed cùm tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,
Tum verò sonitum audivit ad scopulos maris;
Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
Horrendùm eructans; obducta verò erant omnia maris aspergine:
Non enim erant portus navium capaces, neque recessus;
Sed littora projecta erant, scopulique, saxaque.
Et tunc Ulyssi soluta sunt genua & charum cor;
Ingemiscens verò is dixit ad suum magnanimum animum;
„ Hei mihi; postquam terram insperatam dedit videre
„ Jupiter, & jam has undas sulcatas penetravi;
„ Egressus nusquam apparet ex mari canæ foras:
„ Extrà enim saxa acuta, circumque fluctus
„ Fremit impetuosus, lævisque eminet petra;
„ Prope autem profundum mare; & nullo modo licet pedibus
„ Consistere ambobus, & effugere malum:

Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας, λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα ςενάχοντα·
Ἤ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλὸς, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
Οἶδα γὰρ, ὥς μοι ὀδώδυσαι κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθ' ἀπὸ ῥινός τε δρύφθη, σύν τ' ὀςέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο ςενάχων, εἷως μέγα κῦμα παρῆλθε.
Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε· παλιῤῥόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·
Ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθα κε δὴ δύςηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κύματος ἐξαναδὺς, τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴπου ἐφεύροι
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας, λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ ςόμα καλλιρόοιο
Ἶξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριςος,
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅστ' ἐσσί· πολύλλιςον δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν σ' ἐςὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἀνδρῶν ὅςις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
Σόν τε ῥόον, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας.
Ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα·
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,
Χεῖράς τε ςιβαράς· ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
Ὤιδεε δὲ χρόα πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἂν ςόμα τε, ῥῖνάς τε· ὁ δ' ἄπνευςος καὶ ἄναυδος
Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο·
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν·
Ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιςα γένηται;
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,

Ne fortasse me egredientem jactet lapidosam ad petram
Fluctus magnus abripiens; vanus verò mihi erit conatus.
Sin adhuc ulteriùs prænatabo, sicubi inveniam
Littoráque obliqua, portúsque maris;
Vereor, ne me rursus abripiens procella
Pontum in piscosum ferat, graviter gementem;
„ Aut etiam mihi & cetum immittat magnum deus
„ Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite:
„ Novi enim, quòd mihi infensus est inclytus Neptunus.
Dum ille hæc deliberabat in mente & in animo,
Intereà utique ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.
Ibi cutísque lacerata, simúlque ossa confracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset dea cæsia-oculis Minerva:
Ambabus verò manibus irruens apprehendit petram,
Cui adhærebat ingemiscens; donec ingens fluctus præteriisset,
Et hunc quidem sic effugit: refluus autem *fluctus* ipsum rursus
Percussit irruens, longéque ipsum injecit ponto.
Sicut verò cùm Polypodis, è cubili extracti,
Acetabulis multi calculi adhærescunt:
Sic hujus ad saxa fortibus à manibus
Cutis lacerata erat; ipsum verò ingens fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
Nisi prudentiam indidisset cæsia-oculis Minerva:
Ex fluctu se ubi-emersit, quà propellitur ad littus,
Prænatabat in terram spectans, sicubi inveniret
Littoráque obliqua, portúsque maris.
Sed quandò jam fluvii ad ostia pulchrè-fluentis
Pervenisset natans; ibi demùm ei visus est locus optimus,
Planus absque petris, & receptus inerat à vento;
Agnovit autem profluentem, & supplicavit suo in animo;
„ Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
„ Fugiens ex ponto Neptuni minas.
„ Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,
„ Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego
„ Ad tuum fluentum, tuáque genua accedo, plurima passus. (nunc
„ Sed miserere, rex; supplicem enim tibi *me* esse profiteor.
Sic ait; ille verò continuò sedavit suum fluentum, continuitque
Et ante eum fecit tranquillitatem, ipsúmque servavit (fluctum;
Ad fluvii ostia: ille verò deinde utrumque genu flexit,
Manúsque fortes; mari enim afflictus erat charum cor.
Tumebat verò corpore toto, mare autem manabat copiosum
Per ósque, narésque; ille verò absque-anhelitu & voce (pabat.
Jacebat viribus-defectus: defatigatio nempè eum vehemens occu-
Sed quandò jam respiravit, & in mente animus collectus est;
Tum verò vittam à se solvit deæ,
Et ipsam fluvium in stagnosum immisit; (verò suo
Retrò autem *illam* ferebat ingens fluctus per fluentum; statim
Suscepit manibus charis: ille verò ex fluvio secedens
Junco recubuit, osculatúsque est almam terram:
Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum:
„ Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
„ Si quidem in fluvio gravem *per* noctem vigilavero,

„ Timeo

Ἀλκίνοος δὲ τότ᾽ ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
Βῆ δ᾽ ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ᾽, ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δὲ δύ᾽ ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι,
Σταθμοῖιν ἑκάτερθε, θύραι δ᾽ ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ᾽ ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης·
Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ναυσικάα, τί νύ σ᾽ ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα, σιγαλόεντα·
Σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἵ κέ σ᾽ ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ᾽ ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ᾽ ἠοῖ φαινομένηφι,
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ᾽ ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντύνεαι· ἐπεὶ οὔ τοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ᾽ ἄγ᾽, ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
Ζῶστρά τε, καὶ πέπλους, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
Καὶ δέ σοι ὧδ᾽ αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ᾽ ὣς εἰποῦσ᾽ ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ᾽, ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι· οὔτ᾽ ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ᾽ ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ᾽ αἴθρη
Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ᾽ ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
Ἔνθ᾽ ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ᾽ Ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὔπεπλον· ἄφαρ δ᾽ ἀπεθαύμασ᾽ ὄνειρον.
Βῆ δ᾽ ἰέναι διὰ δώμαθ᾽, ἵν᾽ ἀγγείλειε τοκεῦσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ᾽ ἔνδον ἐόντας.
Ἡ μὲν ἐπ᾽ ἐσχάρῃ ἧστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ᾽ ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ᾽ ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
Πάππα φίλ᾽, οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ᾽ ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι
Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῒ εἵματ᾽ ἔχοντα.
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ᾽ ὀπυίοντες, τρεῖς δ᾽ ἠΐθεοι θαλέθοντες·

Ne fortasse me egredientem jactet lapidosam ad petram
Fluctus magnus abripiens; vanus verò mihi erit conatus.
Sin adhuc ulteriùs prænatabo, sicubi inveniam
Littoráque obliqua, portúsque maris;
Vereor, ne me rursus abripiens procella
Pontum in piscosum ferat, graviter gementem;
Aut etiam mihi & cetum immittat magnum deus
Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite:
Novi enim, quòd mihi infensus est inclytus Neptunus.
Dum ille hæc deliberabat in mente & in animo,
Intereà utique ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.
Ibi cutisque lacerata, simúlque ossa confracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset dea cæsia-oculis Minerva:
Ambabus verò manibus irruens apprehendit petram,
Cui adhærebat ingemiscens; donec ingens fluctus præteriisset.
Et hunc quidem sic effugit: refluus autem *fluctus* ipsum rursus
Percussit irruens, longéque ipsum injecit ponto.
Sicut verò cùm Polypodis, è cubili extracti,
Acetabulis multi calculi adhærescunt:
Sic hujus ad saxa fortibus à manibus
Cutis lacerata erat; ipsum verò ingens fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
Nisi prudentiam indidisset cæsia-oculis Minerva:
Ex fluctu is ubi emersit, quà propellitur ad littus,
Prætermeabat in terram spectans, sicubi inveniret
Littoráque obliqua, portúsque maris.
Sed quandò jam fluvii ad ostia pulchrè-fluentis
Pervenisset natans; ibi demùm ei visus est locus optimus,
Planus absque petris, & receptus inerat à vento;
Agnovit autem profluentem, & supplicavit suo in animo;
„ Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
„ Fugiens ex ponto Neptuni minas.
„ Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,
„ Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego
„ Ad tuum fluentum, tuáque genua accedo, plurima passus. [nunc
„ Sed miserere, rex; supplicem enim tibi *me* esse profiteor.
Sic ait; ille verò continuò sedavit suum fluentum, continuitque
Et ante eum fecit tranquillitatem, ipsúmque servavit [fluctum;
Ad fluvii ostia: ille verò deinde utrumque genu flexit,
Manúsque fortes; nam enim afflictos erat charum cor.
Tumebat verò corpore toto, mare autem manabat copiosum
Per ósque, naréſque; ille verò absque-anhelitu & voce [pabat.
Jacebat viribus-defectus: defatigatio nempè eum vehemens occu-
Sed quandò jam respiravit, & in mente animus collectus est;
Tum verò victum à se solvit deæ,
Et ipsum fluvium in salsuginosum immisit; [verò suo
Retrò autem *illud* ferebat ingens fluctus per fluentum; statim
Suscepit manibus charis: ille verò ex fluvio recedens
Junco recubuit, osculatúsque est almam terram:
Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum;
„ Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
„ Si quidem in fluvio gravem per noctem excubavero,

 „ Timeo,

Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι, νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες,
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ'· αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὥπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ·
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινὴν,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν,
Παντοίην· ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης·)
Δῶκεν δὲ χρυσείῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιϊν.
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο· φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτὴν
Οὐκ οἴην· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἤτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
Καὶ τοὺς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἧχι μάλιστα
Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ, λοεσσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε, καὶ αὐτὴ,
Σφαίρῃ ταί τ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι·
Τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὣς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά·
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια·

Timeo, ne me simul frigus malum & fertilis ros,
Præ imbecillitate, conficiat afflictum animo:
Aura nempe ex fluvio frigida spirat matutino tempore.
Si verò ad clivum conscendens & umbrosam sylvam,
Arbustis in densis dormiero, si me sineret
Frigus & lassitudo, jucundus autem mihi somnus obreperet;
Vereor, ne feris captura & præda fiam.
Sic sanè ei deliberanti visum est satiùs esse:
Perrexit nempè ire in sylvam; hanc autem prope aquam invenit
In conspicuo-loco; duo autem deinde subiit arbusta,
Ex-uno-loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleæ.
Hæc quidem neque ventorum perflat vis humidum spirantium,
Neque unquam sol lucens radiis percutiebat,
Neque imber penetrabat penitùs; sic sanè densa
Invicem creverunt alterum-alteri intertextum; quæ Ulysses
Subiit; statimque cubile congessit manibus charis
Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens;
Quantum utique duos, vel tres viros tegeret
Tempestate hyberna, etiamsi vel admodum sæviret.
Illam quidem videns gavisus est patiens nobilis Ulysses;
In medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.
Quemadmodum autem cùm aliquis torrem cinere absconderit ni-
Agro in extremo, cui non adsunt vicini alii, (gro,
Semen ignis servans, ut ne quà aliunde incendat;
Sic Ulysses foliis se-obtexit; huic autem Minerva
Somnum in oculis fudit, ut ipsum *is* cessare-faceret citissimè
A-difficili labore, charas palpebras obtegens.

ODYSSEÆ HOMERI VI. LIBRI

Argumentum.

Minerva adstans per somnium Nausicaæ Alcinoi filiæ, jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare enim ei nuptias. Illa vero jussa facit: deinde ludit cum ancillis. Audiens autem ipsas Ulysses expergiscitur, & precatus Nausicaam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam in urbem.

Z. Nausicaa excipit in Scheria Ulyssem.

SIC illic dormiebat quidem patiens nobilis Ulysses,
Somno & labore oppressus; verùm Minerva
Ibat ad Phæacum virorum populumque urbémque;
Qui anteà quidem habitabant in spaciosa Hypereа,
Prope Cyclopas, viros superbientes,
Qui ipsos infestabant; viribus autem potiores erant.
Inde excites *illos* deduxit Nausithous deo-similis,
Collocavitque in Scheria, procul ab hominibus ingeniosis;
Circum verò murum duxit urbi, & ædificavit domos,
Et templa fecit deorum, & divisit agros.
Sed hic quidem jamjam fato domitus, ad inferos descenderat:

Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ', ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι,
Σταθμοῖϊν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα, σιγαλόεντα·
Σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἵ κέ σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντύνεαι· ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
Ζῶστρά τε, καὶ πέπλους, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε πότ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
Ἔνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ' Ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὔπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
Βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι
Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·

Alcinous verò tunc imperabat, à diis consilia doctus.
Hujus quidem ivit ad domum dea caesia-oculos Minerva,
Reditum Ulyssi magnanimo moliens:
Perrexit autem ire ad thalamum fabre-factum, in quo puella
Cubabat, immortalibus oris-habitu & formâ similis,
Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi:
Juxtà autem duae ancillae, à Gratiis pulchritudinem habentes,
A-postibus utrinque, fores verò admotae-erant splendidae.
Illa verò venti veluti flatus accessit ad cubilia puellae;
Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est,
Assimilata filiae celebris-in-re-nauticâ Dymantis,
Quae ei aequalis quidem erat, grataque animo:
Huic seipsam cùm assimilâsset, allocuta est caesia-oculos Minerva;
„ Nausicaa, quid te sic negligentem peperit mater?
„ Vestes etenim tibi jacent neglectae, pulchrae;
„ Tibi verò nuptiae instant, ubi oportet pulchras quidem teipsam
„ Induere, aliasque illis praebere, qui te ducant.
„ Etenim ex his fama apud homines oritur
„ Bona; gaudent verò pater & veneranda mater.
„ Quin eamus loturae simul ac aurora illuxerit,
„ Et ego adjutrix unà comitabor; ut celerrimè
„ Expediaris; quoniam non amplius diu virgo eris:
„ Jamjam enim te ambiunt optimi in populo
„ Omnium Phaeacum; ubi tibi genus & ipsi.
„ Verùm age, hortare patrem inclytum sub auroram,
„ Mulos & currum apparare, qui vehat
„ Cinguláque, & peplos, & pallia mirabilia.
„ Quippè tibi sic ipsi multò honestius est, quàm pedibus
„ Ire; multum enim absunt labra ab urbe.
Sic quidem locuta abiit caesia-oculos Minerva
Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper
Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre
Rigatur, neque nix ingruit; sed omninò serenitas
Panditur innubis; candidusque ambit splendor:
In quo delectantur beati dii diebus omnibus.
Eò abiit Pallas, postquam consilium contulerat puellae. (tabat
Statim verò aurora advenit pulchro-sedens-in-solio, quae ipsam exci-
Nausicaam pulchro-peplo: continuò autem ea admirata est somnium.
Perrexit verò ire per aedes, ut annunciaret parentibus,
Patri charo & matri: deprehendit autem eos intùs existentes.
Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,
Pensa versans marinâ-purpurâ-tincta: in ipsum autem foràs
Egredientem incidit ad inclytos reges
Ad consilium, quò ipsum vocabant Phaeaces eximii.
Haec autem valde prope astans charum patrem allocuta est;
„ Pater chare, nonne jam mihi apparaveris currum
„ Excelsum, agilem-rotis; ut pulchras vestes feram
„ Ad flumen lotum, quae mihi sordidatae jacent?
„ Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti
„ Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.
„ Quinque autem tibi chari filii in aedibus sunt,
„ Quorum duo in-matrimonio, tres autem caelibes florentes:

Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι, νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες,
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ'· αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὅπλεον, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ·
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινὴν,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν,
Παντοίην· ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης·)
Δῶκε δὲ χρυσείῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιϊν.
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο· φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτήν
Οὐκ οἴην· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
Καὶ τοὺς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἧχι μάλιστα
Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ, λοεσσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε, καὶ αὐτὴ,
Σφαίρῃ ταὶ τ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι·
Τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὣς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι,
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλὰ,
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια·

Ἀμφι-

Hi semper volunt, recens-lotis vestibus induti,
Ad choream ire; hæc autem meæ menti omnia curæ sunt.
Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare
Patri charo; ille verò omnia intelligebat, & respondit sermone;
„ Neque tibi mulos invideo, filia, neque quicquam aliud.
„ Abi; cæterùm tibi famuli apparabunt currum
„ Altum, agilem-rotis, contabulatione instructum.
Sic locutus, servis præcepit; illi verò paruerunt.
Illi quidem foràs currum agilem-rotis à-mulis-tractum
Instruebant, mulósque submiserunt, junxeruntque sub curru:
Virgo autem è thalamo ferebat vestes pulchras;
Et eas quidem deposuit benè-polito in curru:
Mater verò in cistâ collocabat animo-gratum cibum,
Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit
Utre in caprino: (puella verò conscendit currum:)
Dedit etiam aureâ in ampulla humidum oleum,
Ut ungeretur cum famulis mulieribus.
Illa verò accepit flagellum & habenas pulchras,
Flagellavitque ut-inirent-cursum; strepitus autem erat mulorum.
Illi verò incessanter contendebant; ferebantque vestes, & ipsam,
Non solam; unà cum illa scilicet & ancillæ ibant aliæ.
Illæ verò cum jam fluvii ad alveum perpulchrum pervenissent,
Ubi lavacra erant perennia, multaque aqua
Pulchra profluebat, etiam admodum sordidata ad purgandum;
Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticosum,
Ut-ederent gramen dulce: ipsæ verò à curru
Vestes manibus sumpserunt, & inferebant in nigram aquam:
Constipabant autem in scrobibus celeriter certamen proferentes.
At postquam lavassentque, purgassentque sordes omnes,
Ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potissimum
Lapillos ad littus abluebat mare.
Ipsæ porrò lotæ, & unctæ pingui oleo,
Prandium deindè sumpserunt ad ripas fluvii:
Vestes autem, solis manebant dum siccarentur splendore.
Cæterùm postquam cibo saturatæ sunt ancillæque, & ipsa;
Pilâ ipsæ deinde ludebant, capitis-redimiculis depositis:
Illis verò Nausicaa pulchra-ulnas exordiebatur cantus.
Qualis autem Diana incedit per montem sagittis-gaudens,
Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
Oblectans-se apris, & velocibus cervis;
Simul autem cum illâ Nymphæ, filiæ Jovis Ægiochi
Agrestes ludunt; gaudet verò mente Latona:
Omnes autem ipsa capite supereminet, atque fronte;
Facileque conspicua est, pulchræ verò & omnes:
Sic illa inter ancillas excellebat virgo indomita.
Sed quum jam erat domum reditura,
Junctis mulis, plicatisque vestibus pulchris;
Tunc rursus aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Ut Ulysses expergisceretur, videretque pulchram-oculos puellam,
Quæ ipsum ad Phæacum virorum urbem duceret.
Pilam deinde jecit versus ancillam regina;

Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νήξομ᾽· ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
Εως ὁ ταῦθ᾽ ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὦρσε δ᾽ ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ᾽, ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ᾽ αὐτόν.
Ὡς δ᾽ ἄνεμος ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξῃ
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ᾽ ἄλλυδις ἄλλῃ·
Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ᾽· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ᾽ ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ᾽ ὡς ἵππον ἐλαύνων.
Εἵματα δ᾽ ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ·
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν.
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους·
Ἵκετο δ᾽ εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ᾽ ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἄλλ᾽ ἐνόησεν·
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
Παύσασθαι δ᾽ ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
Ὦρσε δ᾽ ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ᾽ ἔαξεν,
Ἕως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο δ᾽ ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ᾽ ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ᾽ Ἠὼς,
Καὶ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη· ὁ δ᾽ ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
Ὡς δ᾽ ὅταν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανήῃ
Πατρὸς, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ᾽ ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Ἀσπάσιον δ᾽ ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ὣς Ὀδυσῆ᾽ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ᾽ ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
Ἀλλ᾽ ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ᾽ ἁλὸς ἄχνῃ·
Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ᾽ ἐπιωγαί,
Ἀλλ᾽ ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε.
Καὶ τότ᾽ Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι, ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
Ἔκβασις οὔπη φαίνεθ᾽ ἁλὸς πολιοῖο θύραζε·
Ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ᾽ ἀναδέδρομε πέτρη·
Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἐστὶ πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·

Μήπως

At postquàm mihi ratem fluctus discusserit,
Natabo; quandoquidem nihil adest prospectu melius.
Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo,
Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terræ-quassator,
Horrendumque, gravemque, excelsum; impulit autem ipsum.
Ut verò cùm ventus vehementer-spirans palearum acervum dissipet
Aridarum, quas quidem dispergat alias aliò;
Sic ipsius tabulata longa dispersit: verùm Ulysses
In unum lignum conscendebat, celerem ut equum impellens:
Vestes verò exuit, quas ei præbuit nobilissima Calypso;
Statimque vittam sub pectus extendit.
Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,
Natare paratus; vidit verò potens rex Neptunus,
Quassansque caput ad suum locutus est animum;
„ Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
„ Donec hominibus Jovis-alumnis intersis:
„ Sed neque sic te spero parvi-pensurum malum.
Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos;
Pervenitque ad Ægas, ubi ei inclytæ ædes sunt.
Cæterùm Pallas, filia Jovis, aliud cogitavit;
Aliorum quidem ventorum obstruxit vias;
Quiescereque jussit, & consopitos-esse omnes:
Incitavit autem velocem Boream, fluctusque præfregit,
Donec ipse Phæacibus remigii-studiosis misceretur
Inclytus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
Hîc duas noctes, duasque dies in fluctu vasto
Errabat: sæpè verò ei cor præsagiebat mortem.
Sed quandò jam tertiam diem comas-pulchra complevit aurora,
Et tum deinde ventus quidem quievit, atque serenitas
Erat tranquilla; ipse verò deinde prope conspexit terram,
Acute admodum prospiciens, magno à fluctu levatus.
Ut autem cum grata vita filiis appareat
Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,
Diù contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;
Gratè verò hunc dii à morbo liberârint:
Sic Ulyssi gratè apparuit terra & sylva.
Natabat verò, nitens pedibus continentem ut conscenderet:
Sed cùm tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,
Tum verò sonitum audivit ad scopulos maris;
Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
Horrendùm eructans; obducta verò erant omnia maris aspergine:
Non enim erant portus navium capaces, neque recessus;
Sed littora projecta erant, scopulique, saxaque.
Et tunc Ulyssi soluta sunt genua & charum cor;
Ingemiscens verò is dixit ad suum magnanimum animum;
„ Hei mihi; postquam terram insperatam dedit videre
„ Jupiter, & jam has undas sulcatas penetravi;
„ Egressus nusquam apparet ex mari cano foras:
„ Extrà enim saxa acuta, circumque fluctus
„ Fremit impetuosus, levisque eminet petra:
„ Propè autem profundum mare; & nullo modo licet pedibus
„ Consistere ambobus, & effugere malum:

Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας, λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα·
Ἤ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλὸς, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
Οἶδα γὰρ, ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθ' ἀπὸ ῥινούς τε δρύφθη, σύν τ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἷος μέγα κῦμα παρῆλθε.
Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε· παλιῤῥόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·
Ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κύματος ἐξαναδὺς, τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴπου ἐφεύροι
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας, λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
Ἷξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἀνδρῶν ὅστις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
Σόν τε ῥόον, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας.
Ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα·
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,
Χεῖράς τε στιβαράς· ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
Ὤιδεε δὲ χρόα πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἂν στόμα τε, ῥῖνάς τε· ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο·
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν·
Ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,

Ne fortasse me egredientem jactet lapidosam ad petram
Fluctus magnus abripiens; vanus verò mihi erit conatus.
Sin adhuc ulteriùs prænatabo, sicubi inveniam
Littoráque obliqua, portúsque maris;
Vereor, ne me rursus abripiens procella
Pontum in piscosum ferat, graviter gementem;
Aut etiam mihi & cetum immittat magnum deus
Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite:
Novi enim, quòd mihi infensus est inclytus Neptunus.
um ille hæc deliberabat in mente & in animo,
ıtereà utique ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.
i cutísque lacerata, simúlque ossa confracta fuissent,
lisi in mentem indidisset dea cæsia-oculis Minerva:
mbabus verò manibus irruens apprehendit petram,
ui adhærebat ingemiscens; donec ingens fluctus præteriisset,
t hunc quidem sic effugit: refluus autem *fluctus* ipsum rursùs
ercussit irruens, longéque ipsum injecit ponto.
icut verò cùm Polypodis, è cubili extracti,
cetabulis multi calculi adhærescunt:
ic hujus ad saxa fortibus à manibus
utis lacerata erat; ipsum verò ingens fluctus obtexit.
bi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
Nisi prudentiam indidisset cæsia-oculis Minerva:
Ex fluctu *se* ubi-emersit, quà propellitur ad littus,
Prænatabat in terram spectans, sicubi inveniret
Littoráque obliqua, portúsque maris.
Sed quandò jam fluvii ad ostia pulchrè-fluentis
Pervenisset natans; ibi demùm ei visus est locus optimus,
Planus absque petris, & receptus inerat à vento;
Agnovit autem profluentem; & supplicavit suo in animo;
„ Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad te venio,
„ Fugiens ex ponto Neptuni minas.
„ Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,
„ Ex hominibus quicunque venerit errans, quemadmodum ego
„ Ad tuum fluentum, tuáque genua accedo, plurima passus. (nunc
„ Sed miserere, rex; supplicem enim tibi *me* esse profiteor.
Sic ait; ille verò continuò sedavit suum fluentum, continuitque
Et ante eum fecit tranquillitatem; ipsúmque servavit (fluctum;
Ad fluvii ostia: ille verò deinde utrumque genu flexit,
Manúsque fortes; mari enim afflictus erat charum cor.
Tumebat verò corpore toto, mare autem manabat copiosum
Per ósque, naréſque; ille verò absque-anhelitu & voce (pabat.
Jacebat viribus-defectus: defatigatio nempè eum vehemens occu-
Sed quandò jam respiravit, & in mente animus collectus est;
Tum verò vittam à se solvit deæ,
Et ipsam fluvium in stagnosum immisit; (verò Ino
Retrò autem *illam* ferebat ingens fluctus per fluentum; statim
Suscepit manibus charis: ille verò ex fluvio secedens
Junco recubuit, osculatúsque est almam terram:
Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum;
„ Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat?
„ Si quidem in fluvio gravem per noctem excubavero,

 „ *Timeo*,

Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι, νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες,
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ'· αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὅπλεον, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ.
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινὴν,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν,
Παντοίην. ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης·)
Δῶκε δὲ χρυσείῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιϊν.
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο· φέρον δ' ἐσθῆτα, καὶ αὐτὴν
Οὐκ οἴην· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
Καὶ τοὺς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἧχι μάλιστα
Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ, λοεσσάμεναι, καὶ χρισσάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε, καὶ αὐτὴ,
Σφαίρῃ ταὶ τ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι·
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι·
Τῇ δέ θ' ἅμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
Πασάων δ' ὕπερ ἥγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὡς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι,
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλὰ·
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔῤῥιψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια.

Ἀμφι-

Hi semper volunt, recens-lotis vestibus induti,
Ad choream ire; hæc autem meæ menti omnia curæ sunt.
Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare
Patri charo; ille verò omnia intelligebat, & respondit sermone;
Neque tibi mulos invideo, filia, neque quicquam aliud.
Abi; cæterùm tibi famuli apparabunt currum
Altum, agilem-rotis, contabulatione instructum.
Sic locutus, servis præcepit; illi verò paruerunt.
Illi quidem foràs currum agilem-rotis à-mulis-tractum
Instruebant, mulósque submiserunt, junxeruntque sub curru:
Virgo autem è thalamo ferebat vestes pulchras;
Et eas quidem deposuit benè-polito in curru:
Mater verò in cistâ collocabat animo-gratum cibum,
Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit
Utre in caprino: (puella verò conscendit currum:)
Dedit etiam aureâ in ampulla humidum oleum,
Ut ungeretur cum famulis mulieribus.
Illa verò accepit flagellum & habenas pulchras,
Flagellavitque ut-inirent-cursum; strepitus autem erat mulórum.
Illi verò incessanter contendebant; ferebantque vestes, & ipsam,
Non solam; unà cum illa scilicet & ancillæ ibant aliæ.
Illæ verò cum jam fluvii ad alveum perpulchrum pervenissent,
Ubi labra erant perennia, multaque aqua
Pulchra profluebat, etiam admodum sordidata ad purgandum;
Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticosum,
Ut-ederent gramen dulce: ipsæ verò à curru
Vestes manibus sumpserunt, & inferebant in nigram aquam:
Constipabant autem in scrobibus celeriter certamen proferentes.
At postquam lavassentque, purgassentque sordes omnes,
Ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potissimum
Lapillos ad littus abluebat mare.
Ipsæ porrò lotæ, & unctæ pingui oleo,
Prandium deindè sumpserunt ad ripas fluvii:
Vestes autem, solis manebant dum siccarentur splendore.
Cæterùm postquam cibo saturatæ sunt ancillæque, & ipsa;
Pilâ ipsæ deinde ludebant, capitis-redimiculis depositis:
Illis verò Nausicaa pulchra-ulnas exordiebatur cantus.
Qualis autem Diana incedit per montem sagittis-gaudens,
Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
Oblectans-se apris, & velocibus cervis;
Simul autem cum illâ Nymphæ, filiæ Jovis Ægiochi
Agrestes ludunt; gaudet verò mente Latona:
Omnes autem ipsa capite supereminet, atque fronte;
Facileque conspicua est, pulchræ verò & omnes:
Sic illa inter ancillas excellebat virgo indomita.
Sed quum jam erat domum reditura,
Junctis mulis, plicatisque vestibus pulchris;
Tunc rursus aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva,
Ut Ulysses expergisceretur, videretque pulchram-oculos puellam,
Quæ ipsum ad-Phæacum virorum urbem duceret.
Pilam deinde jecit versus ancillam regina;

Ab

Ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ.
Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισαί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι;
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐςὶ θεουδής;
Ὥςε με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτὴ
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσεα ποιήεντα.
Ἦ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων;
Ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν, ὥςε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσὶν ἐπέρχεται, ἢ ὀΐεσσιν,
Ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἑ γαςὴρ,
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
Μίξεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειὼ γὰρ ἵκανε.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἅλμῃ·
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὐχούσας·
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
Στῆ δ' ἀντασχομένη· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποςαδὰ μειλιχίοισι
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποςαδὰ μειλιχίοισι.
Μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·
Γουνοῦμαί σε, ἄνασσα· θεός νύ τις, ἢ βροτός ἐσσι;
Εἰ μέν τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ', ἄγχιςα ἐΐσκω·
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται, εἵνεκα σεῖο,
Λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἶκόνδ' ἀγάγηται.
Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
(Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς
Τὴν ὁδὸν, ᾗ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι)
Ὣς δ' αὔτως καὶ κεῖνο ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ
Δήν· ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης.

Ὡς

At ancilla quidem aberravit, profundum autem incidit in verticem
Illæ verò alte clamârunt; experrectus est nobilis Ulysses:
Sedénsque cogitabat in mente & in animo;
» Hei mihi, quorum demùm hominum in terram deveni?
» Anne hi injurii & agrestes, neque justi?
» An hospitales, & ipsis est mens deorum-reverens?
» Ut me puellarum circumvenit fœmineus clamor
» Nympharum, quæ habitant montium summos vertices,
» Et fontes fluviorum, & palustria-loca herbosa.
» An jam alicubi homines sum prope vocales?
» Quin age, ego ipse experiar atque videbo.
Sic locutus arbustis egrediebatur nobilis Ulysses:
Ex densâ autem sylvâ ramum fregit manu crassâ,
Foliosum, ut tegeret circa corpus pudenda viri.
Perrexit autem ire, veluti leo montanus, viribus confisus,
Qui incedit compluts & ventos-passus; intusque ei oculi
Ardent: cæterùm is boves invadit, aut oves,
Aut agrestiores cervas; jubet nempè eum venter,
Pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire;
Ita Ulysses puellis pulchris-comas erat
Congressurus, nudus licet esset; necessitas enim urgebat.
Horribilis autem ipsis apparuit, deturpatus salsugine:
Diffugerunt autem huc atque illuc per ripas prominentes:
Sola autem Alcinoi filia mansit; ei enim Minerva
Audaciam in mente indidit, & metum exemit è membris.
Stetit verò contrà-expectans; deliberabat autem Ulysses,
An supplicaret genibus prehensis pulchræ-oculos puellæ:
An ut-erat, verbis eminùs-stans blandis
Precaretur, si ostenderet urbem, & vestes daret.
Sic sanè ei deliberanti visum est satius esse,
Precari verbis eminùs-stantem blandis,
Ne ei genua prehendenti irasceretur mente puella.
Protenus blandum & solertem dixit sermonem;
» Supplex te oro, ô regina; deáne aliqua, an mortalis es?
» Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum cœlum incolunt,
» Dianæ te ego, Jovis filiæ magni,
» Formâque, staturâque, orísque habitu, quàm-proximè assimilo:
» Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,
» Ter-beati quidem tibi pater & veneranda mater,
» Ter-beati & fratres; valdè nimirum ipsorum animus
» Semper lætitiâ perfunditur, tui gratiâ,
» Videntibus tale germen choream *te* ingredientem.
» Ille verò rursus animo felicissimus præter cæteros,
» Quicunque te sponsaliis præponderans, domum duxerit.
» Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
» Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet aspicientem.
» In Delo equidem aliquandò tale, Apollinis juxta aram,
» Palmæ recens germen succrescens vidi: (populus
» (Profectus enim eram & illuc, multus autem me sequebatur
» In eâ profectione, quæ demùm erat mihi malum damnum futura.)
» Utque similiter & illud conspicatus, obstupui animo
» Diù, quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terrâ;
» Ita

Ὥς σε, γύναι, ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
Χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον·
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι
Νήσου ἀπ' Ὠγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
Ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ ὀΐω
Παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
Ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρε, σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἐς πρώτην ἱκόμην· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
Ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
Χάρματα δ' εὐμενέτῃσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
Ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ·
Καί πού σοι τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε, βίη τε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσε·
Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
Ἦ μήπου τινὰ δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,
Δηϊοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
Ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει,
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε, πόσιν τε·
Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι κέλευσαν·
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἵματ', ἔθηκαν·
Δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
Ἅλμην ὤμοιϊν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ

„ Ita te mulier, admiror, obstupeo, & vereor admodum
„ Genua prehendere: gravis autem me dolor occupat.
„ Heri vigesimo effugi die nigrum pontum:
„ Eousque verò me perpetuò fluctus ferebat, & celeres procellæ
„ Insulâ ab Ogygiâ: nunc verò me huc appulit deus,
„ Ut adhuc fortasse & hîc patiar malum; non enim puto
„ Cessaturos; sed adhuc multa dii efficient priùs.
„ Verum, regina, miserere, te enim mala multa passus
„ Primam accessi; cæterorum autem neminem novi
„ Hominum, qui hanc urbem & terram incolunt.
„ Urbem verò mihi ostende, dáque pannum ad *me* circumcingendum,
„ Si quod fortasse involucrum pannorum haberes huc profecta.
„ Tibi verò dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscis,
„ Maritúmque & familiam, & concordiam præbeant
„ Bonam: non enim hoc quicquam præstantius & melius,
„ Quàm cùm concordes consiliis, rem-familiarem administrent
„ Vir atque conjux; multi dolores malevolis,
„ Gaudia autem benevolis; maxime verò sentiunt & ipsi.
Hunc autem rursus Nausicaa ulnas-candida contrà allocuta est;
„ Hospes, quandoquidem neque ignavo, nec stulto viro similis-es,
„ Jupiter autem ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus,
„ Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:
„ Et nimirùm tibi isthæc dedit, te autem oportet pati omninò.
„ Nunc verò, quum ad nostram & urbem & terram venis,
„ Neque vestium indigebis, neque cujusquam alius *rei*,
„ Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse.
„ Urbem autem tibi ostendam, & dicam nomen populorum.
„ Phæaces hanc urbem, & terram habitant:
„ Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi;
„ Ex quo utique Phæacum pendet & imperium, & potentia.
Dixit sanè, & ancillis comas-pulchris imperavit;
„ Sistite mihi gradum, ancillæ: quò fugitis, virum conspicatæ?
„ An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum?
„ Non est ille vir vivus homo, neque nascetur,
„ Qui Phæacum in terram veniat,
„ Hostilia inferens: valdè enim chari *ii* immortalibus.
„ Habitamus autem seorsim undoso in mari
„ Extremi, neque quisquam nobiscum mortalium commercium-habet-alius.
„ Sed hic aliquis infelix errans huc venit,
„ Quem nunc oportet curare: à Jove enim sunt omnes
„ Hospitésque & egeni: donum autem etiam exiguum, & gratum est.
„ Verùm date, ancillæ, hospiti cibúmque & potum;
„ Et lavate in fluvio, ubi receptus est à vento.
Sic dixit: illæ verò steterunt, & se-invicem hortatæ sunt:
Ulyssem autem collocârunt sub umbraculo, quemadmodum jusserat
Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;
Eique pallium, & tunicam, vestes, apposuerunt:
Dederunt porrò ei aureâ in ampullâ liquidum oleum,
Jusseruntque dein ipsum lavare-se in fluvii fluento.
Ac tum ancillas allocutus est nobilis Ulysses;
„ Ancillæ, state ità eminùs, dum ego ipse
„ Salsuginem ab humeris abluam, circúmque oleo

„ Ungam.

Χρίσομαι· ἢ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐςιν ἀλοιφή.
Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι, κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρῃ.
Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους·
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαθ', ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής·
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιςος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει.
Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἕζετ' ἔπειτ', ἀπάνευθε κιὼν, ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Κάλλεϊ καὶ χάρισι ςίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Κλῦτέ μοι, ἀμφίπολοι, λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω·
Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.
Πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε, πόσιν τε.
Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ θέσσαν βρῶσίν τε, πόσιν τε.
Ἤτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἁρπαλέως, δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαςος.
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἂν δ' ἔβη αὐτή·
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σε φημὶ
Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριςοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,)
Ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι, μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν,
Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν, ἣν πέρι πύργος
Ὑψηλὸς, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίςιόν ἐςιν ἑκάςῳ.
Ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφὶς,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
Πείσματα, καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς, οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἱςοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν, καὶ νῆες ἐΐσαι,

Ἧισιν

» Ungam-me; jam enim diù à corpore abest unctio.
» Coràm verò haud ego lavero; vereor enim
» Nudari, inter puellas comas-pulchras versans.
Sic dixit; illæ verò secesserunt, narrâruntque puellæ.
At ex flumine à corpore lavabat nobilis Ulysses
Salsuginem, quæ ei terga & latos obtexit humeros:
E capite etiam eluebat maris sordes indomiti.
Cæterùm postquam omnem lavâsset-se, & oleo unxisset,
Vestésque induisset, quas ei præbuerat virgo indomita;
Illum quidem Minerva reddidit, ex-Jove-nata,
Majorémque aspectu, & crassiorem: à capite verò
Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
Quemadmodum autem cum quis aurum circumfundat argento vir
Solers, quem Vulcanus docuerit & Pallas Minerva
Artem omnifariam; pulchra verò is opera perficit:
Sic huic affudit gratiam capitique & humeris.
Considebat is deinde, seorsim profectus, ad littus maris,
Pulchritudine & gratiâ resplendens; admirabatur autem puella:
Ac tunc ancillas comis-pulchras allocuta est;
» Audite me, ancillæ, candidæ-ulnas, ut aliquid dicam:
» Non omnibus invitis diis, qui cœlum tenent,
» Ad Phæacas hic vir pervenit diis-similes.
» Anteà quidem mihi indecorus videbatur esse,
» Nunc verò diis similis-est, qui cœlum latum habitant.
» Utinam mihi talis maritus vocatus esset
» Hic habitans, & ipsi placeret hic manere.
» Verùm date, ancillæ, hospiti cibumque, potumque.
Sic dixit; illæ verò huic diligenter auscultarunt & paruerunt;
Ulyssique apposuerunt cibumque, potumque.
Ac bibebat quidem & edebat patiens nobilis Ulysses
Rapaciter; diu enim cibum non gustaverat.
Cæterum Nausicaa candida-ulnas aliud cogitavit;
Vestes utique plicatas posuit pulchrum in currum,
Junxit verò mulos fortibus ungulis, conscenditque ipsa:
Adhortata autem est Ulyssem, verbumque dixit, & compellavit;
» Surge nunc, hospes, ad-urbem iturus, ut te deducam
» Patris mei ad domum prudentis; ubi te puto
» Omnium Phæacum visurum esse quotquot optimi.
» Sed omninò sic facito, (videris autem mihi non desipere,)
» Donec quidem per agros iverimus & opera hominum,
» Tamdiu cum ancillis, post mulos & currum,
» Celeriter venito; ego autem viam monstrabo:
» At postquam ad urbem conscenderimus, circa quam murus
» Altus, pulcher verò portus ex-utrâque-parte urbis,
» Arctus autem introïtus; naves verò per viam utrinque-agitatæ
» Subductæ sunt; omnibus enim statio est unicuique.
» Ibi porrò & ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum,
» Vectitiis lapidibus excisis exstructum.
» Ibi verò navium armamenta nigrarum curant,
» Rudentes, & spiras; & poliunt remos.
» Non enim Phæacibus curæ-est arcus, neque pharetra,
» Sed mali, & remi navium, & naves æquales,

ᾗσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μήτις ὀπίσσω
Μωμεύῃ· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον·
Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε, μέγας τε
Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ τοι ἔσσεται αὐτῇ.
Ἤ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν.
Ἤ τις οἱ εὐξαμένῃ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα.
Βέλτερον, εἴ κ' αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
Ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.
Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ἥτις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἥ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι μίσγηται, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
Ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς παρὰ πατρὸς ἐμεῖο.
Δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθου,
Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος, τεθαλυῖά τ' ἀλωὴ,
Τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
Ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς
Ἄστυδε ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο
Νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος· ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
Ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὥς.
Τὸν παραμειψάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνους· αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
Ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ,
Ἀμφίπολοί τ', Ὀδυσεύς τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
Ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·

Κλῦθί

„ Quibus læti trajiciunt spumosum mare.
„ Horum evito famam amaram; ne quis à tergo
„ Carpat: valde enim sunt insolentes apud vulgus.
„ Et fortasse quis sic dicat vilior obviam-factus;
„ Quisnam verò ille, qui Nausicaam sequitur pulchérque, magnus- (que
„ Hospes? ubi illum nacta est? maritus utique erit ipsi.
„ Aut aliquem fortè vagatum excepit suâ à navi,
„ Virorum longinquorum; nam nulli prope sunt.
„ Aut aliquis supplicanti multum-exoptatus deus advenit,
„ E cœlo delapsus; habebit verò ipsum dies omnes.
„ Rectius, si ipsa etiam adiens maritum invenit
„ Aliundè: certe enim hos quidem spernit in populo
„ Phæaces, qui ipsam ambiunt multique & nobiles.
„ Sic dicent; mihi verò probra hæc essent:
„ Etenim alii succensuerim, quæcunque talia utique fecerit,
„ Quæ scilicet, invitis charis patre & matre viventibus,
„ Viris misceatur, priusquàm palàm nuptiæ advenerint.
„ Hospes, tu verò ita meum observa sermonem, ut celerrimè
„ Deductione & reditu potiaris à patre meo.
„ Inveniemus pulchrum lucum Palladis, prope viam,
„ Ex-populis; fons autem effluit, circa verò pratum:
„ Ibi autem patris mei & prædium, & florentes horti,
„ Tantum ab urbe, quantum utique auditur clamans:
„ Ibi desidens mane aliquandiù, donec nos
„ Ad-urbem accesserimus, & pervenerimus ad ædes patris.
„ At postquam nos putaveris ad ædes pervenisse,
„ Tum verò Phæacum eas ad urbem, atque require
„ Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.
„ Facilè autem conspicuæ sunt, & vel puer duceret
„ Infans; neque enim omninò similes illis sunt
„ Ædes Phæacum, qualis domus Alcinoi
„ Heröis: sed postquam te ædes occuluerint & aula,
„ Celeriter valde ex regiâ ulterius perge, donec perveneris
„ Ad matrem meam; illa autem sedet ad focum in ignis splendore,
„ Pensum versans purpureum, mirabile visu,
„ Columnæ acclinata; ancillæ verò sedent pone-illam.
„ Ibi autem patris mei solium adjacet ei,
„ Quo ille vinum-potat insideas, immortalis ceu.
„ Hoc præterito, matris ad genua manus
„ Extende nostræ, ut reditûs diem videas
„ Gaudens, citò; etiamsi valde procul-hinc sis.
„ Si tibi illa utique benè voluerit in animo,
„ Spes tibi deinde amicósque visurum-te, & perventurum
„ Domum ad pulchrè-ædificatam, & tuam in patriam terram.
Sic utique locuta, flagellavit flagello splendido
Mulos; hi verò celeriter reliquerunt fluvii fluenta:
Illi autem bene quidem currebant & pulchrè alternabant pedes
Illa autem sedulò aurigabatur, ità-ut simul sequerentur pedites,
Ancillæque, Ulyssesque; arte verò impingebat flagellum.
Occidebat autem sol, & illi inclytum ad lucum pervenerunt
Sacrum Palladis, ubi proinde consedit nobilis Ulysses.
Statim deinde supplicabat ad Jovis filiæ magni,

Κλῦθί μοι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν, ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον· αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Η. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ναυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται· καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει Ἀρήτην τὴν τοῦ Ἀλκινόου [Ita ex Editionum vetustiorum nonnullis reposuit *Barnesius*, pro vulgato τοῦ βασιλέως γυναῖκα·] καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης, ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν, (ἐγνώρισε γὰρ αὐτὴν,) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν, ἀπὸ τῆς τῶν Φαιάκων γῆς, διηγεῖται.

Ἦτα δ' ἐῢ φρονέουσ' Ὀδυσεῖ Σχερίης βασιλῆες.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιονοῖιν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανεν,
Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἵσταντ', ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ
Γρηῢς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
Τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν·
Ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
Ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
Μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ', ὅτις εἴη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις,
Δείξω· ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·

Μηδέ

„ Audi me, Ægiochi Jovis filia indomita;
„ Nunc tandem saltem me exaudi, quoniam antea numquam exau-
„ Jactatum, quandò me jactabat inclytus Neptunus. (divisti
„ Da me ad Phæacas gratum venire, atque miserabilem.
Sic dixit supplicans; eum autem audivit Pallas Minerva:
Ipsi verò nondum apparebat palàm; verebatur enim
Patruum: is autem vehementer irascebatur
Nobili Ulyssi, antequam *is* suam ad terram veniret.

ODYSSEAE HOMERI VII. LIBRI

Argumentum.

NAusicaa in urbem pervenit, & paulo post Ulysses supplicat Aretæ Alcinoi regis uxori. Atque illi post cœnam interroganti unde vestimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant sibi in navigatione ab Ogygia usque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyssi Scheriæ reges.

SIc quidem ibi supplicabat patiens nobilis Ulysses:
Puellam verò ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa verò quandò jam ad sui patris inclytas ædes pervenisset;
Stitit in vestibulo: fratres verò ipsam undique
Circumstabant, immortalibus similes; qui utique à curru
Mulos solverunt, vestemque portarunt intro.
Ipsa verò ad *thalamum* suum ibat; accendebat autem ei *ignem*
Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
Quam *olim* ex-Epiro naves duxerant utrinque-remis-actæ:
Alcinöo autem eam munus elegerunt, eo-quod omnibus
Phæacibus imperabat, & *eum* deum veluti populus audiebat:
Quæ enutrivit Nausicaam ulnis-pulchram in ædibus.
Hæc *ei ignem* accendebat, & intus cœnam adornabat.
Et tunc Ulysses surrexit ad-urbem iturus; at Minerva
Multam caliginem circumfudit, bene cupiens Ulyssi,
Nequis Phæacum magnanimorum obviam-factus,
Convitiareturque verbis, & interrogaret, quisnam esset.
Sed cum jam urbem ingressurus esset amabilem,
Tum ei obviam-facta-est dea cæsiaoculis Minerva,
Virgini similis juvenculæ, urnam gestanti;
Stetitque ante eum: interrogabat autem nobilis Ulysses;
„ O filia, nonne me ad domum viri deduxeris
„ Alcinoi, qui inter hosce homines imperat?
„ Etenim ego hospes multa-passus huc venio,
„ Procul è longinqua terra; quare nullum novi
„ Hominum, qui hanc urbem & terram inhabitant.
Hunc autem contra allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;
„ Equidem tibi, hospes pater, domum, quam me jubes,
„ Monstrabo: quoniam mihi patrem eximium prope habitat.
„ Sed eas tacite sic; ego verò viam monstrabo:

Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
Νηυσὶ θοῇσιν τοίγε πεποιθότες ὠκείῃσιν,
Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων·
Τῶν νέες ὠκεῖαι, ὡσεὶ πτερὸν, ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
Εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας,
Αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς, καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις
Πεφραδέμεν, δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
Δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον· ἐκ δὲ τοκήων
Τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
Ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν·
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·
Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ', Ἀλκίνοόν τε.
Τὸν μὲν, ἄκουρον ἐόντα, βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
Καί μιν ἔτισ', ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
Ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε, καὶ ἐστὶν,
Ἔκ τε φίλων παίδων, ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,
Καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα, θεὸν ὡς, εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ,
Οἷσίν τ' εὖ φρονέῃσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν·
Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ

„ Neque quenquam hominum respice, neque interroga.
„ Non enim hospites hi crebro homines suscipiunt,
„ Neque amanter-excipientes amplectuntur, quicunque aliunde
„ Navibus velocibus hi freti celeribus, (venerit.
„ Undis ingentes tranant; quippe ipsis dedit Neptunus:
„ Horum naves veloces, veluti penna, sive cogitatum.
Sic sane locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter: ille verò deinde post vestigia ibat deæ.
Hunc autem Phæaces re-nauticâ-inclyti non adverterunt
Gradientem in urbe per ipsos: non enim Minerva
Sinebat comas-pulchra, potens dea; quæ utique ei caliginem
Divinitus-immissam offudit, bene cupiens in animo.
Mirabatur autem Ulysses portus & naves æquales,
Ipsorumque Heröum fora, & mœnia longa,
Sublimia, vallis munita, mirabile visu.
Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenissent,
Hisce dein sermonis exordiebatur dea cæsia-oculos Minerva;
„ Hæc sanè tibi, hospes pater, domus, quam me jubes
„ Monstrare; invenies Jovis-alumnos reges
„ Convivium celebrantes: tu verò intro eas, neque quid animo
„ Timeas: audax enim vir in omnibus potior
„ Rebus existit, etiam sicunde aliunde venerit.
„ Reginam quidem primo invenies in ædibus;
„ Arete verò nomen est inditum-*ei*: ex parentibus autem
„ Iisdem *est*, qui quidem genuerunt Alcinöum regem.
„ Nausithoum quidem primum Neptunus terræ-quassator
„ Genuit, & Peribœa, mulierum formâ pulcherrima,
„ Minima-natu filia magnanimi Eurymedontis,
„ Qui olim superbis Gigantibus imperabat:
„ Verum hic quidem perdidit populum scelestum, periit & ipse.
„ Cum illa verò Neptunus mistus est, & genuit filium
„ Nausithoum magnanimum, qui Phæacibus imperabat:
„ Nausithous verò genuit Rhexenoremque, Alcinöumque.
„ Illũ quidẽ prole-mascula-carentẽ interemit argenteũ-arcum gest-
„ Ducta-recens-uxore in regia, unica sola filia relicta (tans Apollo,
„ Areta: hanc verò Alcinöus duxit uxorem,
„ Et ipsam honoravit, ut nulla super terra honoratur alia,
„ Quotquot nunc utique mulieres sub viris domum habent;
„ Adeò illa ex animo honoraturque, & est *cordi*,
„ Et apud charos liberos, & apud ipsum Alcinoum,
„ Et cives, qui ipsam sanè, deam veluti, suspicientes,
„ Excipiunt vocibus-*faustis*, cum incedit per urbem.
„ Neque enim omnino mente utique & ipsa eget bonâ,
„ Quibus utique bene velit, & viris lites solvit.
„ Si tibi illa quidem bene velit in animo,
„ Spes tibi deinde amicosque visurum-te, & perventurum
„ Domum in excelsam, & tuam in patriam terram.
Sic utique locuta, abiit cæsia-oculis Minerva
Pontum per infructuosum; reliquitque Scheriam amabilem:
Venit autem ad Marathona, & latas-vias-habentes Athenas,
Et ingressa est Erechthei bene-munitam domum. At Ulysses
Alcinoi ad domum ibat inclytam: multa verò ei cor

Ὥρμαιν' ἱσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι·
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
Χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ εὔνητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν,
Αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.
Καιροσσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Τόσσον Φαίηκες πέρι πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν· ὣς δὲ γυναῖκες
Ἱστὸν τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
Τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
Χείματος, οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται·
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι·
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,

Κρα-

Cogitabat stanti, prius-quam ad æreum limen venisset:
Instar enim solis splendor erat, aut lunæ,
Domum per excelsam magnanimi Alcinoi.
Ærei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,
Ad intimum-secessum à limine: circa autem corona ex cyano:
Aureæ verò fores firmam domum intus claudebant:
Postes autem argentei in æreo stabant limine,
Argenteum verò superliminare, aurea autem cornix.
Aurei porro utrinque & argentei canes erant,
Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,
Domum ut-custodirent magnanimi Alcinoi,
Immortales existentes & senii-expertes dies omnes.
Intus verò solia circa parietem firmata erant hinc atque hinc,
Ad intimum-secessum à limine usque: ibi pepli
Tenues bene-neti instrati erant, opera mulierum.
Hic autem Phæacum primates sedebant,
Bibentes & edentes: perpetuè enim *epulas*-habebant.
Aurei verò juvenes bene-structas super aras
Stabant, ardentes faces manibus tenentes,
Illucentes nocte per domum convivis.
Quinquaginta porrò ei ancillæ per domum fœminæ:
Aliæ quidem molunt sub mola flavum frumentum;
Aliæ verò telas texunt & pensum versant
Sedentes, qualia folia excelsæ populi.
Bene-textis autem à linteis distillat humidum oleum.
Tantum Phæaces supra omnes periti sunt homines
In celeri nave per pontum dirigenda: tantum etiam mulieres
In tela texenda; supra modum enim illis dedit Pallas (*præstant*
Operaque scire perpulchra, & ingenium bonum.
Extra verò aulam ingens hortus prope januas
Quatuor-jugerum: circa autem septum ductum est utrinque.
Ibi verò arbores proceræ crescebant virentes,
Pirus, & malus-punica, & mali pulchrum-fructum-ferentes,
Ficusque dulces, & oleæ virescentes.
Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
Hyeme, neque æstate, perennis; sed omninò semper
Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia verò maturescere.
Pirus post pirum senescit, malum post malum,
Ac post uvam uva, ficusque post ficum.
Ibi porrò ei fructuosa vinea plantata est:
Hujus alterum quidem apricum-solum lato in loco
Siccatur sole; alias autem vindemiant,
Alias verò calcant; ante autem uvæ immaturæ sunt,
Florem emittentes, aliæ verò submaturescunt.
Ibi porrò excultæ areolæ ad extremum ordinem
Omnis-generis consitæ sunt, perennè florentes:
Insunt autem duo fontes; alter quidem per hortum totum
Dispergitur, alter verò ex altera parte sub aulæ limen fluit
Ad domum excelsam, unde aquabantur cives.
Talia utique in Alcinoi-*domo* deorum erant splendida dona.
Ibi stans admirabatur patiens nobilis Ulysses.
Cæterum postquam omnia suo admiratus esset animo,

Ὥρμαιν' ἱςαμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι·
Ὥςε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
Χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
Ἀργύρεοι δὲ ςαθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕςασαν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιςος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ εὔνητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕςασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπὸν,
Αἱ δ' ἱςοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα ςρωφῶσιν
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.
Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Τόσσον Φαίηκες πέρι πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν· ὣς δὲ γυναῖκες
Ἱςὸν τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίςασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
Τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
Χείματος, οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
Αὐτὰρ ἐπὶ ςαφυλῇ ςαφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται·
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι·
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖά ῥ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα ςὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,

Cogitabat stanti, prius-quam ad æreum limen venisset:
Instar enim solis splendor erat, aut lunæ,
Domum per excelsam magnanimi Alcinoi.
Ærei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,
Ad intimum-secessum à limine: circa autem corona ex cyano:
Aureæ verò fores firmam domum intus claudebant:
Postes autem argentei in æreo stabant limine,
Argenteum verò superliminare, aurea autem cornix.
Aurei porro utrinque & argentei canes erant,
Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,
Domum ut-custodirent magnanimi Alcinoi,
Immortales existentes & senii-expertes dies omnes.
Intus verò solia circa parietem firmata erant hinc atque hinc,
Ad intimum-secessum à limine usque: ibi pepli
Tenues bene-neti instrati erant, opera mulierum.
Hic autem Phæacum primates sedebant,
Bibentes & edentes: perpetuè enim *epulas*-habebant.
Aurei verò juvenes bene-structas super aras
Stabant, ardentes faces manibus tenentes,
Illucentes nocte per domum convivis.
Quinquaginta porrò ei ancillæ per domum fœminæ:
Aliæ quidem molunt sub mola flavum frumentum;
Aliæ verò telas texunt & pensum versant
Sedentes, qualia folia excelsæ populi.
Bene-textis autem à linteis distillat humidum oleum.
Tantum Phæaces supra omnes periti sunt homines
In celeri nave per pontum dirigenda: tantum etiam mulieres
In tela texenda; supra modum enim illis dedit Pallas (*præstans*
Operaque scire perpulchra, & ingenium bonum.
Extra verò aulam ingens hortus prope januas
Quatuor-jugerum: circa autem septum ductum est utrinque.
Ibi verò arbores proceræ crescebant virentes,
Pirus, & malus-punica, & mali pulchrum-fructum-ferentes,
Ficusque dulces, & oleæ virescentes.
Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
Hyeme, neque æstate, perennis; sed omninò semper
Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia verò maturescere.
Pirus post pirum senescit, malum post malum,
Ac post uvam uva, ficusque post ficum.
Ibi porrò ei fructuosa vinea plantata est:
Hujus alterum quidem apricum-solum lato in loco
Siccatur sole; alias autem vindemiant,
Alias verò calcant; ante autem uvæ immaturæ sunt,
Florem emittentes, aliæ verò submaturescunt.
Ibi porrò excultæ areolæ ad extremum ordinem
Omnis-generis consitæ sunt, perennè florentes:
Insunt autem duo fontes; alter quidem per hortum totum
Dispergitur, alter verò ex altera parte sub aulæ limen fluit
Ad domum excelsam, unde aquabantur cives.
Talia utique in Alcinoi-*domo* deorum erant splendida dona.
Ibi stans admirabatur patiens nobilis Ulysses.
Cæterum postquam omnia suo admiratus esset animo,

Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἴσω.
Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
Ὧι πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου.
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κατὰ φῶτα ἰδόντες·
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς·
Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας,
Τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ', ὅ, τι δῆμος ἔδωκεν·
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
Θᾶσσον· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
Πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε, πολλά τε εἰδώς.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·
Οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Εἷσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅστ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅστ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Ὄφρ'

Celeriter ſuper limen [illegible]reſſus eſt domum intra.
Invenit autem Ph[illegible] ductores atque principes
Libantes poculis ſp[illegible]atori Argicidæ;
Cui ultimo libabant, quando cogitabant de-lecto.
Verum ivit per domum patiens nobilis Ulyſſes,
Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva,
Donec pervenit ad Areten & Alcinoüm regem.
Circumjecit autem Aretæ genubus manus Ulyſſes.
Et tum demum retro ab eo diſſipatus eſt divinitus-affuſus aër.
Illi verò muti facti ſunt per domum, virum conſpicati;
Admirabanturque intuentes: ſupplicabat autem Ulyſſes;
„ Arete, filia Rhexenoris deo-paris,
„ Ad tuum maritum, & ad tua genua venio, multa paſſus,
„ Et ad hoſce convivas; quibus dii feliciter dent
„ Vivere, & liberis tranſmittat unuſquiſque
„ Poſſeſſiones in ædibus, honoremque, quemcunque populus de-
„ At mihi deductionem parate, in patriam ut-perveniam (derit:
„ Ocyus; quoniam diu *procul*-ab amicis ærumnas patior.
Sic fatus, reſedit ad focum in cineribus
Juxta ignem; illi verò omnes obmutuerunt ſilentio.
Sero autem tandem interfatus eſt ſenex heros Echeneus,
Qui ſane Phæacum virorum maximus-natu erat,
Et eloquentia præſtabat, priſcaque & plurima doctus.
Qui inter eos bene-volens concionatus eſt & dixit;
„ Alcinoë, non ſane tibi hoc honeſtius, neque convenit,
„ Hoſpitem quidem humi ſedere ad focum in cineribus:
„ Hi verò tuum juſſum expectantes continent-ſe.
„ Verum age jam hoſpitem in ſede argenteis-clavis-diſtincta
„ Colloca erectum: tu autem præconibus impera
„ Vinum infundere; ut & Jovi fulmine-gaudenti
„ Libemus, qui utique ſupplices venerandos comitatur:
„ Cœnam verò hoſpiti proma det ex intus reconditis.
At poſtquam hoc audiiſſet ſacra vis Alcinoi,
Manu prehenſum Ulyſſem prudentem verſutum,
Erexit à foco, & in ſedem collocavit ſplendidam,
Filio exſuſcitato, virtutis-amante Laodamante,
Qui ei proximus ſedebat; maxime autem *ipſe* eum diligebat.
Aquam verò ancilla gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteum lebetem,
Ad lavandum, juxtaque politam extendit menſam.
Panem verò veneranda proma appoſuit ferens,
Fercula multa apponens, largiens de præſentibus.
Cæterum bibebat & comedebat patiens nobilis Ulyſſes.
Et tum præconem allocuta eſt vis Alcinöi;
„ Pontonoë, cratere mixto vinum diſtribue
„ Omnibus per domum; ut & Jovi fulmine-gaudenti
„ Libemus, qui utique ſupplices venerandos comitatur.
Sic ait: Pontonöus autem dulce vinum miſcebat:
Diſtribuitque omnibus, auſpicatus poculis.
Cæterum poſtquam libaſſentque bibiſſentque, quantum volebat
Illis dein Alcinous concionatus eſt & interfatus; (animus,
„ Audite, Phæacum ductores atque principes,

Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
Ῥέξομεν ἱερὰ καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μνησόμεθ', ὥσχ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐςί·
Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι,
Πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι,
Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
Αἰεὶ γὰρ τοπάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, εὖθ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας·
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔτι κατακρύπτουσιν· ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν·
Οὕς τινας ὑμεῖς ἴςε μάλιςʼ ὀχέοντας ὀϊζὺν
Ἀνθρώπων· τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.
Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε, κηδόμενόν περ·
Οὐ γάρ τι συγερῇ ἐπὶ γαςέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ,
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν· ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
Ληθάνει, ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Ὥς κέ με τὸν δύςηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
Καί περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε, καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς,
Ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων,
Ἔγνω γὰρ φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδοῦσα,
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;

Οὐ

„ Ut dicam, quæ [illegible] animus in pectoribus jubet.
„ Nunc quidem [illegible] cubetis domum profecti:
„ Mane vero [illegible]es pluribus advocatis,
„ Hospitem in ædibus hospitio-excipiemus, atque diis
„ Faciemus sacra pulchra: deinde autem & de reductione
„ Cogitabimus, ut hospes absque labore & molestia
„ Deductione sub nostra suam in patriam terram perveniat,
„ Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
„ Neque quid interea mali & damni patiatur,
„ Antequam ipse suam terram conscendat: ibi verò deinde
„ Patietur quæcumque ei Fatum, Parcæque graves,
„ Nascenti neverunt filo, quando ipsum peperit mater.
„ Quod siquis immortalium utique de cœlo venerit,
„ Aliud quippiam hoc deinceps dii moliuntur.
„ Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
„ Nobis, quando facimus inclytas Hecatombas;
„ Convivanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
„ Si autem aliquis & solus profectus occurrerit viator,
„ Nequaquam occultant; quoniam ipsos prope sumus,
„ Quemadmodum Cyclopesque, & agrestes gentes Gigantum.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Alcinoë, aliud quid tibi curæ-sit in animo; non enim ego
„ Immortalibus similis-sum, qui cœlum latum habitant,
„ Neque corpore, neque oris-habitu; sed mortalibus hominibus;
„ Quoscunque vos nostis maxime subeuntes ærumnam
„ Hominum; hisce in doloribus æquipararer.
„ Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
„ Quæ sane omnia deorum voluntate pertuli.
„ Verum me quidem cœnare sinite, dolentem licet:
„ Non enim odioso ventre importunius aliud
„ Est, qui jubet sui recordari necessitate,
„ Etiam valde afflictum *hominem*, & in animo dolorem habentem.
„ Sic & ego luctum quidem habeo in animo; hic vero omnino
„ Comedere jubet, & bibere; & me omnium (semper
„ Oblivisci-facit, quæcunque passus sum, & repleri jubet.
„ Vos autem festinate, simul-atque aurora illuxerit,
„ Ut me infaustum meam deducatis in patriam,
„ Quamvis multa passum: conspicatum me, vel relinquat vita,
„ Possessionem meam, famulosque, & altam magnam domum.
Sic dixit: illi autem omnes approbabant, & hortabantur
Deducere hospitem, quoniam recte locutus erat.
At postquam libassentque, bibissentque, quantum volebat animus,
Illi quidem decubituri iverunt domum unusquisque.
At in ædibus relinquebatur nobilis Ulysses,
Apud autem ipsum Areteque, & Alcinöus deo-par,
Sedebant; famulæ autem auferebant vasa convivii.
His verò Arete ulnas-candida exordiebatur sermonis,
Agnovit enim pallium & tunicam, vestimenta videns,
Pulchra, quæ scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus;
Et ipsum allocuta verba alata dixit;
„ Hospes, hoc quidem te primum interrogabo ipsa,
„ Quis? unde es hominum? quis tibi hæc vestimenta dedit?

 „ At

Οὐ δὴ φῂς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
Κήδε', ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ, τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβοῦσα,
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον, καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
Δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Καὶ τότε δή με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν·
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε, λιαρόν τε.
Ἑπταδεκαίδεκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ,
Δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους,
Ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· οὐδέ τι κῦμα
Εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον· ὄφρα με γαίῃ
Ὑμετέρᾳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
Πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν, καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
Ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
Ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων· ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ
Ἤλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διϊπετέος ποταμοῖο
Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Εὗδον παννύχιος, καὶ ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἦμαρ·
Δύσετό τ' ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς

» An non dicis, per [illegible] errantem te huc venisse?
Hanc autem re[illegible] [illegible] allocutus est solers Ulysses;
» Difficile, R[illegible] [illegible] penitus enarrare
» Ærumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii cœlestes.
» Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas & inquiris.
» Ogygia quædam insula procul in mari jacet,
» Ubi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,
» Habitat comas-pulchra gravis dea: neque quisquam cum ipsa
» Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.
» Sed infelicem me inquilinum *ei* duxit deus
» Solum; postquam mihi navem velocem candenti fulmine
» Jupiter percussam diffidit, medio in nigro mari;
» Ubi alii quidem omnes periere boni socii:
» At ego, carinâ ulnis comprensâ navis utrinque-remis-agitatæ,
» Novem diebus ferebar: decima autem me nocte nigra
» Insulam ad Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
» Habitat comas-pulchra, gravis dea; quæ me susceptum
» Amice tractabatque, & alebat, & dicebat *se*
» Facturam immortalem, & senii-expertem diebus omnibus:
» Sed meum nunquam animum in pectoribus flectebat.
» Illic quidem septem-annos manebam perpetuò, vestimenta autem
» Lachrymis rigabam, quæ mihi divina dedit Calypso: (semper
» Sed cum jam octavus mihi revolutus annus venisset,
» Et tum demum me jussit hortans redire,
» Jovis ex jussu, sive etiam animus mutatus est ipsius.
» Misit verò me in rate multis-vinculis-aptâ: multa autem dedit,
» Panem & vinum suave, & divinas vestes induit:
» Ventumque præmisit innocuumque, placidumque.
» Septendecim quidem [illegible] navigabam dies per-mare-iter-faciens,
» Decima-octava [illegible] [illegible]erunt montes umbrosi
» Terræ vestræ; læ[illegible] [illegible]ò est mihi charum cor,
» Infelici: certe tame[illegible] [illegible] adhuc conflictaturus ærumnis
» Multis, quas mihi im[illegible] Neptunus terræ-quassator;
» Qui mihi incitatis ventis [illegible]pedivit iter,
» Commovitque mare immensum; neque ullo-pacto me fluctus
» Sinebat in rate vehementer ingemiscentem vehi.
» Hanc quidem deinde procella dispersit: at ego
» Natans hoc pelagus emensus-sum; donec me terræ
» Vestræ appulit ferens ventusque & aqua.
» Ibi me egredientem allisisset fluctus ad terram,
» Petras ad magnas jaciens, & inamabilem locum:
» Sed retrogressus natavi rursus, donec veni
» Ad fluvium, ubi demum mihi visus est locus opportunissimus,
» Lævis absque-petris; & receptus inerat à vento.
» Excidi autem animum-collecturus: divina verò nox
» Advenit: ego autem seorsum ab à-Jove-fluente-fluvio
» Egressus in arbustis dormivi: circumquaque verò folia
» Congessi: somnum autem deus immensum infudit.
» Ibi quidem in foliis, charo afflictus corde,
» Dormiebam tota-nocte, usque ad auroram, & meridiem;
» Occidebatque sol, & me dulcis somnus dereliquit.
» Ancillas verò in littore tuæ vidi filiæ

Παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην εἰκυῖα θεῇσιν.
Τὴν ἱκέτευσ'· ἡ δ' οὔτι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἐρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
Ἥ μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις, ἠδ' αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι, ἀχνύμενός περ, ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε
Παῖς ἐμὴ, οὕνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἥρως, μή μοι τοὔνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην·
Ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δείσας, αἰσχυνόμενός τε,
Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι·
Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷος ἐσσὶ, τά τε φρονέων, ἅτ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
Αὖθι μένων· οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Αἴκ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διῒ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι· οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ ὅππῃ τοι φίλον ἐστίν·
Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης·
Τὴν γὰρ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
Ἦγον, ἐποψόμενον Τιτυὸν, γαιήιον υἱόν·
Καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσσον ἄρισται
Νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναῤῥιπτεῖν ἅλα πηδῷ.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε, τελευτήσειεν ἅπαντα,
Ἀλκίνοος· τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
Ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
Ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή.

Ὣς

„ Ludentes: inter eas autem ipsa erat similis diis.
„ Ei supplicavi: ; a [illegible] neutiquam à mente aberrabat bona;
„ Ut non sperares [illegible]es [illegible]orem obvium-factum
„ Acturum: semper etenim juniores desipiunt.
„ Quæ mihi cibum dedit affatim, & generosum vinum,
„ Et lavit in flumine, & mihi has vestes dedit.
„ Hæc tibi, tametsi afflictus, verè enarravi.
Huic autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque;
„ Hospes, certe quidem hoc recte non advertit
„ Filia mea, quod te neutiquam cum ancillis mulieribus
„ Duxerit in nostram *domum*: tu nempe *illi* primæ supplicasti.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Heros, ne mihi ideò eximiam reprehende puellam:
„ Nam ipsa quidem me jussit cum ancillis subsequi;
„ Sed ego nolui, timens, reveritusque,
„ Ne fortassis & tibi animus irasceretur conspicato:
„ Suspicaces etenim sumus supra terram genus hominum.
Huic autem rursus Alcinoüs respondit, dixitque;
„ Hospes, non mihi tale in præcordiis charum cor,
„ Temere ut-irascatur: potiora autem honesta omnia.
„ Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Talis, existens, qualis es, eaque sentiens quæ ego & ipse,
„ Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
„ Hic manens; domum autem ego & bona darem,
„ Si modo volens maneres; invitum verò te nullus detinebit
„ Phæacum: ne hoc gratum Jovi patri sit.
„ Deductionem verò *in* hoc ego constituam, ut bene intelligas,
„ Cras: *in id temporis* autem tu quidem domitus somno
„ Decumbes: *illi* verò remigabunt per tranquillum; donec perve-
„ In patriam tuam, & domum, & sicubi tibi gratum sit; (neris
„ Etiamsi *valde* multo longius abiit quam Eubœa:
„ Eam enim longissime ajunt abesse, qui eam viderunt
„ Ex populo nostro; quando flavum Rhadamanthum
„ Duxerunt, invisurum Tityum, Terræ filium:
„ Atque illi quidem illuc venerunt, & absque labore perfece-
„ Die eodem; & deduxerunt domum retro. (tunt-*iter*
„ Cognosces verò & ipse in mente, quàm optimæ
„ Naves meæ & juvenes in torquendo mari remis.
Sic dixit; gavisus est autem patiens nobilis Ulysses:
Precatus verò deinde dixit, verbumque fecit, & locutus est;
„ Jupiter pater, utinam quæcunque dixit, perficeret omnia,
„ Alcinoüs: hujus quidem per almam terram
„ Immortalis gloria esset; ego autem in patriam venirem.
Sic illi quidem talia invicem colloquebantur.
Jussit autem Arete candida-ulnas ancillas
Cubilia sub porticu ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,
Chlænasque imponere villosas, ad supeme induendum.
Illæ verò iverunt ex ædibus, facem in manibus tenentes.
Cæterum postquam stravissent densum lectum accelerantes,
Hortabantur Ulyssem astantes verbis;
„ Surge decubiturus, ô hospes; paratus verò est tibi lectus.

Ὡς φάν· τῷ δ' ἀσπαςὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Θ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιάκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἑςιῶνται παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιάκων οἱ ἄριςοι, καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίακες καὶ Ὀδυσσεύς· καὶ ὁ Δημόδοκος ᾄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης· ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου· καὶ τοῦ Ὀδυσσέως κλαίοντος, ὁ Ἀλκίνοος πυνθάνεται, διὰ τί κλαίει, καὶ τίς, καὶ πόθεν εἴη.

Θῆτα δ' ἄθλοις Φαίηκες Ὀδυσσῆος πείρηθεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεςοῖσι λίθοισι
Πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄςυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
Νόςον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
Καί ῥα ἑκάςῳ φωτὶ παριςαμένη φάτο μῦθον·
Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάςου.
Καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε, καὶ ἕδραι,
Ἀγρομένων, πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες
Υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις·
Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
Πολλοὺς, οὓς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι κελεύει·
Ξεῖνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅςις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς Ἠοίων, ἢ Ἑσπερίων ἀνθρώπων·
Πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ', ὡς τοπάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.

Οὐδ

Sic dixerunt: huic verò gratum visum-est dormire.
Sic ille quidem ibi dormiebat patiens nobilis Ulysses,
Tornatis in lectis, sub porticu sonante.
Alcinoüs verò decubuit in penetrali domus excelsæ:
Juxta verò uxor regina lectum ornavit & cubile.

ODYSSEAE HOMERI VIII. LIBRI

Argumentum.

Concio fit Phæacum de hospite, & navis deducitur ad reductionem Ulyssis; & convivio suscipiuntur ab Alcinoo Phæacum optimates. Et posthac disco certant Phæaces & Ulysses. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea quæ circa introductionem lignei equi: Atque Ulysse flente, interrogatur quis & unde sit.

Θ. Ex certaminibus Phæaces de Ulysse experimentum sumpserunt.

Quando verò mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Surrexit ex lecto sacra vis Alcinoi.
Surrexit porrò nobilis urbium-eversor Ulysses.
Illis verò præibat sacra vis Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipsis apud naves constituta erat.
Ingressi autem considebant in politis lapidibus
Prope-*invicem*: per urbem autem obibat Pallas Minerva,
Assimilata præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyssi magnanimo meditans:
Et sane unicuique viro astans dixit verbum;
„ Huc age, Phæacum ductores, & principes,
„ Ad concionem ite, ut de hospite audiatis,
„ Qui recens Alcinoi prudentis venit domum,
„ Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.
Sic locuta, incitavit robur & animum uniuscujusque.
Cito verò implebantur hominibus foraque, & sedilia,
Congregatis, multi enim admirati sunt conspicati
Filium Laërtis prudentem: ei verò Minerva
Divinam affudit gratiam capitique, & humeris;
Et ipsum proceriorem & crassiorem reddidit aspectu,
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Gravisque & venerabilis, & ut-perficeret certamina
Multa, quibus Phæaces experientur Ulyssem.
Cæterum postquam convenerant, congregatique erant,
Illis dein Alcinoüs concionatus est & interlocutus;
„ Audite, Phæacum ductores, atque principes,
„ Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
„ Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum,
„ Sive ab Orientalibus, sive Occidentalibus hominibus;
„ Deductionemque flagitat, & precatur ratam esse.
„ Nos verò, ut anteà quidem, maturemus deductionem.

„ Neque

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει, εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν.
Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω, καὶ πεντήκοντα.
Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι,
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
Ἔκβητ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν·
Μηδέ τις ἀρνείσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν
Τερπνὴν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν.
Κούρω δὲ κρινθέντε δύω, καὶ πεντήκοντα,
Βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε, καὶ ἕρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
Ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι, ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
Τοὺς δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν·
Τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακόν τε,
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κῆρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,
Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
Οἴμης, τοῦ τοτ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε·
Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος,
Ὥς ποτε δηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
Ὣς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

„ Neque enim quisquam alius, quicunque meam domum perve-
„ Hic lugens diu manet, propter deductionem. (nerit,
„ Sed age, navem nigram deducamus in mare vastum
„ Recentem: juvenes autem duo, & quinquaginta,
„ Eligantur è populo, quicunque olim sunt optimi.
„ Ligatis autem bene omnes ad transtra remis
„ Exite: ac deinde subitum apparate convivium,
„ Ad nostram-domum profecti; ego autem laute omnibus præ-
„ Juvenibus quidem hæc præcipio: at cæteri (bebo.
„ Sceptrigeri reges meam ad domum pulchram
„ Veniatis; ut hospitem in ædibus amice-excipiamus,
„ Neque quis recuset: advocate verò divinum cantorem
„ Demodocum: huic etenim deus excellenter dedit cantilenam
„ Jucundam, utcunque animus ipsum impellat ad-canendum.
Sic utique locutus præivit; simul verò sequebantur
Sceptrigeri: præco autem adibat divinum cantorem.
Juvenes verò electi duo, & quinquaginta,
Iverunt, ut præceperat *Alcinöus*, ad littus maris infructuosi.
Porrò postquam ad navem pervenissent, atque mare,
Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt,
Imposueruntque malum, & vela navi nigræ;
Aptaruntque remos vincula per coriacia,
Omnia ritè; velaque alba expanderunt:
Alte vero in humidum ipsam stiterunt: cæterum postea
Perrexerunt ire Alcinöi prudentis ad magnam domum.
Implebantur autem porticusque, & septa; & domus viris
Congregatis: multi nempe erant juvenes atque senes.
Illis verò Alcinöus duodecim oves mactavit,
Octoque albos-dentibus sues, duosque camuros boves:
Quos excoriarunt, curaruntque, appararuntque convivium amœnum.
Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem:
Quem supra-modum Musa dilexit, dedit verò bonumque malum-
Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum. (que;
Huic verò deinde Pontonöus posuit sedem argenteis-clavis-dis-
In medio convivarum, columnæ longæ affixam: (tinctam,
Ex paxillo autem suspendit citharam argutam,
Ipsius supra caput, & monuit manibus prendere
Præco; juxta autem apponebat canistrum, pulchramque mensam,
Juxta etiam poculum vini, ut-biberet, quoties animus juberet.
Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Cæterum postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Musa dein cantorem excitavit, ut-caneret laudes virorum,
Cantilenæ, cujus tunc utique gloria ad cœlum latum perveniebat;
Contentionem Ulyssis & Pelidæ Achillis,
Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,
Acribus verbis: rex autem virorum Agamemnon
Gaudebat animo, cum optimi Achivorum contenderent.
Sic enim ei vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
In Pythia divina, quando supergressus est lapideum limen
Oraculum-petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium
Trojanisque & Danaïs, Jovis magni per consilia.
Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses

Purpu-

Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι,
Κακκεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·
Αἴδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
Ἦτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς,
Δάκρυ' ὀμορξάμενος, κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν·
Αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, (ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν·)
Ἂψ Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε, δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐΐσης,
Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ·
Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
Πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων,
Πύξ τε, παλαισμοσύνῃ τε, καὶ ἅλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν,
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν, ἥνπερ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος,
Μυρίοι· ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε, καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε, καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς,
Ναυτεύς τε, Πρυμνεύς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεὺς,
Ποντεύς τε, Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε,
Ἀμφίαλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
Ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Ναυβολίδης θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε, δέμας τε,
Πάντων Φαιήκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
Ἂν δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ', Ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος.
Οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων·
Ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιονοῖιν,
Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
Ἅλματι δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστερος ἦεν·
Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς·
Πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, παῖς Ἀλκινόοιο·
Δεῦτε φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴτιν' ἄεθλον
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
Μηρούς τε, κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,

Αὐχένα

Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
In-caput traxit, obtexitque pulchram faciem:
Reverebatur enim Phæaces, sub superciliis lachrymas stillans.
At quandò desiit canere divinus cantor,
Lachrymis abstersis, à capite vestem demsit,
Et poculo rotundo sumpto, libavit diis:
Verum quando rursus incipiebat, & hortabantur *eum*, ut-caneret,
Phæacum optimates, (quippe oblectabantur *illius* carminibus;)
Rursus Ulysses, capite obvoluto, lugebat.
Ibi alios quidem omnes latebat, lachrymas stillans,
Alcinöus verò solus ipsum animadvertit atque observavit,
Sedens prope ipsum; graviter autem suspirantem audivit:
Continuo verò inter Phæaces remigii-studiosos loquebatur;
„ Audite, Phæacum ductores, atque principes;
„ Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
„ Citharâque, quæ convivio congruens est lauto:
„ Nunc verò exeamus, & certamina experiamur
„ Omnia; ut hospes narret suis amicis,
„ Domum reversus, quantum superemus alios,
„ Pugilatuque, luctâque, & saltu, atque cursu.
Sic utique locutus, præivit; illi verò una secuti sunt.
E paxillo autem suspendit citharam argutam,
Demodocum verò prehendit manu, & eduxit ex ædibus
Præco; præibat autem ei eandem viam, quam & alii
Phæacum optimates, certamina spectaturi.
Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,
Innumeri; surgebant verò juvenes multique, & fortes.
Surrexit quidem Acroneusque, & Ocyalus, & Elatreus,
Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretmeus,
Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,
Amphialusque, filius Polynëi Tectonidæ;
Surrexit etiam Euryalus, homicidæ similis Marti,
Naubolidesque, qui optimus erat specieque, corporeque,
Omnium Phæacum, post egregium Laodamantem:
Surrexerunt porrò tres filii eximii Alcinöi,
Laodamasque, Haliusque, & deo-par Clytoneus.
Hi porro primum quidem periculum-fecerunt pedibus.
Eis autem à carceribus extensus-erat cursus; simul verò omnes
Celeriter volabant pulverem-excitantes-in-campo.
Horum autem currendo longe optimus erat Clytoneus eximius;
Quantumque in novali spatium est mularum,
Tantum præcurrens ad populum venit; cæteri verò relicti sunt.
Alii autem luctæ molestæ periculum-fecerunt:
In hac porrò Euryalus vicit omnes optimates.
Saltu verò Amphialus omnium optimus erat:
Disco autem omnium præstantissimus erat Elatreus:
Pugilatu denique Laodamas, eximius filius Alcinöi.
Cæterum postquam omnes oblectassent animum certaminibus,
Inter hos deinde Laodamas locutus est, filius Alcinöi;
„ Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
„ Novitque & didicit: habitu-corporis quidem non malus est,
„ Femoribusque, & cruribus, & ambabus manibus superné,

„ Cer-

Αὐχένα τε ςιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέῤῥηκται πολέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
Ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μῦθον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
Εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους·
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ἦσιν,
Ἢ ὅτι ποσσίν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἑῇσιν.
Ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
Νηῦς τε κατείρυςαι, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἤπερ ἄεθλοι,
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα·
Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
Ἧμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην·
Οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
Ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται·
Ἀλλὰ τῷ, ὅς θ' ἅμα νηῒ πολυκληῗδι θαμίζων,
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν,
Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων,
Κερδέων θ' ἁρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
Οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄςυ, θεὸν ὥς, εἰσορόωσιν·
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
Ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριςέφεται ἐπέεσσιν.
Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσι.
Ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσι φίλοισιν,
Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα, χερσί τ' ἐμῇσι·
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·
Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.
Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον, ςιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,

Ἢ οἵῳ

» Cervicesque firma, ingentique robore: neque omnino vigore-
» Caret; at malis confractus est multis. (juvenili
» Non enim ego quid existimo pejus aliud mari,
» Ad hominem confringendum, etiam si valde fortis fuerit.
Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque;
» Laodama, sane hunc sermonem recte dixisti.
» Ipse nunc provoca profectus, & admone sermone.
At postquam hoc audiisset eximius filius Alcinöi,
Stetit in medium progressus, & Ulyssem allocutus est;
» *Huc* age & tu; hospes pater, periculum-fac certaminum,
» Si quod fortassis didicisti; par enim est, te scire certamina;
» Neque enim major gloria hominis, quo-ad fuerit,
» Quam quod pedibus strenue-agat & manibus suis.
» Verum age, fac-periculum; & pelle mœstitiam ab animo;
» Tibi verò profectio non adhuc diu aberit, sed tibi jam
» Et navis deducta est, & parati sunt socii.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
» *Laodama*, quid me ista jubetis incessentes?
» Dolores mihi etiam magis in animo, quam certamina;
» Qui antea quidem valdé multa passus sum, & multa pertuli;
» Nunc verò in vestro consessu reditus indigens
» Sedeo, precans regemque, omnemque populum.
Huic verò rursus Euryalus respondit, objurgavitque palam;
» Neque enim te, hospes, perito viro assimilo
» Certaminum, qualia utique multa inter homines sunt;
» Sed illi, qui apud navem multis-transtris-instructam frequenter-
» Princeps nautarum, qui & negotiatores sunt, (versans,
» Onerisque memor, & inspector sit viaticorum,
» Lucrique rapto-acquisiti; neque athletæ similis-es.
Illum autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
» Hospes, non honeste dixisti; protervo viro similis-videris.
» Ita non omnibus Deus amabilia-*munera* donat
» Hominibus, neque formam, neque ingenium, neque eloquen-
» Etenim alius quidem specie invenustior est vir, (tiam.
» At deus formam verbis ornat: alii verò in ipsum
» Oblectati aspiciunt: hic autem secure loquitur
» Modestia *cum* suavi, eminetque inter congregatos:
» Incedentem autem *eum* per urbem, deum veluti, aspiciunt;
» Alius verò rursus forma quidem similis immortalibus;
» Verum haud ei gratia circum-affunditur sermonibus.
» Sic & tibi species quidem decora, neque aliter
» Ne Deus quidem fingeret; mente verò imperitus es.
» Irritasti mihi animum in præcordiis charis,
» Locutus indecenter: ego verò non ignarus certaminum,
» Ut tu fabularis, verum inter primos puto
» Fuisse *me*, donec juventa fretus fui, manibusque meis:
» Nunc verò premor ærumnis & doloribus; multa enim passus sum,
» Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
» Sed etiam sic, mala multa passus, periculum-faciam certaminum;
» Mordax enim *est* sermo *tuus*; impulisti autem me locutus.
Dixit utique, & cum-ipsa veste impetu-facto prehendit discum
Majorem & crassum, gravioremque non paulo quidem,

Quam

Ἧ οἷα Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
Τόν ῥα περιςρέψας ἧκε ςιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ᾽ ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ᾽ ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
Ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ᾽ Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Καί κ᾽ ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐςὶν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ᾽ ἄεθλον·
Οὔτις Φαιήκων τόνγ᾽ ἵξεται, οὐδ᾽ ὑπερήσει.
Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων, οὕνεχ᾽ ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ᾽ ἐν ἀγῶνι·
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·
Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ᾽ ὕςερον ἄλλον
Ἥσειν ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
Τῶν δ᾽ ἄλλων, ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
Δεῦρ᾽ ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ᾽ ἐχολώσατε λίην,
Ἢ πύξ, ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν, οὔτι μεγαίρω,
Πάντων Φαιήκων, πλήν γ᾽ αὐτοῦ Λαοδάμαντος·
Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ᾽ ἐςί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
Ὅςις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἕο τ᾽ αὐτοῦ πάντα κολούει.
Τῶν δ᾽ ἄλλων οὔπερ τίν᾽ ἀναίνομαι, οὐδ᾽ ἀθερίζω,
Ἀλλ᾽ ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην.
Πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι μετ᾽ ἀνδράσιν, ὅσσοι ἄεθλοι·
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι·
Πρῶτός κ᾽ ἄνδρα βάλοιμι, ὀϊςεύσας ἐν ὁμίλῳ
Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
Ἄγχι παραςαῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἶος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ᾽ Ἀχαιοί.
Τῶν δ᾽ ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέςερον εἶναι,
Ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·
Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
Οὔθ᾽ Ἡρακλῆϊ, οὔτ᾽ Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων·
Τῷ ῥα καὶ αἶψ᾽ ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ᾽ ἐπὶ γῆρας
Ἵκετ᾽ ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δ᾽ ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊςῷ·
Οἴοισιν δείδοικα ποσὶν, μήτις με παρέλθῃ
Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὡς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·
Ξεῖν᾽, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριςα μεθ᾽ ἡμῖν ταῦτ᾽ ἀγορεύεις,
Ἀλλ᾽ ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος, ὅτι σ᾽ οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραςὰς
Νείκεσεν· ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο,

Quam quali Phæaces ludebant invicem.
Hunc utique circumrotatum misit validâ è manu:
Insonuit verò lapis; inclinaverunt autem se ad terram
Phæaces longis-remis-utentes, navigatione-celebres viri,
Lapidis ab impetu: is verò supervolavit signa omnium
Rapide ruens à manu: posuit verò signa Minerva,
Viro corpus assimilata, verbumque dixit, & locuta est;
„ Etiam cæcus tibi, hospes, posset distinguere signum
„ Palpando; quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,
„ Sed longe primum: tu autem confide hoc quidem in certamine:
„ Nullus Phæacum ad hoc utique perveniet, neque transmittet.
Sic ait, lætatus verò est patiens nobilis Ulysses,
Gaudens, quod socium benignum videret in circo:
Et tum lenius allocutus est Phæacas;
„ Hunc nunc assequimini, Juvenes; brevi autem denuo alium
„ *Me* missurum esse aut tantum puto, aut adhuc majus.
„ Ex aliis verò, quemcunque cor animusque jubet,
„ Huc age, periculum-faciat, quoniam me irritastis valde,
„ Aut pugilatu, aut lucta, aut etiam cursu; nihil recuso;
„ Ex omnibus Phæacibus, præter ipsum Laodamantem;
„ Hospes enim mihi ille est: quis cum amico pugnaverit?
„ Insipiens ille & nullius-pretii est vir,
„ Quicunque cum-hospite contentionem proferat certaminum,
„ Populo in alieno; suique ipsius *res* omnes perturbat.
„ Aliorum autem haudquaquam ullum rejicio, neque despicio;
„ Sed volo cognoscere & periculum-facere palam.
„ Non enim omnino ignavus sum inter homines, quotquot certami-
„ Bene quidem arcum novi perpolitum tractare: (na sunt:
„ Primus virum contingerem, sagitta missa in turba
„ Virorum hostilium; etiamsi valde multi socii
„ Juxta astarent, & sagittas-mitterent in viros.
„ Solus sane me Philoctetes vincebat arcu,
„ Populo in Trojanorum, quando arcum-tendebamus Achivi.
„ Aliis verò me aio longe præstantiorem esse,
„ Quotquot nunc mortales sunt in terra panem edentes:
„ Cum viris autem priscis contendere nolo,
„ Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechaliensi;
„ Qui etiam cum immortalibus contendebant de arcuum-peritia:
„ Ideo etiam statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad sene-
„ Pervenit in ædibus; iratus enim Apollo (ctutem
„ Occidit, eo-quod ipsum provocasset ad-arcum-tendendum.
„ Hasta porro jaculor, quantum non alius quisquam sagitta:
„ Solis timeo pedibus, ne aliquis me superet
„ Phæacum; nimium enim male domitus sum
„ Fluctibus in multis; quoniam non commeatus apud navim
„ Erat perpetuus; ideoque mihi chara membra soluta sunt.
Sic dixit; illi verò omnes obmutuerunt silentio:
Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est;
„ Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,
„ Sed vis virtutem tuam ostendere, quæ te comitatur;
„ Iratus, quod te ille vir in certamine astans
„ Objurgavit; ut tuam virtutem mortalis nullus vituperaret,

Ὅςις ἐπίςαιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαιςαί,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριςοι·
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροί τε,
Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί.
Ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριςοι,
Παίσατε· ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἴκαδε νοςήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ, καὶ ποσσὶ, καὶ ὀρχηςυῖ, καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν
Οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κήρυξ
Οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέςαν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐϋπρήσσεσκον ἕκαςα·
Λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
Πρωθῆβαι ἵςαντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο·
Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
Ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος, ἐϋςεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίςοιο δόμοισι
Λάθρῃ· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ᾔσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαίςοιο ἄνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος, ὅ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιςος δ', ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
Ἀῤῥήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον, κεχολωμένος Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ·
Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά κ' οὔ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐςὶν ἁπασέων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
Ὡς ἴδεν Ἥφαιςον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίςοιο,
Ἰσχανόων φιλότητος ἐϋςεφάνου Κυθερείης.
Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζετ'· ὁ δ' εἴσω δώματος ᾔει,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

Δεῦ-

„ Quicumque norit sua mente idonea loqui.
„ Sed age, nunc meum intellige sermonem; ut etiam alii
„ Dicas heroum, quando tuis in ædibus
„ Epuleris apud tuamque uxorem & tuos liberos,
„ Nostræ virtutis recordatus; qualia etiam nobis
„ Jupiter opera imponat perpetuo jam-inde à majoribus.
„ Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
„ Sed pedibus celeriter currimus, & navibus optimi-*sumus*:
„ Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, chori-
„ Vestesque mutatoriæ, lavacraque calida, & cubilia. (que,
„ Verum age, Phæacum saltatores, quotquot optimi,
„ Ludite; ut hospes dicat suis amicis,
„ Domum reversus, quantum superemus alios
„ Rei-nauticæ-peritia, & pedibus, & saltatione, & cantu.
„ Demodoco verò aliquis statim profectus citharam argutam
„ Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus.
Sic dixit Alcinoüs deo-similis: surrexit autem præco
Allaturus citharam argutam domo ex regis.
Præfecti autem Ludorum lecti novem omnes surrexerunt
Publici, qui in certaminibus ordinabant singula:
Complanarant autem aream, pulchrumque dilatarunt circum.
Præco verò prope venit ferens citharam argutam
Demodoco; is autem deinde ivit in medium: circum verò juvenes
Jam-pubescentes stabant, periti saltationis:
Quatiebant verò circum divinum pedibus: at Ulysses
Micationes admirabatur pedum, stupescebatque animo.
Cæterum *Demodocus* citharam-pulsans cœpit pulchre canere,
De Martis amore, pulchreque-coronatæ Veneris,
Ut primum coïerint in Vulcani ædibus
Clam: plurima autem dedit, lectumque dedecoravit & cubile
Vulcani regis: statim verò illi nuncius venit
Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.
Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,
Perrexit ire in officinam, mala animo profunde-cogitans:
Imposuit autem incudis-repositorio ingentem incudem, cudebatque
Infrangibilia, insolubilia; ut firmiter illic manerent. (vincula
Cæterum postquam struxisset dolum, iratus Marti,
Perrexit ire in thalamum, ubi ei chara cubilia strata-erant:
Circumfudit autem *lecti*-fulcris vincula circulatim omni-ex-parte;
Multa autem & desuper è-fastigio effusa-erant,
Perinde atque araneæ-fila tenuia, quæ nemo ne cerneret quidem,
Neque deorum beatorum: perquàm enim dolosa facta erant.
Cæterum postquam omnem dolum circa lectum fudisset,
Simulavit se ire in Lemnum, pulchre-ædificatum oppidum,
Quæ illi terrarum multo charissima est omnium.
Neque cæcam-speculationem habebat aureo-freno-utens Mars;
Ut vidit Vulcanum inclytum-arte seorsum profectum;
Perrexit autem ire ad domum inclyti Vulcani,
Cupiens amoris pulchre-coronatæ Veneris.
Illa verò recens à patre præpotente Saturnio
Veniens jam desidebat; ille verò intra domum ivit,
Inque manu ejus hæsit, verbumque dixit, atque compellavit;

Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε·
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιςος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον, μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἀσπαςὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίςοιο·
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποςρέψας, πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Ἔςη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαςὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε·
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα·
Οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην· ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
Ἀλλὰ τοκῆε δύω· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
Οὐ μὲν σφέας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω,
Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν· ἀλλὰ σφῶε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα,
Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα, κυνώπιδος εἵνεκα κούρης·
Οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος·
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος· ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάςη.
Ἔςαν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἐάων·
Ἄσβεςος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίςοιο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν·
Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιςος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα,
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐὼν, τέχνῃσι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἑρμεία, Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἐάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
Ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ὣς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

„ Age, chara, ad lectulum divertamus decubituri;
„ Non enim amplius Vulcanus domi-*est*, sed alicubi jam
„ Proficiscitur in Lemnum, ad Sintias barbaros-voce.
Sic dixit: huic autem gratum visum-est cubare.
Illi verò lectum ingressi concumbebant; vincula autem
Fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani:
Neque ullum movere erat membrum, neque attollere.
Et tum demum agnoscebant, non amplius effugium patere.
Prope autem eis venit inclytus Vulcanus,
Retro reversus, antequam ad Lemni terram venisset:
Sol enim ei speculationem habuit, narravitque historiam.
Perrexit autem *is* ire ad domum, charo afflictus corde:
Stetitque in vestibulo, ira autem ipsum vehemens cepit:
Horrendum verò clamavit, auditumque movit omnibus diis;
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
„ Venite, ut opera ridicula & non tolerabilia videatis:
„ Ut me, claudus cum-sim, Jovis filia Venus
„ Semper ignominia-afficit, amatque perniciosum Martem:
„ Eo-quod ille quidem pulcher & sanus-pedibus, at ego
„ Imbecillis fuerim: at neutiquam mihi causa alius *est*,
„ Quam parentes duo; qui non genuisse debebant.
„ Sed videte, ubi illi dormiunt in amore,
„ Meo lecto conscenso; ego autem aspiciens tristor.
„ Non quidem illos amplius puto vel paululum dormituros hoc
„ Et valde licet amantes: cito non volent ambo (modo,
„ Dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
„ Donec mihi prorsus omnia pater retribuat sponsalia,
„ Quæcunque ei præbui, impudentem ob puellam:
„ Quoniam illi pulchra filia, at non animi-continens.
Sic dixit; congregati autem sunt dii æream ad domum.
Venit Neptunus terræ-quassator; venit & utilitatum-auctor
Mercurius; venit etiam rex jaculator Apollo.
Fœminæ autem deæ manebant pudore domi singulæ.
Stabant verò in vestibulo dii, datores bonorum:
Immensus verò risus exortus est diis beatis,
Artificia inspicientibus prudentis Vulcani.
Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium;
„ Non bene-succedunt mala opera: assequitur tardus celerem:
„ Ut nunc Vulcanus, cum-sit tardus, cepit Martem,
„ Velocissimum licet deorum, qui Olympum tenent,
„ Claudus existens, artificio: propter quod & adulterii-mulctam
Sic illi quidem talia inter se loquebantur. (debet.
Mercurium autem allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;
„ Mercuri, Jovis fili, internuncie, dator bonorum,
„ Nunquid in vinculis velles fortibus compressus
„ Dormire in lectulo, apud auream Venerem?
Huic autem respondit deinde internuncius Mercurius;
„ Utinam enim hoc fieret, ô rex jaculator Apollo:
„ Vincula quidem ter tot infinita circumfusa essent,
„ Vos autem inspiceretis dii, omnesque deæ,
„ At ego dormirem apud auream Venerem.
Sic dixit; risus autem exortus est immortalibus diis.

Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιςον κλυτοεργὸν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, (ὡς σὺ κελεύεις,)
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Μή με, Ποσείδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·
Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
Πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴκεν Ἄρης οἴχοιτο, χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἥφαις', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἔς', οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει μένος Ἡφαίςοιο.
Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεί σφισιν οὔτις ἔριζεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο
Πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων·
Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
Ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Ταρφέ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,
Ἑςαότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἠ μὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίςους,
Ἠ δ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὣς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι.
Ἀλλ' ἄγε, οἱ δῶμεν ξεινήϊον, ὡς ἐπιεικές·
Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
Τῶν οἱ ἕκαςος φᾶρος ἐϋπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα,
Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος·
Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.

Εὐ-

Non verò Neptunum risus tenebat, precabatur autem *is* indesinen-
Vulcanum inclytum-artificem, ut solveret Martem: (ter
Et ipsum allocutus verba alata dicebat;
„ Solve; ego autem tibi ipsum spondeo, (ut tu jubes,)
„ Pensurum æqua omnia inter immortales deos.
Hunc autem rursus allocutus est inclytus Vulcanus;
„ Ne me, Neptune terræ-quassator, hæc jube:
„ *Miseræ* utique pro miseris etiam sponsiones ad-spondendum.
„ Quo-pacto ego te obligarim inter immortales deos,
„ Si Mars abierit, debito & vinculis elapsus?
Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terræ-quassator;
„ Vulcane, etiamsi enim Mars debitum renuens
„ Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam.
Huic autem respondit deinde inclytus Vulcanus;
„ Non fas-est, neque decet, tuam orationem abnuere.
Sic locutus, vincula solvit robur Vulcani.
Illi verò postquam è vinculis soluti erant, fortia licet essent,
Statim prosilientes, ille quidem in Thraciam ivit;
Ad Cyprum verò pervenit risum-amans Venus,
In Paphum; ubi scilicet ei lucus aráque odorata.
Ibi autem ipsam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia diis gratiam-addunt semper existentibus:
Vestesque induerunt amabiles, mirabile visu.
Hæc utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
Oblectabatur mente sua audiens, atque etiam alii
Phæaces longis-remis-utentes, re-nautica-inclyti viri.
Alcinoüs autem Halium & Laodamanta jussit
Solos tripudiare, quoniam cum-ipsis nemo certabat.
Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus accepissent
Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens;
Hanc alter jactabat ad nubes umbrosas,
Flexus retro; alter autem à terra in-altum elevatus,
Facile receptabat, antequam pedibus in solum venisset.
At postquam pilâ in rectum-jacienda periculum-fecissent,
Saltabant deinde in terrâ almâ,
Frequenter alternantes; juvenes verò applaudebant cæteri,
Stantes in certamine: multus autem strepitus subortus est.
Tum verò Alcinoüm allocutus est nobilis Ulysses;
„ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
„ Sane quidem pollicitus es tripudiatores esse optimos;
„ Sane autem proinde perfecta sunt: stupor me tenet inspicientem.
Sic dixit; lætata autem est sacra vis Alcinoï;
Statimque Phæaces remigii-studiosos allocutus est;
„ Audite, Phæacum doctores atque principes:
„ Hospes mihi valde videtur prudens esse.
„ Verum agite, ei demus hospitale-munus, uti par est:
„ Duodecim enim in populo præclari reges
„ Principes imperant, tertius-decimus autem ego ipse.
„ Horum singuli ei vestem bene-lotam & tunicam,
„ Et auri talentum ferte pretiosi:
„ Statim verò omnia portemus conferti; ut in manibus
„ Hospes habens ad cœnam veniat gaudens in animo.

 „ Eurya-

Εὐρύαλος δέ ἑ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
Καὶ δώρῳ· ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις·
Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν, καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι,
Δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
Τούτου, ὃ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·
Καὶ τάγ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
Δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥτις ἀρίστη·
Ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐΰπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα.
Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, ἰδών τ' εὖ κείμενα πάντα
Δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
Καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω,
Χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·
Ἐν δ' ἄρ ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλόν τε χιτῶνα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
Μήτις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότ' ἂν αὖτε
Εὕδησθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε

Παυ-

„ Euryalus autem eum ipsum placet verbis,
„ Et dono; quoniam nequaquam decenter locutus est.
Sic dixit: illi autem omnes approbabant, & hortabantur;
Donáque portatum præmiserunt præconem singuli.
Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque;
„ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum;
„ Equidem ego hospitem placabo, sicut tu jubes:
„ Dabo ei hunc ensem totum-æreum, cui est manubrium
„ Argenteum, vagina autem recens-secti eboris
„ Circumdata est: magni autem ei pretii erit.
Sic fatus, in manibus posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Et ipsum allocutus verba alata dixit;
„ Gaude, pater ô hospes; verbum verò si quod temere-dictum est
„ Grave, statim illud auferant abreptum procellæ.
„ Tibi autem dii uxorem videre, & in patriam redire,
„ Dent, quandoquidem diù procul-ab amicis ærumnas pateris.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Et tu, amice, valdè gaude; dii verò tibi felicia dent;
„ Neque amplius tibi ensis desiderium posthâc fiat
„ Hujus, quem jam mihi dedisti ubi-placâsses verbis.
Dixit utique, & circa humeros sibi-posuit ensem argenteis-clavis-
Occidebat autem sol, & ei inclyta dona aderant: (distinctum.
Et hæc in domum-Alcinoi tulerunt præcones illustres:
Suscepta autem filii eximii Alcinöi,
Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona.
Illis autem præibat sacra vis Alcinöi,
Profecti verò sedebant in altis soliis.
Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinöi;
„ Agè, mulier, fer arcam perpulchram, quæ optima;
„ Inque eâ pone vestem bene-lotam & tunicam.
„ Et ei super ignem ahenum calefacite, tepefaciteque aquam;
„ Ut ubi & laverit-se, & viderit bene posita omnia
„ Dona, quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
„ Conviviòque oblectetur, & cantilenæ-melos audiens.
„ Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
„ Aureum; ut mei memor diebus omnibus
„ Libet domi-*sua* Jovique, aliisque Diis.
Sic ait; Arete autem ancillis dixit,
Ut super ignem ponerent lebetem magnum quàm celerrimè.
Hæ autem lavacralem lebetem posuerunt super ignem ardentem:
Aquamque infuderunt, subtusque ligna accendebant allata.
Alvum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua:
Interea verò Arete hospiti perpulchram arcam
Efferebat è thalamo, imposuitque pulchra dona,
Vestes, aurumque, quæ ei Phæaces dederant:
In eâ porrò pallium imposuit, pulchrámque tunicam,
Et ipsum allocuta verba alata dixit;
„ Ipse nunc vide de-operculo, statim verò vinculum inde,
„ Ne quis tibi in itinere damnum-afferat, cùm fortè
„ Dormieris dulcem somnum, profectus in nave nigrâ.
Cæterùm postquam hoc audiisset prudens nobilis Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum indidit

Ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν,
Ἔς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
Θερμὰ λοέτρ'· ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν,
Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο·
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε, θεῷ ὥς, ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
Ἤϊε· Ναυσικάα δὲ, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
Μνήσῃ ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι·
Τῷ κέν τοι κἀκεῖθι, θεῷ ὥς, εὐχετοῴμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον, κερόωντό τε οἶνον.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν,
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Νώτου ἀποπροταμών· ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο
Ἀργιόδοντος ὑὸς, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
Κῆρυξ, τῆ δὴ τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγῃσι,
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι, ἀχνύμενός περ.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρωϊ Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων·
Ἢ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
Ὅσσ' ἔρξαν τ', ἔπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί.
Ὥς τέ που ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
Αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδὴν,

Ἔνθεν

Varium, quod olim eum docuit in-animo veneranda Circe.
E-vestigio autem ipsum mulier-œconoma lavari jussit,
In balneum ingressum; ille verò libenter vidit animo
Calida lavacra; quoniam neutiquam curatus scilicet frequenter-
Ex-quo reliquerat domum Calypsûs comas-pulchræ: (fuerat,
Tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat.
Hunc verò postquam ancillæ lavâssent & unxissent oleo,
Circaque ipsum lænam pulchram jecissent atque tunicam,
E balneo utique egressus viros ad vinipotatores
Ibat: Nausicaa verò, à diis pulchritudinem habens,
Stetit juxta postes tecti pulchrè fabricati:
Admirabatur autem Ulyssem oculis aspiciens,
Et ipsum allocuta verba alata dicebat;
„ Salve, hospes, ut etiam olim, cùm-fueris in patriâ terrâ,
„ Memineris mei, quòd mihi primæ *vitæ-conservatæ*-pretium de-
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses; (bes.
„ Nausicaa, filia magnanimi Alcinöi,
„ Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,
„ Domumque ut veniam, & reditus diem videam:
„ Ita tibi etiam illuc, deo veluti, vota-fecerim
„ Semper diebus omnibus: tu enim me servâsti, puella.
Dixit, & in thronum sedit juxta Alcinöum regem.
Hi verò jam portiones distribuebant, miscebántque vinum.
Præco autem propè venit, ducens amabilem cantorem,
Demodocum, populo honoratum; collocavitque ipsum
In medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.
Ac tunc præconem allocutus est solers Ulysses,
A tergo *parte-abscissa*; multum verò supererat
Albis-dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo;
„ Præco, accipe jam, hanc præbe carnem, ut comedat,
„ Demodoco; & ipsum complectar, mœstus licet.
„ Omnibus enim hominibus terrestribus cantores
„ Honoris compotes sunt & reverentiæ; eò quòd ipsos
„ Cantus Musa docuit; amavitque genus cantorum.
Sic dixit; præco autem ferens in manibus posuit
Heröi Demodoco: is autem accepit, gaudebátque animo.
Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Cæterùm postquam potûs & cibi desiderium exemissent,
Tùm verò Demodocum allocutus est solers Ulysses;
„ Demodoce, longè sanè te supra-mortales laudo omnes:
„ Aut te Musa docuit, Jovis filia, aut te Apollo;
„ Valdè enim accuratè Achivorum fatum canis,
„ Quanta fecerint, passique sint, & quanta laborarint Achivi:
„ Tanquam alicubi aut ipse præsens *fueris*, aut ab alio audieris.
„ Verùm agè jam perge, & equi apparatum canta
„ Lignei, quem Epeus fecit cum Minerva,
„ Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulysses,
„ Viris impletum, qui Ilium diripuerunt.
„ Si jam mihi hæc accuratè enarraveris,
„ Statim ego omnibus edicam hominibus,
„ Quòd sanè tibi benignus deus præbuerit divinum cantum. (tum.
Sic dixit: ille verò concitus à deo incipiebat, exhibebátque cantile-

Ἔνθεν ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν
Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἀργεῖοι· τοὶ δ᾽ ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ᾽ Ὀδυσῆα
Εἵατ᾽ ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
Ὣς ὁ μὲν εἱστήκει· τοὶ δ᾽ ἄκριτα πόλλ᾽ ἀγόρευον,
Ἥμενοι ἀμφ᾽ αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλὴ,
Ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ᾽ ἄκρας,
Ἢ ἐάαν μέγ᾽ ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν·
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ᾽ εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ᾽, ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
Ἄλλον δ᾽ ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν·
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
Βήμεναι, ἠΰτ᾽ Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τήκετο· δάκρυ δ᾽ ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
Ὅς τε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
Ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ·
Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ᾽ ἐσιδοῦσα,
Ἀμφ᾽ αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ᾽ ὄπισθεν
Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμους,
Εἴρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ᾽ ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν·
Τῆς δ᾽ ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί·
Ὡς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ᾽ ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
Ἔνθ᾽ ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ᾽, ἠδ᾽ ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ᾽ αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ᾽ ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν,
Οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ᾽ ἀείδει.
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε, καὶ ὤρορε δῖος ἀοιδὸς,
Ἐκ τοῦδ᾽ οὔπω παύσατ᾽ ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ᾽ ἄγ᾽, ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν᾽ ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ᾽ αἰδοίοιο τέτυκται,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ᾽ ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι, ὅς τ᾽ ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσι.
Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὅ, ττι κέ σ᾽ εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
Εἴπ᾽ ὄνομ᾽, ὅ, ττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε, πατήρ τε,
Ἄλλοι θ᾽, οἳ κατὰ ἄστυ, καὶ οἳ περιναιετάουσιν.

Inde aggressus, quo-pacto alii quidem bene-tabulatis navibus
Conscensis enavigarunt, igne in tentoria injecto,
Argivi: alii verò jam inclytum circum Ulyssem
Sedebant in Trojanorum cœtu, tecti equo:
Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
Sic ille quidem stabat; ii autem incerta multa prædicabant,
Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placebat consilium,
Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
Aut de rupe dejicere protractum in summitatem,
Aut sinere ingens simulachrum deorum placamen esse;
Qua utique *sententiâ* etiam posteà peragendum erat:
Fatale enim erat ut-perirent, postquam urbs intra-se-conclusisset
Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
Canebat porrò, ut urbem depopulati sint filii Achivorum,
Ex equo effusi, cavis insidiis relictis.
Alium autem alias canebat urbem diripere excelsam;
At Ulyssem ad ædes Deïphobi
Ivisse, tanquam Martem, cum deo-pari Menelao.
Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum
Vicisse etiam deinde, per magnanimam Minervam.
Hæc utique cantor cantabat eximius: at Ulysses
Tabescebat; lachryma autem rigabat sub palpebris genas.
Ut verò fœmina flet dilectum virum, *ei*-circumvoluta,
Qui suam ante urbem populumque ceciderit,
Urbi & liberis arcens sævum diem:
Hæc quidem illum morientem & palpitantem intuita,
Super illum *fusa stridule* ejulat; illi verò pone
Cædentes hastis tergum, atque etiam humeros,
Servitutem inducunt, laboremque ut-sustineat & ærumnam;
Hujus autem miserabilissimo dolore tabescunt genæ:
Sic Ulysses miserabilem sub palpebris lachrymam stillabat.
Ibi *alios quidem* omnes latebat lachrymas fundens,
Alcinöus autem ipsum solus animadvertit atque observavit,
Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscentem audivit:
Statim verò Phæacibus remigii-studiosis dicebat;
„ Audite, Phæacum ductores atque principes,
„ Demodocus verò jam cohibeat citharam argutam;
„ Nequaquam enim omnibus gratificans hæc cantat.
„ Ex quo cœnavimusque, & cœpit divinus cantor,
„ Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu
„ Hospes; valde ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.
„ Sed age, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,
„ Hospitio-suscipientes, hospesque: quoniam multò satius ita.
„ Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt,
„ Deductio & amica dona, quæ ei damus amanter-excipientes.
„ Instar fratris & hospes & supplex est
„ Viro, qui utique vel paululùm attingat mente.
„ Ideò nunc neque tu cela ingenio versuto,
„ Quodcunque te percontatus fuero: dicere nempe te satius est.
„ Dic nomen, quo te illic vocabant materque, paterque,
„ Aliique, qui in urbe *tuâ*, & qui circum-habitant.

Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἐς' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν, δῆμόν τε, πόλιν τε·
Ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
Οὐδέ τι πηδάλι' ἐςὶ, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν·
Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσιν,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
Οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τάδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἁπάντων.
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἥμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
Ἤ κ' ἀτέλεσ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
Ἀνθρώπων· αὐτούς τε, πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας,
Ἠ μὲν ὅσοι χαλεποί τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
Οἵ τε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐςὶ θεουδής.
Εἰπὲ δ', ὅ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
Ἀργείων, Δαναῶν, ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
Ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Ἤ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιςα
Κήδιςοι τελέθουσι, μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
Ἤ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
Ἐσθλός· ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίνεται, ὅς κεν, ἑταῖρος ἐὼν, πεπνυμένα εἰδῇ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ι. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀρχὴ τῶν Ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν οἷς φησὶ πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι· καὶ τοῦτον, φαγόντα ἓξ ἤδη ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

Λωτοφάγων, Κικόνων, σὺν Κυκλώπεσσιν, Ἰῶτα.

ΤΟ'Ν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐςὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐςὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν·
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέςερον εἶναι,

Ἢ ὅτε

„ Etenim nemo omninò absque-nomine est hominum,
„ Neque malus, neque bonus, postquam primum natus fit;
„ Sed omnibus imponunt, simul-atque genuerint parentes.
„ Dic etiam mihi terrámque tuam, populúmque, urbemque,
„ Ut te illuc mittant collimantes mente naves.
„ Non enim Phæacibus navium-gubernatores sunt,
„ Neque omninò gubernacula sunt, quæ scilicet aliæ naves ha-
„ Sed ipsæ sciunt cogitata & mentes virorum: (bent;
„ Et omnium nôrunt urbes & pingues agros
„ Hominum; & undas celerrimè maris tranant,
„ Caligine & nebulâ obtectæ, neque unquam ipsis
„ Neque damni quid subeundi est metus, neque pereundi.
„ Sed hæc ita quondam patrem ego locutum audivi
„ Nausithöum, qui dicebat Neptunum succensere
„ Nobis, quòd deductores tuti simus omnium.
„ Dixit aliquandò Phæacum virorum affabre-factam navem
„ Ex deductione reversam in obscuro ponto
„ Perditurum *eum* esse, ingentemque nobis montem urbi obducturum.
„ Sic prædicabat senex: ea verò deus vel perfecerit, (rum.
„ Vel imperfecta sint, ut ei placitum est in animo.
„ Verùm age mihi hoc dic, & verè enarra,
„ Ubinam erraveris, & ad quasnam perveneris regiones
„ Hominum; *enarra* ipsosque, urbesque benè-habitatas:
„ Et quotquot sævique & agrestes, neque justi;
„ Quique hospitales, & iis mens sit deorum-reverens.
„ Dic item, quidnam fleas & lugeas intra animum,
„ Argivorum, Danaorum, atque Ilii fatum audiens.
„ Hoc autem dii quidem fecerunt, destinâruntque interitum
„ Hominibus, ut sit & posteris cantilena.
„ An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
„ Qui eximius erat gener, aut socer, qui utique maximè
„ Curæ sunt, post sanguinem & genus *hominum* ipsorum?
„ An aliquis fortasse socius vir grata doctus
„ Eximius? Quoniam nequaquam quidem fratre inferior
„ Est, qui, socius cùm-sit, prudentia doctus-sit.

ODYSSEAE HOMERI IX. LIBRI

Argumentum.

PRincipium Ulyssis narrationum, in quo ait se bellasse cum Ciconibus, & ad Lotophagos appulisse, & ad Cyclopem Polyphemum venisse, & eum postquam comedisset sex jam socios excæcasse.

I. Cum Lothophagis & Ciconibus Cyclops est.

HUnc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
Sanè hoc pulchrum est, audire cantorem
Talem, qualis hic est, diis assimilis voce:
Non enim ego aliud puto eventum gratiorem esse,

Qui

Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·
Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχίζω.
Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων·
Εἰμ' Ὀδυσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον, εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον, (αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε)
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ὡς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
Γίνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
Ἰσμάρῳ· ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς.
Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
Ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἔσφαζον παρὰ θῖνα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
Οἵ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
Ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ,
Ἠέριοι· τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι.
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας.

Ἦμος

Quàm cùm lætitia quidem detineat populum universum,
Convivæque per domum audiant cantorem,
Sedentes ordine; juxtà autem plenæ sint mensæ
Pane & carnibus; vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna afferat & infundat poculis:
Hoc quiddam mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi verò meas ærumnas animus instituit luctuosas
Sciscitari; ut adhuc magis lugens ingemiscam.
Quid primùm, quid autem deinde, quid verò ultimum narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes.
Nunc verò nomen primum dicam; ut & vos
Sciatis; ego verò deinde, postquam-effugero sævum fatum,
Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans:
Sum Ulysses Laërtiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ-sum, & mea fama ad cœlum pervenit:
Habito autem Ithacam apricam: in ipsa verò mons *est*
Neritus, nemorosus, conspicuus: circùm autem insulæ
Multæ habitantur valdè propè invicem,
Dulichiúmque, Sameque, & nemorosa Zacynthus:
Ipsa autem humilis longe-suprema in mari jacet
Ad Occasum, (illæ verò seorsum ad auroram solemque;)
Aspera, sed bona juvenum-altrix; nihil ego
Propriâ terrâ possum dulcius aliud videre.
Sanè quidem me illic detinebat Calypso, nobilissima dearum,
In specubus cavis, cupiens *sibi* maritum esse:
Similiter porrò Circe detinebat domi suæ
Ææa, dolosa, cupiens *sibi* maritum esse:
Sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
Adeò nihil dulcius suâ patriâ neque parentibus
Est, etiamsi & quis procul divitem domum
Terrâ in alienâ habitet seorsum à parentibus.
Agè verò tibi & reditum meum lachrymosum narrabo,
Quem mihi Jupiter immisit à Trojâ profecto.
Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit,
Ad Ismarum: ibi autem ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos
Ex urbe verò uxores & possessiones multas ubi-ceperamus, (*incolas*.
Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret æquali-portione.
Tum verò quidem ego celeri pede fugere nos
Hortabar; illi verò valdè stulti non parebant.
Hic verò multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves
Mactabant ad littus, & flexipedes camuros boves.
Intereà verò abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,
Qui ipsis vicini erant simul plures & meliores,
Continentem habitantes, docti quidem ab equis
Cum-hominibus pugnare, & cum opus-esset peditem pugnare.
Venerunt deinde, quot folia & flores nascantur vere,
Matutini: tunc sanè malum Jovis fatum affuit
Nobis infelicibus; ut dolores multos pateremur.
Consistentes autem pugnabant pugnâ ad naves veloces;
Feriebántque se-invicem æreis hastis.
Quamdiù quidem tempus-matutinum erat, & augebatur sacra dies,
Tamdiù utique nos-defendentes sustinebamus, plures licèt essent:
Quandò

Ἦμος δ᾽ ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
Ἓξ δ᾽ ἀφ᾽ ἑκάςης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ᾽· οἱ δ᾽ ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε, μόρον τε.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Οὐδ᾽ ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαςον ἀῦσαι,
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δηϊωθέντες.
Νηυσὶ δ᾽ ἐπῶρσ᾽ ἄνεμον βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ᾽ οὐρανόθεν νύξ.
Αἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἐφέροντ᾽ ἐπικάρσιαι, ἱςία δέ σφιν
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ᾽ ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἤπειρόνδε.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο τ᾽ ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ᾽, ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ᾽ ἠώς,
Ἱςοὺς ςησάμενοι, ἀνά θ᾽ ἱςία λεύκ᾽ ἐρύσαντες
Ἥμεθα· τὰς δ᾽ ἄνεμός τε, κυβερνῆταί τ᾽ ἴθυνον.
Καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀλλά με κῦμα, ῥόος τε, περιγνάμπτοντα Μάλειαν,
Καὶ βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ᾽ ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι
Πόντον ἐπ᾽ ἰχθυόεντ᾽· αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵτ᾽ ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ᾽ ἐπ᾽ ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ᾽ ὕδωρ·
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ᾽ ἐπασσάμεθ᾽, ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἑτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας,
(Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ᾽ ἅμ᾽ ὀπάσσας,)
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ᾽ αἶψ᾽ οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
Οὐδ᾽ ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ᾽ ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ᾽ ὅςις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκ ἔτ᾽ ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
Ἀλλ᾽ αὐτοῦ βούλοντο μετ᾽ ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόςου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ᾽ ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
Μή πώ τις λωτοῖο φαγὼν νόςοιο λάθηται.
Οἱ δ᾽ αἶψ᾽ εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ᾽ ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Κυκλώπων δ᾽ ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίςων,
Ἱκόμεθ᾽, οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ᾽ ἀρόωσιν·
Ἀλλὰ τάγ᾽ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

Πυροὶ,

Quandò verò sol transibat vesperam-versus,
Tum verò Cicones pepulerunt domitos Achivos.
Sex autem à singulis navibus benè-ocreati socii
Perierunt: cæteri verò effugimus mortémque fatúmque.
Illinc verò ulteriùs navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
Neque sanè mihi ulteriùs naves procedebant remis-utrinque-agitatæ,
Priusquam horum miserorum sociorum ter unumquemque vocâssemus,
Qui perierunt in campo à Ciconibus trucidati.
Navibus autem immisit ventum Boream nubium-coactor Jupiter
Cum procellâ ingenti, nubibúsque cooperuit
Terram simul & pontum; ingruit verò è-cœlo nox.
Hæ quidem deinde ferebantur obliquæ; vela autem ipsis
In tres quatuórque partes discidit vis venti.
Et hæc quidem in naves deposuimus, timentes interitum:
Ipsas verò festinanter subduximus ad continentem.
Hîc duas noctes & duos dies continenter semper
Jacebamus, simul laboreque & doloribus animum rodentes:
Sed quandò jam tertium diem comas-pulchra complevisset aurora;
Malis erectis, velisque albis explicatis,
Sedebamus: illas verò ventusque gubernatoresque dirigebant.
Et jam incolumis pervenissem in patriam terram,
Sed me unda, æstusque, circumflectentem Maleam,
Et Boreas depulit, & aberrare-fecit Cytheris.
Hinc autem novem-diebus ferebar perniciosis ventis
Pontum per piscosum: at decimo conscendimus
Terram Lotophagorum, qui utique floridum cibum edunt.
Hîc verò continentem ingressi-sumus & hausimus aquam;
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibum gustâssemus, & potum,
Tum verò ego socios præmisi sciscitatum profectos,
(Viris duobus electis, tertio præcone simul addito,)
Quinam viri essent in terrâ panem edentes.
Hi verò statim abeuntes congressi sunt viris Lotophagis.
Neque sanè Lotophagi parabant sociis mortem
Nostris, sed ipsis præbuerunt lotum gustandam.
Horum autem quicumque loti comedisset dulcem fructum,
Non ampliùs renunciare rursum volebat, neque redire:
Sed illic volebant apud viros Lotophagos
Lotum edentes manere, reditusque oblivisci.
Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,
Navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.
At cæteros jussi dilectos socios
Festinantes naves conscendere celeres,
Nè fortassis quis loto pastus reditus oblivisceretur.
Hi autem statim ingrediebantur, & per transtra sedebant:
Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
Illinc autem ulteriùs navigabamus dolentes corde.
Cyclopum autem ad terram superborum, exlegum,
Venimus, qui scilicet diis freti immortalibus,
Neque plantant manibus plantam, neque arant:
Sed hæc absque semente & aratione omnia proveniunt,

Tri-

Πυροὶ, καὶ κριθαὶ, ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐρισάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιστες·
Ἀλλ' οἵγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσαι
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
Ὑλήεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
Ἄγριαι· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵτε καθ' ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
Ἀλλ' ἥγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα,
Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι,
Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα,
Ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι· οἷά τε πολλὰ
Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο.
Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα·
Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ, μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
Ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
Εἰς ὥρας ἀμῷεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
Οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
Ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευε
Νύκτα δι' ὀρφναίην· οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι·
Ἀὴρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
Οὐρανόθεν προὔφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
Οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν ἱστία πάντα·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
Ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Αἶγας ὀρεσκῴους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν· διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
Βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάστην
Ἐννέα λάγχανον αἶγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,

Ἡμεῖς

Triticum, & hordeum, atque vites, quæ utique ferunt
Vinum ex-magnis-uvis, & ipsis Jovis imber incrementum-dat.
Illis verò neque conciones consiliariæ, neque leges;
Sed ipsi celsorum montium inhabitant cacumina,
In speluncis cavis: jus autem dat unusquisque
Liberis atque uxoribus; neque se-invicem curant.
Insula deinde humilis præ portu obtenditur
Terræ Cyclopum, neque prope, neque remotè,
Sylvosa: in eâ verò capræ innumeræ nascuntur
Agrestes; neque enim frequentatio hominum prohibet:
Neque ipsam ingrediuntur venatores, qui per sylvam
Dolores patiuntur, juga montium lustrantes.
Neque sanè gregibus occupatur, neque arationibus,
Sed ipsa absque-semente & inarata diebus omnibus
Viris caret; pascit verò balantes capras.
Non enim Cyclopibus naves adsunt proras-rubras-habentes,
Neque viri insunt navium fabri, qui conficiant
Naves bonis-transtris-instructas, quæ perficiant singula,
Ad urbes hominum euntes; veluti crebrò
Viri ad se-invicem navibus trajiciunt mare;
Qui ipsis & insulam benè-habitatam elaborarent.
Neque enim omnino mala; ferret autem tempestiva omnia:
Insunt enim prata maris cani ad littus
Irrigua, mollia; omnino perennes-vites essent.
In eâ etiam aratio facilis; valde altam segetem semper
Statis temporibus meterent: quia valdè pingue subest solum.
In eâ porrò portus opportunus, ut non opus fune sit,
Neque anchoras jacere, neque rudentes alligare,
Sed qui-appulerint manere aliquandiù, donec nautarum
Animus impulerit, & aspirârint venti.
Cæterùm in vertice portûs fluit limpida aqua,
Fons sub specu: circùm autem populi nascuntur.
Huc descendebamus, atque aliquis deus ducebat
Noctem per obscuram: non enim apparebat, ut videretur;
Caligo enim circa naves densa erat, neque luna
E cœlo lucebat; obtegebatur enim nubibus.
Hìc nullus insulam vidit oculis;
Neque sanè fluctus magnos volutos ad littus
Vidimus, antequam naves bonis-transtris-instructæ appulissent.
Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia:
Egressi autem & ipsi sumus in littus maris;
Ibique somno-soluti expectavimus auroram divinam.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Insulam admirantes, obambulabamus per eam.
Excitârunt verò Nymphæ, filiæ Jovis Ægiochi,
Capras montanas, ut prandium-sumerent socii.
Continuò incurvos arcus & hastas longis-cuspidibus
Cepimus ex navibus: in-tres-partes autem dispositi
Jaculabamur; statim verò dedit deus copiosam venationem.
Naves quidem me sequebantur duodecim; in unamquamque autem
Novem sortitò-contigerunt capræ, mihi verò decem elegi soli.
Sic tum toto die, ad solis occasum,

Sede-

Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
Ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
Ἠφύσαμεν, Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν, οἰῶν τε, καὶ αἰγῶν.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵ τινές εἰσιν·
Ἤ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Ὣς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταίρους,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
Ὑψηλὸν, δάφνῃσι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
Μῆλ', ὄϊές τε, καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι,
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ᾔδη.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
Βῆν· ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο,
Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱὸς,
Ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει·
Οὕνεκά μιν σὺν παισὶ περισχόμεθ', ἠδὲ γυναικὶ,
Ἁζόμενοι· ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος· ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
Χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας,
Ἡδὺν, ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
Ἠείδη δμώων, οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀλλ' αὐτός τ', ἄλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴη.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ'· ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει,
Θεσπεσίη· τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦϊα
Κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ,

Ἀνδρ'

Sedebamus epulantes carnes immensas, & vinum dulce.
Nondum enim ex navibus absumptum erat vinum rubrum,
Sed inerat; multum enim in amphoris singuli
Hausimus, Ciconum sacro oppido capto.
Cyclopum autem ad terram prospiciebamus, propè existentium,
Fumumque, ipsorumque vocem, oviumque, & caprarum.
Quandò autem sol occidit, & tenebræ advenerunt,
Sanè tunc decubuimus in littore maris.
Quandò autem manè-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò ego concione habitâ omnes allocutus sum;
„ Alii quidem nunc manete mihi dilecti socii;
„ At ego cum navi meâ & meis sociis
„ Profectus, hos homines explorabo, quinam sint;
„ An illi contumeliosi & agrestes, neque justi,
„ An hospitales, & ipsis mens sit deorum-reverens.
Sic fatus, navem conscendi; jussique socios
Ipsosque conscendere, & rudentes solvere.
Illi verò continuò conscendebant, & per transtra sedebant;
Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Sed cùm jam in locum pervenissemus, propè existentem,
Hîc deinde in extremâ-parte speluncam vidimus, prope mare,
Excelsam, lauris contectam: ibi verò multa
Pecora, ovesque, & capræ quiescebant: circum autem chors
Excelsa ædificata erat excisis lapidibus,
Procerisque pinis, & quercubus altè-comantibus.
Hîc autem vir habitabat ingens, qui scilicet pecora
Solus pascebat procul; neque cum aliis
Versabatur; sed seorsim existens nefaria sciebat.
Etenim monstrum erat horrendum, neque similis-videbatur
Homini pane-vescenti, sed cacumini sylvoso
Excelsorum montium, cùm appareat solum ab aliis.
Atque tum cæteros jussi dilectos socios
Illic apud navemque manere, & navem custodire:
Ast ego, electis sociorum duodecim optimis,
Ivi; cæterùm caprinum utrem habebam nigri vini
Dulcis, quod mihi dederat Maron, Euanthei filius,
Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuebatur;
Quòd ipsum cum liberis tutati simus atque uxore,
Reverentiâ-moti; habitabat enim in luco arborifero
Phœbi Apollinis: ille utique mihi dedit pulchra dona;
Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta;
Dedit autem mihi craterem totum-argenteum: cæterùm deinde
Vinum in amphoris duodecim ipsis haustum,
Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud
Nôrat famulorum, neque ancillarum in domo,
Sed ipseque, uxorque chara, promaque una sola.
Hoc autem quoties biberent dulce vinum rubrum,
Unum poculum qui-impleverat, aquæ viginti mensuras
Infundebat; dulcis autem odor à cratere spirabat,
Divinus: tum nequaquam abstinere gratum fuisset.
Hujus ferebam impletum utrem magnum; itemque viatica
In perâ: statim enim mihi suspicatus est animus generosus,

Virum

Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν,
Ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα, οὔτε θέμιϛας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κατὰ πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαϛα·
Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, ϛείνοντο δὲ σηκοὶ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ἕκαϛαι
Ἔρχατο· χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι· ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι,
Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,)
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη·
Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τέ μιν ἔνδον
Ἥμενοι, ἕως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν·
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ', ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφιν,
Ἀρνειούς τε, τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ὄβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
Ἐσθλαὶ, τετράκυκλοι, ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν.
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάϛῃ.
Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκε·
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔϛησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
Πίνειν αἰνυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας·
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐϛέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊϛῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάασθαι.
Λαοὶ δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιϛον ὑπουράνιον κλέος ἐϛί·
Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς

Πολ-

Virum superventurum ingenti præditum robore,
Agrestem, neque jura benè doctum, neque leges.
Celeritèr autem in antrum venimus, neque ipsum intùs
Invenimus; sed pascebat per pascua pinguia pecora.
Ingressi verò antrum admirabamur singula:
Calathi quidem caseis gravabantur; repleta autem erant stabula
Agnorum atque hœdorum; separatæ verò singulæ
Inclusæ erant; seorsùm quidem grandiores-natu, seorsum & ætate-(mediæ,
Seorsum itidem recens-natæ: natabant autem sero vasa omnia,
Mulctraliáque, scaphiáque, elaborata; quibus immulgebat.
Tum me quidem imprimis socii precabantur verbis,
Ut sumptis caseorum-*nonnullis* abiremus retró; at deinde
Confestim ad navem celerem hœdosque & agnos
E stabulis agentes navigaremus salsam aquam:
Sed ego non parui, (certe multo satius fuisset,)
Donec ipsum viderem, & *experirer* si mihi hospitalia daret:
Neque sanè erat sociis visus amabilis futurus.
Tum verò igne accenso sacrificavimus; & ipsi
E-caseis sumentes comedimus, expectabamusque ipsum intùs
Sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
Ligni aridi, ut ei ad-cœnam esset.
Extra autem antrum dejiciens strepitum fecit;
Nos verò perterriti diffugimus in recessum antri.
Ast ille in latam speluncam egit pinguia pecora,
Omnia prorsus, quæ mulgebat: mares autem reliquit foris,
Arietesque, hircósque, altam extra chortem.
Cæterùm deinde admovit operculum ingens altè sublatum,
Grave: non illud duo & viginti currus
Fortes, quaternis-rotis, à solo dimovissent:
Tantam excelsam petram admovit ostio.
Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
Omnia ritè, & fœtum submisit singulis.
Statim autem dimidium ubi-coagulâsset albi lactis,
Textilibus in calathis constructum reposuit:
Dimidium verò rursus constituit in vasis, ut sibi esset
Ad-potandum epulanti, & sibi ad-cœnam foret.
At postquam expediisset obiens sua opera,
Tum verò ignem accendebat, & aspexit, interrogabátque nos;
„ O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
„ Nunquid ad negotiationem; an temerè erratis,
„ Tanquam prædones super mare, qui errant,
„ Animas periculo-objectantes, malum alienigenis ferentes?
Sic dixit: nobis autem statim confractum est charum cor.
Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrosum.
Sed & sic ipsum verbis respondens alloquebar;
„ Nos quidem à Trojâ devii-acti Achivi
„ Variis ventis super ingentes fluctus maris,
„ Domum petentes, aliâ viâ, aliis itineribus
„ Venimus; sic nimirùm Jupiter voluit constituere.
„ Populi autem Atridæ Agamemnonis gloriamur esse,
„ Cujus sanè nunc maxima sub-cœlo gloria est:
„ Tantam enim diripuit urbem, & perdidit populos

„ Mul-

Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
Ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήϊον, ἠὲ καὶ ἄλλως
Δώης δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ἐστίν.
Ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούς· ἱκέται δέ τοι εἰμέν.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξείνων τε,
Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Νήπιος εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν, ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰμέν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην,
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.
Ἀλλά μοι εἴφ', ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα·
Ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἢ καὶ σχεδὸν, ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά·
Ἀλλά μιν ἄψοῤῥον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι·
Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε·
Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διαμελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον·
Ἤσθιε δ', ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε, σάρκας τε, καὶ ὀστέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διῒ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν,
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἆσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δεῖπνον.
Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἂψ ἐπέθηχ', ὡς εἴτε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
Εἴπως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.

Ἥδε

„ Multos: nos autem demùm procumbentes ad tua genua
„ Supplicamus, si quod præbeas hospitale-munus, sive etiam aliter
„ Donum des; qui utique hospitum mos est.
„ Sed verere, optime, deos; supplices nempe tibi sumus:
„ Jupiter autem ultor est supplicumque, hospitumque,
„ Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.
Sic dicebam; ille verò mihi rursus respondit sævo animo;
„ Stultus es, ô hospes, vel longè advenisti,
„ Qui me deos jubes aut timere, aut observare.
„ Non enim Cyclopes Jovem Ægiochum curant,
„ Neque deos beatos, quoniam multo præstantiores sumus.
„ Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercerim
„ Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.
„ Sed mihi dic, ubi appuleris huc-profectus fabre-factam navem;
„ An alicubi ad extremam-oram, an & prope, ut sciam.
Sic dixit tentans: me autem non latuit scientem multa;
Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosis verbis;
„ Navem quidem mihi confregit Neptunus terræ-quassator,
„ Ad scopulos conjectam; vestræ ad fines terræ,
„ Promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit:
„ At ego cum hisce effugi arduam perniciem.
Sic dicebam; ille autem mihi nihil respondit sævo animo;
Sed ipse impetu-facto sociis manus inferebat;
Simulque duos correptos, tanquam catulos ad terram
Illidebat: cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram.
His verò membratim dissectis apparavit cœnam:
Vorabat autem, quemadmodum leo montanus, neque relinquebat
Intestinaque, carnesque, & ossa medullis-plena.
Nos verò flentes sustulimus Jovi manus,
Misera opera videntes; desperatio autem tenebat animum.
Cæterum postquam Cyclops magnum implevisset ventrem,
Humanas carnes comedens, & insuper merum lac bibens,
Jacebat intra antrum extensus inter pecora.
Hunc quidem ego volui, magnanimo in animo,
Propius accedens, gladio acuto stricto à femore,
Vulnerare ad pectus; ubi præcordia hepar circumdant,
Manu admotâ: aliud autem me consilium retinebat.
Ibidem enim & nos periissemus sævâ morte:
Non enim potuissemus ab ostio excelso
Manibus amovere saxum grave, quod admoverat.
Ita tum quidem ingemiscentes expectabamus auroram divinam.
Quandò verò manè genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò ignem accendebat, & mulgebat egregia pecora
Omnia ritè, & fœtum submisit singulis.
At postquam expedivisset obiens sua opera,
Simul ille rursus duobus correptis apparavit prandium.
Pransus autem, ex antro egit pinguia pecora,
Facile amoto operculo ingenti: at deinde
Rursus admovit, veluti si pharetræ operculum imponeret.
Multo autem strepitu ad montem agebat pinguia pecora
Cyclops: cæterùm ego relictus eram mala profundè-cogitans,
Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi gloriam Pallas.

Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
Χλωρὸν, ἐλαΐνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίη
Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄμμες ἐΐσκομεν εἰσορόωντες,
Ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης,
Φορτίδος, εὐρείης, ἥτ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
Τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰς,
Καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰς
Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
Ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
Ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας,
Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι,
Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
Ἤ τι ὀϊσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δόρπον.
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστὰς,
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·
  Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
Ὄφρ' εἰδῇς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
Ἡμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
Οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
Σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
Ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
  Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν· ἥσατο δ' αἰνῶς
Ἡδὺ ποτὸν πίνων· καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις·
  Δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίροις.
Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
  Ὣς ἔφατ'· αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον·
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι·
  Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέστης·
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστ'· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
Μήτηρ, ἠδὲ πατὴρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
  Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,

Hoc autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
Cyclopis enim jacebat ingens clava ad stabulum,
Viridis, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
Arefactam; eam & nos *tantam*-imaginabamur inspicientes,
Quantus utique malus navis vigintiremis-agitatæ nigræ,
Onerariæ, latæ, quæ scilicet trajicit ingentem pelagum;
Tanta erat longitudo, tanta spissitudo aspectu.
Ab-hâc quidem, quantum ulna *est*, ego abscidi astans,
Et apposui sociis, lævigareque jussi.
Hi verò lævem fecerunt; ego autem acui astans
Summum: statimque prehensam adurebam in igne ardente.
Et hanc quidem bene deposui reconditam sub stercore,
Quod per speluncam fusum erat admodum densè multum.
At cæteros sorte sortiri jussi,
Quinam auderet mecum vectem sublatum
Terere in oculo, quandò eum dulcis somnus occuparet:
Hi autem sorte-electi-sunt, quos utique & voluissem ipse eligere,
Quatuor, ast ego quintus cum his delectus sum.
Vespertinus autem rediit pulchra-velleribus pecora pascens:
Continuò verò in latam speluncam egit pinguia pecora
Omnia prorsus; neque ullum relinquebat altam extra chortem,
Sive quid suspicatus, sive etiam deus sic jusserit.
At deinde admovit operculum ingens alte sublatum,
Sedensque mulgebat oves & balantes capras,
Omnia rite, & fœtum submisit singulis.
Cæterum postquam expediisset obiens sua opera,
Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit cœnam.
Et tum ego Cyclopem alloquebar prope astans,
Poculum in manibus tenens nigri vini; (carnes;
„ Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas
„ Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum habuerat
„ Nostra; tibi autem porrò libamen ferebam, si-forte me miseratus
„ Domum mitteres: tu verò furis non amplius tolerabiliter.
„ Inique, quomodo quisquam ad te in-posterum alius accedat
„ Ex hominibus multis? quoniam non recte fecisti.
Sic dicebam: is autem accepit & ebibit; delectatusque est vehe-
Dulcem potum bibens; & à-me petebat secundo rursus; (menter
„ Da mihi adhuc lubens, & mihi tuum nomen dic
„ Statim nunc; ut tibi dem hospitale-munus, quo tu gaudeas.
„ Etenim Cyclopibus fert alma terra
„ Vinum ex-magnis-uvis, & ipsis Jovis imber dat-incrementum;
„ Verum hoc ambrosiæ & nectaris est latex.
Sic dixit; at ei rursus ego dedi generosum vinum:
Ter quidem præbui ferens, ter autem *is* ebibit stultitiâ.
Cæterum postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,
Tunc utique ipsum verbis alloquebar blandis;
„ Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
„ Dicam; tu autem mihi da hospitale-munus, ut scilicet pollicitus
„ Outis mihi nomen est; Outin verò me vocant (es:
„ Mater atque pater, & omnes alii socii.
Sic dixi; ille verò mihi rursus respondebat inclementi animo:
„ Outin ego postremum edam post suos socios,

 „ Cæte-

Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τόδε τοι ξεινήϊον ἔσται.
Ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα· καδδέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
Καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
Εἵως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυνον, μήτις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
Ἅψασθαι, χλωρός περ ἐὼν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
Οἱ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ,
Ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
Δίνεον· ὡς δ' ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
Ἁψάμενοι ἑκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰέν·
Ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἑλόντες
Δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίῤῥεε θερμὸν ἐόντα.
Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμὴ,
Γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν, ἠὲ σκέπαρνον,
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα,
Φαρμάσσων· (τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου τε κράτος ἐστίν·)
Ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
Σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξεν· περὶ δ' ἴαχε πέτρη.
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔῤῥιψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων·
Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς
Ὤικεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας·
Οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
Ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος, ὅ, ττι ἑ κήδοι·
Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀΰπνους ἄμμε τίθησθα;
Ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ, ἠὲ βίηφι;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Ὦ φίλοι, Οὔτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.
Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἶον ἐόντα,
Νοῦσόν γ' οὔπως ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
Ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε, καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων·
Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
Οὕτω γάρ που μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,
Εἴτιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν, ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ

Εὑροί-

„ Cæteros autem priùs; hoc tibi hospitale-munus erit.
Dixit, & recumbens cecidit supinus; at deinde
Jacebat inflexa crassa cervice: & illum somnus
Capiebat omnium-domitor; è gutture verò erumpebat vinum,
Frustaque humanæ carnis; ipse autem eructabat vino-gravatus.
Et tum ego vectem sub cinere demisi multo,
Donec calefieret; verbisque omnes socios
Confirmabam, nequis mihi subveritus deficeret.
Sed cum jam vectis oleaginus in igne erat
Arsurus, viridis licet-esset, candebatque vehementer;
Tum verò ego propius afferebam ex igne, circum autem socii
Stabant: cæterùm audaciam inspiravit ingentem deus.
Hi quidem vectem prehensum oleaginum, acutum in summo,
Oculo infixerunt; ego autem superne arrectus
Versabam: Ut verò cum quis terebrat lignum navale vir
Terebra, alii autem infra torquent loro
Apprehensam utrinque; illa autem circumvolvitur assidue semper:
Sic ejus in oculo ignitum vectem prehensum
Versabamus; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.
Omnes verò ei palpebras circum & supercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente: crepitabant autem ei igne radices.
Veluti autem cùm vir faber securim magnam, aut asciam,
In aquâ frigidâ mergit valde stridentem,
Temperans, (hoc enim denique ferri & robur est:)
Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vectem.
Horrendum autem valde ejulavit; insonuit verò petra.
Nos autem perterriti diffugimus: at ille vectem
Extraxit oculo fœdatum sanguine multo.
Illum quidem deinde abjecit à se manibus dolore-furens:
Cæterum ipse Cyclopas magno-clamore vocabat, qui utique circa
Habitabant in speluncis per promontoria ventosa: (ipsum
Illi autem clamorem audientes accurrebant aliunde alius;
Consistentesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipsum
„ Cur tantum, Polypheme, læsus sic clamâsti, (affligeret;
„ Noctem per divinam, & insomnes nos facis?
„ Num quis à te oves mortalium invito abigit?
„ An *metuas* ne quis teipsum occidat dolo, aut vi?
Hos autem rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus;
„ Amici, Outis me occidit dolo, neque viribus.
Illi verò respondentes verba alata dicebant;
„ Siquidem reverà nemo tibi vim infert, solus cum-sis,
„ Morbum sane nullo-modo licet Jovis magni effugere:
„ Sed tu quidem supplica patri Neptuno regi.
Sic dixerunt abeuntes: meum autem risit charum cor,
Quòd nomen decepisset meum, & consilium eximium.
Cyclops autem ingemiscensque, & cruciatus doloribus,
Manibus palpans, amovit quidem lapidem ab ostio;
Ipse verò in ostio sedebat, manibus extensis,
Siquem fortassis inter oves deprehenderet exeuntem foras;
Adeo enim videlicet me putabat in mente stultum esse.
Ast ego deliberabam, quid factu optimum esset,
Siquam sociis mortis liberationem, atque mihi ipsi

Εὐρόμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
Ὥς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ἄρσενες ὄϊες ἦσαν ἐϋτρεφέες, δασύμαλλοι,
Καλοί τε, μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
Τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι,
Τῆς ἔπι Κύκλωψ εὗδε, πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,
Σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
Τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην, σώοντες ἑταίρους.
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε,
(Ἀρνειὸς γὰρ ἔην, μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,)
Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
Κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
Νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα·
Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκοὺς,
Οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο· ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσι
Τειρόμενος, πάντων ὀΐων ἐπεμαίετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
Ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων ὀΐων στέρνοισι δέδεντο.
Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε,
Λάχνῳ στεινόμενος, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
Κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
Ὕστατος; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης,
Μακρὰ βιβάς· πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις·
Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος· ἦ σύγ' ἄνακτος
Ὀφθαλμὸν ποθέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὖτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφωνήεις τε γένοιο,
Εἰπεῖν, ὅππη κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει·
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
Θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ· καδδὲ ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὣς εἰπὼν, τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε, καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα τανύποδα, πίονα δημῷ,
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἱκόμεθ'· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ,
Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νηΐ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,

Invenirem; omnes verò dolos & consilium texebam,
Utpote de vitâ; ingens enim malum imminebat.
Hoc verò mihi in animo optimum videbatur consilium.
Mares oves erant bene-nutriti, densis-velleribus,
Pulchrique, magnique, violaceam lanam habentes:
Hos tacite colligabam bene-tortis viminibus,
In quibus Cyclops dormiebat, monstrum, nefaria doctus,
Tres-una sumens: medius quidem virum ferebat,
Cæteri autem duo utrinque ibant, servantes socios.
Terni autem virum oves ferebant: cæterum ego,
(Aries enim erat, pecudum longe optimus omnium,)
Hujus tergo arrepto, villosum sub ventrem volutus
Extendebar: at manibus lanæ egregiæ
Firmiter implicitus hærebam constanti animo.
Sic tum quidem ingemiscentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò deinde ad pascua erumpebant mascula pecora;
Fœminæ verò balabant immulctæ per stabula,
Ubera enim gravabantur; Dominus verò doloribus gravibus
Afflictus, omnium ovium palpabat terga
Recte stantium: illud autem stultus non animadvertit,
Ut illi sub-lanigerorum ovium pectoribus ligati essent.
Ultimus aries pecorum exibat foras,
Vellere gravatus, & me multa cogitante.
Hunc autem palpatum allocutus est fortis Polyphemus;
„ Aries chare, quid mihi ita per speluncam exis pecudum
„ Ultimus? neutiquam anteà scilicet relictus venire-soles ab ovi-
„ Sed multò primus pasceris teneros flores herbæ, (bus,
„ Magnis-passibus incedens; primusque ad fluenta fluviorum
„ Primus porrò in stabulum cupis redire (pervenis:
„ Vespertinus; nunc contrà omnium-ultimus: num tu domini
„ Oculum desideras? quem vir malus eruit;
„ Cum perniciosis sociis, postquam domuisset mentem vino,
„ Outis; quem nondum existimo elapsum esse mortem.
„ Si jam idem-mecum-sentires, vocalisque fieres,
„ Ut-diceres, ubinam ille meum robur evitet;
„ Profecto ei cerebrum per speluncam huc & illuc
„ Eliso spargeretur ad solum; meum verò cor
„ Quiesceret à malis, quæ mihi nullius-precii vir intulit Outis.
Sic locutus, arietem à se mittebat foras.
Quum-venissemus autem paululum à speluncaque & chorte,
Primus ab ariete me-expedivi; solvi verò socios.
Celeriter autem pecora longipeda, pinguia adipe,
Multa circumducentes abigebamus; donec ad navem
Pervenissemus; desiderati verò charis sociis apparuimus,
Qui-effugimus mortem: cæteros autem lugebant flentes.
Sed ego non sinebam, superciliis autem innuebam unicuique,
Ne flerent; sed jussi celeriter, pulchris-velleribus pecora
Multa in navem cum-immisissent, navigare salsam aquam.
Illi verò statim conscendebant, & per transtra sedebant;
Ordineque sedentes canum mare verberabant remis. (mans,
Sed quando tantum aberam, quantum utique audiri-potest cla-

Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι·
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα·
Σχέτλι· ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Ἧκε δ' ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·
Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρώροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
Τὴν δ' αἶψ' ἤπειρόνδε παλιῤῥόθιον φέρε κῦμα,
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
Ὦσα παρέξ· ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας, ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
Κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
Ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
Αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
Εἰ δὲ φθεγξαμένου τεῦ, ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς, καὶ νήϊα δοῦρα,
Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησιν.
Ὣς φάσαν· ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἀλλά μιν ἄψοῤῥον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
Κύκλωψ, αἴκεν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν,
Φάσθαι, Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο,
Καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
Ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·
Νῦν δέ μ', ἐὼν ὀλίγος τε, καὶ οὐτιδανὸς, καὶ ἄκικυς,
Ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι·
Αὐτὸς δ', αἴκ' ἐθέλῃσιν ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος,
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
Εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω·
Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.

Tum verò ego Cyclopem alloquebar conviciis;
„ Cyclops, non ergò eras imbellis viri socios
„ Comesurus in speluncâ cavâ, forti vi.
„ Et abunde te utique assecutura erant mala facta *tua*;
„ Inique! quoniam hospites non verebaris tuâ in domo
„ Comedere: ideò te Jupiter ultus-est & dii alii.
Sic dixi; ille autem deinde iratus-est ex-corde magis:
Misit autem abruptum verticem montis magni;
Dejecitque ante navem nigram-proram-habentem;
Paululum verò abfuit quin clavum extremum attingeret.
Inundavit autem mare decidente à petrâ:
Ipsam autem (*navim*) statim ad continentem refluus ferebat fluctus,
Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut-veniret.
At ego manibus sumpto prælongo conto
Detrusi à *littore*; sociosque hortatus, jussi
Incumbere remis, ut malum fugeremus,
Capite annuens: illi verò, incumbentes remigabant.
Sed quandò jam bis tantum mare sulcantes aberamus,
Tum verò ego Cyclopem alloquebar; circum verò socii
Blandis verbis inhibebant aliunde alius;
„ Imprudens, cur vis irritare ferum virum?
„ Qui etiam nunc in pontum jacto telo deduxit navem
„ Rursus ad continentē, & sane existimabamus illic *nos* perituros.
„ Si verò vociferatum aliquem, aut locutum audiisset,
„ Collisisset nostra capita, & navalia ligna,
„ Saxo aspero conjecto; tantum enim jaculatur.
Sic dixerunt; sed non flectebant meum generosum animum,
Sed ipsum rursus allocutus sum irato animo;
„ Cyclops, si quis te inter mortales homines
„ De oculi interrogaverit fœdâ cæcitate,
„ Dic, Ulyssem urbium-eversorem excæcâsse *te*,
„ Filium Laërtis, in Ithacâ ædes habentem.
Sic dixi: ille autem mihi ejulans respondebat sermone;
„ Papæ! certè omnino jam me antiqua vaticinia attingunt.
„ Erat quidam hîc vates vir bonusque, magnusque,
„ Telemus Eurymedes, qui vaticiniis excellebat,
„ Et vaticinans consenescebat inter Cyclopas;
„ Qui mihi dixit hæc omnia perfectum-iri in posterum,
„ Manibus ex Ulyssis privatum-iri visu.
„ Sed semper aliquem virum ingentem & pulchrum expectabam
„ Huc venturum esse, magno præditum robore:
„ Nunc autem me, parvusque cum-esset, & nullius-pretii, &
„ Oculo privavit, postquam me domuisset vino. (imbellis,
„ Sed age huc-veni, Ulysses, ut tibi hospitalia præbeam,
„ Deductionemque horter ut-det inclytus Neptunus:
„ Hujus enim ego filius sum, pater autem *is* meus gloriatur esse:
„ Ipse autem, si voluerit, sanabit, neque quisquam alius,
„ Neque deorum immortalium, neque mortalium hominum.
Sic dixit: at ego ipsum respondens alloquebar;
„ Utinam enim ipsa anima & vita te possem
„ Privatum mittere domum Plutonis intra:
„ Adeò haud oculum utique sanabit neque Neptunus.

Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Κλῦθι, Ποσείδαον, γαιήοχε, κυανοχαῖτα·
Εἰ ἐτεόν γε σὸς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
Δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ' ἱκέσθαι,
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.
Κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὼς κυανοπρώροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
Νῆες ἐΰσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί·
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι,
Μήλων δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
Ῥέξας, μηρί' ἔκηον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
Νῆες ἐΰσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Κ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τὰ περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει, τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὃς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ οὔριον Ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ· ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες, κοιμωμένου Ὀδυσσέος, ὥστε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπονοοῦσι πρὸς Αἴολον· οὐ προσιεμένου δὲ τοῦ Αἰόλου τὸν Ὀδυσσέα, ἐπιθὼν ἀποπλέων, εἰς Λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται· παρ' οἷς

ἕνδεκα

Sic dixi: ille autem deinde Neptuno regi
Supplicabat, manus tendens ad cœlum stellatum;
„ Audi, Neptune, terram-continens, cærulee-crines:
„ Si reverà tuus sim, patremque te meum profiteris esse,
„ Da, ut ne Ulysses urbium-eversor in patriam veniat,
„ Filius Laërtis, in Ithacâ domum habens.
„ At si ei fatale est amicosque videre, & pervenire
„ Domum ad bene-ædificatam, & suam in patriam terram;
„ Sero male veniat, amissis omnibus sociis,
„ Nave in alienâ; inveniatque calamitates domi.
Sic dixit precans: eum autem audivit Neptunus.
Ceterùm ille rursus multo majore lapide sublato,
Misit circum-rotatum, intendit autem vim immensam.
Dejecit verò post navem nigram-prorâ,
Paululum abfuit autem, quin clavum extremum attingeret.
Inundavit verò mare decidente à petra: (ram ut-veniret.
Ipsam autem (*navim*) ulterius ferebat fluctus, adegitque prope ter-
Sed quando jam ad insulam pervenissemus, ubi scilicet cæteræ
Naves bonis-transtris-instructæ stabant confertæ, circum autem
Sedebant lugentes, nos expectantes semper; (socii
Navem quidem, illuc ubi-venissemus, subduximus in arenis,
Ipsique porrò exivimus in littus maris.
Pecudes autem Cyclopis cavâ ex navi sumptas,
Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali-portione.
Arietem autem mihi soli bene-ocreati socii,
Divisis ovibus, dederunt insuper: eum verò in littore
Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat,
Ubi-sacrificassem, femora incendebam: ille verò non curabat
Sed sane deliberabat, quo-pacto perderentur omnes (sacra;
Naves bonis-transtris-instructæ, & mihi dilecti socii.
Sic tunc quidem totâ die, ad solis occasum,
Sedebamus, epulantes carnesque immensas & vinum dulce.
Quandò verò sol occiderat, & tenebræ supervenerant,
Tum sane decubuimus in littore maris.
Quando autem mane-genita apparuit roseâ-digitos Aurora,
Tum verò ego socios adhortans jussi,
Ipsosque conscendere & rudentes solvere:
Illi verò statim ingrediebantur, & per transtra sedebant;
Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.
Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.

ODYSSEÆ HOMERI X. LIBRI

Argumentum.

Ea quæ apud Aeolum acciderunt narrat ventorum custodem, ut dederit Ulyssi secundum ventum Zephyrum, aliis ventis inclusis in utre: quem socii solventes dormiente Ulysse, videlicet in ipso aurum esse existimantes, redeunt ad Aeolum. Sed non recipiente Aeolo Ulyssem, illinc navigans ad Læstrygonas pervenit: apud quos undecim navibus amissis, una in

ἕνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας, μιᾷ εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παραγίνεται· καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρῳ λαχόντας ἐκπέμπει πευσομένους, τίνες οἱ κατοικοῦντες· μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πλὴν Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον, τὸ Μῶλυ, οὐδὲν βλάπτεται· ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν παραμείνας παρὰ τῇ Κίρκῃ, εἰς ᾅδου κατέρχεται.

Κάππα ἔχει Αἰόλου, Λαιστρυγόνος, ἔργα τε Κίρκης.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἱπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν·
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Ἔνθ' ὅγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτας.
Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
Ἤματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισιν
Εὕδουσ', ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι.
Καὶ μὲν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ᾔτεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν·
Δῶκε δέ μοι δείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο·
Ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν, ὅν κ' ἐθέλῃσι.
Νηΐ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
Ἀργυρέῃ, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα·
Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἐόντας.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων· οὐδέ τῳ ἄλλῳ
Δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἕταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
Ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
Λιΐδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,

Οἴκαδε

Aeæam insulam proficiscitur. Et cum Eurylocho dimidium sociorum sorte electum emisit, interrogaturos quinam essent inhabitatores. Transformatis autem illis in sues a Circe præter Eurylochum, ipse ad inquisitionem egressus, accepto a Mercurio medicamento moly, non est labefactus: imo etiam sociis pristinam naturam adeptis, postquam annum mansit apud Circen, ad inferos descendit.

K. Habet Aeoli, Lestrygonum, & Circes gesta.

IN Æoliam autem insulam pervenimus; ubi habitabat
Æolus Hippotades, charus immortalibus diis,
Natatili in insulâ; totam verò ipsam circa murus *est*
Æreus, infrangibilis; lævisque sursum-procurrit petra.
Hujus & duodecim liberi in ædibus nati sunt;
Sex quidem filiæ, sex autem filii pubescentes.
Ibi ille filias dedit filiis ut-essent uxores.
Hi verò semper apud patrem charum & matrem venerandam,
Convivantur; ipsisque cibaria varia apponuntur.
Odorata autem domus circum-personat aulâ
Die; nocte verò rursus apud pudicas uxores
Dormiunt, inque tapetibus & in tornatis lectis.
Et quidem ad horum pervenimus urbem & ædes pulchras.
Mensem verò totum amice-excipiebat me, & exquirebat singula,
De-Ilio, Argivorumque navibus, & reditu Achivorum:
At ego ei omnia accurate enarravi.
Sed quum jam & ego iter postulabam, atque hortabar
Dimittere, nihil quicquam ille abnuit, paravit autem deductionem;
Deditque mihi excoriatum utrem bovis novennis;
In eo verò procellosorum ventorum ligavit flatus,
Illum enim promum ventorum fecit Saturnius,
Et ut-compescat, & ut-cieat, quemcunque velit.
Nave verò in cavâ alligavit funiculo splendido
Argenteo, ut nequid præter-flaret vel paululum:
Ceterùm mihi flatum Zephyri immisit ad-flandum,
Ut ferret navesque & nos: neque sanè erat
Perfecturus: ipsorum enim periimus insipientiâ.
Per novem quidem dies continuo navigabamus noctesque & dies;
Decimâ verò jam apparebat patria terra:
Et jam ignem accendentes videbamus, prope existentes.
Ibi me quidem somnus occupavit defessum;
Semper enim pedem navis movebam; neque cuiquam alii
Dedi sociorum, ut citius perveniremus in patriam terram.
Socii autem verbis ad se invicem loquebantur,
Et me dixerunt aurumque & argentum domum reportare,
Doná ab Æolo magnanimo Hippotadâ.
Sic autem aliquis dicebat intuitus in proximum alium;
„ Papæ! ut hic omnibus gratus & magni-pretii est
„ Hominibus, quorumcunque in urbem & terram venerit.
„ Multas quidem ex Trojâ ducit res-pretiosas, pulchras,
„ Ex prædâ; nos verò contrà, idem iter emensi,

Οἴκαδε νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες·
Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα, ὅ,ττι τάδ' ἐστὶν,
Ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.
Ὣς ἔφασαν· βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων·
Ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
Τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
Κλαίοντας, γαίης ἄπο πατρίδος· αὐτὰρ ἔγωγε
Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
Ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
Ἢ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην·
Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηῒ
Κείμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ·
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δ' ἐκίχανον
Δαινύμενον, παρὰ ᾗ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
Ἑζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἐρέοντο·
Πῶς ἦλθες, Ὀδυσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
Ἦ μέν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπου τοι φίλον ἐστίν.
Ὣς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον, ἀχνύμενος κῆρ·
Ἄασάν μ' ἕταροί τε κακοὶ, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
Σχέτλιος· ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
Ὣς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο· πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
Ἔῤῥ' ἐκ νήσου θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζωόντων·
Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
Ἄνδρα τὸν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
Ἔῤῥ', ἐπειὴ ῥα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
Ἡμετέρῃ ματίῃ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
Ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
Ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς,
Τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δ', ἄργυφα μῆλα νομεύων·
Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.
Ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
Ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν·
Ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
Ἐν στόματι προὔχουσιν· ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν·
Ἔνθ' οἵγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
Πλησίαι· οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,

Οὔτε

„ In-patriam redimus vacuas manus habentes.
„ Et nunc ei hæc dedit gratificans præ amicitiâ
„ Æolus: sed age ocyùs videamus, quidnam hæc sint,
„ Quantum quid aurique & argenti utri insit.
Sic dicebant; consiliumque malum vicit sociorum:
Utrem quidem solverunt, venti autem omnes eruperunt.
Illos verò statim abreptos ferebat in-pontum procella
Flentes, terrâ à patriâ; at ego
Experrectus, in animo eximio deliberavi,
Utrum delapsus ex navi perirem in ponto,
An tacitus sustinerem, & adhuc vivis interessem:
Sed sustinui & mansi; tectus autem in navi
Jacebam: illæ verò ferebantur malo venti turbine
Rursus ad Æoliam insulam: gemebant autem socii.
Ibi verò littus conscendimus, & hausimus aquam:
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibumque gustaveramus atque potum,
Tum sane ego, præconem mihi ubi-asciveram & socium,
Ivi ad Æoli inclytas ædes: eum autem inveniebam
Convivantem apud suam uxorem & suos liberos.
Ingressi autem domum, ad fores in limine
Sedebamus: illi verò in animo obstupescebant, interrogabantque:
„ Quomodo venisti, Ulysses? quis tibi malus ingruit deus?
„ Certe quidem te accurate demittebamus, ut pervenires
„ In-patriam tuam, & domum, & sicubi tibi gratum sit.
Sic dixerunt; at ego alloquebar, mœrens corde;
„ Læserunt me sociique mali, insuperque somnus
„ Infaustus: sed medemini, amici; potestas enim penes vos.
Sic dixi, blandis demulcens verbis:
Illi verò muti facti-sunt; pater autem respondebat sermone,
„ Abi ex insulâ ocyus, pessime viventium:
„ Non enim mihi fas est excipere neque dimittere
„ Virum illum, qui diis invisus sit beatis.
„ Abi; quoniam sane diis invisus huc venis.
Sic locutus, demittebat ex-ædibus graviter gementem.
Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molestâ,
Nostrâ stultitiâ; quoniam non amplius apparebat reductio.
Per-sex-dies quidem continuò navigabamus noctesque & dies;
Septimâ verò venimus Lami ad excelsam urbem,
Telepylum Læstrygoniam, ubi pastorem pastor
Inclamat intrò-agens, alter verò exigens audit.
Ibi insomnis vir duplicem caperet mercedem,
Unam quidem pascendis-bobus, alteram verò pascendis candidis pecudibus:
Prope enim noctisque & diei sunt viæ.
Ibi postquam ad portum inclytum venissemus, quem circum petra
Excelsa est, continenter utrinque;
Littoraque prominentia è-regione sibi-invicem
In ostio procurrunt; angustus autem introitus est:
Ibi illi intus omnes tenebant naves remis-utrinque-agitatas.
Atque hæ quidem intra portum concavum ligatæ-erant
Propinquæ: nunquam enim attollebatur fluctus in ipso,

Neque

Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας.
Ἔστην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών·
Ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
Καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ᾗπερ ἄμαξαι
Ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
Κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,
Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον·
Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο,
Ὅστις τῶν εἴη βασιλεὺς, καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὗρον, ὅσην τ' ὄρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
Ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον·
Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων, ὡπλίσσατο δόρπον·
Τὼ δὲ δύ' ἀΐξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δ' ἀΐοντες
Φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
Οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
Βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει,
Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων.
Ἰχθῦς δ' ὣς, πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὼς κυανοπρώροιο.
Αἶψα δ' ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπῃσ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέῤῥιψαν, δείσαντες ὄλεθρον.
Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
Νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
Ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηΐ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
Ναύλοχον ἐς λιμένα, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
Ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ,

Καρπα-

Neque magnus, neque parvus; candida autem erat circum tran-
At ego solus tenui extra navem nigram, (quillitas.
Illic in extremâ-parte, è petrâ funibus ligatis.
Constiti verò, speculâ præruptâ conscensâ:
Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
Fumum autem solum videbamus à terrâ exurgentem.
Tum verò ego socios præmisi sciscitatum profectos,
Quinam viri essent supra terram pane vescentes;
Viris duobus electis, tertio præcone unà comite-addito.
Hi verò iverunt egressi *per* planam viam, qua utique plaustra
Ad-urbem ab excelsis montibus devehebant lignum.
Puellæ verò obvii-facti-sunt ante urbem aquanti,
Filiæ eximiæ Læstrygonis Antiphatæ.
Hæc quidem ad fontem descendebat pulchre-fluentem
Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant:
Illi verò astantes alloquebantur, interrogabantque,
Quisnam illorum esset rex, & quibus imperaret.
Illa verò valde cito patris ostendit excelsam domum.
Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum, mulierem
Invenerunt, velut montis verticem; horrueruntque illam. (utique
Illa autem continuò è foro vocabat inclytum Antiphatem,
Suum maritum, qui sane illis molitus est sævam mortem:
Statim uno correpto sociorum, apparavit-sibi cœnam:
Alteri verò duo conciti fugâ ad naves pervenerunt.
Cæterùm ille clamorem excitabat per urbem, audientes verò
Ibant fortes Læstrygones aliunde alius,
Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus;
Qui à petris viro-gravibus saxis
Jaciebant; statim autem malus strepitus per naves excitatus est,
Virorum pereuntium, naviumque simul fractarum.
Pisces verò tanquam, transfigentes, tristes epulas ferebant.
Dum illi hos perdebant profundum portum intra,
Intereà utique ego, gladio acuto extracto à femore,
Eo funes abscidi navis prorâ-cæruleæ.
Statim autem meos socios adhortatus jussi
Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.
Hi verò simul omnes remigabant, veriti mortem.
Libenter autem in pontum imminentes effugit petras
Navis mea; at reliquæ unà-omnes illic perierunt.
Hinc autem ulterius navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
Ææam verò ad insulam pervenimus: ibi autem habitabat
Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis,
Germana-soror prudentis Æetæ:
Ambo enim nati-sunt ex hominibus-lucem-præbente Sole,
Et matre ex Perse, quam Oceanus genuit filiam.
Hic verò ad littus nave appulimus tacite
Navium-capacem in portum, & deus aliquis dux erat.
Ibi tum egressi, duosque dies & duas noctes
Jacebamus, pariter & labore, & doloribus animum rodentes.
Sed quandò jam tertiam diem comas-pulchra complevisset Aurora,
Tum verò ego mea hasta sumpta & gladio acuto,

Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
Εἴπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἐνοπήν τε πυθοίμην.
Ἔϛην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
Καί μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἐλθεῖν, ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
Ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Δεῖπνον ἑταίροισιν δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
Ἧκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
Πιόμενος, (δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο·)
Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνησιν μέσα νῶτα
Πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
Εἴασ'· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε·
Πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, ἐϋςρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
Βῆν δὲ καταλοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔπως ἦεν ἐπ' ὤμου
Χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεώς· ἀνέγειρα δ' ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, παραςαδὸν ἄνδρα ἕκαςον·
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ,
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηῒ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε,
Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.
Ὣς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικύδεα δαῖτα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροι·
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον,
Εἴτις ἔτ' ἔςαι μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
Εἶδον γὰρ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
Νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐςεφάνωται·
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσῃ
Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.

Ὣς

Celeriter à nave ascendi in speculam,
Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
Steti autem, speculam in præruptam ubi-conscendissem,
Et mihi visus est fumus à terrâ latâ,
Circes in ædibus, per querceta densa & sylvam.
Cogitavi autem deinde in mente & in animo
Ire, atque sciscitari; postquam vidi atrum fumum.
Sic verò mihi cogitanti visum est satius esse,
Primum profectum ad navem celerem & littus maris,
Prandium sociis dare, præmittereque sciscitatum.
Sed quandò jam prope eram profectus navem remis-utrinque-agitatam,
Tum verò aliquis me deorum misertus est solum existentem,
Qui utique mihi excelsis-cornibus cervum magnum in viam ipsam
Misit: is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvæ
Potaturus, (dudum enim ipsum urgebat vis Solis:)
Illum verò ego egredientem per spinam medio tergo
Percussi, penitus autem hastile æreum transiit;
Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus, avolavitque anima;
Illi verò ego irruens, hastam æream ex vulnere
Extraxi, quam quidem illic reclinatam in terrâ
Reliqui; at ego avulsi virgultaque viminaque;
Funeque ad ulnæ-longitudinem bene-torto undique
Complicato, colligavi pedes ingentis monstri.
Ibam autem cervice ferens ad navem nigram,
Hastâ fultus, quoniam nequaquam erat in humero
Manu ferre alterâ; valde enim magna bellua erat.
Dejeci autem ante navem; excitavique socios
Blandis verbis, astans, viros-singulos;
„ O amici, nequaquam enim descendemus, afflicti licet,
„ In Plutonis ædes, antequam fatalis dies advenerit.
„ Sed agite, quamdiù *est* in navi celeri cibusque potusque,
„ Recordemur escæ; neque vexemur fame.
Sic dixi; illi verò ocyus meis verbis paruerunt:
Egressi autem è latebris, ad littus maris infructuosi
Admirabantur cervum; valde enim magna bellua erat.
Cæterùm postquam oblectati essent spectantes oculis,
Manibus lotis apparabant eximium convivium.
Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas & vinum dulce:
Quando autem sol occidit, & tenebræ advenerunt,
Utique tunc decubuimus in littore maris.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum verò ego concione factâ inter omnes locutus sum;
„ Audite meos sermones, mala licet patientes, socii:
„ O amici, neque enim scimus, ubi Occasus, neque ubi Aurora,
„ Neque ubi sol hominibus-lucem-præbens vadit sub terram,
„ Neque ubi resurgit; sed consultemus ocyus,
„ Siquod amplius sit consilium; ego autem non existimo esse.
„ Vidi enim, speculam in præruptam ubi ascendissem,
„ Insulam, quam pontus infinitus circumdat;
„ Ipsa verò humilis jacet: fumum autem in medio
„ Conspicatus sum oculis, per querceta densa & sylvam.

S-

Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Ἠρίθμεον· ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα·
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
Κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν.
Εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι, ἠδὲ λέοντες,
Τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
Οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
Οὐρῇσιν μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαιτῆθεν ἰόντα
Σαίνωσ', (αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ·)
Ὣς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες, ἠδὲ λέοντες,
Σαῖνον· τοὶ δ' ἔδδεισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
Ἔσταν δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἷα θεάων
Λεπτά τε, καὶ χαρίεντα, καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ὅς μοι κήδιστος ἑτάρων ἦν, κεδνότατός τε·
Ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν,
Καλὸν ἀοιδιάει, (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν,)
Ἢ θεὸς, ἠὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, ὀϊσσάμενος δόλον εἶναι.
Εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.
Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
Οἴνῳ Πραμνείῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ.
Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε,
Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τοπάρος περ.
Ὣς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
Πάρ ῥ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπόν τε κρανείης,
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον.
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἱέμενός περ,
Κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,

Καὶ

Sic dixi: illis verò confractum est charum cor,
Recordatis facinorum Læstrygonis Antiphatæ,
Cyclopisque violentiæ magnanimi, viros-devorantis.
Flebant autem stridule, uberes lacrymas profundentes:
Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
At ego bipartitò omnes bene-ocreatos socios
Numerabam; ducemque utrisque præbui:
Alterorum quidem ego dux-eram, alterorum verò Eurylochus deo-
Sortes autem in galeâ æreâ concutiebamus celeriter; (similis.
Exiliit verò sors magnanimi Eurylochi.
Perrexit autem *is* ire; unaque cum eo duo & viginti socii
Flentes; nos verò reliquerunt lugentes pone.
Invenerunt autem in convalle ædificatas ædes Circes
Politis lapidibus, conspicuo in loco.
Circa verò ipsam lupi erant montani atque leones,
Quos ipsa cicuraverat, postquam mala medicamina dedisset.
Neque illi sane irruerunt in viros, sed utique ipsi
Caudis longis adulantes assurrexerunt.
Ut verò cum circa dominum canes à convivio profectum
Adulantur, (semper enim fert delinimenta animi;)
Sic circa hos lupi fortibus-unguibus atque leones,
Adulabantur: illi verò timuerunt, ut viderunt gravia monstra.
Steterunt autem in vestibulo deæ comas-pulchræ:
Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchrâ,
Telam percurrentem ingentem, divinam; qualia dearum
Subtiliaque, & venusta, & splendida opera sunt.
His verò sermonem exordiebatur Polites princeps virorum,
Qui mihi charissimus sociorum erat, maximeque venerandus;
„ O amici; *intus* enim aliqua percurrens ingentem telam
„ Pulchre canit, (pavimentum autem totum resonat,)
„ Aut dea, aut fœmina; sed compellemus ocyus.
Sic utique dixit: illi verò compellabant vocantes:
Ea autem continuo egressa fores aperuit splendidas,
Et invitabat; illi verò unà omnes imprudentiâ sequebantur;
Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.
Collocavit verò *eos* introductos per sediliaque, thronosque,
Ipsisque caseumque & farinam & mel recens,
Vino Pramnio immiscebat; commiscebatque pani
Medicamina perniciosa, ut penitus oblivriscerentur patriæ terræ.
Cæterum postquam præbuissetque & *ii* ebibissent, statim deinde
Virga percussos intra haras concludebat.
Illi verò suum quidem habebant capita, vocemque, corpusque,
Et setas; at mens erat integra, ut antea scilicet.
Sic hi quidem flentes conclusi sunt: eis autem Circe
Glandem-ilignam, quernamque projecit, fructumque corni,
Ad edendum, qualia sues humi-cubantes semper edunt.
Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,
Nuncium de sociis relaturus, & amarum fatum.
Neque ullum proloqui poterat verbum, cupiens licet,
Cor dolore ingenti perculsus: ei autem oculi
Lacrymis implebantur: luctumque imaginabatur animus.
Sed postquam eum omnes admirati sumus interrogantes,

Tum

Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον·
Ἤιομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλὰ
Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἔνθα δέ τις μέγαν ἱςὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
Ἢ θεὸς, ἠὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, ὀϊσσάμενος δόλον εἶναι.
Οἱ δ' ἅμ' ἀϊςώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
Ὤμοιϊν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα.
Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
Οἶδα γὰρ, ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι, οὔτε τιν' ἄλλον
Ἄξεις σῶν ἑτάρων· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον
Φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εὐρύλοχ', ἤτοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
Ὣς εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον, ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας,
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
Ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόῤῥαπις ἀντεβόλησεν
Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς,
Πρῶτον ὑπηνήτῃ· τοῦπερ χαριεςάτη ἥβη·
Ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Πῆ δ' αὔτως, δύςηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
Χώρου ἄϊδρις ἐών; ἕταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
Ἔρχαται, ὥςε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
Ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι, οὐδέ σε φημὶ
Αὐτὸν νοςήσειν, μενέεις δὲ σὺ, ἔνθα περ ἄλλοι.
Ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἠδὲ σαώσω·
Τῆ τόδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
Ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκήσει κακὸν ἦμαρ.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης·
Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει
Φάρμακον ἐσθλὸν, ὅ τοι δώσω· ἐρέω δὲ ἕκαςα·
Ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπαΐξαι, ὥςε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνὴν,
Ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἑτάρους, αὐτόν τε κομίσσῃ·
Ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι
Μήτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
Μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείῃ.

Ὣς

Cum verò cæterorum sociorum narravit exitium;
„ Ivimus, ut jubebas, per querceta, inclyte Ulysses;
„ Invenimus in convalle ædificatas ædes pulchras
„ Politis lapidibus, conspicuo in loco.
„ Illic autem quædam magnam telam percurrens argute canebat,
„ Aut dea, aut mulier: hi verò compellabant vocantes.
„ Illa autem continuo egressa fores aperuit splendidas,
„ Et invitabat; hi verò simul omnes imprudentiâ sequebantur:
„ At ego substiti, suspicatus dolum esse.
„ Illi verò simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum
„ Apparuit: diu autem desidens speculabar.
Sic dixit: at ego gladium quidem argenteis-clavis-distinctum
Humeris circumjeci ingentem, æreum; circumque arcum.
Illum verò continuo jussi eandem viam præire.
At ille utrâque *manu* prehensis precabatur genubus,
Et me lugens verbis alatis allocutus est;
„ Ne me duc illuc invitum, Jovis-alumne, sed relinque hic:
„ Novi enim, quod neque ipse redibis, neque quenquam aliorum
„ Reduces tuorum sociorum: sed cum hisce ocyus
„ Fugiamus: adhuc enim effugere-poterimus malum diem.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Euryloche, sane tu quidem mane ibidem hoc in loco,
„ Edens & bibens, cavam apud navem nigram:
„ At ego ibo; dura enim mihi adest necessitas.
Sic fatus, à nave ascendebam, atque mari.
Sed cum jam eram, profectus sacras per valles,
Circes accessurus veneficæ ad magnam domum,
Ibi mihi Mercurius aureo-caduceo obviam-venit
Proficiscenti ad domum, adolescenti viro similis,
Primum pubescenti; cujus scilicet gratiosissima pubertas:
Inhæsitque mihi manui, verbumque dixit, & compellavit;
„ Quorsum verò temere, infelix, per juga vadis solus,
„ Locorum ignarus cum-sis? socii autem tibi illi in Circes-*ædibus*,
„ Conclusi sunt, ut sues densa latibula habitantes.
„ An eos liberaturus huc venis? neque te puto
„ Ipsum rediturum esse: manebis verò tu, ubi utique alii.
„ Sed age jam te ex malis expediam, atque servabo:
„ Accipe hoc medicamen bonum, habensque ad ædes Circes
„ Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.
„ Omnia autem tibi dicam perniciosa consilia Circes:
„ Apparabit tibi potionem-miscellaneam, injiciet verò medicamina
„ Sed neque sic incantare te poterit; non enim sinet (in escam:
„ Medicamen eximium, quod tibi dabo; dicam verò singula:
„ Quandò Circe te percutiat prælongâ virgâ,
„ Tum sane tu, gladio acuto stricto à femore,
„ In Circen irrue, quasi interficere cupiens.
„ Illa verò te subverita invitabit ad-concubitum:
„ Ibi tu nequaquam deinde recusa deæ cubile,
„ Ut tibi solvatque socios, teque ipsum benigne-excipiat:
„ Sed jube ipsam beatorum magnum juramentum jurare,
„ Nullum tibi ipsi damnum malum machinaturam-*se* aliud;
„ Ne te nudatum vilem & enervem reddat.

Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
Νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
Ἤια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Ἔνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην, ἀκαχήμενος ἦτορ.
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαϊ, ὄφρα πίοιμι·
Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξεν,
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων.
Ὣς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς οὔτι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
Ὅς κε πίῃ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων·
Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
Ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεὶ
Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης,
Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν, ὄφρα μιγέντε
Εὐνῇ καὶ φιλότητι, πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοὶ ἤπιον εἶναι;
Ἥ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις
Ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Ὄφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης;
Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν, ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
Τέσσαρες, αἵ οἱ δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασι.
Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων, ἀπό τ' ἀλσέων,
Ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἔνι ῥήγεα καλὰ,
Πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν·

Sic utique locutus præbuit medicamen Mercurius,
Ex terrâ evulsum, & mihi naturam ejus ostendit.
Radice quidem nigrum erat, lacti autem simile florem;
Moly autem ipsum vocant dii: difficile verò effossu
Viris utique mortalibus; dii autem omnia possunt.
Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympum,
Insulam per sylvosam; ego autem ad domus Circes
Ivi; multum verò mihi cor æstuabat profectò.
Steti autem in vestibulo deæ comas-pulchræ:
Ibi stans clamavi; dea autem meam audivit vocem.
Illa verò statim egressa fores aperuit splendidas,
Et invitabat: at ego sequebar, dolens corde.
Collocavit autem me introductum in throno argenteis-clavis-distincto,
Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat:
Apparavit autem mihi potionem-miscellaneam aureo poculo, ut biberem;
Immisitque medicamen, mala meditans in animo.
At postquam dederatque & ebiberam, neque me incantavit;
Virgulâ ubi-percussisset, verbumque fecit, dixitque;
„ Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis.
Sic dixit: ego verò, gladio acuto stricto à femore,
In Circen irrui, quasi interficere cupiens.
Illa verò vehementer exclamans sub-tercurrit & prehendit genua,
Et me lugens verbis alatis allocuta est?
„ Quis? unde es hominum; ubi tibi urbs atque parentes?
„ Stupor me tenet, quòd cum-biberis hæc medicamina non incantatus sis.
„ Minime enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit,
„ Quicumque hauserit, & primùm transmiserit septum dentium;
„ Tibi verò quædam in pectoribus indomabilis mens est.
„ Profectò tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper
„ Prædicabat venturum aureo-caduceo Mercurius,
„ E Trojâ reversum celeri cum nave nigrâ?
„ Sed age nunc in vaginam gladium pone: nos verò deinde
„ Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
„ *Cubili* & amore, confidamus nobis-invicem.
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ O Circe, quo autem pacto me jubes tibi mitem esse?
„ Quæ mihi sues quidem fecisti in ædibus socios;
„ Ipsum verò hic detinens dolos-meditans jubes
„ In thalamumque ire, & tuum conscendere lectum,
„ Ut me nudatum, vilem & enervem reddas?
„ Non ego voluerim tuum conscendere lectum,
„ Nisi mihi sustinueris, dea, magnum juramentum jurare,
„ Nullum mihi damnum malum machinaturam-*te* aliud.
Sic dixi: illa verò continuo abjurabat, ut jubebam.
At postquam jurâsset perfecissetque jusjurandum,
Tum verò ego Circes conscendi perpulchrum lectum.
Ancillæ autem honestæ in ædibus ministrabant
Quatuor, quæ ei domi famulæ sunt.
Natæ verò hæ utique sunt ex fontibus & à sylvis,
Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem injiciebat thronis stragula pulchra,
Purpurea supernè, infernè autem lintea subjiciebat:

Ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
Ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·
Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
Ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
Ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἕσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα·
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἥνδανε θυμῷ·
Ἀλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
Χεῖρας ἰάλλοντα, στυγερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
Ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίφθ' οὕτως, Ὀδυσεῦ, κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ,
Θυμὸν ἔδων; βρώμης δ' οὐχ ἅπτεαι, οὐδὲ ποτῆτος;
Ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι; οὐδ' ἔτι σε χρὴ
Δειδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Πρὶν λύσασθ' ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
Ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν, φαγέμεν τε κελεύεις,
Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην· Κίρκη δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρί, θύρας δ' ἀνέῳγε συφειοῦ,
Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
Ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
Ἄνδρες δ' αἶψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
Ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος.
Πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἤπειρόνδε.
Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσατε, ὅπλα τε πάντα·
Αὐτὸς δ' αἶψ' ἰέναι, καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους.

Ὣς

Altera verò ante thronos extendebat mensas
Argenteas, eisque imponebat aurea canistra:
Tertia autem cratere suave vinum miscebat
Dulce in argenteo, distribuebatque aurea pocula;
Quarta verò aquam ferebat, & succendebat ignem
Multum sub tripode magno; calefiebat autem aqua.
Cæterum postquam calefacta esset aqua in splendido aheno,
In balneum *me* inductum lavabat ex tripode magno,
Suaviter fusâ *aquâ* per caputque & humeros,
Donec mihi defatigationem animum-rodentem exemisset membris.
At postquam lavâsset & unxisset pingui oleo,
Lænamque mihi pulchram induisset, atque tunicam;
Collocavit me deinde introductum in throno argenteis-clavis-di-
Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat. (stincto,
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebete;
Ad-lavandum; juxta verò politam extendit mensam,
Victum autem veneranda proma apposuit ferens,
Ferculis multis appositis, largis de præsentibus.
Edere verò jubebat: meo autem non placebat animo;
Sed sedebam alia-cogitans, mala autem imaginabatur animus.
Circe verò ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum
Manus porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
Prope astans verba alata dixit;
„ Quid sic, Ulysses, sedes similis muto,
„ Animum rodens? cibum autem non attingis, neque potum?
„ Certe aliquem dolum alium suspicaris: neque te oportet
„ Timere; jam enim tibi à-contrà-juravi firmum juramentum.
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ O Circe, quis enim vir, qui æquus fuerit,
„ Prius sustinuerit gustare cibum atque potum,
„ Quam redemerit socios & oculis viderit?
„ Sed si revera ex-animo bibere, edereque jubes,
„ Libera; ut oculis videam dilectos socios.
Sic dixi: Circe autem ex ædibus ivit,
Virgam tenens in manu; foresque aperuit haræ,
Exegitque porcis similes novennibus.
Illi quidem deinde stabant ex-adverso; illa verò per eos
Obiens adungebat unicuique medicamen aliud. (duxerat
Eorum autem è membris quidem pili defluebant, quos ante pro-
Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe:
Viri autem statim facti-sunt juniores, quam antea fuerant,
Et multo pulchriores & majores aspectu.
Agnoverunt verò me illi, hæseruntque in manibus unusquisque.
Omnibus autem dulcis subortus est luctus; circumque domus
Horrendum resonabat; dea verò miserabatur & ipsa.
Prope autem me stans allocuta est nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Vade nunc ad navem celerem & littus maris:
„ Navem quidem omnium-primum subducite ad littus,
„ Possessiones verò in speluncis deponite, armaque omnia:
„ Ipse autem statim revertere, & adduc dilectos socios.

Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοίγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ·
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηῒ θοῇ ἐρίηρας ἑταίρους
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες περὶ βοῦς ἀγελαίας
Ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδ' ἔτι σηκοὶ
Ἴσχουσ', ἀλλ' ἁδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
Μητέρας· ὣς ἐμὲ κεῖνοι, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς εἰ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
Τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν, ἠδ' ἐγένοντο·
Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφὲς, ὣς ἐχάρημεν,
Ὡς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
Ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὣς ἔφαν· αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἤπειρόνδε,
Κτήματά τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα·
Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι,
Ὄφρα ἴδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
Πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
Ὣς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἥ κεν ἅπαντας
Ἢ σῦς, ἠὲ λύκους ποιήσεται, ἠὲ λέοντας·
Οἵ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ.
Ὥσπερ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
Ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς·
Τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὖδάσδε πελάσσαι,
Καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν· ἀλλά μ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·
Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
Ὣς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηῒ λέλειπτο,
Ἀλλ' ἕπετ'· ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας·
Δαινυμένους δ' ἄρα πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στοναχίζετο δῶμα.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτὴ

Ἠ μὲν

Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:
Perrexi autem ire ad navem celerem & littus maris.
Inveni deinde apud navem celerem dilectos socios,
Miserabiliter lugentes, uberes lachrymas profundentes.
Ut verò cum villaticæ vitulæ circum vaccas armentales
Profectas ad mandram, postquam herbâ se-saturaverint,
Omnes simul vitulantur adversæ; neque amplius stabula
Detinent, sed crebrò mugientes circum-currunt
Matres: sic *circum* me illi, postquam viderunt oculis,
Lachrymabundi fusi sunt; visusque est etiam ipsorum animus
Ita esse, ac si in patriam venissent & urbem suam
Asperæ Ithacæ, ubi & nutriti, atque nati sunt:
Et me lugentes verbis alatis allocuti sunt;
„ Tibi quidem reverso, Jovis alumne, sic gratulamur,
„ Ac si in Ithacam venissemus patriam terram:
„ Sed age, cæterorum sociorum narra interitum.
Sic dixerunt: ast ego allocutus sum blandis verbis;
„ Navem quidem omnium-primum subducamus in littus,
„ Possessionesque in speluncis deponamus, armaque omnia:
„ Vos autem properate me unà omnes sequi;
„ Ut videatis socios sacris in ædibus Circes,
„ Bibentes & comedentes: affatim enim habent.
Sic dixi: illi autem celeriter meis verbis paruerunt:
Eurylochus verò solus mihi detinebat omnes socios,
Et ipsos allocutus verba alata dixit;
„ Ah miseri, quò imus? quid mala appetitis ista,
„ Circes ad ædes ut-descendatis? quæ omnes
„ Aut sues, aut lupos reddat, aut leones;
„ Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate,
„ Sicut Cyclops fecit, quando ei ad caulam venerunt
„ Nostri socij, unàque hic audax comitatus est Ulysses:
„ Hujus enim etiam illi vecordiâ perierunt.
Sic dixit: at ego in mente cogitavi,
Stricto *gladio* longo, crasso à femore,
Illo ei abscissum caput ad solum dejicere,
Etiamsi consanguinitate *mihi* proximo, sed me socii
Mollibus verbis retinebant aliunde alius;
„ Jovis-alumne, hunc quidem sinemus, si tu jubes,
„ Hic apud navem manere, & navem custodire:
„ Nobis autem dux-*tu*-esto sacram ad domum Circes.
Sic locuti, à nave ascendebant atque mari.
Neque quidem Eurylochus cavam apud navem relictus est,
Sed sequebatur; veritus-est enim meas atroces minas.
Interea verò cæteros socios in ædibus Circe
Studiose lavitque, & unxit pingui oleo;
Circumque deinde lænas pulchras induit atque tunicas:
Epulantes autem omnes invenimus in ædibus.
Hi verò postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
Flebant lugentes; circum autem gemiscebat domus.
At prope me stans allocuta est nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Ne amplius nunc uberem luctum excitatis: novi etiam ipsa

Ἠμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰσόκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχείης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
Αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποθ' ὑμῖν
Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,
Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἑταῖροι·
Δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφαν· αὐτὰρ ἐμοίγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
Γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέστης,
Οἴκαδε πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη,
Ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγε νόσφι γένηαι.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·
Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
Οἴῳ πεπνῦσθαι· τοὶ δὲ, σκιαὶ ἀΐσσουσιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς Ἄϊδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μή τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηῒ μελέσθω·
Ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσσας,
Ἧσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρῃσιν.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηῒ δι' Ὠκεανοῖο περήσῃς,
Ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,

Μα-

„ Et quot in ponto passi-estis dolores pisciosò;
„ Et quot hostiles viri damna intulerunt in terrâ.
„ Sed agite, comedite cibum, & bibite vinum,
„ Donec rursus animum intra præcordia receperitis,
„ Qualem *habuistis*, quando primum relinquebatis patriam terram
„ Asperæ Ithacæ: nunc verò imbecilles & abjecti *estis*,
„ Semper erroris duri recordati; neque unquam vobis
„ Animus in lætitia *est*, quippe valde multa passi-estis.
Sic dixit: nobis autem continuo persuasus est animus generosus.
Illic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas, & vinum dulce:
Sed quando jam annus erat, & circumverterant horæ,
Mensibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt;
Utique tunc me evocato dixerunt dilecti socii;
„ Infelix, jam nunc memor-esto patriæ terræ,
„ Si tibi fatale est servari, & pervenire
„ Domum in excelsam, & tuam in patriam terram.
Sic dixerunt: at mihi persuasus est animus generosus.
Sic tum quidem toto die ad solis occasum
Sedebamus, epulantes carnes copiosas & vinum dulce:
Quando verò sol occidit, & tenebræ supervenerunt,
Illi quidem decubuerunt per ædes obscuras.
At ego Circes conscenso perpulchro lecto,
Ad-genua supplex-rogavi; dea verò meam audivit vocem;
Et ipsam compellans verba alata dixi;
„ O Circe, perfice mihi promissum, quod scilicet pollicita-es,
„ Domum *te me* missuram; animus nempe mihi impellitur jam,
„ Et cæterorum sociorum, qui mihi macerant charum cor,
„ Circa me lugentes; quandocunque tu seorsùm abfis.
Sic dixi: continuo verò respondebat nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Ne amplius nunc inviti mea manete in domo:
„ Sed aliam oportet primum viam perficere, & pervenire
„ In Plutonis domos, & formidabilis Proserpinæ,
„ Animam consulturos Thebani Tiresiæ,
„ Vatis cæci, cujus utique mens integra est;
„ Cui etiam mortuo mentem præbuit Proserpina,
„ Solus ut-sapiat; reliqui verò, umbræ circumvolitant.
Sic dixit: at mihi confractum est charum cor:
Flebam autem in lecto desidens, neque omnino animus
Volebat amplius vivere, & videre lumen solis.
Cæterùm postquam flendoque volutandoque satiatus-fueram,
Tum verò deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum;
„ O Circe, quisnam enim hujus itineris dux-erit?
„ Ad Orcum autem nondum quisquam pervenit nave nigrâ.
Sic dixi: continuo verò respondebat nobilissima dearum;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ-sit:
„ Malo autem erecto, velisque albis expansis,
„ Sede; illam verò tibi flatus Boreæ ferat.
„ Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
„ Ubi littusque humile & luci Proserpinæ,

Μακραί τ' αἴγειροι, καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι·
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι,
Κώκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ·
Πέτρη τε, ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
Ἔνθα δ' ἔπειθ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
Ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν, θῆλύν τε μέλαιναν,
Εἰς Ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
Ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων· ἔνθα δὲ πολλαὶ
Ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνειώτων.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
Μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῆαι· ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσεν·
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο Νύμφη
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον·
Ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους·
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
Ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ᾗσιν ἀρηρώς,
Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων, ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων·
Κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ᾗσιν
Ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν·
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθεν.
Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·

„ Excelsæque populi, & salices fructum-perdentes:
„ Navem quidem illuc appelle in Oceano profundo-vorticibus,
„ Ipse autem in Plutonis eas domum squalidam.
„ Ibi quidem in Acherontem Pyriphlegethonque fluunt,
„ Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus;
„ Rupesque *est*, & concursus duorum fluminum sonororum,
„ Illic autem deinde, heros, admotus propè, ut te jubeo,
„ Fossam fode magnitudine cubitalem quaquaversum:
„ Circa illam autem libamen funde omnibus mortuis,
„ Primum mulso, deinde verò dulci vino,
„ Tertium itidem aquâ; farinamque albam insperge.
„ Valde verò precare manium inania capita, *vovens*,
„ Ubi-veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quæcunque optima,
„ Sacrificaturum *te* in ædibus, pyramque impleturum rebus bonis.
„ Thresiæ verò separatim arietem sacrificaturum soli:
„ Prorsus-nigrum, qui inter oves excellat vestras.
„ Cæterum postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuo-
„ Ibi ovem marem sacrifica, fœmininamque nigram, (rum,
„ Ad Erebum versos; ipse verò seorsum aversus-sis,
„ Contendens ad fluvii fluenta: ibi verò multæ
„ Animæ accedent mortuorum defunctorum.
„ Tum verò deinde socios hortare & jube
„ Pecudes, quæ jam jaceant mactatæ sævo ferro,
„ Excoriatas comburere; votaque facere diis,
„ Præpotentique Plutoni, & formidabili Proserpinæ.
„ Ipse autem gladio acuto stricto à femore
„ Sede, neque sine manium inania capita
„ Ad sanguinem propè accedere, antequam Tiresiam sciscitatus-
„ Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum, (fueris.
„ Qui tibi dicat iter & mensuras viæ,
„ Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.
Sic dixit: statim autem aureo-folio venit aurora.
Mihi verò lænamque, tunicamque, vestimenta induit:
Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha
Tenuem & venustam, zonamque circumposuit lumbis
Pulchram, auream; capitique imposuit calyptram.
At ego per domum profectus hortabar socios,
Mollibus verbis astans virum unumquemque:
„ Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum;
„ Sed eamus: jam enim me monuit veneranda Circe.
Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.
Neque quidem vel illinc incolumes abduxi socios:
Elpenor nempe quidam erat minimus-natu, neque valde
Fortis in bello, neque mente sua aptus,
Qui mihi seorsum à sociis, sacris in ædibus Circes,
Refrigerii capiens decubuit vino-gravatus:
Moventium autem *se* sociorum tumultu & strepitu audito,
Repente experrexit, & oblitus-est mente suâ
Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam;
Sed recta de tecto decidit: ei autem cervix
Ex articulis fracta est: anima verò ad orcum descendit.
Venientibus autem illis ego sermonem dixi;

Φάσθε νύ που οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Ἑζόμενοι δὲ κατ' αὖθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας.
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
Ἤιομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Ἀρνειὸν κατέδησεν ὄϊν, θῆλύν τε μέλαιναν,
Ῥεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἔνθ', ἢ ἔνθα κιόντα;

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Λ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀπαγγέλλει, πῶς κατὰ Κίρκης ἐντολὰς εἰς ᾅδου κατῆλθε· καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου, τοῦ μάντεως, περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας· καὶ ὡς τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρωΐδας εἶδεν ἐν ᾅδου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἐς Ἴλιον συστρατευσάντων ἐνίους, καὶ τῶν ἐν ᾅδου κολαζομένων τινάς.

Λάμβδα δ' ἐν Ἀΐδεω ψυχαῖς ἐνετύγχαν' Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν, ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν·
Ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
Ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱστία ποντοπορούσης,
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο·
Ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε, πόλις τε,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος Φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὐδ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Οὐδ' ὅταν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
Ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἱλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
Ἤιομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
Ἔνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε,
Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Βόθρον ὄρυξα, ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χέομεν πᾶσιν νεκύεσσιν,

Πρῶτα

„ Existimatis jam fortassis domum, charam ad patriam terram
„ Profecturos: aliud verò nobis iter designavit Circe
„ Ad Plutonis domum, & formidabilis Proserpinæ,
„ Animam consulturos Thebani Tiresiæ.
Sic dixi: illis verò confractum est charum cor.
Desidentes autem illic flebant, vellebantque capillos:
Sed neque ullus profectus fiebat lugentibus.
At quando jam ad navem celerem & littus maris
Ibamus tristes, uberes lachrymas profundentes;
Interea utique vadens Circe ad navem nigram,
Masculam alligavit ovem, fœminamque nigram,
Facile clam-prætergressa: quis deum nolentem
Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectum?

ODYSSEÆ HOMERI XI. LIBRI

Argumentum.

E Narrat quomodo ad Circes mandata ad inferos descenderit: & quo pacto audiverit Tiresiam vatem de sua & cæterorum fortuna. Et ut Heroas & Heroidas viderit apud inferos, & matrem, & eorum qui ad Ilium militarunt, nonnullos: & eorum qui apud inferos puniuntur.

Λ. Apud Orcum animas convenit Ulysses.

CÆterum postquam ad navem venissemus & mare,
Navem quidem omnium-primum deduximus in mare vastum;
Malumque imposuimus & vela navi nigræ:
Pecudes autem sumptas induximus; ipsique deinde
Ingrediebamur dolentes, uberes lachrymas profundentes.
Nobis verò dein pone navem cæruleam-prorâ
Secundum ventum immisit, implentem-velum, bonum socium,
Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis.
Nos autem armis singulis ordinatis per navem
Sedebamus, hanc verò ventusque, gubernatorque dirigebat.
Hujus autem totâ-die extendebantur vela per-pontum vadentis;
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
Illa verò ad fines pervenit profundi Oceani:
Ibi autem Cimmeriorum erat virorum populusque civitasque,
Caligine & nebulâ tecti: neque unquam eos
Sol lucidus aspicit radiis,
Neque cum vadat ad cœlum stelliferum,
Neque cum rursus in terram de cœlo vertatur;
Sed nox perniciosa offunditur miseris mortalibus.
Navem quidem illuc profecti subduximus; pecudes autem
Exprompsimus; ipsique deinde propter fluentem Oceani
Ivimus, donec in locum pervenissemus, quem monuerat Circe.
Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
Tenebant; ego verò gladio extracto à femore
Fossam fodi, magnitudine cubitalem quaquaversus;
Circa eam autem libamina omnibus manibus,

Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον·
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
Ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπὲξ Ἐρέβευς νεκύων κατατεθνειώτων,
Νύμφαι τ', ἠΐθεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαί τ' ἀταλαὶ, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν,
Ἄνδρες ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
Οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
Θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἥμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου·
Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἄκλαυστον καὶ ἄθαπτον· ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
Ἔφθης πεζὸς ἐὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ, καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
Ἄψοῤῥον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἀϊδόσδε κατῆλθε.
Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
Πρός τ' ἀλόχου, καὶ πατρὸς, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
Οἶδα γὰρ, ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀΐδαο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·
Ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
Μή μ' ἄκλαυστον, ἄθαπτον, ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
Νοσφισθεὶς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
Ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν, ἅσσα μοι ἔστιν,
Σῆμά τέ μοι χεῦαι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ἀνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμὸν,
Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν.

Ὣς

Primum mulso, postea verò dulci vino,
Tertio demum aquâ; farinamque albam inspergebam.
Multum autem supplicabam manium inanibus capitibus, vovens,
Reversum in Ithacam, sterilem bovem, quæcunque optima,
Sacrificaturum me in ædibus, pyramque impleturum bonis;
Tiresiæ verò seorsim ovem sacrificaturum soli
Totum-nigram, qui inter pecudes excellat nostras.
Hos verò postquam votis precibusque, gentes mortuorum,
Precatus sum; pecudes utique prehensas jugulavi
Super fossam, fluebat autem sanguis ater; congregabantur verò
Animæ ex Erebo manium defunctorum,
Sponsæque, cœlibesque, & multa passi senes,
Virgunculæque tenellæ, recenti-luctu-affectum animum habentes:
Multi quoque vulnerati æratis hastis,
Viri in-bello-occisi, cruentata arma habentes,
Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alius,
Immenso clamore: me verò pallidus timor cepit.
Tum verò deinde socios adhortatus jussi,
Pecudes, quæ jam jacebant mactatæ sævo ferro
Excoriatas adolere, & vota-facere diis,
Fortique Plutoni, & horrendæ Proserpinæ.
At ego gladio acuto stricto à femore
Sedebam, neque sinebam manium inania capita
Ad-sanguinem prope accedere; priusquam Tiresiam sciscitatus-
Prima verò anima Elpenoris venit socii: (essem.
Nondum enim sepultus erat sub terrâ spatiosâ:
Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefletum & insepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo,
Et ipsum allocutus verba alata dixi:
„ Elpenor, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram?
„ Prius-venisti, pedes cum-fueris, quàm ego cum navi nigrâ?
Sic dixi: ille verò mihi plorans respondebat sermone;
„ Generose Laërtiade, consiliis-abundans Ulysses,
„ Læsit me dæmonis fatum malum, & copiosum vinum:
„ Circes autem in domo cubans non adverti,
„ Retrorsum ut-descenderem, profectus ad scalam longam,
„ Sed rectà de tecto decidi; mihique cervix
„ Ex articulis fracta est: anima verò ad inferos descendit.
„ Nunc verò te per eos qui pone-te-sunt, oro, non præsentes,
„ Per uxoremque, & patrem, qui te nutrivit, parvulus cum-esses,
„ Telemachumque, quem unicum in ædibus reliquisti:
„ Novi enim, quod hinc profectus ex domo Plutonis,
„ Insulam in Ææam appelles fabrefactam navem;
„ Ibi te deinde, rex, hortor recordari mei,
„ Ne me indefletum, insepultum profectus pone relinquas,
„ Digressus; nequa tibi deorum indignatio fiam:
„ Sed me combure cum armis, quæcumque mihi sint,
„ Tumulumque mihi aggere cani in littore maris,
„ Viri infelicis; etiam posteris audiendum:
„ Hæc mihi perfice, figeque super sepulcrum remum,
„ Quo etiam vivus remigabam, cum-essem apud meos soci-

Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἥμεθ'· ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων·
Εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνειυίης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
Τὴν ζωὴν κατέλειπον, ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
Αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε·
Τίπτ' αὖτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἠελίοιο,
Ἤλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξὺ,
Αἵματος ὄφρα πίω, καί τοι νημερτέα εἴπω.
Ὣς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
Κουλεῷ ἐγκατέπηξ'· ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινὸν,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
Νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ ὀΐω
Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἔτι μέν γε καὶ ὣς, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε,
Αἴκ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
Ὁππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον·
Βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει·
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας, νόστου τε μέδηαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηΐ τε, καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δήεις δ' ἐν πήματα οἴκῳ,
Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες·
Ἀλλ' ἦτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐῆρες ἐρετμὸν,
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
Ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμὸν,
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,

Οἴκαδ'

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Hæc tibi, ô infelix, perficiam & expediam.
Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
Sedebamus; ego quidem super sanguine gladium tenens;
Simulachrum verò ex-alterâ-parte socii multa loquebatur.
Supervenit autem anima matris defunctæ,
Autolyci filia magnanimi Anticlea,
Quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacram.
Hanc quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo;
Sed neque sic sinebam priorem, valde licet dolens,
Ad-sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam sciscitatus-
Supervenit verò anima Thebani Tiresiæ, (essem.
Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit & allocuta est;
„ Quid verò, ô infelix, relicto lumine solis,
„ Venisti, ut videas manes & immabilem locum?
„ Verum recede à fossa, amoveque gladium acutum,
„ Ut de-sanguine bibam, & tibi vera dicam.
Sic dixit: ego verò retrogressus gladium argenteis-clavis-distinctum
Vaginæ infixi: at postquam bibisset sanguinem nigrum,
Tum sane deinceps me verbis alloquebatur vates eximius;
„ Reditum quæris dulcem, illustris Ulysses;
„ Hunc verò tibi difficilem faciet deus: non enim puto
„ Latiturum te Neptunum, qui in te iram reposuit animo,
„ Iratus, quod ei filium charum excæcâsti.
„ Verum adhuc quidem & sic, mala licet patientes, perveneritis,
„ Si velis tuum animum cohibere & sociorum,
„ Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem
„ Trinacriam ad insulam, elapsus obscurum pontum:
„ Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
„ Solis, qui omnia videt & omnia audit.
„ Has si quidem illæsas sinas, reditusque memor-sis,
„ Etiam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis;
„ Sin lædas, tum tibi prædico exitium
„ Navique & sodalibus: ipse verò etiam si effugeris,
„ Serò male redibis, amissis omnibus sociis,
„ Nave in alienâ; inveniesque mala domi,
„ Viros superbos, qui tibi victum comedunt,
„ Ambientes divinam uxorem, & munera dantes:
„ Sed sane illorum injurias ulcisceris cum-adveneris.
„ Cæterum postquam procos in ædibus tuis
„ Interfeceris, sive dolo, sive palàm acuto ferro;
„ Proficiscere deinde, sumpto fabrefacto remo,
„ Donec ad illos perveneris, qui haud norunt mare
„ Viri, neque sale conditum cibum comedunt;
„ Neque sane hi norunt naves proras-rubras-habentes,
„ Neque fabrefactos remos, qui utique alæ navium sunt.
„ Signum verò tibi dicam valde manifestum, neque te latebit;
„ Quando utique tibi obviam factus alius viator
„ Dixerit te ventilabrum habere super splendido humero,
„ Tum sane terræ infixo fabrefacto remo,
„ Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
„ Ariete, tauroque, suumque marito verre,

Domum

Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήρᾳ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνειυίης·
Ἡ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματος, οὐδὲ ὃν υἱὸν
Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν, οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
Εἰπὲ, ἄναξ, πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἐόντα.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ῥηΐδιόν τοι ἔπος ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θείω·
Ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
Αἵματος ἄσσον ἴμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
Ὧι δέ κ' ἐπιφθονέεις, ὅδε τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.
Ὣς φαμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω
Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
Ἤλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμὸν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα,
Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι·
Μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔπως ἐστὶ περῆσαι,
Πεζὸν ἐόντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
Ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
Νηΐ τε, καὶ ἑτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
Εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Μῆτερ ἐμὴ, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζὺν,
Ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἦ δολιχὴ νοῦσος; ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
Ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
Ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει,
Ἦ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε, καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.

Σὸν

„ Domum revertere, faciasque sacras hecatombas
„ Immortalibus diis, qui cœlum latum habitant,
„ Omnibus prorsus ordine: mors verò tibi ex mari ipsi
„ Lenis admodum talis adveniet, quæ te occidat
„ Senectute sub molli confectum; circum autem populi
„ Felices erunt: hæc tibi vera dico.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Tiresia, hæc quidem quodammodo decreverunt dii ipsi.
„ Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
„ Matris hanc video animam defunctæ:
„ Illa autem tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
„ Dignata est palam aspicere, neque alloqui.
„ Dic, rex, quo-pacto me agnoscat talem esse.
Sic dixi: ille verò me rursus respondens allocutus est;
„ Facile tibi verbum dicam, & in mente ponam;
„ Quemcunque quidem sinas manium defunctorum
„ Ad-sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet;
„ Cui verò invideas, ille tibi abibit retro.
Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra
Tiresiæ regis, postquam vaticinia edixerat.
Ast ego illic manebam constanter, donec mater
Advenit, & bibit sanguinem nigrum: statim verò agnovit,
Et me lugens verbis alatis allocuta est;
„ Fili mi, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram,
„ Vivus cum-sis? difficile nempe hæc viventibus videre:
„ In-medio enim ingentes fluvii & gravia fluenta;
„ Oceanus quidem primum, quem nequaquam licet trajicere,
„ Peditem, nisi quis habeat fabrefactam navem.
„ Num jam demum à Trojâ errans huc venis
„ Cum navique, & sociis, longo tempore? necdum pervenisti
„ In Ithacam? neque vidisti in sedibus uxorem?
Sic dixi: at ego ipsam respondens allocutus sum;
„ Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis sedes,
„ Animam consulturum Thebani Tiresiæ.
„ Nondum enim prope veni Achaïam, neque nostram
„ Terram attigi; Sed semper habens erro ærumnam,
„ Ex quo primum secutus sum Agamemnonem nobilem
„ Ad Ilium equis-aptum, ut cum Trojanis pugnarem.
„ Sed age mihi hoc dic & vere narra,
„ Quodnam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis?
„ An diuturnus morbus; an Diana sagittis-gaudens
„ Suis mitibus telis superveniens occidit?
„ Dic item mihi & de-patre, & filio quem reliqui,
„ An adhuc apud illos meum munus, an aliquis jam
„ Virorum alius habeat; me autem non amplius putent rediturum?
„ Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque,
„ An maneat cum puero, & salva omnia custodiat;
„ An jam eam duxerit Achivorum, quicunque optimus?
Sic dixi: statim verò respondebat veneranda mater;
„ Et omninò illa quidem manet afflicto animo
„ Tuis in sedibus; ærumnosæ autem ei semper
„ Consumuntur noctesque diesque lacrymas-fundenti.

„ Tum

Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἕκηλος
Τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐΐσας
Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
Πάντες γὰρ καλέουσι· πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ,
Δέμνια, καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὕδει, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνι, ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷται·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος, τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
Πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί·
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
Σὸν πότμον γοόων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·
Οὔτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐΰσκοπος Ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν·
Οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα
Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλατο θυμόν·
Ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνειυίης·
Τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγε,
Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἴκελον, ἢ καὶ ὀνείρῳ,
Ἔπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα,
Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο;
Ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
Ὤ μοι τέκνον ἐμὸν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
Οὔτι σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
Ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν·
Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν,
Ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμός·
Ψυχὴ δ', ἠΰτ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται·
Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθα γυναικί.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἤλυθον, (ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια,)
Ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν, ἠδὲ θύγατρες·
Αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην·
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Οὐκ εἴων πιέειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν· ἡ δὲ ἑκάστη
Ὃν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας.
Ἔνθ' ἦτοι πρώτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,

„ Tuum verò nondum quis habet pulchrum munus; sed quietus
„ Telemachus prædia colit, & convivia æqualia
„ Epulatur, quæ decet principem virum curare;
„ Omnes enim invitant: pater autem tuus illic manet
„ In agro, neque in urbem proficiscitur: neque ei lecti,
„ Strata, & lenæ, & stragula splendida;
„ Sed ille hyeme quidem dormit, ubi mancipia, in domo,
„ In pulvere, prope focum; vilibus verò corpori vestimentis indu-
„ Ast ubi venerit æstasque, virensque autumnus, (tus est:
„ Undique illi per fertilem-partem vineæ vitiferæ
„ Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli:
„ Hic ille jacet dolens, ingentemque in mente dolorem auget,
„ Tuum fatum deflens: molesta autem insuper senectus urget.
„ Sic enim & ego perii, & fatum obii:
„ Neque me in ædibus jaculatrix-certa Diana
„ Suis mitibus telis superveniens interemit;
„ Neque aliquis me morbus invasit, qui utique maxime
„ Tabe invisa ex membris tollere-solet animum:
„ Sed me tuique desiderium, tuique curæ, inclyte Ulysses,
„ Tuaque benignitas dulci animo privarunt.
Sic dixit: Cæterum ego volebam mente cogitans
Matris meæ animam prehendere defunctæ:
Ter quidem aggressus-sum, amplectique me animus jubebat;
Ter autem mihi ex manibus, instar umbræ, vel & somnii,
Avolavit: mihi verò dolor acutus exortus est ex-animo magis;
Et ipsam allocutus verba alata dixi;
„ Mater mea, cur me non manes amplecti-te cupientem,
„ Ut etiam apud inferos, charis circa manibus amplexi,
„ Ambo tristi satiemur luctu?
„ Nunquid mihi simulachrum hoc inclyta Proserpina
„ Immisit, ut adhuc magis lamentans ingemiscam?
Sic dixi: statim verò respondit veneranda mater;
„ Eheu, fili mi, supra omnes infelix viros,
„ Minime te Proserpina, Jovis filia, deludit,
„ Sed hæc conditio est mortalium, cum mortui fuerint:
„ Non enim amplius carnesque & ossa nervi habent,
„ Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
„ Absumit, ubi primum reliquerit alba ossa animus:
„ Anima verò, tanquam somnium, avolans volitat.
„ Sed in lucem celerrime contende; hæc autem omnia
„ Scias, ut etiam in-posterum tuæ dicas uxori.
Nos quidem sic verbis colloquebamur: mulieres autem
Accesserunt, (incitabat enim inclyta Proserpina,)
Quotquot optimatum uxores erant, atque filiæ:
Hæ utique circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Cæterum ego consultabam, quo-pacto interrogarem singulas:
Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium;
Stricto acuto gladio, crasso à femore,
Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.
Illæ verò deinceps accedebant; unaquæque autem
Suum genus narrabat: ego verò interrogabam omnes.
Hic sane primum Tyro vidi nobili-patre-natam,

Quæ

Ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
Ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
Ὃς πολὺ κάλλιςος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι·
Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος,
Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιςάθη, οὔρεϊ ἶσον,
Κυρτωθέν· κρύψεν τε θεὸν, θνητήν τε γυναῖκα·
Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Χαῖρε, γύναι, φιλότητι· περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ,
Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
Ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀτιταλλέμεναί τε.
Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνῃς·
Αὐτὰρ ἐγώ τοί εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη, Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα·
Τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
Ἀμφοτέρω· Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
Ναῖε πολύῤῥηνος· ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι.
Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην.
Τὴν δὲ μέτ', Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι·
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφίονά τε, Ζῆθόν τε,
Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
Τὴν δὲ μέτ', Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα,
Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα·
Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύων υἱὸς, μένος αἰὲν ἀτειρής.
Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάςην,
Ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο,
Γημαμένη ᾧ υἷϊ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας
Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυςα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,
Καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς·
Ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
Ὧι ἄχεϊ σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐριννύες ἐκτελέουσι.
Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα· τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν, ἑὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
Ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο·
Ὃς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυηΐῳ ἶφι ἄνασσεν,
Ἡδὲ Πύλου βασίλευε· τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέςορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
Τοῖσι δ' ἔπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,

Τὴν

Quæ dixit Salmonei eximii *se* filiam esse;
Dixitque Cretheï *se* uxorem esse Æolidæ:
Quæ fluvium amavit Enipeum divinum,
Qui longe pulcherrimus fluviorum super terram labitur:
Et *ea* propter Enipei versabatur pulchra fluenta.
Huic verò cum-se-assimilâsset terram-cingens Neptunus,
In ostiis fluvii accubuit vorticosi:
Purpureus autem fluctus circumstitit, monti æqualis,
Curvatus; absconditque deum, mortalemque fœminam;
Solvit autem virgineam zonam, somnumque offudit.
Cæterum postquam perfecisset deus amatoria opera,
Inhæsit sane ei manui, verbumque dixit, & compellavit;
„ Gaude, mulier, amore-*hoc*: circumvoluto autem anno,
„ Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus
„ Immortalium: tu verò eos cura enutrique.
„ Nunc autem i ad domum, & contine-te, neque mentionem
„ At ego tibi sum Neptunus terræ-quassator. (feceris;
Sic locutus, pontum subiit fluctuantem.
Illa autem gravida-facta, Peliam peperit & Neleum;
Qui fortes ministri Jovis magni fuerunt
Ambo: Pelias quidem in spatiosa Iaolco
Habitabat abundans-pecore; hic verò in Pylo arenosa.
Alios verò Cretheo peperit regina mulierum,
Æsonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem-equis.
Post hanc verò, Antiopen vidi, Asopi filiam;
Quæ utique & Jovis gloriabatur in ulnis se-dormiisse;
Et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque,
Qui primi Thebarum sedem condiderunt septem-portas-habentium,
Turribusque munierunt; quoniam non absque-turribus poterant
Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent.
Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,
Quæ scilicet Herculem audacem, animum-leonis-habentem,
Peperit, in ulnis Jovis magnanimi commista:
Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;
Quam habuit Amphitryonius filius, robore semper indomitus.
Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicasten,
Quæ ingens facinus commisit insipientia mentis,
Nupta suo filio; ille verò suum patrem ubi-interfecisset,
Eam uxorem-duxit: statim verò *hæc* vulgata dii fecerunt homini-
Sed ille quidem in Thebe amabili dolores patiens, (bus;
Cadmëis imperabat, deorum dira per consilia:
Illa autem abiit in orcum validas-portas-habentem, firmum,
Deligato laqueo sublime ab alta trabe,
Suo dolore correpta; illi verò dolores reliquit pone
Valde multos, quotquot scilicet matris Furiæ efficiunt.
Et Chlorin vidi perpulchram; quam olim Neleus
Uxorem-duxit, suam ob pulchritudinem postquam dedisset innu-
Minimam-natu filiam Amphionis Jasidæ: (mera sponsalia,
Qui quondam in Orchomeno Minyëo fortiter imperabat;
Atque in Pylo regnabat: peperit autem *ea* illi insignes liberos,
Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque magnanimum.
Post hos autem eximiam Pero peperit miraculum hominibus,

Quæ-

Τὴν πάντες μνώοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
Τῷ ἐδίδου, ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους
Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης
Ἀργαλέας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
Ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
Δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
Ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρον' ἐγείνατο παῖδε,
Κάςορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα·
Τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα·
Οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἶσα θεοῖσι.
Τὴν δὲ μέτ', Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν,
Εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, (μινυνθαδίω δὲ γενέσθην,)
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην·
Οὓς δὴ μηκίςους θρέψε ζείδωρος Ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίςους, μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα·
Ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ
Φυλόπιδα ςήσειν πολυάϊκος πολέμοιο·
Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο·
Ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,
Ἀμφοτέρω· πρὶν σφῶϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυν εὐανθέϊ λάχνῃ.
Φαίδρην τε, Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἥν ποτε Θησεὺς
Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔσχε
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρίῃσι.
Μαῖράν τε, Κλυμένην τε ἴδον, ςυγερήν τ' Ἐριφύλην,
Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ θύγατρας·
Πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθεῖτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὥρη
Εὕδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
Ἢ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς, ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται εἶναι,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας;
Ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐςιν· ἕκαςος δ' ἔμμορε τιμῆς·
Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα

Οὕτω

Quam omnes ambiebant vicini: neque omnino Neleus
Illi dabat, qui non camuras boves latis-frontibus
Ex Phylace abegisset roboris Iphiclei
Difficiles-*abactu*: has verò solus pollicitus est vates eximius
Abacturum *se*: grave autem dei fatum impedivit,
Vinculaque sæva, & bubulci agrestes.
Sed cum jam mensesque & dies exacti essent,
Rursus circumvoluto anno, & advenissent horæ;
Tum verò demum ipsum solvit vis Iphiclea,
Vaticinia omnia locutum: Jovis autem perficiebatur consilium.
Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,
Quæ ex Tyndaro magnanimos peperit filios,
Castoremque equorum-domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem;
Quos ambos vivos detinet alma terra;
Qui etiam infra terram, honorem à Jove habentes,
Interdum quidem vivunt alternis-diebus, interdum autem rursus
Mortui sunt: honorem verò sortiti sunt æqualiter diis.
Post hanc autem, Iphimediam, Aloëi uxorem,
Aspexi, quæ sane dicebat Neptuno se commixtam fuisse:
Et peperit utique duos filios, (brevis autem vitæ fuerunt,)
Otumque deo parem, inclytumque Ephialtem;
Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,
Et longe pulcherrimos, post inclytum Orionem:
Novennes etenim hi etiam novem-cubitorum erant
Latitudine; at longitudine erant novem-ulnarum.
Qui etiam immortalibus minabantur, in Olympo
Certamen moturos-*se* tumultuosi belli:
Ossam Olympo conati sunt imponere, at Ossæ
Pelium nemorosum; ut cœlum scansile esset.
Et sane perfecissent, si ad pubertatis mensuram pervenissent:
Sed perdidit *eos* Jovis filius, quem comas-pulchra peperit Latona,
Ambos: antequam ipsis sub temporibus pili
Florerent, tegerentque mentum florenti lanugine.
Phædramque, Procrinque vidi, pulchramque Ariadnam,
Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus,
Ex Cretâ in fœcundum-solum Athenarum sacrarum,
Duxit quidem, sed non potitus est: anteà nempe ipsam Diana
Diâ in circumfluâ, Bacchi testimonio. (detinuit
Mæramque, Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylen,
Quæ aurum pro dilecto marito accepit pretiosum.
Omnes verò non ego dixero, neque nominavero,
Quotquot Heroüm uxores vidi, & filias;
Prius enim etiam nox periret divina: sed & hora
Dormiendi *mihi*, sive ad navem celerem digresso ad socios,
Sive hic: deductio autem diis, vobisque curæ-erit.
Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio;
Voluptateque tenebantur per domum obscuram.
His verò Arete candida-ulnis exordiebatur sermonem;
„ Phæaces, quomodo vobis vir hic videtur esse,
„ Formaque, magnitudineque, atque mente intus æqua?
„ Hospes verò itidem meus est; unusquisque autem particeps-est
„ Ideò ne festinantes dimittite, neque dona (honoris:

„ Sic

Οὕτω χρηΐζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὕμμιν
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέονται.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων, ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ὕμμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
Μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε, ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσαι ἔπος, αἴ κεν ἔγωγε
Ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
Ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰσόκε πᾶσαν
Δωτίνην τελέσω· πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
Πομπὴν τ' ὀτρύνοιτε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι·
Καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' ἐΐσκομεν εἰσορόωντες,
Ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
Σοὶ δ' ἔνι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί·
Μῦθον δ', ὡς ὅτ' ἀοιδὸς, ἐπισταμένως κατέλεξας
Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ, κήδεα λυγρά.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
Εὕδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
Καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
Εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεῦσαι
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·
Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀϋτὴν,
Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ
Ἁγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος, ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν·
Κλαῖε δ' ὅγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,

„ Sic egenti inhibete: multa enim vobis
„ Bona in ædibus, deorum benignitate, jacent.
Inter hos autem & locutus est senex Heros Echenëus,
Qui sane Phæacum virorum maximus-natu erat;
„ O amici, non utique vobis à scopo neque præter decorum
„ Loquitur regina prudens; sed obedite:
„ Alcinöo autem ex ipso pendet opusque, dictumque.
Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque;
„ Hoc quidem ita demum peractum erit verbum, si ego
„ Vivus Phæacibus navigandi-studiosis imperem.
„ Hospes autem sustineat, valde licet reditum desiderans,
„ Omnino igitur expectare in crastinum, donec totum
„ Munus perficiam: deductio autem viris curæ-erit
„ Omnibus, potissimum autem mihi; hujus enim imperium est in
Huic autem respondens allocutus est prudens Ulysses; (populo.
„ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
„ Si me etiam in annum jusseritis hic manere,
„ Deductionemque apparaveritis, & splendida dona dederitis,
„ Etiam hoc mallem, & multo utilius esset,
„ Pleniori cum manu charam patriam pervenire;
„ Et magis honorabilis & charior viris essem
„ Omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum.
Huic autem rursus Alcinöus respondit, dixitque;
„ O Ulysses, hoc quidem neutiquam te suspicamur aspicientes,
„ Impostoremque esse & fallacem, perinde ut multos
„ Pascit terra nigra late-dispersos homines,
„ Mendaciaque concinnantes; unde quis neque suspicaretur:
„ Tibi verò inest quidem elegantia verborum, inest & mens bo-
„ Historiam verò, ut & cantor, scite recensuisti (na;
„ Omniumque Argivorum, tuique ipsius dolores tristes.
„ Sed age mihi hoc dic, & accurate narra;
„ Si quos eximiorum sociorum videris, qui teipsum
„ Ad Ilium unà comitati sunt, & illic fatum obierunt.
„ Nox autem hæc valde longa, immensa; neque adhuc tempus
„ Dormiendi in ædibus: tu autem mihi dic mira opera.
„ Etiam in auroram divinam sustinerem, quando mihi tu
„ Sustineres in ædibus tuos dolores narrare.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
Alcinöe rex, omnium clarissime populorum,
Tempus quidem multi sermonis, tempus verò & somni:
Sin adhuc audire utique cupis, haud ego
His tibi recusavero & miserabiliores alios narrare
Dolores meorum sociorum, qui scilicet posteà perierunt:
Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,
In reditu verò perierunt, malæ consilio fœminæ.
Cæterum postquam animas quidem dispersisset huc atque illuc
Casta Proserpina mulierum fœminarum,
Supervenit deinde anima Agamemnonis Atridæ
Dolens; circumque aliæ congregatæ-erant, quæcunque simul-
Domo in Ægisthi perierunt & fatum obierunt. (cum eo
Agnovit verò statim me ille, postquam bibisset sanguinem nigrum;
Flebat autem is vehementer, uberes lachrymas stillans,

Πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἲς ἔμπεδος, οὐδέ τι κῖκυς,
Οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἠὲ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν;
Ἠέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιταμνόμενον, ἠδ' οἰῶν πώεα καλὰ,
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠδὲ γυναικῶν;
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμὴν,
Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·
Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε, μόρον τε,
Ἔκτα, σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, οἶκόνδε καλέσσας,
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
Νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὡς ἀργιόδοντες,
Οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
Ἢ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
Ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας
Μουνὰξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς,
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Ἀΐδαο,
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν, σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
Ὣς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς,
Ἥ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται·
Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικὲς,
Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον· ἤτοι ἔφην γε
Ἀσπάσιος παίδεσσιν, ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν,
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λύγρ' εἰδυῖα,
Ἥ τε κατ' αἶσχος ἔχευε, καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐκπάγλως ἤχθηρε, γυναικείας διὰ βουλὰς,
Ἐξ ἀρχῆς· Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί·
Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι,
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν, ὅν κ' εὖ εἰδῇς,
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.

Ἀλλ'

Extendens ad me manus, attingere cupiens:
Sed non amplius ei aderat vis firma, neque omninò potentia,
Qualis scilicet antea erat in flexilibus membris.
Illum quidem ego & flevi conspicatus, misertusque sum in animo,
Et ipsum compellans verbis allocutus sum;
„ Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
„ Quodnam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis?
„ An te scilicet in navibus Neptunus domuit,
„ Excitato sævorum ventorum immenso flatu?
„ An te hostiles viri læserunt in terrâ
„ Boves prædantem, atque ovium greges pulchros,
„ An pro urbe pugnantem, sive fœminis?
Sic dixi: ille autem me statim respondens allocutus est;
„ Inclyte Laërtiade, solers Ulysses,
„ Neque me sane in navibus Neptunus domuit,
„ Excitato sævorum ventorum immenso flatu;
„ Neque me hostiles viri læserunt in terra:
„ Sed mihi Ægisthus structâ morteque fatoque,
„ Occidit, cum perniciosa uxore, ad domum ubi vocasset,
„ Convivio-exceptū, quemadmodū quis occidit bovem ad præsepe.
„ Sic perii miserabilissima morte; circum autem alii socii
„ Continuo occidebantur, ut sues albi-dentibus,
„ Qui scilicet *mactantur* in locupletis viri præpotentis
„ Aut nuptiis, aut convivio-collatitio, aut epulis lautis.
„ Jamjam *tu* quidem multorum virorum cædi interfuisti,
„ Separatim interfectorum, & in asperâ pugnâ;
„ Sed illa potissimùm conspicatus misertus esses animo,
„ Ut circa craterem, mensasque plenas,
„ Jacebamus in domo; pavimentum autem totum sanguine fluebat.
„ Miserabilissimam autem audivi vocem Priami filiæ,
„ Cassandræ, quam occidebat Clytæmnestra dolosa
„ Juxta me: at ego ad terram manus elevans
„ Jaciebam moriens, ad gladium *captandum*; illa autem impudens
„ Secessit; neque mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,
„ Manibus oculos comprimere, atque os constringere.
„ Adeò non gravius & improbius aliud muliere,
„ Quæcunque scilicet talia in mentem facinora induxerit;
„ Quale utique & illa patravit facinus indignum,
„ Cui-virgo-nupserat structa marito cæde: sane putabam quidem
„ Gratum *me* liberis, atque famulis meis,
„ Domum venturum: illa verò apprime exitialia callens,
„ Sibique infamiam offudit, & futuris in posterum
„ Fœmineis mulieribus; etiam *ei* quæ proba fuerit.
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Papæ! certe valde utique genus Atrei altitonans Jupiter
„ Vehementer odit, fœminea propter consilia,
„ Ab initio: Helenæ quidem causa periimus multi;
„ Tibi verò Clytæmnestra dolum struxit procul absenti.
Sic dixi: ille autem me protinus respondens allocutus est;
„ Ideò jam nunquam etiam tu vel uxori mansuetus sis;
„ Neque ei sermonem omnem revela, quem bene noveris;
„ Sed aliud quidem dic, aliud verò & celatum sit.

Ἀλλ' οὐ σοί γ', Ὀδυσεῦ, φόνος ἔσσεται ἔκ τε γυναικὸς·
Λίην γὰρ πινυτή τε, καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα οἶδε,
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ,
Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ,
Ὄλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
Καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται, ἣ θέμις ἐςίν·
Ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιςὰ γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
Ἤ που ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Ἤ που πὰρ Μενελάῳ, ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέςης.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω συγεροῖσιν
Ἕσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄριςος ἔην εἶδός τε, δέμας τε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
Πῶς ἔτλης Ἄϊδόσδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴτινα βουλὴν
Εἴποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην·
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά· σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ,
Οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω·
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν, ἶσα θεοῖσιν,
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν,
Ἐνθάδ' ἐών· τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζευ, Ἀχιλλεῦ.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἔνισπε,
Ἢ ἕπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί.
Εἰπὲ δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
Ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,

„ Sed haud tibi, Ulysses, exitium erit utique ex uxore;
„ Valdè enim sapiensque *est*, & bene in mente consilia novit,
„ Filia Icarii, prudens Penelope.
„ Profecto quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos,
„ Abeuntes ad-bellum; filius autem ei erat ad mamillam,
„ Infans, qui alicubi nunc sane in virorum sedet numero,
„ Felix: certe enim eum pater charus videbit, ubi-venerit,
„ Et ille patrem amplectetur; ut fas est.
„ Mea autem ne quidem filii *me* saturari uxor
„ Oculis permisit; prius nempe me occidit & ipsum.
„ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente recondе tuâ;
„ Clàm, neque palam, charam in patriam terram
„ Navem appelle; quoniam non ampliùs fidendum est fœminis.
„ Sed age mihi hoc dic, & vere narra,
„ Sicubi adhuc viventem audiatis filium meum,
„ Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosâ,
„ Sive alicubi apud Menelaum, in Sparta lata:
„ Nondum enim mortuus est in terra nobilis Orestes.
Sic dixit; at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Atride, quid me hæc interrogas? neque *enim* quicquam scio,
„ Vivatne ille, an mortuus sit: malum autem vana loqui.
Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
Stabamus dolentes, uberes lachrymas profundentes.
Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & eximii Antilochi,
Ajacisque, qui præstantissimus erat formaque corporeque
Cæterorum Danaorum, post eximium Pelidem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
Et lamentans verba alata dixit;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Infelix, quodnam adhuc majus in mente molieris facinus?
„ Quo-pacto ausus-es ad inferos descendere, ubi scilicet mortui
„ Sensuum-expertes habitant, hominum simulachra defunctorum?
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Achilles, Pelei fili, longe præstantissime Achivorum,
„ Veni Tiresiæ propter vaticinium; si quod consilium
„ Diceret, quo-pacto Ithacam ad asperam pervenirem:
„ Necdum enim prope veni Achaïam, necdum nostram
„ Terram conscendi; sed semper habeo mala: te verò, Achilles,
„ Nullus vir majorum beatior, neque sane posterorum:
„ Antea etenim te vivum honorabamus æque ac deos,
„ Argivi; nunc rursus late imperas mortuis,
„ Hic existens; ideò neutiquam mortuus tristeris, Achilles.
Sic dixi: ille autem me protinus respondens allocutus est;
„ Ne jam mihi mortem consolare, inclyte Ulysses:
„ Mallem rusticus existens mercede-servire alii
„ Viro inopi, cui haud victus multus esset,
„ Quam omnibus manibus defunctis imperare.
„ Sed age mihi de filio meo generoso sermonem dic,
„ An pergat ad bellum inter-primos-pugnator esse, an & non.
„ Dic etiam mihi, de Peleo eximio si quid audiveris,
„ An adhuc teneat honorem multos apud Myrmidonas.

Ἤ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
Τῷ κε τέῳ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Οἳ κεῖνον βιόωνται, ἐέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἤτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔτι πέπυσμαι·
Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐΐσης
Ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἤτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλὰς,
Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νεικέσκομεν οἴω.
Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοὶ,
Οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
Ἥρω' Εὐρύπυλον· πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων·
Κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον, μετὰ Μέμνονα δῖον.
Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειὸς,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι·
Ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου·
Κεῖνον δ' οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
Δάκρυ' ὀμορξάμενον· ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἱκέτευεν
Ἱππόθεν ἐξίμεναι· ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην,
Καὶ δόρυ χαλκοβαρὲς, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
Ἀσκηθὴς, οὔτ' ἂρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
Οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἷά τε πολλὰ
Γίνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
Ὣς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
Φοίτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Γηθοσύνη, ὅ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνειώτων
Ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη.
Οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
Νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
Τήν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ,
Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

„ An ipsum despiciunt per Helladaque Phthiamque,
„ Eo-quod ipsum senium occupet manusque pedesque.
„ Non enim ego adjutor *sum* sub splendore Solis,
„ Talis existens, qualis olim in Troja lata
„ Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.
„ Si talis venirem vel paullisper in patris domum,
„ Tum cuivis terribiliter-ostenderem *meum* robur & manus in-
„ *Eorum*, qui illum violant, arcentque ab honore. (victas,
Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum;
„ Profecto quidem de Peleo eximio nihil audivi;
„ Sed tibi de filio utique Neoptolemo charo
„ Omnem veritatem dicam, ut me jubes:
„ Ipse enim illum ego cava in navi æquali,
„ Duxi ex Scyro ad bene-ocreatos Achivos.
„ Profecto quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
„ Semper primus dicebat, & non ab-errabat sermone:
„ Nestorque deo-par & ego contendebamus soli.
„ At quum circa urbem Trojam pugnabamus Achivi,
„ Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
„ Sed longe præcurrebat, suo robore nulli cedens;
„ Multos autem viros trucidavit in aspera pugna:
„ Omnes verò non ego dixero, neque nominavero;
„ Quantum populum occideret propugnans pro Argivis.
„ Sed quomodo Telephidem interfecerit ferro,
„ Heröem Eurypylum; multi autem circa eum socii
„ Cetëi trucidabantur, muliebria propter dona:
„ Illum sane pulcherrimum vidi, post Memnona nobilem.
„ Cæterum quum in equum conscendimus, quem fabricavit Epëus,
„ Argivorum optimates, commissa autem mihi erant omnia,
„ Et ut-aperirem densas insidias, & ut-concluderem:
„ Hic alii Danaorum ductores, atque principes,
„ Lachrymasque abstergebant, subtremebantque membra cujus-
„ Illum autem nunquam omninò ego vidi oculis, (que;
„ Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis
„ Lachrymas abstergentem: verum is mihi multum supplicabat
„ Ab equo ut-exiret; gladii autem prensabat capulum,
„ Et hastam ære-gravem; mala verò Trojanis moliebatur.
„ Sed quando jam Priami urbem depopulati sumus excelsam,
„ Portionem & munus eximium habens, navem conscendebat
„ Incolumis, neque eminus-ictus acuto ære,
„ Neque cominus vulneratus; uti sæpius
„ Fit in bello; permiste etenim furit Mars.
Sic dixi: anima autem pedibus-celeris Æacidæ
Abibat magnis-passibus gradiens per herbosum pratum,
Læta, quod ei dixissem filium egregium esse.
Aliæ verò animæ mortuorum defunctorum
Stabant mœrentes, narrabantque dolores unaquæque.
Sola autem Ajacis anima Telamonii
Longe absistebat, irata propter victoriam,
Qua ipsum ego vici, judicio-contendens apud naves,
Pro armis Achillis; proposuit autem veneranda mater:
Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.

Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾷν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ·
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν;
Αἴανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·
Αἶαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἵνεκα τευχέων
Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν·
Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σεῖο δ' Ἀχαιοὶ
Ἶσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
Ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
Ἐκπάγλως ἤχθηρε· τεῒν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
Ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.
Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς Ἔρεβος νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἔνθα χ' ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἢ κεν ἐγὼ τὸν,
Ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνειώτων.
Ἔνθ' ἤτοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱὸν,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νεκύεσσιν,
Ἥμενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
Ἥμενοι, ἑστότες τε, κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
Τὸν δὲ μετ', Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἐρικυδέος υἱὸν,
Κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα·
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον,
Δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί·
Λητὼ γὰρ ἥλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
Πυθώδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
Ἑστότ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ·
Στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι·
Ὁσσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρων, πιέειν μενεαίνων,
Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρῆθεν χέε καρπὸν,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τῶν ὁπότ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
Τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν·
Ἤτοι ὁ μὲν, σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς·
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
Αὐτὰρ ὅγ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος· κατὰ δ' ἱδρὼς

Utinam sane non debuissem vincere tali in certamine:
Tale enim caput ob *ista arma* terra detinuit,
Ajacem, qui præstantissimus quidem forma, præstantissimus & (rebus-gestis fuit
Cæterum Danaorum, post eximium Pelidem.
Illum quidem ego verbis alloquebar blandis;
„ Ajax, fili Telamonis eximii, nonne ergo eras
„ Ne mortuus quidem oblitures mihi iræ, ob arma
„ Perniciosa? illa autem perniciem dii fecerunt Argivis:
„ Talis enim ipsis turris periisti, propter te autem Achivi,
„ Æque-ac propter Achillis caput Pelidæ,
„ Dolemus defunctum penitus: neque quisquam alius
„ In-culpa-est; sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum
„ Graviter odit; tibi verò fatum imposuit.
„ Sed age, huc-veni, rex, ut verbum & orationem audias
„ Nostram; doma autem robur & generosum animum.
Sic dixi: ille verò mihi nihil respondit; ibat autem ad alias
Animas in Erebum mortuorum defunctorum.
Ibi tamen *me* allocutus fuisset iratus, aut ego ipsum,
Sed mihi volebat animus in pectore charo
Aliorum animas videre defunctorum.
Ibi sane Minöem vidi, Jovis illustrem filium,
Aureum sceptrum tenentem, jus-dicentem mortuis,
Sedentem: illi verò circa ipsum causas dicebant regem,
Sedentes, stantesque, per amplam-portis Plutonis domum.
Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti
Feras simul agitantem per herbosum pratum;
Quas ipse occiderat in desertis montibus,
Manibus tenens clavam totam-æream, semper infrangibilem.
Et Tityum vidi, terræ gloriosæ filium,
Jacentem in solo; is verò per novem jacebat jugera:
Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur rodebant,
In viscera penetrantes; ille autem non propulsabat manibus:
Latonæ enim vim-intulit, Jovis gloriosæ conjugi,
Ad-Pytho eunti, per amœnum Panopeum.
Et sane Tantalum vidi, graves dolores subeuntem,
Stantem in lacu; hic autem attingebat ad mentum:
Videbatur verò *is* sitienti similis; ad-bibendum autem non pote- (rat capere:
Quoties enim inclinaret-*se* senex, bibere cupiens,
Toties aqua peribat absorpta; circa autem pedes
Terra nigra apparebat, arefaciebat nempe deus.
Arbores porro proceræ à-capite fundebant fructum,
Pyri, & mali-punicæ, & mali pulchrum-fructum-ferentes,
Ficusque dulces, & oleæ virentes:
Quas quum recta-pergeret senex manibus prehendere,
Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.
Et profecto Sisyphum aspexi, duros dolores patientem,
Lapidem gestantem ingentem utraque-*manu*:
Sane ille quidem innixus manibusque pedibusque,
Lapidem sursum pellebat ad cacumen; sed quando erat
Summum superaturus, tunc repulsabat potens-vis;
Rursus deinde in solum volvebatur lapis immanis.
Verum ille rursus pellebat contendens; sudor autem

Ἔῤῥεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
Εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
Ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὥς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων· ὁ δ', ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικὼς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστὸν,
Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
Σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ,
Χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
Ἄρκτοι τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.
Μὴ τεχνησάμενος, μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
Ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κεῖνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆ δείλ', ἦ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀϊζὺν
Εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
Δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους·
Καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀΐδαο·
Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν, ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴτις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων; οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
Καί νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ,
Θησέα, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
Ἐξ Ἄϊδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιὼν, ἐκέλευον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο·
Πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Μ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Διηγεῖται τὴν ἐξ ᾅδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην· καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς Πλαγκτὰς πέτρας, Σκύλλαν τε, καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν· μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

Defluebat ex membris; pulvis verò ex capite oriebatur:
Post hunc autem vidi vim Herculeam,
Simulachrum; ipse verò apud immortales deos
Oblectatur in conviviis; & habet pedibus-elegantem Heben,
Filiam Jovis magni & Junonis aureos-calceos-habentis.
Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,
Undique agitatarum: ille verò obscuræ nocti similis,
Nudum arcum tenens, & ad nervum sagittam,
Horrendum circumspiciens, semper jaculaturo similis.
Terribilis autem ei circum pectora baltheus,
Aureum erat lorum; ubi miranda opera elaborata-erant,
Ursique, agrestesque apri, torvique leones,
Prælia que, pugnæque, cædesque, homicidiaque.
Ne *hoc* fabricatus, aliud quid fabricaverit,
Qui illud cingulum sua comprehenderit arte.
Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis;
Et me lugens verbis alatis allocutus est;
„ Generose Laertiade, solers Ulysses,
„ Heu miser, certe aliquod & tu malum fatum sustines,
„ Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.
„ Jovis quidem filius eram Saturnii; verum ærumnam
„ Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
„ Subditus eram; ille verò mihi graves imperabat labores;
„ Et olim me huc misit, canem ut-ducerem: non enim aliud
„ Existimabat hoc omnino mihi gravius fore certamen.
„ Eum quidem ego subduxi & traxi ex inferis:
„ Mercurius autem me deduxit, atque cæsia oculis Minerva.
Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Plutonis-domum.
At ego illic manebam constanter; si quis amplius veniret
Virorum Heroum, qui utique olim perierunt.
Et jam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,
Theseum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios:
Sed prius multitudo congregabatur infinita mortuorum,
Sonitu immenso; me verò pallidus timor cepit;
Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstri
Ex Orco mitteret inclyta Proserpina.
Statim deinde ad navem profectus, jubebam socios
Ipsosque conscendere, & rudentes solvere:
Illi verò statim ingrediebantur, & per transtra sedebant.
Illam autem per Oceanum flumen ferebat unda fluenti:
Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

ODYSSEAE HOMERI XII. LIBRI

Argumentum.

Narrat ab inferis qualis fuerit sibi reditus ad Circen: & quomodo Sirenes prænavigaverit, & erratiles petras, Scyllamque & Charybdim: & suæ navis & sociorum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: & ut solus in ligno ad Calypso evaserit.

Μῦ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτὰς, βοῦς τ' Ἠελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
Νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο·
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην εἰς δώματα Κίρκης
Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνειῶτα.
Φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτὴ,
Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη, καὶ τεύχεα νεκροῦ,
Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
Ἐξ Ἀΐδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
Ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
Σῖτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
Ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων·
Σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἀΐδαο,
Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
Αὖθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Πλεύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἠδὲ ἕκαστα
Σημανέω· ἵνα μή τι κακοῤῥαφίῃ ἀλεγεινῇ,
Ἢ ἁλὸς, ἢ ἐπὶ γῆς, ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ὣς ἔφατ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
Ἡ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα, φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
Εἷσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·
Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
Ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ, τις σφέας εἰσαφίκηται.
Ὅστις ἀϊδρείῃ πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ, καὶ νήπια τέκνα,
Οἴκαδε νοστήσαντι, παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται.
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων,
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μήτις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν, αἴ κ' ἐθέλῃσθα.
Δησάντων σ' ἐν νηῒ θοῇ χεῖράς τε, πόδας τε,

Ὀρθὸν

M. Sirenes habet, petras, atque boves Solis.

CÆterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
Navis, pervenitque ad fluctus maris vasti,
Insulam ad Ææam, ubi utique Auroræ mane-genitæ
Domicilium & chori sunt, & ortus Solis;
Navem quidem, huc quum-venissemus, subduximus in arenam,
Ipsi autem egressi sumus ad littus maris:
Hic verò requiescentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitis aurora,
Utique tunc ego socios præmisi ad domum Circes
Allaturos mortuum Elpenorem defunctum.
Lignis verò statim cæsis, ubi summum prominebat littus,
Sepeliebamus dolentes, uberes lachrymas fundentes.
At postquam cadaverque combustum est, & arma mortui;
Tumulo aggesto, & desuper cippo erecto,
Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum.
Nos quidem hæc singula administrabamus; neque verò Circen
Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeriter
Venit, postquam-se-ornasset: simul autem ancillæ ferebant cum-
Panem & carnes multas, & generosum vinum rubrum. (ipsâ
In medio verò stans alloquebatur nobilissima dearum;
„ Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis,
„ Bis-mortui, cum alii semel moriantur homines.
„ Verum agite, edite cibum, & bibite vinum
„ Hic toto-die; simul autem atque aurora illuxerit,
„ Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula
„ Significabo; ut nequid malo-consilio damnoso,
„ Aut in mari, aut in terra, doleatis damnum passi.
Sic dixit: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
Sic tunc quidem toto die, ad solis occasum,
Sedebamus, epulantes carnesque copiosas, & dulce vinum:
Quando verò sol occidit, & tenebræ advenerunt,
Illi quidem decubuerunt juxta retinacula navis:
Illa verò me manu prehensum, dilectis seorsum à sociis,
Locavitque, & è-regione-sedit, & interrogavit singula:
At ego ei omnia ordine recensui.
Et tum deinceps me verbis alloquebatur veneranda Circe;
„ Hæc quidem sic omnia peracta sunt: tu autem audi,
„ Ut tibi ego dicam; in memoriam verò reducet etiam deus ipse.
„ Ad Sirenes quidem primum pervenies; quæ utique omnes
„ Homines fascinant, quicunque ad eas pervenerit.
„ Quicunque imprudentia appulerit, & vocem audierit
„ Sirenum, huic utique neutiquam uxor & infantes liberi
„ Domum reverso astant, neque lætantur.
„ Sed Sirenes arguto fascinant cantu,
„ Sedentes in prato: ingens verò circum ossium acervus
„ Virorum putrefactorum; circumque cutes tabescunt.
„ Sed prætemavigato: aures autem oblinę sociorum,
„ Cera malaxata dulci, ne quisquam audiat
„ Cæterorum: at ipse audias, si velis.
„ Ligent te in navi veloci manusque pedesque,

„ Erectum

Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω·
Ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούσῃς Σειρήνοιϊν.
Αἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς,
Οἱ δὲ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσγε παρὲξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι,
Ἔνθα τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ὁπποτέρη δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ βουλεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτὰς δή τοι τάσγε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διῒ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη·
Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ' οὔπω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν, ἥτις ἵκηται,
Ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
Κύμαθ' ἁλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Ἀργὼ πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα·
Καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
Οἱ δὲ δύω σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
Ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
Κυανέη· τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ, οὐδέποτ' αἴθρη
Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ·
Οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,
Οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές γε ἐείκοσι καὶ πόδες εἶεν·
Πέτρη γὰρ λίς ἐστι, περιξεστῇ εἰκυῖα.
Μέσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδὲς
Πρὸς ζόφον, εἰς Ἔρεβος τετραμμένον· ᾗπερ ἂν ὑμεῖς
Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήϊος ἀνὴρ
Τόξῳ ὀϊστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει, δεινὸν λελακυῖα·
Τῆς ἤτοι φωνὴ μὲν, ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τίς μιν
Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
Τῆς ἤτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι·
Ἓξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες,
Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν·
Ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου.
Αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα
Δελφῖνάς τε, κύνας τε, καὶ εἴποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
Τῇ δ' οὔπω ποτὲ ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
Παρφυγέειν σὺν νηΐ· φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῃ
Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς κυανοπρώροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ,
Πλησίον ἀλλήλων· καί κεν διοϊστεύσειας.

» Erectum ad basim mali; ex ipso autem funes alligentur,
» Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
» Quod si rogaveris socios, solvereque jubeas,
» Illi dein te in pluribus tum vinculis illigent.
» Cæterum postquam has prænavigaverint socii;
» Tum tibi non amplius deinceps continuo dicam,
» Utra demum tibi via futura sit; sed & ipse
» Animo considera: dicam autem tibi utrinque.
» Hinc etenim petræ imminentes; ad eas autem
» Fluctus ingens resonat cærulei maris:
» Erraticas profectò eas dii beati vocant.
» Hac quidem neque volucres prætervolant, neque columbæ
» Timidæ, quæ ambrosiam Jovi patri ferunt;
» Sed etiam ex iis *aliquam* semper adimit lævis petra;
» Sed aliam summittit pater, ut in numero sit.
» Hac verò nondum ulla navis effugit virorum, quæcunque ac-
» Sed pariter tabulasque navium, & corpora virorum, (cesserit
» Fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellæ.
» Sola sane illa prætemavigavit mare-sulcans navis,
» Argo omnibus curæ-habita, ab Æetâ navigans:
» Et sane illam ibi celeriter *fluctus* conjecissent magnas ad petras;
» Sed Juno præterire fecit, quoniam charus erat Jason.
» Duo verò scopuli; hic quidem latum cœlum attingit
» Acuto vertice, nubes autem ipsum circumdat
» Obscura: quod quidem nunquam cessat, neque unquam serenitas
» Illius occupat verticem, neque in æstate, neque in autumno:
» Neque ascendere posset mortalis vir, neque descendere,
» Neque si illi manus utique viginti & pedes essent:
» Petra enim lævis est, circum-politæ similis.
» Medio autem in scopulo est spelunca obscura,
» Versus occasum, ad Erebum conversa; qua vos
» Navem cavam præteragatis, eximie Ulysses.
» Neque ex navi cava juvenis vir
» Arcu jaculatus, ad cavam speluncam perveniret.
» Hic autem Scylla inhabitat, graviter vociferans:
» Ejus profecto vox quidem, quanta catuli recens-nati,
» Fit; ipsa verò monstrum malum; neque quisquam ipsam
» Lætaretur conspicatus, neque si deus obviam-veniret.
» Hujus sane pedes sunt duodecim omnes anteriores;
» Sex autem ei colla prælonga; in unoquoque verò
» Horrendum caput, insunt autem triplici-ordine dentes,
» Densi & frequentes, pleni atræ mortis.
» Media quidem per speluncam cavam immergitur:
» Extra verò exerit capita ex horrendo barathro;
» Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
» Delphinasque, canesque, & sicubi majorem capere possit
» Cetum, quæ innumera alit sonora Amphitrite.
» Hac verò nondum unquam nautæ illæsi gloriantur
» Prætemavigasse cum navi; aufert autem capite unoquoque
» Virum abreptum ex navi cæruleæ-proræ.
» Alterum verò scopulum humiliorem videbis, Ulysses,
» Prope invicem; & jaculo attingeres.

» In

Τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἐστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·
Τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναῤῥοιβδεῖ μέλαν ὕδωρ·
Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναῤῥοιβδεῖ
Δεινόν· μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις, ὅτε ῥοιβδήσειεν·
Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὦκα
Νῆα παρὲξ ἐλάαν· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
Ἓξ ἑτάρους ἐν νηῒ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο, θεὰ, νημερτὲς ἐνίσπες,
Εἴπως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους;
Ὣς ἐφάμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
Καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν;
Ἡ δέ τοι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἐστι,
Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν·
Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
Ἢν γὰρ δηθύνῃσθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
Δείδω, μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχῃσι
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταιΐν,
Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
Ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
Βόσκοντ' Ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλὰ,
Πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶν,
Νύμφαι ἐϋπλόκαμοι, Φαέθουσά τε, Λαμπετίη τε,
Ἃς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν,
Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἕλικας βοῦς.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς, νόστου τε μέδηαι,
Ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακά περ πάσχοντες, ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηΐ τε, καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν, ὤτρυνον ἑταίρους,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι, οὐδὲ δύ' οἴους,

Θέσφατ',

„ In hoc autem caprificus est ingens, foliis florens:
„ Sub hoc verò gravis Charybdis absorbet nigram aquam:
„ Ter etenim eructat quotidiè, ter verò resorbet
„ Horrendum; ne tu utique ibi incideris, quando absorbet;
„ Non enim liberârit te ex malo neque Neptunus.
„ Sed valde Scyllæ scopulo prope-admotus, celeriter
„ Navem prætervage: quoniam longe satius est,
„ Sex socios in navi desiderare, quam simul omnes.
Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:
„ Age verò jam mihi hoc, dea, vere dic,
„ Si-quo-pacto perniciosam quidem effugiam Charybdin,
„ Illam [*Scyllam*] autem propulsem, cum mihi lædet scilicet
Sic dixi: statim verò respondit nobilissima dearum; (socios?
„ Infelix; & adhuc tibi bellica opera curæ-sunt
„ Et labor; nec diis cedes immortalibus?
„ Illa nempe tibi non mortalis, sed immortale malum est,
„ Graveque, difficileque, & immane, neque expugnabile:
„ Neque ullum est præsidium; fugere optimum-est ab illa:
„ Si enim cunctaris, arma-induens ad petram,
„ Vereor, ne te denuo impetu-facto consequatur
„ Tot capitibus, totque viros abripiat.
„ Sed valde celeriter prætemaviga; voca autem Cratæin.
„ Matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit perniciem hominibus:
„ Quæ ipsam deinde compescet, denuo ne irruat.
„ Trinacriam verò ad insulam pervenies: ibi autem multæ
„ Pascuntur Solis boves & pingues pecudes,
„ Septem boûm armenta, tot verò ovium pulchri greges,
„ Quinquaginta verò singula: propagatio autem non fit ipsarum,
„ Neque unquam moriuntur: deæ verò pastores sunt,
„ Nymphæ comas-pulchræ, Phaethusaque, Lampetieque,
„ Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neæra.
„ Has quidem postquam educavit peperitque veneranda mater,
„ Trinacriam in insulam relegavit, procul ut-habitarent,
„ Ad oves custodiendas paternas, & camuras boves.
„ Eas si quidem illæsas sinas, reditusque memor-sis,
„ Sane & adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis:
„ Sin lædas, tum tibi prædico exitium
„ Navique & sodalibus: ipse verò si quidem effugias,
„ Sero male redibis, amissis omnibus sociis.
Sic dixit: statim verò aureum-solium-habens venit Aurora.
Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum:
At ego ad navem profectus hortabar socios,
Et ipsi ut-ascenderent, & retinacula solverent.
Illi verò statim ingrediebantur, & per transtra sedebant;
Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
Nobis autem dein pone navem proræ-ceruleam
Secundum ventum misit implentem-vela, bonum socium,
Circe comas-pulchra, gravis dea, vocalis.
Continuo verò armis omnibus ordinatis per navem
Sedebamus; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant.
Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde;
„ O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos,

„ Vati-

Θέσφαθ', ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων·
Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἤ κε θάνωμεν,
Ἤ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα·
Οἶον ἔμ' ἠνώγει ὄπ' ἀκουέμεν· ἀλλά με δεσμῷ
Δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, (ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,)
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
Αἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,
Ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
Ἤτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον·
Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς εὐεργὴς
Νῆσον Σειρήνοιϊν· ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
Ἀνστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο,
Καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον· οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
Ἑζόμενοι, λεύκαινον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον·
Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς,
Ἠελίου τ' αὐγὴ, Ὑπεριονίδαο ἄνακτος·
Ἑξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
Οἱ δ' ἐν νηΐ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε, πόδας τε,
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν·
Αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
Ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν·
Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Νῆα κατάστησον, ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηΐ μελαίνῃ,
Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι·
Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν·
Ἴδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὣς φάσαν, ἱεῖσαι ὄπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
Ὀφρύσι νευστάζων· οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρεσσον·
Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε,
Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλόν τε πίεζον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσγε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα·
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά·
Βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
Νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν, ὤτρυνον ἑταίρους

Μειλι-

„ Vaticinia, quæ mihi Circe dixit nobilissima dearum;
„ Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,
„ Vel elapsi mortem & fatum effugiamus.
„ Sirenum quidem primum jubet divinarum
„ Vocem evitare, & pratum floridum:
„ Solum me jubebat vocem audire; sed me vinculo
„ Ligate in arcto, (ut firmiter illic maneam,)
„ Erectum ad basim-mali: ex ipso autem funes alligentur.
„ Quod si orem vos, solvereque jubeam,
„ Vos dein pluribus tum verò in vinculis constringite.
Sane ego hæc singula dicens sociis declarabam:
Interea autem celeriter venit navis fabrefacta
Ad insulam Sirenum; urgebat enim ventus innoxius.
Statim deinde ventus quidem quievit, atque tranquillitas
Erat absque-vento; sopivit autem fluctus deus.
Surgentes verò socii navis vela complicarunt,
Et ea quidem in navi cava collocarunt; ipsi autem ad remos
Sedentes, dealbabant aquam politis remis-abiegnis.
At ego ceræ ingentem massam-rotundam acuto ære
Minutatim dissectam manibus validis premebam:
Statim verò calefiebat cera, nam urgebat magna vis,
Solisque splendor, Hyperionidæ regis:
Ordine verò sociis ad aures omnibus illevi.
Illi autem in navi me ligarunt, simul manusque pedesque,
Erectum ad basim-mali; ex ipso autem funes alligarunt:
Ipsi verò sedentes canum mare verberabant remis.
Sed quum tantum aberamus, quantum scilicet auditur clamans,
Celeriter pergentes; illas utique non latuit velox navis
Prope impulsa: argutum verò exordiebantur cantum;
„ Huc age profectus, laudatissime Ulysses, ingens decus Achi-
„ Navem siste; ut nostram vocem audias. (vorum,
„ Non enim unquam aliquis præter-navigavit nave nigra,
„ Priusquam nostram suavem ab ore vocem audisset:
„ Verum ille delectatus abiit, & plura doctus.
„ Scimus enim utique omnia, quæcunque in Troja lata
„ Argivi, Trojanique, deorum voluntate pertulerunt:
„ Scimus etiam, quæcunque fiant in terra alma.
Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem; at meum cor
Volebat audire; solvereque *me* jubebam socios,
Superciliis innuens: illi autem incumbentes remigabant:
Statim verò surgentes Perimedes Eurylochusque,
Pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.
Cæterum postquam illas præteriisset *Navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenum audiremus, neque cantum,
Continuo ceram sibi-dempserunt mei dilecti socii,
Quam ipsis auribus illeveram; meque ex vinculis resolverunt.
Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & fragorem audivi.
His autem perculsis, ex manibus exciderunt remi;
Insonuerunt verò omnes per fluctum; sistebatur autem illic
Navis; quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Ast ego, per navem profectus, hortabar socios

Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν·
Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπι κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
Εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν·
Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε, νόῳ τε,
Ἐκφύγομεν· καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀΐω.
Νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Ὑμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
Τύπτετε κληΐδεσσιν ἐφήμενοι, αἴκε ποθι Ζεὺς
Δώῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
Σοὶ δὲ, κυβερνῆθ', ὧδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήια νωμᾷς·)
Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
Νῆα· σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσι
Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
Ὣς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
Μάκρ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
Πρώρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
Οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
Πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
Ἡμεῖς δὲ στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
Ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις
Δεινὸν ἀνεῤῥοίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ,
Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἄχνη
Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν·
Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρη
Δεινὸν ἐβεβρύχει· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
Ψάμμῳ κυανέῃ· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν, δείσαντες ὄλεθρον·
Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
Ἓξ ἕλεθ', οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.
Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρους,
Ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ὑψόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδῳ
Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων,
Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔῤῥιψε θύραζε·
Ὣς οἵγ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας·
Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι

Πάντων,

Blandis verbis prope-astans virum quemque; (simus;
„ O amici, non enim hactenus ullo-pacto malorum inexperti
„ Non quidem jam hoc majus imminet malum, quàm cum Cy-
„ Claudebat *nos* in spelunca cava, forti vi; (clops
„ Sed & illinc meâ virtute, consilioque, prudentiaque
„ Effugimus; & aliquando horum recordaturos *vos* puto.
„ Nunc verò agite; quemadmodum ego dixero, pareamus omnes;
„ Vos quidem remis maris fluctus profundos
„ Verberate, transtris insidentes; si forte Jupiter
„ Det hanc saltem mortem effugere & evitare.
„ Tibi verò, gubernator, hoc præcipio; (sed in animo
„ Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula regis:)
„ Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
„ Navem; tu autem scopulum observa, ne te lateat
„ Illinc evagata, & in malum nos conjicias.
Sic dixi: illi verò celeriter meis verbis paruerunt.
Scyllam autem nondum commemorabam immedicabile damnum;
Ne quodammodo veriti cessarent socii
A-remigando, intraque constiparent seipsos.
Et tum sane Circes quidem mandati tristis
Obliviscebar, quoniam neutiquam me jussit armari:
Ast ego indutus inclyta arma, & duabus hastis
Longis in manus sumptis, ad tabulata navis conscendebam
Proræ; inde enim ipsam expectabam primum appariturum
Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat damnum sociis.
Nec usquam videre potui; lassati autem erant mihi oculi
Undique circumspectanti ad obscuram petram.
Nos *verò* angustum-locum transibamus lugentes;
Ab altera etenim parte Scylla, ab-altera autem gravis Charybdis
Horrendum absorbuit maris salsam aquam.
Utique cum evomeret, lebes sicut in igne multo,
Tota immurmurabat conturbata; in altum autem aspergo
Summis scopulis utrisque incidebat:
Sed cum absorberet maris salsam aquam,
Tota intus apparebat commota; circum verò petram
Horrendum resonabat: infra autem terra apparebat
Arena cærulea: illos verò pallidus timor cepit.
Nos quidem ad hanc aspiciebamus, veriti interitum;
Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios
Sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
Conspicatus autem in navem velocem simulque ad socios,
Jam horum animadverti pedes & manus superne
In altum sublatorum; me verò compellabant vocantes
Nominatim, tunc sane postremo, dolentes corde.
Quemadmodum autem cum in scopulo-projecto piscator prælon-
Piscibus minutis per dolum escam objiciens, (ga virga
In pontum demittit bovis cornu agrestis,
Palpitantemque deinde correptum projicit foras:
Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
Miserabilissimum demum illud meis vidi oculis

Omnium,

Πάντων, ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
Ἱκόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' ὑπερίονος Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἐγὼ, ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
Οἰῶν τε βληχήν· καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
Μάντιος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροι,
Ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο·
Ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.
Ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ·
Σχέτλιός εἰς, Ὀδυσεῦ· πέρι τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
Κάμνεις· ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
Ὅς ῥ' ἑτάρους, καμάτῳ ἀδηκότας, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
Οὐκ ἐάᾳς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὖτε
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
Ἀλλ' αὔτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
Γίνονται· πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
Ἢ Νότου, ἢ Ζεφύροιο δυσαέος, οἵ τε μάλιστα
Νῆα διαῤῥαίουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων;
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα, θοῇ παρὰ νηῒ μένοντες·
Ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα·
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εὕρωμεν, μήπου τις, ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν,
Ἢ βοῦν, ἠέ τι μῆλον, ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἕκηλοι
Ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην· οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα,
Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο· καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
Νηὸς, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους,
Οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα·

Κλαιόντεσσι

Omnium, quæcunque passus sum, vada maris perlustrans.
Cæterum postquam petras effugissemus, horrendamque Charybdim,
Scyllamque; statim deinde dei ad eximiam insulam
Pervenimus: ibi autem erant pulchræ boves latis-frontibus;
Multæque pingues pecudes sublimis Solis.
Tum verò ego adhuc in-mari cum-essem in navi nigra,
Mugitumque audivi boum stabulantium,
Oviumque balatum; & mihi sermo incidit animo
Vatis cæci Thebani Tiresiæ,
Circesque Ææsæ, quæ mihi plurimum præcipiebat,
Insulam ut-vitarem homines-oblectantis Solis.
Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde;
„ Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii,
„ Ut vobis dicam vaticinia Tiresiæ,
„ Circesque Ææsæ, quæ mihi plurimum præcipiebat,
„ Insulam ut-vitarem homines-oblectantis Solis:
„ Ibi enim gravissimum malum fore nobis dicebat.
„ Sed præter insulam agite navem nigram.
Sic dixi: illis autem confractum est charum cor.
Statim verò Eurylochus molesto mihi respondit sermone;
„ Crudelis es, Ulysses; abundat tibi robur, neque omnino membris
„ Defatigaris: profectò utique tibi omnia ferrea sunt;
„ Qui scilicet socios, labore defatigatos, atque etiam somno domitos,
„ Non sinis terram conscendere; ubi demum
„ Insula in circumfluâ lautam paremus cœnam:
„ Sed temere per noctem celerem errare jubes
„ Ab insula divagatos in obscuro ponto.
„ Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium,
„ Oriuntur: quâ quis effugerit sævum exitium;
„ Si forte repente ingruerit venti procella,
„ Aut Noti, aut Zephyri graviter-spirantis, qui utique potissimum
„ Navem disperdant, diis regibus invitis?
„ Verum sane nunc quidem pareamus nocti nigræ,
„ Cœnamque apparemus, celerem apud navem manentes:
„ Mane autem conscensa-*navi*, intremus latum pontum.
Sic dixit Eurylochus; comprobarunt autem alii socii.
Et tunc demum agnoscebam, quod jam mala moliretur deus:
Et ipsum compellans, verba alata dixi;
„ Euryloche, profectò valde jam me urgetis, solus cum-sim:
„ Sed age, nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum;
„ Siquod boum armentum, aut gregem magnum ovium
„ Inveniamus, nullo-pacto quis insipientia mala
„ Aut bovem, aut etiam pecudem, occidat: sed quieti
„ Comedite cibum, quem immortalis præbuit Circe.
Sic dixi: illi autem protinus jurabant, ut jussi.
At postquam jurassent, perfecissentque jusjurandum,
Constituimus in portu cavo fabrefactam navem,
Prope aquam dulcem; & egressi sunt socii
E-navi; deinde autem cœnam scite appararunt.
Ceterum postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Recordati deinde charos flebant socios,
Quos devoraverat Scylla, cava ex navi ereptos:

Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄςρα βεβήκει,
Ὦρσεν ἐπὶ ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆα μὲν ὡρμίσαμεν, κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες·
Ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ, ἠδὲ θόωκοι·
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ μῦθον ἔειπον·
Ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηῒ θοῇ βρῶσίς τε, πόσις τε
Ἐςὶν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·
Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἵδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
Γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρός τε, Νότος τε.
Οἱ δὲ, ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο·
Ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤϊα πάντα,
Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε, φίλας ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίςροισιν· ἔτειρε δὲ γαςέρα λιμός.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέςιχον, ὄφρα θεοῖσιν
Εὐξαίμην, εἴτις μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους,
Χεῖρας νιψάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροι·
Πάντες μὲν ςυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῷ δ' οἴκτιςον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ἀλλ' ἄγετ', Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίςας,
Ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν
Τεύξομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά·
Εἰ δὲ χολωσάμενός τε βοῶν ὀρθοκραιράων,
Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
Βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
Ἢ δηθὰ ςρεύγεσθαι, ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι·
Αὐτίκα δ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίςας
Ἐγγύθεν, (οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο
Βοσκέσκονθ' ἕλικες καλαὶ βόες, εὐρυμέτωποι,)
Τὰς δὲ περιςήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
Φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
Οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,

Ἀλλ'

Flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.
Quandò verò tertia pars noctis erat, & astra transierant,
Immisit vehementem ventum nubium-coactor Jupiter
Turbine *cum* ingenti; nubibusque coöperuit
Terram simul & pontum: ingruit autem de-coelo nox.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Navem quidem subduximus, in cavum specum intro-tractam;
Ubi scilicet erant Nympharum pulchri chori, atque sedilia:
Et tum ego, concione habita, sermonem dixi;
„ O amici, in navi enim celeri cibusque, potusque
„ Est; à bobus verò abstineamus, ne quid patiamur;
„ Gravis enim Dei hæ boves & eximiæ pecudes,
„ Solis, qui omnia inspicit, & omnia audit.
Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.
Mensem autem integrum perpetuus flabat Notus, neque quis alius
Oriebatur deinde ventorum, nisi Eurusque, Notusque.
Illi autem, quamdiu quidem panem habebant, & vinum rubrum,
Tamdiu à-bobus abstinebant, studiosi vitæ-*conservandæ*:
Sed cum jam è navi absumpta-essent viatica omnia,
Tum demum prædam sequebantur palantes ex-necessitate,
Pisces, avesque, charas quodcunque in manus venisset,
Uncis hamis: vexabat verò ventrem fames.
Atque tum ego per insulam secessi, ut diis
Supplicarem, si quis mihi viam monstraret ut-rediren.
Sed cum jam per insulam profectus, declinassem à sociis,
Manibus lotis, ubi receptus erat à-vento,
Supplicabam omnibus diis, qui coelum habitant;
Hi verò deinde mihi dulcem somnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem sociis mali autor-erat consilii;
„ Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii;
„ Omnes quidem invisæ mortes miseris mortalibus,
„ Fame verò miserrimum mori, & fatum consequi.
„ Sed agite, Solis boum abactis optimis,
„ Sacra-faciemus immortalibus, qui coelum latum habitant.
„ Quod si in Ithacam pervenerimus, patriam terram,
„ Statim Soli sublimi opulentum templum
„ Struamus; ubi ponamus donaria multa & pretiosa:
„ Sin iratus aliquantum ob boves capita-alte-ferentes,
„ Navem velit perdere, suffragenturque dii alii;
„ Malo semel ad fluctus hians animam perdere,
„ Quam diutius tabescere, manens in insula deserta.
Sic dixit Eurylochus; comprobabant verò alii socii.
Statim autem Solis ex-bobus cum-abegissent optimas
E-propinquo, (non enim longè à nave prora-coerulea
Pascebantur camuræ-cornibus pulchræ boves, latis-frontibus,)
Eas utique circumstabant, & vota-faciebant diis,
Foliis decerptis teneris quercus alto-vertice;
Non enim habebant hordeum album bene-tabulata in navi.
Cæterum postquam precati essent, & mactassent & excoriassent;
Femoraque exsecuerunt, atque adipe coöperuerunt,
Postquam-duplicaverant, & super ipsis frusta-cruda posuerunt:
Neque verò habebant vinum ad-libandum super ardentia sacra,

Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν·
Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος·
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς ἀϋτμή·
Οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ, αἰὲν ἐόντες,
Ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέϊ ὕπνῳ·
Οἱ δ' ἕταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
Ὠκέα δ' Ἠελίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα, χωόμενος κῆρ·
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ, αἰὲν ἐόντες,
Τίσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον· ᾗσιν ἔγωγε
Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβὴν,
Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἠέλι', ἤτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν, ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο·
Ἡ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδὸν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη.
Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προὔφαινον·
Εἷρπον μὲν ῥινοὶ, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίνετο φωνή.
Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ', Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
Ἱστὸν στησάμενοι, ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς, ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε
Κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων·
Ἱστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
Ἀμφοτέρους· ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηῒ
Πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλὴν, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
Κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ·

Ζεὺς

Sed aqua libantes assabant intestina omnia.
Cæterum postquam femora exusta sunt, & viscera gustarunt,
Minutatimque secuerunt cætera, & verubus transfixerunt;
Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus:
Perrexi autem ire ad navem velocem & littus maris.
Sed cum jam prope essem profectus navem remis-utrinque-agita-
Tum verò mihi nidoris obvenit dulce flamen: (tam,
Lugens autem deos ad immortales clamavi;
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes;
„ Profecto me magnum in damnum sopivistis sævo somno;
„ Socii verò magnum facinus moliti-sunt manentes.
Velox autem Soli sublimi nuncia venit
Lampetia longo-peplo-induta, quod ei boves interfecerant socii.
Statim autem *is* deos allocutus est iratos corde;
„ Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes,
„ *Fac*-luere jam socios Laërtiade Ulyssis,
„ Qui meas boves occiderunt superbe; quibus ego
„ Gaudebam quidem profectus in cœlum stellatum,
„ Et quando retro ad terram è cœlo revertebar.
„ Quod si mihi non luant boum condignam talionem,
„ Descendam in Orcum, & inter mortuos lucebo.
Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter;
„ Sol, sane quidem tu inter immortales luceto,
„ Et mortales homines, super almam terram:
„ Horum autem ego cito navem celerem candenti fulmine
„ Paululum ictam diffidero, medio in nigro ponto.
Hæc verò ego audivi à-Calypso comas-pulchra;
Illa autem dixit à-Mercurio internuncio se ipsam audivisse.
Cæterum postquam ad navem pervenissem atque mare,
Objurgabam aliunde alium ordine; neque ullum remedium
Invenire potuimus: boves enim mortuæ erant jam.
Eis autem continuo deinde dii prodigia ostendebant:
Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,
Assæque & crudæ; boumque quasi fiebat vox.
Sex-diebus quidem deinde mihi dilecti socii
Epulabantur, Solis bobus abactis optimis:
Sed quando utique septimum diem Jupiter induxit Saturnius,
Tum verò deinde ventus quidem desiit turbine sævire:
Nos autem statim nave-conscensa immisimus lato mari,
Malo erecto, velisque albis expansis.
Sed quando jam insulam relinqueramus, neque ulla alia
Apparebat terrarum, sed cœlum atque mare,
Sane tum cœruleam nebulam statuit Saturnius
Navim supra cavam; obscuratus autem est pontus sub ipsa.
Ea autem currebat haud valde multum per tempus; statim enim
Stridens Zephyrus, ingenti cum turbine furens: (venit
Mali autem rudentes rupit venti procella
Utrosque; malus verò retro cecidit, armamentaque omnia
In sentinam deciderunt: is autem in puppi navis
Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
Omnia simul capitis; ille verò urinatori similis
Decidit à tabulatis, reliquitque ossa animus generosus:

Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν·
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόςον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
Λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
Ἐκ δέ οἱ ἱςὸν ἄαξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχώς·
Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱςόν·
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἔνθ' ἤτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
Ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
Παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινήν τε Χάρυβδιν.
Ἡ μὲν ἀνεῤῥοίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην, ὡς νυκτερίς· οὐδέπη εἶχον
Οὔτε ςηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι.
Ῥίζαι γὰρ ἑκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
Μακροί τε, μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱςὸν καὶ τρόπιν αὖτις· ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
Ὄψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέςη,
Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
Τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
Ἧκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
Μέσσῳ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι.
Σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί· ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Ἥ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. Τί τοι τάδε μυθολογεύω;
Ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοί ἐςιν,
Αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ν. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Κοιμώμενον Ὀδυσσέα, μετὰ τῶν δώρων, ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν ὑποςρέφουσαν λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηςηροφονίας· καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσέα.

Jupiter autem crebro intonuit, & injecit fulmen navi;
Ea autem contorta est tota, Jovis icta fulmine:
Sulphureque impleta est: ceciderunt verò è navi socii.
Illi autem cornicibus similes circa navem nigram
In fluctibus ferebantur: deus autem auferebat reditum.
At ego per navim incedebam; donec latera
Solvit fluctuum-impetus à-carinâ, eam verò inermem ferebat unda.
Effregit autem ei malum usque-ad-carinam; at super ipso
Lorum inditum erat, bovis corio factum:
Hoc utique utrumque colligabam pariter carinam atque etiam
Sedens autem super hæc, ferebar perniciosis ventis. (malum:
Tum sane Zephyrus quidem desiit turbine furere:
Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo dolores animo;
Ut iterum perniciosam remetirer Charybdim.
Tota-nocte ferebar: simul autem ac sol ortus est,
Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim.
Hæc quidem absorpsit maris salsam aquam;
At ego ad proceram caprificum alte levatus,
Ei implicitus tenebar, veluti vespertilio: neque uspiam potui
Neque hærere pedibus firmiter, neque ascendere.
Radices enim longe erant, alte-remoti autem erant rami,
Longique, ingentesque; obumbrabant verò Charybdim.
Continenter autem hærebam, donec evomeret retrorsum
Malum, & carinam denuò; cupienti autem mihi advenit
Tandem: quando autem ad cœnam vir è foro surgit,
Judicans lites multas litigantium juvenum,
Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
Demisi verò ego desuper pedes & manus, ut possem ferri;
In medium autem cum-sonitu-cecidi præter prælonga ligna,
Sedensque super hæc remigavi manibus meis.
Scyllam autem non amplius sivit pater hominumque deorumque
Aspicere *me*: non enim effugissem sævam mortem.
Hinc autem per-novem-dies ferebar: decima autem me nocte
Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
Habitabat comas-pulchra, veneranda dea vocalis;
Quæ me amice-excipiebat, fovebatque. Quid tibi hæc enarro?
Jamjam etenim heri enarrabam in domo
Tibique & castæ uxori: odiosum autem mihi est
Rursus plane enarrata recensere.

ODYSSEÆ HOMERI XIII. LIBRI

Argumentum.

Dormientem Ulyssem cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacensium. Et navem quidem ipsorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus: Minerva autem in littore Ulyssi consulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam spelunca occultat, in senemque transformat Ulyssem.

Νῦ, Ἰθάκης ἐπέβη, Φαιήκων πομπῇ, Ὀδυσσεύς.

ΩΣ ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ᾽ ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ὑψερεφὲς, τῷ σ᾽ οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ᾽ ὀΐω
Αψ ἀπονοςήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
Ὑμέων δ᾽ ἀνδρὶ ἑκάςῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ᾽ ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ᾽ ἀοιδοῦ·
Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέςῃ ἐνὶ χηλῷ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
Δῶρ᾽, ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ᾽ ἔνεικαν·
Ἀλλ᾽ ἄγε, οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα,
Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ᾽ αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
Τισόμεθ᾽· ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι.
Ὡς ἔφατ᾽ Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ᾽ ἐπιήνδανε μῦθος.
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος.
Ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆ᾽ ἄρ᾽ ἐπεσσεύοντο, φέρον δ᾽ εὐήνορα χαλκόν·
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ᾽ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς, ὑπὸ ζυγὰ, μή τιν᾽ ἑταίρων
Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερχοίατ᾽ ἐρετμοῖς.
Οἱ δ᾽ εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ᾽ ἀλέγυνον.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ᾽ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὰ δὲ κείαντες δαίνυντ᾽ ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
Δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧτε πανῆμαρ
Νειὸν ἀν᾽ ἕλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἀσπασίως δ᾽ ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο,
Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ᾽ ἰόντι·
Ὣς Ὀδυσῆ᾽ ἀσπαςὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιςα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ᾽ αὐτοί·
Ἤδη γὰρ τετέλεςαι, ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμὸς,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ᾽ οἴκοι ἄκοιτιν
Νοςήσας εὕροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ᾽ αὖθι μένοντες ἐϋφραίνοιτε γυναῖκας
Κουριδίας, καὶ τέκνα· θεοὶ δ᾽ ἀρετὴν ὀπάσειαν
Παντοίην· καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
Ὡς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ᾽ ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθυ νεῖμον

Πᾶσιν

N. Ithacam ingressus est Phæacum ductu Ulysses.

SIC dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;
Oblectationeque tenebantur per ædes umbrosas.
Huic autem vicissim Alcinous respondit, dixitque;
„ O Ulysses, quandoquidem venisti meam ad æratam domum
„ Altam, ideo te haud retrorsum jactatum puto
„ Retro rediturum, & si valde multa passus es.
„ Vestrum autem viro unicuique præcipiens hæc dico,
„ Quotcunque in ædibus honorarium generosum vinum
„ Semper bibitis meis, audītisque cantorem:
„ Vestes quidem jam hospiti bene-politâ in arcâ
„ Jacent, & aurum arte-elaboratum, aliaque omnia
„ Dona, quæcunque Phæacum senatores huc attulerunt:
„ Verùm age, ei demus tripodem magnum, & lebetem,
„ Viritim; nos autem rursus congregati in populo
„ Rependemus: grave enim uni *fuerit* de-suo-totum præbere.
Sic dixit Alcinöus: illis verò placebat sermo.
Ii quidem decubituri abierunt domum unusquisque.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Ad navem deinde properabant, ferebantque viros-honestans æs:
Et hæc quidem bene deposuit sacra vis Alcinoi,
Ipse profectus per navem, sub transtris, ne aliquem sociorum
Læderent impellentium, quando incumberent remis.
Illi autem ad Alcinöi-*domum* iverunt, & convivium curabant.
Horum autem gratia bovem mactavit sacra vis Alcinöi
Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat.
Femoribus autem assatis, celebrabant lautum convivium
Oblectantes-*sese*: inter ipsos verò canebat divinus cantor
Demodocus, populis honoratus: at Ulysses
Sæpe ad Solem caput vertebat splendentem,
Ut-occideret expetens; jamdudum enim cupiebat reverti.
Sicut autem cum vir cœnam concupiscit, cui toto-die
Per novale traxerunt boves nigri compactile aratrum;
Optato autem huic occidit lumen Solis,
Ad-cœnam ut-eat; affliguntur verò genua eunti:
Sic Ulyssi gratum occidit lumen Solis.
Statim autem inter Phæaces remigii-studiosos locutus est,
Alcinöo autem maxime orationem-dirigens dixit sermonem;
„ Alcinöe rex, omnium clarissime populorum,
„ Mittite me, postquam-libaveritis, illæsum; Valete autem ipsi:
„ Jam enim perfecta-sunt, quæ mihi charus volebat animus,
„ Deductio & chara dona, quæ mihi Dii cœlestes
„ Fortunata faciant: eximiam autem domi uxorem
„ Reversus inveniam, cum incolumibus amicis.
„ Vos autem hic manentes oblectetis uxores
„ Quas-virgines-duxistis, & liberos; Dii verò virtutem dent
„ Omnigenam; & ne quod malum publicum fit.
Sic dixit: illi verò omnes collaudabant, & jubebant
Dimitti hospitem, quod decenter locutus esset.
Atque tum præconem allocuta est vis Alcinöi;
„ Pontonoë, cratere mixto, merum distribue

Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον· ὄφρ' εὐξάμενοι Διῒ πατρὶ,
Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
Ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων· ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος Ὀδυσσεὺς.
Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερὲς, εἰσόκε γῆρας
Ἔλθῃ, καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Παισί τε, καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
Ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμωὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
Τὴν μὲν, φᾶρος ἔχουσαν ἐΰπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα,
Τὴν δ' ἑτέρην, χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν,
Αἶψα τά γ' ἐν νηῒ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν·
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε, λίνον τε,
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς, (ἵνα νήγρετον εὕδοι,)
Πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο, καὶ κατέλεκτο
Σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῗσιν ἕκαστος
Κόσμῳ· πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
Εὖθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνεῤῥίπτουν ἅλα πηδῷ·
Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Νήγρετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς.
Ἡ δ', ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
Πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης,
Ὑψόσ' ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον·
Ὣς ἄρα τοῦ πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ
Κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·
Ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἠοῦς ἠριγενείης·
Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκυνος δέ τις ἐστὶ λιμὴν, ἁλίοιο γέροντος,
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ
Ἀκταὶ ἀποῤῥῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι·
Αἵτ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέγα κῦμα
Ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
Νῆες ἐΰσσελμοι, ὅταν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·

Ἀγχόθι

„ Omnibus in domo; ut precati Jovem patrem,
„ Hospitem dimittamus suam in patriam terram.
Sic dixit: Pontonous verò dulce vinum miscebat;
Distribuit deinde omnibus astando: illi autem Diis
Libârunt beatis, qui cœlum latum habitant,
Indidem ex sedibus: surrexit verò nobilis Ulysses,
Aretæque in manibus posuit poculum rotundum,
Et ipsam affatus verba alata dixit;
„ Vale mihi, ô regina, in-perpetuum; donec senectus
„ Venerit, & mors, quæ utique hominibus accidunt.
„ At ego proficiscor; tu autem delectare hâc in domo,
„ Liberisque, & populis, & Alcinöo rege.
Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses.
Una autem cum eo præconem præmisit vis Alcinöi,
Ut-duceret ad navem velocem, & littus maris:
Arete autem cum-eo famulàs simul misit mulieres;
Alteram quidem chlamydem habentem bene-lotam, & tunicam;
Alteram autem, arcam bene-munitam una misit ut-portaret:
Alia verò panemque ferebat & vinum rubrum.
At postquam ad navem pervenissent & mare,
Statim hæc in navi cavâ comites eximii
Accepta deposuerunt, potum & cibum omnem:
At Ulyssi straverunt stragulamque, linteumque,)
Navis in tabulatis cavæ, (ut tranquille dormiret,)
In-puppi: conscendit autem & ipse, & decubuit
Silentio: illi autem sedebant in transtris unusquisque
Ordine; funemque solverunt à perforatò lapide:
Ibi illi reclinati torquebant mare remo:
Et huic suavis somnus in palpebris incidit,
Altus, jucundissimus, morti proxime similis.
Illa autem, sicut in campo quadrijuges masculi equi,
Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,
Alte elevati, celeriter conficiunt viam:
Sic sane hujus puppis quidem tollebatur; fluctus autem pone
Niger ingens ruebat sonori maris.
Hæc autem valde tute currebat firmiter; neque accipiter
Circus assecutus fuisset, pernicissimus volucrum:
Sic illa celeriter currens maris fluctus secabat,
Virum ferens, diis paria consilia habentem:
Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo,
Virorumque bella, sævosque fluctus transiens;
At tunc placide dormiebat, oblitus quot passus fuerat.
Quando stella super-institit lucidissima, quæ scilicet maxime
Venit nuncians lumen Auroræ mane-genitæ;
Tum demum insulæ applicabatur pontum-transiens navis.
Phorcynis autem quidam est portus, marini senis,
In agro Ithacæ; duo verò projecta in ipso
Littora abrupta, in portum vergentia:
Quæ utique à-ventis defendunt raucis magnum fluctum
Extra; intus verò sine vinculo manent
Naves bene-tabulatæ, cùm portus spatium intraverint.
At in vertice portus patulis-ramis oliva;

Ἀγχόθι δ' αὐτῆς, ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδὲς,
Ἱρὸν νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασι
Λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
Ἐν δ' ἱςοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε Νύμφαι
Φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα· δύω δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν·
Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο, καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐςιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
Ἠπείρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης,
Σπερχομένη· τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἤπειρόνδε,
Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
Αὐτῷ σύν τε λίνῳ, καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν, δεδμημένον ὕπνῳ·
Ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἅ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
Ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πού τις ὁδιτάων ἀνθρώπων,
Πρίν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκόνδε πάλιν κίον· οὐδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπηπείλησε· Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι Θεοῖσι
Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσι
Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι. νόςον δέ οἱ οὔποτ' ἀπηύρων
Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο, καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεὺς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
Οὔτι σ' ἀτιμάζουσι Θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Πρεσβύτατον καὶ ἄριςον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
Ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς τε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων
Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἔςι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰέν.
Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινεφὲς, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι, ἠδ' ἀλεείνω.
Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαῖσαι· ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πέπον, ὣς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριςα,

Ὀπ-

Prope autem ipsam, antrum amœnum, obscurum,
Sacrum Nympharum, quæ Naïades vocantur.
Intus verò cratereſque & amphoræ erant
Lapideæ; ibi verò præterea mellificant apes.
Intus porrò juga lapidea prælonga; ibique Nymphæ
Pallia texunt purpurea, mirabile visu.
Intus quoque aquæ perpetuo-fluentes: duæ autem ei januæ ſunt;
Hæ quidem ad Boream, permeabiles hominibus,
Illæ autem contra ad Notum ſunt diviniores; neque omnino illac
Homines intrant; ſed immortalium via eſt.
Huc illi *navem*-adegerunt, *loco* prius cognito: ea quidem poſtea
Terræ appulſa eſt, quantum ad dimidium totius,
Concitata; talium enim impellebatur manibus remigum.
Illi autem ex navi egreſſi bonis-tranſtris-inſtructa in terram,
Primum Ulyſſem cava ex nave ſuſtulerunt,
Ipſo cumque linteo, & ſtragula ſplendida;
Atque in arena depoſuerunt, oppreſſum ſomno:
Extulerunt autem bona, quæ ei Phæaces illuſtres
Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam:
Et ea quidem dein ad imum olivæ conferta poſuerunt
Extra viam; ne forte aliquis viatorum hominum,
Antequam Ulyſſes expergiſceretur, aggreſſus violaret.
Ipſi verò contra domum redibant: neque Neptunus
Oblivíſcebatur minarum, quas deo-pari Ulyſſi
Primum minatus erat: Jovis autem rogabat conſilium:
„ Jupiter pater, haud amplius ego inter immortales Deos
„ Honoratus ero, quum me mortales minime honorant
„ Phæaces, qui ſane à mea oriundi ſunt ſtirpe.
„ Etenim nunc Ulyſſem putabam mala multa paſſum
„ Domum venturum; reditum verò illi nunquam auferebam
„ Omnino, quoniam tu primum promiſiſti, & annuiſti.
„ Hi autem dormientem in navi veloci ſuper pontum vehentes
„ Depoſuerunt in Ithaca, dederuntque ei immenſa dona,
„ Æſque, aurumque abunde, veſtemque textilem,
„ Multa, quot nunquam Troja extuliſſet Ulyſſes,
„ Si incolumis veniſſet, ſortitus de præda portionem.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt nubium-coactor Jupiter;
„ Papæ! Neptune late-potens, quale dixiſti?
„ Nequaquam te deſpiciunt Dii; grave autem eſſet
„ Antiquiſſimum & præſtantiſſimum ignominia proſequi.
„ Hominum autem ſi quis te viribus & robori *ſuo* obſequens
„ Non honorat; tibi ſane eſt & poſtea ultio ſemper.
„ Fac, ut vis, & tibi gratum eſt animo.
Huic autem reſpondit deinde Neptunus terræ-quaſſator;
„ Statim ego facerem, nubium-coactor, ſicut dicis;
„ Sed tuam ſemper iram obſervo, & fugito.
„ Nunc verò Phæacum volo perpulchram navem
„ Ex deductione reverſam in nigro ponto
„ Perdere; ut jam abſtineant, deſiſtantque à deductione
„ Hominum; magnumque ipſis montem urbi obducere.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt nubium-coactor Jupiter;
„ O bone, ſic quidem meo animo videtur eſſe optimum,

 „ Cum

Ὁππότε μὲν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προΐδωνται
Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
Νηῒ θοῇ ἴκελον, (ἵνα θαυμάσσωσιν ἅπαντες
Ἄνθρωποι) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν·
Ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
Ῥίμφα διωκομένη· τοῦ δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,
Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε, καὶ ἐῤῥίζωσεν ἔνερθε,
Χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὤ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,
Οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
Πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων.
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἥμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃ,
Μηδ' ἡμῖν περιμήκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
Ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ἑσταότες περὶ βωμόν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εὕδων ἐν γαίῃ πατρωΐῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
Ἤδη δὴν ἀπεών· περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν,
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός· ὄφρα μιν αὐτὸν
Ἄγνωστον τεύξειν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο·
Μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἀστοί τε, φίλοι τε,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
Ἀτραπιτοί τε διηνεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καί ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν·
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
Ὤ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ δὲ καὶ αὐτὸς
Πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
Αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.

„ Cum jam omnis incitatam intueatur
„ Populus ab urbe, *tum eam* facere lapidem prope terram
„ Navi veloci similem, (ut admirentur omnes
„ Homines;) magnumque ipsis montem urbi obducere.
At postquam hoc audivisset Neptunus terræ-quassator,
Perrexit ire in Scheriam, ubi Phæaces sunt;
Illic manebat: at valde prope venit pontum-transiens navis
Celeriter impulsa: hanc autem prope venit Neptunus,
Qui ipsam lapidem reddidit, & radicari-fecit inferne,
Manu prona percussam: ipse autem discessit.
Ast inter se verba alata loquebantur
Phæaces longis-remis-utentes re-nautica-inclyti viri:
Sic autem aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;
„ Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto,
„ Domum-versus impulsam? & jam apparebat tota.
Sic utique quis dicebat: hæc autem non intellexerunt, quomodo
Inter hos verò Alcinöus concionatus est, & dixit; (facta-essent.
„ Papæ! certe omnino jam me antiqua vaticinia assequuntur
„ Patris mei, qui dicebat Neptunum iratum esse
„ Nobis, quoniam deductores tuti sumus omnium.
„ Dixit aliquando Phæacum virorum perpulchram navem
„ Ex deductione reversam in nigro ponto
„ Perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
„ Sic prædicabat senex; hæc utique nunc omnia perficiuntur.
„ Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes:
„ A-deductione quidem desistite mortalium, cum aliquis venerit
„ Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
„ Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
„ Neque nobis ingentem montem urbi obducat.
Sic dixit: illi autem metuerunt, paraveruntque tauros.
Sic quidem supplicabant Neptuno regi
Populi Phæacum ductores & principes,
Stantes circum altare: Experrectus autem est nobilis Ulysses,
Cubans in terra patria, neque ipsam cognovit,
Jam diu cum-abfuisset; circum enim Dea nebulam fudit,
Pallas Minerva, filia Jovis; ut eum ipsum
Ignotum faceret, singulaque ediceret:
Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque, amicique,
Quam omnem proci injuriam luissent.
Propterea mutata videbantur omnia regi,
Viæque perpetuæ, portusque undique-stationibus-apti,
Petræque altæ, & arbores virentes.
Stetit autem cum-exsurrexisset, & inspexit patriam terram;
Flevitque postea, & sua percussit femora
Manibus pronis; lugensque verbum dixit;
„ Hei mihi, quorumnam demum hominum in terram venio?
„ Nunquid hi injuriosique & crudeles, neque justi?
„ An hospitales, & ipsis mens est sancta?
„ Quonam jam bona multa fero hæc? quonam autem & ipse
„ Vagor? utinam mansissent apud Phæaces
„ Illic; ego verò ad alium magnanimorum regum (revertendum.
„ Pervenissem, qui me amice excepisset, & dimisisset-instructû ad

„ Nunc

Νῦν δ' οὔτ' ἄρ πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
Καλλείψω, μήπως μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
Ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον· ἦτέ μ' ἔφαντο
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον· οὐδ' ἐτέλεσσαν.
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅς τις ἁμάρτῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι,
Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ὣς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας, ἠδὲ λέβητας
Ἠρίθμει, καὶ χρυσὸν, ὑφαντά τε εἵματα καλά·
Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,
Ἑρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέῳ, ἐπιβώτορι μήλων,
Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
Δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χειρὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Χαῖρέ τε, καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις·
Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
Εὔχομαι, ὥς τε θεῷ, καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς γῆ; τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
Ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἠέ τις ἀκτὴ
Κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος εἶς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι· οὐδέ τι λίην
Οὕτω νώνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοὶ,
Ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ', ἠέλιόν τε,
Ἠδ' ὅσσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἤτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
Οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἔρση·
Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ, καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
Παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
Τήν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ, ὥς οἱ ἔειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο·
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν·
Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα

Φεύγω,

„ Nunc autem neque sane usquam ponere scio, neque quidem (illic
„ Relinquam, ne forte mihi præda aliis fiant.
„ Papæ! non ergo omnino sapientes, neque justi
„ Erant Phæacum ductores & principes,
„ Qui me in aliam terram abduxerunt: certe me dicebant
„ Ducturos *se* in Ithacam amœnam; neque perfecerunt.
„ Jupiter ipsos ulciscatur supplicum-custos, qui & alios
„ Homines inspicit, & punit, quicunque peccet.
„ Verum age jam bona numerabo, & videbo,
„ Nequid mihi discesserint eava in navi auferentes.
Sic locutus, tripodas perpulchros & lebetes,
Numerabat, & aurum, textaque vestimenta pulchra:
Horum quidem nihil desiderabat: lugebat autem patriam terram,
Reptans juxta littus sonori maris,
Multum lamentans: prope autem eum venit Minerva,
Viro corpore assimilata juveni, pastori ovium,
Delicato; quales utique regum filii sunt;
Duplicem circa humerum habens pulchre-factam vestem:
Pedibus verò sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum.
Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, & obvius venit;
Et ipsam compellans verba alata dixit;
„ O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco,
„ Salve, & neutiquam mihi malo animo occurreris:
„ Sed serva quidem hæc, serva etiam me; tibi enim ego
„ Supplico, tanquam Deo, & ad tua chara genua accedo.
„ Et mihi hæc dic verè, ut bene sciam,
„ Quænam terra? quis populus? quinam viri insunt?
„ Num quæ insularum amœna? an aliquod littus
„ Jacet ad mare vergens glebosæ continentis?
Hunc autem contra allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva:
„ Stultus es, ô hospes, aut è-longinquo venisti;
„ Si revera de hac terra interrogas: neque sane valde
„ Adeo ignobilis est; norunt autem eam admodum multi,
„ Tum quotquot habitant ad Auroramque, Solemque,
„ Tum quotquot pone ad caliginem obscuram.
„ Profecto quidem aspera & non equitabilis est;
„ Neque valde sterilis, at neque lata est.
„ In *ea* etenim triticum copiosum, in *ea* autem & vinum
„ Est; semper verò pluvia habet *illam*, fœcundusque ros:
„ Capris autem pascendis apta, & bobus; est quidem sylva
„ Omnigena: ibi quoque aquationes perennes adsunt.
„ Itaque, hospes, Ithacæ sane & in Trojam nomen pervenerit,
„ Quam quidem procul dicunt Achaïca esse à terra.
Sic dixit: laetatus est autem patiens nobilis Ulysses,
Gaudens sua terra patria, sicut ei dixerat
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi:
Et ipsam compellans verba alata dixit:
Neque is vera dixit, ex-obliquo verò instituebat sermonem,
Semper in pectore mentem perastutam agitans;
„ Audiebam de-Ithacâ quidem & in Creta lata,
„ Longe trans pontum; nunc autem veni & ipse
„ Bonis cum hisce; relictis verò adhuc apud filios tantis

Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
Ὀρσίλοχον πόδας ὠκὺν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
Ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων·
Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ
Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
Νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανὸν, οὐδέ τις ἡμέας
Ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς
Ἐλλισάμην, καί σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα·
Τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
Ἢ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἀλλ' ἦτοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἲς ἀνέμοιο,
Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
Δόρπου μνῆστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι·
Ἀλλ' αὔτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
Κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
Ὤιχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρί τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι
Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
Σχέτλιε, ποικιλομῆτα, δόλων ἆτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,
Μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν;
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἄμφω
Κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
Βουλῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω;
Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,
Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν, οἴκαδ' ἰόντι, ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε·
Εἴπω θ', ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
Κήδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
Μηδέ τῳ ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν, μήτε γυναικῶν,
Πάντων, οὕνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ
Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

„ Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei,
„ Orsilochum pedibus velocem, qui in Creta lata
„ Viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus:
„ Quoniam me privare præda volebat omni
„ Trojana; cujus gratia ego passus eram dolores animo,
„ Virorumque bella, tristesque undas transiens:
„ Quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam
„ Populo in Trojanorum; sed aliis imperabam sociis:
„ Hunc quidem ego revertentem percussi ærea hasta
„ Ex-agro, prope viam insidiatus cum socio:
„ Nox autem valde obscura occupavit cœlum, neque quisquam nos
„ Hominum animadvertit: latui autem illum anima spolians.
„ At postquam hunc interfecissem acuto ære,
„ Statim ego ad navem profectus Phoenices illustres
„ Oravi, & ipsis animo-gratam prædam dedi:
„ Hos me jussi in Pylum deferre & collocare,
„ Vel in Elida divinam, ubi dominantur Epëi.
„ Sed sane ipsos illinc depulit vis venti
„ Admodum invitos; neque volebant fallere.
„ Illinc autem vagati venimus huc nocte; (nobis
„ Ægre autem in portum remorum-ope-appulimus, neque ulla
„ Cœnæ mentio erat, valde licet indigentibus sumere;
„ Sed tumultuarie egressi jacebamus ex navi omnes.
„ Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum:
„ Illi autem bona mea cava ex navi sublata
„ Deposuerunt, ubi utique ipse in arenis jacebam.
„ Ipsi verò in Sidoniam bene-habitatam *navi*-conscensa
„ Ibant; at ego relictus sum dolens corde.
Sic dixit: risit autem dea cæsia-oculis Minerva,
Manuque ipsum demulsit; corpore verò assimilata est mulieri
Pulchræque, magnæque, & illustria opera scienti;
Et ipsum compellans verba alata dixit;
„ Astutus esset, & fallax, qui te superaret
„ In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret.
„ Infauste, versute, dolorum insatiabilis, non ergo eras,
„ Ne in tua quidem cum-esses terra, destiturus fallaciis,
„ Verbisque fallacibus, quæ tibi ab-ortu chara sunt?
„ Sed age, ne amplius hæc dicamus, scientes ambo
„ Dolos; quia tu quidem es hominum longe optimus omnium
„ Consilio & verbis; ego autem inter omnes Deos
„ Consilioque celebror & dolis: neque tu scilicet novisti
„ Palladem Minervam, filiam Jovis, quæ tibi semper
„ In omnibus laboribus asto, & *te* servo?
„ Atque te Phæacibus gratum omnibus reddidi.
„ Nunc verò rursus huc veni, ut tibi consilium contexam,
„ Bonaque abscondam, quæcunque tibi Phæaces illustres
„ Dederunt, domum proficiscenti, meo consilioque menteque:
„ Dicamque, quod tibi fatale-*est* ædibus in fabrefactis
„ Dolores perferre: tu autem tolera etiam necessitate;
„ Neque cuiquam eloquere, neque virorum, neque mulierum,
„ Omnium, quod veneris errans: sed tacite
„ Patere dolores multos, injurias sustinens virorum.

Hanc

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀργαλέον σε, θεὰ, γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐΐσκεις.
Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
Ἕως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα
Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις·
Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
Ἠλώμην, εἵως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, (οὐ γὰρ ὀΐω
Ἥκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
Γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀΐω
Ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς·)
Εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
Οὕνεκ' ἐπητής τ' ἐσσὶ, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἵετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
Σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι, οὐδὲ πυθέσθαι,
Πρίν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥτε τοι αὔτως
Ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Ἤδε', ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους·
Ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἄγε, τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποίθῃς.
Φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν, ἁλίοιο γέροντος·
Ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδὲς,
Ἱρὸν Νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται·
Τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφὲς, ἔνθα σὺ πολλὰς
Ἕρδεσκες Νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος, καταειμένον ὕλῃ.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα· εἴσατο δὲ χθών·
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ· κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
Αὐτίκα δὲ Νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὔποτ' ἔγωγε
Ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τοπάρος περ,
Αἴκεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
Αὐτόν τε ζώειν, καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.

Ἀλλ'

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Difficile *est* te, Dea, cognoscere mortali congresso,
„ Etiam admodum scienti: te enim ipsam cuilibet assimilas.
„ Hoc autem ego bene novi, quod mihi antea benigna eras,
„ Dum in Troja pugnabamus filii Achivorum:
„ At postquam Priami urbem diripuimus altam,
„ Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos;
„ Haud te postea vidi, filia Jovis, neque animadverti
„ Navem meam ingressam, ut mihi dolorem arceres:
„ Sed semper mente propria habens distractum cor
„ Vagabar, donec me Dii malo solverunt:
„ Prius scilicet quam Phæacum virorum in ubere populo
„ Animastique verbis, & in urbem duxisti ipsa.
„ Nunc autem te per patrem supplex-oro; (non enim puto
„ Venisse *me* in Ithacam apricam, sed aliquam aliam
„ Per terram versor; te autem illudentem puto
„ Hæc dicere, ut meam mentem decipias;)
„ Dic mihi, an vere dilectam in patriam venerim?
Huic verò respondit deinde dea cæsia oculis Minerva;
„ Semper tibi tale in pectore cogitatum:
„ Propterea te etiam non possum deserere infelicem existentem;
„ Quoniam facundus es, & ingeniosus, & prudens.
„ Libenter enim alius vir errans reversus,
„ Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque;
„ Tibi verò nondum gratum est scire, neque exquirere,
„ Priusquam tuæ uxoris periculi quid feceris, quæ tibi incassum
„ Sedet in ædibus; luctuosæ verò ei semper
„ Pereunt noctes & dies lachrymas-fundenti.
„ At ego de-hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
„ Sciebam, quod rediturus esses, amissis omnibus sociis:
„ Sed sane nolui Neptuno obsistere
„ Patruo, qui iram adversus-te induxit in-animum,
„ Iratus, quod ei filium dilectum excæcasti.
„ Verum age, tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
„ Phorcynis quidem hic est portus, marini senis;
„ Hæc autem in vertice portus patula oliva:
„ Prope verò ipsam antrum amabile, obscurum,
„ Sacrum Nympharum, quæ Naïades vocantur:
„ Hæc autem spelunca lata, convexa, ubi tu multas
„ Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:
„ Hic autem Neritus est mons, vestitus sylva.
Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:
Lætatusque est deinde patiens nobilis Ulysses,
Gaudens sua terra; osculatus est autem almam tellurem;
Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis;
„ Nymphæ Naïades, filiæ Jovis, nunquam ego
„ Visurum *me* vos putabam: nunc verò votis blandis
„ Salvete: at & dona dabimus, sicuti antea scilicet,
„ Si sinat lubens Jovis filia prædatrix
„ Ipsumque me vivere, & mihi charum-filium augeat.
Hunc autem rursus allocuta est Dea cæsia-oculis Minerva;
„ Confide, ne tibi hæc in mente tua curæ-sint.

„ Sed

Ἀλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ·
Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδὲς,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν,
Εἵματά τ' εὐποίητα, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο.
Τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν' ἐλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζευ, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
Οἵ δή τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες·
Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν,
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
Πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
Οἷον, ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
Αἴκε μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης, Γλαυκῶπι,
Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην,
Σὺν σοὶ, πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
Ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' ὀΐω
Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὖδας,
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλ' ἄγε, σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
Κάρψω μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
Ἕσσω, ὅ κεν στυγέῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα·
Κνυζώσω δέ τοι ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντε,
Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
Σῇ τ' ἀλόχῳ, καὶ παιδὶ, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδε,
Παῖδά τε σὸν φιλέει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
Δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπί τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
Πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
Ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱὸν, Ὀδυσσεῦ·
Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον

„ Sed age, bona quidem in recessu antri divini
„ Ponamus statim nunc, ubi utique hæc tibi salva maneant:
„ Ipsi autem consulemus, quo-pacto quam optime fiat.
Sic locuta Dea ingrediebatur specum obscurum,
Explorans latibula per specum: at Ulysses
Propius omnia portabat, aurum & indomitum æs,
Vestimentaque bene-elaborata; quæ ei Phæaces dederant:
Et hæc quidem bene deposuit; lapidem verò imposuit foribus
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.
Hi autem sedentes sacræ ad radicem olivæ,
Moliebantur procis insolentibus exitium.
Inter hos verò sermonem exordiebatur Dea cæsia-oculis Minerva;
„ Generose Laërtiade, prudens Ulysses,
„ Considera, quomodo procis impudentibus manus inferas,
„ Qui jam tibi per-triennium in domo dominantur,
„ Ambientes eximiam uxorem, & sponsalia dantes:
„ Illa autem, tuum semper reditum cum-fletu-desiderans in animo,
„ Omnibus quidem spem-dat, & pollicetur viro unicuique,
„ Nuncios mittens; mens autem ei alia versat.
Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Papæ! profectò omnino jam Agamemnonis Atridæ
„ Periturus malo fato in ædibus eram,
„ Nisi mihi tu singula, Dea, accurate dixisses.
„ Verum age, consilium texe, quo pacto ulciscar ipsos;
„ Et mihi ipsa asta, animum valde-audacem immittens,
„ Qualem, quandò Trojæ solvebamus splendida mœnia:
„ Si mihi sic studiosa astares, Minerva,
„ Etiam adversus trecentos ego viros pugnarem,
„ Tecum, veneranda dea, quando me prompto-animo adjuvares.
Huic autem respondit deinde Dea cæsia-oculis Minerva;
„ Et omnino tibi ego adero, neque me latebis,
„ Quandocunque demum hæc obeamus; atque aliquem puto
„ Sanguineque cerebroque fœdaturum immensum solum,
„ Virorum procorum, qui tibi victum absumunt.
„ Sed age, te incognitum faciam omnibus mortalibus:
„ Arefaciam quidem cutem pulchram in flexilibus membris;
„ Flavosque ex capite delebo crines; circumque pallium
„ Induam, quod aversetur conspicatus homo habentem:
„ Deformabo etiam tibi oculos, antea perpulchros existentes;
„ Ut turpis omnibus procis appareas,
„ Tuæque uxori, & filio, quem in ædibus reliquisti.
„ Ipse verò primum subulcum adi,
„ Qui tibi suum custos; simulque tibi bene vult,
„ Filiumque tuum diligit, & prudentem Penelopen.
„ Invenies hunc utique suibus assidentem; hæ verò pascuntur
„ Apud Coracis petram, & ad fontem Arethusam,
„ Comedentes glandem suavem, & nigram aquam
„ Bibentes, quæ scilicet suibus alunt florentem pinguedinem.
„ Illic mane, & omnia assidens interroga,
„ Dum ego ivero ad Spartam pulchris-mulieribus-abundantem,
„ Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses;
„ Qui in spatiosam Lacedæmonem ad Menelaum

„ Abi-

Ὤιχετο, πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ που ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τίπτε τ' ἄρ' οὔ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
Ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω·
Αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,
Κεῖσ' ἐλθών· ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον· ἀλλὰ ἕκηλος
Ἧσται ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω, πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
Κάρψε μέν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντε·
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ·
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ξ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς Εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν, καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξείνισεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας· ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε, μεγάλη τε, περίδρομος· ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ·
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,

Πολλὸν

„ Abiit, sciscitaturus de tua fama, sicubi adhuc esses.
Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens?
„ An ut alicubi & errans dolores patiatur
„ Pontum super infructuosum? victum autem ei alii edunt.
Huic autem respondit deinde dea cæsia-oculos Minerva;
„ Ne jam tibi ille valde curæ-fit:
„ Ipsa eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,
„ Illuc profectus: quinetiam nullam habet molestiam; sed quietus
„ Sedet in Atridæ ædibus; copiosa autem *ei* adsunt.
„ Profecto quidem ei insidiantur juvenes cum nave nigra,
„ Cupientes interficere, antequam in patriam terram venerit:
„ Sed ea scilicet non *futura* puto; prius etiam aliquem terra de-
„ Virorum procorum, qui tibi victum devorant. (tinebit
Sic utique ipsum locuta virga tetigit Minerva:
Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;
Flavosque ex capite delevit crines; circum verò pellem
Omnibus membris antiqui posuit senis:
Deformavit porrò ei oculos, antea perpulchros existentes:
Circum autem ipsum lacernam aliam malam jecit, & tunicam,
Laceras, squalientes, malo fœdatas fumo:
Circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi
Depilem; deditque ei baculum & turpem peram,
Crebris-*locis* laceram: inerat verò tortum lorum.
Illi utique ita consilio-habito discesserunt: hæc quidem deinde
In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis.

ODYSSEAE HOMERI XIV. LIBRI

Argumentum.

ULyssis adventus ad Eumæum, & sermones fiunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

Ξ. Ulyssem excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvosum, per juga; qua ei Minerva
Designaverat eximium subulcum, qui & victum maxime
Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
Alta ædificata erat, undique-conspicuo in loco,
Pulchraque, magnaque, vacuis-spatiis-circundata; quam scilicet
Ipse ædificaverat suibus, absente rege, (subulcus
Sine domina, & Laërte sene,
Advectitiis lapidibus, & cinxerat sepe-spinosa;
Palosque extra adegerat prorsus hinc atque illinc,
Densos & crebros, nigra roboris parte circum-fissa:
Intra verò caulam suilia duodecim fecerat
Prope invicem, cubilia suibus; in singulis autem
Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur
Fœminæ genitrices; mares autem foris dormiebant,

Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων·
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες, αἰὲν ἴαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
Τάμνων δέρμα βόειον, ἐΰχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤιχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες, κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
Οἱ μετὰ, κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕζετο κερδοσύνῃ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθα κεν ᾧ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος·
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν
Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός·
Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
Πυκνῇσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε, στοναχάς τε·
Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἴπῃς, ὁππόθεν ἐσσὶ, καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός·
Εἷσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅ ττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη· ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐστὶν,
Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι· ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν,
Οἶκόν τε, κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει·
Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίμνω.
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
Ἀλλ' ὄλεθ'· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι

Πρό-

Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
Eximii proci; quippe mittebat subulcus
Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
Hi verò trecentique & sexaginta erant.
Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bubulam, bene-coloratam: cæteri autem jam
Ibant alio alius; cum congregatis suibus
Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
Suem ut-ageret procis superbis, ex-necessitate;
Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.
Extemplo verò Ulyssem viderunt canes latratores:
Hi quidem clamantes accurrerunt; at Ulysses
Sedit astutiâ; baculumque ei excidit manu.
Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisset dolorem,
Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus
Ruit per vestibulum; corium verò ei excidit manu:
Canes quidem increpans pepulit alio alium
Crebris lapidibus; ipse verò affatus est dominum;
„ O senex, certe propemodum te canes disperdiderunt
„ Repente; & mihi opprobium offudisses.
„ Quinetiam mihi alios Dii dederunt doloresque, gemitusque:
„ Deo-parem enim *ob*-herum lugens & dolens
„ Sedeo; aliis autem sues pingues nutrio
„ Ad-comedendum: at ille egens alicubi cibi
„ Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque,
„ Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.
„ Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut & ipse
„ Cibo & vino saturatus in animo,
„ Dicas, unde sis, & quot dolores toleraveris.
Sic locutus ad casam præivit nobilis subulcus;
Collocavitque *illum* introductum; virgulta autem substravit densa;
Instravitque pellem villosæ agrestis capræ,
Ibidem cubile-*ut-esset*, magnum & densum: gaudebat autem Ulysses,
Quod ipsum sic exciperet; verbumque dixit, & compellavit;
„ Jupiter tibi det, hospes, & immortales dii alii
„ Quodcunque maxime velis, quia me lubens excepisti.
Illum autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,
„ Hospitem indigne-tractare; à Jove enim sunt omnes
„ Hospitesque, pauperesque; munus verò exiguumque, cha-
„ Est nostrum: hic enim servorum mos est, (rumque
„ Semper timentium, cum dominentur heri
„ Juvenes: certe enim illius quidem Dii reditum impedierunt,
„ Qui me studiose dilexisset, & possessionem dedisset,
„ Qualia scilicet suo famulo Dominus benignus dederit,
„ Domumque, & facultates, & multum-ambitam uxorem;
„ Qui ei multum laboraverit, cuique Deus laborem incremento
„ Ut & mihi hic labor incrementum-habet, in quo versor (adjuverit
„ Ideo me multum juvisset dominus, si hic senesceret;
„ Sed periit; utinam Helenæ genus periisset

Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν, ζωςῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων.
Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν.
Εὗσέ τε, μίςυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν.
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα.
Ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεςι
Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηςῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵτ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δώῃ,
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος·
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
Οἵδε δὲ καί τι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
Οὔποθ' ἓν ἱρεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δύ' οἴω.
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ἦν ἄσπετος· οὔτινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔς' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω.
Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσεια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαςος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
Ζατρεφέων αἰγῶν, ὅς τις φαίνηται ἄριςος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε, ῥύομαί τε,
Καί σφι συῶν τὸν ἄριςον ἐῢ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πῖνέ τε οἶνον
Ἁρπαλέως, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηςῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,
Οἴνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς, ὡς ἀγορεύεις;
Φῂς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι, αἴκε τόθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.

Τὴν

„ Funditus; quoniam multorum virorum genua solvit:
„ Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
„ In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret.
Sic locutus, cingulo celeriter constringebat tunicam:
Perrexitque ire ad suilia, ubi greges conclusi erant porcorum:
Illinc sumptos duos attulit, & ambos mactavit;
Ustulavitque, conciditque, & verubus infixit:
Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,
Calida ipsis in-verubus; farinamque albam inspersit;
In poculo autem miscebat dulce vinum:
Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est;
„ Comede nunc, ô hospes, qui utique servis adsunt,
„ Porculos; at pingues sane sues proci comedunt,
„ Non ultionem-divinam habentes in mentibus, neque miseri-
„ Haud quidem improba opera Dii beati amant, (cordiam.
„ Sed justitiam honorant, & æqua opera hominum.
„ Etiam hostes quidem & inimici, qui terram
„ Alienam invaserint, & ipsis Jupiter prædam dederit,
„ Impletisque navibus redierint domum unusquisque;
„ Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit:
„ Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audierunt vocem,
„ Illius tristem mortem; quandoquidem nolunt rite
„ Ambire, neque redire ad sua: sed tranquilli
„ Bona absumunt immodice, neque amplius *est* parsimonia.
„ Quotquot enim noctesque & dies à Jove oriuntur,
„ Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas;
„ Vinum verò consumunt immoderate exhaurientes.
„ Certe ei victus erat copiosus: nulli tantus
„ Virorum heroum, neque continentis nigræ,
„ Neque ipsius Ithacæ, neque simul-viginti virorum
„ Sunt divitiæ tantæ; ego verò tibi recensebo:
„ Duodecim in continente armenta *sunt*; tot greges ovium,
„ Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,
„ Pascunt hospitesque, & ipsius pastores viri.
„ Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia
„ In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.
„ Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,
„ Saginatorum caprorum, quicunque appareat optimus.
„ At ego sues has custodioque, tueorque,
„ Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto.
Sic dixit: ille autem intente carnes comedebat, bibebatque vinum
Avide, tacitus; mala autem procis moliebatur.
At postquam cœnasset, & refecisset animum cibo,
Etiam ei impletum dedit *Eumæus* poculum, quo scilicet bibebat,
Vino plenum: is verò accepit, gaudebatque animo,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
„ O amice, quisnam te emit possessionibus suis,
„ Ita valde dives & fortis, ut prædicas?
„ Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
„ Dic mihi, si forte norim, talis cum-fuerit.
„ Jupiter enim hoc scit, & immortales dii alii,
„ Si de-eo viso nuntium-ferre-possim; per multa etenim loca erravi

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ὦ γέρον, οὔτις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.
Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὃς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἣ θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
Αἶψά κε καὶ σὺ, γεραιὲ, ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴτις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα δοίη.
Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
Κεῖται ἐπ' ἠπείρου, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω·
Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
Οὐδέ τι τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδέ τι φῇσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
Ὡς νεῖται Ὀδυσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
Αὐτίκ', ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται·
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴσω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσαμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
Μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυται, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω, καὶ Πηνελόπεια,

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum;
„ O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit
„ Nuncians persuaserit uxorique & dilecto filio.
„ Sed aliter receptionis indigentes viri errones
„ Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
„ Quicunque enim errans Ithacæ in populum venerit,
„ Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur:
„ Hæc verò benigne exceptum diligit, & singula inquirit;
„ Et ei lugenti palpebris lacrymæ decidunt;
„ Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit.
„ Statim & tu, senex, fabulam fabricares,
„ Si quis tibi lænamque, tunicamque, vestimenta daret.
„ Illius autem jam oportet canes velocesque alites
„ Cutem ab ossibus traxisse; anima verò destituit:
„ Vel illum sane in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius
„ Jacent in littore, arena involuta multa.
„ Sic ille quidem illic periit; amicis verò dolores pone (alium
„ Omnibus, mihi autem maxime, effecti-sunt: non enim amplius
„ Mitem adeò dominum inveniam, quocunque profectus-fuero;
„ Neque si ad patris & matris iterum ivero
„ Domum, ubi primum natus sum, & me educaverunt ipsi.
„ Neque omnino ob-hos amplius tantum lugeo, dolens licet,
„ Oculis ut-videam, existens in patria terra;
„ Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
„ Hunc quidem ego, ô hospes, etiam non præsentem nominare
„ Revereor; valde enim me diligebat & curabat in-animo:
„ Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longe absentem.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ O amice, quandoquidem prorsus negas, neque omnino dicis
„ Illum venturum esse, animus verò tibi semper incredulus;
„ Verum ego non temere loquar, sed cum juramento,
„ Quod redibit Ulysses; munus-læti-nuntii verò mihi sit,
„ Statim, postquam ille reversus suas ad ædes pervenerit;
„ Indue mihi lænamque, tunicamque, vestimenta pulchra:
„ Ante autem, etiam licet valde indigens, nequaquam acciperem.
„ Inimicus enim mihi ille æque ac Orci portæ
„ Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni;
„ Certe quidem hæc omnia perficientur, sicut dico:
„ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses;
„ Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,
„ Domum revertetur; & ulciscetur, quicunque illius
„ Hic probro-afficit uxorem, & illustrem filium.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ O senex, neque profecto ego munus-læti-nuncii hoc solvam,
„ Neque Ulysses amplius domum veniet: sed quietus
„ Bibe, & alia præter-hæc memoremus, neque mihi hæc
„ In-mentem-revoca: certe enim animo in pectore meo
„ Doleo, quando aliquis meminerit honorandi Domini.
„ At sane juramentum quidem omittamus: verum Ulysses
„ Veniat, ut ipsum ego volo, & Penelope,

Λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεὺς,
Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔρνεϊ ἶσον,
Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερείω
Πατρὸς ἑοῖο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγητόν·
Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐΐσας,
Ἠέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρὸς ἀκουὴν,
Ἐς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηςῆρες ἀγαυοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώῃ,
Ἤ κε φύγοι, καί κέν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων·
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιὲ, τὰ σαυτοῦ κήδε' ἔνισπε,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδὴ,
Ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν, κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν,
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
Οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
Υἱέες ἐν μεγάροις ἠμὲν τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο,
Γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
Παλλακὶς, ἀλλά με ἶσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάςωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι·
Ὃς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς, τίετο δήμῳ,
Ὄλβῳ τε, πλούτῳ τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο·
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἔνειμαν.
Ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
Ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ῥηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
Ἄνδρας ἀριςῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
Οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιςος ἐπάλμενος ἔγχει ἕλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων, ὅ, τε μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,

Καὶ

„ Laërtesque senex, & Telemachus deo-par. (Ulysses,
„ Nunc rursus nati-causa in-perpetuum lugeo, quem genuit
„ Telemachi, quem postquam nutrierant dii, plantæ similem,
„ Et ipsum putabam fore in viris haud pejorem
„ Patre suo charo, mente & specie admirabilem;
„ Ejus utique aliquis immortalium læsit mentem intus æquam,
„ Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,
„ In Pylum divinam: ei verò proci superbi
„ Domum venienti insidias-struunt, ut genus dispereat
„ Sine-nomine ex Ithaca Arcesii deo-patris.
„ Sed sane illum quidem sinamus, sive opprimatur,
„ Sive effugiat, & eum protegat manu Saturnius:
„ Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius ærumnas enarra,
„ Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
„ Quis? unde es virorum? ubi tibi urbs, & parentes?
„ Quanam autem in nave venisti? quomodo te nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse profitebantur?
„ Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Enimverò tibi ego hæc valde accurate enarrabo.
„ Esset quidem nunc nobis in *longum*-tempus & cibus,
„ Et vinum dulce, casam intra manentibus,
„ Epularique quietis, alii autem opus obirent;
„ Facile postea & in annum integrum
„ Neutiquam perficerem narrans meos dolores animi,
„ Quotquot utique jam omnes deorum voluntate pertuli.
„ Ex Creta quidem genere glorior *me esse* lata,
„ Viri divitis filium: multi verò & alii
„ Filii in ædibus & educati sunt, & nati,
„ Legitimi ex uxore; me autem empta peperit mater
„ Pellex; sed me æque ac legitimos honorabat
„ Castor Hylacides, cujus ego genus glorior *me* esse:
„ Qui quondam in Cretensibus, Deus veluti, honorabatur populo,
„ Fortunisque, divitiisque, & filiis gloriosis.
„ Sed sane illum fata iverunt mortis ferentia
„ In Orci domos: facultates verò diviserunt
„ Filii magnanimi, & sortes jecerunt:
„ At mihi valde pauca dederunt, & ædes tribuerunt.
„ Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum
„ Gratia meæ virtutis; quia non despicabilis eram,
„ Neque fugax-in-bello: nunc autem jam omnia defecerunt:
„ Sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem
„ Cognoscere; profecto enim me calamitas tenet cumulate multa.
„ Sane quidem omnino audaciam Marsque dederunt & Minerva,
„ Et vires-bellicas: cum legerem ad insidias
„ Viros optimates, mala inimicis serens;
„ Nunquam mihi mortem ante-oculos-ponebat animus generosus,
„ Sed multo primus insiliens hasta occidebam
„ Virorum inimicorum, quicunque mihi cederet pedibus.
„ Talis eram in bello; opus verò mihi haud gratum erat,
„ Neque rei-familiaris-cura, quæ scilicet nutrit claros filios:
„ Sed mihi semper naves remigio-instructæ gratæ erant,

Ὤιχετο, πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ που ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τίπτε τ' ἄρ' οὔ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
Ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω·
Αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,
Κεῖσ' ἐλθών· ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον· ἀλλὰ ἕκηλος
Ἧσται ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω, πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
Κάρψε μέν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντε·
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ·
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγον· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ξ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς Εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀμπλάττοντος ἑαυτὸν, καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξείνισσεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε, μεγάλη τε, περίδρομος· ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ·
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν· ἐν δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,

Πολλὸν

Abiit, sciscitaturus de tua fama, sicubi adhuc esses.
Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens?
An ut alicubi & errans dolores patiatur
Pontum super infructuosum? victum autem ei alii edunt.
Huic autem respondit deinde dea cæsia-oculos Minerva;
Ne jam tibi ille valde curæ-sit:
Ipsa eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,
Illuc profectus: quinetiam nullam habet molestiam; sed quietus
Sedet in Atridæ ædibus; copiosa autem *ei* adsunt.
Profecto quidem ei insidiantur juvenes cum nave nigra,
Cupientes interficere, antequam in patriam terram venerit:
Sed ea scilicet non *futura* puto; prius etiam aliquem terra de-
Virorum procorum, qui tibi victum devorant. (tinebit
Sic utique ipsum locuta virga tetigit Minerva:
Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;
Flavosque ex capite delevit crines; circum verò pellem
Omnibus membris antiqui posuit senis:
Deformavit porrò ei oculos, antea perpulchros existentes:
Circum autem ipsum lacernam aliam malam jecit, & tunicam,
Laceras, squalentes, malo fœdatas fumo:
Circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi
Depilem; deditque ei baculum & turpem peram,
Crebris-locis laceram: inerat verò tortum lorum.
Illi utique ita consilio-habito discesserunt: hæc quidem deinde
In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis.

ODYSSEAE HOMERI XIV. LIBRI

Argumentum.

ULyssis adventus ad Eumæum, & sermones fiunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

Ξ. Ulyssem excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvosum, per juga; quâ ei Minerva
Designaverat eximium subulcum, qui & victum maxime
Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
Alta ædificata erat, undique-conspicuo in loco,
Pulchraque, magnaque, vacuis-spatiis-circumdata; quam scilicet
Ipse ædificaverat suibus, absente rege, (subulcus
Sine domina, & Laërte sene,
Advectitiis lapidibus, & cinxerat sepe-spinosa;
Palosque extra adegerat prorsus hinc atque illinc,
Densos & crebros, nigra roboris parte circum-fissa:
Intra verò caulam suilia duodecim fecerat
Prope invicem, cubilia suibus; in singulis autem
Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur
Fœminæ genitrices; mares autem foris dormiebant,

Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων·
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες, αἰὲν ἴαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
Τάμνων δέρμα βόειον, ἐϋχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤιχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες, κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕζετο κερδοσύνῃ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθα κεν ᾧ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν
Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
Πυκνῇσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε, στοναχάς τε.
Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
Εἴ που ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἴπῃς, ὁππόθεν ἐσσὶ, καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός·
Εἷσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅ ττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἐστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη· ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐστὶν,
Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι· ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν,
Οἶκόν τε, κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ·
Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίμνω.
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
Ἀλλ' ὄλεθ'· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι

Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
Eximii proci; quippe mittebat subulcus
Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
Hi verò trecentique & sexaginta erant.
Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bubulam, bene-coloratam: cæteri autem jam
Ibant alio alius; cum congregatis suibus
Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
Suem ut-ageret procis superbis, ex-necessitate;
Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.
Extemplo verò Ulyssem viderunt canes latratores:
Hi quidem clamantes accurrerunt; at Ulysses
Sedit astutiâ; baculumque ei excidit manu.
Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisset dolorem,
Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus
Ruit per vestibulum; corium verò ei excidit manu:
Canes quidem increpans pepulit alio alium
Crebris lapidibus; ipse verò affatus est dominum;
„ O senex, certe propemodum te canes disperdiderunt
„ Repente; & mihi opprobium offudisses.
„ Quinetiam mihi alios Dii dederunt doloresque, gemitusque:
„ Deo-parem enim *ob*-herum lugens & dolens
„ Sedeo; aliis autem sues pingues nutrio
„ Ad-comedendum: at ille egens alicubi cibi
„ Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque,
„ Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.
„ Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut & ipse
„ Cibo & vino saturatus in animo,
„ Dicas, unde sis, & quot dolores toleraveris.
Sic locutus ad casam præivit nobilis subulcus;
Collocavitque *illum* introductum; virgulta autem substravit densa;
Instravitque pellem villosæ agrestis capræ,
Ibidem cubile-*ut-esset*, magnum & densum: gaudebat autem Ulysses,
Quod ipsum sic exciperet; verbumque dixit, & compellavit;
„ Jupiter tibi det, hospes, & immortales dii alii
„ Quodcunque maxime velis, quia me lubens excepisti.
Illum autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,
„ Hospitem indigne-tractare; à Jove enim sunt omnes
„ Hospitesque, pauperesque; munus verò exiguumque, cha-
„ Est nostrum: hic enim servorum mos est, (rumque
„ Semper timentium, cum dominentur heri
„ Juvenes: certe enim illius quidem Dii reditum impedierunt,
„ Qui me studiose dilexisset, & possessionem dedisset,
„ Qualia scilicet suo famulo Dominus benignus dederit,
„ Domumque, & facultates, & multum-ambitam uxorem;
„ Qui ei multum laboraverit, cuique Deus laborem incremento
„ Ut & mihi hic labor incrementū-habet, in quo versor (adjuverit:
„ Ideo me multum juvisset dominus, si hic senesceret;
„ Sed periit; utinam Helenæ genus periisset

Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν, ζωστῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα·
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·
Εὗσέ τε, μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν·
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·
Ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι
Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι, καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵτ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δώῃ,
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἶκόνδε ἕκαςος·
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
Οἵδε δὲ καί τι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
Οὔποθ' ἓν ἱερεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δύ' οἴω·
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ἦν ἄσπετος· οὔτινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔσ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσεια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
Τῶν αἰεί σφιν ἕκαςος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
Ζατρεφέων αἰγῶν, ὅς τις φαίνηται ἄριςος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε, ῥύομαί τε,
Καί σφι συῶν τὸν ἄριςον ἐῢ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πῖνέ τε οἶνον
Ἁρπαλέως, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,
Οἴνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς, ὡς ἀγορεύεις;
Φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι, αἴκε τόθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλάλην.

„ Funditus; quoniam multorum virorum genua solvit:
„ Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
„ In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret.
Sic locutus, cingulo celeriter constringebat tunicam:
Perrexitque ire ad suilia, ubi greges conclusi erant porcorum:
Illinc sumptos duos attulit, & ambos mactavit;
Ustulavitque, conciditque, & verubus infixit:
Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,
Calida ipsis in-verubus; farinamque albam inspersit;
In poculo autem miscebat dulce vinum:
Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est;
„ Comede nunc, ô hospes, qui utique servis adsunt,
„ Porculos; at pingues sane sues proci comedunt,
„ Non ultionem-divinam habentes in mentibus, neque miseri-
„ Haud quidem improba opera Dii beati amant, (cordiam.
„ Sed justitiam honorant, & æqua opera hominum.
„ Etiam hostes quidem & inimici, qui terram
„ Alienam invaserint, & ipsis Jupiter prædam dederit,
„ Impletisque navibus redierint domum unusquisque;
„ Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit:
„ Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audierunt vocem,
„ Illius tristem mortem; quandoquidem nolunt rite
„ Ambire, neque redire ad sua: sed tranquilli
„ Bona absumunt immodice, neque amplius *est* parsimonia.
„ Quotquot enim noctesque & dies à Jove oriuntur,
„ Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas;
„ Vinum verò consumunt immoderate exhaurientes.
„ Certe ei victus erat copiosus: nulli tantus
„ Virorum heroum, neque continentis nigræ,
„ Neque ipsius Ithacæ, neque simul-viginti virorum
„ Sunt divitiæ tantæ; ego verò tibi recensebo:
„ Duodecim in continente armenta *sunt*; tot greges ovium,
„ Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,
„ Pascunt hospitesque, & ipsius pastores viri.
„ Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia
„ In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.
„ Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,
„ Saginatorum caprorum, quicunque appareat optimus.
„ At ego sues has custodioque, tueorque,
„ Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto.
Sic dixit: ille autem intente carnes comedebat, bibebatque vinum
Avide, tacitus; mala autem procis moliebatur.
At postquam cœnasset, & refecisset animum cibo,
Etiam ei impletum dedit *Eumæus* poculum, quo scilicet bibebat,
Vino plenum: is verò accepit, gaudebatque animo,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
„ O amice, quisnam te emit possessionibus suis,
„ Ita valde dives & fortis, ut prædicas?
„ Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
„ Dic mihi, si forte norim, talis cum fuerit.
„ Jupiter enim hoc scit, & immortales dii alii,
„ Si de-eo visso nuntium-ferre-possim; per multa etenim loca erravi.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ὦ γέρον, οὔτις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.
Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὃς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἣ θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
Αἶψά κε καὶ σὺ, γεραιὲ, ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴτις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα δοίη.
Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
Κεῖται ἐπ' ἠπείρου, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω·
Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
Οὐδέ τι τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδέ τι φῆσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
Ὡς νεῖται Ὀδυσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
Αὐτίκ', ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται·
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴσω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
Μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυμαι, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω, καὶ Πηνελόπεια,

Λαέρτης

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum;
„ O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit
„ Nuncians persuaserit uxorique & dilecto filio.
„ Sed aliter receptionis indigentes viri errones
„ Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
„ Quicunque enim errans Ithacæ in populum venerit,
„ Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur:
„ Hæc verò benigne exceptum diligit, & singula inquirit;
„ Et ei lugenti palpebris lacrymæ decidunt;
„ Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit.
„ Statim & tu, senex, fabulam fabricares,
„ Si quis tibi lænamque, tunicamque, vestimenta daret.
„ Illius autem jam oportet canes velocesque alites
„ Cutem ab ossibus traxisse; anima verò destituit:
„ Vel illum sane in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius
„ Jacent in littore, arena involuta multa.
„ Sic ille quidem illic periit; amicis verò dolores post (alium
„ Omnibus, mihi autem maxime, effecti-sunt: non enim amplius
„ Mitem adeò dominum inveniam, quocunque profectus-fuero;
„ Neque si ad patris & matris iterum ivero
„ Domum, ubi primum natus sum, & me educaverunt ipsi.
„ Neque omnino ob-hos amplius tantum lugeo, dolens licet,
„ Oculis ut-videam, existens in patria terra;
„ Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
„ Hunc quidem ego, ô hospes, etiam non præsentem nominare
„ Revereor; valde enim me diligebat & curabat in-animo:
„ Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longe absentem.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ O amice, quandoquidem prorsus negas, neque omnino dicis
„ Illum venturum esse, animus verò tibi semper incredulus:
„ Verum ego non temere loquar, sed cum juramento,
„ Quod redibit Ulysses; munus-læti-nuntii verò mihi sit,
„ Statim, postquam ille reversus suas ad ædes pervenerit;
„ Indue mihi lænamque, tunicamque, vestimenta pulchra:
„ Ante autem, etiam licet valde indigens, nequaquam acciperem.
„ Inimicus enim mihi is æque ac Orci portæ
„ Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni;
„ Certe quidem hæc omnia perficientur, sicut dico:
„ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses;
„ Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,
„ Domum revertetur, & ulciscetur, quicunque illius
„ Hic probro-afficit uxorem, & illustrem filium.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ O senex, neque profecto ego munus-læti-nuncii hoc solvam,
„ Neque Ulysses amplius domum veniet: sed quietus
„ Bibe, & alia præter-hæc memoremus, neque mihi hæc
„ In-mentem-revoca: certe enim animo in pectore meo
„ Doleo, quando aliquis meminerit honorandi Domini.
„ At sane juramentum quidem omittamus: verum Ulysses
„ Veniat, ut ipsum ego volo, & Penelope,

Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἐμμαπέως ὑπάκουσε·)
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Οὔτι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ᾽ ἤπαφε δαίμων,
Οἰοχίτων᾽ ἔμεναι· νῦν δ᾽ οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ᾽ ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ᾽ ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι·
Φθεγξάμενος δ᾽ ὀλίγῃ ὀπὶ με πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σίγα νῦν, μή τίς σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ᾽ ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·
Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν· ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ᾽· ὦρτο δ᾽ ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ᾽ ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὡς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
Ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος·
Νῦν δέ μ᾽ ἀτιμάζουσι, κακὰ χροῒ εἵματ᾽ ἔχοντα.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
Τῷ οὔτ᾽ ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ᾽ ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις·
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ᾽ οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα δώσει,
Πέμψει δ᾽, ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ᾽ ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνὴν, ἐν δ᾽ οἰῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ᾽ ἔβαλλεν.
Ἔνθ᾽ Ὀδυσεὺς κατέλεκτ᾽· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ οἱ παρεχέσκετ᾽ ἀμοιβὰς,
Ἕννυσθαι, ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ᾽ Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ᾽ αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ
Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι·
Ἀλλ᾽ ὅγ᾽ ἄρ᾽ ἔξω ἰὼν ὡπλίζετο· χαῖρε δ᾽ Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἐόντος.
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ᾽ ὤμοις,
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ᾽ ἀλεξάνεμον μάλα πυκνὴν,
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ᾽ αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο·
Εἵλετο δ᾽ ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ᾽ ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον, Βορέω ὑπ᾽ ἰωγῇ.

„ Cubito pungens; (is verò prompte audivit;)
„ Nobilissime Laërtiade, solers Ulysses,
„ Nequaquam amplius vivis inter-ero; sed me hyems
„ Domat; non enim habeo lænam: decepit me deus,
„ Sola-cum-tunica ut-essem; nunc verò non amplius effugium est.
„ Sic dixi; is autem deinde sententiam habebat hanc in animo,
„ Qualis ille erat ad-consultandum & pugnandum:
„ Locutus autem summissa voce, me sermone affabatur;
„ Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
„ Dixit; & in cubito caput tenuit, dixitque sermonem;
„ Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium;
„ Valde enim à navibus longe venimus, sed aliquis eat
„ Nunciatum Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,
„ Si plures à navibus jusserit venire.
„ Sic dixit: surrexit autem deinde Thoas, Andræmonis filius,
„ Confestim, lænamque deposuit purpuream,
„ Perrexitque currere ad naves: ego verò in vestimento illius
„ Jacui libenter; illuxit autem aureo-solio aurora.
„ Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integræ essent;
„ Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum,
„ Utrumque, amicitia ac reverentia viri boni:
„ Nunc autem me despicatui-habent, mala corpore vestimenta habentem.
Hunc autem respondens, allocutus es Eumæe subulce;
„ O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti;
„ Neque quid adhuc præter decorum verbum inutile locutus es:
„ Ideo neque veste indigebis, neque ulla alia-re,
„ Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,
„ Nunc; at mane quidem tuis te pannis amicies:
„ Non enim multæ lænæ, mutatoriæque tunicæ
„ Hic ad-induendum; una autem sola viro cuique.
„ At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,
„ Ipse tibi lænamque tunicamque, vestimenta dabit,
„ Mittetque, quo te cor animusque jubet.
Sic locutus surrexit; ponebat autem ei prope ignem
Lectum, oviumque & caprarum pelles injiciebat.
Ibi Ulysses decubuit; injecit autem lænam ipsi
Densam & magnam, quæ ei præbebat copiam-mutandi,
Ad-induendum, quando aliqua hyems terribilis orta esset.
Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit; apud ipsum verò
Viri cubuerunt juvenes: non autem subulco
Placuit illic lectus, ut à suibus seorsim cubaret:
Sed is extra profectus armabat-se: gaudebat verò Ulysses,
Quod scilicet sibi facultatum curam-habebat, dum *ipse* abesset.
Primum quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros;
Lænam autem sibi circumdedit arcentem-ventos, valde densam;
Ac pellem sumpsit capræ bene-nutritæ magnæ:
Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem & virorum.
Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicet sues albis-dentibus
Rupe sub cava dormiebant, Boreæ sub tegmine.

ODYS-

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ο. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται· ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται· καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα· καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς Φοίνικες αὐτὸν λῃστάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτῃ· καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Οὗ, ἐπέβη Ἰθάκης Λακεδαίμονος ἐξ Ὀδυσείδης.

Ἡ Δ᾽ εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
Ὤιχετ᾽, Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
Εὕδοντ᾽ ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
Ἤτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ᾽ οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, ἀλλ᾽ ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι᾽ ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ᾽, οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο δὴν ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ᾽ ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι,
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ᾽ ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ᾽ ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς·
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
Μή νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι,
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύγ᾽ ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
Δμωάων, ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
Εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
Ἄλλο δέ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
Μνηστήρων σ᾽ ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τά γ᾽ οὐκ ὀΐω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα·
Νυκτὶ δ᾽ ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν
Ἀθανάτων, ὅς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,

ODYSSEAE HOMERI XV. LIBRI

Argumentum.

Telemacho Minerva in somnis assistens in Ithacam eum redire hortatur, qui donis a Menelao acceptis mittitur, & ingressurus in navim, Theoclymenum quendam Argivum vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyssi narrat, uti Phœnices ipsum prædati ex Syria insula, vendiderint Laërtæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum hanc ad urbem remisisset, ipse ad Eumæum pergit.

O, Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmone.

In spatiosam verò Lacedæmonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De-reditu submonitura, & hortatura ut-rediret:
Invenit autem Telemachum & Nestoris inclytum filium
Cubantes in vestibulo domus Menelai illustris;
Nestoridem quidem molli domitum somno;
Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed *eum* in animo
Noctem per placidam curæ de-patre excitabant.
Prope autem stans allocuta est cæsia-oculis Minerva;
„ Telemache, non amplius bene à *tua* domo diu aberras,
„ Possessionibusque relictis, virisque in tuis ædibus,
„ Ita superbis; *cave* ne tibi omnia comedant,
„ Possessionibus divisis, tu autem inane iter feceris.
„ Sed hortare citissime bello-strenuum Menelaum,
„ Ut *te* dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias;
„ Jam enim paterque fratresque jubent
„ Eurymacho nubere; is enim superat omnes
„ Procos donis, & exaugere-solet sponsalia:
„ Nequod, te invito, ex ædibus bonum efferatur.
„ Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris:
„ Illius vult domum augere, qui duxerit;
„ Filiorum autem priorum, & mariti-cui-virgo-nupserat dilecti,
„ Non amplius recordatur mortui, neque inquirit.
„ Sed tu ubi-veneris ipse committas singula
„ Famularum *ei*, quæcunque tibi optima videatur esse,
„ Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.
„ Aliud autem tibi verbum dicam; tu verò repone animo;
„ Procorum tibi diligenter optimates insidiantur
„ In freto Ithacæque, Samique asperæ,
„ Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.
„ Sed ea scilicet non *futura* puto: prius etiam aliquem terra
„ Virorum procorum, qui tibi victum devorant. (detinebit
„ Sed longe ab insulis abstine bene-fabricatam navem,
„ Cumque nocte simul naviga, mittet autem tibi ventum-secundum
„ Immortalium, quicunque te custoditque, tueturque. (à-tergo
„ At ubi ad primum litus Ithacæ perveneris,

„ Navem

Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', οὔπως ἐστὶν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείη
Ἥρως Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροΐ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως· βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόστοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ·
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἴπω δὲ γυναιξὶν
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
Ἄστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
Αὔτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων, ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (οὐ γὰρ ὄπισθεν

Οὖρον

„ Navem quidem in urbem mitte & omnes socios:
„ Ipse verò primum subulcum adi,
„ Qui tibi suum custos *est*, simulque tibi bene-vult.
„ Illic autem noctem perage; eum verò mitte in urbem
„ Nuncium laturum prudenti Penelopæ;
„ Quod ei salvus sis, & ex Pylo veneris.
Hæc quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.
At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit
Calcitrando pede motum; & ei verbum dixit;
„ Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos
„ Junge currui subducens, ut conficiamus iter.
Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est;
„ Telemache, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,
„ Noctem per tenebrosam aurigare; cito autem aderit Aurora.
„ Sed mane, dum dona ferens in currum posuerit
„ Heros Atrides, hasta-inclytus Menelaus,
„ Et verbis mitibus compellatum dimiserit.
„ Etenim hospes recordatur dies omnes
„ Viri hospitalis: qui amicitiam præbuerit.
Sic dixit: statim autem aureo-solio venit Aurora.
Prope autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,
Ubi-surrexisset è lecto, Helena à comas-pulchra.
Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,
Festinans utique tunicam circum corpus splendidam
Induit, & magnum pallium fortibus injecit humeris
Heros: ivit autem foras, astansque allocutus est
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini;
„ Atride Menelae Jovis-alumne, princeps populorum,
„ Jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram,
„ Jam enim mihi animus cupit domum ire.
Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus;
„ Telemache, non te ego in multum tempus hic detinebo
„ Cupientem reditus: succenseo autem & alii
„ Viro hospitali, qui immoderate quidem diligat,
„ Immoderate autem oderit; meliora nempe æqualia omnia.
„ Æquale sane malum est, qui & nolentem redire
„ Hospitem impellat, & qui ire-festinantem detineat:
„ Oportet hospitem præsentem amice-tractare, volentem autem
„ Sed mane, dum dona ferens in currum posuero (dimittere.
„ Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus
„ Jentaculum in sedibus ut-parent abunde ex intus existentibus.
„ Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas *est*,
„ Pastos ire multam super immensam terram.
„ Sin vis divertere in Hellada, & medium Argos;
„ Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos,
„ Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
„ Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum;
„ Aut aliquem tripodum bene-æratorum, aut lebetum,
„ Aut duos mulos, aut aureum poculum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
„ Volo jam redire ad nostra; (non enim pone

Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἀκειόμενον, τάς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·
Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.
Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθὲς, ἐπεί σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε·
Οὐ γὰρ τοὔνεκ' ἐγώ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
Οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὕπερθε
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
Ἕσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς, ὡς ἀγορεύω,
Δμῶας ἐπισσεύας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
Ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβός·
Ξεῖν', οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε
Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα, καὶ μετέπειτα,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
Αὖτις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην·
Πρόφρων δή κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
Εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί·
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·
Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων.
Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός·
Ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
Τηλεδαπῷ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ ὀϊζὺν
Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ·
Οἱ δ' ὗν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον·
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,)
Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
Ἀργιόδοντος ὑὸς, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων·
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή· τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὗσαν·
Αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν·
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὄπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συβώτης

Ἵστατο

„ Venit meam ad casam: ego autem ipsum amanter-complectebar.
„ Dixit autem eum *se* inter Cretenses apud Idomeneum vidisse
„ Naves reficientem, quas ei confregerunt procellæ:
„ Et dixit venturum, vel in æstatem, vel in autumnum,
„ Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis.
„ Et tu, senex multa-passe, postquam te ad me duxit deus,
„ Neque omnino mihi mendaciis gratificare, neque mulce:
„ Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
„ Sed Jovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Certe valde quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
„ Quod te neque vel juratus induxi, neque tibi persuadeo.
„ Sed age nunc sponsionem faciamus; at desuper
„ Testes ambobus Dii *sint*, qui Olympum habitant.
„ Si quidem redierit herus tuus in hanc domum,
„ Indutum me lænaque, tunicaque, vestimentis, mitte
„ Ad Dulichium ut-eam, quo mihi gratum est animo:
„ Sin non venerit herus tuus, ut prædico,
„ Famulis incitatis, dejice magna de rupe,
„ Ut & alius mendicus caveat decipere.
Hunc autem respondens allocutus est nobilis subulcus;
„ Hospes, etenim sic mihi bona-fama, virtutisque nomen,
„ Esset inter homines simul nunc, & deinceps,
„ Qui te postquam in casam duxissem, & xenia dedissem,
„ Deinde interficerem, dilectumque animum eriperem:
„ Promptus sane deinde Jovi Saturnio supplicarem.
„ Nunc verò hora cœnæ: citissime mihi intus socii
„ Fuerint, ut in casa lautam apparemus cœnam.
Sic hi quidem talia inter se dicebant,
Propè autem suesque & viri venerunt subulci;
Has quidem deinceps incluserunt in sua-claustra ad-cubandum:
Strepitus verò ingens ortus est suum stabulantium.
Verum suos socios hortabatur nobilis subulcus;
„ Ducite suum optimum, ut hospitis-*gratia* mactem
„ Longinqui: una autem ipsi recreabimur, qui utique ærumnam
„ Diu habemus, patientes suum gratia albis-dentibus;
„ Alii verò nostrum laborem impune edunt.
Sic locutus, scidit ligna acuto ære:
Illi autem suem adduxerunt valde pinguem quinquennem:
Eum quidem postea statuerunt ad focum; neque subulcus
Oblitus est immortalium, (mente enim utebatur bona;)
Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem jecit
Albis-dentibus suis, & precabatur omnes Deos,
Ut-rediret Ulysses prudens suam in domum. (findens;
Percussit autem manu-sublata, segmine quercus, quod liquerat
Hunc verò reliquit anima: hi autem jugularunt & ustularunt;
Statimque ipsum diviserunt; frusta autem cruda ponebat subul-
Undique auspicans à membris, in pinguem adipem: (cus,
Et alia quidem in ignem jecit, conspersa farinæ flore;
Minutatim dein secuerunt cætera, & verubus infixerunt,
Assaveruntque scite, detraxeruntque omnia:
Posuerunt autem in mensis simul-omnia: subulcus verò

Surrexit

Ἵστατο δαιτρεύσων· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾔδη·)
Καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἷι,
Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάστῳ·
Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἀργιόδοντος ὑός· κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
Οἷα πάρεστι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ὅ, ττι κεν ᾗ θυμῷ ἐθέλει, δύναται γὰρ ἅπαντα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι·
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὁ δ' ἕζετο ᾗ παρὰ μοίρῃ.
Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος·
Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ πως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεί ἑο κήδετο λίην·
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω; οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεὸς, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄῤῥητον ἄμεινον.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω·
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνὰ,
Ἀνδόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
Κείμεθα· νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέαο πεσόντος,
Πηγυλὶς, αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ', ἠΰτε πάχνη,
Ψυχρὴ, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον, ἠδὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' εὔκηλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
Ἀφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης·
Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα,

Surrexit divisurus; (valde enim mente æqua norat;)
Atque illa quidem septifariam omnia partitus est dividens;
Partem quidem unam Nymphis & Mercurio, Maiæ filio,
Posuit precatus; cæteras verò distribuit singulis:
Tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat
Albis-dentibus suis; lætificabat verò animum domini;
Et ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses;
„ Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres,
„ Ut mihi; siquidem me, talis cum-sim, bonis honoras.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Comede, eximie hospitum, & delectare hisce,
„ Qualia adsunt: Deus autem hoc quidem dabit, illud verò sinet,
„ Quodcunque suo animo voluerit, potest enim omnia.
Dixit, & primitias sacrificavit diis sempiternis;
Libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori
In manibus posuit; hic autem sedebat suam juxta partem.
Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus
Ipse *sibi*-comparaverat solus, absente domino,
Seorsum à domina & Laerte sene:
Ipsum nempe à Taphiis emit possessionibus suis.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Panem quidem eis abstulit Mesaulius; illi autem ad cubitum,
Pane & carnibus saturati, properabant.
Nox verò deinde supervenit mala obscura; pluebat autem Jupiter
Tota-nocte; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.
Inter hos verò Ulysses locutus est, subulcum tentans,
Si quo-pacto sibi exutam lænam præberet, vel aliquem sociorum
Alium *dare*-hortaretur; siquidem ipsius curam-gerebat valde:
„ Audi nunc, Eumæe, & alii omnes socii,
„ Gloriabundus aliquod verbum dicam; vinum enim jubet
„ Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valde cantare,
„ Et ad molliter ridendum, & saltandum incitavit,
„ Et aliquod verbum emisit, quod scilicet non-dictum melius.
„ Sed postquam sane primum garrulus-esse-cœpi, non celabo:
„ Utinam sic pubescerem, viresque mihi integræ essent,
„ Sicut quando sub Troja insidias duximus instructas:
„ Duces autem erant Ulyssesque, & Atrides Menelaus;
„ Cum his verò una tertius dux-eram ego, ipsi enim jubebant.
„ Sed quando jam venissemus ad urbem, altumque murum,
„ Nos quidem circa urbem per virgulta densa,
„ In arundinibus & palude sub armis prostrati,
„ Jacebamus: nox autem supervenit mala, Borea orto,
„ Glacialis; at super nix facta est veluti pruina,
„ Frigida, & scutis circum accrescebat glacies.
„ Ibi alii omnes lænas habebant, & tunicas,
„ Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros:
„ At ego lænam quidem profectus sociis reliqueram
„ Stultitia, quoniam non putabam *me* frigus valde passurum:
„ Sed sequebar, scutum solum habens, & cingulum nitidum.
„ Sed quando jam tertia pars noctis erat, astraque transierant,
„ Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, prope existentem,

„ Cubito

Ἀγχοῦ ἐὼν νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε·)
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ' ἤπαφε δαίμων,
Οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν, ἠδὲ μάχεσθαι·
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον·
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·
Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν· ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὣς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
Ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος·
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
Τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις·
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα δώσει,
Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνὴν, ἐν δ' οἰῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς,
Ἕννυσθαι, ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ
Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὁπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἐόντος.
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνὴν,
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο·
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

„ Cubito pungens; (is verò prompte audivit;)
„ Nobilissime Laërtiade, solers Ulysses,
„ Nequaquam amplius vivis inter-ero; sed me hyems
„ Domat; non enim habeo lænam: decepit me deus,
„ Sola-cum-tunica ut-essem; nunc verò non amplius effugium est.
„ Sic dixi; is autem deinde sententiam habebat hanc in animo,
„ Qualis ille erat ad-consultandum & pugnandum:
„ Locutus autem summissa voce, me sermone affabatur;
„ Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
„ Dixit; & in cubito caput tenuit, dixitque sermonem;
„ Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium;
„ Valde enim à navibus longe venimus, sed aliquis eat
„ Nunciatum Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,
„ Si plures à navibus jusserit venire.
„ Sic dixit: surrexit autem deinde Thoas, Andræmonis filius,
„ Confestim, lænamque deposuit purpuream,
„ Perrexitque currere ad naves: ego verò in vestimento illius[1]
„ Jacui libenter; illuxit autem aureo-solio aurora.
„ Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integræ essent;
„ Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum,
„ Utrumque, amicitia ac reverentia viri boni:
„ Nunc autem me despicatui-habent, mala corpore vestimenta ha-
Hunc autem respondens, allocutus es Eumæe subulce; (bentem.
„ O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti;
„ Neque quid adhuc præter decorum verbum inutile locutus es;
„ Ideo neque veste indigebis, neque ulla alia-re,
„ Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,
„ Nunc; at mane quidem tuis te pannis amicies:
„ Non enim multæ lænæ, mutatoriæque tunicæ
„ Hic ad-induendum; una autem sola viro cuique.
„ At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,
„ Ipse tibi lænamque tunicamque, vestimenta dabit,
„ Mittetque, quo te cor animusque jubet.
Sic locutus surrexit; ponebat autem ei prope ignem
Lectum, oviumque & caprarum pelles injiciebat.
Ibi Ulysses decubuit; injecit autem lænam ipsi
Densam & magnam, quæ ei præbebat copiam-mutandi,
Ad-induendum, quando aliqua hyems terribilis orta esset.
Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit; apud ipsum verò
Viri cubuerunt juvenes: non autem subulco
Placuit illic lectus, ut à suibus seorsim cubaret:
Sed is extra profectus armabat-se: gaudebat verò Ulysses,
Quod scilicet sibi facultatum curam-habebat, dum *ipse* abesset.
Primum quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros;
Lænam autem sibi circumdedit arcentem-ventos, valde densam;
Ac pellem sumpsit capræ bene-nutricæ magnæ:
Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem & virorum.
Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicet sues albis-dentibus
Rupe sub cava dormiebant, Boreæ sub tegmine.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ο. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται· ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται· καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα· καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς Φοίνικες αὐτὸν λῃσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτῃ· καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Οὖ, ἐπέβη Ἰθάκης Λακεδαίμονος ἐξ Ὀδυσσείδης.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
Ὤιχετ', Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
Ἤτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο δὴν ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι,
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς·
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὃ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
Μή νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι,
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
Δμῳάων, ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
Εἰσόκε τοὶ φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
Ἄλλο δέ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
Μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀΐω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν
Ἀθανάτων, ὅς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,

ODYSSEAE HOMERI XV. LIBRI

Argumentum.

TElemacho Minerva in somnis assistens in Ithacam eum redire hortatur, qui donis a Menelao acceptis mittitur, & ingressurus in navim, Theoclymenum quendam Argivum vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyssi narrat, uti Phoenices ipsum prædati ex Syria insula, vendiderint Laërtæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum hanc ad urbem remisisset, ipse ad Eumæum pergit.

O, Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmone.

IN spatiosam verò Lacedæmonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De-reditu submonitura, & hortatura ut-rediret.
Invenit autem Telemachum & Nestoris inclytum filium
Cubantes in vestibulo domus Menelai illustris;
Nestoridem quidem molli domitum somno;
Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed *eum* in animo
Noctem per-placidam curæ de-patre excitabant.
Prope autem stans allocuta est cæsia-oculis Minerva;
„ Telemache, non amplius bene à *tua* domo diu aberras,
„ Possessionibusque relictis, virisque in tuis ædibus,
„ Ita superbis; *cave* ne tibi omnia comedant,
„ Possessionibus divisis, tu autem inane iter feceris.
„ Sed hortare citissime bello-strenuum Menelaum,
„ Ut *te* dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias:
„ Jam enim paterque fratresque jubent
„ Eurymacho nubere; is enim superat omnes
„ Procos donis, & exaugere-solet sponsalia:
„ Nequod, te invito, ex ædibus bonum efferatur.
„ Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris:
„ Illius vult domum augere, qui duxerit;
„ Filiorum autem priorum, & mariti-cui-virgo-nupserat dilecti,
„ Non amplius recordatur mortui, neque inquirit.
„ Sed tu ubi-veneris ipse committas singula
„ Famularum *ei*, quæcunque tibi optima videatur esse,
„ Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.
„ Aliud autem tibi verbum dicam; tu verò repone animo.
„ Procorum tibi diligenter optimates insidiantur
„ In freto Ithacæque, Samique asperæ,
„ Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.
„ Sed ea scilicet non *futura* puto: prius etiam aliquem terra
„ Virorum procorum, qui tibi victum devorant. (detinebit
„ Sed longe ab insulis abstine bene-fabricatam navem,
„ Cumque nocte simul naviga, mittet autem tibi ventum-secundum
„ Immortalium, quicunque te custoditque, tueturque. (à-tergo
„ At ubi ad primum littus Ithacæ perveneris,

„ Navem

Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεςορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Νεςορίδη Πεισίςρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεςορίδης Πεισίςρατος ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', οὔπως ἐςὶν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείῃ
Ἥρως Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνςὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ ςιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως· βῆ δὲ θύραζε, παριςάμενος δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόςοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐςθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκῃ·
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μέν', εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἴπω δὲ γυναιξὶν,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
Ἄςεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
Αὔτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων, ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (οὐ γὰρ ὄπισθεν

Οὖρον

„ Navem quidem in urbem mitte & omnes socios:
„ Ipse verò primum subulcum adi,
„ Qui tibi suum custos *est*, simulque tibi bene-vult.
„ Illio autem noctem perage; eum verò mitte in urbem
„ Nuncium laturum prudenti Penelopæ;
„ Quod ei salvus sis, & ex Pylo veneris.
Hæc quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.
At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit
Calcitrando pede motum; & ei verbum dixit;
„ Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos
„ Junge currui subducens, ut conficiamus iter.
Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est;
„ Telemache, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,
„ Noctem per tenebrosam aurigare; cito autem aderit Aurora.
„ Sed mane, dum dona ferens in currum posuerit
„ Heros Atrides, hasta-inclytus Menelaus,
„ Et verbis mitibus compellatum dimiserit.
„ Etenim hospes recordatur dies omnes
„ Viri hospitalis: qui amicitiam præbuerit.
Sic dixit: statim autem aureo-solio venit Aurora.
Prope autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,
Ubi-surrexisset è lecto, Helena à comas-pulchra.
Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,
Festinans utique tunicam circum corpus splendidam
Induit, & magnum pallium fortibus injecit humeris
Heros: ivit autem foras, astansque allocutus est
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini;
„ Atride Menelae Jovis-alumne, princeps populorum,
„ Jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram,
„ Jam enim mihi animus cupit domum ire.
Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus;
„ Telemache, non te ego in multum tempus hic detinebo
„ Cupientem reditus: succenseo autem & alii
„ Viro hospitali, qui immoderate quidem diligat,
„ Immoderate autem oderit; meliora nempe æqualia omnia.
„ Æquale sane malum est, qui & nolentem redire
„ Hospitem impellat, & qui ire-festinantem detineat:
„ Oportet hospitem præsentem amice-tractare, volentem autem dimittere.
„ Sed mane, dum dona ferens in currum posuero
„ Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus
„ Jentaculum in sedibus ut-parent abunde ex intus existentibus.
„ Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas *est*,
„ Pastos ire multam super immensam terram.
„ Sin vis divertere in Hellada, & medium Argos;
„ Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos,
„ Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
„ Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum;
„ Aut aliquem tripodum bene-æratorum, aut lebetum,
„ Aut duos mulos, aut aureum poculum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
„ Volo jam redire ad nostra; (non enim pono

Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι·
Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος, αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ' ἄρ' ᾗ ἀλόχῳ ἠδὲ δμωῇσι κέλευσε,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεὺς,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὀπτῆσαί τε κρεῶν· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷγ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δῖα γυναικῶν,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἵκοντο
Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', ἤτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι·
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
Ἥρως Ἀτρείδης· ὃ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος,
Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τεῖως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰποῦσ' ἐν χερσὶ τίθει· ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ.
Τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Πὰρ δὲ Βοηθοΐδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·

„ Custodem discedens reliqui apud possessiones meas:)
„ Ne patrem deo-parem quærens, ipse peream,
„ Aut aliquod mihi ex ædibus supellectile pereat.
At postquam hoc audiisset bello strenuus Menelaus,
Statim suam uxorem & famulas jussit,
Jentaculum in ædibus parare abunde ex intus existentibus:
Prope autem ad ipsum venit Boëthœdes Eteoneus,
Ubi-surrexisset è lecto; quippe non procul habitabat ab ipso:
Hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,
Assareque carnes; is verò non inobsequens-fuit, ubi audivisset.
Ipse autem in thalamum descendit odoratum,
Non solus; simul cum-ipso Helena ivit & Megapenthes.
Sed quando jam pervenissent, ubi ei bona-recondita jacebant,
Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
Filium autem craterem portare Megapenthem jussit
Argenteum: Helena verò astitit arcis,
Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, quæ elaboraverat ipsa.
Horum unum sublatum Helena ferebat, præstantissima mulierum,
Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, & maximum;
Stella autem veluti resplendebat; jacebat verò ultimum omnium.
Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent
Ad-Telemachum: hunc autem allocutus est flavus Menelaus;
„ Telemache, sane reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
„ Sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
„ Donorum autem, quotquot in mea domo recondita jacent,
„ Dabo, quod optimum & pretiosissimum est:
„ Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem
„ Est totus, auro verò labra munita sunt;
„ Opus verò Vulcani: donavit autem illum *mihi* Phædimus heros,
„ Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit
„ Illic me in-reditu-profectum: tibi autem volo hoc præbere.
Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum
Heros Atrides; craterem verò splendidum
Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum: Helena autem astitit genas-pulchra,
Peplum habens in manibus, verbumque dixit, & compellabat;
„ Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do,
„ Monumentũ Helenæ manuũ, optabilium in nuptiarum tempus,
„ Tuæ uxori gestandum; interim verò dilectam apud matrem
„ Jaceat in domo: tu autem mihi gaudens perveneris
„ Domum ad bene-ædificatam, & tuam in patriam terram.
Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepit gaudens.
Et hæc quidem in capsum posuit Pisistratus heros
Accepta; & omnia suo admiratus est animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt verò deinde in sedibusque, soliisque.
Aquam autem famula gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad-lavandum; juxtaque politam extendit mensam.
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Ferculis multis impositis, gratificans de præsentibus.
Juxta autem Boëthœdes carnes dividebat, & distribuebat portiones;

Vinum

Ὠινοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Τοὺς δὲ μέτ', Ἀτρείδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθε· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα·
Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὥς, ἤπιος ἦεν,
Εἵως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καὶ λίην κείνῳ γε, διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Νοστήσας, Ἰθάκην δε κιὼν, Ὀδυσεῖ ἐνὶ οἴκῳ
Εἴποιμ', ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰΰζοντες ἕποντο
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
Δεξιὸς ἤϊξε πρόσθ' ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Τοῖσι δε Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
Φράζεο δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἦέ σοι αὐτῷ.
Ὣς φάτο· μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
Κλῦτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε·
Ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι, θεῷ ὥς, εὐχετοῴμην.
Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιϊν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.

Αἶψα

Vinum verò fundebat filius Menelai inclyti:
Hi autem ad cibos paratos appositos manus extendebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Utique tunc Telemachus & Nestoris illustris filius
Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
Exegerunt autem è vestibulo & porticu sonora.
Cum his verò Atrides ivit flavus Menelaus,
Vinum habens in manu dulce dextra,
Aureo in poculo, ut ubi-libassent proficiscerentur.
Stetit autem equos ante; propinansque allocutus est;
„ Valete, ô juvenes, & Nestori pastori populorum
„ Dicite *salutem*; certe enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
„ Quamdiu in Troja pugnabamus filii Achivorum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Et omnino illi, Jovis-alumne, sicut dicis,
„ Omnia hæc profecti narrabimus: utinam enim ego sic
„ Reversus, in Ithacam ubi-venero, Ulyssi in domo
„ Dixero, ut à te potitus amicæ-tractationis omnigenæ
„ Venium, afferam autem suppellectilia multa & bona.
Sic ei locuto supervolavit dextera avis,
Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
Mansuetum è corte; clamantes sequebantur
Viri & mulieres: hæc verò ipsos prope cum-venisset
Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
Gavisi-sunt; & omnibus in mentibus animus lætatus est.
His autem Nestoridès Pisistratus exordiebatur sermonem;
„ Considera jam, Menelae Jovis-alumne, princeps populorum,
„ An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi.
Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
Quomodo ei rite responderet meditatus.
Hunc autem Helena stolata præveniens dixit verbum;
„ Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
„ Immortales suggerunt, & sicut perfectum-iri puto.
„ Sicut hæc anserem rapuit, nutritum in domo,
„ Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque;
„ Sic Ulysses mala multa passus, & multum vagatus,
„ Domum redibit, & ulciscetur; aut etiam jam
„ Domi *est*; quinetiam procis malum omnibus serit.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Sic nunc Jupiter faciat, altitonans maritus Junonis;
„ Ita tibi & illic, deo tanquam, vota fecerim.
Dixit, & equis flagellum incussit: hi autem valde celeriter
Ruerunt ad-campum per urbem prompti.
Ii verò toto die quatiebant jugum utrinque habentes:
Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viæ.
Ad Pheras verò pervenerunt, Dioclei ad domum,
Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
Illic verò noctem peregerunt: is verò eis hospitalia apposuit.
Quando verò mane-genita apparuit rosea-digitis aurora,
Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
Exegerunt autem è vestibulo & porticu sonora: (volarunt.
Flagellavit verò *Pisistratus*, ut inirent-cursum; ii autem non inviti

Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐκ πατέρων φιλότητος· ἀτὰρ καὶ ὁμήλικες ἐσμέν·
Ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.
Μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Ἱέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι.
Ὡς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑῷ συμφράσσατο θυμῷ,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν·
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε·
Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι, ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι·
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος· οὔ σε μεθήσει·
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ σε φημὶ
Ἂψ ἰέναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους
Ἂψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι, νηῒ μελαίνῃ·
Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὔχετο· θῦε δ' Ἀθήνῃ
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ
Τηλεδαπὸς, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρα κατακτὰς,
Μάντις· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
Ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
Δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,
Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εἶχε βίῃ· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
Τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις Ἐριννύς.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς,
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῃ τε γυναῖκα
Ἠγάγετο πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν·
Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα, καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα,
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον·
Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον,

Statim verò postea venerunt ad Pyli altam urbem:
Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium;
„ Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfeceris
„ Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse:
„ Ex patrum amicitia; atqui & æquales-ætate sumus:
„ Hoc autem iter magis concordia *nos* conjunget.
„ Ne me præter navem agas, ô Jovis-alumne, sed relinque illic;
„ Ne me senex invitum detineat sua in domo,
„ Cupiens amanter-tractare; mihi autem opus *est* cito *domum-*
Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo, (*pervenire.*
Quomodo ei rite pollicitus perficeret:
Sic verò ei cogitanti visum est satius esse:
Vertit equos ad navem velocem, & littus maris:
Navis autem in puppi depromebat pulchra dona,
Vestes, aurumque, quæ ei Menelaus dederat:
Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est;
„ Festinanter nunc conscende, jubeque omnes socios;
„ Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni:
„ Bene enim ego hoc novi in mente & in animo,
„ Qualis illius animus vehemens: non te dimittet,
„ Sed ipse invitaturus huc veniet; neque te puto
„ Retro iturum vacuum: valde enim irascetur omnino.
Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos
Retro Pyliorum in urbem, celeriterque domum pervenit.
Telemachus verò sociis hortans præcepit;
„ Ordinate arma, socii, in nave nigra;
„ Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter.
Sic dixit: illi autem ei maxime quidem auscultarunt, & paruerunt.
Statim verò ingrediebantur, & in transtris-sedebant.
Atque is quidem hæc properabat, & supplicabat, sacraque faciebat
Navis ad puppim; prope autem ad eum venit vir (Minervæ
Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,
Vates; at genere Melampodis proles erat,
Qui antea quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,
Dives inter Pylios valde egregias ædes habitans:
Tunc demum alium ad populum pervenit, patriam fugiens,
Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
Qui ei opes multas integrum in annum
Tenebat vi: ille verò tamdiu quidem in ædibus Phylaci
Vinculo in gravi ligatus erat, duros dolores patiens,
Gratia Nelei filiæ, noxæque gravis,
Quam ei in mente posuit dea gravis Erinnys.
Sed is quidem effugit mortem, & abegit boves mugitibus-præstan-
In Pylum ex Phylace, & ultus est factum indignum, (tes
Deo-parem Neleum, fratrique uxorem
Duxit ad domum: ipse verò aliorum venit ad populum
In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat
Habitare multis imperantem Argivis:
Ibi autem duxit uxorem, & altam posuit domum,
Genuitque Antiphatem & Mantium, filios fortes.
Antiphates quidem genuit Oïcleum magnanimum;
At Oïcleus populi-concitatorem Amphiaraum,

Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων,
Παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε, Κλεῖτόν τε·
Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρηος·
Ὅς ῥ' Ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθεὶς,
Ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο· τὸν δ' ἐκίχανε
Σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων, οἵ τοι ἕπονται,
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσῃς.
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεὺς,
Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
Ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
Φεύγω· ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
Ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
Μή με κατακτείνωσι· διωκέμεναι γὰρ ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐΐσης·
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι, οἷά κ' ἔχωμεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο.
Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
Εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

Ἡ δὲ

Quem ex-animo diligebat Jupiterque Ægiochus, & Apollo
Omnigeno amore: neque pervenit *is ad* senectutis limen;
Sed periit Thebis, muliebrium gratia donorum.
Huic autem filii nati sunt Alcmæon, Amphilochusque.
Mantius rursum genuit Polyphidemque, Clitumque:
Sed sane Clitum aureum-solium-habens rapuit Aurora,
Pulchritudinem ob ipsius; ut immortalibus interesset.
At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
Reddidit hominum longe optimum, postquam mortuus est Am-
Qui scilicet in Hyperesiam migravit patri iratus; (phiaraus:
Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.
Hujus quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen *ei* erat;
Qui tunc prope Telemachum stetit: hunc verò deprehendit
Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram;
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ O amice, quoniam te sacra-facientem deprehendo hoc in loco,
„ Oro per sacra & deum, at deinde
„ *Per* tuumque ipsius caput, & socios, qui te comitantur,
„ Dic mihi interroganti vera, neque celes.
„ Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, & parentes?
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Equidem tibi, hospes, valde accurate dicam:
„ Ex Ithaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
„ Si quando erat: nunc verò jam periit tristi morte.
„ Propterea nunc sociisque assumptis & nave nigra,
„ Veni interrogaturus de patre diu absente.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
„ Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
„ Tribule: multi autem fratresque sodalesque *sunt*,
„ Argos per equis-pascendis-aptum; multum autem pollent A-
„ Ab his elapsus mortem & fatum atrum, (chivi:
„ Fugio: quippe mihi fatale *est* inter homines vagari:
„ Sed me navi impone, qui tibi fuga-capta supplicavi,
„ Ne me interficiant: persequi enim *eos me* puto.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Non quidem jam te *conscendere*-volentem depellā à navi æquali:
„ Sed sequere; at illic amice-excipieris *de talibus* qualia habemus.
Sic utique locutus, ab eo accepit æream hastam;
Et hanc super tabulata extendit navis remis-utrinque-agitatæ:
Conscendit autem & ipse navem pontum-transeuntem.
In puppi verò deinde sedit; juxtaque seipsum
Sedere-fecit Theoclymenum: illi autem rudentes solverunt.
Telemachus verò socios hortatus jussit
Arma capessere: illi autem festinanter obediverunt.
Malum autem abiegnum concavum intra receptaculum
Statuerunt erectum; funibusque colligarunt;
Traxeruntque vela alba bene-tortis loris.
His autem secundum ventum misit oculis-cæsia Minerva,
Vehementem ingruentem per aërem, ut citissime
Navis emetiretur currens maris salsam aquam.
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
Illa autem Pheras appellebat, impulsa Jovis vento-secundo;

Ἠδὲ παρ' Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
Ὁρμαίνων, ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλώῃ.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μεῖναί τε κελεύοι
Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἢ ὀτρύνειε πόλινδε·
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι·
Ἠῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
Πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
Ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, αἴ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅ, ττι θέλοιεν·
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἑρμείαο ἕκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
Δρηστοσύνῃ οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι·
Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ὤ μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἱμένοι, ἠδὲ χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἵ σφιν ὑποδρώωσιν· ἐΰξεστοι δὲ τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
Ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
Οὔτ' ἐγὼ, οὔτε τις ἄλλος ἑταίρων, οἵ μοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα ἕσσει,
Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη, θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας, δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' οὕτως, Εὔμαιε, φίλος Διῒ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀϊζύος αἰνῆς·
Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
Ἀνέρες, ὅν κεν ἵκηται ἄλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάᾳς, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,

Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc verò rursus insulis immisit *eam* acutis,
Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.
Diversa autem in casa Ulysses & nobilis subulcus
Cœnabant; apud verò ipsos cœnabant viri alii.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Inter hos Ulysses locutus est, subulcum tentans,
An ipsum amplius studiose curaret, manereque juberet
Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem *ire*;
„ Audi nunc, Eumæe, aliique omnes socii;
„ Mane ad urbem cupio discedere
„ Mendicaturus, ut ne te atteram & socios.
„ Sed me bene mone, & simul ductorem bonum præbe,
„ Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse ex-necessitate
„ Vagabor, siquis forte poculum & panem porrexerit.
„ Et profectus ad ædes Ulyssis divini,
„ Nuncium dixero prudenti Penelopæ,
„ Et procis superbis me immiscuero,
„ Si mihi forte cœnam dederint, cibum copiosum habentes.
„ Statim bene perfecero inter ipsos, quicquid voluerint:
„ Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi;
„ Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium
„ Hominum operibus gratiam & gloriam præbet,)
„ Officio-servili non mihi contenderit mortalis alius,
„ Ad ignemque bene cumulandum, lignaque sicca diffindenda,
„ Adque-carnes-dividendas, & ad-assandum, & ad-vinum-fun-
„ Qualia scilicet optimis præstant inferiores. (dendum;
Hunc autem valde indignatus allocutus es, Eumæe subulce;
„ Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum
„ Fuit? certe omnino cupis illic perire,
„ Si revera procorum vis ingredi cœtum,
„ Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum cœlum pervenit;
„ Nequaquam tales sunt ministri illorum;
„ Sed juvenes, lænas bene-induti, & tunicas,
„ Semperque nitidi capitibus & pulchris vultibus,
„ Qui ipsis subministrant: bene-politæ autem mensæ
„ Pane, & carnibus, & vino, oneratæ sunt.
„ Sed mane; non enim quisquam te molestatur præsente,
„ Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt.
„ At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,
„ Ille te lænaque, tunicaque, vestimentis induet,
„ Mittetque, quo te cor, animusque jubet.
Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses;
„ Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres,
„ Ut mihi, quod me cessare-fecisti ab errore & ærumna gravi:
„ Errore enim non est pejus aliud hominibus:
„ Sed propter perditum ventrem malas curas habent
„ Viri, quemcunque invaserit vagatio, casusque, & dolor.
„ Nunc verò quoniam detines, manereque me illum jubes;
„ Dic age mihi de matre Ulyssis divini,
„ Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine,
„ An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,

Ἢ ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διῒ δ᾽ εὔχεται αἰεὶ,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
Κουριδίης τ᾽ ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα
Ἤκαχ᾽ ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Ἡ δ᾽ ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
Λευγαλέῳ θανάτῳ· ὡς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε
Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Οὕνεκά μ᾽ αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ,
Θυγατέρ᾽ ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων·
Τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ᾽ ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ᾽ ἄμφω,
Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ᾽ ἔδοσαν, καὶ μυρί᾽ ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ᾽ ἐκείνη
Καλὰ μάλ᾽ ἀμφιέσασα, ποσὶν δ᾽ ὑποδήματα δοῦσα,
Ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
Νῦν δ᾽ ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλά μοι αὐτῷ
Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ, ᾧ ἐπιμίμνω·
Τῶν ἔφαγόν τ᾽ ἔπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
Ἐκ δ᾽ ἄρα δεσποίνης οὐ μειλιχὸν ἐστιν ἀκοῦσαι
Οὔτ᾽ ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι·
Καὶ φαγέμεν, πιέμεν τε· ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
Ἀγρόνδ᾽, οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν, Εὔμαιε συβῶτα,
Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
Ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
Ἧι ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Ἤ σέ γε μουνωθέντα παρ᾽ οἴεσιν, ἢ παρὰ βουσὶν,
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ᾽ ἐπέρασσαν
Τοῦδ᾽ ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ᾽, ὁ δ᾽ ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ξεῖν᾽, ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ᾽ ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
Ἥμενος· αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἐστι μὲν εὕδειν,
Ἐστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν· οὐδέ τι σε χρὴ,
Πρὶν ὥρη, καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
Τῶν δ᾽ ἄλλων ὅντινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὑδέτω ἐξελθών· ἅμα δ᾽ ἠοῖ φαινομένηφι
Δειπνήσας, ἅμ᾽ ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω.
Νῶϊ δ᾽ ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
Μνωομένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,
Ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πόλλ᾽ ἐπαληθῇ.

„ An jam mortui sint, & in Plutonis sedibus.
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
„ Equidem tibi, hospes, valde accurate narrabo:
„ Laërtes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicat semper,
„ Ut anima *sibi* à membris pereat suis in sedibus:
„ Vehementer enim de-filio dolet absente,
„ Deque uxore quam-virginem-duxerat, prudente; quæ ipsum
„ Tristitia-affecit mortua, & in cruda senectute posuit. (maxime
„ Illa autem dolore de suo filio periit glorioso,
„ Tristi morte: sic ne moriatur, quicunque mihi
„ Hic habitans amicus sit, & amica faciat.
„ Quamdiu quidem igitur illa erat, dolens quamtumvis licet,
„ Tamdiu aliquid mihi dilectum erat sciscitari & interrogare,
„ Quoniam me ipsa nutrivit, una cum Ctimena stolata,
„ Filia eximia, quam minimam natu peperit liberorum:
„ Cum hac simul nutriebar; paulo autem me minus honorabat.
„ At postquam *ad* pubertatem optabilem pervenissemus ambo,
„ Hanc quidem postea in Samum nuptum dederunt, & infinita ac-
„ At me lænaque tunicaque, vestimentis illa (ceperunt:
„ Pulchris valde ubi-induisset, pedibusque calceamenta dedisset,
„ Ad-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.
„ Nunc verò jam his indigeo; sed mihi ipsi
„ Opus incremento-augent beati Dii, in quo versor:
„ Ex-his comedique, bibique, & venerandis-*hospitibus* dedi.
„ Ex domina autem haud dulce licet audire,
„ Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit
„ Viri superbi: valde verò famuli indigent (domui,
„ Coram domina loqui, & singula interrogare;
„ Et comedere, bibereque; deinde autem & aliquid portare
„ Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis lætificant.
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
„ Papæ! ut parvulus existens, Eumæe subulce,
„ Multum jactatus-es seorsum à tua patria & parentibus.
„ Sed age mihi hoc dic & accurate narra,
„ An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,
„ In qua habitabat pater & veneranda mater;
„ An te solum relictum apud oves, vel apud boves,
„ Viri hostiles navibus ceperint, & vendiderint
„ Hujusce viri ad ædes; hic autem dignum pretium dederit?
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
„ Hospes, quoniam jam hæc me percontaris & interrogas,
„ Silentio nunc attende & delectare, bibeque vinum
„ Sedens; hæ autem noctes immensæ: licet quidem dormire,
„ Licet etiam sese-oblectantibus audire; neque omnino te oportet,
„ Ante horam, cubitum-ire: nocumentum *est* & multus somnus.
„ Cæterorum autem quemcunque cor & animus jubet,
„ Decubet egressus: simul autem atque aurora illuxerit,
„ Pastus, simul sues heriles sequatur.
„ Nos autem in casa bibentesque comedentesque,
„ Doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
„ Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir, (raverit.
„ Quicunque scilicet valde multa passus fuerit, & multum er-

Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, (εἴπου ἀκούεις,)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθὴς, πολύπυρος·
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
Τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηῒ μελαίνῃ.
Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον·
Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη, κοίλῃ παρὰ νηῒ,
Εὐνῇ καὶ φιλότητι· τά τε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Εἰρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι·
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ·
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι·
Κούρη δ' εἰμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
Ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι, ληΐστορες ἄνδρες,
Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
Τοῦ δ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ·
Ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἕποιο,
Ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
Αὐτούς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
Ὑμετέρων ἑτάρων, συμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυιῇ,
Ἤ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' ὀϊσσάμενος καταδήσῃ
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
Ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω·
Οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην·
Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἅμα τροχόωντα θύραζε,
Τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὕμιν μυρίον ὦνον
Ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.

Ἡ μὲν

„ Hoc autem tibi dicam, quod me percontaris & interrogas.
„ Insula quædam Syria vocatur, (sicubi audis,)
„ Ortygiam supra; ubi conversiones Solis,
„ Non ita valde magna; sed bona quidem,
„ Fertilis-boum, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax;
„ Fames verò nunquam populum invadit, neque ullus alius
„ Morbus odiosus incidit miseris mortalibus;
„ Sed quando senescant in urbe gentes hominum,
„ Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Diana,
„ Suis lenibus telis aggrediens interficere-solet.
„ Illic duæ urbes; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt:
„ His verò ambabus pater meus imperabat
„ Ctesius Ormenides, assimilis immortalibus.
„ Illuc autem Phœnices re-nautica-inclyti venerunt viri
„ Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigra.
„ Erat autem patris mei mulier Phœnissa in domo
„ Pulchraque magnaque, & splendidorum operum perita:
„ Hanc autem Phœnices callidi decipiebant:
„ *Cum ea* lavante quidam primum mixtus est, cavam apud navim,
„ Concubitu & amore; quæ scilicet mentes decipiunt
„ Imbecillis mulieribus; etiam si *qua* frugi fuerit.
„ Interrogabat autem postea, quænam esset, & unde venisset:
„ Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum;
„ Ex Sidone quidem abundante-æris glorior esse;
„ Filia verò sum Arybantis ego abunde divitis:
„ Sed me abripuerunt Taphii latrones viri,
„ Ex agro venientem; vendideruntque me huc deductam
„ Hujusce viri ad ædes: hic autem dignum pretium dedit.
„ Hanc autem rursus allocutus est vir, qui *cum ea* mixtus erat
„ Nunquid jam retro rursus una nos domum sequereris, (clam;
„ Ut videas patris & matris altam domum,
„ Ipsosque? certe enim etiamnum sunt, & divites vocantur.
„ Hunc verò rursus allocuta est mulier, & respondit sermone;
„ Esset & hoc, si mihi velletis, nautæ,
„ Jurejurando fidem-dare; incolumem me domum abducturos.
„ Sic dixit: illi autem omnes jurabant, sicut jussit.
„ At postquam jurassentque, perfecissentque jusjurandum,
„ Inter eos utique rursus locuta est mulier, & respondit sermone;
„ Tacite-*agatis* nunc; ne quis me alloquatur verbis
„ Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in via,
„ Vel alicubi ad fontem; ne quis ad domum seni
„ Profectus dicat; is autem suspicatus liget *me*
„ Vinculo in gravi, vobis verò moliatur mortem.
„ Sed retinete in mente verbum; & properate emptionem vic-
„ At quando jam navis plena victu fuerit, (ticorum.
„ Nuncius mihi deinde celeriter ad ædes veniat:
„ Afferam enim & aurum, quodcumque sub-manus venerit:
„ Quin & aliud naulum ego volens sane dedero:
„ Filium enim viri boni in ædibus nutrio,
„ Astutum jam talem, simul-cursitantem foras;
„ Hunc duxero in navim; hic verò vobis infinitū precium (mines.
„ Comparaverit, ubicunq; vendendum-transtuleritis ad alienos ho-

„ Hæc

Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ', ἀπέβη πρὸς δώματα καλά.
Οἳ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
Ἐν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο·
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί·
Ἤλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
Χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο·
Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμωαὶ καὶ πότνια μήτηρ
Χείρεσιν ἀμφαφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο,
Ὦνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
Ἤτοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει·
Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε·
Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο·
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἡ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
Ἔκφερεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσι·
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
Ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Νὼ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ', ὡς εἰναλίη κήξ·
Καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
Ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·
Ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
Ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
Ἐνδυκέως· ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα
Αἶψα γὰρ Ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἕταροι λῦον ἱστία· κὰδ δ' ἕλον ἱστὸν
Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι, ἠδὲ βοτῆρας·
Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·

„ Hæc quidem sic fata, abiit ad ædes pulchras;
„ Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
„ In navi cava facultates multas emebant:
„ Sed quando jam cava navis onerata erat ipsis ad-redeundum,
„ Tunc utique nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri:
„ Venit vir solers mei ad ædes patris,
„ Aureum monile habens; electris autem interfertum erat:
„ Hoc quidem in domo famulæ & veneranda mater
„ Manibus tractabant, & oculis spectabant,
„ Pretium pollicitæ: ille autem huic innuit tacitè.
„ Atque ille quidem postquam innuerat, cavam ad navem ivit:
„ Hæc autem me manu prehensum ædibus eduxit foras;
„ Invenit verò in vestibulo & pocula & mensas
„ Virorum convivarum, qui circa meum patrem versabantur.
„ Illi quidem in concionem processerunt, populique cœtum:
„ Hæc autem statim tria pocula abscondita sub sinu
„ Efferebat; at ego sequebar stultitia:
„ Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
„ Nos verò in portum inclytum venimus celeriter profecti,
„ Ubi scilicet Phœnicum erat virorum velox-in-mari navis.
„ Hi quidem deinde nave-conscensa navigabant humidas vias,
„ Nobis navi impositis: Jupiter autem ventum-secundum immitte-
„ Sex diebus quidem simul navigabamus noctèque & die; (bat.
„ Sed quando septimum diem Jupiter induxit Saturnius,
„ Deinde mulierem quidem feriit Diana sagittis-gaudens:
„ In-sentinam verò *ea* insonuit lapsa, sicut marina fulica:
„ Et hanc quidem phocis & piscibus escam futuram
„ Ejecerunt: at ego relictus eram, dolens corde.
„ Hos autem Ithacæ appulit ferens ventusque & aqua;
„ Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.
„ Sic hanc quoque terram ego vidi oculis.
Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone;
„ Eumæe, certe valde jam mihi in mente animum commovisti,
„ Hæc singula dicens, quot scilicet passus sis dolores animo.
„ Sed sane tibi quidem etiam ad malum bonum apposuit
„ Jupiter, quippe in viri ædes pervenisti multa perpessus
„ Mitis, qui jam tibi præbet cibumque potumque
„ Accuratè; degis autem bonam vitam: at ego
„ Multas hominum per urbes vagans huc venio.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
Dormierunt verò non multum in tempus, sed paululum;
Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
Telemachi socii solvebant vela; demiseruntque malum
Confestim; ipsamque *navem* in stationem subduxerunt remis:
Anchoras autem ejecerunt, ac retinacula alligaverunt:
Ipsique porrò egrediebantur in littus maris,
Cœnamque parabant, miscebantque generosum vinum.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem;
„ Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram;
„ At ego agrum adibo, & pastores:
„ Vespertinus verò in urbem, visis meis operibus, revertar:

„ Mane

Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Πῆ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;
Ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
Ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τοι ξενίων ποθή· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Χεῖρον· ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
Ὄψεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὅν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱὸν,
Τὸν νῦν ἶσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι·
Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
Εἴ καί σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι
Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ', οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις·
Ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν, οἰωνὸν ἐόντα.
Ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευς βασιλεύτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον·
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
Πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο·
Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
Τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Ἔνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

„ Mane autem vobis viaticum appoſuero,
„ Convivium bonum carniumque & vini dulcis.
Hunc autem rurſus allocutus eſt Theoclymenus deo-par;
„ Quonam enim ego, dilecte fili, ibo? cujusnam ædes accedam
„ Virorum, qui in aſpera Ithaca dominantur?
„ An recta tuam matrem adibo & tuam domum?
Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus eſt;
„ Alioquin quidem te ego & noſtram-ad-*domum* juberem
„ Ire, haud enim tibi xeniorum deſiderium *eſſet*; ſed tibi ipſi *nunc*
„ Pejus *erit*: quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater
„ Videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo
„ Apparet; ſed ſeorſim-ab his in ſuperiore-ædium-parte telam
„ At tibi alium virum indicabo, quem adeas, (texit.
„ Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,
„ Quem nunc inſtar dei Ithacenſes ſuſpiciunt:
„ Etenim longe optimus vir *eſt*, cupitque maxime
„ Matrem meam ducere-uxorem, & Ulyſſis munus habere.
„ Sed hæc ſane Jupiter novit Olympius, in æthere habitans,
„ An & ipſis ante nuptias perficiat malum diem.
Sic utique ei locuto ſupervolavit dextera avis,
Accipiter, Apollinis velox nuncius; pedibus autem
Vellebat columbam tenens; pennas autem defundebat ad terram,
In medio inter navemque & ipſum Telemachum.
Illum autem Theoclymenus à ſociis ſeorſum ubi-vocaſſet,
Inhæſitque ei manui, verbumque dixit, & compellabat;
„ Telemache, nequaquam ſine deo volavit dextera ales;
„ Cognovi enim ipſam contra intuitus auguralem eſſe.
„ Veſtro autem non eſt genere regalius aliud
„ In populo Ithacæ; ſed vos potentes ſemper.
Hunc autem ſtatim Telemachus prudens contra allocutus eſt;
„ Utinam enim hoc, hoſpes, verbum perfectum ſit;
„ Ita cito cognoſceres amicitiamque multaque dona
„ Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
Dixit, & Piræum allocutus eſt fidum ſocium;
„ Piræe Clytide, tu etenim mihi aliis etiam *in rebus* maxime
„ Obſequeris meorum ſociorum, qui me in Pylum comitati ſunt:
„ Etiam nunc mihi hunc hoſpitem ducens in ædibus tuis
„ Accurate tracta & honora, donec venero.
Hunc autem rurſus Piræus haſta inclytus contra allocutus eſt;
„ Telemache, etiamſi enim tu multo tempore hic maneas,
„ Hunc tamen ego curabo; xeniorum autem ei deſiderium non erit.
Sic locutus, navem conſcendit, juſſitque ſocios
Ipſoſque conſcendere, & retinacula ſolvere.
Hi autem ſtatim conſcendebant, & in tranſtris ſedebant.
Telemachus verò ſub pedibus ligavit pulchros calceos,
Sumpſitque validam haſtam præfixam acuto ære,
Navis à tabulatis: illi autem retinacula ſolverunt.
Hi quidem ſurſum-acti navigabant in urbem, ſicut juſſerat
Telemachus, dilectus filius Ulyſſis divini.
Hunc autem celeriter progredientem pedes ferebant, donec ve-
Ubi ei erant ſues valde multæ, apud quas ſubulcus (nit in cortem;
Bonus ut-erat, dormiebat, dominis bene cupiens.

ODYS-

ὈΔΥΣΣΕΊΑΣ ὉΜΉΡΟΥ ΤΗ͂Σ Π. ῬΑΨΩΔΊΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τοῦ δεσπότου τὴν παρουσίαν. Γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς, κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλεμάχου τεταγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστροφή.

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα ὅν.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,
Ἐκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ' ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Ἔστη ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο,
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἦλυθ' ἄνακτος·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
Ὣς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
Πάντα κύσεν περιφὺς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην. ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε·
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
Τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι, οὐδὲ νομῆας,
Ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὡς γάρ νύ τοι εὔαδε θυμῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων προσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν· Ὀδυσσῆος δέ που εὐνὴ
Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.

ODYSSEAE HOMERI XVI. LIBRI

Argumentum.

POst adventum Telemachi in agrum, Eumæus in urbem mittitur qui debebat nunciare præsentiam heri sui. Fit autem deinceps Ulyssis apud filium agnitio secundum voluntatem Minervæ, & ad insidias Telemachi ordinatorum in urbem reversio.

II. Telemachus agnoscit patrem suum.

DIversa autem ex parte in casa Ulysses & nobilis subulcus
Parabant jentaculum simul cum aurora, accenso igne,
Emiserantque pastores cum congregatis suibus.
Telemachum verò circum-adulabantur canes latratores,
Neque illatrabant advenienti: animadvertit autem nobilis Ulysses
Adulantes canes; circumque sonus venit pedum:
Statim autem Eumæum verbis alatis allocutus est;
„ Eumæe, certe omnino aliquis tibi veniet huc socius,
„ Vel & notus alius; quoniam canes non latrant,
„ Sed circum-adulantur; pedum autem subtus sonum audio.
Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius
Stetit in vestibulis: perculsus autem prosiliit subulcus;
Atque ex ejus manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,
Miscens generosum vinum: ipse verò obvius ivit hero;
Osculatusque est ipsi caputque & ambo lumina pulchra,
Manusque ambas: uber autem ei excidit lachryma.
Sicut verò pater suum filium bene volens amplectitur,
Reversum ex longinqua terra decimo anno,
Unicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit:
Sic tunc Telemachum deo-parem nobilis subulcus
Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex morte elapsum:
Et lugens verbis alatis allocutus est;
„ Venisti, Telemache, dulce lumen; non te amplius ego
„ *Me* visurum putabam, postquam ivisti navi ad-Pylum:
„ Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo
„ Delecter inspiciens recens aliunde-intus existentem.
„ Nequaquam enim frequenter agrum adis, neque pastores;
„ Sed in-urbe-manes: sic enim tibi placet animo,
„ Virorum procorum aspicere perniciosum cœtum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Erit sic, pater: tui enim causa huc venio,
„ Ut teque videam oculis, & sermonem audiam,
„ An mihi adhuc in ædibus mater maneat; an aliquis jam
„ Virorum alius *eam* duxerit-uxorem; Ulyssis autem alicubi cubile
„ Inopia stragularum malas araneas jaceat habens.
Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;
„ Et omnino illa manet patienti animo
„ Tuis in ædibus: luctuosæ verò ei semper
„ Pereunt noctesque & dies lachrymas-fundenti.

Ὣς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
Αὐτὰρ ὅγ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·
Ἧσ', ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ, ὃς καταθήσει.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τῷ δὲ συβώτης
Χεῦεν ὕπο χλωρὰς ῥῶπας, καὶ κῶας ὕπερθεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
Ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο; πῶς δέ ἑ ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί ἑ πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω·
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων·
Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
Πλαζόμενος· ὣς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων·
Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς
Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω·
Ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν,
Ἢ ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ, κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα,
Ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.
Κεῖσε δ' ἂν οὔ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐῶμι
Ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστὶν,

Ἦ μάλα

Sic utique locutus, ei accepit æream lanceam:
At ille introibat, & transivit lapideum limen.
Ei autem sedem ingresso pater cessit Ulysses:
Telemachus verò ex-altera-parte prohibebat, dixitque;
„ Sede, ô hospes; nos autem & alibi inveniemus sedem
„ Tugurio in nostro: adest nempe vir, qui deponet.
Sic dixit: ille autem retrogressus proinde sedebat: huic autem
Substravit viridia virgulta, & pellem insuper; (subulcus
Ubi sedebat deinde Ulyssis dilectus filius.
Illis autem carnium lances apposuit subulcus
Assarum, quas scilicet priori-*die* reliquerant comedentes;
Panem autem festinanter accumulabat in canistris,
Deindeque in poculo miscebat dulce vinum:
Ipse verò è-regione sedit Ulyssis divini.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Tunc demum Telemachus allocutus est nobilem subulcum;
„ Pater, unde tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quinam se esse gloriabantur?
„ Nequaquam enim ipsum peditem puto huc venisse.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Equidem tibi, fili, vera omnia dicam:
„ Ex Creta quidem genus gloriatur lata:
„ Dicit autem *se* multas hominum urbes peragrasse
„ Errantem; sic enim ei destinavit hæc deus.
„ Nunc autem demum Thesprotorum virorum ex nave elapsus
„ Venit meum ad stabulum: ego verò tibi in-manus-*eum*-tradam
„ Fac, quomodo vis; supplicem autem tibi *se* profitetur esse.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Eumæe, certe valde hoc verbum triste dixisti:
„ Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi?
„ Ipse quidem juvenis sum, & nondum manibus confidi
„ Virum propulsare, quando quis prior lacessiverit.
„ Matri autem meæ bifariam animus in mente cogitat,
„ An illic apud me maneat, & domum curet,
„ Torumque reverens mariti, populique famam,
„ An jam una sequatur Achivorum *eum*, quicunque optimus
„ Ambit *eam* in ædibus vir, & plurima dederit.
„ Sed sane hospitem, quoniam tuam advenit domum,
„ Induam ipsum lænaque tunicaque, vestimentis pulchris;
„ Dabo etiam ensem ancipitem, & pedibus calceamenta;
„ Mittamque, quo ipsum cor animusque jubet.
„ Sin velis tu, curato *eum* in stabulis detentum:
„ Vestimenta autem huc ego mittam, & cibum omnigenum,
„ Ad-edendum, ut ne te atterat & socios.
„ Illuc verò haud ipsum ego ad procos sivero
„ Ire; valde enim petulantem insolentiam habent,
„ Ne ipsum convitiis-proscindant, mihi autem dolor erit gravis.
„ Efficere autem difficile quid inter plures existentem,
„ Virum etiam fortem; quoniam multo potentiores sunt.
Illum autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ O amice, quoniam sane mihi etiam respondere fas est,

„ Cert

Ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
Οἷα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι
Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
Εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ·
Ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔλθοι ἀλητεύων· (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα·)
Ἔλθοι ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Εἰ δ' αὖ με πληθύϊ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά·
Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
Μὰψ, αὔτως, ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται·
Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο·
Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαῤῥαίσουσι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Εἴφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἴῃ ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων,
Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμώων δ' ἐνὶ οἴκῳ
Πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,
Οὔπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως,

Οἰδ'

„ Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
„ Qualia dicitis procos injusta moliri
„ In ædibus, invito te, talis cum sis.
„ Dic mihi, an sponte succumbas; an te populus
„ Oderit in civitate, obsequentes dei voci:
„ An de-fratribus queraris; quibus scilicet vir
„ Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.
„ Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
„ Vel filius ex Ulysse eximio, vel etiam ipse
„ Venerit errans: (adhuc enim & spei copia *est*:)
„ Illico deinde mihi caput abscinderet alienus vir,
„ Si non ego illis malum omnibus fierem,
„ Profectus in domum Laertiadæ Ulyssis.
„ Sin contra me multitudine domarent solum existentem,
„ Mallem in meis interfectus ædibus
„ Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
„ Hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
„ *Illos* violantes indigne in ædibus pulchris;
„ Et vinum exhaustum, & cibum comedentes
„ Temere, incassum, in-infinitum, incompleto in opere.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Equidem tibi, hospes, valde accurate dicam;
„ Neque omnino mihi omnis populus invisus irascitur,
„ Neque de-fratribus queror; quibus scilicet vir
„ Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit;
„ Ita enim nostrum genus solitarium-fecit Jupiter;
„ Solum Laertem Arcesius filium genuit;
„ Solum autem rursus Ulyssem pater genuit; at Ulysses
„ Solum me in ædibus genitum liquit, neque fruitus est:
„ Ideò nunc inimici valde multi sunt in domo.
„ Quotquot enim insulis dominantur optimi,
„ Dulichioque, Samæque, & nemorosæ Zacyntho;
„ Et quot in aspera Ithaca dominantur,
„ Tot matrem meam ambiunt, atteruntque domum.
„ Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
„ Facere potest; hi autem consumunt comedentes
„ Domum meam: cito utique me perdent & ipsum.
„ Sed sane hæc quidem deorum in genibus posita-sunt.
„ Pater, tu verò vade ocyus, prudenti Penelopæ
„ Dic, quòd ei salvus sum, & ex Pylo veni.
„ At ego hic manebo; tu autem huc redi,
„ Soli ubi-nunciaris; aliorum verò nullus Achivorum
„ Audiat: multi enim mihi mala moliuntur.
Huic autem respondens, allocutus es, Eumæe subulce;
„ Cognosco, sapio; hæc sane intelligenti imperas.
„ Sed age mihi hoc dic & accurate narra,
„ An & Laerti eadem via nuncius eam
„ Infelici; qui eousque quidem ob-Ulyssem valde dolens,
„ Operaque inspectabat, & cum famulis in domo
„ Bibebat & comedebat, quando animus in pectoribus juberet;
„ At nunc, ex quo tu utique ivisti navi ad-Pylum,
„ Nondum ipsum dicunt comedisse & bibisse solito-modo;

Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στεναχῇ τε γόῳ τε
Ἧσαι ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροὺς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.
Ἦ ῥα, καὶ ὦρσε συφορβόν· ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα·
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός·
Ἀλλ' ἥγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανεῖσα·
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν·
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς·)
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο·
Κνυζηθμῷ δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
Ἡ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
Φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς, ἠδὲ χιτῶνα,
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἥβην.
Ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν·
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς ἔρξασα, πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἐς κλισίην· θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός·
Ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον, ἠὲ πάροιθεν,
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκ ἔθ' ὁμοῖος.
Ἦ μάλα τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
Ἀλλ' ἵληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσομεν ἱρὰ,
Ἠδὲ χρύσεια δῶρα τετυγμένα· φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὔ τίς τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν
Δάκρυον ἧκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ', (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι,)
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμὸς· ἀλλά με δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·

Οὐ

„ Neque opera inspexisse; sed suspirioque luctuque
„ Sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpus.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Tristius *est*; sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.
„ Si enim ullo-pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,
„ Primum patris eligeremus reditus diem.
„ Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere; neque per agros
„ Vagare ad illum: at matri dic,
„ Ut famulam œconomam *ire*-jubeat quam citissime
„ Clam; illa etenim nunciaverit seni. (calceos;
Dixit utique, & excitavit subulcum: ille autem cepit manibus
Ligatisque *iis* sub pedibus ad urbem ibat: neque sane Minervam
Latebat à stabulo profectus Eumæus subulcus:
Sed ea prope venit: corpore verò assimilata est mulieri
Pulchræque, magnæque, & splendida opera doctæ.
Stetit autem è-regione-ostii casæ Ulyssi apparens;
Neque Telemachus vidit coram, neque advertit:
(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti:)
Sed Ulyssesque, canesque viderunt, & proinde non latrarunt,
Cum-gannitu autem aliorsum per stabulum trepidaverunt.
Illa autem superciliis innuit; animadvertit verò nobilis Ulysses;
Exivit autem domo extra magnum murum cortis,
Stetitque ante ipsam: illum verò allocuta est Minerva;
„ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
„ Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela;
„ Ut procis mortem & fatum moliti
„ Eatis ad urbem inclytam: neque ego ipsa
„ Diu à vobis abero, prompta ad pugnandum.
Dixit, & aurea virga tetigit *eum* Minerva:
Vestem quidem ei primum bene-lotam & tunicam,
Posuit circum pectora; corpusque auxit & vigorem.
Rursus autem nigro-colore factus-est, genæ verò distentæ sunt;
Cæruleique facti sunt pili circa mentum.
Illa quidem, ita cum-fecisset, abiit; at Ulysses
Ivit in casam: stupuit verò ipsum dilectus filius;
Territusque aliorsum vertit oculos ne deus esset,
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ Alius mihi, hospes, appares recens, quam ante,
„ Alia autem vestimenta habes; & tibi corpus haud amplius simile:
„ Certe omnino aliquis deorum es, qui cœlum latum habitant:
„ Sed propitius esto; ut tibi grata demus sacra,
„ Et aurea dona arte-elaborata: parce verò nobis.
Huic autem respondit postea patiens nobilis Ulysses;
„ Neutiquam aliquis deus sum; cur me diis assimilas?
„ Sed pater tuus sum, cujus gratia tu suspirans
„ Pateris dolores multos, injurias sustinens virorum.
Sic utique locutus, filium osculatus est, perque genas (semper.
Lachrymam mittebat humi: ante autem continuerat-se indesinenter
Telemachus verò, (nondũ enim persuadebatur suum patrem esse,)
Rursus ipsum verbis respondens allocutus est;
„ Haud tu Ulysses es, pater meus, sed me deus
„ Decipit; ut adhuc magis lugens suspirem:

Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
Ὧι αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον, ἠδὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων, καὶ ἀεικέα ἕσσο,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακὰ, πολλά τ' ἀνατλὰς,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· (δύναται γάρ·)
Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι.
Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο· Τηλέμαχος δὲ
Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο·
Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἤ τ' οἰωνοὶ
Φῆναι, ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
Ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεεινὰ γενέσθαι·
Ὣς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα·
Ποίῃ γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηΐ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω·
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
Ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἀνέρες εἰσί·
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
Φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
Μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ, ἦτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
Μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς, οὔτε δύ' οἶαι,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα

Nequaquam enim mortalis vir hæc machinatus esset
„ Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,
„ Facile volens faceret juvenem & senem.
„ Certe enim modo eras senex, & turpiter indutus eras;
„ Nunc verò diis similis es, qui cœlum latum habitant.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Telemache, non te decet dilectum patrem, intus cum sit,
„ Neque mirari supra-modum neque stupere.
„ Nequaquam enim adhuc alius veniet huc Ulysses:
„ Sed ille ego talis, passus mala, multisque toleratis,
„ Veni vigesimo anno in patriam terram.
„ Verum tibi hoc opus *est* Minervæ prædatricis,
„ Quæ me talem fecit, uti vult; (potest enim;)
„ Alias quidem mendico similem, alias autem rursus
„ Viro juveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti.
„ Facile nempe diis, qui cœlum latum habitant,
„ Et illustrem facere mortalem hominem, & vilem reddere.
Sic utique locutus sedit: Telemachus verò
Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.
Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:
Flebant verò stridule, abundantius quam & aves
Aquilæ, vel vultures unguibus-aduncis, quibus scilicet pullos
Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:
Sic utique illi miserabiliter sub superciliis lachrymam fundebant.
Et sane lugentibus occidisset lumen solis,
Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim;
„ Quali enim jam huc, pater, navi te nautæ
„ Duxerunt in Ithacam? quosnam *se* esse profitebantur?
„ Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo;
„ Phæaces me duxerunt re-nautica-inclyti, qui utique & alios
„ Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit.
„ Et me dormientem navi veloci super pontum vehentes
„ Deposuerunt in Ithacam: dederunt autem mihi splendida dona,
„ Æsque aurumque abunde, vestimentaque texta:
„ Et hæc quidem in speluncis deorum consilio jacent.
„ Nunc autem demum huc veni admonitionibus Minervæ,
„ Ut inimicorum de cæde consultemus.
„ Sed age mihi procos enumeratos recense,
„ Ut sciam, quotque & quinam viri sint:
„ Et meo in animo eximio habita-deliberatione,
„ Considerem; an nos possimus adversari,
„ Soli sine aliis, an & conquiremus alios.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ O pater, sane tuam magnam gloriam semper audiebam,
„ Manibusque *te* bellicosum esse, & prudentem consilio:
„ Sed valde magnum dixisti; stupor me tenet; neque esset possibile,
„ Viros duos cum multis & fortibus pugnare.
„ Procorum autem neque sane decas una, neque duæ solæ,
„ Sed multo plures; cito autem scies hic numerum.
„ Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta

Κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται·
Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν,
Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
Καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κήρυξ, καὶ θεῖος ἀοιδὸς,
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων,
Τῶν εἰ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
Φράζευ· ὅ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Καὶ φράσαι, εἰ κεν νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διῒ πατρὶ,
Ἀρκέσει, ἠέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἐσθλώ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
Ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὥτε καὶ ἄλλοις
Ἀνδράσι τε κρατέουσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο·
Ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
Ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι·
Ἀλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὐχὶ
Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
Νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
Ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες,
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι·
Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·

„ Juvenes selecti, sex verò *eos* famuli comitantur;
„ Ex Samo autem quatuorque & viginti juvenes sunt;
„ Porrò ex Zacyntho sunt viginti viri Achivorum;
„ Ex ipsa verò Ithaca duodecim omnes optimi,
„ Et cum ipsis simul est Medon præco, & divinus cantor,
„ Et duo servi periti epulas-instruendi.
„ His si omnibus nos-offeramus intus existentibus,
„ *Vereor*, ne perquam-amare & graviter *eorum* injurias ulciscaris
„ Sed tu, si possis aliquem adjutorem excogitare, (reversus.
„ Considera, qui nobis auxilietur prompto animo.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ Equidem tibi dicam; tu autem attende, & me audi,
„ Et considera, an & nobis Minerva cum Jove patre
„ Sufficiat, an aliquem alium adjutorem dispiciam?
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Boni sane isti sunt adjutores, quos memoras,
„ Alte licet in nubibus sedentes; qui utique & in alios
„ Homines dominantur, & immortales deos.
Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
„ Haud quidem illi multo tempore seorsum aberunt
„ A-pugna forti, quando procis & nobis
„ In ædibus meis robur decernatur Martis.
„ Sed tu quidem nunc vade, simul atque aurora illuxerit,
„ Domum, & cum procis superbis versare:
„ At me ad urbem subulcus postea ducet,
„ Mendico misero similem, & seni.
„ Si autem me ignominia-afficiant in domo, tuum tamen cha-
„ Toleret in pectoribus, male patiente me: (rum cor
„ Etiamsi vel per domum pedibus trahant foras,
„ Vel telis percutiant; tu tamen inspiciens, tolera;
„ At sane cessare jube ab insipientia,
„ Lenibus verbis compellans: illi verò tibi non
„ Parebunt; jam enim ipsis adest fatalis dies.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo repone tuo:
„ Quando abundans-consiliis in mente *mihi* ponet Minerva,
„ Innuam quidem tibi ego capite; tu autem deinde cum-intellexe-
„ Quæcunque tibi in ædibus martia arma jacent, (ris,
„ In secessum alti thalami depone sublata
„ Omnia prorsus: at procos blandis verbis
„ Palpare, quando te percontentur *arma* desiderantes; (sunt,
„ *Dicens*, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia
„ Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses;
„ Sed fœdata sunt, quantum ignis attigit vapor.
„ Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius,
„ Ne forte vino-gravati, contentione concitata inter vos,
„ Vos invicem vulneretis, fœdetisque convivium,
„ Et nuptiarum-ambitum; ipsum enim allicit virum ferrum.
„ Nobis verò solis duos enses, & duas hastas
„ Relinque, & duo scuta manibus sumenda;
„ Ut impetu-facto capiamus: illos autem postea
„ Pallas Minerva debilitabit, & providus Jupiter.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente repone tua;

Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
Μήτε τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
Ἀλλ' οἶοι σύ τ', ἐγώ τε, γυναικῶν γνώομεν ἰθύν·
Καί κε τέο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
Ἠμὲν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
Ἠδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ' ὀΐω
Γνώσεαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν·
Ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι ὀΐω
Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
Δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων,
Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἕκηλοι
Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ἀλλ' ἦτοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλητεῖς εἰσιν·
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
Εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργής,
Ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους·
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
Ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβός,
Τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν·
Ἤδη τοι, βασίλεια, φίλος παῖς εἰλήλουθε.
Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστὰς
Πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε, μέγαρόν τε.
Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο·
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη·
Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἶκόνδε νέεσθαι.
Οὔπω πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,

Στρεφ-

„ Si vere utique meus es, & sanguinis nostri,
„ Ne quis postea Ulyssem audiat intus esse,
„ Ne quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
„ Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope:
„ Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium:
„ Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus;
„ Tam ubi aliquis nos honoret & timeat animo,
„ Quam qui non curet, teque parum-honoret talem existentem.
Hunc autem respondens allocutus est illustris filius;
„ O pater, sane meum animum & postea puto
„ Cognosces; nequaquam enim animi-remissio me tenet:
„ Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto
„ Nobis ambobus; te verò considerare jubeo.
„ Diu enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
„ Opera adiens; illi autem in ædibus quieti
„ Opes devorant præter-modum, neque supereft parsimonia.
„ Sed sane te mulieres ego explorare hortor,
„ Quæque te parum-honorent, & quæ inculpatæ sint:
„ Viros autem non ego per stabula vellem
„ Nos explorare, sed postea hæc curare,
„ Si modo vere aliquod nosti Jovis signum Ægiochi.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ast deinde in Ithacam deducebatur navis bene-fabricata,
Quæ tulerat Telemachum à Pylo, & omnes socios:
Hi verò quando jam portum valde-profundum intrassent,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi;
Statimque ad Clytii *domum* ferebant perpulchra dona.
At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis,
Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jusserat
Ad-urbem inde-navigare; ut ne verita in animo
Potens regina teneras lachrymas funderet.
Occurrerunt autem sibi-invicem præco & nobilis subulcus,
Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam pervenissent *in* domum divini regis,
Præco quidem mediis in ancillis dixit;
„ Jam tibi, regina, dilectus filius venit.
Penelopæ autem dixit subulcus prope astans
Omnia, quæcunque ei dilectus filius *ipsum* jusserat loqui.
At postquam omne præceptum renunciasset,
Perrexit ire ad sues; liquit autem septaque, domumque.
Proci verò tristati sunt, doluerunt que in animo;
Exiverunt autem domo præter magnum murum atrii,
Et illic ante januas sedebant;
His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;
„ O amici, certe magnum opus superbe perfectum est
„ Telemacho, iter hoc: putabamus autem ei non perfectum iri:
„ Sed agite, navem nigram trahamus, quæcunque optima;
„ Inque *eam* remiges marinos congregemus, qui citissime
„ Illis nuncient ocyus ut domum redeant.
Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,

Στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐγγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἑτάροισι·
Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἵδε γὰρ ἔνδον·
Ἤ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης·
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
Εἴων, οὔτε νέων μεταΐζειν, οὔτε γερόντων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ὢ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας
Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων·
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ· μηδ' ἧμας ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ ὀΐω,
Τούτου γε ζώοντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·
Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
Εἰς ἀγορήν· οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς,
Οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν·
Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
Ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἢ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἅλις θυμηδέ' ἔδωμεν
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος
Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
Ἡγεῖτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
Ἥνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλήϊόν ἐστι
Κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς·
Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,

Αὐτός

Versus ex loco, portum profundum intra,
Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
Suaviter autem ridens locutus est inter suos socios;
„ Ne quem nuncium jubeamus *ire*; hi enim intus:
„ Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi
„ Navem prætemavigantem, eam autem non potuerunt assequi.
Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, iverunt ad littus maris:
Statim verò navem nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi.
Ipsi verò in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum
Sinebant, neque juvenum una-considere, neque senum.
Inter hos autem Antinous locutus est Eupithei filius:
„ Papæ! ut hunc virum dii malo liberarunt!
„ Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis
„ Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,
„ Nunquam in terra noctem peregimus, sed in ponto
„ Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,
„ Telemacho insidiantes, ut interficeremus captum
„ Ipsum: hunc autem tunc quidem abduxit ad domum deus;
„ Nos verò hic ei consultemus gravem mortem
„ Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,
„ Eo utique vivente, perfectum iri hæc opera.
„ Ipse etenim peritus consilioque menteque;
„ Populi autem non amplius omnino nobis favent.
„ Sed agite, antequam ille congregarit Achivos
„ In concionem; nequaquam enim remisse-acturum ipsum puto,
„ Sed irascetur, dicetque inter omnes, cum-surrexerit,
„ Quod ei cædem gravem struebamus, neque assecuti-sumus:
„ Illi autem non laudabunt audientes mala opera:
„ *Metuendum*, Ne quod malum faciant, & nos expellant
„ Terra nostra, alium autem adeamus populum.
„ Verum prævertamus interficiendo in agro procul ab urbe,
„ Vel in via; victum autem ipsi, & possessiones habeamus,
„ Ubi-diviserimus æqualiter inter nos; ædes autem demum
„ Illius matri dederimus habendas, & *ei* quicunque *eam* duxerit
„ Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis (uxorem.
„ Ipsumque vivere & habere paterna omnia,
„ Ne ei deinceps opes affatim animo-gratas comedamus
„ Hic congregati, sed ex domo unusquisque
„ Ambiat *eam* sponsaliis petens; illa verò deinde
„ Nupserit ei, qui plurima dederit, & fatalis venerit.
Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio.
His verò Amphinomus concionatus est & dixit,
Nisi illustris filius, Aretiadæ regis,
Qui scilicet ex Dulichio tritici-feraci, herbosa,
Dux-erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis; mente enim utebatur bona:
Qui ipsis prudens concionatus est, & dixit;
„ O amici, non ego interficere vellem
„ Telemachum; grave enim genus regium est
„ Interficere: sed primum deorum interrogemus consilia:
„ Siquidem probent Jovis magni jura,

Αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι·
Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν ἄριστον
Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος; οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
Δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
Ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν·
Τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀποῤῥαῖσαι φίλον ἦτορ,
Ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα,
Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις·
Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει,
Ζώοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται,
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος, κρέας ὀπτὸν
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
Ὡς φάτο θαρσύνων· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἑσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱέϊ δῖος ὑφορβὸς
Ἤλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὡπλίζοντο,
Σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα,

„ Ipſeque interficiam, alioſque omnes jubebo:
„ Sin avertant dii, quieſcere ſuadeo.
Sic dixit Amphinomus; illis autem placebat ſermo.
Statim deinde quum-ſurrexiſſent, iverunt in domum Ulyſſis:
Quum autem veniſſent, ſedebant in politis ſedibus.
Atqui rurſus aliud cogitavit prudens-Penelope,
Procis ut-ſe-oſtenderet ſuperbam contumeliam jactantibus.
Audiit enim de ſui filii in ædibus morte;
Præco enim ei dixit Medon, qui audiit conſilia.
Perrexit autem *ea* ire in-domum cum famulis mulieribus:
Sed quando jam ad procos perveniſſet nobiliſſima mulierum,
Stetit utique ad poſtes domus affabre ſtructæ,
Genis obtendens nitida redimicula;.
Antinoum verò increpabat, verbumque dixit, & compellabat
„ Antinoë, contumelia-inſtructe, mali-machinator; atqui te di-
„ In populo Ithacæ inter coætaneos eſſe optimum (cunt
„ Conſilio & verbis; tu verò nequaquam talis eras.
„ Inſane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque
„ Struis, neque ſupplices curas, quibus utique Jupiter
„ Teſtis? neque pium mala ſuere ſibi-invicem.
„ An non noſti, quando huc pater tuus venit fugiens,
„ Populum veritus? jam enim irati erant valde,
„ Quoniam prædones comitatus Taphios
„ Malo-affecerat Theſprotos; hi verò nobis amici erant.
„ Illum nempe volebant occidere, & perdere *ejus* charum cor,
„ Et victum conſumere dulcem plurimum;
„ Verum Ulyſſes inhibebat, & retinebat, cupientes licet.
„ Hujus nunc domum ignominioſe comedis, ambiſque uxorem,
„ Filiumque interficis; me verò valde dolore-afficis:
„ Sed te ceſſare hortor, & jubere alios.
Hunc autem rurſus Eurymachus, Polybi filius, contra allocu-
„ Filia Icarii, prudens Penelope, (tus eſt;
„ Confide; ne tibi hæc in mente tua curæ-ſint:
„ Non eſt ille vir, neque erit, neque fuerit,
„ Qui Telemacho tuo filio manus inferat,
„ Vivente utique me & ſuper terra vidente.
„ Sic enim edico, & ſane perfectum erit,
„ Statim ei ſanguis ater fluet circum haſtam
„ Noſtram; quoniam & mihi urbium-vaſtator Ulyſſes
„ Sæpe genibus ſuis impoſito carnem aſſam
„ In manibus poſuit, præbuitque vinum rubrum.
„ Ideo mihi Telemachus omnium multo chariſſimus eſt
„ Virorum; neque ipſum mortem timere jubeo
„ A procis ſane; divinitus autem *evenientem* non eſt effugere.
Sic dixit animum-addens; ei autem ſtruebat ipſe mortem.
Illa autem cum-aſcendiſſet in cœnaculum ſplendidum,
Flebat deinde Ulyſſem, dilectum maritum; donec ei ſomnum
Dulcem palpebris immiſit cæſia-oculis Minerva.
Veſpertinus autem Ulyſſi & filio nobilis ſubulcus
Venit: hi verò cœnam ſcite parabant,
Sue mactato anniculo: at Minerva
Prope ſtans Laërtiadem Ulyſſem,

Πύρνον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὔπως ἐστὶν ἅπαντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
Ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πτόλιν, ἠὲ κατ' ἀγρούς,
Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
Ὥς τ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
Αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται·
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσσῃ
Στίβη ὑπηοίη· ἕκαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' εἶναι.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἔνι δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε
Λάθρῃ, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν στήθεσσιν ὄρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι, τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι·
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εὔχετο πᾶσι θεοῖσι, τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴ κε ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·

Τὸν

„ Panem & poculum: me autem haudquaquam licet omnes
„ Homines sustinere, habentem utique dolores animo.
„ Hospes autem si valde irascatur, gravius ipsi
„ Erit: certe enim mihi gratum vera loqui.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O amice, neque sane ipse detineri cupio:
„ Mendico melius est in urbe, quam in agris,
„ Cibum mendicare; dabit autem mihi, quicunque voluerit.
„ Non enim qui apud stabula maneam, amplius ea-ætate sum,
„ Ut imperanti hero in omnibus paream.
„ Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu jubes,
„ Statim, postquam igne caluero, teporque factus-fuerit;
„ Valde enim hæc vestimenta habeo mala; *cavendum*, ne me con-
„ Frigus matutinum; procul autem urbem dicitis esse. (ficiat
Sic dixit: Telemachus verò per stabulum ivit,
Velociter pedibus progrediens; mala autem procis serebat.
Sed postquam pervenisset *ad* ædes habitantibus-commodas,
Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem intro ibat, & transivit lapideum limen.
Hunc verò longe prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in variegatis:
Lachrymans autem deinde recta *ad eum* ivit; circumque aliæ
Ancillæ Ulyssis multa-passi congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros.
Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis, & aureæ Veneri:
Circum verò filium dilectum jecit brachia lachrymans;
Osculataque est ipsi caputque & ambo lumina pulchra,
Et lugens verbis alatis allocuta est;
„ Venisti, Telemache, dulce lumen: non te amplius ego
„ Visuram *me* putabam, postquam iveras nave in-Pylum
„ Clam, me invita, dilecti ad patris auditionem.
„ Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre.
Illam autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Mater mea, ne mihi luctum excita, neque mihi cor
„ In pectoribus commove, elapso licet grave exitium:
„ Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,
„ In cœnaculum ubi-ascenderis cum famulis mulieribus,
„ Vove omnibus Diis perfectas hecatombas
„ *Te* sacrificaturum; sicubi Jupiter, ut-vindicentur *hæc* facta,
„ At ego ad-forum ibo, ut vocem (perfecerit.
„ Hospitem, qui me illinc una secutus est huc venientem.
„ Illum quidem ego præmisi cum eximiis sociis;
„ Piræum autem ipsum jussi ad domum ducentem
„ Accurate tractare & honorare, donec venissem.
Sic utique locutus est: huic verò pennarum-expers fuit verbum.
Ipsa verò lota, puris corpori vestimentis sumptis,
Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas
Se sacrificaturam, sicubi Jupiter, ut vindicarentur *ea* facta, per-
Telemachus autem deinde ex domo ivit, (ficeret.
Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.
Divinam autem ei gratiam offudit Minerva;

Eumque

Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο,
Ἐσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
Ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἧστο, καὶ Ἄντιφος, ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι,
Ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
Λάθρῃ κτείναντες, πατρώϊα πάντα δάσονται,
Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἤ τινα τῶνδε·
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον, ἠδὲ χιτῶνας·
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον·
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Τηλέμαχ', ἤτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας εἰς τόδε δῶμα,
Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴπου ἄκουσας.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω·
Ὠιχόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
Δεξάμενος δέ μ' ἐκεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἷα
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὣς ἐμὲ κεῖνος
Ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
Ζωοῦ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι·

Ἀλλ'

Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.
Circum verò ipsum proci eximii congregabantur,
Bona prædicantes; mala autem mentibus profunde-cogitabant.
At is horum quidem deinde declinabat magnum cœtum,
Ast, ubi Mentor sedebat, & Antiphus, & Halitherses,
Qui utique ei à principio paterni erant socii,
Illic sedebat profectus; illi autem interrogabant singula.
Ad-hos verò Piræus hasta-inclytus prope venit,
Hospitem ducens ad-concionem per urbem: neque verò adhuc diu
Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.
Hunc & Piræus prior sermone allocutus est;
„ Telemache, statim jube-*ire* meam ad domum mulieres,
„ Ut tibi dona remittam, quæ tibi Menelaus dedit.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Piræe, non enim scimus, quomodo erunt hæc opera;
„ Si me proci eximii in ædibus
„ Clam interfecto, paterna omnia diviserint,
„ Ipsum habentem te malo *iis* frui, quam aliquem horum:
„ Sin ego his cædem & mortem struxero,
„ Tunc demum mihi gaudenti fer ad ædes gaudens.
Sic locutus, hospitem ærumnosum ducit in domum.
At postquam pervenissent *ad* ædes habitantibus-commodas,
Lænam quidem deposuerunt in soliisque sedilibusque;
Inque balnea ingressi bene-polita lavati sunt.
Hos autem postquam famulæ laverant & unxerant oleo,
Circum deinde lænas villosas jecerunt & tunicas;
E balneo utique egressi in sedibus sedebant.
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam.
Panem verò verecunda proma apposuit ferens,
Ferculis multis impositis, largiens de præsentibus.
Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domus,
In sede reclinata, tenuia pensa versans.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi desiderium exemissent,
Illis utique sermonem exordiebatur prudens Penelope;
„ Telemache, sane ego in cœnaculum ubi-conscendero,
„ Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus-est,
„ Semper lachrymis meis fœdatus; ex quo Ulysses
„ Abiit cum Atridis ad Ilium: neque mihi sustinuisti,
„ Antequam venirent proci eximii in hanc domum,
„ Reditum tui patris aperte dicere, sicubi audivisti.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Equidem tibi, mater, veritatem narrabo:
„ Ivimus inque Pylum, & ad Nestorem, pastorem populorum:
„ Exceptum autem me ille in excelsis ædibus
„ Accurate tractabat, tanquam pater suum filium,
„ Reversum longo-post-tempore recens aliunde; sic me ille
„ Accurate excipiebat, cum filiis gloriosis.
„ At de Ulysse malorum-patiente nunquam aiebat,
„ Vivo, neque mortuo, terrestrium ex-ullo *se* audivisse:

„ Sed

Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλειτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν·
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δέ τ' ὦκα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὡς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ', ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Φῆ μιν ὅγ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὡς ἔφατ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἤτοι ὅδ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἤτοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
Ἥμενος, ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς
Ἥμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

Δίσ

„ Sed me ad Atridem hasta-inclytum Menelaum
„ Cum-equis præmisit & curribus bene-compactis.
„ Illic vidi Argivam Helenam, cujus gratia multa
„ Argivi, Trojanique, deorum voluntate laborarunt.
„ Interrogabat verò statim deinde bello-strenuus Menelaus,
„ Cujusnam rei indigens venissem *in* Lacedæmonem divinam:
„ Et ego ei omnem veritatem dixi:
„ Et tunc demum me verbis respondens allocutus est;
„ Papæ! profectò valde jam fortis viri in lecto
„ Voluerunt cubare, imbelles ipsi cum-sint.
„ Sicut autem quando in lustro cerva fortis leonis
„ Hinnulos ubi-composuerit recens-natos, lactentes,
„ Juga investigat & valles herbosas
„ Pascens, hic verò statim suum ingressus est cubile,
„ Ambobusque illis sævam mortem infert:
„ Ita Ulysses illis sævam mortem inferet.
„ Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Talis existens, qualis olim bene-ædificata in Lesbo
„ Ex-contentione cum Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset,
„ Prostravitque fortiter, gavisi autem sunt omnes Achivi;
„ Talis existens cum procis versaretur Ulysses:
„ Omnes & brevis-ævi fierent & amararum-nuptiarum.
„ Ista autem, quæ me interrogas & precaris, non ego
„ Alia præter *verum* dixero declinando, neque decipiam:
„ Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax,
„ Horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
„ Dixit ipsum is in insula *se* vidisse duros dolores habentem,
„ Nymphæ in ædibus Calypsûs, quæ ipsum necessitate
„ Detinet: ille verò non potest suam in patriam terram venire:
„ Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ & socii,
„ Qui & ipsum convehant super lata dorsa maris.
„ Sic dixit Atrides hasta-inclytus Menelaus.
„ His peractis redii: dederunt autem mihi ventum secundum
„ Immortales, qui me celeriter dilectam in patriam miserunt.
Sic dixit: ei autem animum in pectoribus commovebat.
Inter hos verò & locutus est Theoclymenus deo-par;
„ O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,
„ Sane ille non certe novit; meo autem attende sermoni:
„ Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo.
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, ad quem veni,
„ Quod sane Ulysses jam in patria terra
„ Sedens, vel repens, hæc audiens mala opera,
„ Est; at procis malum omnibus serit.
„ Talem ego avem bonis-transtris-instructa in navi
„ Sedens observavi, & Telemacho proclamavi.
Hunc autem rursus allocutus est prudens Penelope;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum esset,
„ Ita cito sentires amicitiamque, multaque dona,
„ Ex me; ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem ante Ulyssis domum

Disci-

Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηςὸς ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἳ τοπάρος περ,
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιςα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτί)
Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα;
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνςάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας·
Ἱέρευον δὲ σύας σιάλους, καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμὸς, ἦ σ' ἂν ἔγωγε
Αὐτοῦ βουλοίμην ςαθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι·
Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δείδια, μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιςα
Ἦμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔςαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐςὶν,
Σκηρίπτεσθ', ἐπειὴ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ ςρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
Τὼ βήτην· ςαθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥύατ' ὄπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕςο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ςείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
Ἄςεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
Τὴν ποίησ' Ἴθακος, καὶ Νήριτος, ἠδὲ Πολύκτωρ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος
Πάντοσε κυκλοτερὲς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
Ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὁδῖται·
Ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεὺς,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηςήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν
Ἔκπαγλον καὶ ἀεικές· (ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·)
Νῦν μετὰ δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει·
Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
Πῆ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,

Πτω-

Discis delectabantur, & hastilibus jaculantes
In fabrefacto pavimento, ubi utique antea insolentiam exercebant.
Sed quandò jam cœnæ-tempus erat, & advenerunt pecudes
Undique ex agris, agebant autem *eas*, qui scilicet antea,
Tunc demum ipsis dixit Medon; (hic etenim maxime
Placebat præconum, & ipsis aderat in convivio:)
„ Juvenes, postquam jam omnes delectati estis mente certami-
„ Ite ad ædes, ut paremus convivium: (nibus,
„ Nequaquam enim malum *est* in tempore cœnam capere.
Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent ibant, parebantque sermoni.
At postquam venissent *in* ædes habitantibus-commodas,
Lænas quidem deposuerunt in sedilibusque soliisque;
Hi autem mactabant oves magnas & pingues capras;
Mactabant porrò sues pingues, & bovem armentalem,
Convivium parantes. At ex agro ad-urbem
Properabant ire Ulyssesque & nobilis subulcus.
Illis autem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum;
„ Hospes, quoniam jam demum ad-urbem ire cupis
„ Hodie, sicut jussit dominus meus, certe te ego
„ Hic mallem stabulorum custodem factum esse:
„ Sed illum vereor, & timeo, ne me postea
„ Objurget: severæ etenim dominorum sunt increpationes.
„ Sed age nunc eamus; jam enim præteriit maxima-ex-parte
„ Dies: at cito ad vesperam frigidius erit.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Cognosco, sapio; hæc jam intelligenti præcipis:
„ Sed eamus; tu autem deinde perpetuo præi.
„ Da verò mihi, sicubi baculum tibi cæsum est,
„ Ad innitendum; quoniam dicitis valde lubricam esse viam.
Dixit utique; & circum humeros turpem sibi-jaciebat peram
Crebris-locis laceram: inerat verò tortile lorum.
Eumæus autem ei baculum animo-gratum dedit.
Hi iverunt: stabulum verò canes & pastores viri
Custodiebant pone manentes: hic autem in urbem ducebat regem,
Mendico misero similem & seni,
Baculo innitentem: turpia autem circum corpus vestimenta in-
Sed quando jam euntes viam per asperam (dutus erat.
Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant
Fabrefactum, pulchre-fluentem, unde aquabantur cives,
Quem fecit Ithacus, & Neritus, & Polyctor;
Circum verò alnorum aquis-nutritarum erat nemus
Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua
Alto ex petra: ara autem supra facta erat
Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
Capras agens, quæ omnibus antecellebant gregibus,
Cœnam procis; duo autem una sequebantur pastores.
Illos autem conspicatus increpuit, verbumque dixit & compellavit
Vehementer & indigne; (commovebat autem cor Ulyssis:)
„ Nunc quidem omnino malus malum ducit:
„ Adeo semper similem ducit deus ad similem.
„ Quonam jam hunc voracem ducis, immanis subulce,

„ Mendi-

Πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
Ὃς πολλῇσι φλιῇσι παραςὰς φλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας·
Τόν κ' εἴ μοι δοίης ςαθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαςέρ' ἄναλτον.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.
Ὣς φάτο· καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐςυφέλιξεν,
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἦ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὔδας ἀείρας.
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης
Νείκεσεν ἄντα ἰδών· μέγα δ' εὔξατο, χεῖρας ἀνασχών·
Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Υ̓́μμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε, καλύψας πίονι δημῷ,
Ἀρνῶν, ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
Ἄςυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Ὢ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
Αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηςῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόςιμον ἦμαρ.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κιόντας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος.
Αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηςῆρσι κάθιζεν,
Ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιςα.
Τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω· περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην·
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐςὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐςίν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
Δικλίδες· οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
Γιγνώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.

Τὴ

Mendicum molestum, conviviorum contaminatorem?
Qui multis postibus astans atteret humeros,
Petens frusta, non tripodes, neque lebetes:
Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,
Cortisque-curator ut-sit, frondemque hœdis ferat;
, Etiam serum bibens, magnum *sibi* femur efficeret.
„ Sed quandoquidem sane opera mala didicit, non volet
„ Opus obire, sed mendicans per populum
„ Mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.
„ Verum tibi edico, quod & perfectum erit;
„ Si iverit ad ædes Ulyssis divini,
„ Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus
„ Latera deterent per domum percussi.
Sic dixit; & accedens *ei* calce insultavit per-insipientiam
In-coxam, neque ipsum extra viam dimovit,
Sed *is* manebat firme: deliberabat autem Ulysses,
Utrum irruens baculo animum *ei* eriperet,
An ad terram dejiceret caput, circa solum ubi-sustulerat:
Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum verò subulcus
Increpuit contra intuitus; valdeque precatus est, manibus sublatis;
„ Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses
„ Vobis femora combussit, cooperta pingui adipe,
„ Agnorum & hœdorum, hoc mihi perficite votum,
„ Ut veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus:
„ Ita tibi fastus utique dissiparet omnes,
„ Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper
„ Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores.
Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;
„ Papæ! quale dixit canis, astutias callens?
„ Quem aliquando ego in navi bonis-transtris instructâ nigra
„ Agam longe ab-Ithaca, ut mihi victum multum inveniat.
„ Utinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo
„ Hodie in ædibus, vel à procis domaretur,
„ Sicut Ulyssi quidem procul periit reditus dies.
Sic locutus, hos quidem liquit illic, lente euntes,
At ipse ivit; valde autem celeriter ad ædes pervenit domini.
Statim autem introivit, & inter procos sedebat,
Ex-adverso Eurymachi; hunc enim diligebat maxime.
Ei quidem carnium partem apposuerunt *ii*, qui administrabant:
Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
Ad-comedendum: prope autem Ulysses & nobilis subulcus
Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
Citharæ cavæ; illis enim incipiebat canere
Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subulcum;
„ Eumæe, certe omnino utique hæ ædes pulchræ Ulyssis;
„ Facile autem sunt dignoscendæ etiam inter multas visu.
„ Ex aliis aliæ sunt: ornata est autem ei aula
„ Muro & septis; januæ verò fabrefactæ sunt
„ Bifores; haud quisquam eam vir insultaverit.
„ Cognosco autem, quod multi in ipsa convivia celebrant
„ Viri; quoniam nidor quidem ascendit, cithara autem
„ Sonat, quam utique convivio dii fecerunt sociam.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ῥεῖ' ἔγνως· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα περ ἐσσ' ἀνοήμων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔςαι τάδε ἔργα.
Ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Δύσεο δὲ μνηςῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε·
Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
Ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Γαςέρα δ' οὔπως ἐςὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι·
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐΰζυγοι ὁπλίζονται
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν
Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ὤιχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἠδὲ πρόκας, ἠδὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεσος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων
Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, ἅλις κέχυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·
Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιςέων.
Δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μέν ῥ' ὅγ' ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω·
Ἄσσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
Καλὸς μὲν δέμας ἐςὶν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε,
Ἦ αὔτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
Εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ ἔργα,
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Αἶψά κε θηήσαιο, ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν·
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον, ὅ, ττι ἴδοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιήδη·
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ὤλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
Δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.

unc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
Facile nosti; quippe neque in aliis *rebus* quidem es stultus.
Sed age jam consultemus, quomodo sint hæc opera.
Vel tu primus ingredere sedes habitantibus-commodas,
Inferque te procis; ego autem relinquar hic:
„ Sive vis, mane; ego verò ibo præ:
„ Neque tu morare, ne quis te extra conspicatus
„ Vel percutiat, vel pellat; hæc te considerare jubeo.
Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses;
„ Cognosco, sapio; hæc jam intelligenti præcipis:
„ Sed i præ, ego autem relinquar hic.
„ Non enim omnino plagarum inscius *sum*, neque ictuum,
„ Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum
„ Undis & bello; cum illis & hoc quoque fiat.
„ Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,
„ Perditum, qui multa mala hominibus dat:
„ Cujus gratiâ & naves bonis-transtris-instructæ armantur,
„ Pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes.
Sic hi quidem talia inter se dicebant:
Canis autem caputque & aures jacens erexit
Argus Ulyssis multorum-patientis, quem scilicet quondam ipse
Nutrivit quidem, non verò eo fruitus est; prius nempe in Ilium sacrum
Ivit: hunc autem antea ducere-solebant juvenes viri
Capras in sylvestres, & cervos, & lepores.
Tunc demum jacebat neglectus, absente domino,
In multo stercore, quod ei ante fores
Mulorumque, boumque, abundè fusum erat; donec auferrent
Servi Ulyssis prædium magnum stercoraturi:
Illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.
Tunc demum, ut agnovit Ulyssem prope existentem,
Caudâ quidem ille adulatus est, & aures dejecit ambas;
Prope autem non amplius tum potuit suum dominum
Venire: at ille seorsim conspicatus absterfit lachrymam,
Facile latens Eumæum; statim autem interrogabat sermone;
„ Eumæe, certe omnino miraculum, canis hic jacet in fimo;
„ Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo novi,
„ An utique & velox fuerit ad-currendum, cum formâ hac,
„ An nullius-pretii, quales scilicet mensales canes virorum
„ Sunt; deliciarum verò gratia nutriunt domini.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Et sane viri canis hic *est* procul mortui.
„ Si talis esset *nunc* & corpore, atque etiam operibus,
„ Qualem ipsum ad Trojam profectus reliquit Ulysses,
„ Statim admirareris, conspicatus velocitatem & robur:
„ Nequaquam enim effugiebat densæ in profunditatibus sylvæ
„ Fera, quamcunque vidisset; & vestigiis enim perquam-sciebat.
„ Nunc autem tenetur malo: dominus nempe ejus seorsum à patria
„ Periit; hunc verò mulieres negligentes non curant.
„ Servi nempe, quando non amplius imperant domini,
„ Non ultra postea volunt justa operari:
„ Dimidium enim virtutis aufert late-sonans Jupiter
„ Viro, quando ipsum servilis dies corripuerit.

Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὦκα δ' ἔπειτα
Νεῦσ' ἐπί οἱ καλέσας· ὁ δὲ, παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον, ἔνθάδε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν, κρέα πολλὰ
Δαιόμενος μνηστῆρσι, δόμον κάτα δαινυμένοισι·
Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεὺς,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο·
Ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπί οἱ καλέσας προσέειπε συβώτην,
Ἄρτον τ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
Καὶ κρέας, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτόν τε κέλευε,
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχός τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
Καί οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
Αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελίης ἐπὶ πήρης.
Ἤσθιε δ', ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν.
Εὖθ' ὁ δ' ἐδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα· αὐτὰρ Ἀθήνη,
Ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ', οἵ τινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιστοι·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
Ἀλλήλους τ' εἴροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
Ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν·
Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·
Ὦ ῥίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε

Ἤγα-

ic locutus, intravit ædes habitantibus-commodas:
vit autem recta per-domum ad procos illustres.
Argum verò deinde fatum occupavit atræ mortis,
Statim ut-viderat Ulyssem vigesimo anno.
Longe autem primus vidit Telemachus deo-par
Venientem per domum subulcum; celeriterque deinde
nnuit ad se vocans: ille autem ubi-circumspexisset, cepit sedem
Jacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas
Dividens procis, in domo convivantibus:
Hanc deposuit ferens ad Telemachi mensam
Ex-adverso; ibi utique ipse sedit: ei autem deinde præco,
Partem sumptam apposuit, ex canistroque panem sublatum.
Prope autem post illum ingressum-ibat ædes Ulysses,
Mendico misero similis, & seni,
Baculo innitens; turpia autem circum corpus vestimenta induta
Sedebat autem super fraxineum limen intra fores, (erat:
Acclinatus posti Cyparissino, quem quondam faber
Poliverat scite, & ad perpendiculum exegerat.
Telemachus verò ad se vocatum allocutus est subulcum,
Panemque totum ubi-sumsisset perpulchro ex canistro,
Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti;
„ Da hospiti hæc ferens, ipsumque jube
„ Mendicare penitus omnes adeuntem procos:
„ Pudor autem non est bonus indigenti viro mendico.
Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,
Et prope stans verbis alatis allocutus est;
„ Telemachus tibi, hospes, dat hæc, & te jubet
„ Mendicare, penitus omnes adeuntem procos:
„ Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Jupiter, rex, fac Telemachum mihi inter viros beatum esse;
„ Et ei omnia fiant, quæcunque mente sua agitat.
Dixit, & ambabus accepit, & deposuit
Ibidem, pedes ante, turpi super pera.
Comedebat autem, quamdiu cantor in ædibus canebat,
Quando ille cœnaverat, tum cessavit divinus cantor:
Proci verò tumultuati sunt per ædes: at Minerva,
Prope astans, Laërtiadem Ulyssem
Concitavit, ut panes à procis colligeret,
Cognosceretque, quinam essent justi, quique injusti:
Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.
Perrexit autem ab-re petiturus dextrorsum à viro quoque,
Undique manum porrigens, tanquam si mendicus olim fuisset.
Hi verò miserantes dabant, & admirabantur ipsum;
Aliique alios interrogabant, quisnam esset, & unde venisset.
Inter hos autem & locutus est Melanthius, custos caprarum.;
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ De hoc hospite; profecto enim antea ipsum vidi.
„ Profecto quidem ei huc subulcus dux-erat.
„ Ipsum autem non aperte scio, unde se genere profiteatur esse.
Sic dixit: Antinous autem verbis objurgavit subulcum;
„ O notissime subulce, cur verò tu hunc in urbem

 „ Duxisti?

Ἤγαγες; ἢ οὐχ ἅλις ἧμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
Ἢ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καί ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημιοεργοὶ ἔασι;
Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,
Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδὸν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων;
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ἓ αὐτόν.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἰς μνηστήρων
Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, εἷός μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
Ζώει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ, πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
Δός οἱ ἑλών· οὔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε·
Μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες.
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
Καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
Κείμενον, ᾧ ῥ' ἐπέχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρειῶν· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
Στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δὸς, φίλος· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον, ἠέ περ ἄλλοι
Σίτου· ἐγὼ δ' ἄν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γάρ που,)
Ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·

Ἔνθ'

Duxisti? an non satis nobis errones sunt & alii
„ Mendici molesti, conviviorum contaminatores?
„ An parvi-pendis, quod tibi victum comedant domini
„ Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Antinoë, non quidem bona, etiamsi eximius-sis, dicis:
„ Quis enim demum hospitem vocat aliunde ipse ubi-adierit,
„ Alium scilicet, nisi eorum *aliquem*, qui publici-operarii sunt?
„ Vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,
„ Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
„ Hi enim vocati utique hominum in immensa terra:
„ Mendicum autem nemo vocaret attriturum seipsum.
„ Sed semper difficilis super omnes es procos
„ Servis Ulyssis, præcipue verò mihi: at ego
„ Non curo, quamdiu mihi prudens Penelope
„ Vivit in ædibus, & Telemachus deo-par.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Tace, ne mihi hunc vicissim compella multum verbis:
„ Antinous autem consuevit male irritare semper
„ Verbis asperis, incitatque etiam alios.
Dixit, & Antinoum verbis alatis allocutus est;
„ Antinoe, profecto me bene curas, pater uti filium,
„ Qui hospitem jubes à domo pellere
„ Verbo violento: ne istud deus perfecerit.
„ Da ei *aliquid* sumptum; non tibi invideo; jubeo enim ego:
„ Neque itaque matrem meam verere hac-*in*-re, neque quem-
„ Servorum, qui in ædibus *sunt* Ulyssis divini. (quam alium
„ Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum:
„ Ipse enim comedere multo mavis, quam dare alii.
Illum autem rursus Antinous respondens allocutus est;
„ Telemache altiloque, animo indomite, quale dixisti?
„ Si ei tantum omnes præberent proci,
„ Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret.
Sic utique dixit; & scabellum prehensum ostendit subter mensam
Jacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans.
Cæteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram
Pane & carnibus: cito sane & erat Ulysses,
Rursus ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos:
Stetit autem juxta Antinoum, & ipsum sermone allocutus est;
„ Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum
„ Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.
„ Ideo te oportet dare & melius, quam etiam alii,
„ De pane; ego autem te laudarem per immensam terram.
„ Etenim ego aliquando domum inter homines habitabam
„ Beatus divitem, & sæpe dabam erroni
„ Tali, qualiscunque esset, & cujuscunque-rei indigens venisset.
„ Erant autem *mihi* servi valde multi, aliaque multa,
„ Quibus utique bene vivunt *homines*, & divites vocantur:
„ Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim aliqua-de-
„ Qui me cum latronibus multivagis impulit (causa;
„ In-Ægyptum ire, longum iter, ut perirem:
„ Statui verò in Ægypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:

Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι·
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἶφι ἄνασσεν·
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι·
Ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
Ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσι
Μαψιδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις, οὐδ' ἐλεητὺς
Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι· οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν·
Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
Ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης
Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νῦν δή σ' οὐκ ἔτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀΐω
Ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη, ἠΰτε πέτρη,
Ἔμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
Θῆκεν ἐϋπλείην· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, οὐδέ τι πένθος,
Ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
Βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν·
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
Οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
Ἀλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ἔσθι' ἕκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἷ' ἀγορεύεις,)

Tunc quidem ego hortabar dilectos socios
Illic apud naves manere, & naves tueri;
Speculatores autem ad speculas jussi ire;
Hi verò insolentiæ cedentes, sequentes impetum suum,
„ Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
„ Populabantur; mulieresque abducebant & infantes liberos,
„ Ipsosque interficiebant: cito verò in urbem pervenit strepitus.
„ Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente,
„ Venerunt; impletus autem est totus campus peditibusque &
„ Ærisque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulmine (equis,
„ Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit
„ Consistere contra; circum enim mala undique stabant.
„ Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære;
„ Alios verò abduxerunt vivos sibi operaturos ex-necessitate.
„ At me hi Cyprum hospiti dederunt obviam-facto
„ Dmetori Jasidæ, qui Cypro fortiter imperabat:
„ Inde demum nunc huc venio, damna patiens.
Huic autem rursus Antinous respondit, dixitque;
„ Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?
„ Sta sic in medium *profectus*, mea procul à mensa,
„ Ne cito amaram Ægyptum, & Cyprum videas:
„ Adeo quidam audax & impudens es mendicus.
„ Ordine omnibus astas: hi autem dant
„ Temere; quia nulla *est* parsimonia, neque miseratio
„ Quin de-alienis largiantur; quoniam adsunt multa cuique.
Hunc autem retrogressus allocutus est solers Ulysses;
„ Papæ! haud ergo tibi cum forma etiam mens erat;
„ Non tu utique ex domo tuo supplici vel salem dares;
„ Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuisti
„ De-pane sumptum dare; multa autem adsunt.
Sic dixit: Antinous verò iratus est ex-corde magis,
Et ipsum torve intuitus verbis alatis allocutus est;
„ Nunc jam te non amplius bene ex domo puto
„ Retro cessurum, quando scilicet & opprobria dicis.
Sic utique dixit; & scabello prehenso percussit dextrum humerum,
Extimum in dorsum: is autem stetit tanquam rupes,
Firmiter; neque sane ipsum commovit ictus Antinoi;
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.
Rursus autem ad limen profectus desidebat, peramque
Deposuit bene-plenam: inter procos verò locutus est;
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
„ Nequaquam quidem dolor est in mente, neque omnino luctus,
„ Quando vir, pro suis pugnans possessionibus,
„ Percutitur, vel propter boves, vel candidas oves:
„ At me Antinous percussit ventrem ob malum,
„ Perditum, qui multa mala hominibus dat.
„ Sed sicubi pauperum dii & Erinnyes sint,
„ Antinoum ante nuptias finis mortis deprehendat.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ Comede tranquillus, hospes, sedens, aut abi alio;
„ Ne te juvenes per ædes trahant, (qui sic loquaris,)

Ἢ ποδὸς, ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην·
Οὐλόμεν', αἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι;
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
Βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιϊν,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῇσιν ἔειπεν:
Αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
Οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.
Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων· (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·)
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσάν τε·
Οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξὶν,
Ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἡ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·
Ἔρχεο, δῖ' Εὔμαιε, κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἠδ' ἐρέωμαι,
Εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται,
Ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοὶ,
Οἷ' ὅδε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
Τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
Ἐν κλισίῃ. (πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·)
Ἀλλ' οὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.
Ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἒξ
Ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
Τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὁππότ' ἀείδῃ·
Ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.
Φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν.
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
Προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
Οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων,
Ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς ἐΰφρων.

Vel pede, vel & manu; lacerentque totum.
Sic dixit: illi verò omnes vehementer indignati sunt:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum;
„ Antinoë, non quidem bene percussisti infelicem erronem;
„ Perdite; si forte quis cœlestis deus sit?
„ Etenim dii, hospitibus similes peregrinis,
„ Omnimodos se-ferentes, versantur per urbes,
„ Hominum insolentiamque & æquitatem inspicientes.
Sic utique dicebant proci: ille autem non curabat verba.
Telemachus verò in corde quidem magnum luctum fovebat
Ob eum percussum; neque tamen lachrymam in humum dimisit
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans. (ex palpebris,
Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope
Percussum in domo, inter ancillas proinde dixit;
„ Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo.
Hanc autem rursus Eurynome œconoma allocuta est;
„ Si enim votis exitus nostris fieret,
„ Haud quisquam horum ad pulchro-solio auroram perveniret.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur;
„ Antinous verò maxime atræ morti similis est.
„ Hospes quidam infelix vagatur per domum,
„ A-viris petens; (egestas enim jubet:)
„ Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque;
„ Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.
Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres,
Sedens in thalamo; cœnabat autem nobilis Ulysses:
Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum;
„ Vade, nobilis Eumæe, profectus hospitem jube
„ Venire, ut aliquatenus cum-ipso congrediar, & interrogem,
„ Sicubi de-Ulysse malorum-patiente vel audiverit,
„ Vel *eum* viderit oculis: multivago enim similis est.
Hanc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,
„ Qualia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.
„ Tres enim jam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui
„ In casa, (primum enim *ad* me venit, ubi à nave aufugisset;)
„ Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.
„ Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis
„ Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,
„ Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit:
„ Sic me ille mulcebat assidens in ædibus.
„ Dicit autem *se* Ulyssis hospitem paternum esse,
„ In Creta habitantem, ubi Minoïs genus est.
„ Inde jam nunc huc venit damna patiens,
„ Supplex-provolutus: affirmat autem de-Ulysse se audivisse,
„ Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
„ Vivo: multas autem ducit res pretiosas suam ad domum.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope,
„ Vade, huc voca; ut coram ipse dicat.
„ Hi autem vel in foribus sedentes delectentur,
„ Vel illic in ædibus, quippe ipsis animus lætus est.

Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·
Οἱ δ' εἰς ἡμετέρου πωλεύμενοι, ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν· ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
Οὐχ ὁράας, ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν;
Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴκ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς
Ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ.
Εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
Χρηΐζεις· σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
Γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.
Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
Οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,
Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
Μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα·
Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
Ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί· εἵματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὔμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον; ἦε καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα·
Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος,
Ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,

Οἴην

„ Ipsorum etenim possessiones integræ jacent in domo,
„ Panis & vinum dulce; ea quidem domestici *ipsorum* comedunt:
„ Ipsi verò in nostram-*domum* divertentes, dies omnes,
„ Boves mactantes, & oves, & pingues capras,
„ Epulantur, bibuntque generosum vinum
„ Temere; plurima autem absumuntur: non enim adest vir,
„ Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat.
„ Sin Ulysses venerit, & accesserit in patriam terram,
„ Statim cum suo filio injurias ultus-fuerit virorum.
Sic dixit: Telemachus autem alte sternuit; circumque domus
Horrendum resonuit: risit verò Penelope;
Statimque deinde Eumæum verbis alatis allocuta est;
„ Vade mihi, hospitem coram huc voca.
„ Nonne vides, quod mihi filius sternuit ad omnia verba?
„ Ideo & non imperfecta mors procis fiat
„ Omnibus prorsus; neque quisquam mortem & fatum vitet.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente recónde tua,
„ Si ipsum cognovero vera omnia dicentem,
„ Induam ipsum lænaque tunicaque, vestimentis pulchris.
Sic dixit: ivit verò subulcus, postquam sermonem audiverat:
Propeque stans verbis alatis allocutus est;
„ Hospes pater, vocat te prudens Penelope,
„ Mater Telemachi; sciscitari aliquid ipsam animus
„ De marito jubet, quamvis dolores passa *sit*.
„ Quod si te cognoverit vera omnia dicentem,
„ Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime
„ Indiges; panem autem etiam petens per populum
„ Ventrem pasces: dabit verò tibi, quicunque voluerit.
Illum autem rursus allocutus est multa-passus nobilis Ulysses;
„ Eumæe, statim ego vera omnia dicam
„ Filiæ Icarii prudenti Penelopæ:
„ Novi enim bene de illo; parem autem sustinuimus ærumnam.
„ Sed procorum difficilium subtimeo cœtum;
„ Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum cœlum pervenit.
„ Etenim nunc, quando me hic vir per domum euntem,
„ Nihil mali cum-fecerani, percussum doloribus dedit,
„ Neque omnino Telemachus hoc prohibuit, neque quisquam alius.
„ Ideo nunc Penelopen in ædibus hortare
„ Manere, festinantem licet, in solis occasum.
„ Et tunc me interroget mariti de reditus die,
„ Propius ubi-collocarit ad ignem, vestimenta enim
„ Mala habeo; nosti & ipse, quoniam te primum supplex-adii.
Sic dixit: ivit autem subulcus postquam sermonem audiverat.
Eum verò super limen profectum allocuta est Penelope;
„ Non tu utique ducis, Eumæe? quid hoc in animum-induxit erro?
„ An aliquem quodammodo veritus supra-modum? an & aliter
„ Verecundatur in domo? malus autem *est* verecundus mendicus.
Hanc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce;
„ Loquitur apposite, quæ scilicet putaret etiam alius,
„ Contumeliam vitans virorum superborum:
„ Sed te manere hortatur in solis occasum.
„ Etenim tibi sic ipsi multo melius, ô regina,

Οἶον πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὥς περ ἂν εἴη·
Οὐ γάρ πού τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν· ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
Μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας·
Ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου·
Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἕρκεά τε, μέγαρόν τε
Πλεῖον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
Τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Σ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται· φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

Σῖγμ' ἔριν Ἴρου, εὖχος Ὀδυσσεῦς, δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
Ἐκ γενετῆς· Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
Ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
Οὐκ ἀΐεις, ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἑλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακόν, οὔτ' ἀγορεύω,
Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται· οὐδέ τί σε χρὴ

„ Solam ad hospitem loqui verbum, & ex-eo audire.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Non insipiens hospes suspicatur, quicunque demum sit;
„ Non enim usquam ulli sic mortalium hominum
„ Viri superbientes injusta machinantur.
Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus
Procorum in cœtum, postquam dixerat omnia:
Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est,
Prope admoto capite, ut ne audirent alii;
„ O dilecte, ego quidem abeo, sues & illa custoditurus,
„ Tuum & meum victum; tibi autem hic omnia curæ sint.
„ Ipsum quidem te primum serva, & considera in animo,
„ Ne quid patiaris; multi verò mala cogitant Achivorum:
„ Quos Jupiter disperdat, antequam nobis nocumento sint.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Erit sic, pater: tu verò vade merenda sumpta:
„ Mane autem veni, & duc victimas pulchras:
„ At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.
Sic dixit; is verò rursus deinde sedebat bene-polita in sede:
Ubi autem repleverat animum cibo & potu,
Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque
Plenam convivarum: hi autem saltu & cantu
Delectabant-se: jam enim & advenit vespertinum tempus.

ODYSSEAE HOMERI XVIII. LIBRI

Argumentum.

Ulyssis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis, & ab ipsis dona accipit. Fit & quædam collocutio deinceps Ulyssis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyssis, donaque regum.

Advenit autem mendicus publicus, qui per urbem
Mendicabat Ithacæ; excellebat verò ventre voraci,
Ad incessanter comedendum & bibendum; neque ei erat vis;
Neque robur; specie autem valde magnus erat intuentibus.
Arnæus verò nomen erat; hoc enim imposuit alma mater
Ex nativitate: Irum autem juvenes vocabant omnes,
Quoniam nuntia-referebat profectus: cum alicubi quis juberet.
Qui scilicet ubi-venerat, Ulyssem pellebat sua domo,
Et ipsum objurgans verbis alatis allocutus est;
„ Recede, senex, à vestibulo, ne jam cito & pede trahatis;
„ Non sentis, quod jam mihi innuunt omnes,
„ Trahereque jubent? Ego autem verecundor omnino.
„ Sed surge, ne cito nobis contentio etiam manibus fiat.
Hunc autem torve intuitus, allocutus est solers Ulysses;
„ Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico,
„ Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumpserit.
„ Limen autem ambos hoc capiet: neque omnino te oportet
„ Aliena

Ἀλλοτρίων φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὥς περ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
Χερσὶ δὲ μήτι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃς,
Μή σε, γέρων περ ἐὼν, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
Αἵματος· ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
Αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι ὀΐω
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης·
Ὢ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινοῖ ἶσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸς ὡς ληϊβοτείρης.
Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
Μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Οὐδοῦ ἐπὶ ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.
Τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστήρεσσιν·
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
Οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα.
Ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιϊν
Χερσὶ μαχέσσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες,
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
Γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί· τὰς δ' ἐπὶ δόρπῳ
Κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, οὔπως ἐστὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα γέροντα, δύῃ ἀρημένον· ἀλλά με γαστὴρ
Ὀτρύνει κακοεργὸς, ἵνα πληγῇσι δαμείω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευεν.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
Δείδιθ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγών· ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηροὺς
Καλούς τε, μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε, στιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.

Μνηστῆρες

„ Alienæ invidere; videris autem mihi esse erro,
„ Sicut ego; opulentiam verò dii solent præbere.
„ Manibus autem nequaquam valdè provoca, ne mihi iram-
„ Ne tibi, senex licet sim, pectus & labra fœdem (moveas,
„ Sanguine; quies verò mihi etiam magis adhuc esset
„ Cras: nequaquam enim te reversurum puto
„ Iterum in domum Laertiadæ Ulyssis.
Hunc autem iratus allocutus est Irus mendicus;
„ Papæ! ut hic vorax volubiliter loquitur,
„ Vetulæ camino-assuetæ similis; cui mala molirer,
„ Verberans ambabus; in-terram autem omnes dentes
„ Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentis.
„ Accinge *te* nunc; ut omnes cognoscant & hi
„ *Nos* pugnantes: quomodo verò tu cum juniori pugnaveris?
Sic hi quidem ante fores altas
Limine in polito animosè rixabantur.
Eos autem animadvertit sacra vis Antinoi;
Suaviterque ridens allocutus est procos;
„ O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum est,
„ Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum:
„ Hospesque & Irus contendunt inter-sese
„ *Usque*-ad manibus pugnandum: sed committamus ocyus.
Sic dixit: illi autem omnes surrexerunt ridentes;
Circumque mendicos pannosos congregabantur.
Inter hos autem Antinous locutus est, Eupithei filius;
„ Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam:
„ Ventres isti caprarum jacent in igne; quos in cœnam
„ Deposuimus, pinguedine & sanguine impletos.
„ Uter autem vicerit, superiorque fuerit,
„ Eorum quem voluerit, ubi-surrexerit, ipse eligat:
„ Semper autem deinceps inter nos convivabitur; neque quenquam
„ Pauperem intus misceri *nobis* sinemus mendicaturum. (alium
Sic dixit Antinous: illis autem placebat sermo.
Hos verò dolos-meditans allocutus est solers Ulysses;
„ O amici, nequaquam *æquum*-est cum juniori viro pugnare
„ Virum senem, calamitate labefactum; sed me venter
„ Instigat maleficus, ut plagis domer.
„ Sed age nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum,
„ Ne quis Iro gratificans, me manu robusta
„ Percutiat prævaricans, eique me violenter domet.
Sic dixit: illi autem omnes abjurabant, sicut jubebat.
Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi;
„ Hospes, si te jubet cor & animus generosus,
„ Istum propellere; *fac:* cæterorum autem neminem Achivorum
„ Time, quoniam cum-pluribus pugnabit, qui te percutiat.
„ Hospitum-exceptor quidem ego; comprobant verò reges
„ Eurymachusque & Antinous, prudentes ambo.
Sic dixit: hi autem omnes comprobarunt: at Ulysses
Cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat verò femora
Pulchraque, magnaque; nudati-sunt autem ei lati humeri,
Pectoraque, robustaque brachia: at Minerva
Prope astans membra auxit pastori populorum.

Proci

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τάχα Ἶρος Ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει·
Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
Ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ,
Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,
Ἄνδρα γέροντα, δύῃ ἀρημένον, ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κέν σ' οὗτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
Ἐς μέσσον δ' ἄναγον· τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἐλάσει', ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Ἦέ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί.
Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω
Ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕλκε διὲκ προθύροιο, λαβὼν ποδὸς· ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Αἰθούσης τε θύρας· καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
Εἷσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο, κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
Λυγρὸς ἐών· μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Ἂψ δ' ὅγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
Ἡδὺ γελώοντες, καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὅ, ττι μάλιστ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ὃς τοῦτον τὸν ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
Ἐν δήμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν Ἤπειρόνδε
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
Ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας,
Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε·
Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
Ὄλβος,

Proci verò omnes vehementer admirati sunt :
Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium ;
„ Certe cito Irus miser-Irus accersitum malum habebit :
„ Qualem ex pannis senex coxam ostendit.
Sic utique dixerunt : Iro autem male commovebatur animus :
Sed & sic famuli ducebant cinctum vi,
Timentem ; carnes verò tremebant circum membra.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, & compellabat ;
„ Nunc quidem neque sis, jactator, neque natus fueris,
„ Si profecto hunc tremis & times graviter,
„ Virum senem, calamitate labefactum, quæ ipsum occupat.
„ Sed tibi edicam, quod & perfectum erit ;
„ Si te hic vicerit, superiorque fuerit,
„ Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,
„ Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium ;
„ Qui nasum abscindat & aures sævo ære,
„ Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda.
Sic dixit : ei verò adhuc magis tremor subiit membra.
In medium autem eum duxerunt : illi verò ambo manus elevarunt.
Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Ulysses,
An feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsum ;
An ipsum leniter feriret, extenderetque super terram.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Leniter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.
Tunc demum manibus elevatis, percussit quidem dextrum humerum
Irus ; ille autem eum cervicem percussit sub aure, ossaque intus
Fregit : statim autem venit per os ruber sanguis :
Decidit verò in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
Calcitrans pedibus terram : at proci eximii
Manibus sublatis risu emoriebantur : verum Ulysses
Extrahebat per vestibulum, prehensum pede, donec venit ad atrium,
Porticusque januæ ; & ipsum ad sepem atrii
Statuit reclinatum ; baculum autem ei injecit manui,
Et ipsum affatus verba alata dixit ;
„ Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens ;
„ Neque tu sane hospitum & mendicorum dominus esto,
„ Vilis cum-sis ; necubi aliquod malum etiam majus accipias.
Dixit utique : & circum humeros sibi turpem jaciebat peram,
Crebris locis laceram ; tortilis verò in-erat lorum.
Retro autem ipse ad limen profectus residebat ; illi autem iverunt intro
Suaviter ridentes ; & eum blandis compellabant verbis ;
„ Jupiter tibi det, hospes, & immortales dii alii,
„ Quodcunque maxime vis, & tibi gratum est animo ;
„ Qui hunc insatiabilem à mendicando cessare fecisti
„ In populo : cito enim ipsum ducemus in-Epirum,
„ Ad Echetum regem, hominum malefactorem omnium.
Sic utique dixerunt ; gaudebat autem omine nobilis Ulysses :
Antinous verò ei magnum ventrem apposuit
Plenum pinguedineque & sanguine : Amphinomus verò
Panes ex canistro duos apposuit sublatos,
Et poculo aureo propinabat, dixitque ;
„ Salve, pater, ô hospes, fiat tibi in posterum saltem

„ Feli-

Ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·
Τοιούτου γὰρ πατρός, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
Νῖσον Δουλιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν ἀφνειόν τε·
Τοῦ σ' ἔκ φασι γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον·
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
Πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
Τῷ μή τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν.
Οἷ' ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
Ὁππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀΐω
Μνηστῆρας, καὶ κεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.
Ὣς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον·
Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ,
Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
Θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος ἢ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔ τι πάρος γε,
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης·
Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
Οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσι.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπε·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
Μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπον
Ἔρχευ· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.

Ἤδη

„ Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse;
„ Tali enim patre *es*; quippe famam bonam audiebam,
„ Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque;
„ Ex hoc te dicunt natum esse: ingenioso autem viro similis es.
„ Propterea tibi dicam, tu autem attende, & me audi:
„ Nihil imbecillius terra nutrit homine
„ Omnium, quotquot super terram spirant & serpunt.
„ Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,
„ Quamdiu felicitatem præbent dii, & genua vigent:
„ Sed quando demum & mala dii beati perficiunt,
„ Et hæc fert nolens reluctanti animo.
„ Talis enim mens est terrestrium hominum,
„ Qualem diem adducat pater hominumque deumque.
„ Etenim ego quondam consuescebam inter homines beatus esse;
„ Multa autem injusta feci, viribus & robori obsequens,
„ Patreque meo fisus, & meis fratribus.
„ Quare nequis utique omnino vir injustus sit,
„ Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcunque dent:
„ Qualia video procos injusta machinantes,
„ Possessiones consumentes, & dedecorantes uxorem
„ Viri, quem non amplius puto ab amicis & patria terra
„ Diu abfuturum; valde autem prope *esse*: sed te deus
„ Domum subducat, neque occurras illi,
„ Quando redierit dilectam in patriam terram:
„ Non etiam sine-cruore utique diremptum iri puto
„ Procos, & illum; postquam domum subierit.
Sic dixit; & libatione-facta bibit dulce vinum;
Iterumque in manibus posuit poculum principi populorum.
Verum is ivit per domum, charo afflictus corde,
Nutans capite; jam enim malum augurabatur animo.
Sed neque sic fugit mortem; præpedivit nempe & hunc Minerva,
Telemachi sub manibus & hasta fortiter ut-domaretur.
Iterum verò resedit in sede, unde surrexerat.
Cæterum in mentem posuit dea cæsia-oculis Minerva
Filiæ Icarii, prudenti Penelopæ,
Procis se-ostendere, ut diffunderet maxime
Animum procorum, & honorata fieret
Magis viroque & filio, quam antea erat.
Effusè autem risit, verbumque fecit, compellabatque;
„ Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,
„ Procis me-ostendere, invisis licet omnino:
„ Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,
„ Ut non prorsus procis cum superbis versetur,
„ Qui scilicet bene quidem loquuntur, male autem pone cogitant.
Hanc autem rursus Eurynome œconoma allocuta est;
„ Næ jam hæc quidem omnia, filia, apposite dixisti.
„ Sed i, & tuo filio verbum dic, neque cela,
„ Corpus ubi tibi laveris, & unxeris genas:
„ Neque sic lacrymis fœdata circum faciem
„ Vade; quoniam malum est lugere indiscriminatim semper.

Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιςα
Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρςήετον ἐν μεγάροισιν·
Οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θηησαίατ' Ἀχαιοί.
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋςέφανος Κυθέρεια
Χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·
Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριςοῦ ἐλέφαντος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων·
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειὰς, φώνησέν τε·
Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
Αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Παντοίην ἀρετήν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςη.
Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
Παῖς ἔτ' ἐὼν, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας·
Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος, ἀλλότριος φὼς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη·
Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτως.
Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος, ὧδε πάθοι ῥυςακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
Σοί κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Μῆτερ

„ Etenim jam quidem tibi filius ea-ætate, quem tu maxime
„ Supplicabas immortalibus barbatum videre.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Eurynome, ne hæc suadeas, sollicita licet,
„ Corpus ut-mihi-lavem, & me-ungam unguento:
„ Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitant,
„ Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus.
„ Sed mihi Autonoenque & Hippodamiam jube
„ Venire, ut mihi astent in ædibus;
„ Sola verò non intrabo ad viros; verecundor enim.
Sic dixit: vetula autem è domo exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-eundum.
Tunc demum aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva:
Filiæ Icarii dulcem somnum infudit.
Dormiebat verò *ea* reclinata: solutæ autem sunt ei compages
Ibidem in lecto: interim verò præstantissima dearum (omnes
Immortalia dona dabat; ut ipsam admirarentur Achivi:
Pulchritudinem quidem ei primum vultusque pulchros purificavit
Divina, quali scilicet pulchre-coronata Venus
Ungit se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;
Et ipsam prodeniorem & crassiorem reddidit conspectu;
Candidioremque ipsam fecit secto ebore.
Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima dearum.
Venerunt autem famulæ candidis-ulnis ex domo,
Cum-strepitu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;
Et *ea* absterfit-sibi manibus genas, & locuta est;
„ Certe me valde ærumnosam mollis somnus coöperuit:
„ Utinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta
„ Statim nunc; ut ne amplius lugens in animo
„ Ævum corrumpam, mariti desiderans dilecti
„ Omnigenam virtutem; quoniam præstantissimus erat Achivo-
Sic locuta, descendebat ex cœnaculo splendido, (rum.
Non sola; simul hanc & famulæ duæ comitabantur.
At quando demum ad procos pervenisset nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus fabrefactæ,
Genis obtendens nitida redimicula:
Ancilla autem ei honesta utrinque astitit.
Horum verò illic solvebantur genua; amore autem animo deli-
Omnes verò optabant apud *eam* in lectis recumbere. (niti-sunt:
Hæc autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium;
„ Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio:
„ Puer adhuc cum-esses, etiam magis in mente prudentia versabas:
„ Nunc autem, quando jam magnus es, & pubertatis limitem at-
„ Et aliquis diceret filium te esse beati viri, (tigisti,
„ Magnitudinem & pulchritudinem intuens, alienus vir;
„ Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.
„ Quale jam hoc facinus in ædibus factum est,
„ Qui hospitem sivisti indigne-tractari ita.
„ Quomodo nunc? Si quis hospes in nostris ædibus
„ Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,
„ Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret.
Hanc verò rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

„ Mater

Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρηα· (πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·)
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
Ἐκ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
Μνηστήρων ἰότητι· βίῃ δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἑκάστου·
Ὡς νῦν Ἶρος ἐκεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧσαι νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικὼς,
Οὐδ' ὀρθὸς στῆναι δύναται ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι
Οἴκαδ', ὅπη οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοὶ,
Πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
Ἠῶθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρύμαχ', ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ᾔεε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·
Ὦ γύναι, οὐ γὰρ ὀΐω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·
Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠμὲν ἀκοντιστὰς, ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν,
Ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιστα
Ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κέν μ' ἀνέσει θεὸς, ἦ κεν ἁλώω
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι,
Γήμασθ', ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
Κεῖνός θ' ὡς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τοπάροιθε τέτυκτο·
Οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν·
Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,

Κούρης

„ Mater mea, id quidem non indigne-fero quod irasceris:
„ At ego animo intelligo & novi singula,
„ Bonaque, & pejora; (antea autem adhuc infans eram:)
„ Sed non possum prudentia omnia intelligere:
„ Nam me perterrent assidentes aliunde alius,
„ Hi mala cogitantes: mihi autem non sunt auxiliatores.
„ Nequaquam tamen hospitis & Iri pugna facta est
„ Procorum consilio: viribus autem hic potentior fuit.
„ Utinam enim, Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
„ Ita nunc proci in nostris ædibus
„ Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aula,
„ Alii autem intra domum; solutaque essent membra cujusque;
„ Uti nunc Irus ille ad atrienses fores
„ Sedet nutans capite, ebrio similis;
„ Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti
„ Domum, qua ei reditus *est*; quoniam chara membra soluta (sunt.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen;
„ Filia Icarii, prudens Penelope,
„ Si omnes te viderent per Iasum Argos Achivi,
„ Plures proci in vestris ædibus
„ A-mane convivarentur; quoniam præstas mulieribus,
„ Formaque, staturaque, & mente intus æqua.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
„ Eurymache, profecto meam virtutem, formamque, corpusque,
„ Perdiderunt immortales, quando ad Ilium navigabant
„ Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
„ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
„ Major gloria esset mea & melior ita.
„ Nunc verò tristor: tot enim mihi immisit mala deus.
„ Certe quidem, quando demum ibat relicta patria terra,
„ Dextra in carpo prehensa me manu allocutus est;
„ O mulier, non enim puto bene-ocreatos Achivos
„ Ex Troja bene omnes incolumes redituros:
„ Etenim Trojanos aiunt pugnaces esse viros,
„ Et jaculatores, & tractores sagittarum,
„ Equorumque velocium conscensores; qui citissime
„ Decreverint magnam contentionem gravis-æque belli.
„ Ideo nescio, an me remittat deus, an capiar
„ Illic in Troja: tibi autem hic omnia curæ-sint.
„ Memor-sis patris & matris in ædibus,
„ Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.
„ At postquam jam filium barbatum videris,
„ Nube, cui volueris, tua domo relicta.
„ Ille utique sic dicebat; quæ sane nunc omnia perficientur.
„ Nox autem erit, quando demum odiosæ nuptiæ obvenient
„ Perditæ mihi, cujus utique Jupiter felicitatem abstulit.
„ Sed hic gravis dolor cor & animum occupat:
„ Procorum non hic mos olim fuit;
„ Qui scilicet præstantemque mulierem & divitis filiam
„ Ambire velint, & inter se contendant;
„ Ii ipsi sane adducunt boves & pingues oves,

Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
Δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
Πρίν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρύσειαι, κληῖσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥς.
Ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,
Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερῷια δῖα γυναικῶν·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν·
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν
Ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ·
Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῇσιν
Αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίη βασίλεια·
Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
Ἤνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐΰθρονον ἠῶ μίμνειν,
Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
Τὴν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπτε Μελανθὼ καλλιπάρῃος,
Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
Παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς σχέθε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης·
Ἀλλ' ἥγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν·
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι·
Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν, χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ

Τα

„ Puellæ convivium amicis, & splendida dona dant:
„ At non alienum victum impune edunt.
Sic dixit: gavisus est autem multa-passus nobilis Ulysses,
Quod eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum
Blandis verbis; mens verò ei alia agitabat.
Illam autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ Filia Icarii, prudens Penelope,
„ Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc ferre,
„ Accipe; non enim bonum recusare donationem est:
„ Nos verò neque ad opera prius ibimus, neque usquam alio,
„ Quam scilicet tu ei nupseris Achivorum, quicunque optimus.
Sic dixit Antinous; illis autem placebat sermo:
Donaque proinde allaturum præmiserunt præconem quisque.
Antinöo quidem tulit *Præco* magnum perpulchrum peplum
Varium; inerant autem fibulæ duodecim omnes
Aureæ, acubus bene-inflexis aptatæ.
Monile verò Eurymacho multa-arte-elaboratum statim tulit,
Aureum, electris consertum, solem veluti.
Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,
Trinis-ocellis, exquisitas; gratia autem effulgebat multa.
A Pisandro verò, Polyctoride rege,
Collare tulit servus, perpulchrum ornamentum.
Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit.
Ipsa quidem deinde ascendebat in cœnaculum nobilissima mulie-
Cum-ea autem simul famulæ ferebant perpulchra dona. (rum:
Illi verò in saltationem & desiderabilem cantum
Conversi delectabant-se; manebantque dum vesper adveniret:
Eis autem se-delectantibus niger vesper advenit.
Statim lampadas tres statuerunt in ædibus
Ut lucerent; circum autem ligna arida posuerunt,
Sicca dudum, prædura, recens fissa ære;
Et faces miscuerunt: alternatim verò succendebant
Famulæ Ulyssis multa-passi: at inter eas
Ipse generosus locutus est solers Ulysses;
„ Famulæ Ulyssis, diu absentis regis,
„ Ite ad sedes, ubi *est* veneranda regina,
„ Apud eam verò pensa versate; & delectate ipsam
„ Sedentes in domo; vel lanas carpite manibus.
„ At ego his lumen omnibus præbebo.
„ Etiamsi enim velint usque ad pulchro-solio Auroram manere,
„ Nequaquam me domabunt: multorum-patiens nempe valde sum.
Sic dixit: hæ autem riserunt, & se invicem intuebantur.
Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulchra-genis,
Quam Dolius quidem genuit; curavit autem Penelope,
Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo:
Sed neque sic retinuit dolorem in animo Penelopes;
Sed ea cum-Eurymacho miscebatur, & *eum* amabat:
Quæ utique Ulyssem objurgabat contumeliosis verbis;
„ Hospes miser, tu sane aliquis mente exturbatus es;
„ Neque vis cubare, æream in domum profectus;
„ Vel aliquo in diversorium; sed hic multa prædicas
„ Confidenter multos inter viros; neque quid animo

Ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.
Ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
Μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
Ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσι,
Δώματος ἐκπέμψῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊστὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης
Ταρβοσύνῃ· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
Εἱστήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευχε·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει·
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
Ξεῖν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται,)
Αἱμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἄναλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
Νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵ περ ἄριστοι,
Αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν,
Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ,
Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
Καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἠδὲ κραταιὸς,

Οὕνε

,, Times: certe utique tibi vinum occupat mentem; vel ſane
,, Talis mens eſt: quare & vana loqueris. (tibi ſemper
,, An exultas, quod Irum viciſti erronem?
,, *Cave*, ne quis tibi cito Iro melior alius inſurgat,
,, Qui te circum caput contuſum manibus robuſtis
,, Domo emittat, fœdatum ſanguine multo.
Hanc autem torve intuitus allocutus eſt ſolers Ulyſſes;
,, Certe cito Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,
,, Illuc profectus; ut te ibi membratim concidat.
Sic locutus, verbis perterruit mulieres.
Perrexerunt autem ire per domum; ſolutaque ſunt ſubtus mem-
Timore: putabant enim ipſum vera dixiſſe. (bra cujuſque
At is apud lampades prælucens accenſas
Stetit omnes intuens: alia verò ei cor
Agitabat mente ſua, quæ utique non irrita facta ſunt.
Procos autem non omnino eximios ſinebat Minerva
Contumelia abſtinere acerba; ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadæ Ulyſſis.
His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,
Inceſſens Ulyſſem; riſum verò ſociis fecit;
,, Audite me, proci inclytæ reginæ,
,, Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
,, Non ſine-deo hic vir Ulyſſeam in domum venit:
,, Omnino mihi videtur facium ſplendor eſſe ipſius
,, Et capitis; quoniam non ei ſunt capilli ne pauci quidem.
Dixit utique; ſimulque allocutus-eſt Ulyſſem urbium-vaſtatorem;
,, Hoſpes, nunquid vis mercede-ſervire, ſi te ſuſcipiam,
,, Agri in extremitate, (merces autem tibi ſufficiens erit,)
,, Sepeſque colligens, & arbores proceras plantans?
,, Illic autem ego cibum quidem perennem præberem,
,, Veſtimentaque circum-induerem, pedibuſque calceamenta da-
,, Sed quandoquidem ſane opera mala didiciſti, non voles (rem.
,, Opus adire; ſed mendicare per populum
,, Mavis; ut poſſis paſcere tuum ventrem inſatiabilem.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt ſolers Ulyſſes;
,, Eurymache, ſi enim nobis contentio operis fieret
,, Tempore in verno, quando ſcilicet dies longi ſunt,
,, In herba; falcem quidem ego bene-flexam haberem,
,, Et tu quoque talem haberes, ut experiremur opus
,, Jejuni uſque penitus ad tenebras, herba autem adeſſet.
,, Sive rurſus & boves eſſent agendi, qui utique optimi,
,, Rutili, magni, ambo ſaturati herba, (non imbecille,
,, Æquales-ætate, pares-operi-ſuſtinendo, quorum utique robur
,, Arvum autem quatuor-jugerum eſſet, cederetque ſubtus gleba
,, Tunc me videres, an ſulcum continuum proſcinderem. (aratro;
,, Sive demum & bellum alicunde moveret Saturnius
,, Hodie; at mihi ſcutum eſſet, & duæ haſtæ,
,, Et galea tota-ærea temporibus apta;
,, Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
,, Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
,, Sed valde contumelioſe-te-geris, & tibi animus eſt inclemens;
,, Et quodammodo quidam videris magnus eſſe & fortis,

Quoniam cum paucis & non bonis versaris.
,, Sin Ulysses veniret, & accederet in patriam terram,
,, Statim tibi portæ, etiam latæ licet admodum sint,
,, Fugienti arctarentur per vestibulum foras.
Sic dixit: Eurymachus verò iratus est ex-corde magis,
Et ipsum torve intuitus, verba alata dixit;
,, Ah miser, certe cito tibi perficiam malum, qualia dicis
,, Confidenter multos inter viros, neque quid animo
,, Times: certe utique vinum tibi mentem occupat; vel sane (tibi semper
,, Talis mens est: quare & vana loqueris.
,, An exultas, quod Irum vicisti erronem?
Sic utique locutus, scabellum sumpsit: at Ulysses
Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis,
Eurymachum veritus: hic autem pocillatorem percussit ad-manum
Dextram; guttumium verò humi sonuit lapsum:
At ille ejulatu-edito cecidit supinus in pulveribus.
Proci verò tumultuati sunt per ædes obscuras:
Sic verò aliquis dicebat intuitus in propinquum alium;
,, Utinam hospes errans alibi periisset,
,, Antequam venisset: ita neutiquam tumultum intulisset.
,, Nunc autem de mendico contendemus: neque ulla convivii
,, Boni erit voluptas; quoniam pejora vincunt.
Inter hos autem & locuta est sacra vis Telemachi;
,, Miseri, insanitis, & non amplius tenetis animo
,, Cibum, neque potum: deorum certe aliquis vos concitat.
,, Sed bene epulati decumbite domum profecti,
,, Quando animus jubet; pello verò neminem ego.
Sic dixit: illi autem omnes mordicus labris compressis,
Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
Ipsis verò Amphinomus concionatus est, & dixit,
Nisi illustris filius, Aretiadæ regis;
,, O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
,, Contrariis verbis carpens sæviat:
,, Neque omnino hospitem pulsate; neque quenquam alium
,, Famulorum, qui in ædibus *sunt* Ulyssis divini.
,, Sed agite, [illegible]tor quidem incipiat poculis,
,, Ut post[illegible]imus, decumbamus domum profecti:
,, Hospit[illegible]us in ædibus Ulyssis
,, Telem[illegible] hujus enim dilectam venit ad domum.
Sic dix[illegible]nibus gratum sermonem dixit.
Ipsis v[illegible]t Mulius heros,
Præco [illegible]lus autem erat Amphinomi:
Distri[illegible]nibus astando: illi autem diis
Ubi [illegible]runt dulce vinum.
At p[illegible]bissentque, quantum volebat animus,
Per[illegible]cubituri suas ad domos quisque.

Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιςα
Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ, τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρςήετον ἐν μεγάροισιν·
Οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θηησαίατ' Ἀχαιοί.
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋςέφανος Κυθέρεια
Χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·
Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριςοῦ ἐλέφαντος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων·
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε·
Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν·
Αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Παντοίην ἀρετὴν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ ςαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςη.
Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
Παῖς ἔτ' ἐὼν, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας.
Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐςὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος, ἀλλότριος φὼς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος, ὧδε πάθοι ῥυςακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
Σοί κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

„ Etenim jam quidem tibi filius ea-aetate, quem tu maxime
„ Supplicabas immortalibus barbatum videre.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Eurynome, ne haec suadeas, sollicita licet,
„ Corpus ut-mihi-lavem, & me-ungam unguento:
„ Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitant,
„ Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus.
„ Sed mihi Autonoenque & Hippodamiam jube
„ Venire, ut mihi astent in aedibus;
„ Sola verò non intrabo ad viros; verecundor enim.
Sic dixit: vetula autem è domo exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-eundum.
Tunc demum aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva:
Filiae Icarii dulcem somnum infudit.
Dormiebat verò *ea* reclinata: solutae autem sunt ei compages
Ibidem in lecto: interim verò praestantissima dearum (omnes
Immortalia dona dabat, ut ipsam admirarentur Achivi:
Pulchritudinem quidem ei primum vultusque pulchros purificavit
Divina, quali scilicet pulchre-coronata Venus
Ungit se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;
Et ipsam proceriorem & crassiorem reddidit conspectu,
Candidioremque ipsam fecit secto ebore.
Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima dearum.
Venerunt autem famulae candidis-ulnis ex domo,
Cum-strepitu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;
Et *ea* abstersit-sibi manibus genas, & locuta est;
„ Certe me valde aerumnosam mollis somnus coöperuit:
„ Utinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta
„ Statim nunc; ut ne amplius lugens in animo
„ Ævum corrumpam, mariti desiderans dilecti
„ Omnigenam virtutem; quoniam praestantissimus erat Achivo-
Sic locuta, descendebat ex coenaculo splendido, (rum.
Non sola; simul hanc & famulae duae comitabantur.
At quando demum ad procos pervenisset nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus fabrefactae,
Genis obtendens nitida redimicula:
Ancilla autem ei honesta utrinque astitit.
Horum verò illic solvebantur genua; amore autem animo deli-
Omnes verò optabant apud *eam* in lectis recumbere. (niti-sunt:
Haec autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium;
„ Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio:
„ Puer adhuc cum-esses, etiam magis in mente prudentia versabas:
„ Nunc autem, quando jam magnus es, & pubertatis limitem at-
„ Et aliquis diceret filium te esse beati viri, (tigisti,
„ Magnitudinem & pulchritudinem intuens, alienus vir;
„ Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.
„ Quale jam hoc facinus in aedibus factum est,
„ Qui hospitem sivisti indigne-tractari ita.
„ Quomodo nunc? Si quis hospes in nostris aedibus
„ Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,
„ Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret.
Hanc verò rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

„ Mater

Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε·
Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
Ὄφρα κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀσυσσεὺς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·
Τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφιζε,
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἥν ποτε τέκτων
Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε
Προσφυέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο·
Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον, ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
Νήησαν ξύλα πολλὰ, φόως ἔμεν, ἠδὲ θέρεσθαι.
Ἡ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις·
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;
Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
Ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
Ἦ ὅτι οὐ λιπόω; κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι;
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που.
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι,
Μή πώς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
Εἰ δ' ὁ μὲν ὧς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἕκητι
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Λήθει ἀτασθάλλουσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδδεὲς, οὔτι με λήθεις

Ἔρδουσα

„ Certe omnino aliquis deorum intus, qui cœlum latum habi-
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses; (tant.
„ Tace, & in tua mente retine, neque interroga:
„ Hic sane mos est deorum, qui Olympum habitant.
„ Sed tu quidem cubitum-eas; ego verò relinquar hic,
„ Ut adhuc-magis famulas & matrem tuam provocem;
„ Hæc verò me lamentans interrogabit de singulis.
Sic dixit: Telemachus verò ex domo discessit
Cubiturus in cubiculum, facibus illucentibus,
Ubi antea cubabat, quando ipsum dulcis somnus opprimebat:
Ubi sane & tunc cubuit, & auroram divinam expectabat.
At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,
Procis cædem cum Minerva meditans.
Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis, & aureæ Veneri: (solebat,
Et juxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere-
Circumcirca-ornatam ebore & argento; quam olim faber
Fecerat Icmalius, & subtus scabellum pedibus posuerat
Aptum ex ipsa; ubi magna injiciebatur pellis.
Illic desidebat deinde prudens Penelope.
Venerunt autem famulæ candidæ-ulnis ex domo:
Hæ autem panem quidem multum auferebant, & mensas,
Et pocula, unde scilicet viri superbientes bibebant.
Ignem verò à foculis ad terram jecerunt; aliaque super ipsos
Cumularunt ligna multa, ut lumen esset, & calefactio.
At Ulyssem increpabat Melantho secundo rursus;
„ Hospes, adhuc & nunc hic molestus-eris per noctem
„ Versans in domo? observabisque mulieres?
„ Sed exi foras, miser, & convivio juvare;
„ Aut cito & torre percussus ibis foras.
Hanc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Improba, cur in me sic invehis irato animo?
„ An quod non niteo? mala autem corpori vestimenta indutus
„ Mendicoque per populum? necessitas enim urget. (sum?
„ Tales mendici & errones viri sunt.
„ Etenim ego quondam domum inter homines habitabam
„ Beatus divitem, & sæpe dabam erroni
„ Tali, qualis esset, & cujuscunque rei indigens venisset.
„ Erant verò *mihi* servi valde multi, aliaque multa,
„ Quibus scilicet bene vivunt *homines*, & divites vocantur:
„ Sed Jupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliqua-de-causa.
„ Ideo nunc *cave* ne aliquando & tu, mulier, omnem amittas
„ Pulchritudinem, qua nunc sane inter ancillas ornata es;
„ Ne forte tibi domina irata sæviat,
„ Vel Ulysses venerit; adhuc enim & spei copia *est*.
„ Sin ille quidem ita periit, & non amplius rediturus est,
„ At jam filius talis Apollinis utique voluntate
„ Telemachus; hunc autem nulla in ædibus mulierum
„ Latet perperam-agens; quoniam non amplius tantillæ-ætatis
Sic dixit: eum verò audivit prudens Penelope; (est.
Ancillam autem objurgabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Omnino, audax, canis intrepida, non me lates

Ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἠδ' ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον ἐΰξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικέοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει·
Ὥστε τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεουδὴς
Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων,
Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
Πυροὺς, καὶ κριθὰς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ·
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ οἴκῳ·
Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
Μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρὴ
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
Ἧσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί·
Μή τίς μοι δμωῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή·
Φῇ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω·
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων·
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
Οἵ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν·
Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ·
Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω·
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)

Λαέρτῃ

„ Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perlues.
„ Omnia enim bene nosti, quoniam ex me audivisti ipsa,
„ Quod hospitem eram in ædibus meis
„ De marito interrogatura; quoniam multum tristor.
Dixit, & Eurynomen œconomam sermone allocuta est;
„ Eurynome, affer jam sedem, & pellem super ipsam;
„ Ut sedens dicat verbum, & audiat
„ Hospes ex me; volo enim ipsum interrogare.
Sic dixit: illa verò valde festinanter deposuit ferens
Sedem bene-politam, & ei pellem injiciebat:
Illic sedebat deinde multa-passus nobilis Ulysses.
Illis autem sermonem exordiebatur prudens Penelope;
„ Hospes, hoc quidem te primum ego percontabor ipsa,
„ Quis? unde es virorum? ubinam tibi urbs & parentes?
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O mulier, nemo te hominum in immensa terra
„ Vituperaret: certe enim tua gloria ad cœlum latum pervenit;
„ Sicut alicujus vel regis eximii; qui deo-similis
„ Viris in multis & fortibus regnans,
„ Jura sustentet; ferat autem terra nigra
„ Tritica & hordea, graventurque arbores fructu;
„ Pariunt verò robustæ pecudes, mare porrò præbet pisces,
„ Ex prudenti-administratione; feliciterque degunt populi sub
„ Ideo me nunc alia quidem percontare tua in domo; (ipso.
„ Ne verò meum exquire genus & patriam terram,
„ Ne mihi magis animum impleas doloribus
„ Recordanti; valde enim sum ærumnosus; neque omnino me
„ Domo in aliena lugentemque flentemque (oportet
„ Sedere: quoniam malum *est* lugere indiscriminatim semper:
„ Neque mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa;
„ Dicatque lachrymis-abundare gravatum me mentem vino.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope; (pusque,
„ Hospes, profecto quidem meam excellentiam, formamque, cor-
„ Perdiderunt immortales, quando ad Ilium navigabant
„ Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
„ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
„ Major gloria esset mea, & melior ita:
„ Nunc autem tristor: tot enim mihi immisit mala deus:
„ Quotquot enim insulis dominantur optimi,
„ Dulichioque, Samæque, & nemorosæ Zacyntho,
„ Quique ipsam Ithacam amœnam incolunt,
„ Hi me nolentem ambiunt, atteruntque domum.
„ Ideo neque hospites curo, neque supplices,
„ Neque omnino præcones, qui publici-ministri sunt;
„ Sed Ulyssem desiderans, charo contabesco corde:
„ Hi autem nuptias urgent; ego verò dolos struo:
„ Vestem quidem mihi primum inspiravit in mentem deus
„ Exorsæ magnam telam in ædibus texere,
„ Subtilem & immensam: statim autem inter illos dixi;
„ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
„ Manete urgentes *licet* meas nuptias, donec vestimentum
„ Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)

Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱςὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή με, διὰ δμωὰς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
Εἷλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
Γήμασθ'· ἀσχαλάᾳ δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιςα
Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, ὁππόθεν ἐσσί·
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄςε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἐςὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ καὶ πίειρα, περίῤῥυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριςὴς,
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Ὤιχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων·
Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα·
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄςυδ' ἀνελθών·
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠὼς
Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·

Καί

,, Laërti heroi sepulchrale, *in tempus* quo ipsum
,, Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
,, Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
,, Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
,, Sic dixi: illis autem persuasus est animus generosus.
,, Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
,, Noctu verò dissolvebam, postquam faces adhibueram.
,, Sic triennium quidem latebam ego & persuadebam Achivis:
,, Sed quum quartus venit annus, & advenerunt horæ
,, Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti-sunt,
,, Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,
,, Deprehenderunt supervenientes, & increpuerunt verbis.
,, Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate:
,, Nunc verò neque effugere possum nuptias; neque ullum aliud
,, Consilium invenio; valde autem hortantur parentes
,, Nubere; & ægre-fert filius victum devorantes,
,, Cognoscens; jamjam enim vir *est* habilis maxime
,, Ad domum curandam, cui utique Jupiter gloriam præbet.
,, Sed & sic mihi dic tuum genus, unde sis;
,, Non enim à quercu es olim-fabulosa, neque à petra.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
,, O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
,, Nondum desines meum genus interrogare?
,, Sed tibi enarrabo; certe quidem me doloribus utique dabis
,, Pluribus, quam teneor: hic enim mos, quando à-patria
,, Sua absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,
,, Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:
,, Sed & sic dicam, quod me percontaris & interrogas.
Creta quædam terra est, medio in nigro ponto,
,, Pulchra & pinguis, circumflua; in ea autem homines
,, Multi, innumeri, & nonaginta urbes.
,, Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
,, Insunt verò indigenæ-Cretenses magnanimi, insunt & Cydo-
,, Dorienſesque trifariam-divisi, eximiique Pelasgi. (nes,
,, Apud hos autem est Cnossus magna urbs, ubi scilicet Minos
,, Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,
,, Patris mei pater, magnanimi Deucalionis.
,, Deucalion nempe me genuit, & Idomeneum regem:
,, Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium
,, Abiit una-cum Atridis; mihi verò nomen inclytum Æthon,
,, Junior natu; ille etenim prior & melior.
,, Illic Ulyssem ego vidi, & hospitalia dedi:
,, Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
,, Euntem ad-Trojam, ubi-abegisset à Maleis:
,, Statuit autem in Amniso, ubi scilicet specus Lucinæ,
,, In portibus difficilibus: vix autem evasit procellas.
,, Statim verò Idomeneum quærebat, ad urbem profectus;
,, Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendum-
,, Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora (que.
,, Digresso cum navibus rostratis Ilium versus.
,, Illum quidem ego ad sedes ducens bene hospitio-excepi,
,, Accurate tractans, multis in domo suppetentibus;

Καί οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο,
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα, καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
(Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
Εἴα ἵστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὦρορε δαίμων)
Τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
Ἴσκεν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς·
Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ·
Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος,
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθεν.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
Νῦν μὲν δή σευ, ξεῖνέ γ', ὀΐω πειρήσεσθαι,
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι, ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
Αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους, οἵ οἱ ἕποντο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν· ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς,
Διπλῆν· αὐτάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλὸν
Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.
Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο.
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἠέλιος ὥς·
Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἕστο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεὺς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἤ τίς που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
Εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ·
Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων

Ὢν

„ Et ei, cæterisque sociis, qui una ipsum comitabantur,
„ De-publico farinas dedi, & generosum vinum collectum,
„ Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.
„ Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;
„ (Coercebat enim *eos* Boreas ventus magnus, neque in terra
„ Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)
„ Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehebantur.
Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:
Illi autem audienti fluebant lachrymæ, liquefiebatque cutis:
Sicut autem nix liquefit in summis montibus,
Quam scilicet Eurus liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;
Liquescente autem ea fluvii implentur fluentes:
Sic ejus liquefiebant pulchræ genæ lachrymas-fundentis,
Flentis suum virum assidentem: at Ulysses
Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem,
Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
Immoti in palpebris; dolo nempe ille lachrymas occultabat.
Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
Iterum ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Nunc quidem demum te, hospes, puto *me* experturam,
„ An vere profecto illic cum eximiis sociis
„ Hospitio-exceperis in ædibus meum maritum, sicut dicis.
„ Dic mihi, qualia quædam circa corpus vestimenta indutus erat,
„ Ipseque qualis erat; & socios, qui eum comitabantur.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerim
„ Dicere; jam enim ei vigesimus annus est,
„ Ex quo illinc ivit, & meâ abiit à-patria:
„ Verùm & sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
„ Lænam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses,
„ Duplicem; at ei fibula auro facta-erat
„ Calamis geminis; antrorsum verò *opus*-variegatum erat:
„ In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
„ Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,
„ Quod hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suf-
„ At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus. (focans;
„ Tunicam verò animadverti circa corpus splendidam,
„ Qualem cepa tunicam de arida:
„ Ita quidem erat mollis; splendida autem erat, sol veluti:
„ Profecto quidem multæ ipsam admiratæ sunt mulieres.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tua:
„ Nescio, an hæc indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,
„ An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
„ Aut aliquis alicubi etiam hospes, quoniam multis Ulysses
„ Erat charus: pauci enim Achivorum erant similes,
„ Et ei ego æreum ensem, & duplicem dedi *vestem*
„ Pulchram, purpuream; & talarem tunicam:
„ Honorate autem dimittebam bene-tabulata in navi.
„ Et quidem eum præco paulo major-natu ipso
„ Comitabatur, & hunc tibi dicam, qualis scilicet erat:
„ Gibbosus in humeris, nigra-cute, crispo-capite; (teros
„ Eurybates verò nomen erat: honorabat autem ipsum supra cæ-
„ Suos

Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεὺς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
Νῦν μὲν δή μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις,
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κείνῳ ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γοόωσα· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·
Καὶ γάρ τίς τ' ἄλλοιον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα,
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν·
Οἵ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὡς, τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον· καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἦην· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
Ὡς πέρι κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν, ἦε κρυφηδόν.

Ὡς

„ Suos socios Ulysses; quod sibi animo congrua sentiret.
Sic dixit: illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctus,
Signis agnitis, quæ ei accurata dixit Ulysses.
Ea autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
Utique tunc ipsum verbis respondens allocuta est;
„ Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses mi-
„ In ædibus meis, charusque eris, honorabilisque: (serabilis
„ Ipsa enim hæc vestimenta ego præbui, qualia dicis,
„ Plicata ex thalamo; fibulamque imposui splendidam,
„ Illi ornamento ut-esset: eum autem non suscipiam rursus
„ Domum reversum, dilectam in patriam terram.
„ Ita scilicet malo fato cava in navi Ulysses
„ Abiit visurus malum-Ilium non nominandum.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laërtiade Ulyssis,
„ Ne amplius nunc corpus pulchrum macera; neque omnino ani-
„ Tabefac, virum lugens; at succenseo quidem nihil: (mum
„ Etenim quævis & aliusmodi luget virum amissum,
„ Cui-virgo-nupserit, cui filios peperit amore mixta,
„ Ac Ulyssem, quem aiunt diis similem esse.
„ Sed à-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem;
„ Vere enim tibi loquar, neque celabo,
„ Quomodo jam Ulyssis ego de reditu audivi,
„ Prope Thesprotorum virorum in ubere populo,
„ Vivi: quinetiam ducit res-pretiosas multas & egregias,
„ Petens per populum: at dilectos socios
„ Perdidit, & navem cavam in nigro ponto,
„ Trinacria ab insula veniens: irati enim sunt ipsi
„ Jupiterque & Sol: hujus enim boves interfecerunt socii.
„ Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
„ Hunc autem super carina navis ejecit unda in continentem,
„ Phæacum in terram, qui propinqui-diis sunt:
„ Qui sane ipsum ex animo, deum veluti, honorabant,
„ Et ei multa dederunt; mittereque ipsum volebant ipsi
„ Domum incolumem: & jam pridem hic Ulysses
„ Fuisset; sed ei hoc scilicet utilius visum est animo,
„ Opes colligere multam super terram eunti:
„ Adeo astutias multas præ mortalibus hominibus
„ Novit Ulysses; neque quisquam contenderet homo alius:
„ Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon;
„ Jurabat autem ad me ipsum, libans in domo,
„ Navem deductam, & paratos esse socios,
„ Qui jam ipsum deducent dilectam in patriam terram.
„ Sed me prius dimisit; contigit enim ut-iret navis
„ Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.
„ Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Ulysses:
„ Et sane in decimam generationem alium adhuc alerent,
„ Quotquot ei in ædibus res-pretiosæ jacebant regis.
„ Ipsum autem in Dodonem dixit ivisse, ut dei
„ Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,
„ Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
„ Jam diu absens, an palam, an clam.

„ Sic

Ὣς ὁ μὲν οὕτως ἐςὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω·
Ἴςω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριςος,
Ἱςίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱςαμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε, πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται, ὡς ἔσεταί περ·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε,)
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνὴν,
Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον ἠῶ ἵκηται.
Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,
Ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν ἀϋςαλέος, κακὰ εἱμένος, ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
Ὃς μὲν ἀπηνὴς τ' αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
Ζωῷ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ, καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἤτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον·
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
Ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον ἠῶ δῖαν.
Οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
Τάων, αἵ τοι δῶμα κάτα δρήςειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ἐςὶ παλαιὴ, κέδν' εἰδυῖα,
Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγώ περ·
Τήνδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,

Ὡς

„ Sic ille quidem ita est salvus, & veniet jam
„ Prope valde; neque amplius longe ab amicis & patria terra
„ Diu aberit: omnino autem tibi juramenta dabo;
„ Sciat nunc Jupiter primum, deorum summus & optimus,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni;
„ Certe quidem hæc omnia perficientur, sicut dico:
„ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses,
„ Hoc quidem exeunte mense, illo autem instante.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficiendum sit:
„ Ita cito cognosceres amicitiamque, multaque dona,
„ Ex me; adeo ut aliquis te occurrens beatum-diceret.
„ Sed mihi sic in animo putatur, sicut erit videlicet;
„ Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu deductionis
„ Potieris: quoniam nequaquam rectores sunt in domo,
„ Qualis Ulysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,)
„ Ad hospites venerandos dimittendos & excipiendos.
„ Sed ipsum, famulæ, lavate; deponiteque cubile,
„ Strata, & lænas, & integumenta splendida,
„ Ut bene calens ad aureo-solio auroram perveniat.
„ Mane autem valde mature lavateque ungiteque,
„ Ut intus apud Telemachum de jentaculo cogitet
„ Sedens in domo: ei autem gravius *erit*, qui illorum
„ Hunc molestia-afficiet perniciosus, neque quod opus
„ Hic amplius efficiet, valde licet iratus graviter.
„ Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus
„ Aliis præstem mente, & prudenti consilio,
„ Si squalidus, male indutus, in ædibus
„ Conviveris? homines autem brevis-ævi sunt.
„ Qui quidem crudelis & ipse sit, & crudelia sentiat,
„ Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum
„ Vivo; at mortuum sane probris-insequuntur omnes:
„ Qui autem bonus ipse sit, & bona sentiat,
„ Hujus quidem gloriam latam hospites perferunt
„ Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
„ Profecto mihi lænæ & integumenta splendida
„ Odio-erant, quando primum Cretæ montes nivales
„ Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructa.
„ Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes ducebam;
„ Multas enim jam noctes sordido in cubili
„ Requievi, & expectavi pulchro-solio auroram divinam.
„ Neque omnino mihi lotio pedum grata animo
„ Est: neque mulier pedem tanget nostrum
„ Earum, quæ tibi in domo ministræ sunt,
„ Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,
„ Quæ toleraverit tot mente, quot ego scilicet;
„ Hanc verò non ægre-ferrem pedes tangere meos.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo
„ Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,

„ Adeo

Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
Ἔςι δέ μοι γρηῢς, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύςηνον ἐῢ τρέφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν,
Δεξαμένη χείρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
Ἥ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνςᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ἐςὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὤ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διῒ τερπικεραύνῳ
Πίονα μηρί' ἔκη', οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,
Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἧος ἵκοιο
Γῆράς τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
Νῦν δέ τοι ὧδέ σε πάμπαν ἀφείλετο νόςιμον ἦμαρ.
Οὕτω που κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἵκοιτο,
Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι·
Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων,
Οὐκ ἐάας νίζειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνώγει
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅ, ττι κεν εἴπω·
Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
Ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Ὡς σὺ, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοιϊν
Ἔμμεναι· ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἶζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἐτράπετ' αἶψα·
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο, μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλήν· τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἷας,
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαςο
Κλεπτοσύνῃ θ', ὅρκῳ τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς·
Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο, ὅ, ττι κε θείης

„ Adeo tu valde ſcite prudentia omnia dicis.
„ Eſt autem mihi anus, cata mente conſilia habens,
„ Quæ illum infelicem bene nutriebat, & educabat,
„ Suſceptum manibus, quando ipſum primum peperit mater;
„ Quæ tibi pedes lavabit, debilis quantumvis ſit.
„ Sed age nunc ſurgens, prudens Euryclea,
„ Lava tui domini coætaneum; & alicubi Ulyſſes
„ Jam talis eſt pedibus, taliſque etiam manibus;
„ Cito enim in malo homines conſeneſcunt.
Sic utique dixit: Vetula autem operuit manibus vultum,
Lachrymaſque emiſit calidas, verbumque luctuoſum dixit;
„ Hei mihi, tui *cauſa*, Fili, animi-impotenti: certe te Jupiter
„ Hominibus odit pium animum habentem. (præ
„ Nondum enim quiſquam mortalium tot Jovi fulmine-gaudenti
„ Pinguia femora combuſſit, neque eximias hecatombas,
„ Quot tu ei dediſti, precans ut pervenires
„ Ad ſenectutem placidam, nutrireſque illuſtrem filium:
„ Nunc autem ſic tibi omnino abſtulit reditus diem.
„ Sic alicubi & illum probris-inſequantur mulieres
„ Hoſpitum longinquorum, quando alicujus inclytas ædes adve-
„ Sicut te, *ſenex*, canes hæ probris-inſequuntur omnes: (nerit,
„ Quarum nunc contumeliam & opprobria multa vitans,
„ Non ſinis lavare: me verò non invitam jubet
„ Filia Icarii, prudens Penelope.
„ Ideo tibi pedes lavabo, ſimulque ipſius Penelopes
„ Et tui gratia: quoniam mihi commovetur intus animus
„ Doloribus: ſed age nunc adverte verbum, quod dicam.
„ Multi ſane hoſpites miſeri huc venerunt,
„ Sed nondum quemquam dico ſimilem ſic vidiſſe *me*,
„ Sicut tu, corpore, voceque, pedibuſque, Ulyſſi ſimilis-es.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt ſolers Ulyſſes;
„ O vetula, ſic dicunt quicunque viderunt oculis
„ Nos ambos, valde ſimiles nobis-invicem
„ Eſſe; ſicut tu ſcilicet ipſa perſpicax dicis.
Sic utique dixit: vetula verò lebetem ſumpſit ſplendentem,
Ex quo pedes lavabat: aquam autem infudit multam
Frigidam; deinde verò calidam inſuper-fudit: at Ulyſſes
Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-ſe cito:
Statim enim in animo ſuſpicatus eſt, ne ipſum attrectans
Cicatricem animadverteret, & manifeſtæ res fierent.
Lavabat autem *ea* proinde prope accedens regem ſuum; ſtatim verò
Cicatricem; quam aliquando ei aper inflixit albo dente, (agnovit
In-Parnaſſum profecto, ad Autolycumque, & filios,
Matris ſuæ patrem eximium, qui hominibus præcellebat
Furtoque, jurejurandoque: deus nempe ei ipſe dedit
Mercurius: huic enim grata femora comburebat
Agnorum & hœdorum: hic autem eum promptus una comitabatur.
Autolycus autem Ithacæ cum-veniſſet in opulentum populum,
Filium recens natum invenit filiæ ſuæ:
Hunc utique ei Euryclea charis genibus impoſuit
Deſinenti à-cœna; verbumque dixit, & compellabat;
„ Autolyce, ipſe nunc nomen inveni, quod imponas

„ Filiæ

Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἐςί.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅ, ττι κεν εἴπω·
Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔςω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησσόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι·
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς, περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ,
Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίςυλλόν τ' ἄρ' ἐπιςαμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνὴ
Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖϊν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιὴν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρώτιςος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀςέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο·
Ὠτειλὴν

„ Filiæ filio dilecto; exoptatiſſimus autem tibi eſt.
Huic verò ruſus Autolycus reſpondit, dixitque;
„ Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixero:
„ Multis enim ego indignatus huc venio
„ Viris & mulieribus ſuper terram almam:
„ Huic autem Ulyſſes nomen ſit ſuper-inditum: at ego,
„ Quando puber-factus maternam in magnam domum
„ Venerit Parnaſſum, ubi mihi poſſeſſiones ſunt;
„ Ex his illi ego dabo, & ipſum gaudentem dimittam.
Horum gratia ivit Ulyſſes, ut ſibi *is* præberet ſplendida dona.
Hunc quidem deinde Autolycuſque & filii Autolyci
Manibuſque ſalutabant, verbiſque blandis:
Mater autem Amphithea matris, circumplexa Ulyſſem,
Oſculata eſt ipſi caputque & ambo lumina pulchra.
Autolycus verò filios juſſit glorioſos
Cœnam parare; illi autem hortanti auſcultarunt:
Statim verò induxerunt bovem maſculum quinquennem:
Eum excoriarunt, curaruntque, & ipſum diviſerunt totum,
Minutatimque inciderunt ſcite, infixeruntque verubus,
Aſſaruntque perite, diviſeruntque partes.
Sic tunc quidem toto die ad ſolis occaſum
Epulabantur; neque quicquam animus indigebat convivio æ-
Quando autem ſol occidit, & tenebræ advenerunt, (quali.
Tunc demum decubuerunt, & ſomni donum ceperunt.
Quando verò mane-genita apparuit roſea-digitos aurora,
Perrexerunt utique ire in venationem & canes, & etiam ipſi
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulyſſes
Ibat: altum verò montem aſcenderunt indutum ſylva
Parnaſſi; cito autem pervenerunt ad juga ventoſa.
Sol quidem deinde recens percutiebat arva,
Ex placide-fluente profundo Oceano;
Venatores autem in vallem perveniebant; ante verò ipſos
Veſtigia ſcrutantes canes ibant; at pone
Filii Autolyci: cum his autem nobilis Ulyſſes
Ibat prope canes, vibrans longam haſtam.
Ibi verò in ſylva denſa jacebat magnus aper;
Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum ſpiran-
Neque ipſam ſol lucens radiis percutiebat, (tium,
Neque imber penetrabat penitus, adeo ſcilicet denſa
Erat; at foliorum inerat fuſio affatim ingens.
Hunc autem virorumque canumque ſtrepitus circumſonuit pe-
Ut venantes ingruebant: hic autem adverſus ex arbuſto, (dum,
Erectis valde cervicis-ſetis, ignique *inſtar* oculis tuens,
Stetit ipſos prope: primus autem Ulyſſes
Irruit, elevata longa haſta, manu robuſta,
Vulnerare cupiens: ipſum verò prævertens percuſſit aper
Genu ſuper; multum autem exhauſit carnis dente
Oblique adortus; neque ad os pervenit viri.
Illum verò Ulyſſes vulneravit aſſecutus ad dextrum humerum;
Penitus autem tranſiit ſplendidæ haſtæ cuſpis:
Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
Hunc quidem deinde Autolyci filii dilecti circum-occupabantur;

Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπιςαμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην· τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοςήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαςα,
Οὐλὴν, ὅ, ττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησσόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῢς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· κανάχησε δὲ χαλκὸς,
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι·
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μήτις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι,
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σευ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνοιμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἕξω δ', ὡς ὅτε τις ςερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Εἴ χ' ὑπό σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηςῆρας ἀγαυοὺς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἑκάςην·
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.

Τοῖ

Vulnus autem Ulyssis eximii deo-paris
Ligaverunt scite; incantationeque sanguinem nigrum
Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chari ad sedes patria.
Illum quidem Autolycusque, & filii Autolyci
Bene postquam-sanassent, & splendida dona *ei* præbuissent,
Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
In Ithacam: eò quidem pater & veneranda mater
Gaudebant reverso, & interrogabant singula,
De-cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis rite narravit,
Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente,
Ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc *cicatricem* anus manibus pronis prehensam,
Agnovit attrectans; pedem autem dimisit ferendum:
Incidit verò lebeti tibia; resonuit autem æs; (est aqua.
Retroque-is-alterum-partem inclinatum est; in terram autem effusa
Ipsius verò simul gaudium & dolor invasit mentem; oculi au-
Lachrymis impleti sunt; clara verò ei hæsit vox. (tem ei
Prehenso autem *ejus* mento, Ulyssem allocuta est:
„ Profectò omnino Ulysses es, chare fili; neque te ego
„ Prius agnovi, quam totum herum meum contrectassem.
Dixit, & Penelopen intuita est oculis,
Indicare volens charum maritum intus esse.
Ea autem neque videre potuit è-regione, neque animadvertere;
Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses
Manu admota guttur cepit dextra;
Altera verò propius ad-se traxit, dixitque;
„ Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutrivisti ipsa
„ Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpessus
„ Veni vigesimo anno in patriam terram.
„ Sed postquam animadvertisti, & tibi deus injecit animo,
„ Tace; neque quis alius in ædibus audiat.
„ Sic enim edico, quod & perfectum erit;
„ Si mihi deus domuerit procos eximios,
„ Neque, nutrix licet-sis, à-te abstinebo, quando alias
„ Famulas in ædibus meis interficiam mulieres.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
„ Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
„ Nosti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis;
„ Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.
„ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente recondе tua;
„ Si tibi deus domaverit procos eximios,
„ Tunc demum tibi recensebo in ædibus mulieres,
„ Et quæ te parum-honorent, & quæ inculpatæ sint.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omnino te oportet.
„ Bene utique & ipse ego observabo, & cognoscam unamquam-
„ Sed tene silentio verbum, committeque diis. (que;
Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Allatura pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
At postquam lavissetque & unxisset pingui oleo,
Iterum propius ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
Calefacturus-se, cicatricem autem pannis cooperuit.

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτή·
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὅντινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοόωσα,
Ἐς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη, χλωρηῒς ἀηδὼν,
Καλὸν ἀείδῃσιν, ἔαρος νέου ἱςαμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνὴν,
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος·
Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμωάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν, ὅςις ἄριςος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ' οὔ μ' εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐςὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀσχαλόων, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον.
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
Ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖον ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον, ἔν περ ὀνείρῳ,
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ·
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε·
Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔςαι.
Χῆνες μὲν, μνηςῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
Ὃς πᾶσι μνηςῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὔπως ἐςὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ'· ἐπειή ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηςῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

His verò sermonem exordiebatur prudens Penelope;
,, Hospes, paulum quidem te amplius ego percontabor ipsa;
,, Etenim jam cubitus cito placidi erit hora,
,, Quemcunque scilicet somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.
,, Sed mihi & dolorem immensum præbuit deus:
,, Dies etenim delector lamentans, lugens,
,, Meaque opera inspiciens & ancillarum, in domo:
,, At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,
,, Jaceo in lecto, crebræque mihi circa intimum cor
,, Acutæ curæ lugentem lacessunt.
,, Sicut autem quando Pandarei filia, florida luscinia,
,, Pulchre canit, vere recens ineunte,
,, Arborum in foliis sedens densis,
,, Quæ frequenter versans fundit multisonam vocem,
,, Filium lugens Itylum charum, quem quondam ære
,, Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis;
,, Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,
,, Utrum maneam apud filium, & integra omnia servem,
,, Possessionem meam, famulasque, & altam magnam domum,
,, Torumque reverens mariti, populique famam:
,, An jam una sequar Achivorum *cum*, quicunque optimus
,, Ambit *me* in ædibus, præbitis infinitis sponsalibus.
,, Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans & animi-impotens,
,, Nubere non me sinebat, mariti domo derelicta:
,, Nunc verò quando jam magnus est, & pubertatis limitem attigit,
,, Jam demum me optat retro-cedere ex domo,
,, Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.
,, Sed age mihi somnium declara, & audi:
,, Anseres mihi in domo viginti triticum edunt
,, Ex aqua, atque ipsis lætor inspiciens:
,, Profecta verò ex monte magna Aquila adunco-rostro
,, Omnibus cervices confregit, & interfecit; hi autem fusi sunt
,, Conferti in ædibus: illa verò in æthera divinum elevata est.
,, Ast ego flebam & ejulabam, etiam in somnio;
,, Circum autem me congregabantur comas-pulchræ Achivæ
,, Miserabiliter lugentem, quod mihi aquila interfecerat anseres.
,, Reversa autem desidebat in prominenti tecto;
,, Voceque humana compescebat, dixitque;
,, Confide, Icarii filia longe-lateque-inclyti;
,, Non somnium, sed visio-vera, quæ utique perfecta erit.
,, Anseres quidem, proci *sunt*; ego autem aquila avis
,, Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,
,, Qui omnibus procis sævam mortem inferam.
,, Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.
,, Ubi-circumspectassem verò, anseres in ædibus animadverti
,, Triticum comedentes apud pelvim, ubi antea scilicet.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
,, O mulier, nequaquam licet declarare somnium
,, Alio deflectentem: quandoquidem sane tibi ipse Ulysses
,, Dixit, quomodo perfecturus sit: procis verò apparet exitium.
,, Omnibus prorsus; neque quisquam mortem & fatum effugiet.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

Ξεῖν', ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκριτόμυθοι
Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων·
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἵ δ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
Οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
Τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵστασχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
Στὰς δ' ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν.
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι, ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον·
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς,
Πρὶν τούτους, τόδε τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόωντας,
Νευρήν τ' ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι
Τέρπειν, οὔ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἐστὶν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὣς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ὈΔΥΣΣΕΊΑΣ ὉΜΉΡΟΥ ΤΗ͂Σ Υ. ῬΑΨΩΔΊΑΣ

Ὑπόθεσις.

Βουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον-

„ Hospes, profecto quidem somnia inscrutabilia, indiscriminatim-
„ Sunt, neque omnino omnia perficientur hominibus. (loquentia
„ Duæ etenim portæ debilium sunt somniorum:
„ Nam alteræ quidem cornibus factæ-sunt; alteræ autem ebore:
„ Horum quæ quidem venerint per sectum ebur,
„ Hæc decipiunt, verba irrita ferentia:
„ Quæ verò per polita cornua iverint foras,
„ Hæc vera perficiunt; hominum quando aliquis viderit.
„ At mihi non hinc puto grave somnium
„ Venisse: certe gratum mihi & filio foret.
„ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tua:
„ Hæc jam aurora adveniet infausta, quæ me Ulyssis
„ A-domo amovebit: nunc enim deponam certamen,
„ Secures, quas ille in ædibus suis
„ Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;
„ Stans autem ille valde procul, trajiciebat sagittam.
„ Nunc verò procis certamen hoc inferam:
„ Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
„ Et jaculatus fuerit per secures duodecim omnes,
„ Hunc una sequar, relicta hac domo,
„ Juventutis-meæ, perpulchra, plena victu;
„ Cujus aliquando recordaturam me puto, vel in somnio.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,
„ Ne amplius nunc differ in ædibus hoc certamen:
„ Ante etenim solers veniet huc Ulysses,
„ Quam isti, hunc arcum bene-politum contrectantes,
„ Nervumque intenderint, jaculatique fuerint per ferrum.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si velles mihi, hospes, assidens in ædibus
„ Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
„ Sed nequaquam licet insomnes esse semper
„ Homines; in singulis enim sortem imposuerunt
„ Immortales mortalibus super almam terram.
„ Sed sane ego, in cœnaculum ubi-conscendero,
„ Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
„ Semper lachrymis meis fœdatus, ex quo Ulysses
„ Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.
„ Illic cubuero: tu verò cuba hac in domo,
„ Vel humi ubi-straveris, vel tibi *famuli* cubilia ubi-deposue-
Sic locuta conscendit cœnacula splendida, (rint.
Non sola; cum ea scilicet & famulæ iverunt aliæ.
In cœnaculum autem ubi-ascendisset cum famulis mulieribus,
Flebat deinde Ulyssem, charum maritum; donec ei somnum
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.

ODYSSEÆ HOMERI XX. LIBRI

Argumentum.

VOlens interficere Ulysses mixtas procis ancillas, & mutata sententia, exinde cum Eumæo & Philœtio colloquitur.

καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται· ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

Υ. Βρονταῖς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσσέα καὶ σχέθ' Ἀχαιούς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Κάμμὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
Ἤισαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,
Ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, μερμηρίζων,
Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
Μοῦνος ἐὼν πολέσιν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν;
Οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καὶ πάϊς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
Μοῦνος ἐών· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
Εἴπερ γὰρ κτείναιμι, Διός τε σέθεν τε ἕκητι,
Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
Ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω

Ἐν

In quo & Procorum fit collocutio.

Υ. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulyssem & tenuit Achivos.

AT in vestibulo cubabat nobilis Ulysses:
Subter quidem crudam bubulam-*pellem* stravit; at superne
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi:
Eurynome verò deinde lænam injecit ad-somnum-composito.
Illic Ulysses procis mala meditans in animo,
Jacebat vigilans: mulieres verò ex domo
Iverunt, quæ cum-procis miscebantur antea scilicet,
Sibi-invicem risum & lætitiam præbentes.
Hujus autem commovebatur animus in pectoribus charis:
Multum verò deliberabat in mente & in animo,
An adortus mortem pararet unicuique,
An adhuc sineret cum procis superbis misceri
Extremo & ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut verò canis tenellos circum catulos iens,
Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
Sic utique hujus intus latrabat *cor* ægre-ferentis mala opera:
Pectore autem percusso, cor increpuit sermone;
„ Tolera jam, cor; & pejus aliud aliquando tolerasti
„ Die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
„ Fortes socios; tu verò sustinebas, donec te solertia
„ Eduxit ex antro, cum-putares *te* moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:
Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipse volvebatur huc & illuc.
Sicut autem quando ventrem vir, multo igne ardenti,
Plenum pinguedineque & sanguine, huc & illuc
Varie-versat; valde verò cito cupit assatum esse:
Sic utique ille huc & illuc volvebatur, deliberans,
Quomodo demum procis impudentibus manus inferret,
Solus cum-esset, multis: prope verò ipsum venit Minerva.
Cœlitus delapsa; corpore autem assimilata erat mulieri:
Stetit verò deinde super caput, & ipsum sermone allocuta est;
„ Cur demum vigilas, omnes supra infelix viros?
„ Domus quidem tibi hæc est, uxor autem tibi hæc in domo,
„ Et filius, qualem aliquis cuperet esse filium.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Certe jam hæc omnia, dea, composite dixisti;
„ Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,
„ Quomodo demum procis impudentibus manus inferam,
„ Solus cum-sim; hi autem semper frequentes intus sunt.
„ Insuper autem & hoc majus in mente cogito;
„ Siquidem enim interficerem, Jovisque tuique voluntate,
„ Quo subterfugerem? hoc te considerare jubeo.
Hunc autem rursus allocuta est dea cæsia-oculis Minerva;
„ Miser, & quidem aliquis etiam pejori credit socio,
„ Qui scilicet mortalisque est, & non tot consilia novit:
„ At ego dea sum, perpetuo quæ te custodio

Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
Νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηϊ,
Καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσεαι ἤδη.
Ὡς φάτο· καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Λυσιμελής· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα γυναικῶν·
Ἄρτεμι, πότνια θεὰ, θύγατερ Διὸς, αἴθε μοι ἤδη
Ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
Αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψοῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι·
Τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί· αἱ δὲ λίποντο
Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
Τυρῷ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος καὶ πινυτὴν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνὴ,
Ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
Εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν Ὄλυμπον,
Κούρῃσ' αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων·)
Τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
Καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἐριννύσιν ἀμφιπολεύειν·
Ὣς ἔμ' ἀϊστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὁππότε κέν τις
Ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ·)
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
Τοῖος ἐὼν, οἷος ᾖεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἤδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι.
Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε φέρων· Διῒ δ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
Ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,

„ In omnibus laboribus; dicam autem tibi aperte:
„ Siquidem quinquaginta agmina articulate-loquentium hominum
„ Nos circumstarent, interficere cupientia ferro,
„ Etiam horum abigeres boves & pingues oves.
„ Sed capiat te & somnus; molestum *est* etiam excubare
„ Tota-nocte vigilantem; è malis verò emerges jam nunc.
Sic dixit; & ei somnum palpebris infudit:
Ipsa autem retro in Olympum abiit nobilissima dearum,
Quando hunc somnus capiebat solvens curas animi,
Membrorum-relaxator: uxor verò experrecta est honesta sciens;
Flebatque proinde in lectis sedens mollibus.
At postquam flens satiasset-se suo in animo,
Dianæ primum supplicavit præstantissima mulierum;
„ Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
„ Sagitta pectoribus immissa animam eximeres
„ Statim nunc; vel postea me raptam procella
„ Iverit portans per aëreas vias,
„ Fluentisque injiciat refluí Oceani.
„ Sicut autem quando Pandari filias sustulerunt procellæ;
„ Quibus parentes quidem perdiderunt dii; ipsæ autem relictæ
„ Orbæ in ædibus; curavit verò diva Venus (sunt,
„ Caseo, & melle dulci, & suavi vino:
„ Juno autem ipsis præ omnibus dedit mulieribus
„ Speciem & prudentiam; proceritatem verò præbuit Diana
„ Opera autem Minerva docuit inclyta operari. (casta,
„ Quandò Venus diva adiit magnum Olympum,
„ Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
„ Ad Jovem gaudentem-fulmine: (ille etenim bene novit omnia,
„ Fortunamque infortuniumque mortalium hominum:)
„ Interea utique puellas Harpyæ abripuerunt,
„ Et dederunt odiosis Erinnybus ut-servirent:
„ Sic me deleant Olympias domos habentes,
„ Vel me coma-pulchra percutiat Diana: ut Ulyssem
„ Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,
„ Neque omnino pejoris viri lætificem mentem.
„ Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis
„ Dies quidem flet, frequenter dolens corde,
„ Noctes verò somnus *eum* habet:(hic etenim oblivisci-facit omniũ
„ Bonorum & malorum, postquam palpebras obtexerit:)
„ At mihi & insomnia immittere-solet mala deus.
„ Hac enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsi,
„ Talis existens, qualis ivit cum exercitu; at meum cor
„ Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem
Sic dixit: statim verò aureo-solio venit Aurora. (veram jam.
Illius autem flentis vocem audiebat nobilis Ulysses;
Cogitabatque deinde: visa autem est ei in animo
Jam *ipsum* cognoscens astare capiti.
Vestem quidem ubi-collegerat & pelles, in quibus cubabat,
In domum deposuit in sella; extra verò bubulam-*pellem*
Posuit foras ferens: Jovi autem supplicabat, manibus sublatis;
„ Jupiter pater, si me volentes super siccumque & humidum
„ Duxistis meam in terram, postquam me malis-affecistis valde,

Φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
Πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν.
Τῇσι δὲ δώδεκα πᾶσαι ἐπεῤῥώοντο γυναῖκες,
Ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν·
Ἡ δὲ μί' οὔπω παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο·
Ἥ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις·
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος, ὅ, ττί κεν εἴπω·
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·
Οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν,
Ἄλφιτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φὼς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ:
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·
Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἦ αὔτως κεῖται ἀκηδής;
Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόῳο.
Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός·
Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γάρ μιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν·
Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἡ δ' αὖτε δμωῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοις εὐποιήτοισι τάπητας
Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας

Πάσας

„ Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum
„ Intus; extra autem Jovis portentum aliud ostendatur.
Sic dixit precans: eum verò audivit providus Jupiter;
Statimque tonuit à splendido Olympo
Ab-alto è nubibus: gavisus est autem nobilis Ulysses.
Omen verò è domo mulier præmisit molitrix
Prope, ubi utique ei molæ erant pastori populorum.
His autem duodecim omnes sedulo-incumbebant mulieres,
Farinas hordeaceas conficientes & triticeas, medullam virorum;
Cæteræ quidem dormiebant, postquam triticum moluerant;
Una verò nondum cessabat; debilissima autem erat:
Quæ sane molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi;
„ Jupiter pater, qui utique diis & hominibus imperas,
„ Certe valde tonuisti à cœlo stellato,
„ Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendis;
„ Perfice nunc & mihi miseræ verbum, quod dicam:
„ Proci postremumque & ultimum die hoc
„ In ædibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;
„ Qui jam mihi labore tristi genua solverunt,
„ Farinas conficienti; nunc ultimo cœnent.
Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Ulysses,
Jovisque tonitru: putabat enim *se* ulturum sontes.
Cæteræ verò famulæ in ædibus pulchris Ulyssis
Congregatæ accendebant in foco indefessum ignem.
Telemachus autem è lecto surrexit deo-par vir,
Vestes indutus: circumque ensem acutum posuit humero;
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos;
Sumpsitque validam hastam, præfixam acuto ære.
Stetit autem super limen profectus, & Eurycleam allocutus est;
„ Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
„ Lecto & cibo; an temere jacet neglectus?
„ Talis enim mihi mater, prudens licet sit,
„ Temere alterum honorat articulate-loquentium hominum
„ Deteriorem; meliorem verò inhonoratum dimittit.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea;
„ Ne illam nunc, fili, insontem accuses.
„ Nam vinum quidem bibebat *is* sedens, quamdiu volebat ipse:
„ Cibum autem non amplius dixit *se* appetere; interrogabat enim ipsum.
„ Sed quando demum cubitus & somni meminit,
„ Illa quidem cubilia jussit substernere ancillas:
„ At is, tanquam aliquis omnino ærumnosus & infortunatus,
„ Noluit in lectis & in stragulis dormire,
„ Sed in cruda bubula-*pelle*, & pellibus ovium.
„ Dormivit in vestibulo; lænam verò injecimus nos.
Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est,
Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.
Perrexit verò ire in concionem ad bene-ocreatos Achivos:
Ancillas autem demum hortabatur nobilissima mulierum
Euryclea, Opis filia Pisenoridæ;
„ Agite, aliæ quidem domum verrite festinantes,
„ Aspergiteque; & in sedilibus fabrefactis tapetes
„ Injicite purpureos: aliæ verò spongiis mensas

Πάσας ἀμφομάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
Ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι·
Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἱ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι·
Καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι·
Ξεῖν', ἡ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἠέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Αἲ γὰρ δή, Εὔμαιε, θεοὶ τισαίατο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες ἀεικέα μηχανόωνται
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες·
Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω,
Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·
(Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵτε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·)
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς·
Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νυ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
Δύσμορος· ἦ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
Ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται ὀϊζύν.
Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω
Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσιν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.

Ἴδιον

„ Omnes abstergite: purgate autem crateras,
„ Et pocula rotunda fabrefacta: aliæ verò petitum aquam
„ Ite ad-fontem, & afferte cito euntes:
„ Non enim diu proci aberunt à domo;
„ Sed valde mane venient; quoniam & omnibus festus-dies.
Sic dixit: illæ autem ei omnino quidem auscultarunt & paruerunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigrum-aquis,
Aliæ verò illic in ædibus scite operabantur.
Ingressi autem sunt proci eximii: hi quidem deinde
Bene & scite findebant ligna; mulieres verò
Venerunt à fonte: illis verò supervenit subulcus,
Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi:
Et hos quidem sivit per septa pulchra pasci;
Ipse verò demum Ulyssem allocutus est blandis *verbis*;
„ Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,
„ An te ignominia-afficiunt in ædibus, sicut antea scilicet?
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Utinam enim jam, Eumæe, dii ulciscerentur contumeliam,
„ Qua isti insultantes, indigna machinantur
„ Domo in aliena, neque pudoris portionem habent.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit Melanthius, custos caprarum,
Capras agens, quæ inter omnes excellebant greges,
Cœnam procis; duo autem una comitabantur pastores;
Et has quidem religavit sub porticu sonora;
Ipse verò demum Ulyssem allocutus est conviciis;
„ Hospes, adhuc & nunc hic molestus-eris in domo
„ A-viris petens? at non exibis foras?
„ Omnino non amplius nos diremptum-iri puto,
„ Priusquam manus *invicem* gustaverimus, quia tu scilicet non
„ Petis: sunt autem & alia convivia Achivorum. (decenter
Sic dixit: hunc autem nihil allocutus est solers Ulysses,
Sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.
His autem tertius supervenit Philœtius, princeps virorum,
Bovem sterilem procis agens, & pingues capras:
(Portitores verò hos trajecerunt, qui utique & alios
Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit:)
Et hæc quidem bene religavit sub porticu sonora:
Ipse autem demum interrogabat subulcum, prope astans;
„ Quis jam hic hospes nuper venit, subulce,
„ Nostram ad domum? ex quibus verò *se* profitetur esse
„ Viris? ubinam autem ei genus & patria terra?
„ Infelix; certe similis-est corpore regi imperatori.
„ Sed dii malis-mergent multivagos homines,
„ Quando etiam regibus destinabant ærumnam.
Dixit; & dextra complectebatur manu astans;
Et ipsum affatus verba alata dixit;
„ Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem
„ Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis.
„ Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
„ Non parcis viros, postquam jam generasti ipse,
„ Miscere malo & doloribus tristibus.

Ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε
Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ κἀκεῖνον ὀΐω
Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
Εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ·
Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
Ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἷος ἐόντος,
Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·)
Ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι, εἴποθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·
Γνοίης, οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλὴ,
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
Ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσιν κερόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐνῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.

„ Sudavi, ut animadverti; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi
„ Recordanti Ulyssis; quoniam & illum puto
„ Tales pannos habentem inter homines vagari;
„ Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.
„ Sin jam mortuus est, & in orci ædibus,
„ Hei mihi deinde ob Ulyssem eximium; qui me bobus (pulo!
„ Præfecit, adhuc parvulus eum-essem, Cephallenorum in po-
„ Nunc autem hæ quidem fiunt innumeræ, neque aliter
„ Viro utique succresceret boum genus latis-frontibus:
„ Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis
„ Ad-edendum; neque omnino filium in ædibus curant,
„ Neque vindictam timent deorum; cupiunt enim jamdudum
„ Possessiones dividere diu absentis regis.
„ At mihi hoc animus in pectoribus charis
„ Plerunque volvit: valde quidem malum, filio existente,
„ Aliorum populum adire, euntem cum ipsis bobus
„ Viros ad alienos; hoc verò durius, hic manentem
„ Bobus alienis assidentem dolores pati.
„ Et jam olim ad alium magnanimorum regum
„ Exivissem fugiens, (quoniam non amplius tolerabilia sunt;)
„ Sed adhuc illum infelicem expecto; sicunde reversus
„ Virorum procorum dispersionem per ædes faciat.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses; (lis-es,
„ Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro simi-
„ Cognosco autem & ipse, quod tibi prudentia mentem occupat,
„ Ideo tibi dicam, & insuper magnum jusjurandum jurabo:
„ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
„ Larque Ulyssis eximii, quem adveni,
„ Certe, te hic præsente, veniet domum Ulysses;
„ Tuisque oculis videbis, si volueris,
„ Interfici procos, qui hic dominantur.
Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir;
„ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius!
„ Cognosceres, qualis mea potentia & manus sequerentur.
Sic autem pariter Eumæus supplicavit omnibus diis,
Ut-rediret Ulysses prudens suam ad domum.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem Telemacho mortemque fatumque
Struebant: at iis sinistra venit avis
Aquila altivolans; tenebat verò timidam columbam.
Illis autem Amphinomus concionatus est, & dixit;
„ O amici, haud nobis perficietur hoc sane consilium,
„ Telemachi cædes: sed recordemur convivii.
Sic dixit Amphinomus: illis verò placebat sermo.
Ubi autem venissent in ædes Ulyssis divini,
Lænas quidem deposuerunt in sedilibusque soliisque;
Ipsi autem mactabant oves magnas, & pingues capras;
Mactabant etiam porcos, & bovem armentalem:
Viscera verò assata distribuebant; vinumque deinde
In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.
Panem verò ipsis distribuit Philœtius, princeps virorum,
Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
Ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδὸν,
Δίφρον ἀεικέλιον παραθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν·
Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηστήρων· ἐπεὶ οὔτοι δήμιός ἐστιν
Οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
Ὑμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
Καὶ χεῖρας· ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοὶ,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,
Ἴσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον· ὣς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,
(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἔνι οἰκία ναῖεν·)
Ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο,
Μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
Ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα καὶ αὐτὸς
Ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας, ἠέ τῳ ἄλλῳ
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔῤῥιψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐκ κανέοιο λαβών· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς,
Ἦκα παρακλίνας κεφαλήν· μείδησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ·
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός·
Ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Telemachus autem Ulyssem sedere-fecit, astutias versans,
Intra bene-fundatam domum, apud lapideum limen,
Sella turpi apposita, parvaque mensa:
Apposuit verò *ei* viscerum partes, infuditque vinum
In poculo aureo, & ipsum sermone allocutus est;
„ Illic nunc sede inter viros vinum-bibens:
„ Convitia verò tibi ipse ego & manus abarcebo
„ Omnium procorum; quoniam nequaquam publica est
„ Domus hæc, sed Ulyssis; mihi autem acquisivit ille.
„ Vos verò, proci, continete animum à-convitio,
„ Et manus; ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
Sic dixit: illi autem omnes mordicus labris compressis
Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
Inter hos autem Antinöus locutus est, Eupitheï filius;
„ Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,
„ Telemachi; valde autem nobis minatus loquitur.
„ Non enim Jupiter sivit Saturnius: alioquin ipsum jam
„ Compescuissemus in ædibus, canorus licet sit concionator.
Sic dixit Antinöus: ille verò non curabat verba.
Præcones autem per urbem deorum sacram hecatomben
Ducebant: congregabantur autem comantes Achivi
Luco sub umbroso longe-jaculantis Apollinis.
Hi autem postquam assaverant carnes superiores, & detraxerant,
Partibus divisis, convivabantur celebri convivio.
Ulyssi verò partem apposuerunt, qui ministrabant,
Æqualem, sicut ipsi scilicet sortiebantur: sic enim jussit
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.
Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva
Contumelia abstinere acerba; ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadæ Ulyssis.
Erat verò quidam inter procos vir, nefaria doctus,
(Ctesippus autem nomen erat; in Same verò domum habitabat;)
Qui jam possessionibus fretus patris sui,
Ambiebat Ulyssis diu absentis uxorem:
Qui scilicet tunc inter procos superbos dixit;
„ Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam;
„ Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
„ Æqualem; non enim honestum *est* privare, neque justum,
„ Hospites Telemachi, quicunque has ædes advenerit.
„ Sed age, ei & ego dem hospitale-donum; ut & ipse
„ Vel balneatori det munus, vel alicui alii
„ Famulorum, qui *sunt* in ædibus Ulyssis divini.
Sic locutus, projecit bovis pedem manu robusta,
Jacentem, ex canistro sumptum: evitavit verò Ulysses
Leviter declinato capite; subrisit autem animo
Sardanium omnino tale: ille autem bene-ædificatum percussit (murum.
Ctesippum verò Telemachus increpuit sermone;
„ Ctesippe, certe omnino tibi hoc satius fuit animo;
„ Non percussisti hospitem; evitavit enim telum ipse;
„ Certe enim te medium percussissem hasta acuta,
„ Et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset

„ Hic:

Ἐνθάδε· τῷ μή τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
Φαινέτω· ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
Μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο,
Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
Μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
Ἤπιον, εἰ σφῶϊν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν·
Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε,
Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε
Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόστησ' Ὀδυσεὺς, καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·)
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν·
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι,
Ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα ἵκηται.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
Ὅς που τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται,
Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
Γήμασθ', ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσβεστον γέλον ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν·
Αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὄσσε δ' ἄρα σφέων
Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
Αἵματι δ' ἐῤῥάδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι·
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή,
Ἱεμένων Ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιος δὲ
Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·

Ἀφραίνει

,, Hic: ideo ne quis mihi insolentias in domo
,, Prodat; jam enim intelligo & novi singula,
,, Bonaque & pejora: antea autem adhuc infans eram.
,, Sed continuo hæc quidem & toleramus inspicientes,
,, Ovibus mactatis, vinoque potato,
,, Et pane *consumpto*: difficile enim cohibere unum multos.
,, Sed agite, ne amplius mihi mala facite infensi:
,, Sin jam me ipsum interficere cupitis ære,
,, Etiam hoc vellem, & multo ſ tius esset
,, Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
,, Hospites pulsatos, famulasque mulieres
,, *Vos* violantes indigne in ædibus pulchris.
Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio.
Sero autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaus;
,, O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
,, Contrariis verbis carpens sæviat:
,, Neque amplius hospitem pulsate, neque quenquam alium
,, Famulorum, qui in ædibus *sunt* Ulyssis divini.
,, Telemacho autem verbum ego & matri dicam
,, Mite, si ipsis corde placeat ambobus:
,, Quamdiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
,, Rediturum Ulyssem prudentem suam ad domum,
,, Tamdiu minime ægre-ferendum manereque erat, & detinere
,, Procos in ædibus; (quoniam hoc satius erat,
,, Si rediisset Ulysses, & redux venisset domum:)
,, Nunc verò jam hoc manifestum, quod non amplius reditus
,, Sed age, tuæ hæc matri assidens nuntia, (capax est.
,, Nubat *ei*, quicunque optimus vir, & plurima præbuerit;
,, Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
,, Comedens & bibens: illa verò alius domum adeat.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
,, Non per Jovem, Agelae, & dolores patris mei,
,, Qui alicubi longe ab Ithaca, vel periit, vel vagatur,
,, Nequaquam remoror matris nuptias; sed jubeo
,, Nubere, cuicunque velit, *qui*que insuper multa dona det.
,, Vereor autem invitam à domo pellere
,, Verbo violento; ne istud deus perfecerit.
Sic dixit Telemachus: procis verò Pallas Minerva
Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.
Hi autem jam maxillis ridebant alienis;
Cruentatasque jam carnes comedebant; oculi verò ipsorum
Lachrymis implebantur; luctumque præsagiebat animus.
Inter hos autem & locutus est Theoclymenus deo-par;
,, Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra
,, Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtusque genua.
,, Ululatus autem exarsit, lachrymisque-oppletæ-sunt genæ;
,, Sanguine verò conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia;
,, Simulachris autem plenum *est* vestibulum plenaque & aula,
,, Properantibus in Erebum sub tenebras; Sol verò
,, Ex cœlo periit; malaque incessit caligo.
Sic dixit: illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui:
,, Desipit

Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὔατα καὶ πόδες ἄμφω,
Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·
Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλέαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων·
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελόωντες·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
Οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.
Ἄλλος δ' αὖτέ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
Τοὺς ξείνους ἐν νηῒ πολυκληΐδι βαλόντες
Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
Ὣς ἔφασαν μνηςῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεὶ,
Ὁππότε δὴ μνηςῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἡ δὲ κατάντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἑκάςου μῦθον ἄκουε.
Δεῖπνον μὲν γὰρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο,
Ἡδύ τε καὶ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
Δόρπου δ' οὐκ ἄν πως ἀχαρίςερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
Θησέμεναι· πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Φ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Πηνελόπη τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν αὐτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλου τεῖναι τὸ τόξον μὴ δυνηθέντος.

Φῖ δὲ βιὸν προτίθησιν ἄεθλον Πηνελοπείη.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Τόξον μνηςήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·

Εἵλετο

,, Desipit hospes nuper aliunde *huc* profectus.
,, Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foras
,, In forum ut-eat; quoniam hæc nocti assimilat.
Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
,, Eurymache, nequaquam te jubeo mihi comites præbere:
,, Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo,
,, Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua:
,, Horum-ope exibo foras, quoniam sentio malum vobis
,, Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare
,, Procorum, qui in domo deo-paris Ulyssis
,, Viros contumelia-afficientes injusta machinamini.
Sic locutus, exivit ædibus ad-habitandum commodis:
Ivit autem ad Piræum, qui ipsum lubens suscepit.
Proci verò omnes se invicem intuentes,
Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum;
,, Telemache, nemo te pejorum-hospitum-exceptor alius;
,, Qualem quidem quendam hunc habes mendicum erronem,
,, Panis & vini indigentem; neque omnino operum
,, Scientem, neque fortitudinis; sed incassum pondus terræ.
,, Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum.
,, Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit;
,, Hospites in navim multis-transtris-instructam conjectos
,, Ad Siculos mittamus, unde *quis* dignum-pretium referat.
Sic dixerunt proci: ille verò non curabat verba;
Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper,
Quando demum procis impudentibus manus inferret.
E-regione autem ubi-posuerat perpulchram sellam
Filia Icarii prudens Penelope,
Virorum in ædibus uniuscujusque sermonem audiebat.
Prandium etenim illi ridentes fecerunt,
Suaveque & gratum, quippe valde multa mactarant:
Cœna verò nequaquam injucundior alia fieri posset,
Qualem sane mox erant dea & fortis vir
Facturi: priores enim *proci* indigna machinabantur.

ODYSSEÆ HOMERI XXI. LIBRI

Argumentum.

PEnelope tendenti arcum pollicetur sui conjugium. Ulysses autem Eumæo & Philœtio mandans de januarum custodia, ipse mittit sagittam per annulos, alio tendere arcum non valente.

✠. Arcum proponit certamen Penelope.

CÆterum in mentem posuit dea cæsia-oculis Minerva
Filiæ Icarii prudenti Penelopæ,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In ædibus Ulyssis, certamina, & cædis principium.
Scalam autem altam ascendit suæ domus;

Sumpsitque

Εἵλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Καλὴν, χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί·
Δῶρα, τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας,
Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν,
Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς,
Παιδνὸς ἐών· πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο,
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο·
Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
Φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιΐστορα ἔργων,
Ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν,
Τὴν δή οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
Τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζῃ
Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Ἡιρεῖτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσατο, τόν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
Ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
Αὐτίκ' ἄρ' ἥγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
Ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,
Ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
Πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
Ἕστασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
Αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
Ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ᾕρεε τόξον ἄνακτος.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,

Sumpsitque clavem bene-flexam manu crassa
Pulchram, æream; manubrium autem eboris inerat.
Perrexit verò ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
Intimum; illic nempe ei thesauri jacebant regis,
Æsque, aurumque, valdeque elaboratum ferrum.
Ibi autem arcus jacebat reflexus, & pharetra
Sagittifera; multæque inerant luctuosæ sagittæ:
Dona, quæ ei hospes Lacedæmone dedit obvius-factus,
Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
Hi nempe in Messena occurrerunt sibi-invicem,
Domò in Orsilochi prudentis: sane Ulysses
Ivit propter debitum, quod ei totus populus debebat:
Oves enim ex Ithaca Messenii viri sustulerant
Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, & pastores.
Horum gratia in-legationem multam viam venit Ulysses,
Adolescens cum-esset; emisit enim pater, aliique senes.
Iphitus ex-altera-parte equas quærens, quæ ei perditæ erant,
Duodecim fœminæ, sub *iis*que mulæ patientes-operum:
Quæ sane ei & postea cædes & fatum factæ sunt:
Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum
Virum Herculem, magnorum scientem operum;
Qui ipsum, hospes cum-esset, interfecit sua in domo:
Iniquus, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
Quam jam ei apposuerat; postea autem occidit & ipsum:
Equas verò ipse habuit solidas-ungulis in ædibus.
Has quærens Ulyssi-obvius-factus est; dedit autem arcum,
Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
Reliquit moriens in ædibus excelsis.
Illi verò Ulysses ensem acutum, & validam hastam dedit,
Principium hospitii necessarii; neque mensa
Cogniti sunt inter se: prius enim Jovis filius interfecit
Iphitum Eurytidem, similem immortalibus;
Qui ei arcum dedit: hunc autem nunquam nobilis Ulysses,
Proficiscens ad bellum nigris in navibus,
Capiebat; sed ibi monimentum hospitis dilecti
Jacebat in ædibus; gestabat verò *is* ipsum sua in terra.
Quando autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mu-
Limenque quernum ascendit, quod quondam faber (lierum,
Polivit scite, & ad perpendiculum exegit;
In *eo* verò postes aptavit, foresque apposuit splendidas:
Statim deinde illa lorum cito resolvit annuli,
Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,
Ex-adverso collimans: hæ autem resonuerunt, velut taurus
Pascens prato; tantum sonuerunt pulchræ fores
Pulsæ clavi, apertæque sunt ei cito.
Ipsa verò altum tabulatum ascendit, ubi scilicet arcæ
Stabant; in iis verò odoriferæ vestes jacebant.
Illinc manu-porrecta, à clavo cepit arcum
Cum ipsa theca, quæ ei circundata-erat splendida.
Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,
Flebat admodum stridule; eduxitque arcum regis.
Hæc autem postquam satiata est lachrymoso luctu,

Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
Τόξον ἔχουσ' ἐν χερσὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔνθα σίδηρος
Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκὸς, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη·
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,
Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην
Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον.
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι, ἔνπερ ὀνείρῳ.
Ὣς φάτο· καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβὸν,
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον.
Δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν·
Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἆ δειλὼ, τί νύ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ᾗ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ ὀΐω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα,
(Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ,) πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Ἤτοι ὀϊστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
Μήτηρ μέν τοι φησὶ φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης·

Ἠλ

Perrexit utique ire in-domum ad procos eximios,
Arcum tenens in manu reflexum, & pharetram
Sagittiferam; multæ verò inerant luctuosæ sagittæ.
Simul autem cum ea ancillæ portabant cistam; ubi ferrum
Jacebat multum & æs, certamina regis.
Quando autem demum ad procos pervenit nobilissima mulierum,
Stetit utique ad postes domus affabre structæ,
Genis obtendens nitida redimicula.
Ancilla verò ei honesta utrinque astitit:
Statim autem *ea* inter procos locuta est, & dixit sermonem;
„ Audite me, proci eximii, qui in hanc domum
„ Ingruistis ad comedendum & bibendum assidue semper,
„ Viro absente multo tempore; neque ullum alium
„ Tumultus facere prætextum potuistis;
„ Nisi me cupientes ducere, facereque uxorem.
„ Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen;
„ Deponam enim magnum arcum Ulyssis divini:
„ Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
„ Et sagittam-miserit per secures duodecim omnes,
„ Hunc una secuta fuero, relicta hac domo
„ Juventutis-meæ, perpulchra, plena victu;
„ Cujus aliquando recordaturam *me* puto, vel in somnio.
Sic dixit; & Eumæum jussit nobilem subulcum
Arcum procis deponere, canumque ferrum.
Lachrymans verò Eumæus accepit, & deposuit:
Flebat autem bubulcus ex-altera-parte, postquam vidit arcû regis.
Antinous verò increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Stulti rustici, quæ-in-diem-sunt cogitantes;
„ Ah miseri, cur lachrymas funditis? & mulieri
„ Animum in pectoribus commovetis? cui utique & alias
„ Jacet in doloribus animus, postquam charum perdidit mari-
„ Sed tacite epulamini sedentes, vel foras (tum.
„ Flete egressi, arcu hic relicto,
„ Procis certamine difficili; non enim puto
„ Facile hunc arcum bene-politum tensum-iri.
„ Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,
„ Qualis Ulysses erat; ego verò eum ipse vidi,
„ (Etenim memor sum;) puer autem adhuc infans eram.
Sic dixit: ipsi verò animus in pectoribus sperabat
Nervum *se* tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Sane sagittam quidem primus gustaturus erat
Ex manibus Ulyssis eximii; quem olim contumelia-afficiebat
Sedens in domo, incitabatque omnes socios.
Inter hos verò & locuta est sacra vis Telemachi;
„ Papæ! certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius;
„ Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,
„ Alium una secuturam *se*, relicta hac domo;
„ At ego rideo, & delector vecordi animo.
„ Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,
„ Qualis nunc non est mulier in Achaica terra,
„ Neque Pyli sacræ, neque Argi, neque Mycenæ,
„ Neque ipsius Ithacæ, neque Epiri nigræ;

Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴςε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
Ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυςύος, ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊςεύσω τε σιδήρου,
Οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
Λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιϊν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας ςῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ ςάθμην ἴθυνεν·
Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἕλε πάντας, ἰδόντας,
Ὡς εὐκόσμως ςῆσε· πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊςεύσειν τε σιδήρου.
Καί νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμεῖο βίῃ προφερέςεροί ἐςε,
Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέςῃς σανίδεσσιν·
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέςη.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Ὄρνυσθ' ἑξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίςατο, Οἴνοπος υἱὸς,
Ὅς σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
Ἷζε μυχοίτατος αἰεί· ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴῳ
Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηςήρεσσιν·
Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων,
Ἀτρίπτους, ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηςῆρσιν ἔειπεν·
Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριςῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐςι
Τεθνάμεν, ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν, οὗ θ' ἕνεκ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὁμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἠδὲ μενοινᾷ
Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παράκοιτιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Ἄλλην δή τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων ἐϋπέπλων
Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα

Γήμαιθ',

„ Et ſane ipſi hoc ſcitis; quid me oportet matrem laudare?
„ Sed agite; ne prætextibus rem protrahite, neque amplius ar-
„ Diu averſamini tenſionem, ut videamus. (cus
„ Quin & ipſe ego arcum experiar:
„ Quod ſi tetendero, ſagittamque miſero per ferrum,
„ Non mihi dolenti has ædes veneranda mater
„ Liquerit, una-cum alio profecta; cum ego pone relinquar,
„ Valens jam patris certamina pulchra reportare.
Dixit, & ab humeris lænam depoſuit purpuream,
In-pedes erectus, enſemque acutum depoſuit ab humeris.
Primum quidem ſecures ſtatuit, vallo perfoſſo
Omnibus uno longo, & ad amuſſim direxit;
Circumque terram ingeſſit: ſtupor verò cepit omnes, videntes,
Quam accurate ſtatuit; antea autem nunquam viderat.
Stetit verò deinde ad limen profectus, & arcum tentabat:
Ter quidem ipſum pepulit, trahere cupiens,
Ter autem deſtitit ab-impetu, ſperans hoc animo,
Nervum *ſe* tenſurum, ſagittamque miſſurum per ferrum.
Et jam demum tetendiſſet vi quartum attrahens,
Sed Ulyſſes nutu-prohibebat, & coercuit cupientem licet.
Inter hos autem rurſus locuta eſt ſacra vis Telemachi;
„ Papæ! vel & poſtea maluſque ero & impotens,
„ Vel junior ſum, & nondum manibus confiſus ſum
„ Virum propulſare; quando aliquis prior laceſſiverit.
„ Sed agite, qui ſcilicet me viribus præſtantiores-eſtis,
„ Arcum tentate, & perficiamus certamen.
Sic locutus, arcum quidem à ſe depoſuit humi,
Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis;
Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo.
Iterum verò deinde reſedit in ſede, unde ſurrexerat.
Inter hos autem Antinous locutus eſt, Eupithei filius;
„ Surgite ordine à-dextris omnes ſocii,
„ Exorſi à loco, unde ſcilicet vinum fundit *aliquis*.
Sic dixit Antinous: illis verò placebat ſermo.
Leiodes autem primus ſurrexit, Oenopis filius,
Qui ipſis vates erat; juxta craterem verò pulchrum
Sedebat intimus ſemper; improbitates autem ei ſoli
Inviſæ erant; omnibus autem ſuccenſebat procis:
Qui tunc primus arcum cepit & telum velox:
Stetit autem deinde ad limen profectus, & arcum tentabat;
Neque ipſum tetendit: prius enim fatigatus eſt manibus attra-
Haud-tritis, mollibus: inter procos verò dixit; (hens,
„ O amici, non quidem ego tendo; capiat verò & alius:
„ Multos enim hic arcus optimates privabit
„ Mente & anima; quoniam multo melius eſt
„ Mori, quam vivos excidere *ea re*, cujus gratia ſemper
„ Hic verſamur, expectantes dies omnes.
„ Nunc quidem aliquis & ſperat in mente, & cupit
„ Ducere Penelopen, Ulyſſis uxorem:
„ At poſtquam arcum tentaverit, & viderit,
„ Aliam demum aliquam poſtea Achivarum pulchris-peplis-indu-
„ Ambiat ſponſaliis petens; hæc autem deinde (tarum

Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν,
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων,
Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι·
Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ ὀϊστῶν·
Ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
Ὣς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
Ἄγρει δὴ πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ.
Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν, ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ·
Πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τὼ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω
Βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν, ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
Φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι·
Βουκόλε, καὶ σὺ, συφορβὲ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει·
Ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
Ὧδε μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκῃ;
Ἦ κεν μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;
Εἴπαθ', ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Γνοίης χ', οἵη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
Ἐξαῦτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω
Οἴοισι δμώων· τῶν δ' ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Σφῶϊν δ', ὡς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω·
Αἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,

„ Nubat *ei*, qui plurima dederit, & fatalis venerit.
Sic utique dixit; & à se arcum deposuit,
Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis;
Ibidemque velox telum pulchre acclinavit annulo:
Iterum verò deinde resedit in sede, unde surrexerat.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Leiodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,
„ Graveque molestumque? indignor etenim audiens,
„ Si demum hic arcus optimates privabit
„ Mente & anima; quoniam non potes tu tendere:
„ Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
„ Qui tractator arcusque esses, & sagittarum:
„ Sed alii tendent cito proci inclyti.
Sic dixit; & jussit Melanthium, custodem caprarum;
„ Age jam ignem accende in ædibus, Melanthi,
„ Juxta autem pone sellamque magnam, & pellem super ipsam;
„ Effer autem sevi magnum orbem, *de eo* quod intus est,
„ Ut juvenes calefacientes, inungentes unguine,
„ Arcum tentemus, & perficiamus certamen.
Sic dixit: statim autem accendit Melanthius indefessum ignem;
Juxtaque ferens sellam posuit, & pellem super ipsam,
Extulitque sevi magnum orbem, *de eo* quod intus erat;
Quo sane juvenes calefacientes tentabant; neque poterant
Tendere; multum autem robore deficientes erant.
Antinous verò adhuc abstinebat; & Eurymachus deo-par,
Principes procorum; virtute autem erant longe optimi.
Cæterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti simul ambo
Bubulcus & subulcus Ulyssis divini:
Exivit autem ipse post illos domo nobilis Ulysses.
Sed quando jam extra fores erant & aulam,
Locutus ipsos verbis affabatur blandis;
„ Bubulce, & tu, subulce, verbum-ne aliquod dicam?
„ An ipse celem? dicere autem me animus jubet.
„ Quales essetis in Ulyssi auxiliando, sicunde veniret
„ Huc valde derepente, & aliquis deus ipsum afferret?
„ Num procis auxiliaremini, an Ulyssi?
„ Dicite, quomodo vos cor animusque jubet.
Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir;
„ Jupiter pater, utinam enim hoc perficeres votum;
„ Ut veniret quidem ille vir, adduceretque ipsum deus:
„ Cognosceres, qualis mea potentia, & manus sequerentur.
Sic autem pariter Eumæus supplicabat omnibus diis,
Ut-rediret Ulysses prudens suam ad domum.
At postquam horum ingenium verum cognovit,
Iterum ipsos verbis respondens allocutus est;
„ Intus quidem demum hic ipse ego, mala multa perpessus,
„ Veni vigesimo anno in patriam terram.
„ Cognosco autem, quod vobis cupientibus venio
„ Solis servorum: cæterorum verò haud quenquam audivi
„ Optantem me iterum reducem domum venire.
„ Vobis autem, sicut erit scilicet, veritatem dicam;
„ Si mihi deus domuerit procos eximios,

Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
(Ὄφρα με εὖ γνῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,)
Οὐλὴν, τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα, σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·
Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὔμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
Ἀλλὰ σὺ, δῖ' Εὔμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ
Κληΐσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Σοὶ δὲ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
Κληΐσαι κληῗδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη·
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὧς
Ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
Οὔτι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
(Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιΐδες, ἡμὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·)
Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
Τόξον· ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
Ἁγνή· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἕκηλοι
Κάτθετ'· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴκ' εἰῶμεν ἅπαντας
Ἑστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
Ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,

„ Deducam ambobus uxores, & possessiones præbebo,
„ Domosque prope me ædificatas; & mihi postea
„ Telemachi sociique fratresque eritis.
„ Quin age, jam & signum manifestum aliud quoddam osten-
„ (Ut me bene cognoscatis, fidatisque in animo,) (dam,
„ Cicatricem, quam quondam mihi sus inflixit albo dente,
„ Ad-Parnassum profecto, cum filiis Autolyci.
Sic locutus, pannos magna diduxit à cicatrice.
Illi autem postquam inspexerant, beneque cognoverant singula,
Flebant deinde, circa Ulyssem prudentem manibus conjectis,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros.
Sic autem pariter Ulysses capita & manus osculatus est.
Et jam lugentibus occidisset lumen Solis,
Nisi Ulysses ipse cohibuisset, locutusque fuisset;
„ Cessate à fletu luctuque; ne quis videat
„ Egressus domo; at dicat & intus.
„ Sed alius-post-alium intrate, neque simul omnes:
„ Primus ego, post autem vos; at hoc signum fiat:
„ Alii etenim omnes, quotquot proci eximii,
„ Non sinent mihi dare arcum & pharetram;
„ Sed tu, nobilis Eumæe, ferens per ædes arcum,
„ Manibus mihi impone, dicitoque mulieribus,
„ Ut-claudant domus fores firmiter aptatas.
„ Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
„ Virorum nostris in septis, nequaquam foras
„ Prodeat, sed ibidem quiete sit apud opus.
„ Tibi verò, Philœtie nobilis, fores mando aulæ
„ Ut-claudas clavi, citoque vinculum indas.
Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas;
Sedit deinde in sella profectus, unde scilicet surrexerat:
Ingressi sunt autem deinde famuli divini Ulyssis.
Eurymachus verò jam arcum in manibus versabat,
Calefaciens huc & illuc splendore ignis: sed ipsum neque sic
Tendere potuit; valde autem gemebat glorioso corde:
Ingemiscens verò fatus est, verbumque dixit, & prolocutus est;
„ Papæ, certe mihi dolor deque *me* ipso & de omnibus:
„ Nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licet:
„ (Sunt & aliæ multæ Achivæ, tum in ipsa
„ Circumflua Ithaca, tum in aliis urbibus:)
„ Sed si demum tantopere viribus deficientes sumus
„ Præ deo-pari Ulysse, ut non possimus tendere
„ Arcum; probrosum sane & posteris auditu.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius;
„ Eurymache, non ita erit; intelligis verò & ipse.
„ Nunc etenim in populo festum dei
„ Sanctum; quis autem arcus tenderet? Sed quieti
„ Deponite: at secures etiamsi sinamus omnes
„ Stare, *bene-erit*; haud etenim quenquam sublaturum puto,
„ Ingressum domum Laertiadæ Ulyssis.
„ Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,
„ Ut libatione-facta deponamus curvos arcus.
„ Mane verò jubete Melanthium, custodem caprarum,

Αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχαι αἰπολίοισιν,
Ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
Λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε·
Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
Ἲς, οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ', ἀκομιστίη τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες, μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
Οὐκ ἀγαπᾷς, ὃθ' ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅστε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
Ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε
Ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ, φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς,
Ἤϊεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ·
Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
Οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.
Ὣς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἴκε τὸ τόξον
Ἐντανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ· ἄφαρ δέ σε νηῒ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεαι· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἔλπεαι, αἴχ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ, χερσίν τε βίηφί τε ἧφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι, καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε·

Μηδέ

„ Capras adducere, quæ in omnibus longe præstantissimæ gregi-
„ Ut femoribus impositis *in-honorem* Apollinis inclyti-arcu, (bus;
„ Arcum tentemus, & perficiamus certamen.
Sic dixit Antinous: illis autem placebat sermo.
Ipsis verò præcones quidem aquam in manus fuderunt;
Juvenes autem crateras coronarunt potu;
Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis.
Illi autem postquam libarant, biberantque, quantum volebat ani-
Inter eos utique dolos-meditans locutus est solers Ulysses; (mus,
„ Audite me, proci inclytæ reginæ,
„ Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
„ Eurymachum autem maxime & Antinoum deo-parem
„ Oro, quoniam & hunc sermonem apposite dixit:
„ Nunc quidem dimittite arcum; & committite *rem* diis;
„ Mane verò deus dabit robur cui voluerit.
„ Sed agite, mihi date arcum bene-politum, ut inter vos
„ Manus & robur experiar; an mihi adhuc sit
„ Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;
„ An jam mihi perdiderit vagatioque, & curationis-inopia.
Sic dixit: illi verò omnes supra-modum indignati sunt,
Veriti, ne arcum bene-politum tenderet.
Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Ah miser hospitum, inest tibi mens ne exigua quidem:
„ Nonne contentus es, quod quietus una cum superbis nobis
„ Epularis? neque omnino convivio privaris, & audis
„ Sermones nostros & colloquium? neque quisquam alius
„ Nostros sermones hospes & pauper audit.
„ Vinum te labefacit dulce, quod utique & alios
„ Lædit, quicunque ipsum avide ceperit, neque modice biberit.
„ Vinum etiam Centaurum inclytum Eurytiona
„ Labefecit in domo magnanimi Pirithoï,
„ Ad Lapithas profectum: is nempe postquam mentem labefe-
„ Insaniens mala patravit in domo Pirithoï; (cerat vino,
„ Heroas verò dolor cepit; ex vestibulo autem foras
„ Pertraxerunt impetu-facto; aures sævo ære,
„ Naresque ubi-amputarant: ille autem mente sua labefactus,
„ Ibat suum damnum portans dementi animo;
„ Ex quo Centauris & viris contentio facta est;
„ Sibique ipsi primo malum invenit *is*, vino gravatus.
„ Sic & tibi magnum damnum denuntio, si arcum
„ Tetenderis: non enim cujusquam favorem invenies.
„ Nostro in populo; statim autem te navi nigra
„ Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium,
„ Mittemus; inde autem nequaquam salvus-evades: sed quietus
„ Bibeque, neque contende cum viris junioribus.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Antinoe, non quidem honestum mulctare, neque justum
„ Hospites Telemachi, quicunque has ædes advenerit.
„ Putasne, si hospes Ulyssis magnum arcum
„ Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,
„ Domum *eum* me ducturum, & suam facturum uxorem?
„ Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat:

Μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀΐομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
Ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
Μνῶνται· ὅτ' οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν·
Ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Ὣς ἐρέουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εὐρύμαχ', οὔπως ἐστὶν ἐϋκλείας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
Οὗτος δὲ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας, ἠδ' εὐπηγὴς,
Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός.
Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν·
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Εἴ κε μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
Κρείσσων, ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι·
Οὔθ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Οὔθ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο.
Τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἴ κ' ἐθέλοιμι
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός·
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων
Ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ,
Δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·)

„ Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
„ Hic convivetur; quoniam nequaquam quidem decet.
Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocu-
„ Filia Icarii, prudens Penelope, (tus est;
„ Neutiquam te hunc ducturum putamus; neque decet;
„ Sed verentes rumorem virorum, & mulierum,
„ Ne quando aliquis dicat deterior alius Achivorum;
„ Certe multo pejores viri, eximii viri uxorem
„ Ambiunt; quippe neque omnino arcum bene-politum tendunt;
„ Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,
„ Facile tetendit arcum, misitque per ferrum.
„ Sic dicent: nobis verò probra hæc fierent.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Eurymache, nullo-modo licet bonæ-famæ-compotes in populo
„ Esse; qui scilicet domum dedecorantes edunt
„ Viri optimi: cur verò probra hæc facitis?
„ Hic autem hospes, valde quidem magnus & bene-compactus,
„ Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius.
„ Sed age, ei date arcum bene-politum, ut videamus:
„ Sic enim edico, hoc verò & perfectum erit;
„ Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo;
„ Induam ipsum lænaque tunicaque, vestimentis pulchris;
„ Daboque acutum jaculum, canum propulsatorem & virorum,
„ Et ensem ancipitem; dabo porrò sub pedibus calceamenta:
„ Mittam verò, quo ipsum cor animusque jubet.
Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me
„ Potentior, cui velim dareque, & negare;
„ Neque quotquot in aspera Ithaca dominantur,
„ Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.
„ Horum nullus mihi invito vim-afferet, si velim
„ Et omnino hospiti dare hunc arcum auferendum.
„ Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,
„ Telamque columque; & ancillas jube
„ Opus obire: arcus autem viris curæ-erit
„ Omnibus, maxime verò mihi; hujus enim imperium est in
Illa quidem attonita, retro in domum ivit; (domo.
Filii enim sermonem prudentem posuit in animo.
In cœnaculum autem quum-ascenderat cum famulis mulieribus,
Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum
Dulcem palpebris immisit cæsia-oculis Minerva.
Cæterum arcum sumptum ferebat curvum nobilis subulcus:
Proci autem proinde omnes increpabant in ædibus:
Sic verò aliquis dicebat juvenum superborum;
„ Quonam demum curvum arcum fers, immanis subulce,
„ Amens? cito tandem te apud sues canes veloces comedent
„ Seorsum ab hominibus, quos [*canes*] nutrivisti; si Apollo
„ Nobis propitius-sit, & immortales dii alii.
Sic dixerunt: at ille posuit ferens ipso in loco,
Veritus, quoniam multi increpabant in ædibus.
Telemachus autem ex-altera-parte minatus clamabat;
„ Heus, ulterius fer arcum; (cito non bene omnibus obedies:)

Μή σε, καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν, ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
Αἲ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
Μνηστήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
Κληΐσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλήϊσσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἆλτο θύραζε,
Κλήϊσσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤϊεν αὐτός.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,
Πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τις θητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων,
Ἤ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται,
Ἢ ὅγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὡς ἐνὶ χερσὶ
Νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Αἲ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἴδε πάντη,
Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδὴν,
Ἅψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἰὸς,
Ὣς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς·
Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε, σήματα φαίνων·
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστὸν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
Κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
Τόν ῥ' ἐπὶ πήχει ἑλὼν, ἕλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἧκε δ' ὀϊστὸν
Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων

Πρώτης

„ Ne te, & junior licet sim, in agrum pellam
„ Percutiens saxis; viribus autem præstantior sum.
„ Utinam enim omnibus tantum, quotquot in ædibus sunt,
„ Procis manibus viribusque præstantior essem:
„ Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire
„ Nostra ex domo; quoniam mala machinantur.
Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt
Proci; & jam remiserunt à gravi ira
Erga Telemachum: arcum verò ferens per domum subulcus
Manibus Ulyssi prudenti imposuit adstans.
Evocatam autem allocutus est nutricem Eurycleam;
„ Telemachus jubet te, prudens Euryclea,
„ Claudere domus fores firmiter aptatas.
„ Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
„ Virorum nostris in septis, nequaquam foras
„ Prodeat, sed ibidem quiete sit apud opus.
Sic utique dixit: illi autem pennarum-expers fuit verbum.
Clausit verò fores ædium habitantibus commodarum.
Tacite porro ex domo Philœtius prosiliit foras,
Clausitque deinde fores bene-munitæ aulæ.
Jacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatæ
Byblinus, quo scilicet illigavit januas; ingressus est verò ipse.
Sedebat deinde in sella profectus, unde scilicet surrexerat,
Inspiciens Ulyssem: ille autem jam arcum tractabat,
Omni-ex-parte versans, tentans huc & illuc;
Ne cornua vermes edissent, absente domino.
Sic verò aliquis dicebat, intuitus in propinquum alium;
„ Sane hic aliquis peritus & sagax est arcuum;
„ Aut sane alicubi tales & ipsi domi jacent,
„ Aut ille molitur facere; ita in manibus
„ Versat huc & illuc malorum expertus erro.
Alius autem rursus dicebat juvenum superborum;
„ Utinam enim jam tantopere utilitatis particeps-fiat,
„ Ut iste unquam hunc poterit tendere.
Sic utique dixerunt proci: at solers Ulysses,
Statim postquam magnum arcum ponderavit, & vidit undique,
Sicut quando vir citharæ peritus & cantus
Facile extendit novo in clavo chordam,
Ubi nexuerit utrinque bene-tortum intestinum ovis;
Sic utique sine nisu tetendit magnum arcum Ulysses:
Dextera autem deinde manu prehensum tentavit nervum;
Hic verò subtus clare sonuit, hirundini similis voce.
Procis autem inde dolor factus est magnus; omnibusque color
Mutatus est: Jupiter verò valde intonuit, signa ostendens:
Gravisus autem est deinde multa-passus nobilis Ulysses,
Quod scilicet sibi ostentum misisset Saturni filius versuti.
Sumpsit verò velocem sagittam, quæ ei adjacebat mensæ
Nuda; cæteræ autem cavam intra pharetram
Jacebant, quas cito erant Achivi experturi:
Hanc utique ad arcus-medium ubi-applicuerat, trahebat nervum
Indidem ex sella sedens; misit autem sagittam (crenasque,
Ex-adverso collimans: securium verò non aberravit omnium

A primo

Πρώτης στειλειῆς, διὰ δ᾽ ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
Τηλέμαχ᾽, οὔ σ᾽ ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
Ἥμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
Νῦν δ᾽ ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ᾽ ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ, καὶ ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ᾽ ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ᾽ ἄρ᾽ αὐτοῦ
Πὰρ θρόνῳ ἑστήκει, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Χ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ΤΑ περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων κολάζει, ἅμα Μελανθίῳ.

Χῖ, Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλέϊ χαλκῷ.

ΑΥτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἆλτο δ᾽ ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην· ταχέας δ᾽ ἐκχεύατ᾽ ὀϊστοὺς
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι, αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ἦ, καὶ ἐπ᾽ Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρύσεον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Ὄφρα πίοι οἴνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο· τίς κ᾽ οἴοιτο μετ᾽ ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
Οἷ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν, καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ᾽ Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῷ·
Ἀντικρὺ δ᾽ ἁπαλοῖο δι᾽ αὐχένος ἤλυθ᾽ ἀκωκή.
Ἐκλίνθη δ᾽ ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
Βλημένου· αὐτίκα δ᾽ αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ᾽ ἀπὸ οἷο τράπεζαν
Ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ᾽ εἴδατα χεῦεν ἔραζε.
Σῖτός τε, κρέα τ᾽ ὀπτὰ, φορύνετο· τοὶ δ᾽ ὁμάδησαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε παπταίνοντες ἐΰδμήτους ποτὶ τοίχους·
Οὐδέ πη ἀσπὶς ἔην, οὐδ᾽ ἄλκιμον ἔγχος, ἑλέσθαι.
Νείκειον δ᾽ Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκ ἔτ᾽ ἀέθλων
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.

Καὶ

A primo foramine; transivit autem penitus foras
Sagitta ære-gravis: ipse verò Telemachum allocutus est;
„ Telemache, non te hospes in sedibus dedecorat
„ Sedens; neque omnino à scopo aberravi, neque arcum
„ Diu laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:
„ Non uti me proci ignominia-afficientes vituperant.
„ Nunc autem hora & cœnam Achivis parandi
„ In luce; at postea & aliter delectandi-se
„ Cantu & cithara; hæc etenim *sunt* ornamenta convivii.
Dixit, & superciliis innuit: circumposuit autem sibi ensem acu-
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini; (tum
Circumque manum charam jecit hastæ: prope vero ipsum
Juxta sellam stetit, armatus splendido ære.

ODYSSEAE HOMERI XXII. LIBRI

Argumentum.

PRocorum cædem cum peregisset Ulysses præsente Minerva, exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum Melanthio.

X. Ulysses procos vicit sævo ferro.

CÆterùm nudatus est pannis solers Ulysses;
Insiliitque in magnum limen, habens arcum, & pharetram
Sagittis plenam; celeres autem effudit sagittas
Ibidem ante pedes: inter procos verò dixit;
„ Hoc quidem demum certamen difficile perfectum est; (vir,
„ Nunc denuo scopum alium, quem nondum quisquam percussit
„ Videbo, an consequar; præbeatque mihi gloriam Apollo.
Dixit; & in Antinoum dirigebat amaram sagittam.
Sane ille pulchrum poculum sublatum-ibat
Aureum, utrinque-ansatum; & jam manibus tractabat,
Ut biberet de-vino: cædes verò ei non in animo
Curæ-erat: quis putaret inter viros convivas
Solum inter plures, etiamsi valde fortis esset,
Ei structurum mortem malam, & fatum nigrum?
Hunc utique Ulysses ad guttur nactus percussit sagitta;
E-regione verò teneram per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem *is* aliorsum, poculumque ei excidit manu
Percusso: statim verò fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani; cito autem à se mensam
Pepulit pede percussam; effudit verò cibos humi.
Panisque, carnesque assatæ fœdabantur: ipsi autem tumultuati
Proci in domo, ut viderunt virum lapsum. (sunt
Ex sedibus verò surrexerunt, turbati per domum,
Undique circumspectantes bene-structos ad parietes:
Nullibi verò scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum.
Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis;
„ Hospes, male in viros sagittas-mittis: non amplius certamini-
„ Aliis intereris; nunc tibi certum *adest* grave exitium. (bus
„ Etenim

Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ' ἄριστος
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
Ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν,
Ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Δήμου ἀπὸ Τρώων· ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
Δμωῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
Αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα,
Οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι.
Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοὶ,
Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
Οὔτι γάμου τόσσον κεχρημένος, οὔτε χατίζων,
Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
Ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλεύῃ
Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται· σὺ δὲ φείδεο λαῶν
Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
Ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
Ὅσσα τε νῦν ὔμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
Οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
Ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον, ἠδὲ φαρέτρην,
Οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης·
Φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι· εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν, ἠδὲ θυράων,
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ

Σμερ-

„ Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longe optimus
„ Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.
Eos autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses; (turum,
„ O canes, non me amplius existimabatis reducem domum ven-
„ Populo à Trojanorum; quod mihi consumebatis domum,
„ Cum famulis verò mulieribus concumbebatis violenter,
„ Ipsiusque *mei* viventis ambiebatis uxorem,
„ Neque deos veriti, qui cœlum latum habitant,
„ Neque ullam hominum indignationem in-posterum supposuistis.
„ Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.
Sic dixit: illos verò omnes pallidus timor cepit:
Circumspectavit autem unusquisque, qua effugeret grave exi-
Eurymachus verò ipsum solus respondens allocutus est; (tium.
„ Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti,
„ Hæc quidem juste dixisti, quot faciebant Achivi,
„ Multa quidem in ædibus injusta, multa autem in agro.
„ Sed hic quidem jam jacet, qui causa erat omnium,
„ Antinous: hic enim instituit hæc opera,
„ Nequaquam nuptiarum tantopere indigens, neque cupiens,
„ Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius;
„ Ut Ithacæ in populo bene-cultæ regnaret
„ Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus. (ce populis
„ Nunc autem ille quidem fato *suo* interfectus est: tu verò par-
„ Tuis: at non postea, ubi-placaverimus *te* per populum,
„ Quæcunque tibi epota & comesta sunt in ædibus,
„ Pretium separatim ducentes viginti-boum unusquisque,
„ Æsque aurumque pendemus; donec tuum cor
„ Exhilaratum-sit: prius autem nequaquam indignum te irasci.
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,
„ Quæcunque scilicet nunc vobis sunt, & sicunde alia addere-
„ Neque sic adhuc manus meas abstinerem à cæde, (tis,
„ Antequam omnem proci injuriam luissent.
„ Nunc vobis optio-adest, contra vel pugnare,
„ Vel fugere, qui mortem & fatum evitaverit:
„ Sed haud ullum effugiturum puto grave exitium.
Sic dixit: eorum verò ibidem soluta sunt genua & charum cor.
Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundo rursus;
„ O amici, non enim abstinebit vir hic manus indomitas,
„ Sed postquam cepit arcum bene-politum, & pharetram,
„ Limine à polito sagittabit, donec omnes
„ Nos interfecerit: quin recordemur pugnæ:
„ Ensesque stringite, & obtendite mensas
„ Sagittis letiferis: in ipsum verò omnes ingruamus
„ Conferti; si eum à limine depellamus, & foribus,
„ Eamusque per urbem, clamorque citissime fiat;
„ Eo cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.
Sic utique locutus, strinxit ensem acutum,
Æreum, ancipitem; insiliitque in ipsum

Terri-

Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἰὸν ἀποπροϊεὶς βάλλε στῆθος παρὰ μαζὸν,
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιῤῥηδὴς δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντίος ἀΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξὺ,
Εἴπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε, μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
Βῆ δὲ θέων· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέην εὔχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οἶσε θέων, εἵως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀϊστοὶ,
Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο·
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ,
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσατο χαλκόν·
Ὣς δ' αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
Ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοὶ,
Τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἔκλιν' ἑστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,

Καὶ

Terribiliter vociferans: eodem-tempore autem nobilis Ulysses
Sagitta emissa percussit pectus ad mammam,
Infixitque ei hepati velox telum: ex manu verò
Ensem demisit *is* humi; vertiginosus autem circa mensam
Decidit contortus; effudit verò cibos humi,
Et poculum rotundum: ipse autem terram verberabat fronte,
Animo dolens; pedibusque thronum ambobus
Calcitrans concussit: ob oculos verò fusa est caligo.
Amphinomus autem in Ulyssem irruit gloriosum
Ex-adverso impetu-facto; strinxitque ensem acutum,
Siquo-modo *is* sibi cederet foribus: sed sane ipsum prævertit
Telemachus à tergo percutiens ærata hasta,
Humeros inter; perque pectora adegit:
Fragorem verò edidit *is* lapsus, terramque feriit tota fronte.
Telemachus autem abripuit-se, relicta longa hasta
Illic in Amphinomo, pertimescebat enim, ne quis Achivorum
Hastam retrahentem longam, vel feriret,
Ense insurgens, vel prono percutiens.
Ivit autem currens, valdeque cito dilectum ad patrem pervenit:
Prope verò stans verbis alatis allocutus est;
„ O pater, jam tibi scutum afferam & duas hastas,
„ Et galeam bene-æratam, temporibus aptam,
„ Ipseque me induam profectus: dabo porro subulco
„ Et bubulco alia: armari enim melius.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Affer currens, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittæ,
„ Ne me amoveant foribus, solus cum-sim.
Sic dixit: Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Perrexit verò ire ad-thalamum, ubi ei inclyta arma jacebant:
Inde quatuor quidem scuta desumpsit, hastasque octo,
Et quatuor galeas æratas setis-equinis-densas:
Ivitque ferens; valde autem cito charum ad patrem pervenit.
Ipse verò primum circum corpus sibi-induit æs:
Sic autem pariter famuli sibi-induerunt arma pulchra;
Steteruntque circum Ulyssem prudentem, versutum.
At ille, quamdiu quidem ipsi ad-propugnandum aderant sagittæ,
Tamdiu procorum unum utique semper sua in domo
Percutiebat collimans: illi verò conferti cadebant.
At postquam defecerunt sagittæ jaculantem regem,
Arcum quidem ad postem bene-fundatæ domus
Inclinavit ut-staret, ad parietes collucentes:
Ipse verò circum humeros scutum posuit quadruplex;
Capitique forti galeam fabrefactam imposuit
Setis-equinis-comantem; terribiliter autem crista desuper nuta-
Sumpsit porrò validas hastas duas munitas ære. (bat:
Posticum verò quoddam erat bene-structo in pariete;
Extremum autem ad limen bene-fundatæ domus
Erat via in angiportum, tabulæ verò *illam* continebant bene-
Hanc autem Ulysses custodire jussit nobilem subulcum, (aptatæ:
Stantem prope ipsam: unus verò solus erat aditus.
Illis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans;
„ O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,

„ Et

Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο;
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
Οὔπως ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγετ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Ἐκ θαλάμου· ἔνδον γὰρ, (ὀΐομαι,) οὐδέ πη ἄλλῃ
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
Ὣς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἠὲ Μελανθεύς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος,) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὔμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι, εἴτις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἢ τάδε ῥέζει,
Ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεὺς, τόν περ ὀΐω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά· νόησε δὲ δῖος ὑφορβὸς,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ, ὃν ὀϊόμεθ' αὐτοὶ,
Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,
Ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κεν κρείσσων γε γένωμαι·
Ἦέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε·
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα·
Τὼ δ' ἔσταν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζῃ,

,, Et dicat populis? clamorque citissime fiat?
,, Eo cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.
Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum;
,, Nullo modo licet, Agelae Jovis-alumne: prope enim valde
,, Aulæ pulchræ fores, & angustum os angiporti;
,, Et unus omnes arceret vir, qui scilicet strenuus esset.
,, Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,
,, Ex thalamo: intus enim, (puto,) neque usquam alibi
,, Arma deposuerunt Ulysses & illustris filius.
Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,
In thalamum Ulyssis, super scalas domus:
Inde duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,
Et tot galeas æratas setis-equinis-densas:
Perrexit verò ire, valdeque cito ferens procis dedit.
Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & charum cor,
Ut circumponentes-sibi vidit arma, manibusque hastas
Longas vibrantes; magnum autem ipsi apparebat opus.
Statim verò Telemachum verbis alatis allocutus est;
,, Telemache, certe omnino jam aliqua in ædibus mulierum
,, In nos concitat bellum malum, vel Melanthius.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
,, O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius
,, Reus;) qui thalami januam compactam
,, Reliqui reclinatam: horum verò speculator erat melior.
,, Sed ito, nobilis Eumæe, januam claude thalami,
,, Et observa, siqua sit mulierum, quæ hæc faciat;
,, An filius Dolii, Melanthius; quem quidem puto.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ivit autem iterum ad-thalamum Melanthius, custos caprarum,
Allaturus arma pulchra: animadvertit verò nobilis subulcus;
Statimque Ulyssem alloquebatur prope existentem;
,, Generose Laertiade, solers Ulysses,
,, Ille utique rursus perniciosus vir, quem putamus ipsi,
,, Proficiscitur in thalamum; tu verò mihi explicitum dic,
,, An ipsum interficiam, si quidem superior fuero;
,, An tibi huc ducam; ut injurias luat
,, Multas, quotquot hic molitus est tua in domo.
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
,, Sane ego & Telemachus procos eximios
,, Continebimus intra ædes, quantumvis incitatos:
,, Vos verò retortis pedibus & manibus desuper,
,, In thalamum conjicite; fores autem astringite pone;
,, Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexueritis,
,, Columnam in altam trahite, & admovete trabibus;
,, Ut diu vivus manens, graves dolores patiatur.
Sic dixit: illi verò ei omnino quidem auscultarunt, & paruerunt:
Perrexerunt autem ire in thalamum; latuerunt verò ipsum intus
Sane ille quidem in thalami recessu arma quærebat: (existentem.
Hi verò steterunt utrinque ad postes manentes.
Quando super limen ibat Melanthius custos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera verò scutum latum, antiquum, fœdatum situ,

Laertis

Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
Ἠμὲν Ὀδυσσῆος, ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην.
Μνηστῆρας δ' ὤτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·
Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
Ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο·
Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Καὶ δή οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὔγματα εἰπών·
Οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
Ἀλλ' ἄγεθ', οἱ ἓξ πρῶτον ἀκοντίσατ', αἴ κε πόθι Ζεὺς
Δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὡς ἐκέλευεν,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, ἤδη μέν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
Ἡμέας ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
Τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
Ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.
Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα·
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
Ὦ Πολυθερσείδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
Εἴκων ἀφραδίῃς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι

Sed adhuc sane roburque & fortitudinem experiebatur,
Et Ulyssis, & filii gloriosi.
Ipsa verò splendidæ super domus tectum
Sedit impetu-sursum-facto, hirundini similis aspectu.
Procos autem concitabat Damastorides Agelaus,
Eurynomusque, & Amphimedon, Demoptolemusque,
Pisanderque Polyctorides, Polybusque prudens:
Hi enim procorum virtute erant longe optimi,
Quotquot adhuc vivebant, & de animabus pugnabant:
Cæteros autem jam domuerat arcus, & crebræ sagittæ.
Illis verò Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans;
„ O amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas:
„ Atque jam ei Mentor quidem abiit inanes jactationes locutus;
„ Hi autem soli relicti sunt in primis foribus.
„ Ideo nunc ne simul omnes emittite hastas longas:
„ Sed agite, sex primum jaculamini, sicubi Jupiter
„ Dederit Ulyssem percuti, & gloriam *nos* reportare.
„ Cæterorum autem non sollicitudo, postquam hic utique ceci-
Sic dixit: illi verò proinde omnes jaculati sunt, sicut jussit, (derit.
Connixi; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene-fundatæ domus
Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;
Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.
At postquam hastas evitaverunt procorum,
His utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses;
„ O amici: jam quidem ego dicerem & nobis,
„ Procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt
„ Nos interficere, præter priora mala.
Sic dixit: hi autem omnes jaculati sunt acutas hastas,
Ex-adverso collimantes: Demoptolemum quidem Ulysses,
Euryadem autem Telemachus, Elatum verò subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem deinde simul omnes mordicus prehenderunt immen-
Proci verò recesserunt domus in penetrale: (sum solum.
In eos autem *illi* irruerunt, & è cadaveribus hastas extraxerunt.
Rursus porro proci jaculati sunt acutas hastas
Connixi: illa verò pleraque irrita reddidit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene-fundatæ domus
Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;
Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit ære-gravis.
Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim; extremam verò pellem læsit æs.
Ctesippus porrò Eumæum super scutum hasta longa
Humerum perstrinxit; ea autem supervolavit, ceciditque humi.
Illi verò ex-altera-parte circum Ulyssem prudentem, versutum,
Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas:
Tunc denuo Eurydamanta percussit urbium-vastator Ulysses,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum verò subulcus;
Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir
Percussit ad pectus; & super *eum* glorians allocutus est;
„ O Polytherside convitiorum-amans, nunquam omnino
„ Obsequens stultitiæ magnifice loquere, sed diis

Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, δόμον κάτ' ἀλητεύοντι.
Ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ·
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
Ἤριπε δὲ πρηνής, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὣς ἀγελαῖαι,
Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ', ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι,
Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίγνεται, οὐδὲ φυγή· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ·
Ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικής,
Κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Οὐ γάρ πω τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
Εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργὼς,
Κείσομαι· ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι·
Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δέ τ' ἀοιδὸς ἀλύσκασε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ·
Ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
Ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον·
Ἦ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε

Μεσ-

„ Sermonem committe; quoniam multo potentiores sunt.
„ Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti
„ Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti.
Dixit utique boum cornibus-camurorum bubulcus: at Ulysses
Vulneravit Damastoridem cominus hasta longa:
Telemachus autem Evenoridem Leiocritum vulneravit
Hasta medio ventre; penitusque æs transegit:
Cecidit verò *is* pronus, terramque feriit tota fronte.
Tunc demum Minerva mortalibus-exitiosam Ægida sustulit
Alte ex fastigio: eorum autem mentes perterritæ sunt.
Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,
Quas quidem pernix Asilus adortus agitavit,
Tempore in verno, quando dies longi sunt.
Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, aduncis-rostris,
Ex montibus profecti avibus insiliunt;
Hæ quidem in campo nubes timentes volitant,
Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas
Fit, neque effugium: gaudent autem & viri captura:
Sic utique hi procos irruentes per domum
Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur fœdus,
Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.
Leiodes autem Ulyssis advolans prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
„ Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, & mei miserere:
„ Nunquam enim cuiquam dico *me* mulierum in ædibus
„ Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed & alios
„ Compescebam procos, quicunque talia scilicet faceret,
„ Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinerent:
„ Quare & ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt.
„ At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,
„ Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum.
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
„ Siquidem jam inter hos vates profiteris *te* esse,
„ Sæpe utique necessario-soles optare in ædibus,
„ Longe mihi reditus finem dulcis fieri;
„ Tibi autem uxoremque charam accedere, & filios parere:
„ Quare non mortem sane gravem effugies.
Sic utique locutus, ensem cepit manu robusta
Jacentem, quem scilicet Agelaus abjecerat humi
Quum-interficiebatur; quo hunc ad cervicem mediam feriit:
Loquentis verò ejus caput pulveribus mixtum est.
Terpiades porrò cantor declinavit fatum atrum
Phemius; qui utique canebat inter procos ex-necessitate:
Stetit autem in manibus tenens citharam argutam
Prope ad posticum: bifariam verò mente deliberabat;
Utrum egressus domo, Jovis magni ad aram
Hercæi sederet fabrefactam, ubi utique multa
Laertes Ulyssesque boum femora comburebant;
An ad-genua precaretur aggressus Ulyssem.
Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
Genua prehendere Laertiadæ Ulyssis.
Sane ille citharam cavam deposuit humi

Μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου·
Αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς, ὅςε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραείδειν,
Ὥςε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱὸς,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
Πωλεύμην μνηςῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας·
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ·
Καὶ κήρυκα Μένοντα σαώσομεν, ὅςε μευ αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος·
Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἠὲ συβώτης,
Ἠέ σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἕςο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην.
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο· εἰπὲ δὲ πατρὶ,
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηςήρων κεχολωμένος· οἵ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, ἐπειδή σ' οὗτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἴπησθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἕζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνου εἰς αὐλὴν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδὸς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρή.
Ὣς φάτο· τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἑζέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴτις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτεῶτας πολλούς· ὅς ἰχθύας, οὕσθ' ἁλιῆες
Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
Ὣς τότ' ἄρα μνηςῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐςιν.

Ὣ

Medio inter craterem & solium argenteis-clavis-distinctum:
Ipse autem demum Ulyssem aggressus prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
,, Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, & mei miserere:
,, Ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem
,, Interfeceris, qui diis & hominibus cano.
,, Ex-me-ipso doctus sum; deus verò mihi in mente cantus
,, Omnigenos insevit; aptus autem sum ad tibi accinendum,
,, Tanquam deo: quare ne me cupias obtruncare.
,, Et Telemachus hæc utique diceret, tuus dilectus filius,
,, Quod ego neutiquam lubens in tuam domum, neque indigens,
,, Veniebam procis cantaturus inter convivia;
,, Sed multo plures & potentiores ducebant *me* vi.
Sic dixit: eum autem audivit sacra vis Telemachi;
Statimque suum patrem alloquebatur prope existentem;
,, Contine-te, neque omnino hunc insontem vulnera ære:
,, Et præconem Medonta servabimus, qui scilicet me semper
,, Domo in nostra curabat, puer cum-eram:
,, Si jam non ipsum interfecerit Philœtius, vel subulcus,
,, Vel tibi *is* occurrerit ruenti per domum.
Sic dixit: eum verò audivit Medon, prudentia doctus:
Stratus enim jacebat sub solio; circum autem pellem
Indutus erat bovis recens-excoriatam, vitans fatum atrum.
Statim verò à solio surrexit, citoque exuit bubulam-*pellem*.
Telemachum autem deinde aggressus prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est;
,, O chare, ego quidem hic sum: tu verò contine-te, & dic
,, Ne me ferociens lædat acuto ære, (patri g.
,, Virorum procorum *causâ* iratus; qui ei attondebant
,, Possessiones in ædibus; te autem stulti nihil honorabant.
Hunc verò subridens allocutus est solers Ulysses;
,, Bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit & servavit;
,, Ut noscas in animo, quin dicas etiam alii,
,, Quod maleficio beneficium est longe melius.
,, Sed egressi ex ædibus, sedete foris
,, Ex cæde in aulam, tuque & valde-celebris cantor,
,, Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me opor-
Sic dixit: hi autem exiverunt domo profecti. (tet.
Sedebantque proinde ipsi Jovis magni ad aram,
Undique circumspicientes, cædem expectantes semper.
Circumspectavit verò Ulysses per suam domum, si quis adhuc
Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum. (virorum
Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine & pulveribus
Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores
Cavum in littus, canum extra mare,
Reti extraxerunt multiforo: hi etenim omnes
Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt;
Et horum quidem sol lucens abstulit animam:
Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.
Tum demum Telemachum allocutus est solers Ulysses;
,, Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam;
,, Ut verbum dicam, quod mihi in-animo est.

Ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Κινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ παλαιγενὲς, ἥτε γυναικῶν
Δμωάων σκοπὸς ἐσσὶ κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
Ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὄφρα τι εἴπῃ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ὤïξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·
Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥςε λέοντα,
Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
Πᾶν δ' ἄρα οἱ ςῆθός τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
Ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,
Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένην περ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε·
Οὐχ ὁσίη, κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.
Τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν, καὶ σχέτλια ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
Αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω·
Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
Δμωαὶ, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Εἴριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
Τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
Οὔτ' ἐμὲ τίουσαι, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξὶν,
Ἐλθέμεν, αἵπερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
Ὣς ἄρ' ἔφη· γρηῢς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Εἰς ἓ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
Δμῳὰς ἐξαγαγόντες ἐϋςαθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,

Sic dixit: Telemachus verò dilecto obedivit patri;
Motaque janua allocutus est nutricem Eurycleam;
„ Huc jam move-te, anus antiqua, quæ utique mulierum
„ Famularum inspectrix es in ædibus nostris:
„ Veni; vocat te pater meus; ut aliquid dicat.
Sic utique locutus est: ei autem pennarum-expers fuit verbum.
Aperuit verò fores ædium habitantibus commodarum:
Perrexitque ire; at Telemachus ante præibat.
Invenit deinde Ulyssem inter cæsa cadavera,
Sanguine & pulvere inquinatum; tanquam leonem,
Qui scilicet pastus de-bove venit agresti;
Totum autem ei pectusque, genæque utrinque
Cruentæ sunt; terribilis verò in vultum aspectu:
Sic Ulysses inquinatus erat pedes & manus superne.
Illa autem ubi cadaveraque & immensum inspexit sanguinem,
Impetum cepit jubilandi, quoniam magnum vidit opus:
Sed Ulysses cohibuit & retinuit, cupientem licet;
Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est;
„ In animo, anus, gaude, & te contine, neque jubila:
„ Non *est* fas, interfectos super viros gloriari.
„ Hosce verò fatum domuit deorum, & iniqua opera:
„ Neminem enim honorabant terrestrium hominum,
„ Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos per-
„ Quare & ob iniquitates sævum fatum consecuti sunt. (veniret:
„ Sed age, mihi tu mulieres in ædibus recense,
„ Et quæ me parum-honorent, & quæ culpæ-expertes sint.
Illum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Enimverò ego tibi, fili, veritatem declarabo;
„ Quinquaginta tibi sunt in ædibus mulieres
„ Famulæ; quas quidem opera docuimus operari,
„ Lanasque carpere, & servitutem sustinere:
„ Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,
„ Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.
„ Telemachus verò recens quidem adolescebat, neque ipsum
„ Imperare sinebat famulis mulieribus. (mater
„ Sed age, ego, conscenso cœnaculo splendido,
„ Dicam tuæ uxori; cui aliquis deus somnum immisit.
Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Nondum eam excita; tu verò huc dic mulieribus,
„ Ut-veniant; quæ scilicet antea indigna machinabantur.
Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-veniendum.
At ille Telemachum & bubulcum & subulcum
Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est;
„ Incipite nunc cadavera portare, & jubete mulieres:
„ At postea solia perpulchra, & mensas,
„ Aqua & spongiis multiforis purgate.
„ At postquam jam totam domum ordinaveritis,
„ Famulas eductas è bene-fundata domo,
„ Medio inter tholumque & egregium septum aulæ,
„ Ferite ensibus longis, donec omnium
„ Animas abstuleritis, & oblitæ fuerint Veneris,

Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρῃ.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἴν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,
Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαὶ, τίθεσαν δὲ θύραζε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ πεῖσμα νεὸς κυανοπρώροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,
Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι, ἠὲ πέλειαι,
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκει ἐνὶ θάμνῳ,
Αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος·
Ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
Δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
Τάμνον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·
Οἶσε θέειον, γρηῢ, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐνείκω·
Μηδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
Ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφαθ'· οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῢς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·

„ Quam ſcilicet cum procis habebant, miſcebanturque clam.
Sic dixit: mulieres autem confertæ venerunt omnes,
Graviter lamentantes, uberes lachrymas defundentes.
Primum quidem cadavera portabant mortua;
Sub porticu verò depoſuerunt bene-ſeptæ aulæ,
Sibi-invicem innitentes: imperabat autem Ulyſſes
Ipſe adurgens; illæ verò exportabant etiam ex-neceſſitate.
Cæterum deinde ſolia perpulchra, & menſas,
Aqua & ſpongiis multiforis purgabant.
At Telemachus & bubulcus & ſubulcus
Scopis pavimentum affabre ſtructæ domus
Verrebant; exportabant verò famulæ, poſueruntque foris.
At poſtquam totam domum ordinarant,
Famulas eductas è bene-fundata domo,
Medio inter tholumque & egregium ſeptum aulæ,
Cogebant in anguſto, unde nullo-modo erat effugere.
Ad hos autem Telemachus prudens-incipiebat loqui;
„ Non quidem jam pura morte animum auferrem
„ Harum, quæ dudum meo capiti opprobria offuderunt,
„ Matrique meæ; cumque procis concumbebant.
Sic utique dixit; & funem navis proræ-cœruleæ
Ex-columna nexum magna, circum-jecit tholo,
Alte extenſum, nequa pedibus ſolum attingeret.
Sicut autem quando vel turdæ patulæ-alis, vel columbæ,
Reti ſe-impingunt, quod ſcilicet ſtabat in fruticeto,
Septum intrantes; triſte autem eas ſuſcepit cubile;
Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
Colla laquei erant, ut miſerrime morerentur.
Palpitabant verò pedibus paululum, nequaquam valde diu.
Educebant porrò Melanthium per veſtibulumque & aulam;
Ejus autem nareſque & aures ſævo ære
Abſcidebant; genitaliaque evulſerunt, canibus cruda diſtribuen-
Manuſque & pedes amputabant, irato animo. (da;
Hi quidem deinde ubi-ſe-abluerant manuſque pedeſque,
Ad Ulyſſem in-domum iverunt; perfectum autem erat opus.
Cæterum ille alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam;
„ Affer ſulphur, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,
„ Ut ſuffiam domum; tu autem Penelopen
„ Venire huc jube, cum famulis mulieribus:
„ Omnes verò hortare ancillas per domum, ut-veniant.
Eum verò rurſus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea;
„ Certe jam hæc ſane, fili mi, appoſite dixiſti:
„ Sed age, tibi lænamque tunicamque, veſtimenta afferam:
„ Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros
„ Sta in ædibus; indignum nempe foret.
Eam autem reſpondens allocutus eſt ſolers Ulyſſes;
„ Ignis nunc mihi primum in ædibus fiat.
Sic dixit: neque inobſequens-fuit chara nutrix Euryclea;
Attulit verò ignem & ſulphur: at Ulyſſes
Bene ſuffivit ædes & domum & aulam.
Anus autem demum aſcendit per ædes pulchras Ulyſſis,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad-veniendum:

Αἳ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἳ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ψ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ἈΝαγνωρισμὸς Ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τοῦ πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

Ψῖ, δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὅν ποτε Πηνελόπεια.

ΓΡηῢς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσατο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
Γούνατα δ' ἐῤῥώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἔγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ' ἔλδεαι ἤματα πάντα·
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὀψέ περ ἐλθών·
Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵθ' ἑὸν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἵτε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
Οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
Τίπτε με λωβεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἂψ ἔρχευ μέγαρόνδε·
Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι,
Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
Αὖτις ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω,
Ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα,
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
Ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
Γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἧκε·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,

Ὅππως

Illæ verò iverunt ex domo, facem in manibus habentes.
Illæ quidem deinde circumfundebantur, & salutabant Ulyssem,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros,
Manusque prensantes; illum autem dulce desiderium cepit
Fletus & suspirii: cognoscebat verò animo cunctas.

ODYSSEAE HOMERI XXIII. LIBRI

Argumentum.

AGnitio Ulyssis apud uxorem, & erroris narrationum summa, & Ulyssis & Telemachi cum domesticis exitus.

Ψ. Agnoscit maritum suum tandem Penelope.

ANus verò in cœnaculum ascendit exultans,
Heræ dictura dilectum maritum intus esse:
Genua autem firmiter-se-movebant, pedesque subsultabant:
Stetit verò deinde super caput, & ipsam sermone allocuta est;
„ Surge, Penelope, chara filia; ut videas
„ Oculis tuis, quæ utique desideras dies omnes:
„ Venit Ulysses, & domum advenit, serò licet reversus:
„ Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
„ Contristabant, & possessiones comedebant, violabantque filium.
Illam verò rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Nutrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possunt
„ Insipientem facere *eum*, qui vel prudentissimus sit,
„ Atque etiam mentis-impotentem sapientiæ admoverunt:
„ Qui te sane læserunt; antea autem mente integra eras.
„ Cur me ludibrio-habes, per-tristem animum habentem,
„ Hæc præter-*verum* dicens? & ex somno me suscitas
„ Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?
„ Nondum enim taliter dormivi, ex quo Ulysses
„ Ivit visurus malum-Ilium non nominandum.
„ Sed age nunc descende, & retro vade in-domum:
„ Siquia enim mihi alia mulierum, quæ mihi sunt,
„ Hæc veniens nunciasset, & ex somno me suscitasset,
„ Eo-casu cito graviter ipsam ego dimisissem ut-iret
„ Rursus intra ædes: te verò hac quidem in re senectus tua juvabit.
Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Nequaquam te ludibrio-habeo, filia chara: sed vere tibi
„ Venit Ulysses, & domum advenit, sicut dico;
„ Ille hospes, quem omnes ignominia-afficiebant in ædibus:
„ Telemachus verò illum dudum noverat intus esse,
„ Sed prudentia consilia patris occultabat,
„ Ut virorum ulcisceretur violentiam superborum.
Sic dixit: illa autem gavisa est, & à lecto ubi-prosiluerat
Anum complexa est; à palpebris verò lachrymam misit;
Et ipsam compellans verbis alatis allocuta est;
„ Eia age jam mihi, nutrix dilecta, verum dic,
„ Si vere jam domum venit, ut dicis,

Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε,
Μοῦνος ἐὼν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον
Κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
Ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν
Ἑσταόθ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες,
Κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλὲς,
Πῦρ μέγα κηάμενος· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·
Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καί σε,
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα·
Οἶσθα γὰρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε, καὶ υἱέϊ, τὸν τεκόμεσθα·
Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὔποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,
Οὐλήν· τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔθελον δέ σοι αὐτῇ
Εἰπέμεν· ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν·
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν', ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
Ἢ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
Ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν,

„ Quomodo demum procis impudentibus manus intulerit,
„ Solus cum-esset; hi verò semper frequentes intus manebant.
Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea;
„ Non vidi, non edocta sum; sed gemitū solū audiebā (constructorū
„ Eorū-qui-interficiebantur: nos verò in recessu thalamorū bene-
„ Sedebamus turbatæ; fores verò *nos* continebant bene-aptatæ:
„ Prius scilicet quam demum me tuus filius à domo vocaret
„ Telemachus; hunc enim pater emisit ad vocandum.
„ Inveni deinde Ulyssem inter cæsa cadavera
„ Stantem; illi verò circum ipsum, solidum pavimentum tenentes,
„ Jacebant alii super alios: videns *tu* animo exhilarata fuisses,
„ Sanguine & cruore fœdatum, tanquam leonem.
„ Nunc hi quidem demum omnes ad atrienses fores
„ Conferti: at ille domum suffit perpulchram,
„ Igne magno accenso: te verò me emisit ut-vocarem.
„ Sed sequere, ut vobismet lætitiæ applicetis
„ Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.
„ Nunc verò jam hoc longum desiderium perfectum est:
„ Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autem &
„ Et filium in sedibus; male verò qui ei faciebant (te,
„ Proci, hos omnes ultus est sua in domo.
Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Nutrix dilecta, nondum magnopere gloriare exultans;
„ Nosti enim, quod gratus in domo appareret
„ Omnibus, maxime verò mihique, & filio, quem genuimus;
„ Sed non est hic sermo verus, sicut dicis:
„ Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,
„ Injuriam indignatus acerbam, & mala opera:
„ Neminem enim honorabant terrestrium hominum,
„ Non malum, neque quidem bonum, quicunque ad ipsos perve-
„ Ideo ob iniquitates passi sunt malum: at Ulysses (nisset:
„ Perdidit longe reditum ab-Achaïa, perijtque ipse.
Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea;
„ Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium?
„ Quæ maritum, intus cum est apud focum, nunquam dicis
„ Demum esse venturum? animus nempe tibi semper incredulus.
„ Sed age tibi & signum manifestum aliud quoddam dicam,
„ Cicatricem; quam quondam ei aper inflixit albo dente:
„ Hanc abluens agnovi; volebam autem tibi ipsa
„ Dicere; sed me ille prehensam ad os manibus,
„ Non sinebat dicere, solertia mentis.
„ Sed sequere; at ego me oppignerabo ipsum,
„ Si te decipiam; ut-interficias me miserrima morte.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope;
„ Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum
„ Consilia scrutari, valde licet multarum-rerum-scientem:
„ Sed omnino eamus ad filium meum; ut videam
„ Viros procos mortuos, & *eum*, qui interfecit.
Sic locuta, descendebat è cœnaculo: multa verò ei cor
Agitabat, an seorsum dilectum maritum interrogaret,
An astans oscularetur caput & manus prehensas.
Illa verò postquam ingressa est, & transivit lapideum limen,

Ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
Ἧσο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν·
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπαδίως ἐσίδεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
Ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη ςερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ σήθεσσι τέθηπεν·
Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἔς' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἔςι γὰρ ἡμῖν
Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
Νῦν δ' ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι,
Τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριςα γένηται·
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
Ὧι μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
Ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριςοι
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τὰ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίςην
Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τί φημι
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεςι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριςα·
Πρῶτα μὲν ἂρ λούσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμωάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἑλέσθαι·
Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδός, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
Ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
Ἢ ἀν' ὁδὸν ςείχων, ἢ οἳ περιναιετάουσιν·
Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄςυ γένηται
Ἀνδρῶν μνηςήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Φρασσόμεθ', ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.

Ὣς

Sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,
Ad-parietem alterum: ille autem ad columnam longam
Sedebat deorsum tuens, expectans, si quid sibi diceret
Eximia uxor, postquam vidit oculis.
Hæc verò tacita diu sedit; stupor verò ei cor invasit:
Obtutu autem aliquando quidem eum in-oculos aspectabat,
Aliquando verò non-agnoscebat, mala corpori vestimenta habentē.
Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, & compellabat;
„ Mater mea, infelix-mater, immitem animum habens,
„ Cur sic à-patre separaris? neque apud ipsum
„ Sedens, verbis percontaris, neque interrogas?
„ Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo
„ Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
„ Venisset vigesimo anno in patriam terram:
„ Tibi verò semper cor durius est lapide.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet; (terrogare,
„ Neque aliquod proloqui possum verbum *ad eum*, neque in-
„ Neque in vultum intueri ex-adverso: si autem revera demum
„ Est Ulysses, & domum venit; certe omnino nos
„ Cognoscemus alter-alterum & melius; sunt enim nobis
„ Signa, quæ scilicet & nos abscondita scimus ab aliis.
Sic dixit: risit verò multa-passus nobilis Ulysses;
Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est;
„ Telemache, sane matrem in ædibus sine
„ Tentare me; cito autem cognoscet etiam melius.
„ Nunc verò, quia sordeo, malaque corpori vestimenta indutus
„ Ideo despicatui-habet me, & nondum putat ipsum esse. (sum,
„ Nos verò consultemus, quo-pacto quam optime fiat:
„ Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interfecit in populo,
„ Cui non multi sint adjutores pone,
„ Fugit, cognatisque relictis & patria terra:
„ Nos autem columen urbis interfecimus, qui longe optimi *erant*
„ Juvenum in Ithaca; ideo te consultare jubeo.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Ipse hæc sane videas, pater dilecte; tuum enim optimum
„ Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum
„ Alius vir contenderet mortalium hominum.
„ Nos verò alacres una sequemur; neque omnino puto *me*
„ Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit.
Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum:
„ Primum quidem lavamini, & induimini tunicas,
„ Famulasque in ædibus jubete vestimenta sibi-sumere:
„ Cæterum divinus cantor, habens citharam argutam,
„ Nobis præeat ad lusoriam saltationem,
„ Ut aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
„ Vel per viam vadens; vel *ex iis* qui circum-habitant:
„ Ne prius fama lata cædis per urbem fiat
„ Virorum procorum, quam scilicet nos iverimus extra
„ Agrum in nostrum arboribus-abundantem: illic verò postea
„ Consultabimus, quicquid utile Olympius præbuerit.

Sic

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
Ὅπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ᾽ εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς
Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν·
Σχετλίη, οὐδ᾽ ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερὲς, ὄφρ᾽ ἂν ἵκοιτο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ᾽ οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα·
Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
Μείζονά τ᾽ εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ᾽ ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
Ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἐκ δ᾽ ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ἂψ δ᾽ αὖτις κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετ᾽ ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίον ἧς ἀλόχου· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες·
Οὐ μέν κ᾽ ἄλλη ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ᾽ ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι· ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Δαιμόνι᾽, οὔτ᾽ ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐδ᾽ ἀθερίζω,
Οὐδὲ λίην ἄγαμαι· μάλα δ᾽ εὖ οἶδ᾽, οἷος ἔησθα,
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ᾽ ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τόν ῥ᾽ αὐτὸς ἐποίει·
Ἔνθα οἱ, ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ᾽ εὐνὴν,
Κώεα, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κεδν᾽ εἰδυῖαν·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ᾽ ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·
Ἀνδρῶν δ᾽ οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ᾽ ἡβῶν,
Ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
Ἐν λέχει ἀσκητῷ· τὸ δ᾽ ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
Θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντὸς,
Ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ᾽ ἦν, ἠΰτε κίων·
Τῷ δ᾽ ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ᾽ ἐτέλεσσα

Πυκνῇσιν

Sic dixit: illi autem ei omnino quidem auſcultarunt, & paruerunt.
Itaque primum quidem lavarunt-ſe, & induerunt-ſibi tunicas:
Ornatæ autem ſunt mulieres; ſumpſit verò divinus cantor
Citharam cavam; ipſiſque deſiderium concitavit
Cantuſque dulcis, & egregiæ ſaltationis.
His verò magna domus perſonabat pedibus
Virorum ludentium, pulchreque cinctarum mulierum.
Sic autem aliquis dicebat ædes extra audiens;
„ Certe omnino jam aliquis duxit-uxorem multum-ambitam regi-
„ Improba, neque ſuſtinuit mariti ſui cui-virgo-nupſit, (nam:
„ Servare magnam domum perpetuo, donec veniſſet.
Sic utique aliquis dicebat; hæc autem non noverunt, quomodo
At Ulyſſem magnanimum ſua in domo (erant.
Eurynome œconoma lavit & unxit oleo;
Circumque ipſum pallium jecit & tunicam:
Cæterum capiti affudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aſpectu *fecit* & craſſiorem; à capite autem
Criſpas demiſit comas, hyacinthino flori ſimiles.
Sicut autem quando aliquis aurum circumfundat argento vir
Peritus, quem Vulcanus docuerit & Pallas Minerva
Artem omnigenam; pulchra verò opera *is* perficit:
Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris.
E balneo verò *is* egreſſus eſt, corpore immortalibus ſimilis;
Iterum autem deinde reſedit in ſolio, unde ſurrexerat,
Ex-adverſo ſuæ uxori; & ipſam ſermone allocutus eſt;
„ Infauſta, tibi quidem præ mulieribus fœmineis
„ Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:
„ Haud quidem alia ſic mulier obfirmato animo
„ Viro abſiſteret, qui ei mala multa perpeſſus
„ Veniſſet vigeſimo anno in patriam terram.
„ Sed age mihi, nutrix, ſterne lectum; ut & ipſe
„ Decumbam; profecto enim huic ferreus in præcordiis animus.
Illum autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope;
„ Generoſe, neque ſane quid magni-facio, neque nihili-habeo,
„ Neque admodum admiror; perquam autem bene novi, qualis
„ Ex Ithaca in navi proficiſcens longis-remis-inſtructa. (eras,
„ Sed age ei ſterne denſum lectum, Euryclea,
„ Extra bene-fundatum thalamum, quem ſcilicet ipſe fecit:
„ Illic ei, expoſito denſo lecto, injicite, ad-cubandum,
„ Pelles, & lænas, & integumenta ſplendida.
Sic utique dixit, maritum tentans; at Ulyſſes
Indignatus uxorem alloquebatur, honeſta ſcientem;
„ O mulier, profecto valde hoc verbum acerbum dixiſti:
„ Quis verò mihi alibi poſuit lectum? difficile nempe eſſet
„ Etiam valde ſcienti; niſi quando deus ipſe aggreſſus
„ Facile volens poneret alio in loco: (pubeſcens,
„ Virorum autem haud quiſquam vivus mortalis, neque valde
„ Facile amoliretur; quoniam magnum ſignum factum eſt
„ In lecto elaborato; eum autem ego feci, neque quiſquam alius.
„ Arbor erat patula-foliis olivæ ſeptum intra,
„ Vigens, floreſcens; craſſa verò erat, tanquam columna:
„ Ei autem ego circumdatum thalamum ſtruxi, donec perfeci

„ Denſis

Πυκνῇσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·
Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης·
Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν; ἀμφέξεσα χαλκῷ
Εὖ καὶ ἐπιςαμένως, καὶ ἐπὶ ςάθμην ἴθυνα,
Ἑρμῖν' ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι·
Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς, φοίνικι φαεινόν.
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐςι, γύναι, λέχος, ἤέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·
Μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιςα
Ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζὺν,
Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο, μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα·
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ ςήθεσσι φίλοισιν
Ἐῤῥίγει, μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ἐλθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Εἰ ᾔδη, ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Ἀξέμεναι οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
Τὴν δ' ἤτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές·
Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
Νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορὶς, ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Ἣ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
Πείθεις δή μου θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κεδν' εἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανείη,
Ὧντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόνδε
Νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη·
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
Ὣς ἄρα τῇ ἀσπαςὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ·
Δειρῆς δ' οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους

„ Densis lapidibus, & bene desuper texi;
„ Conglutinatasque imposui fores, firmiter aptatas.
„ Et tum deinde abscidi comam patulæ-foliis olivæ;
„ Truncum verò à radice usque proscissum circumdolavi ære
„ Bene & scite, & ad perpendiculum exegi,
„ Fulcro elaborato; terebravique omnia terebra.
„ Ab hoc autem incipiens lectum poliebam, donec perfeci,
„ Varie-ornans auroque & argento & ebore;
„ Inde verò extendi pellem bovis, purpura splendidam.
„ Sic tibi hoc signum dico; neque omnino scio,
„ An mihi adhuc incolumis sit, mulier, lectus, an aliquis jamjam
„ Virorum alibi posuerit, succiso fundo olivæ.
Sic dixit: ejus verò ibidem soluta sunt genua & charum cor,
Signa agnoscentis, quæ ei accurata dixit Ulysses.
Lachrymis-fusis autem deinde recta cucurrit, circumque manus
Collum jaciebat Ulyssi; caput verò osculata est, & affabatur;
„ Ne mihi, Ulysses, irascere; quoniam in aliis quidē *rebus* maximè
„ Hominum prudens-eras; dii autem dabant ærumnam,
„ Qui nobis inviderunt *nos* una invicem manentes
„ Pubertate fruitos esse, & senectutis limen attigisse.
„ At ne nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,
„ Quod te non primum, postquam vidi, sic amplexa sum;
„ Semper enim mihi animus in pectoribus charis
„ Horruit, nequis me hominum deciperet verbis
„ *Huc*-profectus; multi enim malas astutias cogitant.
„ Neque Argiva Helena, è-Jove nata,
„ Viro cum alieno mixta fuisset amore & cubili,
„ Si in-animo-habuisset, quod ipsam iterum bellicosi filii Achi-
„ Reducturi domum dilectam in patriam erant. (vorum
„ Eam autem profecto ad-patrandum deus instigavit opus indi-
„ Noxam verò non ante in suo deposuit animo (gnum;
„ Gravem; ex qua primum & ad nos venit dolor.
„ Nunc verò, quandoquidem jam signa manifeste dixisti
„ Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,
„ Sed soli tuque egoque, & ancilla una sola
„ Actoris, quam mihi dedit pater jam huc proficiscenti,
„ Quæ nobis custodiebat fores compacti thalami;
„ Flectis tandem meum animum, durus licet valde sit.
Sic dixit: ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.
Flebat verò tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem.
Sicut autem quando grate terra natantibus apparet,
Quorum scilicet Neptunus bene-fabricatam navem in ponto
Perdidit, agitatam vento & fluctu vasto;
Pauci verò effugerunt è cano mari in terram
Natantes, multa autem circa corpus accrescit salsugo;
Læti verò conscenderunt terram, malo evitato:
Sic utique illi gratus erat maritus intuenti:
A-collo autem nondum omnino removebat brachia candida.
Et sane lugentibus apparuisset rosea-digitis aurora,
Nisi utique aliud cogitasset dea cæsia-oculis Minerva:
Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram verò contra
Detinuit in Oceano aureum-solium-habentem, neque sinebat equos

Jungere

Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵτ' Ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔςαι
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο,
Ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόστον ἑταίροισιν διζήμενος, ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐνὴ μὲν δή σοί γε τότ' ἔσσεται, ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον· ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν, (ὀΐω,)
Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐςὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν·
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν,
Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδὲς, (οὐδέ σε κεύσω·)
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμὸν,
Ἕρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποςείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήρᾳ ὕπαι λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
Ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ςόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῢς μὲν κείουσα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

Αὐτὰρ

Jungere veloces, lumen hominibus ferentes,
Lampum & Phaëthonta, qui scilicet Auroram equuli vehunt.
Et tunc utique suam uxorem allocutus est solers Ulysses;
„ O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
„ Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,
„ Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere.
„ Sic enim mihi anima dixit Tiresiæ,
„ Die illo, quando scilicet descendi domum Orci intra,
„ Reditum sociis quærens, & mihi ipsi.
„ Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut & jam
„ Somno à dulci delectemur ubi-decubuerimus.
Eum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Cubile quidem demum tibi sane tunc erit, quando animo
„ Tuo volueris; quia scilicet te dii fecerunt venire
„ Ad domum bene-ædificatam, & tuam in patriam terram.
„ Sed quoniam cogitasti, & tibi deus injecit animo,
„ Dic age mihi hoc certamen; quoniam & postea, (puto,)
„ Audiam; statim autem est scire nequaquam pejus.
Hanc verò respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Infausta, cur igitur demum me valde hortans jubes
„ Dicere? at ego dicam, neque celabo.
„ Haud quidem tibi animus gaudebit; neque enim ipse
„ Gaudeo: quoniam admodum multas hominum ad urbes jussit
„ Proficisci, in manibus habentem fabrefactum remum;
„ Donec ad illos pervenero, qui haud norunt mare,
„ Viros, neque salibus mixtum cibum comedunt;
„ Neque sane hi norunt naves rubras-proris,
„ Neque fabrefactos remos, qui utique alæ navibus sunt.
„ Signum verò mihi hoc dixit manifestum, (neque te celabo;)
„ Quando demum mihi obviam-factus alius viator
„ Dixerit me ventilabrum habere super splendido humero;
„ Utique tunc me terræ infixo jussit remo,
„ Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
„ Ariete, tauroque, suumque initore verre,
„ Domum abire, facereque sacras hecatombas
„ Immortalibus diis, qui cœlum latum habitant,
„ Omnibus prorsus ordine: mors autem mihi ex mari ipsi
„ Lenis admodum talis adveniet, quæ me occidat
„ Senectute à molli confectum; circum autem populi
„ Felices erunt: hæc mihi dixit omnia perfectum-iri.
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope;
„ Si quidem demum senectutem dii perficient meliorem,
„ Spes tibi deinde malorum effugium fore.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Interea verò Eurynomeque & nutrix instruebant lectum
Vestitu molli, facibus sublucentibus.
At postquam straverant densum lectum properantes,
Anus quidem decubitura retro in-domum ivit;
Illis verò Eurynome cubicularia præibat
Euntibus ad-lectum, facem in manibus tenens:
In thalamum autem ubi-duxerat, retro ivit: illi quidem deinde
Lubentes lecti antiqui ritibus accesserunt.

At

Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Παῦσαν ἄρ᾽ ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
Αὐτοὶ δ᾽ εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὼ δ᾽ ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Ἡ μὲν, ὅσ᾽ ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ᾽ ἀΐδηλον ὅμιλον·
Οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα,
Ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεὺς, ὅσα κήδε᾽ ἔθηκε
Ἀνθρώποις, ὅσα τ᾽ αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε,
Πάντ᾽ ἔλεγ᾽· ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἐτέρπετ᾽ ἀκούουσ᾽, οὐδέ οἱ ὕπνος
Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
Ἤρξατο δ᾽, ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ᾽· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἦλθ᾽ ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·
Ἠδ᾽ ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων. οὓς ἤσθιεν, οὐδ᾽ ἐλέαιρεν·
Ἠδ᾽ ὡς Αἴολον ἵκεθ᾽, ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καὶ πέμπ᾽· οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἱκέσθαι
Ἦην, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ᾽ ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
Ἠδ᾽ ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
Οἳ νῆάς τ᾽ ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ᾽ οἶος ὑπέκφυγε νηΐ μελαίνῃ·
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε·
Ἠδ᾽ ὡς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
Νηΐ πολυκληΐδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
Μητέρα θ᾽, ἥ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
Ἠδ᾽ ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν·
Ὥς θ᾽ ἵκετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ᾽, ἣν οὐ πώποτ᾽ ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
Ἠδ᾽ ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
Ἠδ᾽ ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ᾽ ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
Ὥς θ᾽ ἵκετ᾽ Ὠγυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψὼ,
Ἣ δή μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλὰ τῷ οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·
Ἠδ᾽ ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὡς, τιμήσαντο,
Καὶ πέμψαν σὺν νηΐ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά τε δόντες·
Τοῦτ᾽ ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἡ δ᾽ αὖτ᾽ ἄλλ᾽ ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὁππότε δή ῥ᾽ Ὀδυσῆα ἐέλπετο, ὃν κατὰ θυμὸν,
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἠδὲ καὶ ὕπνου,
Αὐτίκ᾽ ἀπ᾽ Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον Ἠριγένειαν
Ὦρσεν, ἵν᾽ ἀνθρώποισι φόως φέροι· ὦρτο δ᾽ Ὀδυσσεὺς

Εὐνῆς

At Telemachus & bubulcus & subulcus
Cessare fecerunt à-saltatione pedes, cessareque fecerunt mulie-
Ipsi verò cubabant per ædes obscuras. (res;
Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,
Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulantes:
Illa quidem, quot in ædibus sustinuerat nobilissima mulierum,
Virorum procorum inspiciens perniciosum cœtum;
Qui sui gratia multa, boves, & pinguia pecora,
Mactabant; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.
At generosus Ulysses, quot dolores intulerat (rat,
Hominibus, & quæcunque ipse ærumnis-conflictatus exantlave-
Omnia dicebat; illa verò delectabatur audiens; neque ei somnus
Incidebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.
Incepit autem, quomodo primum Ciconas domuit; at postea
Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
Et quot Cyclops fecit, & quomodo exegit pœnam
Ob fortes socios, quos comedebat *is* neque miserabatur:
Utque ad Æolum venisset, qui ipsum lubens suscepit,
Et dimittebat; nondum verò fatale dilectam in patriam perve-
Erat; sed ipsum rursus abreptum procella (nire
Pontum in piscosum tulit valde gementem:
Et quomodo Telepylum Læstrygoniam advenit,
Qui navesque perdiderunt & bene-ocreatos socios
Omnes: Ulysses autem solus effugit nave nigra:
Et Circes enarravit dolum & varium-artificium:
Et quomodo Orci domum adiit squalidam,
Animam consulturus Thebani Tiresiæ,
Navi multis-transtris-instructa; & aspexit omnes socios,
Matremque, quæ ipsum peperit, & nutrivit parvulus cum esset;
Et quomodo Sirenum frequentium vocem audiit:
Quomodoque venit ad erraticas petras, horrendamque Charybdin,
Scyllamque, quam nondum unquam illæsi viri effugerunt:
Utque Solis boves interfecerunt socii:
Utque navem velocem percussit ardenti fulmine
Jupiter altitonans; perieruntque eximii socii
Omnes pariter; ipse verò mala fata effugit:
Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,
Quæ demum ipsum detinebat, cupiens *sibi* maritum esse,
In specubus cavis, & alebat, atque dicebat
Redditurum se *eum* immortalem & senectutis-expertem dies omnes;
Sed ei numquam animum in pectoribus flectebat:
Et quomodo ad Phæacas pervenit, multa perpessus,
Qui sane ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram,
Æreque, auroque affatim, vestituque datis:
Hoc sane ultimum dixit verbum, quando eum dulcis somnus
Membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.
Diversa autem ex parte aliud cogitavit dea cæsia-oculis Minerva:
Quando demum scilicet Ulyssem putabat, suo in animo,
Concubitu suæ uxoris oblectatum esse, atque etiam somno;
Statim ab Oceano aureo-solio Auroram
Excitavit, ut hominibus lucem ferret; surrexit verò Ulysses

Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
Ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
Ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνὴν,
Κτήματα μὲν, τά μοι ἐστὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
Μῆλα δ', ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι,
Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται·
Σοὶ δὲ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ ἐούσῃ·
Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά·
Ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
Οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ·
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόληος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ω. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τὰς τῶν μνηστήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ᾅδου κατάγει· καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαέρτην· καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει Ἀθηνᾶ διαλύει.

Ω, δ' Ὀδυσεὺς σὺν πατρὶ καὶ υἱέϊ μάρνατ' Ἀχαιοῖς.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν
Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται·
Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
Ἠδὲ παρ' Ἠελίοιο πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων
Ἤϊσαν· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντων.
Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαν-

Cubili ex molli; uxori autem verbum mandabat;
„ O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus
„ Ambo: tu quidem hic meum ærumnosum reditum
„ Deflens; at me Jupiter doloribus, & dii alii,
„ Properantem detinebant mea à patria terra:
„ Nunc verò postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,
„ Possessiones quidem, quæ mihi sunt, curato in ædibus;
„ Pecora autem, quæ mihi proci superbi consumpserunt,
„ Multa quidem ipse ego prædabor, alia autem Achivi
„ Dabunt, donec omnia inpleverint stabula.
„ Sed sane ego quidem ad arboribus-abundantem agrum profi-
„ Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet: (ciscor,
„ Tibi autem, uxor, hæc mando, prudens licet sis;
„ Statim enim fama ibit simul cum sole orto
„ Virorum procorum, quos interfeci in ædibus;
„ In cœnaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,
„ Sede, neque quenquam respice, neque interroga.
Dixit utique, & circum humeros induit-sibi arma pulchra:
Incitavit autem Telemachum & bubulcum & subulcum,
Omnesque arma jussit martia manibus sibi-sumere.
Hi verò ei non inobsequentes fuerunt: armabant autem se ære:
Aperuerunt verò fores, exibantque; præibat autem Ulysses.
Jamjam quidem lux erat super terram: illos autem Minerva
Caligine coöpertos cito eduxit ex urbe.

ODYSSEAE HOMERI XXIV. LIBRI

Argumentum.

PRocorum animas Mercurius ad inferos deducit: Et agnitio Ulyssis fit ad patrem Laërtem. Et turbam Ithacensibus factam ob procorum cædem Minerva compescit.

Ω. Ulysses cum patre & filio pugnat Achivis.

MErcurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum; habebat verò virgam in manibus
Pulchram, auream; qua scilicet hominum oculos mulcet,
Quorum vult; contra verò & dormientes suscitat;
Hac utique ducebat commotas; illæ verò stridentes sequebantur.
Sicut autem quando vespertiliones in secessu antri divini
Stridentes volant, postquam aliquis exciderit
Serie ex petra; sibi autem invicem adhærescunt:
Sic illæ stridentes una ibant: præibat verò ipsis
Mercurius alienus-à malo, per squalidas vias.
Præteribant autem Oceanique fluctus & Leucada petram;
Et Solis portas, & populum Somniorum,
Prætéribant: statimque pervenerunt in herbosum pratum,
Ubi scilicet habitant animæ, simulachra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & eximii Antilochi,

Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον· ἀγχίμολον δὲ
Ἤλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος·
Ἀτρείδη, πέρι μέν σε φάμεν Διῒ τερπικεραύνῳ
Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα·
Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὀλοὴ, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος, ἧσπερ ἄνασσες,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα' ὀπίσσω·
Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·
Ὄλβιε Πηλέος υἱὲ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι,
Μαρνάμενοι περὶ σεῖο· σὺ δὲ στροφάλιγγι κονίης
Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
Αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν,
Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃς' ἁλίῃσιν,
Ἀγγελίης ἀΐουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
Θεσπεσίη· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς·
Καί νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιά τε, πολλά τε εἰδὼς,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε σὺν ἀθανάτῃς' ἁλίῃσιν,
Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνειότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν.
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρήνεον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι·
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα, καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίεο δ' ἔν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ

Τεύχε

Ajacisque, qui præstantissimus erat specieque corporeque
Cæterorum Danaorum, post eximium Peliden.
Sic hi quidem circa illum versabantur: prope verò
Advenit anima Agamemnonis Atridæ
Dolens; circum autem aliæ congregatæ erant, quotquot una-cum
Domo in Ægisthi mortui sunt, & fatum oppetierunt. (ipso
Hunc prior anima alloquebatur Pelidæ;
„ Atride, supra quidem te putabamus Jovi gaudenti-fulmine
„ Viros heroas charum esse diebus omnibus;
„ Quoniam multisque & fortibus imperabas,
„ Populo in Trojanorum, ubi patièbamur dolores Achivi.
„ Profectò utique & tibi primum affore decernebatur
„ Parca perniciosa, quam nemo evitat, qui natus sit.
„ Ut debuisti honore fruitus, quo scilicet imperabas,
„ Populo in Trojanorum mortem & fatum obiisse:
„ Ita tibi sepulchrum quidem fecissent omnes-Achivi,
„ Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparasses in posterum:
„ Nunc autem sane te miserrima morte fatale erat corripi.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridæ;
„ Felix Pelei fili, diis assimilis Achilles,
„ Qui mortuus es in Troja, longe-ab Argo: circum verò te alii
„ Interficiebantur Trojanorum & Achivorum filii optimi,
„ Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris
„ Jacebas ingens ingenti-spatio, oblitus equitationis.
„ Nos verò toto die pugnabamus, neque omnino
„ Cessavissemus à-bello, nisi Jupiter turbine cessare-fecisset.
„ At postquam te ad naves portaveramus ex bello,
„ Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,
„ Aquaque calida & unguento: multas verò te circum
„ Lachrymas calidas fundebant Danai, tondebantque sibi crines.
„ Mater autem ex mari venit cum immortalibus *deabus* marinis
„ Nuntium audiens; clamor verò super mare excitatus est
„ Immensus; subtus autem tremor cepit omnes Achivos:
„ Et jam impetu-facto conscendissent cavas naves,
„ Nisi vir detinuisset, antiquaque, multaque doctus,
„ Nestor, cujus & antea optimum ostendebatur consilium:
„ Qui ipsis recte-sentiens concionatus est, & dixit;
„ Continete-vos, Argivi, ne fugite, filii Achivorum:
„ Mater ex mari hæc cum immortalibus *deabus* marinis,
„ Ventura est, suo filio mortuo occursura.
„ Sic dixit: continebant autem se à fuga magnanimi Achivi.
„ Circum verò te steterunt filiæ marini senis, (induerunt.
„ Miserabiliter lamentantes; circum autem immortales vestes *tibi*
„ Musæ verò novem omnes, alternantes voce pulchra,
„ Lugebant: tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
„ Argivorum: usque-adeo enim increbuit Musa canora.
„ Septem autem & decem quidem te pariter noctesque & dies,
„ Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines;
„ Octava-&-decima autem dedimus igni; multas verò circa te
„ Oves jugulavimus valde pingues, & camuras-cornibus boves.
„ Cremabaris autem in vestitu deorum, & unguento multo,
„ Et melle dulci; multi verò heroës Achivi

 „ Cur

Τεύχεσιν ἐῤῥώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
Οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο·
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,
Ἀκτῇ ἐπὶ προὐχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·
Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
Μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησα
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνταί τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ,
Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
Ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
Ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν, Ἀχιλλεῦ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα;
Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ψυχὰς μνηστήρων κατάγων, Ὀδυσῆϊ δαμέντων·
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὡς ἐσιδέσθην·
Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·
Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,
Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλος
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
Ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
Ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιταμνομένους ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ,
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι, ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
Μηνὶ δ' ἄρ' οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
Σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·

Ἀτρεί-

,, *Cum*-armis agitarunt-se circa pyram ardentis,
,, Peditesque equitesque; ingens autem strepitus ortus est.
,, Sed postquam demum te flamma confecerat Vulcani,
,, Mane utique tibi colligebamus alba ossa, Achilles,
,, Vino in puro & unguento: dedit autem mater
,, Auream amphoram, Bacchi verò donum
,, Dicebat esse; opus autem inclyti Vulcani:
,, In hac tibi jacent alba ossa, illustris Achilles;
,, Promiscueque, Patrocli Menœtiadæ mortui:
,, Separatim verò, Antilochi, quem maxime honorabas omnium
,, Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.
,, Circum hæc autem postea magnum & insignem tumulum
,, Congessimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,
,, Littore in prominenti, ad latum Hellespontum;
,, Ut longe-conspicuus ex ponto viris esset
,, Iis, qui nunc nati sunt, & qui in futurum erunt.
,, Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina
,, Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
,, Jamjam quidem multorum funeri virorum interfui
,, Heroum, quandocunque *fit ut* mortuo rege
,, Cinganturque juvenes, & parent certamina;
,, Sed illa maxime conspicatus mirabar animo,
,, Qualia super te deposuit dea perpulchra certamina,
,, Argentea-pedibus Thetis: valde enim charus eras diis.
,, Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi sem-
,, Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles: (per
,, At mihi quæ ea voluptas, postquam bellum confeceram?
,, In reditu enim mihi Jupiter molitus est grave exitium,
,, Ægisthi sub manibus, & perditæ uxoris.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,
Animas procorum deducens, ab Ulysse domitorum:
Illi verò proinde attoniti recta iverunt, ut intuiti sunt:
Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem;
Hospes enim ei erat, in Ithaca ædes habitans.
Hunc prior anima alloquebatur Atridæ;
,, Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis,
,, Omnes selecti & coætanei? neque alius *sic*
,, Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.
,, Num vos in navibus Neptunus domuit,
,, Excitatis sævis ventis & fluctibus ingentibus?
,, An alicubi hostiles viri multarunt in terra,
,, Boves prædantes & ovium greges pulchros?
,, An de urbe pugnantes *occubuistis*, & mulieribus?
,, Dic mihi interroganti; hospitem autem tibi profiteor me esse.
,, An non meministi, quando illuc veni ad vestram-domum,
,, Hortaturus Ulyssem, cum deo-pari Menelao, (bus?
,, Ad Ilium una ut-comitaretur, bene-transtris-instructis in navi-
,, Mense autem deinde toto omnem transivimus latum pontum,
,, Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori.
Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis;

Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ἡ δ' οὐδ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτ' ἐτελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη·
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστὸν,
Πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον, ἠὲ σελήνῃ·
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης·
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ·
Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν· ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε·
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἠδὲ βολῇσιν.
Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσσεν ὀχῆας·
Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἄεθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν·
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι,

„ Atride; gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
„ Memini hæc omnia, & accurate enarrabo
„ Nostræ mortis malum finem, qualis contigerit.
„ Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem;
„ Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,
„ Nobis meditans mortem & fatum atrum:
„ Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;
„ Exorsa magnam telam in ædibus texebat,
„ Subtilem & immensam: statim autem inter nos dixit;
„ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
„ Manete urgentes *licet* meas nuptias, donec vestimentum
„ Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
„ Laerti heroi sepulchrale; in-*tempus* quo ipsum
„ Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
„ Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
„ Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
„ Sic dixit: nobis verò persuasus est animus generosus.
„ Tunc interdiu quidem texebat magnam telam,
„ Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.
„ Sic triennium quidem latebat dolo, & persuadebat Achivis:
„ Sed quando quartus venit annus, & advenerunt horæ,
„ Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt;
„ Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quæ certe norat;
„ Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.
„ Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate.
„ Quandò illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam te-
„ *Et* laverat, Soli similem, vel Lunæ; (lam,
„ Tunc demum Ulyssem malus alicunde duxit deus
„ Agri in extremitatem, ubi ædes habitabat subulcus:
„ Illuc venit charus filius Ulyssis divini,
„ Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra:
„ Hi verò procis mortem malam moliti,
„ Venerunt ad urbem inclytam; sane Ulysses
„ Posterior, at Telemachus ante præibat:
„ Illum verò subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem,
„ Mendico misero similem, & seni, (dutus erat,
„ *Baculo* innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta in-
„ Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
„ Ubi derepente se-ostendit, neque qui majores-natu erant:
„ Sed verbisque malis incessimus & ictibus.
„ At ille ad-tempus quidem tolerabat in ædibus suis
„ Percussus & objurgatus, patienti animo:
„ Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Ægiochi;
„ Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata
„ In thalamum deposuit, & obdidit pessulos.
„ At ipse suam uxorem multo-astu jussit
„ Arcum procis ponere, canumque ferrum,
„ Nobis infortunatis certamina, & cædis principium.
„ Neque quisquam nostrum poterat validi arcus
„ Nervum intendere; valde autem impares eramus:
„ Sed quandò in manus pervenit Ulyssis magnus arcus;
„ Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,

Τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊςούς,
Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα ςονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιςῖνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δ' ἦν, ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάῤῥοθος ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῶ,
Κτεῖνον ἐπιςροφάδην· τῶν δὲ ςόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάςου,
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐςὶ θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·
Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
Κουρίδιον κτείνασα πόσιν· ςυγερὴ δὲ ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑςαότ' εἰν Ἀΐδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·
Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῢς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέι μῦθον ἔειπεν·
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω·
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅςις ἄριςος·
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴκ' ἔμ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἦέ κεν ἀγνοιῇσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς, πειρητίζων·
Οὐδ' εὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμώων, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἱμασιὰς λέξοντες, ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος,
Ὤχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.

„ Arcum ne daret, neque si valde multa is diceret;
„ Telemachus verò eum solus hortans jussit:
„ At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses;
„ Facileque tetendit arcû, misitque sagittam per ferrum. (gittas,
„ Stetit autẽ deinde super limen profectus, velocesque effudit sa-
„ Horrendum circumspectans; percussit verò Antinoum regem.
„ At postea aliis immittebat tela luctuosa,
„ Ex-adverso collimans; illi verò conferti cadebant.
„ Manifestum autem erat, quòd aliquis ipsis deorum adjutor esset:
„ Statim enim per ædes sequentes impetum suum, (fœdus,
„ Interficiebant quaquaversum: illorum verò gemitus oriebatur
„ Capitibus percussis; pavimentũ autem totum sanguine undabat.
„ Sic nos, Agamemnon, periimus; quorum adhuc etiam nunc
„ Corpora neglecta jacent in ædibus Ulyssis.
„ Nondum enim sciunt amici in ædibus cujusque,
„ Qui abluto atro tabo ex vulneribus,
„ Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridæ;
„ Felix Laertæ fili, solers Ulysses;
„ Profecto utique cum magna virtute potitus es uxore.
„ Adeo bona mens erat eximiæ Penelopæ,
„ Filiæ Icarii; adeo bene meminerat Ulyssis,
„ Viri cui-virgo-nupserat: ideò ei gloria nunquam peribit
„ Suæ virtutis: facient autem terrestribus cantilenam
„ Immortales amabilem prudenti Penelopæ.
„ Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
„ Cui-virgo-nupserat interfecto marito: odiosa verò cantilena
„ Erit inter homines; gravemque famam intulit
„ Fœmineis mulieribus; etiam ei, quæ bene-morata fuerit.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
Stantes in Orci ædibus, sub cavernis terræ. (pervenerunt
Illi autem postquam ex urbe descenderunt, cito utique in prædium
Pulchrum Laërtæ cultum, quod scilicet quondum ipse
Laërtes acquisiverat, postquam valde multum laboraverat:
Illic ei domus erat; circumque exedra currebat circumquaque,
In qua comedebant & sedebant & dormiebant
Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.
Inerat verò mulier Sicula anus, quæ utique senem
Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.
Ibi Ulysses famulis & filio sermonem dixit;
„ Vos quidem nunc ite in bene-ædificatam domum intro;
„ In cœnam autem statim porcorum mactate, quicunque opti-
„ At ego patrem tentabo nostrum, (mus.
„ An me agnoscat & discernat oculis,
„ An ignoret, multo tempore seorsim cum abfuerim.
Sic locutus, famulis martia arma dedit.
Illi quidem deinde ad domum celeriter iverunt: at Ulysses
Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare cogitans;
Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
Neque quenquam servorum, neque filiorum; sed sane illi
Sepes collecturi, arboreti ut essent septum,
Abiverant; at iis senex viam praeibat.

Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἕστο χιτῶνα,
Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῦς ἀλεείνων·
Χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Κύσσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
Τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε,
Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
Ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
Οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.
Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
Οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
Εὑδέμεναι μαλακῶς· ἣ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τεῦ δμὼς εἰς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
Εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζώει τε καὶ ἐστι,
Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐῴκει·
Χρυσοῦ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·

Χωρὶς

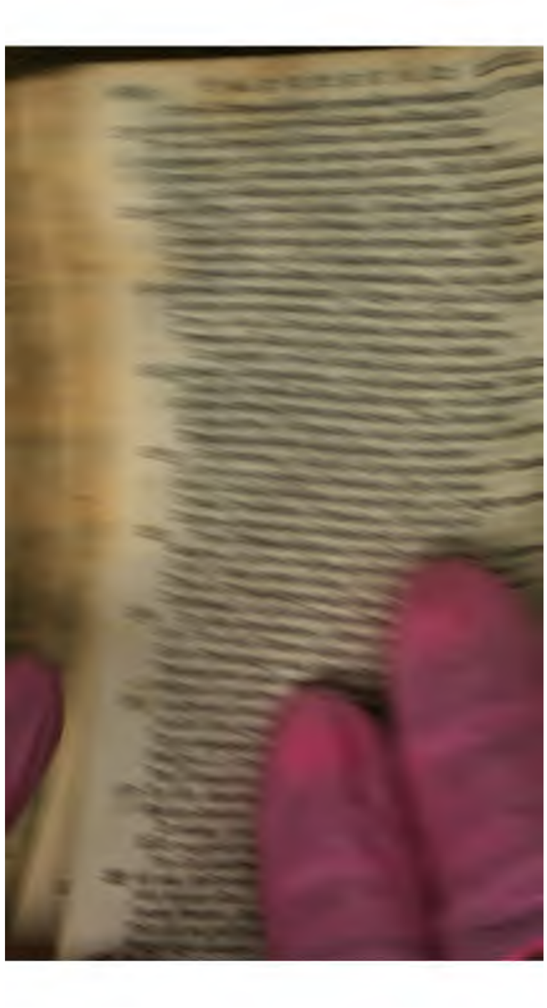
Solum autem patrem invenit bene-culto in arboreto,
Circumfodientem plantam: ſqualentem autem indutus erat tu-
Sutilem, turpem; circum verò crura bubulas (nicam,
Ocreas ſutiles ligaverat-ſibi, ſentium-ſtricturas vitans;
Chirothecaſque ſuper manus, ruborum cauſa: at ſuperne
Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans.
Hunc autem ut animadvertit multa-paſſus nobilis Ulyſſes
Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,
Stans utique ſub excelſa pyro lachrymam effundebat.
Cogitavit verò deinde in mente & in animo,
Oſculari & amplecti ſuum patrem, & ſingula
Dicere, quomodo veniſſet & acceſſiſſet ad patriam terram;
An prius interrogaret, ſingulaque tentaret.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt ſatius eſſe,
Primum mordacibus verbis tentare.
Hæc cogitans recta ivit ad eum nobilis Ulyſſes:
Sane ille quidem deorſum tenens caput, plantam circumfodie-
Eum autem aſtans alloquebatur illuſtris filius; (bat;
„ O ſenex, non imperitia te tenet curandi
„ Hortum, ſed bene tibi cultura habet, neque omnino,
„ Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,
„ Non pyrus, non area tibi ſine cultura in horto.
„ Aliud autem tibi dicam; tu verò ne iram induc animo;
„ Ipſum te non bona cura habet, ſed ſimul ſenectutem
„ Gravem habes, ſqualeſque male, & turpiter indutus es.
„ Non quidem inertiæ ſane dominus cauſa non te curat,
„ Neque quid tibi ſervile conſpicuum-eſt intuentibus
„ *In* forma & ſtatura; regi enim viro ſimilis es.
„ Tali autem ſimilis es, qui poſtquam laverit comederitque,
„ *Debeat* dormire molliter; hic enim mos eſt ſenum.
„ Sed age mihi hoc dic, & accurate narra,
„ Cujuſnam ſervus es virorum? cujuſnam verò hortum curas?
„ Et mihi hoc dic verò, ut bene ſciam,
„ Si revera utique Ithacam hanc advenimus, ſicut mihi dixit
„ Ille vir, jam nunc obviam-factus huc venienti,
„ Nequaquam valde ſapiens; quoniam non ſuſtinuit ſingula
„ Dicere, & audire meum verbum, ut interrogabam
„ De hoſpite meo, an alicubi vivatque & exiſtat,
„ An jam mortuus ſit, & in orci ædibus.
„ Edicam enim tibi, tu verò attende, & me audi;
„ Virum quondam hoſpitio-excepi chara in patria terra,
„ Ad noſtram *domum* ubi-venerat; & nondum quiſquam mortalis
„ Hoſpitum longinquorum charior meam advenit domum. (alius
„ Profitebatur autem ſe ex Ithaca genere eſſe; at dicebat
„ Laertem Arceſiadem patrem eſſe ipſius.
„ Hunc quidem ego ad domum ducens bene hoſpitio-excepi,
„ Peramanter tractans, multa in domo *mihi* cum-eſſent;
„ Et ei dona præbui hoſpitalia, qualia decebat:
„ Auri quidem ei dedi bene elaborati ſeptem talenta,
„ Dedi verò ei craterem totum-argenteum floribus-cælatum,
„ Duodecimque ſimplices lænas, totque tapetes,
„ Totidemque pallia pulchra, totidemque ad hæc tunicas

V 7 „ Sepa-

Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις, ἣν ἐρεείνεις·
Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι·
Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυρί' ὀπάζων·
Εἰ γάρ μιν ζωόν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἡ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρξῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πόςον δὴ ἔτος ἐςὶν, ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον,
Σὸν ξεῖνον δύςηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
Δύσμορον; ὅν που, τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ'· οὐδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περιςείλασα, πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα·
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐπεῴκει,
Ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ γέρας ἐςὶ θανόντων.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ποῦ δαὶ νηῦς ἕςηκε θοὴ, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο,
Ἀντιθέους θ' ἑτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
Υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος·
Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐςὶν Ἐπήριτος· ἀλλά με δαίμων
Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕςηκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐςὶν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
Δύσμορος· ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
Δεξιοὶ, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον,
Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
Μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς, ἁδινὸν ςεναχίζων.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι,
Κύσσε δέ μιν περιφὺς, ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα·
Κεῖνος μέντοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
Ἤλυθον εἰκοςῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω· (μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης·)
Μνηςῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Λώβην τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε, ἐμὸς πάϊς, ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὄφρα πεποίθω.

Τὸν

„ Separatim verò insuper mulieres eximias, operum scientes,
„ Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
Illi autem respondit deinde pater lachrymas stillans;
„ Hospes, profecto quidem ad terram pervenisti, de-qua interrogas:
„ Injurii autem ipsam & improbi viri habent.
„ Dona verò irrita hæc largiebaris; multa præbens:
„ Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,
„ Eo te bene donis remuneratus dimisisset,
„ Et hospitio bono; hoc enim jus est, quicunque cœperit.
„ Sed age mihi hoc dic, & accurate narra,
„ Quotus jam annus est, quando hospitio-excepisti illum,
„ Tuum hospitem infelicem, meum filium, (si quidem unquam fuit,)
„ Infortunatum? quem alicubi, procul ab amicis & patria terra,
„ Vel in ponto comederunt pisces, vel in terra
„ Feris & avibus captura factus est; neque ipsum mater
„ Flevit coöpertum, paterque, qui ipsum genuimus;
„ Neque uxor multum-dotata prudens Penelope
„ Ploravit in lectis charum maritum, sicut decet,
„ Oculos *illius* ubi-presserat: hic enim honos est mortuorum.
„ Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
„ Quis? unde es hominum? ubinam tibi urbs & parentes?
„ Ubinam autem navis stat velox, quæ te vexit huc,
„ Deo-paresque socios? an vector venisti
„ Navi in aliena; illi autem te-exposito discesserunt?
Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses;
„ Enimverò ego tibi hæc valde accurate narrabo:
„ Sum enim ex Alybante, ubi inclytas ædes habito,
„ Filius Aphidantis Polypemonidæ regis:
„ At mihi sane nomen est Eperitus; sed me deus
„ Errare-fecit à Sicania, huc ut-venirem nolens.
„ Navis verò mihi hæc stat ad agrum, seorsum ab urbe.
„ At Ulyssi hic jam quintus annus est,
„ Ex quo illinc ivit, & à mea discessit patria,
„ Infelix: profecto utique ei bonæ erant aves eunti
„ Dextræ; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum,
„ Gaudebat autem ille abiens: animusque adhuc nobis sperabat,
„ Mixtum-iri *nos* hospitio, & splendida dona daturos.
Sic dixit: illum autem doloris nebula coöperuit atra:
Ambabus verò manibus sumptum pulverem fulvum
Fudit-sibi in caput canum, crebro gemens.
Hujus autem commovebatur animus; ad nares verò ei jam
Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.
Osculatus verò est ipsum amplectens, insiliens, & alloquebatur;
„ Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris,
„ Veni vigesimo anno in patriam terram.
„ Sed contine-te à fletu, luctuque lachrymoso.
„ Edicam enim tibi; (valde autem oportet festinare omnino:)
„ Procos interfeci in nostris ædibus,
„ Contumeliam ulciscens animo-gravem, & mala opera.
Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque;
„ Siquidem revera Ulysses utique, meus filius, huc venisti,
„ Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear

» [illegible], quæ nunc profectus mihi promiſerat, & annuerat.
» Quin age, tibi & arbores, bene-culto in arboreto, (las,
» Dicam, quas mihi olim dediſti; ego autem poſcebam à te ſingu-
» Puer cum-eſſem, per hortum comitans; per ipſas verò
» Ibamus, tu autem nominaſti & dixiſti ſingulas.
» Pyros mihi dediſti tredecim, & decem malos,
» Ficos quadraginta, vitium-ordines verò mihi hic diſerte-dixiſti
» Daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unuſ-
» Erat; illic nempe uvæ omnigenæ inſunt, (quiſque
» Quando demum Jovis tempeſtates incubuerint deſuper.
Sic dixit: ejus autem ibidem ſoluta ſunt genua & charum cor,
Signa agnoſcentis, quæ ei accurata dixerat Ulyſſes.
Circum verò filium charum jecit brachia; eum autem ad ſe
Cepit anima-deficientem multa-paſſus nobilis Ulyſſes.
At poſtquam is ſpiritum-recepit, & in mentem animus collectus
Iterum verbis reſpondens allocutus eſt; (eſt,
» Jupiter pater, profectò utique adhuc eſtis dii in magno O-
» Si revera proci improbi injuriam luerunt. (lympo,
» Nunc autem graviter timeo in mente, ne cito omnes
» Huc adveniant Ithacenſes, nuncios verò
» Circumque expediant Cephallenorum ad urbes.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt ſolers Ulyſſes;
» Confide, tibi hæc in mente tua curæ-ſint;
» Sed eamus ad domum, quæ hortum prope jacet:
Illuc verò Telemachum & bubulcum & ſubulcum
[illegible] [illegible]iam appararent citiſſime.
[illegible]; ut co[illegible] iverunt ad ædes pulchras.
[illegible] pervenerunt ad ædes habitantibus-com-
[illegible] & bubulcum & ſubulcum, (modas
[illegible]ſcenteſque generoſum vinum.
[illegible]um ſua in domo
[illegible]
[illegible]jecit: at Minerva
[illegible]ulorum,
[illegible] ad-intuendum.
[illegible] ipſum charus
(filius,

Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ἡ δ' οὐδ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτ' ἐτελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὡς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη·
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστὸν,
Πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον, ἠὲ σελήνῃ·
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης·
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ·
Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν· ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε·
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε, κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἠδὲ βολῆσιν.
Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσσεν ὀχῆας·
Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἄεθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν·
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι,

Τόξον

„ Atride; gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
„ Memini hæc omnia, & accurate enarrabo
„ Nostræ mortis malum finem, qualis contigerit.
„ Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem;
„ Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,
„ Nobis meditans mortem & fatum atrum:
„ Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;
„ Exorsa magnam telam in ædibus texebat,
„ Subtilem & immensam: statim autem inter nos dixit;
„ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
„ Manete urgentes *licet* meas nuptias, donec vestimentum
„ Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)
„ Laerti heroi sepulchrale; in-*tempus* quo ipsum
„ Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
„ Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
„ Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
„ Sic dixit: nobis verò persuasus est animus generosus.
„ Tunc interdiu quidem texebat magnam telam,
„ Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.
„ Sic triennium quidem latebat dolo, & persuadebat Achivis:
„ Sed quando quartus venit annus, & advenerunt horæ,
„ Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt;
„ Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quæ certe norat;
„ Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.
„ Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate.
„ Quandò illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam te-
„ *Et* laverat, Soli similem, vel Lunæ; (lam,
„ Tunc demum Ulyssem malus alicunde duxit deus
„ Agri in extremitatem, ubi ædes habitabat subulcus:
„ Illuc venit charus filius Ulyssis divini,
„ Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra:
„ Hi verò procis mortem malam moliti,
„ Venerunt ad urbem inclytam; sane Ulysses
„ Posterior, at Telemachus ante præibat:
„ Illum verò subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem,
„ Mendico misero similem, & seni, (dutus erat,
„ *Baculo* innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta in-
„ Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
„ Ubi derepente se-ostendit, neque qui majores-natu erant:
„ Sed verbisque malis incessimus & ictibus.
„ At ille ad-tempus quidem tolerabat in ædibus suis
„ Percussus & objurgatus, patienti animo:
„ Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Ægiochi;
„ Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata
„ In thalamum deposuit, & obdidit pessulos.
„ At ipse suam uxorem multo-astu jussit
„ Arcum procis ponere, canumque ferrum,
„ Nobis infortunatis certamina, & cædis principium.
„ Neque quisquam nostrum poterat validi arcus
„ Nervum intendere; valde autem impares eramus:
„ Sed quandò in manus pervenit Ulyssis magnus arcus;
„ Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,

Τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊςοὺς,
Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα ςονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιςῖνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δ' ἦν, ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάῤῥοθος ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Κτεῖνον ἐπιςροφάδην· τῶν δὲ ςόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάςου,
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐςὶ θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
Κουρίδιον κτείνασα πόσιν· ςυγερὴ δὲ ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑςαότ' εἰν Ἀΐδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·
Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῦς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέι μῦθον ἔειπεν·
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω·
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅςις ἄριςος·
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴ κ' ἔμ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἠέ κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς, πειρητίζων·
Οὐδ' εὗρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμώων, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἱμασιὰς λέξοντες, ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος,
Ὤιχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.

„ Arcum ne daret; neque si valde multa is diceret;
„ Telemachus verò eum solus hortans jussit:
„ At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses;
„ Facileque tetendit arcū, misitque sagittam per ferrum. (gittas,
„ Stetit autē deinde super limen profectus, velocesque effudit sa-
„ Horrendum circumspectans; percussit verò Antinoum regem.
„ At postea aliis immittebat tela luctuosa,
„ Ex-adverso collimans; illi verò conferti cadebant.
„ Manifestum autem erat, quòd aliquis ipsis deorum adjutor esset:
„ Statim enim per ædes sequentes impetum suum, (fædus,
„ Interficiebant quaquaversum: illorum verò gemitus oriebatur
„ Capitibus percussis; pavimentū autem totum sanguine undabat.
„ Sic nos, Agamemnon, periimus; quorum adhuc etiam nunc
„ Corpora neglecta jacent in ædibus Ulyssis.
„ Nondum enim sciunt amici in ædibus cujusque,
„ Qui abluto atro tabo ex vulneribus,
„ Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum.
Illum autem rursus anima alloquebatur Atridæ;
„ Felix Laertæ fili, solers Ulysses;
„ Profectò utique cum magna virtute potitus es uxore.
„ Adeo bona mens erat eximiæ Penelopæ,
„ Filiæ Icarii; adeo bene meminerat Ulyssis,
„ Viri cui-virgo-nupserat: ideò ei gloria numquam peribit
„ Suæ virtutis: facient autem terrestribus cantilenam
„ Immortales amabilem prudenti Penelopæ.
„ Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
„ Cui-virgo-nupserat interfecto marito: odiosa verò cantilena
„ Erit inter homines; gravemque famam intulit
„ Fœmineis mulieribus; etiam ei, quæ bene-morata fuerit.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
Stantes in Orci ædibus, sub cavernis terræ. (pervenerunt
Illi autem postquam ex urbe descenderunt, cito utique in prædium
Pulchrum Laërtæ cultum, quod scilicet quondam ipse
Laërtes acquisiverat, postquam valde multum laboraverat:
Illic ei domus erat; circumque exedra currebat circumquaque,
In qua comedebant & sedebant & dormiebant
Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.
Inerat verò mulier Sicula anus, quæ utique senem
Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.
Ibi Ulysses famulis & filio sermonem dixit;
„ Vos quidem nunc ite in bene-ædificatum domum intro;
„ In cœnam autem statim porcorum mactate, quicumque opti-
„ At ego patrem tentabo nostrum, (mus.
„ An me agnoscat & discernat oculis,
„ An ignoret, multo tempore seorsim cum-abfuerim.
Sic locutus, famulis martia arma dedit.
Illi quidem deinde ad domum celeriter iverunt: at Ulysses
Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare cogitans;
Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
Neque quenquam servorum, neque filiorum; sed sanè illi
Sepes collecturi, arboreti ut essent septum,
Abiverant; at iis senex viam præibat.

Ὡς τοπάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔςω.
Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐξελθών τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.
Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὡς ἐκέλευεν·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας·
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύοντο,
Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ, ἓξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοί περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμιςαί.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς·
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄρισοι,
Μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρος περ
Ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
Ὣς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε·
Τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι, ἦ μάλα χαίρω·
Υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.
Τὸν δὲ παριςαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
Εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι, καὶ Διῒ πατρὶ,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Εὐπείθεα, κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
Τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι
Καί νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόςους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἤϋσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·
Ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
Ὥς κεν ἀναιμωτεί γε διακρινθεῖτε τάχιςα.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε·
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

„ Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde sit.
Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam:
Descendit verò *ea* ab Olympi verticibus impetu-facto.
Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant;
Ipsis deinde sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses;
„ Egressus aliquis videat, ne jam prope sint venientes.
Sic dixit: egressus est autem filius Dolii, sicut jubebat:
Stetitque propinde ad limen profectus; illos verò prope vidit o-
Statimque Ulyssem verbis alatis allocutus est; (mnes;
„ Hi jam prope sunt: sed armemur ocyus.
Sic dixit: illi verò exurgebant, & arma sibi-induebant,
Quatuor circum Ulyssem; sex autem filii Dolii:
Inter eos verò deinde Laërtes Doliusque arma induebant,
Etiam cani licet essent, necessarii bellatores.
At postquam induerant-se circum corpus splendido ære,
Aperuerunt utique fores, exieruntque; præibat autem Ulysses.
Ad eos verò prope filia Jovis accessit Minerva,
Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.
Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Ulysses;
Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium;
„ Telemache, jam quidem hoc sane in-animo-habebis ipse præ-
„ Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi, (sens-factus,
„ Ne quid dedecores majorum genus, qui antea scilicet
„ Roboreque & fortitudine excelluimus totam super terram.
Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
„ Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo,
„ Nequaquam dedecorantem *me* tuum genus, sicut dicis.
Sic dixit: Laërtes verò gavisus est, & sermonem dixit;
„ Quænam mihi dies hæc, dii chari? profecto valde gaudeo;
„ Filiusque nepósque de virtute litem habent.
Eum autem astans allocuta est cæsia-oculis Minerva;
„ O Arcesiade, omnium multo charissime sociorum,
„ Precatus filiam cæsiam-oculis, & Jovem patrem,
„ Statim valde vibratam emitte longam hastam.
Sic dixit, & inspiravit robur magnum Pallas Minerva.
Precatus autem *is* deinde Jovis filiam magni,
Statim valde vibratam emisit longam hastam,
Et percussit Eupithem, galeam per æreis-munitam-malis;
Ea verò non hastam inhibuit; penitus autem transiit æs:
Fragorem verò edidit *is* lapsus, resonueruntque arma super ipso.
Irruerunt autem primis-pugnatoribus Ulysses & illustris filius;
Feriebantque ensibusque & hastis ancipitibus.
Et sane jam omnes perdidissent & fecissent reditus-expertes,
Nisi Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Clamasset voce, cohibuissetque populum omnem;
„ Abstinete à bello, Ithacenses, gravi;
„ Ut sine-cruore utique dirimamini citissime.
Sic dixit Minerva: illos autem pallidus timor cepit:
Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma;
Omniaque in terram cadebant, dea vociferata:
Ad urbem verò convertebant-se cupidi vitæ-*conservandæ*.
Terribiliter autem clamavit multa-passus nobilis Ulysses;

Impetum

Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥς τ' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνὸν,
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρόσθεν Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐου πολέμοιο,
Μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Τέλος τῆς Ὁμήρου Ὀδυσσείας.

Impetumque dedit concitus, ficut aquila altivolans,
Tum verò demum Saturnius mifit ardens fulmen;
Decidit autem *id* ante Cæfiam-oculis forti-patre-natam.
Et tunc Ulyffem allocuta eft cæfia-oculis Minerva;
,, Generofe Laërtiade, folers Ulyffes,
,, Contine-te, compefceque contentionem æque-gravis belli;
,, Nequa tibi Saturnius irafcatur late-fonans Jupiter.
Sic dixit Minerva: ille verò parebat, gaudebatque animo.
Fœdera autem demum in-futurum inter utrofque fecit
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Mentori affimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Finis Odyffeæ Homeri.

ὉΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος, πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἵνεκ' ἀοιδῆς·
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος·
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
Πῶς Μύες ἐν Βατράχοισιν ἀριςεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα Γιγάντων.
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην· τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτε διψαλέος, Γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδεῖ· τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον·
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, Βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα·
Καί με πατὴρ Πηλεύς ποτε γείνατο, Ὑδρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο.
Καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε·
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς, φίλε, δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι· εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος· ἡ δέ νυ μήτηρ,
Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος·
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
Σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐςὶν ἐν ὕδασιν· αὐτὰρ ἔμοιγε,
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις, τρώγειν ἔθος· οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιςος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο·
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος, ἔχων πολλὴν σισαμίδα·
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηςὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτὴν,
Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθην.
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα,
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον κατεδάκνω·
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἴκανεν ἄνδρα·

HOMERI BATRACHO-MYOMACHIA.

INcipiens, primum Musarum cœtum ex Helicone
Venire in meum cor precor, gratia cantus;
Quem nuper in tabellis mea super genua posui,
Litem *scilicet* immensam, tumultuosum opus Martis:
Optans hominibus in aures omnibus immittere,
Quomodo Mures in Ranas, strenue-pugnantes iverunt.
Terrigenarum virorum imitantes opera Gigantum:
Uti sermo inter mortales erat: tale autem habuit principium.
Mus aliquando sitibundus, Felis periculum elapsus,
Prope in lacum, tenerum admovit mentum,
Aqua se-delectans dulci: eum autem conspexit
Limnocharis multisonus, verbumque locutus est tale;
„ Hospes, quis es? unde venisti ad littus? quis verò qui te genuit?
„ Omnia autem vere dic, ne mentientem te advertam.
„ Si enim te cognovero amicum dignum, in domum ducam;
„ Donaque tibi dabo hospitalia multa & bona.
„ Sum autem ego rex Physignathus, qui per lacum
„ Color, Ranis præiens dies omnes:
„ Et me pater Peleus olim genuit, Hydromedusæ
„ Mixtus in amore apud ripas Eridani.
„ Sed & te video pulchrumque & fortem, eximium præ-aliis.
„ Sceptriferum regem, & in bellis pugnatorem
„ Esse: sed age, ocyus tuum genus narra.
Huic autem rursus Psicharpax respondebat, dixitque:
„ Cur genus meum inquiris, amice, manifestum omnibus
„ Hominibusque, Diisque, & aeriis volucribus?
„ Psicharpax quidem ego vocor: sum autem filius
„ Troxartæ patris magnanimi; at sane mater
„ Lichomyle, filia Pternotroctæ regis:
„ Genuit autem in tugurio me, & enutrivit cibariis,
„ Ficubus, & nucibus, & eduliis omnigenis.
„ Quomodo verò amicum facias me, natura nihil similem?
„ Nam tibi quidem vita est in aquis, sed mihi sane,
„ Quæcunque apud homines, comedere mos-*est*; neque me latet
„ Panis ter-depsitus à rotundo canistro;
„ Neque placenta extensa, habens multam sisamida;
„ Non segmen ex perna, non jecora albam-tunicam-habentia,
„ Non caseus recens-pressus à suavi lacte,
„ Non bonum dulciolum, quod & beati desiderant,
„ Neque quæcunque ad convivium hominum parant coqui,
„ Ornantes ollas condimentis omnigenis.
„ Neque unquam ex bello malum aufugi clamorem,
„ Sed statim ad pugnam iens primis pugnatoribus immixtus sum.
„ Non metuo hominem, etiam licet magnum corpus ferentem;
„ Sed ad lectum iens, summum digitum mordeo;
„ Et calce prehendi, & non dolor occupavit virum;

Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον καὶ Γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
Καὶ παγίδα ςονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος·
Πλεῖςον δὴ Γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίςη,
Ἣ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρευνεῖ.
Οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις·
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐςιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαςέρι· ἔςι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι·
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐςιν·
Αἴρω σ' ἐν νώτοισι· κράτει δέ με, μή ποτ' ὄληαι,
Ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιςα,
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ·
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου· ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
Ἄχρηςον μετάνοιαν ἐμέμφετο· τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαςέρος· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ· καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι·
Δεινὰ δ' ἐπεςονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων· εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβόα,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ ςόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάςασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐςοἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις· ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον·
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔτι νοήσας,
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην·
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ', ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ,
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε· μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖςον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ·
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους·
Οὐ λήσεις γε θεοὺς, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιςε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἔῤῥιψας· ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν ςρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδατι· τὸν δὲ κατεῖδε

Αἰθ

„ Suavis non aufugit somnus, mordente me.
„ Sed duo valde *per* omnia timeo totam per terram,
„ Accipitrem & Felem, qui mihi magnum dolorem afferunt,
„ Et Decipulam luctuosam, ubi dolosum esse-solet fatum:
„ Plurimum sane Felem pertimesco, quæcunque optima,
„ Quæ & foramen-ingredientem, per foramen perquirit.
„ Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
„ Non betis viridibus pascor, neque apiis:
„ Hæc enim vestrum sunt edulia per lacum.
Ad hæc subridens Physignatus contra locutus est;
„ Hospes, valde gloriaris de ventre: adsunt & nobis
„ Multa valde in lacu & in terra mirabilia visu.
„ Anceps enim dedit pascuum ranis Saturnius,
„ Saltare per terram, & in aquis corpus coöperire.
„ Si autem vis & hæc scire, facile est:
„ Portem te in humeris; tene verò me, ne quando pereas:
„ Quo pacto lætus in meam domum venias.
Sic utique dixit, & terga præbebat: ille autem conscendebat ci-
Manus habens tenerum ad collum, saltu levi: (tissime,
Et primum quidem gaudebat, quandò intuebatur vicinos portus,
Natatu delectatus Physignathi; sed quandò demum utique
Undis purpureis alluebatur, multum lachrymans
Inutili pœnitentia querebatur; vellebatque comas,
Et pedes stringebat per ventrem; intus verò ei cor
Palpitabat *rei* insolentia, & in terram volebat aspicere:
Graviter autem ingemiscebat, timoris frigidi vi.
Caudam quidem primum extendit in aquis, tanquam remum
Trahens; supplicansque diis in terram ut-veniret,
Aquis purpureis alluebatur: multum autem clamabat,
Et talem dixit sermonem, & ab ore profabatur;
„ Non sic dorso portavit onus amoris
„ Taurus, quando Europam per undam vexit in Cretam,
„ Ut me natans super-dorsum vexit ad domum
„ Rana, elevato pallido corpore aqua alba.
Hydrus autem ex-improviso apparebat, horrendum spectaculum
Ambobus; erectum verò super aquam habebat collum.
Hunc conspicatus demersit-se Physignathus, nequaquam cogitans,
Qualem socium erat perditurus in lacu:
Subiit autem profunditatem lacus, & evitavit fatum atrum.
Ille verò, ut derelictus est, cecidit supinus statim in aquam;
Manus autem stringebat, & periens stridebat.
Sæpe quidem submergebatur in aquam, sæpe autem rursus
Calcitrans emergebat, fatum verò non licebat evitare.
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipsum;
Aquis verò periens, tales locutus est sermones;
„ Non latebis utique deos, Physignathe, hæc faciens,
„ Naufragum jaciens à corpore, ut à petra.
„ Non me in terra potior fuisses, pessime,
„ Pancratioque, luctaque, & ad cursum: sed ubi-seduxeras,
„ In aquam me projecisti; habet deus vindicem oculum;
„ Pœnam tu lues murium exercitui, neque evitabis.
Hæc locutus, expiravit in aquis: eum autem conspexit

Λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι·
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν·
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας·
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορήνδ' ἐς δώματα Τρωξάρταο,
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης, ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ Βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα·
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν ῥα κατέκτανεν ἁρπάξασα
Ἐχθίστη Γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν
Καινοτέραις τέχναις, ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν Παγίδα καλέουσι, μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Τοῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν·
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν·
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος·
Ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν Μύες ἦσαν ἔνοπλοι· ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν, πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
Κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον·
Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν,
Εἰπεῖν, ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχην τε·
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος· ἀλλὰ μάχεσθε,
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
Ὀλλύμενον· πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον· ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.

Τοιγαρ

Lichopinax, ripis insidens mollibus;
Graviter autem ululavit, currensque annunciavit muribus.
Ut verò didicerunt fatum, subiit ira gravis universos:
Et tunc præcones suos jusserunt sub diluculum
Convocare ad-concionem, in ædes Troxartæ,
Patris infelicis Psicharpagis, qui in lacu
Supinus extensus erat, mortuum corpus, neque juxta ripas
Erat jam miser; medio verò innatabat ponto.
Ut autem venerunt festinantes simul cum Aurora, primus surrexit
Troxartes, ob filium iratus, dixitque sermonem;
„ O amici, etiamsi solus ego mala multa passus sum
„ Ex Ranis, sors mala omnibus facta est.
„ Sum autem ego infelix, quippe tres filios perdidi:
„ Et sane primum quidem occidit ubi-corripuerat
„ Invisissima Felis, foramen extra deprehensum.
„ Alium autem rursus viri crudeles ad mortem duxerunt
„ Recentioribus artibus, ligneo dolo excogitato,
„ Quam Decipulam vocant, murium perditricem existentem.
„ Qui tertius erat dilectus mihi & matri almæ,
„ Hunc suffocavit Physignathus, in profundum ubi-duxerat.
„ Sed agite, armemur, & exeamus in ipsas,
„ Corpora ubi-ornaverimus armis variegatis.
Hoc locutus, persuasit armari universos.
Et hos quidem armavit Mars belli curam-gerens.
Ocreas quidem primum circa tibias posuerunt,
Confractis fabis viridibus, beneque præparatis,
Quas ipsi per noctem instantes arroserant:
Thoraces autem habebant calamis-tectis à coriis,
Quos fele excoriato scite fecerunt:
Clypeus autem erat lucernæ medius umbilicus; at sane lancea
Longæ acus, penitus-æreum opus Martis:
Cassis verò, testa in temporibus nucis.
Sic quidem Mures erant armis-instructi: ut autem animadverterunt
Ranæ, emerserunt ab aqua; & in unum locum
Profectæ, concilium coegerunt belli mali.
Considerantibus autem ipsis, unde seditio, vel quis tumultus,
Præco prope venit, ferens sceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytrus,
Nuncians belli malam famam, dixitque sermonem;
„ O Ranæ, mures vobis minati miserunt,
„ Ut-edicerem armari ad bellumque pugnamque:
„ Viderunt enim in aqua Psicharpaga, quem occidit
„ Vester rex Physignathus: sed pugnate,
„ Quæcunque inter Ranas optimates natæ estis.
Sic locutus renuntiavit: sermo autem in aures murium
Ingressus turbavit mentes ranarum superbarum.
Accusantibus verò ipsis, Physignathus dixit, quum-surrexerat;
„ O amici, non occidi ego Murem, neque vidi
„ Pereuntem: omnino suffocatus est ludens apud lacum,
„ Natatus ranarum imitans: hi autem pessimi
„ Nunc me accusant insontem: sed age consilium
„ Exquiramus, quomodo dolosos mures perdamus.

Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριςα·
Σώματα κοσμήσαντες ἐνοπλισθῶμεν ἅπαντες
Ἄκροις πὰρ χείλεσσιν, ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος·
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅςις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν,
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων,
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν,
Ἔγχος δ', ὀξύσχοινος ἑκάςῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κράατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔςησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας· θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαςος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀςερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητὰς,
Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος Κενταύρων ςρατὸς ἔρχεται, ἠδὲ Γιγάντων,
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες Βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
Ἢ Μυσὶν, ἀθανάτων; καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν·
Ὦ θύγατερ, Μυσὶν ἦ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· τὴν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους, εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν·
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ ςήμονα λεπτὸν ἔνησα,
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέςη,
Καὶ πράσσει με τόκους· τούτου χάριν ἐξώργισμαι·
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω·
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὕπνου δευομένην, οὐκ εἴασσαν θορυβοῦντες
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην,
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα, θεοὶ, τούτοισιν ἀρήγειν,
Μή κέ τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι·
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτ' ἐπεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες, ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
Κὰδδ' ἦλθον κήρυκε, τέρας πολέμοιο φέροντε·
Καὶ τότε κώνωπες, μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρὶ,

Ἑςαότ'

„ Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum;
„ Corporibus ornatis, armemur universi
„ Summas ad ripas, ubi præceps locus:
„ Quando autem impetu-facto in nos exiverint,
„ Prehensis galeis, quicunque prope obviam venerit,
„ In lacum ipsos cum armis statim dejiciamus.
„ Sic enim ubi-suffocaverimus *eos* in aquis, expertes-natandi,
„ Statuemus alacriter de-muribus-occisis hic trophæum.
Sic utique locutus, armis indui-fecit universos.
Foliis quidem malvarum tibias suas circumtexerunt;
Thoraces autem habebant viridibus latis à betis;
Folia autem brassicarum in clypeos bene aptaverunt;
Lancea verò, acutus-juncus unicuique longus aptabatur;
Et galeæ è cochleis tenuibus capita circumtegebant.
Ubi autem munierant-se, steterunt in ripis altis,
Quassantes lanceas; ira verò implebatur unaquæque.
Jupiter autem deos ubi-vocasset in cœlum stellatum,
Et belli molem ostendens, fortesque pugnatores
Multos & magnos, & hastas longas ferentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit, & Gigantum;
Suaviter ridens interrogabat, quinam Ranis auxiliatores,
Vel Muribus, immortalium? & Minervam allocutus est;
„ O filia, Muribus nunquid auxiliatura ibis?
„ Etenim tuum per templum semper saltitant universi,
„ Nidore delectati, & cibariis ex sacrificiis.
Sic utique dixit Saturnius: eum autem allocuta est Minerva;
„ O pater, haud unquam ego muribus afflictis
„ Venerim auxiliatrix; quoniam mala multa mihi fecerunt,
„ Coronas lædentes, & lucernas, gratia olei.
„ Hoc autem meam valde momordit mentem, quale fecerunt:
„ Peplum meum corroserunt, quod texui elaboratum
„ Ex trama subtili, & stamen subtile nevi,
„ Foraminaque in-eo-fecerunt; at sartor mihi institit,
„ Exigitque à-me usuras: hujus gratia irata sum:
„ Mutuata enim texui, & non possum restituere.
„ Sed neque sic ranis auxiliari velim:
„ Sunt enim neque ipsæ mentibus integræ, sed me primum
„ Ex bello reversam, postquam valde defatigata-eram,
„ Somno indigentem, non siverunt tumultuantes,
„ Ne parum quidem oculos-claudere; ego verò insomnis jace-
„ Capite dolens, donec vociferatus est gallus. (bam.
„ Sed age desistamus, dii, ab iis auxiliandis,
„ Nequis nostrum vulneretur telo acuto;
„ Sunt enim cominus-pugnantes, etiam si deus obvius venerit:
„ Omnes autem de-cœlo delectemur litem intuentes.
Sic utique dixit: ei autem demum paruerunt dii alii
Omnes, simul verò conferti venerunt in unum locum.
Devenerunt autem præcones duo, signum belli ferentes:
Et tunc culices, magnas tubas habentes,
Terribiliter canebant belli strepitum: cœlitus autem
Jupiter Saturnius intonuit, signum belli mali.
Primus verò Hypsiboas Lichenorem vulneravit hastâ,

Ἐξαῦτ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαςέρα εἰς μέσον ἧπαρ·
Κὰδδ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισσεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα·
Πῆξεν δ' ἐν ςέρνῳ ςιβαρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον·
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαςέρα τύψεν·
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ', ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς
Αὐχένα πὰρ μέσσον· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, (οὐδ' ἀφάμαρτε,) καθ' ἧπαρ· ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν·
Κάππεσε δ', οὐκ ἀνένευσεν· ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσί τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνίσιος δ' ὄχθαισι Τυρογλύφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν,
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδόχαρις δέ τ' ἔπεφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος, ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔςαξε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην,
Ἔγχει ἐπαΐξας· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
Καὶ βάλε Πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ,
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' Ἄϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν·
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα, πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερὴ, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι·
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν·
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαςέρα, πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος δῦνε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
Ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ', ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθησιν ποταμοῖο,
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς·
Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον·
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ', ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων·
Πρασσαῖος δ', ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ·
Οὐδ' ἔῤῥηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,

Ἀγχί-

Stantem inter primos-pugnatores, per ventrem in medium hepar;
Concidit autem *is* pronus, tenerosque pulvere-fœdavit capillos.
Troglodytes verò post ipsum jaculo-petiit Peleionem;
Infixitque in pectore validam hastam: eum autem lapsum
Cepit atra mors; animaque ex corpore evolavit.
Seutlæus autem deinde occidit, percusso corde, Embasichytrum:
Artophagus verò Polyphonum ad ventrem percussit:
Cecidit autem *is* pronus; animaque è membris evolavit.
Limnocharis verò, ut vidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molaris instar vulneravit prior-assecutus
Collum juxta medium; eum autem caligo oculos coöperuit.
Lichenor autem in ipsum collimavit hastam splendidam,
Et percussit, (neque aberravit,) ad hepar: ut verò animadvertit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens:
Sed neque sic cessabat in aquis, feriit autem ipsum:
Concidit verò, non resurrexit: tingebatur autem sanguine lacus
Purpureo, ipse verò juxta littus extensus est,
Chordis pinguibusque provolutus intestinis.
Limnisius autem in ripis Tyroglyphum interfecit.
Pternoglyphum verò conspicatus Calaminthius in timorem venit,
Saliitque in lacum fugiens, clypeo abjecto.
Hydrocharis porrò occidit Pternophagum regem,
Saxo percussum ad sinciput, cerebrum verò
Ex naribus stillabat; fœdabatur autem sanguine terra.
Lichopinax autem occidit eximium Borborocœtem,
Hasta adortus: eum verò caligo oculos coöperuit.
Prassophagus autem intuitus, pede traxit Cnissodiocten,
In lacu verò suffocavit, prehenso manu tendine.
Psicharpax autem pugnabat sociis de mortuis,
Et percussit Pelusium per ventrem in medium hepar;
Cecidit verò *is* ante ipsum, animaque ad Orcum ivit.
Pelobates autem conspicatus, luti pugillum jecit in ipsum,
Et frontem illevit, & excæcabat propemodum:
Iratus est autem proinde ille: ubi-cepisset verò manu forti
Jacentem in campo lapidem gravem, pondus terræ,
Eo percussit Pelobaten sub genua; tota autem fracta-est
Tibia dextra; cecidit verò *is* supinus in pulveribus:
Craugasides autem vindicabat, & rursus ibat in ipsum;
Percussit medium verò ipsum per ventrem; totus autem ei intro
Acutus-juncus immergebatur, humique effundebantur omnia
Intestina attracto ab hasta manu crassa.
Sitophagus autem, ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat; affligebatur verò graviter:
Saliitque in fossam, ut effugeret grave exitium.
Troxartes autem percussit Physignathum ad pedem extremum
Cito verò *is* angore-correptus in lacum saliit fugiens.
Troxartes autem, ut vidit adhuc semianimem prolapsum,
Et ei irruit rursus, occidere cupiens:
Prassæus verò, ut vidit adhuc semianimem prolapsum,
Ivit per primos-pugnatores, & jaculatus est acuto junco;
Neque fregit scutum, sistebatur autem ibidem hastæ cuspis.
Erat autem quidam inter Mures juvenis puer egregius præ aliis,

Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρη φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι·
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος, οἷος ἀπ' ἄλλων,
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων·
Κινήσας δὲ κάρη, τοιήνδ' ἐφθέγξατο φωνήν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
Ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης, κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε Ἄρηος,
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα Τιτανοκτόνον, ὀβριμοεργὸν,
Ὧι Τιτῆνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον,
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν, δειμαλέον Διὸς ὅπλον,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος·
Πάντας μέν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων·
Εἰ μὴ ἀπ' Οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
Βλαισσοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες· (οἱ δὲ καλεῦνται
Καρκίνοι) οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι·
Οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν,
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

ὙΜΝΟΣ ἘΙΣ ἈΠΌΛΛΩΝΑ.

Μνήσομαι, οὐδὲ λάθωμαι, Ἀπόλλωνος Ἑκάτοιο,
Ὅντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα,
Καί ῥά γ' ἀναΐσσουσιν ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο
Πάντες ἀφ' ἑδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα τιταίνει.
Λητὼ δ' οἴη μίμνε παραὶ Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἥ ῥα βιόν τ' ἐχάλασσε, καὶ ἐκλήϊσσε φαρέτρην,
Καί οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χείρεσσιν ἑλοῦσα
Τόξον, ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατρὸς ἑοῖο,
Πασσάλου ἐκ χρυσέου· τὸν δ' εἰς θρόνον εἷσεν ἄγουσα·

Cominus-pugnans, charus filius eximii Artepibuli,
Princeps, ipſum Martem repræſentans, ſtrenuus Meridarpax,
Qui ſolus inter Mures præſtabat pugnando:
Stetit autem ad lacum gloriabundus, ſeorſum ab aliis;
Jactabat verò depopulaturum-ſe Ranarum genus pugnacium.
Et jam perfeciſſet, quippe magnum ei robur erat;
Niſi cito animadvertiſſet pater hominumque deorumque:
Atque tunc pereuntes Ranas miſeratus eſt Saturnius;
Motoque capite, talem locutus eſt exclamationem;
„ Papæ, profectò magnum opus oculis video!
„ Non parum me perculit Meridarpax ad lacum,
„ Trucidare Ranas interminans: ſed citiſſime
„ Palladem mittamus tumultuoſam, atque etiam Martem;
„ Qui ipſum arcebunt à pugna, ſtrenuus licet ſit.
Sic utique dixit Saturnius: Mars autem reſpondebat ſermone;
„ Neque ſane Palladis, Saturnie, vis, neque Martis,
„ Valebit ad Ranis avertendum grave exitium:
„ Sed age omnes eamus auxiliatores, vel tuum telum
„ Moveatur magnum, Titanum-peſtis, mirificum,
„ Quo Titanas occidiſti, egregios præ omnibus,
„ Enceladumque ligaſti, & fera genera Gigantum.
Sic utique dixit: Saturnius autem jaculatus eſt ardens fulmen;
Primum quidem intonuit, magnumque concuſſit Olympum;
At deinde fulmen, terribile Jovis telum,
Miſit contortum; illud autem proinde evolavit è manu regis;
Omnes quidem terruit jaculatus Ranaſque Mureſque.
Sed neque ſic ceſſabat Murium exercitus, ſed adhuc magis
Cupiebat depopulatum-ire Ranarum genus pugnacium;
Niſi ab Olympo Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius,
Qui ſane tunc Ranis auxiliatores ſtatim miſit. (gulis,
Venerunt autem ex-improviſo tergis-incudum-inſtar, curvis un-
Oblique gradientes, tortuoſi, forcipibus-circa-ora, pellibus-te-
Oſſei-natura, lati-dorſo, renidentes in humeris. (ſtaceis,
Vari, manibus-extenſis, à pectoribus intuentes,
Octipedes, bicipites, intractabiles: (illi autem vocantur
Cancri:) qui utique Murium caudas oribus præcidebant,
Atque pedes & manus; refringebantur verò lanceæ:
Quos & reformidarunt miſeri Mures, neque ſuſtinuerunt;
In fugam autem converterunt-ſe. Occidebat verò ſol jam,
Et belli actio unius-diei perfecta eſt.

IN APOLLINEM.

MEmor-ero, neque obliviſcar, Apollinis longe-jaculantis,
Quem ſcilicet dii per domum Jovis metuunt euntem,
Et ſane aſſurgunt prope advenienti
Omnes à ſedibus, quando præclaros arcus tendit.
Latona autem ſola manebat apud Jovem fulmine-gaudentem,
Quæ utique arcum relaxavit, & occluſit pharetram,
Et ei à fortibus humeris manibus ſumptum
Arcum, ſuſpendit ad columnam patris ſui,
Paxillo ex aureo: ipſum verò in ſolium collocavit ducens:

Τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατὴρ δέπαϊ χρυσείῳ,
Δεικνύμενος φίλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
Ἔνθα καθίζουσιν· χαίρει δέ τε πότνια Λητὼ,
Οὕνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
Χαῖρε, μάκαιρ' ὦ Λητοῖ, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Τὴν μὲν, ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ, κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ,
Κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος, καὶ Κύνθιον ὄχθον,
Ἀγχοτάτω φοίνικος, ὑπ' Ἰνωποῖο ῥεέθροις.
Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω, πάντως εὔϋμνον ἐόντα;
Πάντη γάρ τοι, Φοῖβε, νομοὶ βεβλήαται ᾠδῆς,
Ἠμὲν ἀν' ἤπειρον πορτιτρόφον, ἠδ' ἀνὰ νήσους.
Πᾶσαι δὲ σκοπιαί τοι ἅδον, καὶ πρώονες ἄκροι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες,
Ἀκταί τ' εἰς ἅλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.
Ἦ ὥς σε πρῶτον Λητὼ τέκε, χάρμα βροτοῖσι,
Κλινθεῖσα πρὸς Κύνθος ὄρος, κραναῇ ἐνὶ νήσῳ,
Δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· ἑκάτερθε δὲ κῦμα κελαινὸν
Ἐξῄει χέρσονδε λιγυπνοίοις ἀνέμοισιν;
Ἔνθεν ἀπορνύμενος, πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσεις,
Ὅσσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει, καὶ δῆμος Ἀθηνῶν,
Νῆσός τ' Αἴγινα, ναυσικλειτή τ' Εὔβοια,
Αἰγαί τ', Εἰρεσίαι τε, καὶ ἀγχιάλη Πεπάρηθος,
Θρηΐκιός τ' Ἄθως, καὶ Πηλίου ἄκρα κάρηνα,
Θρηϊκίη τε Σάμος, Ἴδης τ' ὄρεα σκιόεντα,
Σκῦρος, καὶ Φώκαια, καὶ Αὐτοκάνης ὄρος αἰπὺ,
Ἴμβρος τ' εὐκτιμένη, καὶ Λῆμνος ἀμιχθαλόεσσα,
Λέσβος τ' ἠγαθέη, Μάκαρος ἕδος Αἰολίωνος,
Καὶ Χίος, ἣ νήσων λιπαρωτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται,
Παιπαλόεις τε Μίμας, καὶ Κωρύκου ἄκρα κάρηνα,
Καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα, καὶ Αἰσαγέης ὄρος αἰπὺ,
Καὶ Σάμος ὑδρηλὴ, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
Μίλητός τε, Κόως τε, πόλις Μερόπων ἀνθρώπων,
Καὶ Κνίδος αἰπεινὴ, καὶ Κάρπαθος ἠνεμόεσσα.
Νάξος τ', ἠδὲ Πάρος, Ῥηναιά τε πετρήεσσα.
Τόσσον ἐπωδίνουσα Ἑκηβόλον ἵκετο Λητὼ,
Εἴ τις οἱ γαιέων υἱεῖ θέλει οἰκία θέσθαι·
Αἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη
Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιοτέρη περ ἐοῦσα·
Πρίν γ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ Δήλου ἐβήσατο πότνια Λητὼ,
Καί μιν ἀνειρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Δῆλ', εἰ γάρ κ' ἐθέλοις ἕδος ἔμμεναι υἷος ἐμοῖο,
Φοίβου Ἀπόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πίονα νηὸν,
Ἄλλος δ' οὔτις σεῖο ποθ' ἅψεται, οὐδέ σε λίσσει·
Οὐδ' εὔβων σε ἔσεσθαι ὀΐομαι, οὐδ' εὔμηλον,
Οὐδὲ τρύγην οἴσεις, οὔτ' ἂρ φυτὰ μυρία φύσεις·
Αἱ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἑκαέργου νηὸν ἔχῃσθα,
Ἄνθρωποί τοι πάντες ἀγινεῦσιν ἑκατόμβας,
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, κνίσση δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ,
Δηρὸν ἄνακτ' εἰ βόσκοις, οἵ τε θεοί κέ σ' ἔχωσι
Χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης, ἐπεὶ οὔ τοι πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ Δῆλος, ἀμειβομένη δὲ προσηύδα·

Δη-

Ei autem proinde nectar dedit pater poculo aureo,
Salutans charum filium: postea verò dii alii
Ibi sedent: gaudet autem & veneranda Latona,
Quod arcitentem & fortem filium peperit.
Salve, ô beata Latona, quoniam peperisti præclaros liberos,
Apollinemque regem, & Dianam sagittis-gaudentem;
Hanc quidem, in Ortygia, illum verò aspera in Delo,
Acclinata ad longum montem, & Cynthium collem,
Proxime palmam, sub Inopi fluentis.
Quomodo enim te celebrabo, omnino celebratissimum?
Ubique enim tibi, Phœbe, moduli percutiuntur cantus,
Et per continentem vitulorum-nutricem, & per insulas.
Omnes autem speculæ tibi placere-solent, ac vertices summi
Altorum montium, amnesque in mare profluentes,
Littoraque ad mare vergentia, portusque maris.
An ut te primum Latona peperit, gaudium mortalibus,
Acclinata ad Cynthum montem, aspera in insula,
Delo in circumflua; utrinque autem unda nigra
Exibat in-terram stridulum-spirantibus ventis?
Hinc oriundus, omnibus mortalibus imperitas,
Quotquot Creta intus habet, & populus Athenarum,
Insulaque Ægina, navigioque-inclyta Eubœa,
Ægæque, Eiresiæque, & maritima Peparethus,
Thraciusque Athos, & Pelei summi vertices,
Thraciaque Samus, Idæque montes umbrosi,
Scyras, & Phocæa, & Autocanæ mons altus,
Imbrusque bene-culta, & Lemnus importuosa,
Lesbusque divina, Macaris sedes Æolionis,
Et Chius, quæ insularum fœcundissima in mari jacet,
Saxosusque Mimas, & Coryci summi vertices,
Et Claros splendida, & Æsageæ mons altus,
Et Samus aquosa, Mycalæque alti vertices,
Miletusque, Cousque, urbs Meropum hominum,
Et Cnidus alta, & Carpathus ventosa,
Naxusque, & Paros, Rhenæaque saxosa.
Tantum *terrarum* enitens Jaculatorem obivit Latona,
Si qua sibi terrarum filio velit habitacula ponere:
Hæ verò valde tremebant & timebant, neque ulla sustinuit
Phœbum suscipere, etiam fertilior licet esset, (tona,
Prius nempe quam demum Delum conscendisset veneranda La-
Et ipsam interrogans, verba alata dixit;
„ Delo, si enim velis sedes esse filii mei,
„ Phœbi Apollinis, imponereque-tibi opulentum templum;
„ Alius verò nemo te unquam tanget, neque te rogabit;
„ Neque fertilem-boum te fore puto, neque fertilem-ovium;
„ Neque vindemiam feres, neque sane plantas multas produces:
„ Si autem Apollinis longe-agentis templum tibi-habeas,
„ Homines tibi omnes ferent hecatombas,
„ Hic congregati; nidor verò tibi immensus semper *erit*,
„ Diu regem si alas; diique te servarint
„ Manu ab aliena; quoniam non tibi fertile subest solum.
Sic dixit: gaudebat autem Delus, respondensque allocuta est;

Latona,

Λητοῖ, κυδίστη θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἀσπασίη μὲν ἔγωγε γονὴν Ἑκάτοιο ἄνακτος
Δεξαίμην, αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχὴς
Ἀνδράσιν, ὧδε δέ κεν περιτιμήεσσα γενοίμην·
Ἀλλὰ τόδε τρομέω, Λητοῖ, ἔπος, οὐδέ σε κεύσω·
Λίην γάρ τινά φασιν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνα
Ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανευσέμεν ἀθανάτοισι,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τῶ ῥ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Μὴ ὁπόταν τοπρῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο,
Νῆσον ἀτιμήσῃ, ἐπειὴ κραναήπεδός εἰμι,
Ποσσὶ καταστρέψας, ὤσῃ δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατὰ κρατὸς ἅλις αἰεὶ
Κλύσσει· ὁ δ' ἄλλην γαῖαν ἀφίξεται, ἥ κεν ἁδῇ οἱ,
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Πουλύποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμας, φῶκαί τε μέλαιναι,
Οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτεϊ λαῶν.
Ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπειὴ πολυώνυμός ἐστιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Λητὼ δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ὄμοσσεν·
Ἴστω νῦν τάδε Γαῖα, καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅστε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,)
Η μὴν Φοίβου τῆδε θυώδης ἔσσεται αἰεὶ
Βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σέ γ' ἔξοχα πάντων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνῳ Ἑκάτοιο ἄνακτος·
Λητὼ δ' ἐννῆμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλπτοις
Ὠδίνεσσι πέπαρτο· θεαὶ δ' ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι,
Ὅσσαι ἄρισται ἔσαν, Διώνη τε, Ῥείη τε,
Ἰχναίη τε Θέμις, καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,
Ἄλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λευκωλένου Ἥρης·
Ἧστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.
Μούνη δ' οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος Εἰλείθυια·
Ἧστο γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν,
Ἥρης φραδμοσύνῃ λευκωλένου· ἥ μιν ἔρυκε
Ζηλοσύνῃ, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
Λητὼ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότ' ἔμελλεν.
Αἱ δ' Ἶριν προὔπεμψαν ἐϋκτιμένης ἀπὸ νήσου,
Ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὅρμον,
Χρυσείοισι λίνοισιν ἐεργμένον, ἐννεάπηχυν.
Νόσφιν δ' ἤνωγον καλέειν λευκωλένου Ἥρης,
Μή μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰοῦσαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Βῆ ῥα θέειν, ταχέως δὲ διήνυσε πᾶν τὸ μεσηγύ·
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
Αὐτίκ' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάροιο θύραζε
Ἐκπροκαλεσσαμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Πάντα μάλ', ὡς ἐπέτελλον Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
Τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·

Βὰν

„ Latona, gloriosissima filia magni Saturni,
„ Lubens quidem ego partum longe jaculantis regis
„ Susciperem; graviter enim vere sum malæ-famæ
„ Apud homines; sic autem admodum-honorata fierem:
„ Sed hunc tremo, Latona, sermonem, neque te celabo;
„ Valde enim quendam dicunt protervum Apollinem
„ Fore, magnopereque dominaturum immortalibus,
„ Et mortalibus hominibus super almam terram.
„ Eo scilicet graviter timeo in mente & in animo,
„ Ne quandocunque primum viderit lumen solis,
„ Insulam aspernetur, quoniam aspero solo sum,
„ Pedibus subversam, trudatque maris in pelagus.
„ Ibi me quidem magna unda in caput abunde semper
„ Inundabit; ille verò aliam terram adibit, quæ placuerit sibi,
„ Ad-struendum templumque, & lucos arboribus-abundantes.
„ Polypodes autem in me thalamos, Phocæque nigræ
„ Domicilia facient inculta, inopia populorum.
„ Sed si mihi sustineres sane, Dea, magnum jusjurandum jurare;
„ Hic eum primum constructurum perpulchrum templum,
„ Ut-sit hominum oraculum; at postea
„ Omnes apud homines; quandoquidem multi-nominis est.
Sic utique; dixit: Latona verò deorum magnum jusjurandum (juravit;
„ Sciat nunc hæc Terra, & Cœlum latum superne,
„ Et subterlabens Stygis aqua, (quod scilicet maximum
„ Jusjurandum, gravissimumque est beatis diis;)
„ Certe utique Phœbi hic odorata erit semper
„ Ara & lucus: honorabit verò te sane maxime omnium.
At postquam jurassetque, perfecissetque jusjurandum,
Delus quidem valde gaudebat partu Jaculatoris regis:
Latona autem novemque dies & novem noctes insperatis
Partus-doloribus confixa erat: deæ verò erant intus omnes,
Quæcunque optimæ erant, Dionaque, Rheaque,
Vestigatrixque Themis, & sonora Amphitrite,
Aliæque immortales, seorsum à candida-ulnis Junone:
Sedebat enim *ea* in ædibus Jovis nubium-coactoris.
Sola autem non audierat partus-dolorum-præses Ilithya;
Sedebat enim summo in Olympo sub aureis nubibus,
Junonis consilio candidæ-ulnis; quæ ipsam detinebat
Invidia, quod scilicet filium eximiumque fortemque
Latona paritura pulchra comis tunc erat.
Illæ autem Irim emisere bene-habitata ab insula,
Ut adduceret Ilithyam, pollicitæ magnum monile,
Aureis filis consertum, novem-cubitorum.
Seorsum autem jusserunt vocare à candida-ulnis Junone,
Ne *ea* ipsam postea verbis averteret venientem.
At ubi hoc audisset pedibus-vento-par velox Iris, (vallum:
Perrexit utique currere, celeriterque permensa est totum inter-
Cæterum postquam pervenit ad deorum sedem, altum Olympum,
Statim utique Ilithyam inde è domo foras
Evocatam, verbis alatis allocuta est,
Per omnia prorsus, sicut jubebant Olympias domos-habentes:
Ei verò proinde animum flectebat in pectoribus charis;

Iverunt

Βὰν δὲ ποσὶ τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.
Εὖτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογοςόκος Εἰλείθυια,
Τὴν τότε δὴ τόκος εἷλε, μενοίνησεν δε τεκέσθαι·
Ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε, γοῦνα δ' ἔρεισε
Λειμῶνι μαλακῷ· μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν·
Ἐκ δ' ἔθορε προφόωσδε· θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.
Ἔνθα σε, ἤιε Φοῖβε, θεαὶ λοῦον ὕδατι καλῷ
Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς· σπάρξαν δ' ἐν φάρεϊ λευκῷ,
Λεπτῷ, νηγατέῳ· περὶ δὲ χρύσεον ςρόφον ἧκαν.
Οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἐπήρξατο· χαῖρε δὲ Λητὼ,
Οὕνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ, Φοῖβε, κατέβρως ἄμβροτον εἶδαρ,
Οὔ σέ γ' ἔπειτ' ἴσχον χρύσεοι ςρόφοι ἀσπαίροντα,
Οὐδέ τι δέσματ' ἔρυκε, λύοντο δὲ πείρατα πάντα.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη, καὶ καμπύλα τόξα,
Χρήσω τ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλήν.
Ὣς εἰπὼν, ἐβίβασκεν ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Φοῖβος ἀκερσεκόμης ἑκατηβόλος· αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
Θάμβεον ἀθάναται· χρυσῷ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
Βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην,
Γηθοσύνῃ, ὅτι μιν θεὸς εἵλετο οἰκία θέσθαι,
Νήσων ἠπείρου τε, φίλησε δὲ κηρόθι μᾶλλον·
Ἤνθησ', ὡς ὅτε ῥίον οὔρεος ἄνθεσιν ὕλης.
Αὐτὸς δ', ἀργυρότοξε ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,
Ἄλλοτε μέν τ' ἐπὶ Κύνθου ἐβήσαο παιπαλόεντος,
Ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε καὶ ἀνέρας ἠλάσκαζες.
Πολλοί τοι νηοί τε, καὶ ἄλσεα δενδρήεντα,
Πᾶσαι δὲ σκοπιαί τε φίλαι, καὶ πρώονες ἄκροι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες·
Ἀλλὰ σὺ Δήλῳ, Φοῖβε, μάλις' ἐπιτέρπεαι ἦτορ,
Ἔνθα τοι ἑλκεχίτωνες Ἰάονες ἠγερέθονται,
Αὐτοῖς σὺν παίδεσσι καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
Μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅταν ςήσωνται ἀγῶνα.
Φαίη κ' ἀθανάτους καὶ ἀγήρως ἔμμεναι ἀνὴρ,
Οἳ τότ' ἐπαντία σεῖό τ' Ἰάονες ἀθρόοι εἶεν·
Πάντων γάρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμὸν,
Ἄνδρας τ' εἰσορόων, καλλιζώνους τε γυναῖκας,
Νῆάς τ' ὠκείας, ἠδ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
Πρὸς δὲ, τόδε μέγα θαῦμα, ὅτου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται,
Κοῦραι Δηλιάδες, ἑκατηβελέταο θεράπαιναι·
Αἵτ' ἐπεὶ ἂρ πρῶτον μὲν Ἀπόλλων' ὑμνήσωσιν,
Αὖτις δ' αὖ Λητῶ τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Μνησάμεναι ἀνδρῶν τε παλαιῶν, ἠδὲ γυναικῶν,
Ὕμνον ἀείδουσιν, θέλγουσι δὲ φῦλ' ἀνθρώπων·
Πάντων δ' ἀνθρώπων φωνὰς καὶ κρεμβαλιαςὺν
Μιμεῖσθαι ἴσασιν· φαίη δέ κεν αὐτὸς ἕκαςος
Φθέγγεσθ'· οὕτω σφιν καλὴ συνάρηρεν ἀοιδή.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, Λητὼ μὲν, Ἀπολλόν τ', Ἀρτέμιδι ξὺν,

Χαί-

Iverunt autem pedibus, pavidis columbis cursu similes.
Quando Delum ingressa est partus-dolorum-præses Ilithya,
Illam tunc demum partus cepit, gestiebatque parere:
Circa verò palmam jecit brachia, genuaque fulcivit
Prato molli; subrisit autem terra subtus:
Prosiliit verò *is* in-lucem; deæ autem jubilarunt omnes.
Ibi te, jaculator Phœbe, deæ lavabant aqua pulchra
Caste & pure; fasciaverunt autem in veste candida,
Tenui, nova; circumque aureum cingulum jecerunt.
Neque sane Apollinem, aureo-celebrem-ense, lactavit mater;
Sed Themis nectarque & ambrosiam amabilem
Immortalibus manibus propinavit: gaudebat verò Latona,
Quod arcitenentem & fortem filium peperit.
At postquam, Phœbe, comedisti immortalem cibum,
Non te dein retinebant aurea cingula palpitantem, (omnia.
Neque omnino vincula cohibebant; solvebantur autem ligamina
Statim verò inter immortales locutus est Phœbus Apollo;
„ Sit mihi citharaque chara, & incurvi arcus;
„ Oraculoque-edam hominibus Jovis verum consilium.
Sic fatus, migrabat à terra spatiosa
Phœbus intonsus longe-jaculans; omnes autem proinde
Stupebant immortales: auro verò Delus tota
Cumulata erat, aspiciens Jovis Latonæque progeniem;
Læta, quod ipsam deus elegit-sibi, ad habitacula ponenda,
Ex insulis & Continente, dilexitque ex-animo magis:
Floruit sicut quando vertex montis floribus sylvæ.
Ipse autem argenteum arcum-gestans rex longe-jaculans Apollo,
Interdum quidem Cynthum ascendisti saxosam,
Interdum verò rursus insulasque & viros vagans-adibas.
Multa tibi *sunt* templaque, lucique arboribus-abundantes;
Omnes autem speculæque charæ, & vertices summi
Altorum montium, amnesque in mare profluentes:
Sed tu Delo, Phœbe, maxime delectaris corde,
Ubi tibi talaribus-vestibus Iaones congregantur,
Ipsis cum liberis & venerandis uxoribus.
Hi verò te pugilatu & tripudio & cantu,
Memores oblectant, quando instituerint certamen.
Diceret immortales & senii-expertes esse vir,
Qui tunc coram te Iaones conferti essent:
Omnium enim videret decus, delectaretque-sibi animum,
Virosque inspiciens, pulchreque-cinctas mulieres,
Navesque veloces, & ipsorum possessiones multas.
Adhæc autem, hoc magnum miraculum, cujus fama numquam
Puellæ Deliades, longe-jaculantis ministræ, (peribit,
Quæ utique postquam primum quidem Apollinem celebrarint,
Rursusque deinde Latonamque & Dianam sagittis-gaudentem;
Recordati virorumque antiquorum, atque mulierum,
Hymnum canunt, demulcentque gentes hominum:
Omnium autem hominum voces & strepitum
Imitari callent: putaret verò se ipse unusquisque
Loqui; adeò illis pulcher aptatus est cantus.
Sed age demum, Latona quidem, Apolloque, cum Diana,
Salvete

Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμοῖο δὲ καὶ μετόπισθε
Μνήσασθ', ὁππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Ἐνθάδ' ἀνείρηται ξεῖνος ταλαπείριος ἐλθών·
Ὦ κοῦραι, τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
Ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα;
Ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμέων·
Τυφλὸς ἀνήρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ·
Τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
Ἡμεῖς δ' ὑμέτερον κλέος οἴσομεν, ὅσσον ἐπ' αἶαν
Ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὖ ναιεταώσας·
Οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.
Αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα
Ὑμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ.
Ὦ ἄνα, καὶ Λυκίην καὶ Μῃονίην ἐρατεινήν,
Καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν, ἱμερόεσσαν,
Αὐτὸς δ' αὖ Δήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.
Εἶσι δὲ φορμίζων Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς
Φόρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς Πυθὼ πετρήεσσαν,
Ἄμβροτα εἵματ' ἔχων τε θυώδεα· τοῖο δὲ φόρμιγξ
Χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.
Ἔνθεν δὲ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονός, ὥστε νόημα,
Εἶσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων·
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ ἀοιδή.
Μοῦσαι μέν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ
Ὑμνεῦσίν ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἠδ' ἀνθρώπων
Τλημοσύνας· ὅσ' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται
Εὑρέμεναι θανάτοιό τ' ἄκος, καὶ γήραος ἄλκαρ.
Αὐτὰρ ἐϋπλόκαμοι Χάριτες, καὶ ἐΰφρονες Ὧραι,
Ἁρμονίη θ', Ἥβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη,
Ὀρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.
Τῇσι μὲν οὔτ' αἰσχρὴ μεταμέλπεται, οὔτε λάχεια,
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν, καὶ εἶδος ἀγητή,
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.
Ἐν δ' αὖ τῇσιν Ἄρης καὶ ἐΰσκοπος Ἀργειφόντης
Παίζουσ'· αὐτὰρ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐγκιθαρίζει,
Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· αἴγλη δέ μιν ἀμφιφαείνει,
Μαρμαρυγαί τε ποδῶν, καὶ ἐϋκλώστοιο χιτῶνος.
Οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσορόωντες,
Λητώ τε χρυσοπλόκαμος, καὶ μητίετα Ζεύς,
Υἷα φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω, πάντως εὔυμνον ἐόντα;
Ἠέ σ' ἐνὶ μνηστῆσιν ἀείδω καὶ φιλότητι,
Ὁππότε μνωόμενος ἔκιες Ἀζαντίδα κούρην,
Ἴσχυ' ἅμ' ἀντιθέῳ Ἐλατιονίδῃ εὐΐππῳ;
Ἢ ἅμα Φόρβαντι, Τριόπῳ γένος, ἢ ἅμ' Ἐρευθεῖ,
Ἢ ἅμα Λευκίππῳ, καὶ Λευκίπποιο δάμαρτι,
Πεζὸς, ὁ δ' ἵπποισιν; οὐ μὴν Τρίοπός γ' ἐνέλειπεν.
Ἢ ὡς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισι
Ζητεύων κατὰ γαῖαν ἔβης, ἑκατηβόλ' Ἄπολλον;
Πιερίης μὲν πρῶτον ἀπ' Οὐλύμποιο κατῆλθες,
Λέκτον τ' ἠμαθόεντα παρέστιχες, ἢ Μαγνῆτας,

Salvetę autem vos omnes; mei verò & poſtea
Mementote, quando aliquis terreſtrium hominum
Hic roget hoſpes ærumnoſus huc profectus;
„ O puellæ, quiſnam verò vobis vir ſuaviſſimus cantorum
„ Hic verſatur; & quonam delectamini maxime?
„ Vos autem bene prorſus omnes reſpondete à nobis;
„ Cæcus vir; habitat verò Chio in ſaxoſa;
„ Cujus omnes poſtea præſtant cantus.
Nos autem noſtram famam feremus, quantum ſuper terram
Hominum verſamur per urbes habitantibus-commodas:
Illi verò adcredent, quandoquidem & verum eſt.
At ego non deſinam longe-jaculantem Apollinem
Celebrare argenteum-arcum geſtantem, quem comas pulchra pe-
O rex, & Lyciam & Mæoniam amabilem, (perit Latona,
Et Miletum habes, maritimam urbem, deſiderabilem,
Ipſe autem demum Delo circumfluæ magnopere dominaris.
Vadit verò canens Latonæ glorioſæ filius,
Cithara cava ad Pytho ſaxoſam,
Immortales veſtes habenſque odoratas: ipſius autem cithara
Aureo à plectro ſonum habet amabilem.
Inde verò ad Olympum à terra, tanquam cogitatum
Vadit Jovis ad domum, deorum inter cœtum aliorum;
Statim autem immortalibus curæ eſt cithara & cantus.
Muſæ quidem ſimul omnes alternantes voce pulchra,
Celebrant utique deorum dona immortalia, atque hominum
Ærumnas; quot habentes ab immortalibus diis,
Vivunt expoſiti & inopes conſilii, neque poſſunt
Invenire mortis medelam, & ſenectutis remedium.
Cæterum comas-pulchræ Gratiæ, & lætæ Horæ,
Harmoniaque, Hebeque, Jovis filiaque Venus,
Tripudiant, altera-alterius ad carpum manus tenentes.
Inter has quidem, neque turpis canit, neque humilis,
Sed valde magnaque viſu, & ſpecie admirabilis,
Diana ſagittis-gaudens, educata-ſimul-cum Apolline.
Ibi porrò cum-his Mars, & ſpeculator Argicida
Ludunt; at Phœbus Apollo inter-eos-citharam-pulſat,
Pulchre & ſublimiter gradiens: ſplendor verò circum illum lu-
Micationeſque pedum, & bene-netæ veſtis. (cet,
Delectantur autem animo magno, inſpicientes,
Latonaque aurea-comas, & providus Jupiter,
Filium charum ludentem inter immortales deos.
Quomodo proinde te celebrabo, omnino celebratiſſimum?
An te inter ſponſas canam, & in amore,
Quando ambiens adiiſti Azantida puellam;
Una-cum Iſchye deo pari Elationide equis-præſtante?
Aut una cum Phorbante, Triopo genere, aut cum Ereuthe,
Aut cum Leucippo, & Leucippi conjuge,
Pedes, ille verò cum-equis? non ſane Triopus deficiebat.
An ut primum Oraculum hominibus
Quærens per terram iviſti, longe-jaculans Apollo?
In-Pieriam quidem primum ab Olympo deſcendiſti,
Lectonque arenoſam tranſibas, aut Magnetas,

Et

Καὶ διὰ Περῥαιβούς· τάχα δ' εἰς Ἰαωλκὸν ἵκανες,
Κηναίου τ' ἐπέβης ναυσικλειτῆς Εὐβοίης·
Στῆς δ' ἐπὶ Ληλάντῳ πεδίῳ, τό τοι οὐχ ἅδε θυμῷ
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Ἔνθεν δ' Εὔριπον διαβὰς, ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,
Βῆς ἀν' ὄρος ζάθεος χλωρόν· τάχα δ' ἶξας ἀπ' αὐτοῦ
Ἐς Μυκαλησσὸν ἰὼν, καὶ Τευμησσὸν λεχεποίην·
Θήβης δ' εἰσαφίκανες ἕδος καταειμένον ὕλῃ·
Οὐ γάρ πώ τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήβῃ,
Οὐδ' ἄρα πώποτε ἦσαν ἀταρπιτοὶ, οὐδὲ κέλευθοι,
Θήβης ἀμπεδίον πυρηφόρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλην.
Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες, ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,
Ὀγχηςὸν δ' ἶξες Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
Ἔνθα νεοδμὴς πῶλος ἀναπνέει, ἀχθόμενός περ,
Ἕλκων ἅρματα καλὰ, χαμαὶ δ' ἐλατὴρ, ἀγαθός περ,
Ἐκ δίφροιο θορὼν, ὁδὸν ἔρχεται· οἱ δὲ τέως μὲν
Κείν' ὄχεα κροτέουσιν, ἀνακτορίην ἀφιέντες.
Εἰ δέ κεν ἅρματ' ἄγῃσιν ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι,
Ἵππους μὲν κομέουσι, τὰ δὲ κλίναντες ἐῶσιν·
Ὣς γὰρ τὰ πρώτισθ' ὁσίη γένεθ'· οἱ δὲ ἄνακτι
Εὔχονται, δίφρον δὲ θεοῦ τότε μοῖρα φυλάσσει.
Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες, ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Κηφισσὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κιχήσαο καλλιρέεθρον,
Ὅςε Λιλαίηθεν προχέει καλλίῤῥοον ὕδωρ·
Τὸν διαβὰς, Ἑκάεργε, καὶ Ὠκαλέην πολύπυργον,
Ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἁλίαρτον ἀφίκεο ποιήεντα·
Βῆς δ' ἐπὶ Δελφούσης· τόθι τοι ἅδε χῶρος ἀπήμων
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα·
Στῆς δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπες·
Δελφοῦσ', ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν,
Ἀνθρώπων τεῦξαι χρηςήριον· οἵτε μοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Ἠμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
Ἠδ' ὅσοι Εὐρώπην τε, καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,
Χρησόμενοι· τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
Πᾶσι θεμιςεύοιμι, χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ὣς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων
Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνεκές· ἡ δ' ἐσιδοῦσα
Δελφοῦσα κραδίην ἐχολώσατο, εἶπέ τε μῦθον·
Φοῖβε ἄναξ ἑκάεργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω,
Ἐνθάδ' ἐπεὶ φρονέεις τεῦξαι περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηςήριον· οἱ δέ τοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
Πημανέει σ' αἰεὶ κτύπος ἵππων ὠκειάων,
Ἀρδόμενοί τ' οὐρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγῶν·
Ἔνθα τις ἀνθρώπων βουλήσεται εἰσοράασθαι
Ἅρματά τ' εὐποίητα, καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων,
Ἢ νηόν τε μέγαν, καὶ κτήματα πόλλ' ἐνεόντα.
Ἀλλ' εἰ δή τι πίθοιο, (σὺ δὲ κρείσσων καὶ ἀρείων
Ἐσσὶ, ἄναξ, ἐμέθεν, σεῦ δὲ σθένος ἐςὶ μέγιςον)
Ἐν Κρίσσῃ ποίησαι, ὑπὸ πτυχὶ Παρνασσοῖο·

Ἔνθ'

Et per Perrhæbos: cito autem in Iaolcum pervenisti,
Cenæumque ascendisti navigio-inclytæ Eubœæ:
Stetisti verò in Lelanto campo, qui tibi non placuit in-animo,
Ad-struendum templumque, & lucos arboribus-abundantes.
Inde autem Euripum transgressus, longe-jaculans Apollo,
Ascendisti montem divinus viridem; cito verò venisti ab ipso
In Mycalessum iens, & Teumessum herbosam:
Thebæ autem pervenisti in solum indutum sylva:
Nondum enim quisquam habitabat mortalium sacra in Theba;
Neque sane adhuc erant semitæ, neque viæ,
Thebæ per campum tritici-feracem; sed habebat sylvam.
Inde verò ulterius ivisti, longe-jaculans Apollo,
Et in Onchistum pervenisti Neptunium splendidum lucum,
Ubi recens-domitus equi-pullus respirat, gravatus licet,
Trahens currus pulchros; humi autem auriga, præstans licet,
E curru ubi-exiliit, iter facit: illi verò interim quidem
Vacuos currus quatiunt, imperio remisso.
Sin currus agat in luco arboribus-abundante,
Equos quidem curant, illos autem reclinatos sinunt:
Sic enim primum sanctum erat: ipsi verò regi
Supplicant; currum autem dei tunc sors servat.
Illinc porro ulterius ivisti, longe-jaculans Apollo:
Cephissumque deinde attigisti pulchro-fluento,
Qui utique ex-Lilæa profundit pulchre-fluentem aquam;
Hunc transgressus, Longe-agens, & Ocaleen turritam,
Inde utique in Haliartum pervenisti herbosam:
Ivistique ad Delphusam: ibi tibi placuit locus commodus,
Ad-struendum templumque; & lucos arboribus-abundantes:
Stetisti verò valde prope eam, & ipsam sermone allocutus es;
„ Delphusa, hic demum in-animo-habeo perpulchrum templum,
„ Hominum struere oraculum; qui mihi semper
„ Huc adducent perfectas hecatombas,
„ Tum quotquot Peloponnesum pinguem habent,
„ Tum quotquot Europamque, & circumfluas per insulas,
„ Oraculum-petituri: iis autem ego verum consilium
„ Omnibus edixero, oracula-edens in opulento templo.
Sic fatus, disposuit fundamenta Phœbus Apollo,
Lata & valde longa penitus: intuita verò
Delphusa, corde irata est, dixitque sermonem; (nam,
„ Phœbe rex longe-agens, verbum quoddam tibi in mentem po-
„ Hic quoniam in-animo-habes struere perpulchrum templum,
„ Ut-sit hominibus oraculum: hi autem tibi semper
„ Huc adducent perfectas hecatombas.
„ Sed tibi edicam, tu verò in mente reconde tua,
„ Infestabit te semper strepitus equorum velocium,
„ Aquantesque muli meis sacris ex frontibus:
„ Hic aliquis hominum malet inspicere
„ Currusque fabrefactos, & velocium strepitum equorum *audire*,
„ Quam templumque magnum, & opes multas, quæ-insint.
„ Sed siquid demum obtemperaveris, (tu autem potentior &
„ Es, rex, me; tuique vis est maxima;) (præstantior
„ In Crissa fac, sub jugo Parnassi:

„ Ubi

Ἔνθ' οὐθ' ἅρματα καλὰ δονήσεται, οὔτε τοι ἵππων
Ὠκυπόδων κτύπος ἔςαι ἐΰδμητον περὶ βωμόν·
Ἀλλὰ καὶ ὣς προάγοιεν Ἰηπαιήονι δῶρα
Ἀνθρώπων κλυτὰ φῦλα· σὺ δὲ φρένας ἀμφιγεγηθὼς
Δέξαι ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνθρώπων.
Ὣς εἰποῦσ', Ἑκάτου πέπιθε φρένας, ὄφρα οἱ αὐτῇ
Δελφούσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονὶ, μηδ' Ἑκάτοιο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες, ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Ἷξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὑβριςάων,
Οἳ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάασκον
Ἐν καλῇ βήσσῃ, Κηφισσίδος ἐγγύθι λίμνης.
Ἔνθεν καρπαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θύων·
Ἵκεο δ' ἐς Κρίσσην ὑπὸ Παρνησὸν νιφόεντα,
Κνημὸν πρὸς Ζέφυρον τετραμμένον· αὐτὰρ ὕπερθεν
Πέτρη ὑποκρέμαται, κοίλη δ' ὑποδέδρομε βῆσσα
Τρηχεῖ', ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Νηὸν ποιήσασθαι ἐπήρατον, εἶπέ τε μῦθον·
Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξειν περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηςήριον· οἵτε μοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Ἠμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
Ἠδ' ὅσοι Εὐρώπην τε, καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,
Χρησόμενοι· τοῖσιν δ' ἂν ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
Πᾶσι θεμιςεύοιμι, χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ὣς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων
Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμπερές· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς
Λάϊνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφώνιος, ἠδ' Ἀγαμήδης,
Υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
Ἀμφὶ δὲ νηὸν ἔνασσαν ἀθέσφατα φῦλ' ἀνθρώπων
Κτιςοῖσιν λάεσσιν, ἀοίδιμον ἔμμεναι αἰεί.
Ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλίρροος, ἔνθα δράκαιναν
Κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
Ζατρεφέα, μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλὰ
Ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονὶ, πολλὰ μὲν αὐτοὺς,
Πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδ'· ἐπεὶ πέλε πῆμα δαφοινόν·
Καί ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν,
Ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε, χολωσαμένη Διῒ πατρί·
Εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
Ἐν κορυφῇ· ἡ δ' αἶψα χολώσατο πότνια Ἥρη,
Ἠδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὡς ἔμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς
Πρῶτος, ἐπεί μ' ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν·
Καὶ νῦν νόσφιν ἐμεῖο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἣ πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὅγ' ἠπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσι
Παῖς ἐμὸς Ἥφαιςος, ῥικνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτή.
Ῥίψ' ἀνὰ χερσὶν ἑλοῦσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ·
Ἀλλά ἑ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα
Δέξατο, καὶ μετὰ ᾗσι κασιγνήτῃσι κόμισσεν·
Ὡς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσι.

Σχέ

„ Ubi neque currus pulchri agitabuntur, neque tibi equorum
„ Velocium strepitus erit bene-structam circa aram:
„ Sed & sic adducant Iopæani dona
„ Hominum inclytæ gentes: tu autem mente gaudio-perfusus
„ Accipe sacra pulchra finitimorum hominum.
Sic locuta, Longe-jaculantis flexit mentem; ut sibi-ipsi
Delphusæ fama esset super terram, non verò Longe-jaculantis.
Illinc autem ulterius ivisti, longe-jaculans Apollo:
Venistique in Phlegyarum virorum urbem contumeliosorum,
Qui Jovem non curantes super terram habitabant
In pulchra valle, Cephissidem prope lacum:
Inde rapide ascendisti ad jugum ruens;
Venistique in Crissam sub Parnasso nivoso,
Latus Zephyro obversum; at desuper
Petra suspensa est; cava autem subtenditur vallis
Aspera; ubi rex statuit Phœbus Apollo
Templum facere amabile, dixitque sermonem;
„ Hic demum in-animo habeo struere perpulchrum templum,
„ Ut-sit hominibus oraculum; qui utique mihi semper
„ Huc adducent perfectas hecatombas,
„ Tum quotquot Peloponnesum pinguem habent,
„ Tum quotquot Europamque, & circumfluas per insulas,
„ Oraculum petituri: iis autem ego verum consilium
„ Omnibus edixero, oracula edens in opulento templo.
Sic fatus, disposuit fundamenta Phœbus Apollo
Lata & valde longa penitus: at super ipsis
Lapideum limen posuit Trophonius, atque Agamedes,
Filii Ergini, chari immortalibus diis:
Circum verò templum condiderunt innumeræ gentes hominum
Fabricatis lapidibus, celebre ut-esset semper.
Prope autem fons pulchre-fluens, ubi dracænam
Occidit rex Jovis filius à valido arcu,
Obesam, magnam, monstrum ferum, quæ mala multa
Hominibus faciebat super terram, multa quidem ipsis,
Multaque pecoribus longipedibus; quippe erat pestis cruenta;
Et olim susceptum ab aureum-solium-habente nutriit Junone
Gravemque difficilemque, Typhaona, damnum mortalibus,
Quem olim scilicet Juno peperit, irata Jovi patri:
Quando nimirum jam Saturnius gloriosam genuit Minervam
In vertice; statim verò irata est veneranda Juno,
Atque etiam congregatos inter immortales dixit;
„ Audite me, omnesque dii, omnesque deæ,
„ Ut me ignominia-afficere incipit nubium-coactor Jupiter
„ Primus, postquam me uxorem fecit-sibi honesta doctam;
„ Et nunc absque me peperit cæsiam-oculis Minervam,
„ Quæ inter omnes beatos excellit immortales:
„ At ille debilis factus est inter omnes deos
„ Filius meus Vulcanus, mutilus pedibus, quem peperi ipsa.
„ Projeci manibus correptum, & injeci lato ponto:
„ Sed ipsum Nereï filia Thetis argentea-pedibus
„ Suscepit, & cum suis sororibus curavit;
„ Ut debuit aliud diis gratificari beatis.

Σχέτλιε, ποικιλομῆτα, τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;
Πῶς ἔτλης οἶος τεκέειν γλαυκώπιδ' Ἀθήνην;
Οὐκ ἂν ἐγὼ τεκόμην, καὶ σὴ κεκλημένη ἔμπης
Ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Καὶ νῦν τοιγὰρ ἐγὼ τεχνήσομαι, ὥς κε γένηται
Παῖς ἐμὸς, ὅς κε θεοῖσι μεταπρέποι ἀθανάτοισιν,
Οὔτε σὸν αἰσχύνας ἱερὸν λέχος, οὔτ' ἐμὸν αὐτῆς·
Οὐδέ τοι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο
Τηλόθεν οὖσα, θεοῖσι μετέσσομαι ἀθανάτοισιν.
Ὣς εἰποῦσ', ἀπὸ νόσφι θεῶν κίε χωομένη περ·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοῶπις πότνια Ἥρη,
Χειρὶ καταπρηνεῖ δ' ἔλασε χθόνα, καὶ φάτο μῦθον·
Κέκλυτε νῦν μοι, Γαῖα, καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Τιτῆνές τε θεοὶ, τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες
Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοί τε·
Αὐτοὶ νῦν μου πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε παῖδα
Νόσφι Διὸς, μηδέν τε βίην ἐπιδευέα κείνου·
Ἀλλ' ὅγε φέρτερος ἤ, ὅσσον Κρόνου εὐρύοπα Ζεύς.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἵμασε χθόνα χειρὶ παχείῃ·
Κινήθη δ' ἄρα Γαῖα φερέσβιος· ἡ δ' ἐσιδοῦσα
Τέρπετο ὃν κατὰ θυμόν· ὀΐετο γὰρ τελέεσθαι.
Ἐκ τούτου δὴ ἔπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Οὔτε πότ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἤλυθε μητιόεντος,
Οὔτε πότ' εἰς θῶκον πολυδαίδαλον, ὡς τοπάρος περ
Αὐτῷ ἐφεζομένη πυκινὰς φραζέσκετο βουλάς.
Ἀλλ' ἥγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένουσα
Τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἡ δ' ἔτεκ' οὔτε θεοῖς ἐναλίγκιον, οὔτε βροτοῖσι,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
Αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη
Δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῷ κακὸν, ἡ δ' ὑπέδεκτο·
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων.
Ὃς τῇ γ' ἀντιάσειε, φέρεσκέ μιν αἴσιμον ἦμαρ·
Πρίν γέ οἱ ἰὸν ἐφῆκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Καρτερόν· ἡ δ' ὀδύνῃσιν ἐρεχθομένη χαλεπῇσι,
Κεῖτο μέγ' ἀσθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ χῶρον.
Θεσπεσίη δ' ἐνοπὴ γένετ' ἄσπετος· ἡ δὲ καθ' ὕλην
Πυκνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, λεῖπε δὲ θυμὸν
Φοινὸν ἀποπνείουσ'· ὁ δ' ἐπηύξατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἐνσαυθοῖ νῦν πύθευ ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ·
Οὐδὲ σύ γε ζωοῖσι κακὸν δήλημα βροτοῖσιν
Ἔσσεαι, οἳ γαίης πολυφόρβου καρπὸν ἔδοντες
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
Οὐδέ τί τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ' οὔτε Τυφωεὺς
Ἀρκέσει, οὐδὲ Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλὰ σέ γ' αὐτοῦ
Πύσει γαῖα μέλαινα καὶ ἠλέκτωρ Ὑπερίων.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος· τὴν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος Ἠελίοιο·
Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα
Πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκα κεῖθι

Αὐτοῦ

„ Improbe, versute, quid nunc adhuc machinaberis aliud?
„ Quomodo sustinuisti solus gignere cæsiam-oculis Minervam?
„ Non ego peperissem, & tua vocata omnino
„ Essem utique inter immortales, qui cœlum latum habitant.
„ Et nunc idcirco ego machinabor, quo pacto nascatur
„ Filius meus, qui inter deos excellat immortales,
„ Neque tuum dedecorans sacrum lectum, neque meum ipsius;
„ Neque tibi in cubile vadam, sed à te
„ Procul absens, diis interero immortalibus.
Sic locuta, seorsum à diis ivit irata utique.
Statim deinde precabatur bubulis-oculis veneranda Juno;
Manu prona autem percussit terram, & dixit sermonem;
„ Audite jam me, Terra, & Cœlum latum superne,
„ Titanesque dii, sub terra habitantes
„ Tartarum circa magnum, ex quibus virique diique;
„ Ipsi nunc me omnes audite, & date filium
„ Seorsum-à Jove; nihil omnino viribus inferiorem illo:
„ Sed is præstantior sit, quantum Saturno late-sonans Jupiter.
Sic utique locuta, verberavit terram manu crassa:
Motaque est proinde Terra alma: illa autem intuita
Delectabatur suo in animo, putabat enim perfectum-iri.
Ex hoc autem deinde integrum in annum,
Neque unquam ad cubile Jovis ivit consiliarii,
Neque unquam ad sedile variegatum, sicut antea scilicet
Ipso insidens sapientia suggerebat consilia.
Sed ea in templis multum-optatis manens
Oblectabatur suis sacris bubulis-oculis veneranda Juno.
Sed quando demum noctesque & dies exacti erant,
Iterum se-circumvolvente anno, & advenerant horæ,
Ipsa peperit neque diis similem, neque mortalibus,
Gravemque difficilemque Typhaona, damnum mortalibus.
Statim hunc prehensum bubulis-oculis veneranda Juno,
Dedit deinde ferens malo malum; eaque (*dracæna*) suscepit:
Qui mala multa faciebat apud inclytas gentes hominum.
Quisquis ei occurreret, ferebat eum fatalis dies:
Prius nempe quam illi telum immisit longe-agens Apollo
Validum; ea verò doloribus agitata gravibus,
Jacebat valde anhelans, volutans-se per solum.
Ingens verò clamor factus est immensus: ea autem in sylva
Crebro admodum huc & illuc volutabatur, linquebatque animum
Cruentum expirans: insultavit verò Phœbus Apollo;
„ Illic nunc putresce super terram virorum altricem:
„ Neque tu sane vivis malum damnum mortalibus
„ Eris, qui terræ almæ fructum comedentes
„ Huc adducent perfectas hecatombas:
„ Neque omnino tibi mortem gravem neque Typhoeus
„ Arcebit, neque Chimæra infausti-nominis, sed te sane hic
„ Putrefaciet terra nigra & sol Hyperion.
Sic dixit insultans; eam verò caligo oculos obtexit.
Ipsamque ibidem putrefecit sacra vis Solis;
Ex quo nunc Pytho vocatur: illi autem regem
Pythium vocant ex-re-nominatum, quoniam illic

Αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος Ἠελίοιο,
Καὶ τότ' ἄρ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
Οὕνεκά μιν κρήνη καλλίῤῥοος ἐξαπάφησε·
Βῆ δ' ἐπὶ Δελφούσῃ κεχολωμένος, αἶψα δ' ἵκανε·
Στῆ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δελφοῦσ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπάφουσα,
Χῶρον ἔχουσ' ἐρατὸν προχέειν καλλίῤῥοον ὕδωρ.
Ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσσεται, οὐδὲ σὸν οἴης.
Ἦ, καὶ ἐπὶ ῥίον ὦσεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Πέτρῃσι προχυτῇσιν· ἀπέκρυψεν δὲ ῥέεθρα,
Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι,
Ἄγχι μάλα κρήνης καλλιῤῥόου· ἔνθα δ' ἄνακτι
Πάντες ἐπίκλησιν Δελφουσίῳ εὐχετόωνται,
Οὕνεκα Δελφούσης ἱερῆς ᾔσχυνε ῥέεθρα.
Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Οὕςτινας ἀνθρώπους ὀργίονας εἰσαγάγοιτο,
Οἳ θεραπεύσονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ.
Ταῦτ' ἄρα ὁρμαίνων, ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοπι πόντῳ
Νῆα θοήν· ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ,
Κρῆτες ἀπὸ Κνωσσοῦ Μινωΐου, οἵ ῥά τ' ἄνακτι
Ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θέμιςας
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅ, ττι κεν εἴπῃ,
Χρείων ἐκ δάφνης, γυάλων ὕπο Παρνησοῖο.
Οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηΐ μελαίνῃ
Ἐς Πύλον ἠμαθόεντα, Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους,
Ἔπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας δελφῖνι ἐοικὼς,
Νηΐ θοῇ· καὶ κεῖτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.
Τῶν δ' ὅςις κατὰ θυμὸν ἐπιφράσσαιτο νοῆσαι,
Πάντοσ' ἀνασσείσασκε, τίνασσε δὲ νήϊα δοῦρα·
Οἱ δ' ἀκέων ἐνὶ νηΐ καθείατο δειμαίνοντες·
Οὐδ' οἵγ' ὅπλ' ἔλυον κοίλην ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Οὐδὲ λύον λαῖφος νηὸς κυανοπρώροιο·
Ἀλλ' ὡς οἱ τὰ πρῶτα κατεςήσαντο βοεῦσιν,
Ὣς ἔπλεον, κραιπνὸς δὲ νότος κατόπισθεν ἔγειρε
Νῆα θοήν· πρῶτον δὲ παρημείβοντο Μάλειαν,
Πὰρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, ἁλιςέφανον πτολίεθρον
Ἷξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότου Ἠελίοιο,
Ταίναρον, ἔνθα τε μῆλα βαθύτριχα βόσκεται αἰεὶ
Ἠελίοιο ἄνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέα χῶρον.
Οἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἔθελον νῆα σχεῖν, ἠδ' ἀποβάντες
Φράσσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι,
Εἰ μενέει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλωρον,
Ἢ εἰς οἶδμ' ἅλιον πολυΐχθυον ἀμφὶς ὀρούσει·
Ἀλλ' οὐ πηδαλίοισιν ἐπείθετο νηῦς εὐεργὴς,
Ἀλλὰ παρὲκ Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσα
Ἤϊεν ὁδόν· πνοιῇ δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Ῥηϊδίως ἴθυν'· ἡ δὲ πρήσσουσα κέλευθον,
Ἀρήνην ἵκανε, καὶ Ἀργυφέην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὔκτιτον Αἰπὺ,
Καὶ Πύλον ἠμαθόεντα, Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους.
Βῆ δὲ παρὰ Κρουνοὺς, καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δύμην,

Eo-ipso-in-loco putrefecit monstrum vis acuti Solis.
Et tunc sane cognovit sua in mente Phœbus Apollo,
Quod se fons pulchre-fluens deceperat:
Ivit autem ad Delphusam iratus, celeriterque advenit:
Stetit verò valde prope eam, & ipsam sermone allocutus est;
„ Delphusa, non utique eras, meam mentem decipiens,
„ Locum habens amabilem, profusura pulchre-fluentem aquam:
„ Hic demum & mea fama erit, neque tua solius.
Dixit; & molem superingessit rex longe-agens Apollo,
Petris profusis; occultavitque fluenta;
Atque aram fecit-sibi in luco arboribus abundante,
Prope valde fontem pulchre-fluentem: ibi autem regi
Omnes cognomine Delphusio supplicantur;
Quoniam Delphusæ sacræ deturpavit fluenta.
Et tunc demum in animo meditabatur Phœbus Apollo,
Quosnam homines orgiorum-mystas sibi ascisceret;
Qui *sibi*-ministri-forent Pytho in saxosa.
Hæc utique animo-agitans, conspexit in nigro ponto
Navem velocem; inerant autem viri multique & boni,
Cretes ex Cnosso Minoia; qui nempe regi
Sacraque faciunt, & enuntiant leges
Phœbi Apollinis aureo-celebris-ense, quodcunque dixerit
Oracula-edens ex lauro, cavitatibus sub Parnassi.
Hi quidem ob mercaturam & opes, navi nigra
Ad Pylum arenosam, & Pylo-ortos homines,
Navigabant; at eis obviam factus est Phœbus Apollo,
In ponto autem insiliit, corpore delphini assimilatus,
Navi veloci, & jacebat monstrum magnumque, horrendumque.
Eorum verò quicunque in animo cogitaret observare,
Undecunque *id* commovebat, concutiebatque navalia ligna:
Illi autem tacite in navi sedebant timentes:
Neque illi rudentes solvebant cavam per navem nigram,
Neque solvebant velum navis proræ-cœruleæ:
Sed quemadmodum hi primum instructi erant loris,
Sic navigabant; celer autem notus pone excitabat
Navem velocem: primum verò præternavigabant Maleam,
Præterque Laconicam terram, mari-cinctam urbem
Advenere, & locum oblectantis mortales Solis,
Tænarum, ubi scilicet pecudes villosæ pascuntur semper
Solis regis; habentque amœnum locum.
Hi quidem deinde illic volebant navem sistere, & egressi
Observare magnum miraculum, & oculis videre,
An mansurum esset in navis cavæ fundo monstrum,
An in undam marinam piscosam seorsum ruiturum:
Sed non clavis parebat navis bene-fabricata,
Sed præter Peloponnesum pinguem tendens
Pergebat iter; flatu verò rex longe agens Apollo
Facile dirigebat: ea autem conficiens viam
Ad Arenen pervenit, & Argypheam amabilem,
Et Thryum, Alphei vadum, & bene-ædificatum Epy,
Et Pylum arenosam, & Pylo-ortos homines:
Ivit porrò præter Crunos, & Chalcidem, & præter Dymen,

Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί·
Εὖτε Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διὸς οὔρῳ·
Καί σφιν ὑπὲκ νεφέων Ἰθάκης τ' ὄρος αἰπὺ πέφαντο,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρενίσσετο πᾶσαν,
Καὶ δὴ ἐπεὶ Κρίσσης κατεφαίνετο κόλπος ἀπείρων,
Ὅςε διὲκ Πελοπόννησον πίειραν ἐέργει,
Ἦλθ' ἄνεμος Ζέφυρος μέγας αἴθριος ἐκ Διὸς αἴσης,
Λάβρος, ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄφρα τάχιςα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἄψοῤῥοι δὴ ἔπειτα πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε
Ἔπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Ἷξον δ' ἐς Κρίσσην εὐδείελον ἀμπελόεσσαν,
Ἐς λιμέν'· ἡ δ' ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο ποντοπόρος νηῦς.
Ἔνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἀςέρι εἰδόμενος μέσῳ ἤματι· τοῦ δ' ἀπὸ πολλαὶ
Σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἷκεν·
Ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
Ἐν δ' ἄρ' ὅγε φλόγα δαῖε, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα.
Πᾶσαν δὲ Κρίσσην κάτεχεν σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
Κρισσαίων ἄλοχοι, καλλίζωνοί τε θύγατρες,
Φοίβου ὑπὸ ῥιπῆς· μέγα γὰρ δέος εἷλεν ἕκαςον.
Ἔνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα, νόημ' ὥς, ἆλτο πέτεσθαι,
Ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Πρωθήβῃ, χαίτῃ εἰλυμένος εὐρέας ὤμους·
Καὶ σφέας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐςέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊςῆρες, ὑπεὶρ ἅλα; τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τίφθ' οὕτως ἧσθον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν
Ἐκβῆτ', οὐδὲ καθ' ὅπλα μελαίνης νηὸς ἔθεσθε;
Αὕτη μέν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλφηςάων,
Ὁππόταν ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἔλθωσιν καμάτῳ ἀδδηκότες, αὐτίκα δέ σφέας
Σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ.
Ὣς φάτο· καί σφιν θάρσος ἐνὶ ςήθεσσιν ἔθηκε.
Τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖν', ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι καταθνητοῖσιν ἔοικας,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε· θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς δῆμος, τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐκγεγάασιν;
Ἄλλῃ γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,
Εἰς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἔνθεν γένος εὐχόμεθ' εἶναι.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλθομεν οὔτι ἑκόντες,
Νόςου ἱέμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα·
Ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.
Τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ξεῖνοι, τοὶ Κνωσσὸν πολυδένδρεον ἀμφινέμεσθε
Τὸ πρίν, ἀτὰρ νῦν οὐκ ἔθ' ὑπότροποι αὖθις ἔσεσθε
Ἔς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἕκαςος,

Et præter Elidem divinam, ubi dominantur Epei;
Quando ad Pheras appellebatur, gaudens Jovis vento-secundo:
Utique ipsis desub nubibus Ithacæque mons altus apparebat,
Dulichiumque, Sameque, & nemorosa Zacynthus.
Sed quando demum Peloponnesum præteriisset omnem,
Ac jam postquam Crissæ apparebat sinus immensus,
Qui utique penitus Peloponnesum pinguem dirimit,
Venit ventus Zephyrus magnus serenus è Jovis consilio,
Impetuosus, ingruens ex æthere, ut citissime
Navis emetiretur currens maris salsam aquam.
Retrogradi verò deinde ad auroramque solemque
Navigabant; dux autem erat rex, Jovis filius, Apollo.
Pervenere verò in Crissam amœnam vitiferam,
In portum; arenis autem appulsa est pontum-transiens navis.
Illic navi exiliit rex longe-agens Apollo,
Astro se-assimilans medio die: ab eo verò multæ
Scintillæ evolabant, fulgorque ad cœlum pervenit:
In adytum autem subiit per tripodas valde-pretiosos.
Intusque dein ille flammam accendebat, ostentans sua tela.
Totam verò Crissam occupabat fulgor: exclamarunt autem
Crissæorum uxores, pulchreque-cinctæ filiæ,
Phœbi ab impetu: magnus enim timor cepit quemque.
Inde verò rursus ad navem, cogitatum tanquam, prosiliit ad-vo-
Viro se-assimilans juvenique fortique (landum,
Primum-pubescenti, cæsarie involutus latos humeros;
Et ipsos compellatos verbis alatis allocutus est;
„ O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
„ Nunquid ob mercaturam, an temere vagamini,
„ Tanquam prædones super mare? qui scilicet vagantur,
„ Animas periculo-objectantes, malum alienigenis ferentes.
„ Cur ita sedetis attoniti, neque in terram
„ Egressi estis, neque arma nigræ navis deposuistis?
„ Hic etenim mos est hominum ingenio-viventium,
„ Quandocunque ex ponto ad terram navi nigra
„ Venerint labore defessi: statim autem ipsos
„ Cibi dulcis circum præcordia desiderium capit.
Sic dixit; atque ipsis fiduciam in pectoribus immisit.
Eum & respondens Cretum dux contra allocutus est;
„ Hospes, quippe nequaquam mortalibus similis-videris,
„ Non corpore, neque oris-habitu, sed immortalibus diis,
„ Salveque & magnopere gaude; dii verò tibi prospera dent.
„ Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam, (sunt?
„ Quis populus, quænam terra, quinam homines hinc exorti
„ De-alia-via enim cogitantes navigabamus magnam undam,
„ Ad Pylum ex Creta, unde *nos* genere gloriamur esse.
„ Nunc autem huc cum navi devenimus nequaquam lubentes,
„ Reditus appetentes, aliud iter, alias vias;
„ Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.
Hos verò respondens allocutus est longe-agens Apollo;
„ Hospites, qui Cnossum arboribus-abundantem incolebatis
„ Antea; at nunc non amplius reduces iterum eritis
„ Adque urbem amabilem & ædes pulchras quisque,

Ἔς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ' ἐμὸν, πολλοῖσι τετιμένον ἀνθρώποισιν.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων δ' εὔχομαι εἶναι.
Ὑμέας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οὔτι κακὰ φρονέων· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ' ἐμὸν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισι·
Βουλάς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῶν ἰότητι
Αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πείθεσθε τάχιστα·
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθετον, λύσαντε βοείας·
Νῆα δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ ἠπείρου ἐρύσασθε,
Ἐκ δὲ κτήμαθ' ἕλεσθε, καὶ ἔντεα νηὸς ἐΐσης.
Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ ἐπικαίοντες, ἐπί τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες,
Εὔχεσθαι δὲ ἔπειτα παριστάμενοι περὶ βωμόν.
Ὡς μὲν ἐγὼ τοπρῶτον ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Εἰδόμενος δελφῖνι θοῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα·
Ὣς ἐμοὶ εὔχεσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς
Αὐτὸς Δέλφειος καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεί.
Δειπνῆσαί τ' ἄρ' ἔπειτα θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Καὶ σπεῖσαι μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἧσθε,
Ἔρχεσθαί θ' ἅμ' ἐμοὶ, καὶ Ἰηπαιήον' ἀείδειν,
Εἰσόκε χῶρον ἵκησθον, ἵν' ἕξετε πίονα νηόν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθεσαν, λῦσαν δὲ βοείας·
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἐκ δ' ἁλὸς ἤπειρόνδε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, παρὰ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν·
Καὶ βωμὸν ποίησαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπί τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες,
Εὔχονθ', ὡς ἐκέλευε, παριστάμενοι περὶ βωμόν.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, ἐρατὸν κιθαρίζων,
Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· οἱ δὲ ῥήσσοντες ἕποντο
Κρῆτες πρὸς Πυθὼ, καὶ Ἰηπαιήον' ἄειδον,
Οἷοί τε Κρητῶν παιήονες, οἷσί τε Μοῦσα
Ἐν στήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν ἀοιδήν.
Ἄκμητοι δὲ λόφον προσέβαν ποσὶν, αἶψα δ' ἵκοντο
Παρνησὸν, καὶ χῶρον ἐπήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλεν
Οἰκήσειν, πολλοῖσι τετιμένος ἀνθρώποισι·
Δεῖξε δ' ἄγων αὐτοῦ δάπεδον καὶ πίονα νηόν.
Τῶν δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Τῶν καὶ ἀνειρόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Ὦ ἄν', ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἤγαγες, (οὕτω που τῷ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ)
Πῶς καὶ νῦν βιόμεσθα, τό σε φράζεσθαι ἄνωγμεν.
Οὔτε τρυγηφόρος ἥδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,

Ὡς

„ Adque charas uxores; sed hic opulentum templum
„ Habebitis meum, multis honoratum hominibus.
„ Sum autem ego Jovis filius, Apolloque glorior esse.
„ Vos verò duxi huc super magnam undam maris,
„ Nequaquam mala in-animo-habens, sed hic opulentum templum
„ Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus:
„ Consiliaque immortalium scietis; quorum voluntate
„ Semper honorabimini penitus dies omnes.
„ Sed agite, sicut ego dixero, parete citissime:
„ Vela quidem primum demittite, solutis loris,
„ Navem autem deinde velocem in littus trahite,
„ Eximiteque opes, & arma ex navi æquali,
„ Et aram facite super littus maris,
„ Ignem accendentes, superque farinas albas adolentes,
„ Precamini verò postea, juxta-stantes circum aram.
„ Sicut quidem ego primum in obscuro ponto
„ Assimilatus delphini veloci navi insilii;
„ Sic mihi supplicate Delphinio: at ara
„ Ipsa Delphia & conspicua erit semper.
„ Cœnateque porrò deinde velocem apud navem nigram,
„ Et libate beatis diis, qui Olympum habitant.
„ At postquam cibi dulcis desiderium exemeritis,
„ Veniteque una mecum, & Iopæana canite,
„ Usquedum locum adveneritis, ubi habebetis opulentum templum.
Sic dixit; iique ei omnino quidem auscultarunt & paruerunt.
Vela quidem primum demiserunt, solveruntque lora;
Malumque mali-receptaculo admoverunt rudentibus demissum;
Egrediebantur verò & ipsi in littus maris.
Ex mari autem in littus velocem navem traxerunt,
Alte super arenas, juxtaque sustentacula longa straverunt;
Et aram fecerunt super littus maris;
Ignemque accendentes, superque farinas albas adolentes,
Supplicabant, ut jusserat, juxta-stantes ad aram.
Cœnam deinde sumpserunt, velocem apud navem nigram,
Et libarunt beatis diis, qui Olympum habitant.
At postquam potus & cibi desiderium exemerant,
Perrexerunt ire; præibatque ipsis rex, Jovis filius, Apollo,
Citharam in manibus habens, admirabiliter ludens,
Pulchre & sublimiter gradiens: at se-erigentes sequebantur
Cretes ad Pytho, & Iopæana canebant,
Quales nempe Cretum pæanes; quibus utique Musa
In pectoribus indidit dea suavem cantum.
Indefessi autem collem ascenderunt pedibus, citoque venerunt
Parnassum, & locum amabilem, ubi sane erat
Apollo habitaturus, multis honoratus hominibus.
Ostendit verò ducens suum solum & opulentum templum.
Eorum autem commovebatur animus in pectoribus charis;
Quorum & interrogans Cretum dux ex-adverso dicebat;
„ O rex, quandoquidem procul ab amicis & patria terra
„ Duxisti, (sic nempe tuo placitum erat animo;)
„ Quomodo & nunc vivemus, hoc te consultare jubemus.
„ Neque uvæ-ferax hæc amabilis, neque pratis-præstans:

Ὡς ἀπό τ' εὖ ζώειν, καὶ ἅμ' ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν.
Τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Νήπιοι ἄνθρωποι, δυστλήμονες, οἳ μελεδῶνας
Βούλεσθ', ἀργαλέους τε πόνους, καὶ στείνεα θυμῷ,
Ῥηΐδιον ἔπος ὔμμ' ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω.
Δεξιτερῇ μάλ' ἕκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν,
Σφάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσαι,
Ὅσσα ἐμοίγ' ἀγάγωσι περικλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων·
Νηόν τε προφύλαχθε, δέδεχθε δὲ φῦλ' ἀνθρώπων
Ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὴν ἰθύν τε μάλιστα·
Ἠέ τι τηΰσιόν γ' ἔπος ἔσσεται, ἠέ τι ἔργον,
Ὕβρις θ', ἣ θέμις ἐστὶ καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημάντορες ἄνδρες ἔσονται,
Τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμήσεσθ' ἤματα πάντα.
Εἴρηταί τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν ὕμνει Μοῦσα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱόν,
Κυλλήνης μεδέοντα, καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα,
Νύμφη ἐϋπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα,
Αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἠλεύαθ' ὅμιλον,
Ἄντρον ἔσω ναίουσα παλίσκιον· ἔνθα Κρονίων
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
Ὄφρα κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην,
Λήθων ἀθανάτους τε θεούς, θνητούς τ' ἀνθρώπους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μεγάλοιο Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,
Τῇ δ' ἤδη δέκατος μεὶς οὐρανῷ ἐστήρικτο,
Εἴς τε φόως ἄγαγεν, ἀρίσημα τε ἔργα τέτυκτο·
Καὶ τότ' ἐγείνατο παῖδα πολύτροπον, αἱμυλομήτην,
Ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,
Νυκτὸς ὀπωπητῆρα, πυληδόκον, ὃς τάχ' ἔμελλεν
Ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
Ἠῶος γεγονὼς, μέσῳ ἤματι ἐγκιθάριζεν,
Ἑσπέριος βοῦς κλέψεν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.
Ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γυίων,
Οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ,
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος,
Οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο·
Ἔνθα χέλυν εὑρὼν, ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.
Ἑρμῆς τοι πρώτιστα χέλυν τεκτήνατ' ἀοιδὸν,
Ἥ ῥά οἱ ἀντεβόλησεν ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι,
Βοσκομένη προπάροιθε δόμων ἐριθηλέα ποίην,
Σαῦλα ποσὶν βαίνουσα· Διὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
Ἀθρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπε·
Σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον οὐκ ὀνοτάζω·
Χαῖρε, φυὴν ἐρόεσσα, χοροιτύπε, δαιτὸς ἑταίρη,
Ἀσπασίη προφανεῖσα· πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα,

,, Ita ut inde beneque vivamus, & uia homines comitentur.
Illos verò subridens allocutus est Jovis filius Apollo;
,, Insipientes homines, miseri, qui curas
,, Meditamini, gravesque labores, & angustias in animo,
,, Facile verbum vobis dicam, & in mentem ponam.
,, Dextra penitus quisque habens in manu cultrum,
,, Mactate semper pecora: hæc verò copiosè omnia aderunt,
,, Quæcunque mihi adduxerint inclytæ gentes hominum:
,, Templumque custodite, excipiteque gentes hominum
,, Hic congregatorum, & meum impetum maxime:
,, Sive quod vanum scilicet verbum fuerit, sive quod opus;
,, Injuriaque, qui mos est mortalium hominum.
,, Alii deinde vobis rectores viri erunt,
,, Quibus necessitate subditi eritis dies omnes.
,, Dicta sunt tibi omnia, tu autem in mente tua serva.
Et tu quidem sic salve, Jovis & Latonæ fili,
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN MERCURIUM.

MErcurium celebrat Musa, Jovis & Majæ filium,
Cyllenen regentem, & Arcadiam pecorosam,
Nuncium immortalium perutilem, quem peperit Maja,
Nympha comas-pulchra, Jovis in amore commixta,
Veneranda: beatorum verò deorum subduxit-se-è cœtu,
Antrum intus habitans umbrosum: ubi Saturnius
Cum Nympha comas-pulchra miscebatur noctis in medio,
Dum dulcis somnus occuparet candidam-ulnis Junonem,
Latens immortalesque deos, mortalesque homines.
Sed cum demum magni Jovis cogitatum perfectum esset,
Huicque jam decimus mensis in cœlo fixus esset,
Inque lucem *is eam* duxisset, insigniaque opera facta essent;
Tunc utique peperit filium versutum, blanditiarum-auctorem,
Prædonem, abactorem boum, ducem somniorum,
Noctis speculatorem, janitorem; qui cito erat
Ostensurus inclyta opera inter immortales deos:
Matutinus natus, medio die citharam-pulsabat,
Vespertinus boves furatus est longe-jaculantis Apollinis;
Quarta primi; qua ipsum peperit veneranda Maia.
Qui & postquam matris ab immortalibus prosilit membris,
Non-amplius diu jacebat manens sacris in cunis;
Sed ille impetu-facto quærebat boves Apollinis,
Limen transgrediens alte-tecti antri;
Ibi testudinem nactus, acquisivit infinitas opes.
Mercurius sane primum testudinem arte-effecit cantricem,
Quæ utique ei occurrit ad atrienses fores,
Depascens ante ædes floridam herbam,
Tarde pedibus incedens: Jovis autem perutilis filius
Conspicatus risit, & statim sermonem dixit;
,, Signum nunc mihi valde utile, haud aspernor:
,, Salve, specie amabilis, chori-rectrix, convivii socia,
,, Grata quæ-apparuisti; unde hæc pulchra res-lusoria;

Αἰόλον ὄστρακον ἐσσὶ, χέλυς, ὄρεσι ζώουσα;
Ἀλλ' οἴσω σ' εἰς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσσῃ,
Οὐδ' ἀποτιμήσω· σὺ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις.
Οἴκοι βέλτερον εἶναι· ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφιν.
Ἡ γὰρ ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἔσσεαι αἶχμα,
Ζώουσ'· ἢν δὲ θάνῃς, τότε κεν μάλα καλὸν ἀείδοις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ χερσὶν ἅμ' ἀμφοτέρῃσιν ἀείρας,
Ἂψ εἴσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.
Ἔνθ' ἀναπηλήσας γλυφάνῳ πολιοῖο σιδήρου
Αἰῶν' ἐξετόρησεν ὀρεσκῴοιο χελώνης.
Ὡς δ' ὁπότ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει
Ἀνέρος, ὅντε θαμιναὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι,
Αἲ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαὶ,
Ὣς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος Ἑρμῆς.
Πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμὼν δόνακας καλάμοιο,
Πειρήνας διὰ νῶτα διὰ ῥινοῖο χελώνης.
Ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοὸς πραπίδεσσιν ἑῇσι,
Καὶ πήχεις ἐνέθηκ', ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν·
Ἑπτὰ δὲ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς
Σμερδαλέον κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν
Ἐξ αὐτοσχεδίης πειρώμενος, ἠΰτε κοῦροι
Ἡβηταὶ θαλίῃσι παραιβόλα κερτομέουσιν·
Ἀμφὶ Δία Κρονίδην, καὶ Μαιάδα καλλιπέδιλον,
Ὃν πάρος ὠράζεσκεν ἑταιρείῃ φιλότητι·
Ἥν τ' αὐτοῦ γενεὴν, ὄνομα κλυτὸν ἐξονομάζων,
Ἀμφιπόλους τε γέραιρε, καὶ ἀγλαὰ δώματα Νύμφης,
Καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον, ἐπηετανούς τε λέβητας.
Καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοίνα·
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκε φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ
Φόρμιγγα γλαφυρήν· ὁ δ' ἄρα κρειῶν ἐρατίζων,
Ἆλτο κατὰ σκοπιὴν, εὐώδεος ἐκ μεγάροιο,
Ὁρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν, οἷά τε φῶτες
Φηληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
Ἠέλιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὠκεανόνδε,
Αὐτοῖσίν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς
Πιερίης ἀφίκανε θέων ὄρεα σκιόεντα,
Ἔνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὖλιν ἔχεσκον,
Βοσκόμεναι λειμῶνας ἀκηρασίους ἐρατεινούς.
Τῶν τότε Μαιάδος υἱὸς ἐΰσκοπος Ἀργειφόντης
Πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βοῦς ἐριμύκους.
Πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
Ἴχνη ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης,
Ἀντία ποιήσας ὁπλὰς τὰς πρόσθεν, ὄπισθεν,
Τὰς δ' ὄπιθεν, πρόσθεν· κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινεν.
Σάνδαλα δ' αὐτίκ' ἔριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν,
Ἄφραστ' ἠδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,
Συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους·
Τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἄγκαλον ὕλης,
Ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα
Αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργειφόντης

„ Varium ostracum es, testudo, in montibus vivens?
„ Sed feram te in domum sumptam: utilitas quædam mihi eris,
„ Neque despicatui habebo: tu verò me primum juvabis.
„ Domi melius *est* esse; quoniam noxium foris esse.
„ Certe enim profectionis damnosæ eris cuspis . . .
„ Vivens: sin mortua fueris, tunc admodum pulchre canas.
Sic sane dixit; & manibus simul ambabus ubi-sustulerat,
Rursus introivit domum, ferens amabilem rem-lusoriam.
Ibi scalpens scalpro cani ferri
Vitam effodit montanæ testudinis.
Sicut autem quando celere cogitatum per pectus transierit
Viri, quem scilicet frequentes versant curæ,
Quando volvantur ab oculis micationes,
Sic simul verbumque & opus moliebatur gloriosus Mercurius.
Fixitque dein in mensuris sectas arundines calami
Ubi-trajecerat penitus dorsa per pellem testudinis.
Circum autem pellem extendit bovis consiliis suis;
Et cubitos imposuit, insuperque jugum aptavit ambobus:
Septem verò consonas ovium extendit chordas.
At postquam construxerat, ferens amabilem rem-lusoriam,
Plectro tentabat singulatim; ea autem sub manu
Graviter insonuit; deusque pulchre succinebat
Ex tempore periculum-faciens, veluti pueri
Puberes in conviviis obvia convitiantur,
De Jove Saturnio, & Maja pulchros-calceos-habente,
Quem antea emollierat sociali amore:
Suamque ipsius genituram, nomen inclytum nominans,
Famulosque celebrabat, & præclaras ædes Nymphæ,
Et tripodas per domum, perennesque lebetes.
Et hæc quidem canebat, alia autem mente agitabat:
Et hanc quidem deposuit ferens sacris in cunis
Citharam cavam: ipse autem deinde carnium appetens,
Prosiliit in speculam, odorata ex domo,
Moliens dolum altum in mente, qualia nempe homines
Prædones agitant, obscuræ noctis in hora.
Sol quidem occidebat sub terra in Oceanum,
Ipsisque cum equis & curribus; at Mercurius
Pieriæ advenit currens montes umbrosos,
Ubi deorum beatorum boves immortales stabulum habebant,
Depascentes prata inviolata amœna.
Horum tunc Majæ filius speculator Argicida,
Quinquaginta ab armento exemit boves mugitibus-acres;
Errabundas autem agebat per arenosum locum,
Vestigiis reflexis: dolosæ verò non obliviscebatur artis,
E-contrario faciens ungulas priores, posteriores,
Posterioresque, priores; eque contrario ipse incedebat.
Sandalia autem statim projecit super arenas marinas,
Ineffabilia & incomprehensibilia complicabat mirabilia opera,
Commiscens myricas, & myrteis-similes ramos
Ex-his tunc colligato recens-florentis fasciculo sylvæ,
Absque-damno sub pedibus ligavit-sibi sandalia levia,
Ipsis cum foliis, quæ gloriosus Argicida

Ἔσπασε Πιερίηθεν, ὁδοιπορίην ἀλεείνων,
Οἷά τ' ἐπειγόμενος δολιχὴν ὁδὸν, αὐτοπρεπὴς ὥς.
Τὸν δὲ γέρων ἐνόησε, δομῶν αἴθουσαν ἀλωὴν,
Ἱέμενον πεδίονδε, δι' Ὀγχηστὸν λεχεποίην·
Τὸν πρότερος προσέφη Μαίης ἐρικυδέος υἱός·
Ὦ γέρον, ὅστε φυτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλος ὤμους,
Ἦ πολὺ οἰνήσεις, εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέρησι.
Καί τε ἰδὼν, μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ κωφὸς, ἀκούσας,
Καὶ σιγᾶν, ὅτε μήτι καταβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτοῦ.
Τόσσον φὰς συνέσευε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
Πολλὰ δ' ὄρη σκιόεντα, καὶ αὐλῶνας κελαδεινοὺς,
Καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος Ἑρμῆς.
Ὀρφναίη δ' ἐπίκουρος ἐπαύετο δαιμονίη νὺξ
Ἡ πλείων, τάχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημιοεργός.
Ἡ δὲ νέον σκοπιὴν προσεβήσατο δῖα Σελήνη,
Πάλλαντος θυγάτηρ, Μεγαμηδείαο ἄνακτος.
Τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
Φοίβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.
Ἀδμῆτες δ' ἵκανον ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον,
Καὶ ληνοὺς προπάροιθεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.
Ἔνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐριμύκους,
Καὶ τὰς μὲν συνέλασσεν ἐς αὔλιον ἀθρόας οὔσας,
Λωτὸν ἐρεπτομένας, ἠδ' ἑρσήεντα κύπειρον·
Σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλὰ, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνην.
Δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἑλὼν, ἐπέλεψε σιδήρῳ
Ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἀνὰ δ' ἄμπνυτο θερμὸς ἀϋτμή·
Ἑρμῆς τοι πρώτιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκε.
Πολλὰ δὲ κάγκανα κᾶλα κατουδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ
Οὖλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά· λάμπετο δὲ φλὸξ
Τηλόσε φῦζαν ἱεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.
Ὄφρα δὲ πῦρ ἀνέκαιε βίη κλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Τόφρα δ' ὑποβρυχίας ἕλικας βοῦς εἷλκε θύραζε
Δοιὰς ἄγχι πυρός· δύναμις δέ οἱ ἔπλετο πολλή.
Ἀμφοτέρας δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε φυσιοώσας·
Ἐγκλίνων δ' ἐκύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τορήσας.
Ἔργῳ δ' ἔργον ὄπαζε, ταμὼν κρέα πίονι δημῷ.
Ὤπτα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέοισι
Σάρκας ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσμια, καὶ μέλαν αἷμα
Ἐργμένον ἐν χολάδεσσι· τὰ δ' αὐτοῦ κεῖτ' ἐπὶ χώρης.
Ῥινοὺς δ' ἐξετάνυσσε κατασυφέλῳ ἐνὶ πέτρῃ,
Ὡς ἔτι νῦν τάμεθ', ὅσσα πολυχρόνιοι πεφύασι,
Δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα, καὶ ἄκριτον· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἑρμῆς χαρμοφέρων εἰρύσατο πίονα ἔργα
Λείῳ ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δώδεκα μοίρας
Κληροπαλεῖς· τέλεον δὲ γέρας προσέθηκεν ἑκάστῃ.
Ἔνθ' ὁσίης κρειῶν ἠράσσατο κύδιμος Ἑρμῆς·
Ὀδμὴ γάρ μιν ἔτειρε καὶ ἀθάνατόν περ ἐόντα
Ἡδεῖ'· ἀλλ' οὐδ' ὥς οἱ ἐπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Καί τε μάλ' ἱμείροντι περῆν' ἱερῆς κατὰ δειρῆς.
Ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον
Δημὸν, καὶ κρέα πολλά· μετήορα δ' αἶψ' ἀνάειρε,
Σῆμα νέης φωνῆς· ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκαν' ἀείρας,

Οὐλό-

Avulsit à-Pieria, iter declinans,
Utpote properans longum iter, ut in procinctu.
Eum verò senex animadvertit, struens floridum viridarium,
Properantem ad-c mpum, per Onchestum herbosum.
Hunc prior allocutus est Majæ gloriosæ filius;
„ O senex, qui utique plantas fodis incurvus humeris,
„ Certe multum exilies, quando hæc omnià ferant.
„ Et conspicatus, ne conspicatus sis, & surdus *esto*, etsi-audie-
„ Et taceas, cum nihil lædat rem tuam ipsius. (ris,
Tantum locutus una-agitabat boum fortia capita:
Multos autem per montes umbrosos, & valles sonoras,
Et campos floridos transmisit gloriosus Mercurius.
Obscura autem adjutrix cessabat divina nox
Maxima-ex-parte; citoque Aurora fiebat operum-fautrix;
Recens autem in speculam prodiit diva Luna
Pallantis filia, Megamedeæ regis:
Tunc ad Alpheum amnem Jovis strenuus filius
Phœbi Apollinis boves egit latis-frontibus.
Indomitæ autem pervenerunt ad stabulum altum,
Et lacus ante egregii prati:
Ibi postquam bene herba pavit boves mugitibus-acres,
Et has quidem simul-egit in stabulum confertas,
Lotum comedentes, & roscidum cyperum:
Simulque ferebat ligna multa, ignisque aggressus est artem;
Lauri splendidum ramum sumptum, decorticavit ferro
Aptum palmæ; sursum verò spirabat calidus vapor:
Mercurius utique primum focum ignemque edidit.
Multa autem sicca ligna humili in fovea
Densa sumpta imposuit copiosa: emicabat verò flamma
Procul crepitum mittens ignis valde ardentis.
Dum autem ignem accendebat vis inclyti Vulcani,
Interea absconditas camuras-cornibus boves trahebat foras
Duas prope ignem; vis nempe ei erat multa:
Ambas autem in terga humi dejecit anhelantes;
Inclinansque volvebat, vitasque perfodiens.
Operi verò opus addebat, incidens carnes pingui adipe.
Assabat autem verubus transfixa ligneis
Carnes simul & terga honorifica, & nigrum sanguinem
Inclusum in intestinis; ea verò ibidem jacebant super solum.
Pelles autem extendit in aspera petra,
Sicut adhuc nunc secantur, quoties vetustæ fuerint,
Diu jam postea, & indiscriminatim: cæterum deinde
Mercurius gaudium-ferens traxit pinguia opera
Lævi super loco-plano, & scidit duodecim partes
Sorte-distribuendas; perfectumque honorem addidit cuique.
Ibi rite carnium appetebat gloriosus Mercurius;
Odor enim illum affligebat, etiam immortalis licet esset,
Jam; sed neque sic ei parebat animus generosus,
Et valde cupienti transmittere per sacrum collum.
Sed hæc quidem deposuit in stabulum altum
Adipem, & carnes multas: in-sublime verò statim sustulit
Signum novæ vocis; insuperque ligna sicca apportans,

Densa

Οὐλόποδ', οὐλοκάρηνα, πυρὸς κατεδάμνατ' ἀϋτμῇ.
Αὐτὰρ ἐπεί τοι πάντα κατὰ χρέος ἤνυσε δαίμων,
Σάνδαλα μὲν προέηκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην·
Ἀνθρακιὴν δ' ἐμάρανε, κόνιν δ' ἠμάθυνε μέλαιναν
Παννύχιος· καλὸν δὲ φόως ἐπέλαμπε σελήνης.
Κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα κάρηνα
Ὄρθριος, οὐδέ τίς οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Οὐδὲ κύνες λελάκοντο· Διὸς δ' ἐριούνιος Ἑρμῆς
Δοχμωθεὶς μεγάροιο διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
Αὔρῃ ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἠΰτ' ὀμίχλη.
Ἰθύνας δ' ἄντρου ἐξίκετο πίονα νηὸν,
Ἦκα ποσὶ προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥσπερ ἐπ' οὔδει,
Ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπῴχετο κύδιμος Ἑρμῆς,
Σπάργανον ἀμφ' ὤμοις εἰλυμένος, ἠΰτε τέκνον
Νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἰγνύσι λαῖφος ἀθύρων
Κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἐέργων.
Μητέρα δ' οὐκ ἄρ' ἔληθε θεὰν θεὸς, εἶπέ τε μῦθον·
 Τίπτε σὺ, ποικιλομῆτα, πόθεν τάδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ
Ἔρχῃ, ἀναιδείην ἐπιειμένε; νῦν σε μάλ' οἴω
Ἢ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα,
Λητοΐδου ὑπὸ χερσὶ, δι' ἐκ προθύροιο περήσειν,
Ἤ σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγκεα φιλητεύσειν.
Ἔῤῥε πάλιν· μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
Θνητοῖς ἀνθρώποισι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι·
Μῆτερ ἐμὴ, τί με ταῦτα τιτύσκεαι, ἠΰτε τέκνον
Νήπιον· ὃς μάλα παῦρα μετὰ φρεσὶν αἴσυλα οἶδε,
Ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑπαιδείδοικεν ἐνιπάς;
Αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήσομαι, ἥτις ἀρίστη,
Βουλεύων ἐμὲ καί σε διαμπερές· οὐδὲ θεοῖσι
Νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπαστοι
Αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις.
Βέλτερον ἤματα πάντα μετ' ἀθανάτοις ὀαρίζειν,
Πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
Ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι θαασσέμεν· ἀμφὶ δὲ τιμῆς
Κἀγὼ τῆς ὁσίης ἐπιβήσομαι, ἧς περ Ἀπόλλων.
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσι πατὴρ ἐμὸς, ἤτοι ἔγωγε
Πειρήσω· δύναμαι φιλητῶν ὄρχαμος εἶναι.
Εἰ δέ μ' ἐρευνήσει Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς,
Ἄλλο τί οἱ καὶ μεῖζον ὀΐομαι ἀντιβολήσειν.
Εἶμι γὰρ εἰς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτορήσων·
Ἔνθεν ἅλις τρίποδας περικαλλέας, ἠδὲ λέβητας
Πορθήσω, καὶ χρυσὸν, ἅλις τ' αἴθωνα σίδηρον,
Καὶ πολλὴν ἐσθῆτα· σὺ δ' ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα.
 Ὣς οἱ μέν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Υἱός τ' αἰγιόχοιο Διὸς, καὶ πότνια Μαῖα.
Ἠὼς δ' ἠριγένεια, φόως θνητοῖσι φέρουσα,
Ὤρνυτ' ἀπ' Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ὀγχηστόνδ' ἀφίκανε κιὼν, πολυήρατον ἄλσος
Ἁγνὸν ἐρισφαράγου Γαιηόχου· ἔνθα γέροντα
Κνώδαλον εὗρε, νέμοντα παρὲξ ὁδοῦ ἕρκος ἀλωῆς·

Densa-pedibus, densa-verticibus, ignis delevit vapore.
At postquam sane omnia rite perfecisset deus,
Sandalia quidem projecit in Alpheum profundo-vortice;
Ignem autem extinxit, cineremque in arenam redegit nigrum
Pernox: pulchra autem lux illucebat lunæ.
Cyllenes verò statim rursus advenit divinos vertices
Matutinus; neque quisquam ei in longo itinere occurrit
Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum;
Neque canes latrarunt: Jovis autem perutilis Mercurius
Incurvatus domus per seram ingressus est,
Auræ autumnali similis, veluti caligo.
Recta verò progressus ex antro advenit opulentum templum,
Leviter pedibus incedens; non enim sonitum-edebat, sicut in solo:
Festinanterque dein cunas adibat gloriosus Mercurius,
Fascia circa humeros involutus, veluti filius
Infans, in palmis juxta poplites velo ludens
Jacebat, testudinem amabilem ad lævam manu cohibens.
Matrem verò non utique latebat deam deus, dixitque *ei* sermonem;
„ Quid tu, versute, unde huc noctis in hora
„ Venis, impudentia indute? nunc te omnino puto
„ Vel cito insolubilia vincula circa latera habentem,
„ Latonii sub manibus, ex vestibulo transiturum;
„ Vel *cum* te prehensum mediis in vallibus spoliaturum.
„ Abi retro: magnam te pater plantavit solicitudinem
„ Mortalibus hominibus, & immortalibus diis.
Ei verò Mercurius respondit verbis astutis;
„ Mater mea, quid me ita attingis, veluti filium
„ Infantem, qui valde pauca in animo improba novit,
„ Timidum, & *qui* matris reformidat increpationes?
„ At ego artem aggrediar, quæcunque optima,
„ Consulens mihi & tibi penitus; neque deos
„ Nos inter immortales, indotati & impasti
„ Hoc ipso in loco manere sustinebimus, ut tu jubes.
„ Melius *est* dies omnes cum immortalibus versari,
„ Divitem, locupletem, præda-abundantem; quam domi
„ Antro in obscuro considere; honorem verò
„ Et ego sacrum aggrediar, quem scilicet Apollo.
„ Si autem non dederit pater meus, profecto ego
„ Tentabo: possum prædonum dux esse.
„ Si autem me exquisiverit Latonæ gloriosæ filius,
„ Aliud quiddam ei & majus puto occursurum.
„ Ibo enim in Pythona, magnam domum perforaturus;
„ Inde affatim tripodas perpulchros, atque lebetes
„ Prædabor, & aurum, affatimque splendidum ferrum;
„ Et multum vestitum: tu autem videbis, si volueris.
Sic hi quidem sane verbis se invicem alloquebantur,
Filiusque Ægiochi Jovis, & veneranda Maja.
Aurora autem mane-genita, lucem mortalibus afferens,
Oriebatur ab Oceano profunde-fluenti: at Apollo
Ad-Onchestum pervenit iens, valde-amabilem lucum
Castum multisonori Neptuni; ubi senem
Reptilem invenit, qui-colebat extra viam sepem viridarii:

Τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός·
Ὦ γέρον, Ὀγχηστοῖο βατοδρόπε ποιήεντος,
Βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἑλικτὰς,
Ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μοῦνος ἀπ' ἄλλων
Κυάνεος· χαροποὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἕποντο
Τέσσαρες, ἠΰτε φῶτες, ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλειφθεν
Οἵ τε κύνες, ὅ τε ταῦρος, (ὃ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκται·)
Ταὶ δ' ἔβαν, ἠελίοιο νέον καταδυομένοιο,
Ἐκ μαλακοῦ λειμῶνος, ἀπὸ γλυκεροῖο νομοῖο.
Ταῦτά μοι εἰπὲ, γεραιὲ παλαιγενὲς, εἴπου ὄπωπας
Ἀνέρα ταῖσδ' ἐπὶ βουσὶ διαπρήσσοντα κέλευθον.
Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ὦ φίλος, ἀργαλέον μὲν, ὅσ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο,
Πάντα λέγειν· πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὁδῖται,
Τῶν οἱ μὲν, κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλὰ,
Φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναί ἐστιν ἕκαστον·
Αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἔσκαπτον περὶ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο·
Παῖδα δ' ἔδοξα, φέριστε, σαφὲς δ' οὐκ οἶδα νοῆσαι,
Ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν ἐϋκραίρῃσιν ὀπήδει
Νήπιος, εἶχε δὲ ῥάβδον· ἐπιστροφάδην δ' ἐβάδιζεν·
Ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχεν ἀντίον αὐτῷ.
Φῆ ῥ' ὁ γέρων· ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Οἰωνὸν δ' ἐνόει τανυσίπτερον· αὐτίκα δ' ἔγνω
Φηλητὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
Ἐσσυμένως δ' ἤϊξεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων,
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
Πορφυρέῃ νεφέλῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους·
Ἴχνιά τ' εἰσενόησεν Ἑκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἴχνια μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
Βήματα δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίνεται, οὔτε γυναικὸς,
Οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων·
Οὔτε τί κεν ταύρου λασιαύχενός ἐστιν ὁμοῖα,
Ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾷ ποσὶ καρπαλίμοισιν·
Αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.
Ὣς εἰπὼν, ἤϊξεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος, καταειμένον ὕλῃ,
Πέτρης εἰς κευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε Νύμφη
Ἀμβροσίη ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
Ὀδμὴ δ' ἱμερόεσσα δι' οὔρεος ἠγαθέοιο
Κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα τανύποδα βόσκετο ποίην.
Ἔνθα τότε σπεύδων κατεβήσατο λάϊνον οὐδὸν
Ἄντρον ἐς ἠερόεν ἑκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὸς,
Χωόμενον περὶ βουσὶν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα,
Σπάργαν' ἔσω κατέδυνε θυήεντ'· ἠΰτε πολλὴν
Πρέμνων ἀνθρακιὴν ὕλης σποδὸς ἀμφικαλύπτει,
Ὣς Ἑρμῆς Ἑκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἑαυτόν·
Ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη, χεῖράς τε, πόδας τε.

Δή

Eum prior allocutus est Latonæ gloriosæ filius;
„ O senex, Onchesti ruborum-decerptor herbosi,
„ Boves à Pieria quærens huc advenio,
„ Omnes fœmineas, omnes cornibus tortas,
„ Ex armento: taurus autem pascebatur solus seorsum-ab aliis
„ Niger; torvique canes pone sequebantur
„ Quatuor, veluti homines, unanimes: hi quidem relicti sunt
„ Canesque, & taurus, (quod utique valde mirum est;)
„ Illæ autem abierunt, Sole modo occidente,
„ Ex molli prato, à dulci pascuo.
„ Hæc mihi dic, senex olim-nate, sicubi vidisti
„ Virum, hisce cum bobus facientem iter.
Hunc autem senex verbis respondens allocutus est;
„ O amice, difficile quidem, quæcunque oculis *quis* viderit,
„ Omnia dicere: multi enim iter faciunt viatores:
„ Quorum alii quidem mala multa cogitantes, alii verò valde
„ Itant: difficile autem cognoscere est unumquemque. (bona,
„ At ego totum diem usque ad solis occasum,
„ Fodiebam circa fertile-solum viridarii vini-feracis; (nere,
„ Puerumque visus-sum-videre, optime; at clare non quivi cer-
„ Quinam puer boves capita-bene-ferentes comitabatur
„ Infans, habebat verò virgam; flexuoseque incedebat:
„ A-tergo verò cohibebat, caputque habebat contrarium sibi.
Dixit utique senex; ocyusque iter faciebat Phœbus Apollo.
Volucrem autem advertebat patulis-alis; statimque novit
Prædonem natum Jovis filium Saturnii.
Rapide verò ruit rex Jovis filius, Apollo,
In Pylum divinam, quærens flexilibus-pedibus boves,
Purpurea nebula cöopertus latos humeros:
Vestigiaque animadvertit jaculator, dixitque sermonem;
„ Papæ! certe magnum miraculum hoc oculis video:
„ Vestigia quidem hæc sunt boum capita-alte-ferentium,
„ Sed retro conversa sunt in herbosum pratum,
„ Gressus autem neque viri hi sunt, neque mulieris,
„ Neque luporum canorum, neque ursorum, neque leonum,
„ Neque omnino tauri hirsuti-cervicem sunt similes,
„ Quicunque tam monstrose graditur pedibus velocibus:
„ Gravia quidem hinc viæ, verum graviora hinc viæ.
Sic locutus, impetum-cepit rex Jovis filius, Apollo;
Cyllenesque advenit montem, indutum sylva,
Petræ in latibulum umbrosum; ubi scilicet Nympha
Immortalis peperit Jovis filium Saturnii.
Odor verò jucundus per montem divinum
Spargebatur, multæque pecudes longipedes depascebant herbam.
Ibi tunc festinans descendit per lapideum limen
Antrum in obscurum longe jaculans ipse Apollo.
Eum autem ut animadvertit Jovis & Majæ filius
Iratum de bobus longe-jaculantem Apollinem,
Fascias intro subiit odoratas; veluti multam
Ramorum favillam ligni cinis circumtegit,
Sic Mercurius longe-agentem conspicatus subtrahebat seipsum:
In breve autem coegit caput, manusque, pedesque,

Jam

Δή ῥα νεόλλουτος προκαλεύμενος ἥδυμον ὕπνον,
Ἄγρης· εἰνέτεόν τε χέλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε·
Γνῶ δ', οὐδ' ἠγνοίησε, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς
Νύμφην τ' οὐρείην περικαλλέα, καὶ φίλον υἱὸν,
Παῖδ' ὀλίγον, δολίῃς εἰλυμένον ἐντροπίῃσι.
Παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλοιο δόμοιο,
Τρεῖς ἀδύτους ἀνέῳγε, λαβὼν κληῖδα φαεινὴν,
Νέκταρος ἐμπλείους, ἠδ' ἀμβροσίης ἐρατεινῆς.
Πολλὸς δὲ χρυσός τε, καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,
Πολλὰ δὲ φοινικόεντα, καὶ ἄργυφα εἵματα Νύμφης,
Οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
Ἔνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μεγάλοιο δόμοιο
Λητοΐδης, μύθοισι προσηύδα κύδιμον Ἑρμῆν·
Ὦ παῖ, ὃς ἐν λίκνῳ κατάκειαι, μήνυέ μοι βοῦς
Θᾶττον· ἐπεὶ τάχα νῶϊ διοισόμεθ' οὐ κατὰ κόσμον·
Ῥίψω γάρ σε βαλὼν ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Εἰς ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδέ σε μήτηρ
Ἐς φάος, οὐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται· ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
Ἐῤῥήσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.
Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι·
Λητοΐδη, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον ἔειπες;
Καὶ βοῦς ἀγραύλους διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις;
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·
Οὐκ ἂν μηνύσαιμ', οὐκ ἂν μήνυτρον ἀροίμην·
Οὔτε βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἔοικα·
Οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλε,
Ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε, καὶ ἡμετέρης γάλα μητρὸς,
Σπάργανά τ' ἀμφ' ὤμοισιν ἔχειν, καὶ θερμὰ λοετρά.
Μήτις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη·
Καί κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
Παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι
Βουσὶ μετ' ἀγραύλοισι· τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις.
Χθὲς γενόμην, ἁπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὑπὸ χθών.
Εἰ δὲ θέλεις, πατρὸς κεφαλὴν, μέγαν ὅρκον, ὀμοῦμαι,
Μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἴτιος εἶναι,
Μήτε τίν' ἄλλον ὄπωπα βοῶν κλοπὸν ὑμετεράων,
Αἵτινες αἱ βόες εἰσί· τὸ δὲ κλέος οἶον ἀκούω.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων,
Ὀφρύσι ῥιπτάζεσκεν, ὁρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μάκρ' ἀποσυρίζων, ἅλιον ὡς μῦθον ἀκούων.
Τὸν δ' ἁπαλὸν γελάσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ὦ πέπον, ἠπεροπευτὰ, δολοφραδὲς, ἦ σε μάλ' οἴω
Πολλάκις ἀντιτοροῦντα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔννυχον, οὐχ ἕνα μοῦνον ἐπ' οὔδεϊ φῶτα καθίσσαι,
Σκευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου, οἷ' ἀγορεύεις.
Πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀκαχήσεις μηλοβοτῆρας
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὁπόταν κρειῶν ἐρατίζων
Ἀντήσεις ἀγέλῃσι βοῶν καὶ πώεσι μήλων.
Ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματον καὶ ὕστατον ὕπνον ἰαύσῃς,
Ἐκ λίκνου κατάβαινε, μελαίνης νυκτὸς ἑταῖρε·
Τοῦτο γὰρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἕξεις,
Ἀρχὸς φηλητέων κεκλήσεαι ἤματα πάντα.

Ὣς

Jam scilicet recens-lotus, provocans dulcem somnum,
Ex-venatione: recentemque testudinem sub ala tenebat:
Agnovit autem, neque ignoravit, Jovis & Latonæ filius,
Nymphamque montanam perpulchram, & charum filium,
Puerum parvum, dolosis involutum versutiis.
Circumspiciens verò dein omnem recessum magnæ domus,
Tria adyta aperuit, sumpta clave splendida,
Nectare plena, & ambrosia amabili.
Multum autem aurumque, & argentum intus jacebat,
Multaque punicea, & alba vestimenta Nymphæ,
Qualia deorum beatorum sacræ domus intus habent.
Ibi postquam perscrutatus esset recessus magnæ domus,
Latonius, verbis allocutus est gloriosum Mercurium;
„ O puer, qui in cunis recubas, indica mihi boves
„ Ocyus; quoniam cito nos dissidebimus non decenter:
„ Dejiciam enim te percussum in Tartarum obscurum,
„ In caliginem infaustam & ineluctabilem; neque te mater
„ In lucem, neque pater redimet; sed sub terra
„ Abibis, paucos inter viros præsidens.
Ei autem Mercurius verbis respondebat astutis;
„ Latonie, quemnam hunc crudelem sermonem dixisti?
„ Et boves agrestes quærens huc venis?
„ Non vidi, non edoctus-sum, non alterius sermonem audivi,
„ Non indicarim, non indicii-præmium reportarim:
„ Neque boum abactori forti homini similis-sum:
„ Non meum opus hoc, pridem verò mihi alia curæ-sunt,
„ Somnus mihi curæ est, & nostræ matris lac,
„ Fasciasque circa humeros habere, & calida lavacra.
„ Ne quis hoc audiat, unde hæc contentio orta sit:
„ Et sane magnum miraculum inter immortales fieret,
„ Puerum recens natum per vestibulum transiisse,
„ Boves ob agrestes: hoc autem incongrue dicis.
„ Heri natus sum, molles verò pedes, asperaque subest terra.
„ Si autem vis, patris caput, magnum jusjurandum, jurabo;
„ Ne quidem ego, neque ipse profiteor me authorem esse;
„ Neque quenquam alium vidi boum furem vestrarum,
„ Quæcunque boves sunt: famam verò solam audio.
Sic utique dixit; & crebro à palpebris micans,
Superciliis nictabat, spectans huc & illuc.
Longum exsibilans, vanum veluti verbum audiens.
Eum autem molliter ridens allocutus est longe agens Apollo;
„ O chare, deceptor, dolose, profecto te omnino puto
„ Sæpe perforantem domos habitantibus-commodas,
„ Nocturnum, non unum solum in limine hominem collocatu-
„ Convasantem per domum sine strepitu, qualia dicis: (rum,
„ Multos autem agrestes dolore-afficies ovium-pastores,
„ Montis in saltibus, quandocunque carnium-appetens
„ Occurreris armentis boum & gregibus ovium.
„ Sed age, ne ultimumque & postremum somnum dormiveris,
„ Ex cunis descende, atræ noctis socie:
„ Hoc etenim postea inter immortales munus habebis,
„ Dux prædonum vocaberis dies omnes.

Sic

Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν φέρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Σὺν δ᾽ ἄρα φρασσάμενος τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
Οἰωνὸν προέηκεν, ἀειρόμενος μετὰ χερσὶ,
Τλήμονα γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην.
Ἐσσυμένως δὲ μετ᾽ αὐτὸν ἐπέπταρε· τοῖο δ᾽ Ἀπόλλων
Ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν δὲ χαμαὶ βάλε κύδιμον Ἑρμῆν.
Ἕζετο δὲ προπάροιθε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἑρμῆν κερτομέων, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Θάρσει, σπαργανιῶτα Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Εὑρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἴφθιμα κάρηνα,
Τούτοις οἰωνοῖς· σὺ δ᾽ αὖθ᾽ ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.
Ὣς φάτ᾽· ὁ δ᾽ αὖτ᾽ ἀνόρουσε θοῶς Κυλλήνιος Ἑρμῆς,
Σπουδῇ ἰών· ἄμφω δὲ παρ᾽ οὔατα χερσὶν ἐώθει,
Σπάργανον ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐλιγμένος, εἶπε δὲ μῦθον·
Πῇ με φέρεις, Ἑκάεργε, θεῶν ζαμενέστατε πάντων;
Ἦ με βοῶν ἕνεχ᾽ ὧδε χολούμενος ὀρσολοπεύεις;
Ὢ πόποι, εἴθ᾽ ἀπόλοιτο βοῶν γένος· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ὑμετέρας ἔκλεψα βόας, οὐδ᾽ ἄλλον ὄπωπα,
Αἵτινές εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέος οἶον ἀκούω.
Δὸς δὲ δίκην, καὶ δέξο, παρὰ Ζηνὶ Κρονίωνι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἕκαστα διαῤῥήδην ἐρέεινεν
Ἑρμῆς τ᾽ οἰοπόλος, καὶ Λητοῦς ἀγλαὸς υἱὸς,
Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτέα φωνὴν,
Οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·
Αὐτὰρ ὁ τέχνῃσίν τε καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν
Ἤθελεν ἐξαπατᾶν Κυλλήνιος Ἀργυρότοξον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἐὼν πολυμήχανον εὗρεν,
Ἐσσυμένως δὴ ᾽πειτα διὰ ψαμάθοιο βάδιζε
Πρόσθεν, ἀτὰρ κατόπισθε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱός.
Αἶψα δ᾽ ἵκοντο κάρηνα θυώδεος Οὐλύμποιο,
Ἐς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα·
Κεῖθι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα.
Εὐμυλίη δ᾽ ἔχ᾽ Ὄλυμπον ἀγάννιφον· ἀθάνατοι δὲ
Ἄφθιτοι ἠγερέθοντο ποτὶ πτύχας Οὐλύμποιο.
Ἔστησαν δ᾽ Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Πρόσθε Διὸς γούνων· ὁ δ᾽ ἀνείρετο φαίδιμον υἱὸν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Φοῖβε, πόθεν ταύτην μενοεικέα ληΐδ᾽ ἐλαύνεις,
Παῖδα νέον γεγαῶτα, φυὴν κήρυκος ἔχοντα;
Σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ᾽ ὁμήγυριν ἦλθε.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ὦ πάτερ, ἦ τάχα μῦθον ἀκούσεαι οὐκ ἀλαπαδνὸν,
Κερτομέων, ὡς οἶος ἐγὼ φιλοληΐιός εἰμι.
Παῖδά τιν᾽ εὗρον τόνδε διαπρύσιον κεραϊστὴν
Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσσας,
Κέρτομον, οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὄπωπα,
Οὐδ᾽ ἀνδρῶν, ὁπόσοι λησίμβροτοί εἰσ᾽ ἐπὶ γαίῃ.
Κλέψας δ᾽ ἐκ λειμῶνος ἐμὰς βοῦς ᾤχετ᾽ ἐλαύνων
Ἑσπέριος παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Εὐθυπόρον δ᾽ ἐλάων· τὰ δ᾽ ἄρ᾽ ἴχνια δοιὰ πέλωρα,
Οἷά τ᾽ ἀγάσσεσθαι, καὶ ἀγαυοῦ δαίμονος ἔργα.
Τῇσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα

Ἀγ-

Sic utique dixit; & puerum prehensum ferebat Phœbus Apollo.
Consilioque utique capto tunc demum fortis Argicida
Augurium emisit, sublatus inter manus,
Miserum ventris famulum, improbum nuncium;
Vehementerque post ipsum sternutavit: hunc autem Apollo
Audiebat, è manibusque humi dejecit gloriosum Mercurium;
Sedebat verò ante, etiam properans licet iter,
Mercurium convitiis-proscindens, & ipsum sermone allocutus est;
„ Confide, fasciate Jovis & Majæ fili;
„ Inveniam & postea boum fortia capita,
„ His auguriis; bene autem rursus viæ dux-eris.
Sic dixit: at rursus exiliit celeriter Cyllenius Mercurius,
Difficulter incedens: ambas verò ad aures manibus impellebat,
Fascia circa humeros involutus, dixitque sermonem;
„ Quonam me fers, Longe-agens, deorum furiosissime omnium?
„ Nunquid me boum causâ sic iratus conturbas?
„ Papæ! Utinam periisset boum genus: non enim ego
„ Vestras furatus sum boves, neque alium vidi,
„ Quæcunque sunt boves; famam autem solam audio.
„ Da verò judicium, & accipe, apud Jovem Saturnium.
Cæterum postquam singula distincte discussisset
Mercuriusque solivagus, & Latonæ præclarus filius,
Diversum animum habentes; hic quidem veram vocem,
Non injuste ob boves prehendebat gloriosum Mercurium:
At ille artibusque & blandis sermonibus
Volebat decipere Cyllenius argenteo-arcu-celebrem.
Verum postquam, solers existens, versutum invenit,
Festinanter utique deinde *is* per arenam ibat
Ante; at pone Jovis & Latonæ filius.
Statim autem advenerunt vertices odorati Olympi,
Ad patrem Saturnium, Jovis perpulchri nati:
Ibi enim ambobus judicii positæ-erant trutinæ.
Rumor verò occupabat Olympum nivosum; immortalesque
Incorrupti congregabantur ad juga Olympi
Steterunt autem Mercuriusque & argenteo-arcu-celebris Apollo
Ante Jovis genua; interrogabat verò illustrem filium
Jupiter altitonans; & ipsum sermone allocutus est;
„ Phœbe, unde hanc animo-gratam prædam agis,
„ Puerum recens natum, speciem præconis habentem?
„ Momentosa hæc res deorum ad cœtum venit.
Eum autem rursus allocutus est rex longe-agens Apollo;
„ O pater, profecto cito sermonem audies non despicabilem,
„ Carpens, tanquam si solus ego prædator essem.
„ Puerum quendam inveni hunc celebrem depopulatorem,
„ Cyllenæ in montibus, multum spatium permensus,
„ Convitiatorem, qualem ego deorum non alium vidi,
„ Neque virorum, quotquot latrones sunt super terram.
„ Furatus autem è prato meas boves, abibat agens
„ Vespertinus apud littus multisonori maris;
„ Recta agens; vestigia verò duplicia monstrosa
„ Qualia admiraretur *quis*; & illustris dei opera.
„ Bobus etenim in herbosum pratum,

„ Contrarios

Ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα·
Αὐτὸς δ' οἷος ὅδ' ἐκτὸς ἀμήχανος, οὔτ' ἄρα ποσσὶν,
Οὔτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον.
Ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα,
Τοῖα πέλωρ', ὡς εἴ τις ἀραιῇσι δρυσὶ βαίνοι.
Ὄφρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
Ῥεῖα μάλ' ἴχνια πάντα διέπρεπεν ἐν κονίῃσιν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγαν στίβον ἐξεπέρησεν,
Ἄφραστος γένετ' ὦκα βοῶν στίβος, ἠδὲ καὶ αὐτοῦ,
Χῶρον ἀνὰ κρατερόν· τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ
Εἰς Πύλον εὐθὺς ἐλῶντα βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίῃ κατέρεξε,
Καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἄμησεν ὁδοῦ, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα,
Ἐν λίκνῳ κατέκειτο, μελαίνῃ νυκτὶ ἐοικὼς,
Ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι κατὰ ζόφον· οὐδέ κεν αὐτὸν
Αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν
Αὐγὰς ὡμάρταζε, δολοφροσύνην ἀλεγύνων.
Αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν·
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·
Οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μήνυτρον ἀροίμην.
Ἦτοι ἄρ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἑρμῆς δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ηὔδα·
Δείξατο δ' εἰς Κρονίωνα, θεῶν σημάντορα πάντων·
Ζεῦ πάτερ, ἦτοι ἐγώ σοι ἀληθείην καταλέξω·
Νημερτής τε γάρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
Ἦλθεν ἐς ἡμέτερον διζημένος εἰλίποδας βοῦς
Σήμερον, ἠελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο·
Οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας, οὐδὲ κατόπτας·
Μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπὸ πολλῆς.
Πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς Τάρταρον εὐρὺν,
Οὕνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδέος ἥβης,
Αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην· (τὰ δὲ οἶδε καὶ αὐτός·)
Οὔτι βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἐοικώς.
Πείθεο· (καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος εὔχεαι εἶναι·)
Ὡς οὐκ οἴκαδ' ἔλασσα βόας, (ὣς ὄλβιος εἴην,)
Οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην· τόδε δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω·
Ἠέλιον μάλα αἰδέομαι, καὶ δαίμονας ἄλλους,
Καί σε φιλῶ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἶσθα καὶ αὐτὸς,
Ὡς οὐκ αἴτιός εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίομαι ὅρκον·
Οὐ μὰ τάδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προθύραια·
Καί ποτ' ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα φωνὴν,
Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι· σὺ δ' ὁπλοτέροισιν ἄρηγε.
Ὣς φάτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος Ἀργειφόντης·
Καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένῃ, οὐδ' ἀπέβαλλε.
Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγέλασσεν, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνεύμενον ἀμφὶ βόεσσιν.
Ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας,
Ζητεύειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν,
Καὶ δεῖξαι τὸν χῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο,
Ὅππη δ' αὖ ἀπέκρυψε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
Νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπεπείθετο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
Ῥηϊδίως γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος Αἰγιόχοιο.

„ Contrarios gressus habens pulvis ostendebat niger,
„ At ipse solus is extra indeprehensibilis, neque sane pedibus,
„ Neque sane manibus incedebat per arenosum locum:
„ Sed aliud quoddam consilium habens terebat vias,
„ Tam monstrose, tanquam si quis tenuibus quercubus incederet.
„ Quamdiu quidem igitur agitabat per arenosum locum,
„ Facile admodum vestigia omnia conspicua-erant in pulveribus:
„ At postquam arenæ magnum callem pertransierat,
„ Invisibilis factus est statim boum callis, atque etiam ipsius,
„ Locum super firmum: eum verò animadvertit mortalis vir
„ Ad Pylum recta agentem boum genus latis-frontibus.
„ At postquam has quidem in quiete disposuit,
„ Et ignem penitus divisit per viam, partim hic, partim illic;
„ In cunis jacebat, atræ nocti similis,
„ Antro in obscuro ad tenebras; neque ipsum.
„ Aquila acute cernens conspexisset: multum autem manibus
„ Lumina confricabat, dolum curans.
„ Ipse autem statim sermonem diserte dicebat;
„ Non vidi, non edoctus-sum, non alterius sermonem audivi;
„ Neque indicarim, neque indicii-præmium reportarim.
Sane utique sic fatus considebat Phœbus Apollo:
Mercurius verò contra ex altera-parte respondens verbum dixit:
Direxitque se ad Saturnium, deorum rectorem omnium;
„ Jupiter pater, profecto ego tibi veritatem dicam;
„ Veraxque enim sum, & nescio mentiri:
„ Venit ad nostram domum quærens flexilibus-pedibus boves
„ Hodie, Sole modo oriente;
„ Neque deorum beatorum adduxit testes, neque inspectores:
„ Indicare autem jubebat vi multa; (tum,
„ Multumque me minatus est conjecturum se in Tartarum la-
„ Quoniam ille quidem tenerum florem habet gloriosæ puberta-
„ At ego hesternus natus sum; (hæc verò novit & ipse;) (tis,
„ Nequaquam boum abactori forti viro similis.
„ Crede; (etenim mei pater charus gloriaris esse;)
„ Quod non domum egi boves, (ita felix sim,)
„ Neque limen transgressus sum; hoc autem vere dico;
„ Solem valde revereor, & deos alios,
„ Et te amo, & hunc veneror; nosti & ipse,
„ Quod non reus sum: magnum verò addo jusjurandum;
„ Non per hæc immortalium bene-ornata vestibula;
„ Et aliquando ego huic rependam crudelem vocem,
„ Etiam fortis licet sit: tu autem junioribus auxiliare.
Sic dixit innuens-oculis Cyllenius Argicida:
Et fasciam habebat super ulnam, neque abjiciebat.
Jupiter autem valde risit, videns dolosum puerum,
Bene & scite negantem de bobus.
Ambos verò jussit, concordem animum habentes,
Quærere: Mercuriumque internuncium ducem-esse,
Et ostendere locum innocentia animi,
Ubi nempe demum absconderat boum fortia capita.
Innuit autem Saturnius, parebatque præclarus Mercurius;
Facile enim persuadebat Jovis mens Ægiochi.

Τὼ δ' ἄμφω σπεύδοντο Διὸς περικαλλέα τέκνα
Ἐς Πύλον· ἠμαθόεντα δ' ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἷξον,
Ἀγροὺς δ' ἐξίκοντο, καὶ αὔλιον ὑψιμέλαθρον,
Ἧχ' οὗ δὴ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
Ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν παρὰ λάϊνον ἄντρον,
Εἰς φῶς ἐξήλαυνε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
Λητοΐδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν, ἐνόησε βοείας
Πέτρῃ ἐπ' ἠλιβάτῳ, τάχα δ' ἤρετο κύδιμον Ἑρμῆν·
Πῶς ἐδύνω, δολομῆτα, δύω βόε δειροτομῆσαι
Ὧδε νεογνὸς ἐὼν καὶ νήπιος; αὐτὸς ἔγωγε
Θαυμαίνω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· οὐδέ τί σε χρὴ
Μακρὸν ἀέξεσθαι, Κυλλήνιε, Μαιάδος υἱέ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περίστρεφε καρτερὰ δεσμὰ
Ἄγνου· ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φύοντο
Αὐτόθεν ἀμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλῃσι,
Ῥεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλῃσι βόεσσιν,
Ἑρμέω βουλῇσι κλεψίφρονος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Θαύμασεν ἀθρήσας· τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
Χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέψατο, πῦρ ἀμαρύσσων,
Ἐγκρύψαι μεμαώς· Λητοῦς δ' ἐρικυδέος υἱὸν
Ῥεῖα μάλ' ἐπρήϋνεν ἑκηβόλον, ὡς ἔθελ' αὐτὸς,
Καὶ κρατερόν περ ἐόντα· λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς
Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Γηθήσας, ἐρατὴ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
Θυμῷ ἀκουάζοντα· λύρῃ δ' ἐρατὸν κιθαρίζων,
Στῆ ῥ' ὅγε θαρσήσας ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱὸς
Φοίβου Ἀπόλλωνος· τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων
Γηρύετ' ἀμβολάδην· (ἐρατὴ δέ οἱ ἕσπετο φωνὴ·)
Κραίνων ἀθανάτους τε θεοὺς καὶ γαῖαν ἐρεμνὴν,
Ὡς ταπρῶτα γένοντο, καὶ ὡς λάχε μοῖραν ἕκαστος·
Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν ἀοιδῇ,
Μητέρα Μουσάων· ἡ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν.
Τοὺς δὲ κατὰ πρέσβην τε, καὶ ὡς γεγάασιν ἕκαστος,
Ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κιθαρίζων.
Τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσσιν ἀμήχανος αἴνυτο θυμὸν·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βουφόνε, μηχανιῶτα, πονεύμενε δαιτὸς ἑταῖρε,
Πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας·
Ἡσυχίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι ὀΐω·
Νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, πολύτροπε Μαιάδος υἱὲ,
Ἦ σοί γ' ἐκ γενεῆς τάδ' ἅμ' ἕσπετο θαυματὰ ἔργα;
Ἠέ τις ἀθανάτων, ἠὲ θνητῶν ἀνθρώπων,
Δῶρον ἀγαυὸν ἔδωκε, καὶ ἔφρασε θέσπιν ἀοιδήν;
Θαυμασίην γὰρ τήνδε νεήφατον ὄσσαν ἀκούω,
Ἣν οὐ πώποτέ φημι δαήμεναι οὔτε τίν' ἀνδρῶν,
Οὔτε τίν' ἀθανάτων, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι,
Νόσφι σέθεν, φιλῆτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ.
Τίς τέχνη, τίς Μοῦσα ἀμηχανέων μελεδώνων,
Τίς τρίβος; ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,
Εὐφροσύνην, καὶ ἔρωτα, καὶ ἥδυμον ὕπνον ἑλέσθαι.

Καὶ

Hi verò ambo festinabant Jovis præclari filii
Ad Pylum; arenosumque ad Alphei vadum venerunt;
Ad agros autem pervenere, & stabulum altum,
Illic, ubi utique possessiones curabantur noctis in hora.
Tunc Mercurius quidem deinde iens ad lapideum antrum,
In lucem exegit boum fortia capita.
Latonius autem seorsum conspicatus, animadvertit boum pelles
Petra in alta; citoque interrogabat gloriosum Mercurium;
„ Quomodo potuisti, dolose, duas boves jugulare,
„ Sic recens-natus cum-sis, & infans? ipse ego
„ Miror futuram tuam vim; neque omnino te oportet
„ Longe crescere, Cyllenie, Majæ fili.
Sic utique dixit; & manibus circumvertebat fortis vincula
Viticis; hæ autem sub pedibus per terram statim hærebant
Indidem mutuo versæ ad invicem,
Facileque & omnes ad agrestes boves,
Mercurii consiliis dolosi: at Apollo
Admiratus est inspiciens: tunc demum fortis Argicida
Solum oblique inspexit, igne oculis-micans,
Celare cupiens: Latonæ verò gloriosæ filium
Facile admodum sedavit longe-jaculantem, ut volebat ipse;
Etiam fortis licet esset: sumptaque *cithara* ad sinistram manum
Plectro tentabat ad numerum; ea verò sub manu
Graviter insonuit, risit autem Phœbus Apollo
Gavisus; amabilis nempe per præcordia venit sonus,
Ex-animo auscultanti: lyra autem amabile ludens,
Stabat utique ille confisus ad lævam Majæ filius
Phœbi Apollinis, citoque argute citharam-pulsans
Canebat præludens; (amabilisque eum sequebatur vox:)
Celebrans immortalesque deos, & terram tenebrosam,
Ut primum orti sunt, & ut sortitus est portionem quisque.
Mnemosynem quidem primum dearum honorabat cantu,
Matrem Musarum; hæc enim sortita est Majæ filium.
Aliosque secundum dignitatemque, & ut geniti sunt singuli,
Immortales honorabat deos Jovis præclarus filius,
Omnia dicens ornate, ad-cubitum cithara-ludens.
Ei verò amor in pectoribus indomitus cepit animum;
Et illum *is* compellatum verbis alatis allocutus est;
„ Bovicida, versute, operans convivii socie,
„ Quinquaginta bobus digna hæc excogitasti;
„ Quiete & deinde *nos* diremptum-iri puto.
„ Nunc autem age mihi hoc dic, versute Majæ fili,
„ An te à nativitate hæc simul secuta sunt mira opera?
„ An aliquis immortalium, aut mortalium hominum,
„ Donum illustre dedit, & docuit divinum cantum?
„ Admirabilem enim hanc novam vocem audio,
„ Quam non unquam puto didicisse, neque quenquam virorum,
„ Neque quenquam immortalium, qui Olympias domos habent,
„ Præter te, prædo, Jovis & Majæ fili.
„ Quæ ars, quæ Musa difficilium curarum,
„ Quod exercitium? vere enim simul tria penitus adsunt,
„ Lætitiam, & amorem, & dulcem somnum ut-capiat *quis*.

Καὶ γὰρ ἐγὼ Μούσῃσιν Ὀλυμπιάδεσσιν ὀπηδὸς,
Τῇσι χοροί τε μέλουσι, καὶ ἀγλαὸς οἶμος ἀοιδῆς,
Καὶ μολπὴ τεθαλυῖα, καὶ ἱμερόεις βρόμος αὐλῶν·
Ἀλλ' οὔπω τί μοι ὧδε μετὰ φρεσὶν ὧδε μέλησεν,
Οἷα νέων θαλίης ἐνδέξια ἔργα πέλονται
Θαυμάζω, Διὸς υἱὲ, τάδ', ὡς ἐρατὸν κιθαρίζεις.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, ὀλίγος περ ἐὼν, κλυτὰ μήδεα οἶδας,
Σοὶ δ' αὐτῷ καὶ μητρὶ τόδ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Ναὶ μὰ τόδε κράνειον ἀκόντιον, ἦ μὲν ἐγώ σε
Κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι, καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,
Δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω.
Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·
Εἰρωτᾷς μ', Ἑκάεργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγώ σοι
Τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω.
Σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι
Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας·
Πρῶτος γὰρ, Διὸς υἱὲ, μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις
Ἠΰς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητίετα Ζεὺς,
Ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα·
Καὶ τιμάς σέ γε φασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς,
Μαντείας θ', Ἑκάεργε, Διὸς πάρα, θέσφατα πάντα.
Καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα·
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐςι δαήμεναι, ὅ, ττι μενοινᾷς.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
Μέλπεο καὶ κιθάριζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε,
Δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, φίλε, κῦδος ὄπαζε·
Εὐμόλπει, μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην,
Καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπιςαμένως ἀγορεύειν.
Εὔκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν εἰς δαῖτα θάλειαν,
Καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυδέα κῶμον,
Εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἤματος· ὅςις ἄρ' αὐτὴν
Τέχνῃ καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεείνῃ,
Φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει,
Ῥεῖα συνηθείῃσιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν,
Ἐργασίην φεύγουσα δυήπαθον· ὃς δέ κεν αὐτὴν
Νῆϊς ἐὼν τοπρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρέεινε,
Μὰψ αὔτως κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυαλίζοι.
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐςι δαήμεναι, ὅ, ττι μενοινᾷς·
Καὶ τοὶ ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὲ κοῦρε.
Ἡμεῖς δ' αὖ ὄρεός τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο
Βουσὶ νομοὺς, Ἑκάεργε, νομεύσομεν ἀγραύλοισιν,
Ἔνθεν ἅλις τέξουσι βόες ταύροισι μιγεῖσαι,
Μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· οὐδέ τί σε χρὴ
Κερδαλέον περ ἐόντα περιζαμενῶς κεχολῶσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἑρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχων μάςιγα φαεινὴν,
Βουκολίας τ' ἐπέτελλεν· ἔδεκτο δὲ Μαιάδος υἱὸς
Γηθήσας· κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριςερὰ χειρὸς
Λητοῦς ἀγλαὸς υἱὸς ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς
Ἱμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε.
Ἔνθα βόες μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα

Ἑρμ-

„ Etenim ego, Musarum Olympiarum sum sectator,
„ Quibus chorique curæ-sunt, & præclarus modus cantionis,
„ Et cantus florens, & amabilis strepitus tibiarum:
„ Sed nondum quicquam mihi in mente sic curæ-fuit,
„ Qualia juvenum convivii dextera opera sunt.
„ Miror, Jovis fili, hæc, quam amabiliter citharam-pulsas.
„ Nunc verò, quia, parvus licet sis, inclyta consilia nosti;
„ Tibi utique ipsi & matri hoc vere dicam;
„ Næ per hoc corneum telum, certe quidem ego te
„ Gloriosum inter immortales, & beatum ducam,
„ Daboque præclara dona, & ad-extremum non decipiam.
Ei autem Mercurius verbis respondebat astutis;
„ Interrogas me, Jaculator cate; at ego tibi
„ Artem nostram ingredi nequaquam invideo.
„ Hodie scies; volo autem tibi mitis esse
„ Consilio & verbis; tu verò mente omnia bene nosti:
„ Primus enim, Jovis fili, inter immortales sedes,
„ Præstansque fortisque; amatque te providus Jupiter,
„ Ex omni æquitate; præbuitque tibi præclara dona;
„ Et honores te, ajunt, didicisse ex Jovis consilio,
„ Vaticiniaque, Longe-agens, à Jove, divina omnia.
„ Et nunc ipse ego filium opulentum cognovi:
„ Tibi autem promptum est discere, quodcunque cupis.
„ Sed quoniam tibi animus cupit citharam-pulsare,
„ Cane & citharam-pulsa, & festivitates cura,
„ Ubi-acceperis à me; tu autem mihi, chare, gloriam præbe;
„ Recte-cane, præ manibus habens canoram sociam,
„ Pulchre & bene pro decore scite ut-eloquaris.
„ Securus quidem deinde fer ad convivium floridum,
„ Et chorum amabilem, & ad gloriosum ludum,
„ Lætitiam noctisque & diei; quicunque scilicet ipsam
„ Arte & sapientia edoctus exquirat;
„ Eloquens *ea* omnigena menti grata docet,
„ Facile consuetudinibus ludens mollibus,
„ Operationem proclamans ærumnosam: quicunque autem ipsam
„ Inscius cum-sit primum vehementer exquirat;
„ Incassum temere deinde sublimeque crepuerit.
„ Tibi autem promptum est discere, quodcunque cupis;
„ Et tibi ego dabo hanc, Jovis præclare puer.
„ Nos autem demum montisque & equis-pascendis-apti campi,
„ Bobus pascua, Longe-agens, distribuemus agrestibus:
„ Inde abunde parient boves, cum tauris mixtæ,
„ Promiscue fœminasque & mares, neque omnino te oportet,
„ Astutus licet sis, vehementer irasci.
Sic locutus porrexit: accepit verò Phœbus Apollo;
Mercurio autem præbuit habens scuticam splendidam,
Boumque curas mandabat; suscepit verò Majæ filius
Gavisus: citharam autem ubi-sumpserat ad sinistram manum,
Latonæ præclarus filius rex longe-agens Apollo,
Plectro tentabat ad numerum; ea verò sub manu
Amabiliter sonuit, deusque pulchre succinuit.
Ibi boves quidem deinde ad divinum pratum

Ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ Διὸς περικαλλέα τέκνα
Ἀψοῤῥοι πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἐῤῥώσαντο,
Τερπόμενοι φόρμιγγι· χάρη δ᾽ ἄρα μητίετα Ζεύς·
Ἄμφω δ᾽ ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ τὸ μὲν Ἑρμῆς
Λητοΐδην ἐφίλησε διαμπερὲς, ὡς ἔτι καὶ νῦν,
Σήματ᾽ ἐπεὶ κιθάρην μὲν Ἑκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν,
Ἱμερτὴν δεδαώς· ὁ δ᾽ ὑπωλένιον κιθάριζεν.
Αὐτὸς δ᾽ αὖθ᾽ ἑτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην,
Συρίγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόθ᾽ ἀκουστήν.
Καὶ τότε Λητοΐδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δείδια, Μαιάδος υἱὲ, διάκτορε, ποικιλομῆτα,
Μή μοι ἀνακλέψῃς κιθάρην καὶ καμπύλα τόξα·
Τιμὴν γὰρ πὰρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοίβια ἔργα
Θήσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πουλυβότειραν.
Ἀλλ᾽ εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ἐπὶ Στυγὸς ὄμβριμον ὕδωρ,
Πάντ᾽ ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ φίλα ἔρδοις.
Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσε,
Μή ποτ᾽ ἀποκλέψειν, ὅσ᾽ Ἑκηβόλος ἐκτεάτισται,
Μηδέ ποτ᾽ ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Λητοΐδης κατένευσεν ἐπ᾽ ἀρθμῷ καὶ φιλότητι,
Μή τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι,
Μήτε θεὸν, μήτ᾽ ἄνδρα, Διὸς γόνον· ἐκ δὲ τέλειον
Σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἠδ᾽ ἅμα πάντων,
Πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
Ὄλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
Χρυσείην, τριπέτηλον, ἀκήριον· ἥ σε φυλάξει,
Πάντας ἐπικραίνουσα θεοὺς, ἐπέων τε καὶ ἔργων
Τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς.
Μαντείην δὲ, φέριστε, διοτρεφὲς, ἣν ἐρεείνεις,
Οὔτε σε θέσφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν᾽ ἄλλον
Ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
Πιστωθεὶς κατένευσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μή τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰειγενετάων
Ἄλλον γ᾽ εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
Καὶ σὺ, κασίγνητε χρυσόῤῥαπι, μή με κέλευε
Θέσφατα πιφαύσκειν, ὅσα μήδεται εὐρύοπα Ζεύς.
Ἀνθρώπων δ᾽ ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
Πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων φῦλ᾽ ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἔλθῃ,
Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τελήεντων οἰωνῶν·
Οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ᾽ ἀπατήσω.
Ὃς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσι,
Μαντείην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεείνειν
Ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,
Φήμ᾽, ἁλίην ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, Μαίης ἐρικυδέος υἱὲ
Καὶ Διὸς Αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον·
Μοῖραι γάρ τινες εἰσὶ κασίγνηται γεγαυῖαι
Παρθένοι, ὠκείῃσιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμέναι ἄλφιτα λευκὰ
Οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρνησοῖο,

Μαντείης

Versæ sunt: ipsi autem Jovis perpulchri filii
Retrogradi ad Olympum nivosum contenderunt, (piter;
Oblectantes-se cithara; gravisusque est proinde providus Jupi-
Ambosque in amicitiam conduxit: & ex-altera-parte Mercu-
Latonium amavit penitus, sicut adhuc & nunc, (rius
Pignus postquam citharam quidem Jaculatori præbuit,
Amabilem ubi-didicerat; is verò sub-ulna cithara-ludebat.
Ipse autem rursus alterius sapientiæ exprompsit artem;
Fistularum vocem fecit procul audiendam.
Et tunc Latonius Mercurium sermone allocutus est;
„ Metuo, Majæ fili, internuncie, versute,
„ Ne mihi furto-auferas citharam, & incurvos arcus:
„ Honorem enim à Jove habes, mutatoria opera
„ Ut-facias hominibus per terram almam.
„ Sed si mihi sustineres sane deorum magnum jusjurandum ju-
„ Vel capite annuens, vel per Stygis fortem aquam, (rare,
„ Omnia meo animo grata & amica faceres.
Et tunc Majæ filius pollicitus annuit,
Nunquam *se* furaturum, quæcunque Jaculator possederit,
Neque unquam appropinquaturum ad densam domum: at Apollo
Latonius annuit in concordia & amicitia,
Neminem *sibi* chariorem inter immortales fore,
Neque deum, neque virum, Jovis prolem: „ Perfectum autem
„ Signum immortalium faciam, *inquit*, & simul omnium,
„ Fidum meo animo & honorabile: at deinde
„ Felicitatis & divitiarum dabo perpulchram virgam,
„ Auream, trium-foliorum, inviolatam; quæ te servabit,
„ Omnes perficiens deos, verborumque & operum
„ Bonorum, quæcunque aio *me* didicisse ex Jovis consilio.
„ Vaticinium autem, optime, Jovis-alumne, quod sciscitaris,
„ Neque te fatale est discere, neque quenquam alium
„ Immortalium; hoc enim novit Jovis mens: at ego
„ Fide data annui, & juravi forte jusjurandum,
„ Neminem præter me deorum sempiternorum
„ Alium utique sciturum Jovis sapiens consilium.
„ Et tu, frater, auream-virgam-gestans, ne me jube
„ Fata indicare, quæcunque meditatur late-sonans Jupiter.
„ Hominum autem alium lædam, alium juvabo,
„ Multas obiens infinitorum gentes hominum.
„ Et quidem meo vaticinio fruetur, quicunque venerit,
„ Voce & alis perfectarum avium;
„ Hic meo vaticinio fruetur, neque decipiam:
„ Quicunque autem vaniloquis fretus avibus,
„ Vaticinium voluerit præter mentem interrogare
„ Nostrum, intelligereque diis plus semper-existentibus,
„ Dico, vanam viam ibit; ego verò dona acceperim.
„ Aliud autem tibi dicam, Majæ gloriosæ fili
„ Et Jovis Ægiochi, deorum perutile numen;
„ Parcæ enim quædam sunt sorores natæ
„ Virgines, velocibus exultantes alis,
„ Tres: super caput autem conspersæ farina alba
„ Domicilia habitant sub valle Parnassi,

 „ Va-

Μαντείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσὶ
Παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα· πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγυνεν.
Ἐντεῦθεν δὴ ἔπειτα ποτώμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ,
Κηρία βόσκονται, καί τε κραίνουσιν ἕκαστα.
Αἱ δ' ὅτε μὲν θυίωσιν, ἐδηδυῖαι μέλι χλωρὸν,
Προφρονέως ἐθέλωσιν ἀληθείην ἀγορεύειν·
Ἢν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδὴν,
Πειρῶνται δὴ ἔπειτα παρὲξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
Τάς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
Σὴν αὐτοῦ φρένα τέρπε· καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα δαείης,
Πολλάκι σῆς ὀμφῆς ἐπακούσεται, αἴκε τύχῃσι.
Ταῦτ' ἔχε, Μαιάδος υἱὲ, καὶ ἀγραύλους ἕλικας βοῦς,
Ἵππους τ' ἀμφιπόλευε, καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς·
Καὶ χαροποῖσι λέουσι, καὶ ἀργιόδουσι σύεσσι,
Καὶ κυσὶ, καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθὼν,
Πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν, ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν·
Οἶον δ' εἰς Ἀΐδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι·
Ὅς τ' ἄδοτός περ ἐὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάχιστον.
Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
Παντοίῃ φιλότητι· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων·
Πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
Παῦρα μὲν οὖν ὀνίνησι, τὸ δ' ἄκριτον ἠπεροπεύει,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ἈΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Μοῦσα, μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκὺν ἵμερον ὦρσε,
Καί τ' ἐδαμάσσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Οἰωνούς τε διϊπετέας, καὶ θηρία πάντα,
Ἠμὲν ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει, ἠδ' ὅσα πόντος,
Πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Τρισσὰς δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·
Κούρην τ' Αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην·
Οὐ γάρ οἱ εὔαδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης·
Ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἅδον, καὶ ἔργον Ἄρηος,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.
Πρώτη τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίους ἐδίδαξε
Ποιῆσαι σάτινα καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
Ἡδε τε παρθενικὰς ἁπαλόχροας ἐν μεγάροισιν.
Ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ φρεσὶ θεῖσα ἑκάστῃ.
Οὐδέ ποτ' Ἄρτεμιδα χρυσηλάκατον κελαδεινὴν
Δάμναται ἐν φιλότητι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
Καὶ γὰρ τῇ ἅδε τόξα, καὶ οὔρεσι θῆρας ἐναίρειν,
Φόρμιγγές τε, χοροί τε, διαπρύσιοί τ' ὀλολυγαὶ,
Ἄλσεά τε σκιόεντα, δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν.
Οὐδὲ μὲν αἰδοίῃ κούρῃ ἅδεν ἔργ' Ἀφροδίτης
Ἱστίῃ, ἣν πρώτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Αὖτις δ' ὁπλοτάτην, βουλῇ Διὸς Αἰγιόχοιο,
Πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων·

„ Vaticinii seorsum magistræ, quod apud boves
„ Puer adhuc meditatus sum: pater verò meus non curabat.
„ Illinc autem deinde volantes alias aliorsum,
„ Favos depascunt, atque perficiunt singula.
„ Hæ autem cum quidem bacchentur, depastæ mel recens,
„ Lubenter velint veritatem dicere:
„ Si verò abstinuerint à deorum suavi cibo,
„ Conantur utique deinde extra viam ducere.
„ Has tibi deinde do: tu autem accurate inquirens,
„ Tuam ipsius mentem oblecta: & si mortalem virum cognoris,
„ Sæpe tuum vaticinium exaudiet, si acciderit.
„ Hæc habe, Majæ fili; & agrestes flexilibus-pedibus boves,
„ Equosque cura, & mulos patientes-operum:
„ Et torvis leonibus, & albo-dente suibus,
„ Et canibus, & pecoribus, quæcunque nutrit lata terra,
„ Omnibusque ovibus, ut-imperet gloriosus Mercurius;
„ Solus porrò ad Orcum perfectus nuncius sit;
„ Qui utique indotatus licet sit, dabit donum non minimum.
Sic Majæ filium rex dilexit Apollo
Omnigena amicitia; gratiam autem superaddidit Saturnius:
Cumque omnibus is mortalibus & immortalibus versatur.
Parum quidem utique juvat, infinite verò decipit,
Noctem per obscuram, gentes mortalium hominum.
Et tu quidem sic salve, Jovis & Majæ fili:
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN VENEREM.

Musa, mihi dic opera aureæ Veneris
Cypriæ, quæ utique diis dulcem cupidinem immisit,
Atque domuit gentes mortalium hominum,
Avesque à-Jove-ortas, & feras omnes,
Tum quot continens multas nutrit, tum quot pontus;
Omnibus nempe opera curæ sunt pulchre-coronatæ Cythereæ.
Tres autem *deas* non potest flectere in-animis, neque decipere;
Filiamque Ægiochi Jovis, cæsiam-oculis Minervam:
Non enim ei placuere opera aureæ Veneris;
Sed sane ei bellaque placuerunt, & opus Martis,
Præliaque, pugnæque; & præclara opera curare.
Prima fabros viros terrestres docuit
Facere plaustra, & currus varios ære;
Ipsaque virgines molles-cute in ædibus
Præclara opera docuit, in mentem ponens unicuique.
Nec unquam Dianam aureo-arcu-insignem tumultuosam,
Domat in amore risus-amans Venus:
Etenim ei placuere arcus, & in montibus feras interficere,
Citharæque, chorique, claræque jubilationes,
Lucique umbrosi, justorumque urbs virorum.
Neque quidem venerandæ puellæ placuere opera Veneris
Vestæ, quam primam genuit Saturnus versutus,
Deinde autem postremam, consilio Jovis Ægiochi,
Venerandam, quam ambiebant Neptunus & Apollo:

Ἡ δὲ μάλ' οὐκ ἔθελεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν,
Ὤμοσε δὲ μέγαν ὅρκον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστὶν,
Ἁψαμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς Αἰγιόχοιο,
Παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἤματα δῖα θεάων.
Τῇ δὲ πατὴρ Ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας, ἀντὶ γάμοιο.
Καί τε μέσῳ οἴκῳ κατ' ἄρ' ἕζετο, πῖαρ ἑλοῦσα·
Πᾶσιν δ' ἐν νηοῖσι θεῶν τιμάοχός ἐστι,
Καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται.
Τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·
Τῶν δ' ἄλλων οὔπερ τι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην,
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Καί τε παρὲκ Ζηνὸς νόον ἤγαγε τερπικεραύνου,
Ὅστε μέγιστός τ' ἐστὶ, μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς·
Καί τε τοῦ, εὖτε θέλοι, πυκινὰς φρένας ἐξαπαφοῦσα,
Ῥηϊδίως συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξὶ,
Ἥρης ἐκλελαθοῦσα κασιγνήτης ἀλόχου τε,
Ἣ μέγα εἶδος ἀρίστη ἐν ἀθανάτῃσι θεῇσι·
Κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Μήτηρ τε Ῥείη· Ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
Αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο, κέδν' εἰδυῖαν.
Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ,
Ἀνδρὶ καταθνητῷ μιχθήμεναι, ὄφρα τάχιστα
Μήδ' αὐτὴ βροτέης εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη,
Καί ποτ' ἐπευξαμένη εἴπῃ μετὰ πᾶσι θεοῖσιν,
Ἡδὺ γελοιήσασα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ὥς ῥα θεοὺς συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξὶν,
Καί τε καταθνητοὺς υἱεῖς τέκεν ἀθανάτοισιν·
Ὥς τε θεὰς ἀνέμιξε καταθνητοῖς ἀνθρώποις.
Ἀγχίσεω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ,
Ὃς τότ' ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν πολυπιδάκου Ἴδης
Βουκολέεσκεν βοῦς, δέμας ἀθανάτοισιν ἐοικώς.
Τὸν δὴ ἔπειτα ἰδοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἠράσατ', ἐκπάγλως δὲ κατὰ φρένας ἵμερος εἷλεν·
Ἐς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυώδης·
Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέθηκε φαεινάς·
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, (οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας,)
Ἀμβροσίῳ, ἑανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν.
Ἑσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῒ εἵματα καλὰ,
Χρυσῷ κοσμηθεῖσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Σεύατ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦσ' εὐώδεα Κύπρον,
Ὕψι μετὰ νεφέεσσι θοῶς πρήσσουσα κέλευθον·
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν.
Βῆ δ' ἰθὺς σταθμοῖο δι' οὔρεος· οἱ δὲ μετ' αὐτὴν
Σαίνοντες πολιοί τε λύκοι, χαροποί τε λέοντες,
Ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ, προκάδων ἀκόρητοι,
Ἤϊσαν· ἡ δ' ὁρόωσα, μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμὸν·
Καὶ τοῖς ἐν στήθεσσι βάλ' ἵμερον· οἱ δ' ἅμα πάντες
Σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκιόεντας ἐναύλους.
Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανε·
Τὸν δ' εὗρε σταθμοῖσι λελειμμένον, οἶον ἀπ' ἄλλων,

Ἀγχί-

Ea autem prorsus noluit, verum rigide abnuit;
Juravitque magnum jusjurandum, quod utique perfectum est.
Ubi tetigerat caput patris Jovis Ægiochi,
Virginem *se* fore omnes dies nobilem dearum.
Ei verò pater Jupiter dedit pulchrum donum, pro nuptiis:
Atque media in domo proinde residebat, adipe sumpta;
Omnibus autem in templis deorum honoris-compos est,
Et apud omnes mortales deorum primaria est.
Horum non potest flectere animos, neque decipere;
Cæterorum autem nihil est, quod effugerit Venerem,
Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum.
Quin & Jovis mentem seduxit fulmine-gaudentis,
Qui utique maximusque est, maximumque sortitus est honorem:
Atque hujus, quando voluerit, prudentem mentem decipiens:
Facile miscuit cum mortalibus mulieribus,
Junonis ubi-*eum*-oblivisci-fecerit, sororis conjugisque,
Quæ longe specie præstantissima inter immortales deas:
Gloriosissimam nempe ipsam genuit Saturnus versutus,
Materque Rhea; Jupiter verò incorrupta consilia sciens
Venerandam uxorem fecit-*sibi* honesta doctam.
Huic autem [*Veneri*] & ipsi Jupiter dulcem cupidinem injecit (animo,
Viro cum mortali ut-misceretur; ut citissime
Ne ipsa quidem ab humano concubitu cohibita esset;
Atque aliquando gloriata diceret inter omnes deos,
Dulce ridens risus-amans Venus,
Quod nempe deos miscuerit cum mortalibus mulieribus,
Atque mortales filios pariendos-dederit immortalibus;
Quodque deas immiscuerit mortalibus hominibus.
Anchisæ verò proinde ei dulcem amorem injecit animo,
Qui tunc in summis montibus scaturiginosæ Idæ
Pascebat boves, corpore immortalibus similis.
Hunc autem deinde conspicata risus-amans Venus,
Amavit; vehementerque mentem cupido occupavit:
In Cyprum verò profecta, odoratum templum ingrediebatur,
In Paphum: ubi scilicet ei lucus *est*, araque odorata:
Ibi ea ingressa, fores occlusit splendidas:
Illic autem eam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, (qualia diis gratiam-addunt semper existentibus,)
Ambrosio, tenui, quod nempe ei suffitum erat.
Induta verò bene omnes circa corpus vestes pulchras,
Auro ornata risus-amans Venus,
Contendit ad Trojam, derelicta bene-odorata Cypro,
Alte inter nubes velociter faciens iter:
Idamque advenit scaturiginosam, matrem ferarum.
Ivit verò recta ad stabulum per montem; post autem ipsam
Adulantes canique lupi, torvique leones,
Ursæ, pardique veloces, cervorum insatiabiles,
Iverunt: eaque inspiciens, in præcordiis oblectabat-sibi animum:
Et his in pectora injecit cupidinem; ii autem simul omnes
Bini cubuerunt per umbrosos recessus.
Ipsa verò ad tuguria pulchre-facta pervenit:
Invenit autem in stabulis relictum, solum seorsum-ab aliis,

Ἀγχίσην ἥρωα, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχοντα·
Οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἕποντο νομοὺς κατὰ ποιήεντας
Πάντες· ὁ δὲ σταθμοῖσι λελειμμένος, οἶος ἀπ' ἄλλων,
Πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαπρύσιον κιθαρίζων.
Στῆ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη,
Μή μιν ταρβήσειεν, ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.
Ἀγχίσης δ' ὁρόων ἐφράζετο, θαύμαινέν τε
Εἶδός τε, μέγεθός τε, καὶ εἵματα σιγαλόεντα·
Πέπλον μὲν γὰρ ἕστο φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς,
Εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἕλικας, κάλυκάς τε φαεινάς·
Ὅρμοι δ' ἀμφ' ἁπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν,
Καλοί, χρύσειοι, παμποίκιλοι· ὡς δὲ σελήνη
Στήθεσιν ἀμφ' ἁπαλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀγχίσην δ' ἔρος εἷλεν· ἔπος δέ μιν ἀντίον ηὔδα·
Χαῖρε, ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις,
Ἄρτεμις, ἢ Λητώ, ἠὲ χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Ἢ Θέμις ἠϋγενής, ἠὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἤ πού τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἵτε θεοῖσι
Πᾶσιν ἑταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
Ἤ τις Νυμφάων, αἵτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται·
Ἢ Νυμφῶν, αἳ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσι,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ βήσσεα ποιήεντα.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ, περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ,
Βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλὰ
Ὥρῃσιν πάσῃσι· σὺ δ' εὔφρονα θυμὸν ἔχουσα,
Δός με μετὰ Τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἄνδρα,
Ποίει δ' εἰσοπίσω θαλερὸν γόνον· αὐτὰρ ἔμ' αὐτὸν
Δηρὸν ἐΰζώειν, καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο,
Ὄλβιον ἐν λαοῖς, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἀγχίση, κύδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
Οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτῃσιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ καταθνητή τε, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ·
Ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτός, εἴπου ἀκούεις,
Ὃς πάσης Φρυγίης εὐτειχήτοιο ἀνάσσει.
Γλῶσσαν δ' ὑμετέρην καὶ ἡμετέρην σάφα οἶδα·
Τρωὰς γὰρ μεγάρῳ με τροφὸς τρέφεν· ἡ δὲ διαπρὸ
Σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε, φίλης παρὰ μητρὸς ἑλοῦσα.
Ὡς δή τοι γλῶσσάν τε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα.
Νῦν δέ μ' ἀνήρπαξε χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης
Ἐκ χοροῦ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς·
Πολλαὶ δὲ Νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
Παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὅμιλος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο·
Ἔνθεν μ' ἥρπαξε χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης·
Πολλὰ δ' ἐπ' ἤγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Πολλὴν δ' ἄκληρόν τε καὶ ἄκτιτον, ἣν διὰ θῆρες
Ὠμοφάγοι φοιτῶσι κατὰ σκιόεντας ἐναύλους·
Οὐδὲ ποσὶ ψαύειν ἐδόκουν φυσιζόου αἴης.
Ἀγχίσεω δέ με φάσκε παραὶ λέχεσιν καλέεσθαι
Κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρασεν, ἤτοι ὅγ' αὖτις

Ἀθανάτων

Anchisen heroem, à diis pulchritudinem habentem:
Cæteri verò simul boves sequebantur per pascua herbosa
Omnes; is autem apud stabulum relictus, solus seorsum-ab aliis,
Versabatur huc & illuc, clare citharam-pulsans.
Stetit verò ipso coram Jovis filia Venus,
Virgini indomitæ magnitudine & specie similis;
Ne ipsam formidaret, oculis conspicatus.
Anchises autem videns perpendebat, mirabaturque
Speciemque, magnitudinemque, & vestimenta splendida;
Peplum etenim induerat-sibi splendidiorem ignis fulgore;
Habebatque flexiles armillas, fistulasque lucidas:
Torques porrò circa molle collum perpulchræ erant,
Pulchræ, aureæ, variegatæ: tanquam autem luna
Pectora circa mollia splendebat, mirabile visu.
Anchisen verò amor cepit; verbumque *is* ei ex-adverso dixit;
„ Salve, regina, quæcunque beatorum has ædes advenis,
„ Diana, vel Latona, vel aurea Venus,
„ Vel Themis generosa, vel cæsia-oculis Minerva,
„ Vel forte aliqua Gratiarum, huc venisti, quæ utique diis
„ Omnibus comites-sunt, & immortales vocantur:
„ Vel aliqua Nympharum, quæ scilicet lucos pulchros incolunt;
„ Aut Nympharum, quæ pulchrum montem hunc habitant,
„ Et fontes fluviorum, & valles herbosas.
„ Tibi autem ego in specula, conspicuo in loco,
„ Aram struam, faciamque tibi sacra pulchra
„ Tempestatibus omnibus: tu verò hilarem animum habens,
„ Da me inter Trojanos eximium esse virum;
„ Facque-in-posterum floridam prolem: at me ipsum
„ Diu bene vivere, & videre lumen Solis,
„ Beatum inter populos; & ad senectutis limen pervenire.
Ei autem respondebat deinde Jovis filia Venus;
„ Anchise, gloriosissime terrigenarum hominum,
„ Nulla sane dea sum, cur me immortalibus assimilas?
„ Sed mortalisque *sum*, mulierque me peperit mater:
„ Otreus autem est pater nomine inclytus, si forte audivisti,
„ Qui omni Phrygiæ bene-munitæ imperat.
„ Linguam autem vestram & nostram probe novi;
„ Trois enim in domo me nutrix alebat: ea verò perpetuo
„ Parvam *me* filiam educabat, chara à matre acceptam:
„ Sic utique linguamque etiam vestram bene novi.
„ Nunc autem me abripuit auream-virgam-habens Argicida,
„ Ex choro Dianæ aureo-arcu-insignis, tumultuosæ:
„ Multæ sane Nymphæ & virgines magna-dote dignæ
„ Ludebamus; circumque turba infinita coronæ-instar cingebat:
„ Inde me rapuit auream-virgam-habens Argicida;
„ Multa verò duxit *me* super opera mortalium hominum,
„ Multamque *terram* indivisam & incultam, quam feræ
„ Cruda-vorantes peragrant per umbrosos recessus:
„ Neque pedibus tangere videbar almam terram.
„ Anchisæ autem me dicebat apud cubilia vocatum-iri
„ Ex-puella-factam uxorem, tibique præclaros filios parituram.
„ At postquam ostendit & dixit, sane ille rursus

Ἀθανάτων μετὰ φῦλ᾽ ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
Αὐτὰρ ἐγώ σ᾽ ἱκόμην, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ᾽ ἀνάγκη.
Ἀλλά σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι, ἠδὲ τοκήων
Ἐσθλῶν, (οὐ γάρ τοί γε κακοὶ τοιόνδε τέκοιεν·)
Ἀδμήτην μ᾽ ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην φιλότητος,
Πατρί τε σῷ δεῖξον καὶ μητέρι κέδν᾽ εἰδυίῃ,
Σοῖς τε κασιγνήτοις, οἵ τοι ὁμόθεν γεγάασιν.
Οὔ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ᾽ εἰκυῖα·
Εἴ τοι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἠὲ καὶ οὐκί.
Πέμψαι δ᾽ ἄγγελον ὦκα μετὰ Φρύγας αἰολοπώλους,
Εἰπεῖν πατρί τ᾽ ἐμῷ καὶ μητέρι, κηδομένῃ περ·
Οἱ δέ τε μὲν χρυσόν κεν ἅλις, ἐσθῆτά τ᾽ ὑφαντὴν
Πέμψουσιν· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ταῦτα δὲ ποιήσας δαίνυ γάμον ἱμερόεντα,
Τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ·
Ἀγχίσην δ᾽ ἔρος εἷλεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Εἰ μὲν θνητή τ᾽ ἐσσὶ, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ὀτρεὺς δ᾽ ἐςὶ πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀθανάτοιο δ᾽ ἕκητι διακτόρου ἐνθάδ᾽ ἱκάνεις
Ἑρμέω, ἐμὴ δ᾽ ἄλοχος κεκλήσεαι ἤματα πάντα·
Οὔτις ἔπειτα θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἐνθάδε με σχήσει, πρὶν σῇ φιλότητι μιγῆναι
Αὐτίκα νῦν· οὐδ᾽ εἴ κεν ἑκηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων
Τόξου ἀπ᾽ ἀργυρέου προΐῃ βέλεα ςονόεντα.
Βουλοίμην κεν ἔπειτα, γύναι, εἰκυῖα θεῇσι,
Σῆς εὐνῆς ἐπιβὰς, δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ὣς εἰπὼν, λάβε χεῖρα· φιλομμειδὴς δ᾽ Ἀφροδίτη
Ἕρπε μεταςρεφθεῖσα, κατ᾽ ὄμματα καλὰ βαλοῦσα,
Ἐς λέχος εὔςρωτον, ὅ, τί περ πάρος ἔσκεν ἄνακτι
Χλαίνῃσιν μαλακῇς ἐςρωμένον· αὐτὰρ ὕπερθεν
Ἄρκτων δέρματ᾽ ἔκειτο, βαρυφθόγγων τε λεόντων,
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
Οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν λεχέων εὐποιήτων ἐπέβησαν,
Κόσμον μέν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἷλε φαεινὸν,
Πόρπας τε, γναμπτάς θ᾽ ἕλικας, κάλυκάς τε, καὶ ὅρμους·
Λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἵματα σιγαλόεντα
Ἔκδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Ἀγχίσης· ὁ δ᾽ ἔπειτα, θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
Ἀθανάτῃ παρέλεκτο θεᾷ βροτὸς, οὐ σάφα εἰδώς.
Ἦμος δ᾽ ἂψ εἰς αὖλιν ἀποκλίνουσι νομῆες
Βοῦς τε καὶ ἴφια μῆλα, νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων·
Τῆμος ἄρ᾽ Ἀγχίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε
Νήδυμον, αὐτὴ δὲ χροῒ ἕννυτο εἵματα καλά.
Ἑσσαμένη δ᾽ εὖ πάντα περὶ χροῒ δῖα θεάων,
Ἔςη πὰρ κλισίῃ εὐποιήτοιο μελάθρου.
Ἧρε κάρη· κάλλος δὲ παρειάων ἀπέλαμπεν
Ἄμβροτον, οἷόν τ᾽ ἐςὶν ἰοςεφάνου Κυθερείης·
Ἐξ ὕπνου τ᾽ ἀνέγειρεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν·
Ὄρσεο, Δαρδανίδη· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις;
Καὶ φράσαι, εἴ τι ὁμοίη ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι,
Οἵην δή με τὸ πρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας.

Ὣς

„ Immortalium ad gentes abiit fortis Argicida:
„ At ego ad te veni; dura verò mihi aderat necessitas.
„ Sed te per Jovem supplex-oro, ac parentes
„ Bonos, (neque enim mali talem genuissent;)
„ Indomitam me ubi-duxeris inexpertam rei-amatoriæ,
„ Patrique tuo ostende, & matri honesta doctæ,
„ Tuisque fratribus, qui tibi indidem geniti sunt.
„ Non ipsis indigna nurus ero, sed congrua;
„ Si omnino indigna mulier ero, sive & non.
„ Mitte autem nuncium cito ad-Phrygas agiles-equos-habentes;
„ Ut-dicat patrique meo, & matri, sollicitæ licet;
„ Hi verò quidem aurum abunde, vestitumque textilem
„ Miserint; tu autem multa & præclara accipe dona.
„ Hæc verò ubi-feceris, epulis-celebra nuptias amabiles,
„ Honorabiles hominibus & immortalibus diis.
Sic locuta dea, dulcem cupidinem injecit animo:
Anchisen autem amor cepit, verbumque *is* dixit, & prolocutus
„ Si quidem mortalisque es, mulierque te peperit mater, (est;
„ Otreus verò est pater nomine inclytus, ut narras;
„ Immortalisque ex-voluntate internuncii huc venis
„ Mercurii; meaque uxor vocaberis dies omnes;
„ Nemo deinceps deorum, neque mortalium hominum,
„ Hic me cohibebit, donec tuo in amore miscear
„ Statim nunc; neque si longe-jaculans ipse Apollo
„ Arcu ab argenteo emiserit tela luctuosa.
„ Velim postea, mulier, similis deabus,
„ Tuum cubile ubi-ascendero, introire in-domum Orci.
Sic fatus, prehendit manum: risus-amans autem Venus
Repebat aversa, oculis pulchris dejectis,
Ad lectum bene-stratum, quod scilicet antea erat regi
Lænis mollibus stratum: at superne
Ursorum pelles jacebant, raucisonorumque leonum,
Quos ipse occiderat in montibus altis.
Hi verò postquam lectos bene-constructos ascenderant,
Ornatum quidem illi primum à corpore dempsit splendidum;
Fibulasque, flexilesque armillas, fistulasque, & torques;
Solvitque ei cingulum, & vestimenta splendida
Exuit, & deposuit in solium argenteis-clavis-distinctum
Anchises: ipse autem deinde, deorum sententia & fato,
Cum immortali concubuit dea mortalis, non plane sciens.
Quando autem retro ad stabulum vertunt pastores
Bovesque & pingues oves, pascuis è floridis;
Tunc utique Anchisæ quidem dulcem somnum offudit
Suavem; ipsa verò corpore induebat-sibi vestimenta pulchra.
Ubi autem induerat-sibi bene omnia circa corpus nobilis dea,
Stetit ad tentorium bene structæ domus.
Sustulit caput; pulchritudo verò genarum effulgebat
Immortalis, qualis scilicet est pulchre-coronatæ Cythereæ;
E somnoque suscitabat, verbumque dixit, compellabatque;
„ Surge, Dardanide; quare jam inexperrectum somnum carpis?
„ Et considera, si omnino similis ego videor esse *ei*,
„ Qualem nempe me primum oculis advertisti.

Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν·
Ὡς δ' εἶδεν δειρήν τε, καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,
Τάρβησέν τε, καὶ ὄσσε παρακλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ·
Ἂψ δ' αὖτις χλαίνῃ τε καλύψατο καλὰ πρόσωπα,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αὐτίκα σ', ὡς τὰ πρῶτα, θεὰ, ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔγνων, ὡς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' οὐ νημερτὲς ἔειπες.
Ἀλλά σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι Αἰγιόχοιο,
Μή με ζῶντ' ἀμενηνὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἐάσῃς
Ναίειν, ἀλλ' ἐλέαιρ'· ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ
Γίγνεται, ὅςε θεαῖς εὐνάζεται ἀθανάτῃσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἀγχίση, κύδιςε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Θάρσει, μηδέ τι σῇσι μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην·
Οὐ γάρ τοί τι δέος παθέειν κακὸν ἐξ ἐμέθεν γε,
Οὐδ' ἄλλων μακάρων· ἐπειὴ φίλος ἐσσὶ θεοῖσι.
Σοὶ δ' ἔςαι φίλος υἱὸς, ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγάονται·
Τῷ δὲ καὶ Αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὕνεκά μ' αἰνὸν
Ἔσχεν ἄχος, ἕνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ.
Ἄγχι θεοὶ δὲ μάλιςα καταθνητῶν ἀνθρώπων
Αἰεὶ ἀφ' ὑμετέρης γενεῆς εἶδός τε φυήν τε.
Ἤτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μητίετα Ζεὺς
Ἥρπασ', ἑὸν διὰ κάλλος, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη,
Καί τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἐπιοινοχοεύοι,
Θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισι,
Χρυσέου ἐκ κρατῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐρυθρόν.
Τρῶα δὲ πένθος ἄλαςον ἔχε φρένας, οὐδέ τι ᾔδει
Ὅππῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνήρπασε θέσπις ἄελλα.
Τὸν δὴ ἔπειτα γόασκε διαμπερὲς ἤματα πάντα·
Καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἷος ἄποινα,
Ἵππους ἀργίποδας, τοί τ' ἀθανάτους φορέουσι·
Τούς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν· εἶπέν τε ἕκαςα
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσι διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ὡς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὅγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων,
Οὐκέτ' ἔπειτα γόασκε, γεγήθει δὲ φρένας ἔνδον,
Γηθόσυνος δ' ἵπποισιν ἀελλοπόδεσσιν ὀχεῖτο.
Ὣς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
Ὑμετέρης γενεῆς, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι·
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσουσα κελαινεφέα Κρονίωνα,
Ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζώειν ἤματα πάντα·
Τῇ δὲ Ζεὺς ἐπένευσε, καὶ ἐκρήηνεν ἐέλδωρ.
Νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἠὼς
Ἥβην αἰτῆσαι, ξῦσαί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοιόν.
Τὸν δή τοι εἵως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἥβη,
Ἠοῖ τερπόμενος χρυσοθρόνῳ ἠριγενείῃ,
Ναῖε παρ' Ὠκεανοῖο ῥοῇς, ἐπὶ πείρασι γαίης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαὶ κατέχυντο ἔθειραι
Καλῆς ἐκ κεφαλῆς καὶ εὐγενέος τε γενείου,
Τοῦ δή τοι εὐνῆς μὲν ἀπείχετο πότνια Ἠὼς,
Αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα,

Σίτῳ

Sic dixit: is verò è somno valde prompte audivit:
Ut autem vidit collumque, & oculos pulchros Veneris;
Timuitque, & oculos declinando vertit alio;
Iterumque deinde læna coöperuit-sibi pulchram faciem;
Et eam precans verbis alatis alloquebatur;
„ Statim te, ut primum, dea, vidi oculis,
„ Novi, quod dea eras; tu autem non verum dixisti.
„ Sed te per Jovem supplex-oro Æglochum,
„ Ne me viventem imbecillum inter homines sinas
„ Habitare, sed miserare; quoniam haud longævus vir
„ Fit, quisquis cum deabus concumbit immortalibus.
Ei verò respondebat deinde Jovis filia Venus;
„ Anchise, gloriosissime mortalium hominum,
„ Confide, neque ullatenus tuo in animo timeas nimis:
„ Non enim tibi ullus timor malum te passurum ex me utique,
„ Neque ex-aliis beatis; quoniam charus es diis.
„ Tibi autem erit charus filius, qui Trojanis imperabit;
„ Et filii filiis perpetuo enascentur:
„ Ei verò & Æneas nomen erit, quoniam me gravis
„ Habuit dolor, quod mortalis viri incidi in lectum.
„ Prope autem *accedunt* dii maxime mortalium hominum
„ Semper ad vestri generis formamque speciemque.
„ Sane quidem flavum Ganymedem providus Jupiter
„ Rapuit, suam ob pulchritudinem; ut immortalibus interesset,
„ Atque Jovis in domo diis vinum funderet,
„ Mirabile visu, omnibus honoratus immortalibus,
„ Aureo ex cratere hauriens nectar rubrum. (no norat,
„ Troem verò luctus indelebilis habebat in-mente, neque omni-
„ Qua sibi charum filium abripuisset divina procella.
„ Eum autem deinde lugebat penitus dies omnes:
„ Et ipsum Jupiter miseratus est, deditque ei filii pretium,
„ Equos celeripedes, qui utique immortales ferunt:
„ Has ei dono dedit habendos, dixitque singula
„ Jovis consiliis internuncius Argicida,
„ Quod foret immortalis, & senii-expers dies omnes.
„ At postquam Jovis ille audierat nuncium,
„ Non amplius dein lugebat; gavisus autem est animo intus;
„ Lætusque equis celeripedibus vehebatur.
„ Ita verò rursus Tithonum aureum-solium-habens rapuit Auro-
„ Vestri generis, assimilem immortalibus: (ra,
„ Perrexit autem ire oratura nubium-coactorem Saturnium,
„ Ut immortalisque esset, & viveret dies omnes;
„ Eique Jupiter annuit, & perfecit votum.
„ Stulta; neque cogitavit in mente veneranda Aurora
„ Pubertatem petere, abradereque senectutem perniciosam.
„ Eum sane quamdiu quidem habebat valde-amabilis pubertas,
„ Aurora oblectans-se aureum-solium-habente mane genita,
„ Habitabat apud Oceani fluenta, ad terminos terræ:
„ At postquam primi cani effundebantur capilli
„ Pulchro ex capite, & ex generosa barba;
„ Ejus utique à lecto quidem abstinebat veneranda Aurora;
„ Ipsum autem demum nutriebat, in ædibus habens,

„ Ciboque

Φασίν τοι Νύμφης καλυκώπιδος ἔκγονον εἶναι,
Αἳ τόδε ναιετάουσιν ὄρος καταείμενον ὕλῃ.
Εἰ δέ κεν ἐξείπῃς καὶ ἐπεύξεαι ἄφρονι θυμῷ,
Ἐν φιλότητι μιγῆναι ἐϋστεφάνῳ Κυθερείῃ,
Ζεύς σε χολωσάμενος βαλέει ψολόεντι κεραυνῷ.
Εἴρηταί τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νοήσας,
Ἴσχεο, μηδ᾽ ὀνόμηνε, θεῶν δ᾽ ἐποπίζεο μῆνιν.
Ὣς εἰποῦσ᾽, ἤϊξε πρὸς οὐρανὸν ἠνεμόεντα.
Χαῖρε, θεὰ, Κύπροιο ἐϋκτιμένης μεδέουσα·
Σεῦ δ᾽ ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ.

Αἰδοίην, χρυσοστέφανον, καλὴν Ἀφροδίτην
Ἄισομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λέλογχεν
Εἰναλίης, ὅθι μιν Ζεφύρου μένος ὑγρὸν ἀέντος
Ἤνεικεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἀφρῷ ἔνι μαλακῷ· τὴν δὲ χρυσάμπυκες Ὧραι
Δέξαντ᾽ ἀσπασίως, περὶ δ᾽ ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν·
Κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἀθανάτῳ στεφάνην εὔτυκτον ἔθηκαν,
Καλὴν, χρυσείην· ἐν δὲ τρητοῖσι λοβοῖσιν
Ἄνθεμ᾽ ὀρειχάλκου, χρυσοῖο τε τιμήεντος.
Δειρῇ δ᾽ ἀμφ᾽ ἁπαλῇ καὶ στήθεσιν ἀργυφέοισιν
Ὅρμοισι χρυσέοισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
Ὧραι ἐκοσμήθεν χρυσάμπυκες, ὁππότ᾽ ἴοιεν
Ἐς χορὸν ἱμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ κόσμον ἔθηκαν,
Ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἱ δ᾽ ἠσπάζοντο ἰδόντες,
Χερσί τ᾽ ἐδεξιόωντο· καὶ ἠρήσαντο ἕκαστος
Εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἴκαδ᾽ ἄγεσθαι,
Εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου Κυθερείης.
Χαῖρ᾽, ἑλικοβλέφαρε, γλυκυμείλιχε· δὸς δ᾽ ἐν ἀγῶνι
Νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ᾽ ἔντυνον ἀοιδήν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Η ΛΗΣΤΑΙ.

Ἀμφὶ Διώνυσον, Σεμέλης ἐρικυδέος υἱὸν,
Μνήσομαι, ὡς ἐφάνη παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Ἀκτῇ ἐπὶ προβλῆτι, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς,
Πρωθήβῃ· καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι,
Κυάνεαι, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις
Πορφύρεον· τάχα δ᾽ ἄνδρες ἐϋσσέλμου ἀπὸ νηὸς
Ληϊσταὶ προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Τυρσηνοί· τοὺς δ᾽ ἦγε κακὸς μόρος· οἱ δὲ, ἰδόντες,
Νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ᾽ ἔκθορον· αἶψα δ᾽ ἑλόντες
Εἷσαν ἐπὶ σφετέρης νηὸς, κεχαρημένοι ἦτορ·
Υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο διοτρεφέων βασιλήων
Εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισι.
Τὸν δ᾽ οὐκ ἴσχανε δεσμὰ, λύγοι δ᾽ ἀπὸ τηλόσ᾽ ἔπιπτον
Χειρῶν, ἠδὲ ποδῶν· ὁ δὲ, μειδιάων ἐκάθητο
Ὄμμασι κυανέοισι· κυβερνήτης δὲ νοήσας,

Αὐτίκα

„ Dicunt sane Nymphæ Calycopidis progeniem esse,
„ Quæ hunc habitant montem, indutum sylva.
„ Sin effaberis & gloriaberis insipienti animo,
„ In amore te mixtum-fuisse cum pulchre-coronata Cytherea,
„ Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
„ Dicta sunt tibi omnia: tu verò mente tua ubi-intellexeris,
„ Contine-te, neque indica; deorum autem respice iram.
Sic locuta, abripuit-se ad cœlum ventosum.
Salve, dea, Cypro bene-cultæ imperans;
A-te autem ego exorsus transibo alium ad hymnum.

IN EANDEM.

Venerandam, aurea-corona-insignem, pulchram Venerem
Canam; quæ totius Cypri arces sortita est
In-mari-sitæ; ubi ipsam Zephyri vis humidum spirantis
Tulit per undam multisonori maris,
Spuma in molli: eam autem aureis-vittis-insignes Horæ
Susceperunt libenter, circumque immortales vestes induere;
Capitique immortali coronam fabrefactam imposuere,
Pulchram, auream; in perforatis autem auriculis
Gemmas orichalci, aurique pretiosi.
Collum verò circum molle, & pectora candida,
Monilibus aureis *eam* ornabant, quibus scilicet ipsæ
Horæ ornatæ-sunt aureis-vittis-insignes, quandocunque eant
Ad chorum amabilem deorum, & ædes patris.
Verum postquam omnem circum corpus ornatum posuerant,
Duxerunt ad immortales; ii verò salutabant conspicati,
Manibusque excipiebant, & cupierunt quisque
Ut esset è-virgine-facta uxor, eamque domum duceret,
Speciem admirantes violis-coronatæ Cythereæ.
Salve, nigra-palpebris, dulcicula; da verò in certamine
Victoriam hoc ferre; meumque orna cantum.
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

BACCHUS, SIVE PRÆDONES.

Bacchum, Semeles gloriosum filium,
Memorabo; ut apparuit apud littus maris infructuosi,
Promontorium super projectum, juveni viro similis,
Primum-puberi; pulchræ autem circum-motabantur comæ,
Cyaneæ; palliumque circum robustos habebat humeros
Purpureum: citò verò viri bene-transtris instructa ex navi
Prædones progressi sunt celeriter super nigrum pontum
Tyrrheni; eos autem duxit mala sors; ii verò conspicati,
Innuere sibi invicem, citoque exiliere; statim autem prehensum
Imposuerunt in suam navem, gavisi corde:
Filium enim eum putabant Jovis-alumnorum regum
Esse, & vinculis volebant ligare gravibus.
Eum autem non tenebant vincula, vimina verò procul decide-
A-manibus, & à-pedibus: ipse autem subridens sedebat (bant
Oculis cyaneis: gubernator verò ubi-advertit,

„ Statim

Αὐτίκα οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύεθ' ἑλόντες,
Καρτερόν; οὐδὲ φέρειν δύναταί μιν νηῦς εὐεργής·
Ἢ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστὶν, ἢ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἠὲ Ποσειδάων· ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
Εἴκελος, ἀλλὰ θεοῖς, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀφῶμεν ἐπ' ἠπείροιο μελαίνης
Αὐτίκα· μηδ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μή τι χολωθεὶς
Ὄρσῃ ἀργαλέους ἀνέμους, καὶ λαίλαπα πολλήν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἀρχὸς στυγερῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Δαιμόνι', οὖρον ὅρα, ἅμα δ' ἱστίον ἕλκεο νηὸς,
Σύμπανθ' ὅπλα λαβών· ὅδε δ' αὖτ' ἄνδρεσσι μελήσει.
Ἔλπομαι, ἢ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὅγε Κύπρον,
Ἢ ἐς Ὑπερβορέους, ἢ ἑκαστέρω· ἐς δὲ τελευτὴν
Ἔκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
Οὕς τε κασιγνήτους· ἐπεὶ ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.
Ὣς εἰπὼν, ἱστόν τε καὶ ἱστίον ἕλκετο νηός.
Ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα
Καττάνυσαν· τάχα δέ σφιν ἐφαίνετο θαυματὰ ἔργα.
Οἶνος μὲν πρώτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
Ἡδύποτος κελάρυζ' εὐώδης· ὤρνυτο δ' ὀδμὴ
Ἀμβροσίη· ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.
Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἱστίον ἐξετανύσθη
Ἄμπελος, ἔνθα καὶ ἔνθα· κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ
Βότρυες· ἀμφ' ἱστὸν δὲ μέλας εἱλίσσετο κισσὸς
Ἄνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει.
Πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον· οἱ δὲ ἰδόντες,
Μηδήδην τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
Γῇ πελάαν· ὁ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἔνδοθι νηὸς
Δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μέσσῃ
Ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων·
Ἂν δ' ἔστη μεμαυῖα· λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄκρου
Δεινὸν ὑπόδρα ἰδών· οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐφόβηθεν·
Ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ, σαόφρονα θυμὸν ἔχοντα,
Ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέντες· ὁ δ' ἐξαπίνης ἐπορούσας
Ἀρχὸν ἕλ'· οἱ δὲ θύραζε, κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
Πάντες ὁμῶς πήδησαν, ἐπεὶ ἴδον, εἰς ἅλα δῖαν·
Δελφῖνες δ' ἐγένοντο· κυβερνήτην δ' ἐλεήσας
Ἔσχεθε, καί μιν ἔθηκε πανόλβιον· εἶπέ τε μῦθον·
Θάρσει, δῖε κάτωρ, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
Καδμηῒς Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα.
Χαῖρε, τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ πῃ ἐστὶ
Σεῖό γε ληθόμενον, γλυκερὴν κοσμῆσαι ἀοιδήν.

ΕΙΣ ΑΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμενέτα, βρισάρματε, χρυσεοπήληξ,
Ὀμβριμόθυμε, φέρασπι, πολισσόε, χαλκοκορυστὰ,
Καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενὲς, ἕρκος Ὀλύμπου,
Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συναρωγὲ θέμιστος,
Ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγὲ φωτῶν,

Ἡγεμένε

Statim ſuos ſocios compellavit, dixitque;
„ Miſeri, quemnam hunc deum ligatis prehenſum,
„ Fortem? neque ferre poteſt eum navis bene-fabricata:
„ Aut enim Jupiter hic eſt, aut argenteo-arcu-celebris Apollo,
„ Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus
„ Similis *eſt*; ſed diis, qui Olympias domos habent.
„ Sed agite, ipſum derelinquamus in continenti nigra
„ Statim; neque manus injicite, nequid ſtomachatus
„ Excitet graves ventos, & turbinem multum.
Sic dixit: eum autem dux aſpero objurgavit ſermone;
„ Miſer, ſecundum-ventum adverte, ſimulque velum trahe na-
„ Omnia arma ubi-ceperis: hic verò dein viris curæ-erit. (vis,
„ Spero, aut in-Ægyptum perveniet, aut ille in Cyprum,
„ Aut ad Hyperboreos, aut ulterius: ad extremum autem
„ Enarrabit aliquando ſuoſque amicos, & poſſeſſiones omnes,
„ Suoſque fratres; quandoquidem nobis obtulit deus.
Sic locutus, malumque & velum trahebat navis.
Inflavit autem ventus medium velum: circumque proinde arma
Diſtenderunt; cito verò ipſis apparebant mira opera.
Vinum quidem primum velocem per navem nigram
Dulce fluebat fragrans; excitabaturque odor
Divinus: nautas verò ſtupor cepit omnes conſpicatos.
Statim autem ſummum ad velum extenſa eſt
Vitis, huc atque illuc; dependebantque multi
Racemi; circa malum verò nigra plicabatur hedera
Floribus vireſcens, pulcherque fructus exortus erat.
Omnes autem ſcalmi coronas habebant: ii verò conſpicati,
Mededen tunc deinde gubernatorem jubebant (navi
In-terram appropinquare: is autem apud eos leo factus eſt intus
Terribilis in ſumma, valdeque rugiebat; in media verò
Urſam fecit hirſutam-cervice, ſigna oſtendens:
Surrexit autem *ea* furibunda; leo verò in tabulato ſummo
Horrendum torve tuens: ii autem in puppim fugerunt;
Circumque gubernatorem, prudentem animum habentem,
Steterunt utique perculſi: ille autem repente adortus
Ducem cepit: ii verò foras, malum fatum evitantes,
Omnes ſimul ſalierunt, poſtquam viderunt, in mare vaſtum;
Delphineſque facti ſunt: gubernatorem verò *is* miſeratus,
Tenuit, & ipſum fecit beatum; dixitque ſermonem;
„ Confide, nobilis rector, meo grate animo:
„ Sum autem ego Bacchus multiſonus, quem peperit mater
„ Cadmea Semele, Jovis in amore mixta.
Salve, nate Semeles pulchræ-oculis; neque ullo-pacto licet
Tui utique obliviſcentem, ſuavem ornare cantum.

IN MARTEM.

Mars præpotens, curruum-dejector, aurea-galea,
Magnanime, clypeate, urbium-quaſſator, ære-armate,
Manu-fortis, indefeſſe, haſta-valens, munimen Olympi,
Victoriæ in-bello-felicis pater, coadjutor juſtitiæ,
Adverſariis tyranne, juſtiſſimorum dux hominum,

Fortitu-

Ἠνορέης σκηπτοῦχε, πυραυγέα κύκλον ἑλίσσων
Αἰθέρος ἑπταπόροις ἐνὶ τείρεσιν· ἔνθα σε πῶλοι
Ζαφλεγέες τριτάτης ὑπὲρ ἄντυγος αἰὲν ἔχουσι.
Κλῦθι, βροτῶν ἐπίκουρε, δοτὴρ εὐθαρσέος ἥβης,
Πρηῢ καταστίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιότητα
Ἡμετέρην, καὶ κάρτος Ἀρήϊον· ὥς κε δυναίμην
Σεύεσθαι κακότητα πικρὴν ἀπ' ἐμεῖο καρήνου,
Καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὁρμὴν,
Θυμοῦ τ' αὖ μένος ὀξὺ κατισχέμεν, ὅς μ' ἐρέθῃσι
Φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ σὺ θάρσος
Δὸς, μάκαρ· εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
Δυσμενέων προφυγόντα μόθον, κῆράς τε βιαίους.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ὕμνει Μοῦσα, κασιγνήτην Ἑκάτοιο,
Παρθένον ἰοχέαιραν, ὁμότροφον Ἀπόλλωνος,
Ἥθ' ἵππους ἄρσασα βαθυσχοίνοιο Μέλητος,
Ῥίμφα διὰ Σμύρνης παγχρύσεον ἅρμα διώκει,
Ἐς Κλάρον ἀμπελόεσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἧσαι μιμνάζων ἑκατηβόλον ἰοχέαιραν.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαὶ δ' ἅμα πᾶσαι, ἀοιδῇ·
Αὐτὰρ ἐγώ σε πρῶτα, καὶ ἐκ σέθεν, ἄρχομ' ἀείδειν·
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Κυπρογενῆ Κυθέρειαν ἀείσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μείλιχα δῶρα δίδωσιν· ἐφ' ἱμερτῷ δὲ προσώπῳ
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἱμερτὸν φέρει ἄνθος.
Χαῖρε, θεὰ, Σαλαμῖνος ἐϋκτιμένης μεδέουσα,
Καὶ πάσης Κύπρου· δὸς δ' ἱμερόεσσαν ἀοιδήν·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Ἀθηναίην, ἐρυσίπτολιν, ἄρχομ' ἀείδειν,
Δεινὴν, ᾗ σὺν Ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
Περθόμεναί τε πόληες, ἀϋτή τε, πτόλεμοί τε·
Καί τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε, νισσόμενόν τε.
Χαῖρε, θεά· δὸς δ' ἄμμι τύχην, εὐδαιμονίην τε.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ἥρην ἀείδω χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥείη,
Ἀθανάτην βασίλειαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσαν,
Ζηνὸς ἐριγδούποιο κασιγνήτην ἄλοχόν τε,
Κυδρὴν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον
Ἁζόμενοι τίουσιν, ὁμῶς Διῒ τερπικεραύνῳ.

Fortitudinis ſceptrifer, ignitum circulum volvens
Ætheris inter ſeptena aſtra; ubi te equuli
Flammei tertio ſuper orbe ſemper habent.
Audi, mortalium auxiliator, dator audacis pubertatis,
Leniter demittens lumen deſuper in vitam
Noſtram, ac fortitudinem Martialem: utinam poſſem
Depellere malum amarum à meo capite,
Et animæ inſidioſum retundere in mente impetum,
Animique porrò robur acutum cohibere, qui me inſtiget
Ad pugnam horridam ingrediendam: ſed tu audaciam
Da, beate; paciſque ut-maneam in inviolatis legibus,
Inimicorum elapſus tumultum, fataque violenta.

IN DIANAM.

Dianam celebrat Muſa, ſororem Jaculatoris,
Virginem ſagittis-gaudentem, educatam-ſimul-cum Apolline,
Quæ utique equos aquata è juncoſo Melete,
Celeriter per Smyrnam totum-aureum currum agit,
Ad Clarum vitiferam; ubi argenteo-arcu-inſignis Apollo
Sedet, manens Jaculatricem ſagittis-gaudentem.
Et tu quidem ſic ſalve, deæque ſimul omnes, cantu;
At ego te primum, & à te, incipio canere:
A te autem ego exorſus tranſibo alium ad hymnum.

IN VENEREM.

CYpro-genitam Cytheream canam, quæ utique mortalibus
Blanda dona dat; amabili autem facie
Semper ſubridet, & amabilem affert florem.
Salve, dea, Salamini bene-cultæ imperans,
Et toti Cypro: da verò amabilem cantum:
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN PALLADEM.

PAlladem Minervam, patronam-urbium, incipio canere,
Gravem; cui cum Marte curæ-ſunt bellica opera,
Dirutæque urbes, clamorque bellaque:
Quin & liberavit populum euntemque, redeuntemque.
Salve, dea; da verò nobis fortunam, felicitatemque.

IN JUNONEM.

JUnonem cano aureo-ſolio-inſignem, quam peperit Rhea,
Immortalem reginam, ſupereminente ſpecie præditam,
Jovis altiſoni ſororem, conjugemque,
Illuſtrem, quam omnes beati per vaſtum Olympum
Venerantes honorant, pariter cum Jove gaudente-fulminibus.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἠΰκομον, σεμνὴν θεὰν, ἄρχομ' ἀείδειν,
Αὐτὴν, καὶ κούρην, περικαλλέα Περσεφόνειαν.
Χαῖρε, θεὰ, καὶ τήνδε σάω πόλιν· ἄρχε δ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων,
Ὕμνει Μοῦσα λίγεια, Διὸς θυγάτηρ μεγάλοιο·
Ἡ κροτάλων, τυπάνων τ' ἰαχὴ, σύν τε βρόμος αὐλῶν,
Εὔαδεν, ἠδὲ λύκων κλαγγὴ, χαροπῶν τε λεόντων,
Οὔρεά τ' ἠχήεντα, καὶ ὑλήεντες ἔναυλοι.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαὶ δ' ἅμα πᾶσαι, ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ἩΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΜΟΝ.

Ἡρακλέα, Διὸς υἱὸν, ἀείσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
Γείνατ' ἐπιχθονίων, Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν,
Ἀλκμήνη, μιχθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι·
Ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον ἠδὲ θάλασσαν
Πλαζόμενος, πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυσθῆος ἄνακτος,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη·
Νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἕδος νιφόεντος Ὀλύμπου
Ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Χαῖρε, ἄναξ, Διὸς υἱέ· δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ἈΣΚΛΗΠΙΟΝ.

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο δῖα Κορωνὶς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη Φλεγύου βασιλῆος,
Χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, κακῶν θελκτῆρ' ὀδυνάων.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Κάστορα καὶ Πολυδεύκε' ἀείδεο, Μοῦσα λίγεια,
Τυνδαρίδας, οἳ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἐξεγένοντο·
Τοὺς ἀπὸ Ταϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
Λάθρῃ ὑποδμηθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι.
Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

ΕΙΣ ἙΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν ἀείδω Κυλλήνιον, Ἀργειφόντην,
Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον· ὃν τέκε Μαῖα,
Ἄτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα,
Αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὅμιλον,
Ἄντρῳ ναιετάουσα παλισκίῳ· ἔνθα Κρονίων

IN CEREREM.

CEreremn comas-pulchram, venerabilem deam, incipio canere,
Ipsam, & filiam, perpulchram Proserpinam.
Salve, dea; & hanc serva urbem; præsisque cantui.

IN MATREM DEORUM.

MAtrem mihi omniumque deorum, omniumque hominum,
Celebrat Musa canora, Jovis filia magni; (biarum,
Cui crotalorum, tympanorumque sonus, simulque strepitus ti-
Placuit, atque luporum clangor, torvorumque leonum,
Montesque sonori, & sylvosi recessus.
Et tu quidem sic salve, deæque simul omnes, cantu.

IN HERCULEM LEONINI ANIMI.

HErculem, Jovis filium, canam, quem longe præstantissimum
Peperit terrestrium, Thebis in amœnis,
Alcmena, mixta cum nubium coactore Saturnio:
Qui antea quidem per terram immensam atque mare
Errans, ex mandatis Eurysthei regis,
Multa quidem ipse fecit violenta, multa autem sustinuit:
Nunc autem tandem in pulchra sede nivosi Olympi
Habitat oblectans-se, & habet pulchram-talis Heben.
Salve, rex, Jovis fili; da verò virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM.

MEdicum morborum Æsculapium incipio canere,
Filium Apollinis, quem peperit nobilis Coronis
Dotio in campo, filia Phlegyæ regis,
Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
Et tu quidem sic salve, rex; precor autem te cantu.

IN JOVIS PUEROS.

CAstorem & Pollucem cane, Musa canora,
Tyndaridas, qui ex Jove Olympio nati sunt:
Quos sub Taygeti verticibus peperit veneranda Leda,
Clam subacta à nubium-coactore Saturnio.
Salvete, Tyndaridæ, velocium ascensores equorum.

IN MERCURIUM.

MErcurium cano Cyllenium, Argicidam,
Cyllenen regentem, & Arcadiam pecorosam,
Nuncium immortalium perutilem; quem peperit Maja,
Atlantis filia, Jovis in amore commixta,
Veneranda; beatorum autem deorum vitavit cœtum,
Antrum habitans umbrosum; ubi Saturnius

Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
Εὖτε κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχει λευκώλενον Ἥρην·
Λάνθανε δ᾽ ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητούς τ᾽ ἀνθρώπους.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Σεῦ δ᾽ ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
Χαῖρ᾽, Ἑρμῆ χαριδῶτα, διάκτορε, δῶτορ ἐάων.

ΕΙΣ ΠΑ͂ΝΑ.

Ἀμφί μοι Ἑρμείαο φίλον γόνον ἔννεπε, Μοῦσα,
Αἰγοπόδην, δικέρωτα, φιλόκροτον, ὅστ᾽ ἀνὰ πίσῃ
Δενδρήεντ᾽ ἄμυδις φοιτᾷ χοροήθεσι Νύμφαις,
Αἵτε κατ᾽ αἰγίλιπος πέτρης ςείβουσι κάρηνα,
Πᾶν᾽ ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον,
Αὐχμήενθ᾽, ὃς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχε,
Καὶ κορυφὰς ὀρέων, καὶ πετρήεντα κάρηνα·
Φοιτᾷ δ᾽ ἔνθα καὶ ἔνθα, διὰ ῥωπήϊα πυκνὰ,
Ἄλλοτε μὲν ῥείθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν,
Ἄλλοτε δ᾽ αὖ πέτρῃσιν ἐν ἠλιβάτοισι διοιχνεῖ,
Ἀκροτάτην κορυφὴν μηλόσκοπον εἰσαναβαίνων·
Πολλάκι δ᾽ αἰγινόεντα διέδραμεν οὔρεα μακρὰ,
Πολλάκι δ᾽ ἐν κνημοῖσι διήλασε θῆρας ἐναίρων,
Ὀξέα δερκόμενος· τότε δ᾽ ἕσπερος ἔκλαγεν, οἶον,
Ἄγρης ἐξανιὼν δονάκων, ὑπὸ μοῦσαν ἀθύρων
Νήδυμον· οὐκ ἂν τόν γε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν
Ὄρνις, ἥτ᾽ ἔαρος πολυανθέος ἐν πετάλοισι
Θρῆνον ἐπιπροχέουσα, χέει μελίγηρυν ἀοιδήν.
Σὺν δέ σφιν τότε Νύμφαι ὀρεςιάδες λιγύμολποι
Φοιτῶσαι πυκνὰ ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ
Μέλπονται· κορυφὴν δὲ περιςένει οὔρεος Ἠχώ.
Δαίμων δ᾽ ἔνθα καὶ ἔνθα, χορῶν τότε ἐς μέσον ἕρπων,
Πυκνὰ ποσὶν διέπει· λαῖφος δ᾽ ἐπὶ νῶτα δαφοινὸν
Λυγκὸς ἔχει, λιγυρῇσιν ἀγαλλόμενος φρένα μολπαῖς,
Ἐν μαλακῷ λειμῶνι· τόθι κρόκος, ἠδ᾽ ὑάκινθος
Εὐώδης θαλέων καταμίσγεται ἄκριτα ποίην·
Ὑμνεῦσιν δὲ θεοὺς μάκαρας καὶ μακρὸν Ὄλυμπον.
Οἷόν θ᾽ Ἑρμείην ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
Ἔννεπον, ὡς ὅγ᾽ ἅπασι θεοῖς θοὸς ἄγγελός ἐςι.
Καί ῥ᾽ ὅγ᾽ ἐς Ἀρκαδίην, πολυπίδακα μητέρα μήλων,
Ἐξίκετ᾽· ἔνθα δέ οἱ τέμενος Κυλλήνιόν ἐςιν·
Ἔνθ᾽ ὅγε, καὶ θεὸς ὢν, ψαφαρότριχα μῆλ᾽ ἐνόμευεν
Ἀνδρὶ παρὰ θνητῷ· θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθὼν,
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ Δρύοπος φιλότητι μιγῆναι·
Ἐκ δ᾽ ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν· τέκε δ᾽ ἐν μεγάροισιν
Ἑρμείῃ φίλον υἱὸν, ἄφαρ τερατωπὸν ἰδέσθαι,
Αἰγιπόδην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἡδυγέλωτα·
Φεῦγε δ᾽ ἀναΐξασα, λίπεν δ᾽ ἄρα παῖδα τιθήνη·
Δεῖσε γὰρ, ὡς ἴδεν ὄψιν ἀμείλιχον, ἠϋγένειον.
Τὸν δ᾽ αἶψ᾽ Ἑρμείας ἐριούνιος εἰς χέρα θῆκε
Δεξάμενος, χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων·
Ῥίμφα δ᾽ ἐς ἀθανάτων ἕδρας κίε, παῖδα καλύψας
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν ὀρεσκῴοιο λαγωοῦ·

Πὰρ

Cum Nympha comas-pulchra miscebatur noctis in medio;
Quando dulcis somnus occupabat candidam-ulnis Junonem:
Latebat verò immortalesque deos, mortalesque homines.
Et tu quidem sic salve, Jovis & Majæ fili:
A te autem ego exorsus transibo alium ad hymnum.
Salve, Mercuri gratiarum-dator, internuncie, dator bonorum.

IN PANA.

MErcurii mihi charum filium dic, Musa, (valles
Capripedem, bicornem, amantem-strepitus, qui utique per
Arboribus-plenas simul incedit choro-assuetis cum Nymphis,
Quæ scilicet excelsæ petræ calcant cacumina,
Pana invocantes, pastoralem deum, pulchrum-cæsarie,
Squallidum, qui omnem collem nivosum sortitus est,
Et vertices montium, & saxosa cacumina;
Itatque huc atque illuc, per virgulta densa,
Interdum quidem fluentis pellectus mollibus;
Interdum autem rursus petras inter altas ambulat,
Summum verticem ovibus-speculandis-aptum conscendens:
Sæpe autem capris-frequentes percurrit montes longos;
Sæpeque inter clivos agitavit feras cædens,
Acute cernens: tunc autem Hesperus clanxit veluti,
Ex summitate egressus arundinum, musam meditans
Suaviter: non hunc sane præcurrerit in cantibus
Avis; quæ utique veris floriferi in foliis
Lamentum effundens, fundit suavem cantum.
Cum ipsis verò tunc Nymphæ montanæ canoræ
Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigrum-aquis
Canunt; verticem autem circumsonat montis Echo.
Deus verò huc & illuc, chororum tunc in medium serpens,
Crebro pedibus obit; tegumentumque ad terga cruentum
Lyncis habet, suavibus oblectans-sibi animum cantibus,
In molli prato; illic crocus, & hyacinthus
Odorus florens immiscetur indiscriminatim herbæ:
Celebrant autem deos beatos, & vastum Olympum.
Qualem nempe Mercurium perutilem, egregium præ-aliis
Dicebant; ut ille omnibus diis velox nuncius est:
Et sane is in Arcadiam scaturiginosam matrem ovium,
Pervenit; ubi utique ei lucus Cyllenius est:
Illic is, etiam deus licet-esset, crispas-velleribus oves pascebat
Virum apud mortalem; floruit enim amor vividus *eum* aggressus,
Cum Nympha comas-pulchra Dryopis, in amore ut-misceretur:
Perfecit autem concubitum hilarem; peperit verò *ea* in ædibus
Mercurio charum filium, statim monstrosum visu,
Capripedem, bicornem, multisonorum, dulce-ridentem.
Fugit autem impetu-facto, reliquitque deinde puerum nutrix:
Metuit enim, ut vidit faciem inamabilem, barbatam.
Hunc verò statim Mercurius perutilis in manum posuit,
Ubi-acceperat; gaudebatque in animo supra modum deus:
Celeriter autem ad immortalium sedes ivit, puerum ubi-coöpe-
Pellibus in densis montani leporis; (ruerat

Πὰρ δὲ Ζηνὶ κάθιζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
Δεῖξε δὲ κοῦρον ἑόν· πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν
Ἀθάνατοι, περίαλλα δ' ὁ Βάκχειος Διόνυσος.
Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψε.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίσομαι δέ σ' ἀοιδῇ·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν ἀείδεο, Μοῦσα λίγεια·
Ὃς μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα
Ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός· οἳ τοπάρος περ
Ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν, ἠΰτε θῆρες.
Νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,
Ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εὔκηλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.
Ἀλλ' ἵληθ', Ἥφαιστε· δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' ἀείδει,
Ὄχθῃ ἐπιθρώσκων, ποταμὸν παρὰ δινήεντα
Πηνειόν· σὲ δ' ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· ἵλαμαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ.

Ἀμφὶ Ποσειδάωνα, θεὸν μέγαν, ἄρχομ' ἀείδειν,
Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Πόντιον, ὅσθ' Ἑλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγάς.
Διχθά τοι, Ἐννοσίγαιε, θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,
Ἵππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.
Χαῖρε, Ποσειδάων γαιήοχε, κυανοχαῖτα·
Καὶ, μάκαρ, εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

Ζῆνα, θεῶν τὸν ἄριστον, ἀείσομαι, ἠδὲ μέγιστον,
Εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον· ὅστε Θέμιστι
Ἐγκλιδὸν ἑζομένῃ, πυκινοὺς ὀάρους ὀαρίζει.
Ἵληθ', εὐρύοπα Κρονίδη, κύδιστε, μέγιστε.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

Ἑστίη, ἥτε ἄνακτος Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,
Αἰεὶ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐΰφρονα θυμὸν ἔχουσα,
Σὺν Διῒ μητιόεντι· χάριν δ' ἅμ' ὄπασσον ἀοιδῇ.

ΕΙΣ

Apud Jovem verò sedit, & cæteros immortales,
Ostenditque puerum suum: omnes autem proinde animo oblecta- Immortales; præcipue autem Bacchius Dionysus: (ti sunt
Pana verò ipsum vocabant, quod animum omnibus oblectavit.
Et tu quidem sic salve, rex; precabor autem te cantu:
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN VULCANUM.

VUlcanum solertem cane, Musa canora;
Qui cum Minerva cæsia-oculis præclara opera
Homines docuit in terra; qui antea scilicet
Antris habitabant inter montes, veluti feræ.
Nunc verò per Vulcanum artificio-celebrem opera docti,
Facile ævum, integrum in annum,
Quieti degunt in suis ædibus. (citatem.
Sed propitius-esto, Vulcane; da autem virtutemque & feli-

IN APOLLINEM.

PHœbe, te quidem & cygnus sub alis stridule cantat,
Ripæ insiliens, amnem propter vorticosum
Peneum: te autem cantor habens citharam argutam
Suaviloquus primumque & postremum semper canit.
Et tu quidem sic salve, rex; placo autem te cantu.

IN NEPTUNUM.

NEptunum, deum magnum, incipio canere,
Terræ motorem & infructuosi maris,
Ponticum, qui utique Helicona & latas habet Ægas.
Dupliciter tibi, Terræ-quassator, dii honorem diviserunt;
Equorumque domitorem esse, servatoremque navium.
Salve, Neptune, terram-cingens, cærulee-crinibus;
Et, beate, benignum cor habens, navigantibus auxiliare.

IN JOVEM.

JOvem, deorum præstantissimum, canam, & maximum,
Late-sonantem, potentem, perfectum; qui utique cum The-
Acclini sedente, crebra colloquia facit. (mide,
Propitius-esto, late-sonans Saturnie, gloriosissime, maxime.

IN VESTAM.

VEsta, quæ utique regis Apollinis longe-jaculantis
Pytho in divina sacram domum circum versaris,
Semper à tuis cincinnis distillat humidum oleum.
Veni hunc super domum, hilarem animum habens,
Cum Jove provido; gratiamque simul præbe cantui.

ΕἸΣ ΜΟΥ͂ΣΑΣ ΚΑῚ ἈΠΌΛΛΩΝΑ.

Μουσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε, Διός τε,
Ἐκ γὰρ Μουσάων, καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κιθαρισταί·
Ἐκ δὲ Διὸς, βασιλῆες· ὁ δ᾽ ὄλβιος, ὅντινα Μοῦσαι
Φιλεῦνται· γλυκερή οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή.
Χαίρετε, τέκνα Διὸς, καὶ ἐμὴν τιμήσατ᾽ ἀοιδήν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΕἸΣ ΔΙΌΝΥΣΟΝ.

Κισσοκόμην Διόνυσον, ἐρίβρομον, ἄρχομ᾽ ἀείδειν,
Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱὸν,
Ὃν τρέφον ἠΰκομοι Νύμφαι, παρὰ πατρὸς ἄνακτος
Δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον
Νύσσης ἐν γυάλοις· ὁ δ᾽ ἀέξετο πατρὸς ἕκητι
Ἄντρῳ ἐν εὐώδει, μεταρίθμιος ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύϋμνον ἔθρεψαν,
Δὴ τότε φοιτίζεσκε καθ᾽ ὑλήεντας ἐναύλους,
Κισσῷ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος· αἱ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
Νύμφαι· ὁ δ᾽ ἐξηγεῖτο· βρόμος δ᾽ ἔχεν ἄσπετον ὕλην.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, πολυστάφυλ᾽ ὦ Διόνυσε·
Δὸς δ᾽ ἡμᾶς χαίροντας ἐς Ὥρας αὖτις ἱκέσθαι·
Ἐκ δ᾽ αὖθ᾽ Ὡράων, εἰς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτούς.

ΕἸΣ ἌΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ἀείδω χρυσηλάκατον, κελαδεινὴν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐλαφηβόλον, ἰοχέαιραν,
Αὐτοκασιγνήτην χρυσαόρου Ἀπόλλωνος·
Ἣ κατ᾽ ὄρη σκιόεντα, καὶ ἄκριας ἠνεμοέσσας,
Ἄγρῃ τερπομένη παγχρύσεα τόξα τιταίνει,
Πέμπουσα στονόεντα βέλη· τρομέει δὲ κάρηνα
Ὑψηλῶν ὀρέων, ἰαχεῖ δ᾽ ἐπὶ δάσκιος ὕλη
Δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δέ τε γαῖα,
Πόντος τ᾽ ἰχθυόεις· ἡ δ᾽ ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα,
Πάντῃ ἐπιστρέφεται, θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
Αὐτὰρ ἐπὴν τερφθῇ θηροσκόπος, ἰοχέαιρα,
Εὐφρήνῃ δὲ νόον, χαλάσασ᾽ εὐκαμπέα τόξα,
Ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο.
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν εἰς πίονα δῆμον,
Μουσῶν καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
Ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰοὺς,
Ἡγεῖται, χαρίεντα περὶ χροῒ κόσμον ἔχουσα,
Ἐξάρχουσα χορούς· αἱ δ᾽ ἀμβροσίην ὄπ᾽ ἰεῖσαι
Ὑμνεῦσι Λητὼ καλλίσφυρον, ὡς τέκε παῖδας
Ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξοχ᾽ ἀρίστους.
Χαίρετε, τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς ἠϋκόμοιο·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

IN MUSAS ET APOLLINEM.

A Musis incipiam, Apollineque, Joveque:
Ex enim Musis, & longe-jaculante Apolline,
Viri cantores sunt super terram & citharœdi;
Ex Jove autem, reges: is verò felix, quemcunque Musæ
Diligunt; suavis ei ab ore fluit vox.
Salvete, liberi Jovis; & meum honorate cantum:
Verum ego vestrumque & alterius recordabor cantionis.

IN BACCHUM.

HEdera coronatum Bacchum, altisonum, incipio canere,
Jovis ac Semeles gloriosæ præclarum filium;
Quem alebant comas-pulchræ Nymphæ, à patre rege
Susceptum sinubus, & accurate nutriebant
Nysæ in vallibus; is autem crescebat patris voluntate
Antro in fragranti; in-numero positus immortalium.
At postquam hunc deæ celebratissimum aluerant;
Tunc demum itabat per sylvosos recessus,
Hedera & lauro ornatus; simulque sequebantur
Nymphæ; is verò dux-erat: sonus autem habebat immensam syl-(vam.
Et tu quidem sic salve, uvis-abundans ô Bacche:
Da autem nos gaudentes ad Horas rursus ut-veniamus,
Ex Horis verò demum ad multos annos.

IN DIANAM.

DIanam cano aureo-arcu-insignem, tumultuosam,
Virginem venerandam, cervos-ferientem, sagittis-gauden-(tem,
Germanam-sororem aureo-ense-insignis Apollinis:
Quæ per montes umbrosos, & cacumina ventosa,
Venatione oblectans-se, totum-aureum arcum tendit.
Emittens luctuosa tela: tremunt autem vertices
Altorum montium; sonatque insuper umbrosa sylva
Graviter à clangore ferarum: horret verò terra,
Pontusque piscosus: ea autem forte cor habens,
Circumquaque se-vertit, ferarum perdens genus.
At postquam oblectata est ferarum-speculatrix, sagittis-gaudens,
Exhilaravitque animum; laxato flexili arcu,
Vadit in magnam domum fratris chari,
Phœbi Apollinis, Delphorum ad uberem populum,
Musarum & Gratiarum pulchrum chorum instauratura.
Ibi postquam-suspendit reflexum arcum, & sagittas,
Præcedit, venustum circum corpus ornatum habens,
Exordiens choros: illæ autem divinam vocem emittentes
Celebrant Latonam pulchram-talis; ut peperit liberos
Immortalium consilioque & operibus longe optimos.
Salvete, liberi Jovis & Latonæ comas-pulchræ:
Verum ego vestrumque & alterius recordabor cantionis.

ΕΙΣ ἈΘΗΝΑ͂Ν.

Παλλάδ' Ἀθηναίην, κυδρὴν θεὸν, ἄρχομ' ἀείδειν,
Γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσαν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπτολιν, ἀλκήεσσαν,
Τριτογενῆ· τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς
Σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμήϊα τεύχε' ἔχουσαν,
Χρύσεα, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ὁρῶντας
Ἀθανάτους· ἡ δὲ πρόσθεν Διὸς Αἰγιόχοιο
Ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
Σείσασ' ὀξὺν ἄκοντα· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὄλυμπος
Δεινὸν ὑπ' ὀμβρίμης γλαυκώπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
Σμερδαλέον ἰάχησεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος,
Κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔσχετο δ' ἅλμη
Ἐξαπίνης· στῆσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους ὠκύποδας δηρὸν χρόνον, εἰσόκε κούρη
Εἵλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὤμων θεοείκελα τεύχη
Παλλὰς Ἀθηναίη· γήθησε δὲ μητίετα Ζεύς.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς τέκος Αἰγιόχοιο·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ἙΣΤΙ͂ΑΝ ΚΑΙ͂ ἙΡΜΗ͂Ν.

Ἑστίη, ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
Ἕδρην ἀΐδιον ἔλαχες, πρεσβηΐδα τιμὴν,
Καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμήν· οὐ γὰρ ἄτερ σοῦ
Εἰλαπίναι θνητοῖσιν, ἵν' οὐ πρώτῃ πυμάτῃ τε
Ἑστίῃ ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.
Καὶ σύ μοι, Ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὲ,
Ἄγγελε τῶν μακάρων, χρυσόῤῥαπι, δῶτορ ἐάων,
Ἵλαος ὢν ἐπάρηγε, σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
Ἑστίῃ· ἀμφότεροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Ναίετε δώματα καλὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν
Εἰδότες ἔργματα καλά· νόῳ θ' ἕσπεσθε καὶ ἥβῃ.
Χαῖρε, Κρόνου θύγατερ, σύ τε καὶ χρυσόῤῥαπις Ἑρμῆς·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΓΑ͂ΙΑΝ ΜΗΤΕ͂ΡΑ ΠΑ͂ΝΤΩΝ.

Γαῖαν παμμήτειραν ἀείσομαι, ἠϋθέμεθλον,
Πρεσβίστην, ἣ φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάνθ' ὁπόσ' ἐστίν·
Ἠμὲν ὅσα χθόνα δῖαν ἐπέρχεται, ἠδ' ὅσα πόντον,
Ἠδ' ὅσα πωτῶνται· τάδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
Ἐκ σέο δ' εὔπαιδές τε καὶ εὔκαρποι τελέθουσι,
Πότνια· σεῦ δ' ἔχεται, δοῦναι βίον, ἠδ' ἀφελέσθαι,
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν· ὁ δ' ὄλβιος, ὅν κε σὺ θυμῷ
Πρόφρων τιμήσεις· τῷ δ' ἄφθονα πάντα πάρεστι.
Βρίθει μέν σφιν ἄρουρα φερέσβιος, ἠδὲ κατ' ἀγροὺς
Κτήνεσιν εὐθηνεῖ, οἶκος δ' ἐμπίπλαται ἐσθλῶν·
Αὐτοὶ δ' εὐνομίῃσι πόλιν κατὰ καλλιγύναικα

Κοιρα-

IN PALLADEM.

PAlladem Minervam, illustrem deam, incipio canere,
Cæsiam, multi-consilii, immite cor habentem,
Virginem venerandam, patronam-urbium, robustam,
Tritoniam; quam ipse genuit providus Jupiter,
Augusto ex capite, bellica arma habentem,
Aurea, fulgentia; veneratio autem habebat omnes videntes
Immortales: ea verò ante Jovem Ægiochum
Impetuose exiliit ab immortali capite,
Vibrans acutum telum; magnus autem concutiebatur Olympus
Graviter à forti Cæsia: circum verò terra
Horrendum resonuit; commotusque proinde est pontus,
Undis purpureis conturbatus; constitit autem salum
Repente; stitit verò Hyperionis præclarus filius
Equos celeripedes longo tempore, donec puella
Dempsit-sibi ab immortalibus humeris divina arma
Pallas Minerva: gavisus est autem providus Jupiter.
Et tu quidem sic salve, Jovis nata Ægiochi:
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN VESTAM ET MERCURIUM.

VEsta, quæ omnium in ædibus altis
Immortaliumque deorum, ex-humo-venientiumque homi-
Sedem sempiternam sortita es, antiquum honorem, (num,
Pulchrum habens munus & honorem: non enim sine te
Convivia mortalibus, ubi non primæ postremæque
Vestæ incipiens libat *quisque* dulce vinum.
Et tu mihi, Argicida, Jovis & Majæ fili,
Nuncie beatorum, auream-virgam-gestans, dator bonorum,
Propitians auxiliare, cum venerandaque charaque
Vesta; ambo enim terrestrium hominum
Habitatis domos pulchras, chara mentibus invicem
Scientes opera pulchra: menteque comites-estis & pubertate.
Salve, Saturni filia; tuque & auream-virgam-gestans Mercurius;
Verum ego vestrumque & alterius recordabor cantionis.

IN TERRAM MATREM OMNIUM.

TErram omnium-matrem canam, bene-fundatam,
Antiquissimam, quæ alit super solo omnia quæcunque sunt;
Tum quot solum eximium permeant, tum quot pontum,
Et quot volant; hæc aluntur ex te-ortis divitiis.
Ex te verò beati filiis & fructibus existunt *homines*,
Veneranda: penes te autem est, dare vitam, & auferre,
Mortalibus hominibus; ille verò felix, quem tu animo
Lubens honoraveris: ei nempe copiosa omnia adsunt.
Onustum-est quidem ipsis arvum almum, & per agros
Jumentis abundat; domusque impletur bonis: (ribus
Ipsi autem bonis-legibus per urbem pulchris-abundantem-mulie-

Κοιρανέουσ᾽· ὄλβος δὲ πολὺς καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ.
Παῖδες δ᾽ εὐφροσύνῃ νεοθηλέϊ κυδιόωσι·
Παρθενικαί τε, χοροῖς περιανθέσιν εὔφρονι θυμῷ
Παίζουσαι, χαίρουσι κατ᾽ ἄνθεα μαλθακὰ ποίης,
Οὕς κε σὺ τιμήσεις, σεμνὴ θεὰ, ἄφθονε δαῖμον.
Χαῖρε, θεῶν μήτηρ, ἄλοχ᾽ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Πρόφρων δ᾽, ἀντ᾽ ᾠδῆς, βίοτον θυμήρε᾽ ὄπαζε·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὑμνεῖν αὖτε, Διὸς τέκος, ἄρχεο, Μοῦσα.
Καλλιόπη, φαέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις
Γείνατο Γαίης παιδὶ καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος·
Γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὴν Ὑπερίων,
Αὐτοκασιγνήτην, ἥ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
Ἠῶ τε ῥοδόπηχυν, ἐϋπλόκαμόν τε Σελήνην,
Ἠέλιόν τ᾽ ἀκάμαντ᾽, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ὃς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἵπποις ἐμβεβαώς· σμερδνὸν δ᾽ ὅγε δέρκεται ὄσσοις,
Χρυσῆς ἐκ κόρυθος· λαμπραὶ δ᾽ ἀκτῖνες ἀπ᾽ αὐτοῦ
Αἰγλῆεν σίλβουσι· παρὰ κροτάφων τε παρειαὶ
Λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
Τηλαυγές· καλὸν δὲ περὶ χροῒ λάμπεται ἔσθος
Λεπτουργὲς πνοιῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ᾽ ἄρσενες ἵπποι.
Ἔνθ᾽ ἄρ᾽ ὅγε στήσας χρυσόζυγον ἅρμα καὶ ἵππους,
Θεσπέσιος πέμπησι δι᾽ οὐρανοῦ Ὠκεανόνδε.
Χαῖρε, ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμήρε᾽ ὄπαζε·
Ἐκ σέο δ᾽ ἀρξάμενος κλῄσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
Ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην ἀείδειν τανυσίπτερον ἔσπετε, Μοῦσαι,
Ἡδυεπεῖς κοῦραι Κρονίδεω Διὸς, ἵστορες ᾠδῆς·
Ἧς ἄπο αἴγλη γαῖαν ἑλίσσεται οὐρανόδεικτος
Κρατὸς ἀπ᾽ ἀθανάτοιο, πολὺς δ᾽ ὑπὸ κόσμος ὄρωρεν
Αἴγλης λαμπούσης· σίλβει δὲ ἀλάμπετος ἀὴρ
Χρυσέου ἀπὸ στεφάνου, ἀκτῖνες δ᾽ ἐνδιάονται·
Εὖτ᾽ ἂν ἀπ᾽ Ὠκεανοῖο, λοεσσαμένη χρόα καλὸν,
Εἵματα ἑσσαμένη τηλαυγέα δῖα Σελήνη,
Ζευξαμένη πώλους ἐριαύχενας αἰγλήεντας,
Ἐσσυμένως προτέρωσ᾽ ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους,
Ἑσπερίη, διχόμηνος, ὅτε πλήθει μέγας ὄγμος,
Λαμπρόταταί τ᾽ αὐγαὶ τότ᾽ ἀεξομένης τελέθουσιν
Οὐρανόθεν· τέκμωρ δὲ βροτοῖς καὶ σῆμα τέτυκται.
Τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ἡ δ᾽ ὑποκυσσαμένη Πανδείην γείνατο κούρην,
Ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Χαῖρε, ἄνασσα θεὰ λευκώλενε, δῖα Σελήνη,
Πρόφρον, ἐϋπλόκαμος· σέο δ᾽ ἀρχόμενος, κλέα φωτῶν

Regnant; felicitasque multa & divitiæ sequuntur.
Filii verò lætitia recens-florente gloriantur;
Virgunculæque, choris festivis læto animo
Ludentes, gaudent per flores molles herbæ,
Quos tu honoraveris, venerabilis dea, copiosa diva,
Salve, deorum mater, uxor Cœli stellati;
Lubensque, pro cantu, victum animo-gratum præbe:
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN SOLEM.

Solem celebrare demum, Jovis nata, incipe, Musa
Calliope, lucentem, quem Euryphaessa bubulis-oculis-insi-
Peperit Terræ filio & Cœli stellati: (gnis
Duxit enim Euryphaessam inclytam Hyperion,
Germanam-sororem, quæ ei peperit pulchros liberos,
Auroramque roseam-cubitos, comasque-pulchram Lunam,
Solemque indefessum, assimilem immortalibus;
Qui lucet mortalibus & immortalibus diis,
Equis vectus: horrendum verò is tuetur oculis,
Aurea è galea; clari autem radii ab ipso
Splendidum nitent; ad tempora verò genæ
Claræ à capite venustam tenent faciem
Eminus-lucidam; pulcherque circum corpus fulget vestitus
Textura-tenuis flatu ventorum: subtus autem masculi equi.
Ubi utique ille cum-stiterit aureum-jugo currum, & equos,
Divinus mittat per cœlum in-Oceanum.
Salve rex, lubens autem victum animo-gratum præbe:
A te verò exorsus celebrabo variorum-vocibus genus virorum
Semideorum, quorum opera dii mortalibus ostenderunt.

IN LUNAM.

Lunam canere patulam-alis aggredimini, Musæ,
Suaviloquæ filiæ Saturnii Jovis, peritæ cantus;
Ex qua splendor terram involvit à-cœlo-ostensus
Capite ab immortali; multusque decor suboritur
Splendore fulgente; niterque tenebrosus aer
Aurea à corona; venatores autem inibi-versantur:
Quando ab Oceano, lota corpus pulchrum,
Vestes induta eminus-lucidas eximia Luna,
Junctis equulis arduis cervice, fulgidis,
Rapide ulterius agitarit pulchre-crinitos equos,
Vespertina, mensem-bipartiens, quando plenus est-magnus glo-
Clarissimique splendores tunc adultæ sunt (bus;
Cœlitus; signum autem mortalibus & indicium est.
Cum ea utique olim Saturnius mixtus-est amore & concubitu:
Hæc verò gravida facta, Pandeam peperit filiam,
Conspicuam formam habentem inter immortales deos.
Salve, regina dea candida-ulnas, eximia Luna,
Benevola, comas-pulchra; à-te autem incipiens, laudes hominum

Ἄρξομαι ὑμείων, ὧν κλείουσ᾽ ἔργματ᾽ ἀοιδοὶ,
Μουσάων θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροέντων.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Ἀμφὶ Διοσκούρους, ἑλικώπιδες, ἔσπετε, Μοῦσαι,
Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον, καὶ ἀμώμητον Πολυδεύκεα·
Τοὺς ὑπὸ Ταϋγέτου κορυφῇ, ὄρεος μεγάλοιο,
Μιχθεῖσ᾽ ἐν φιλότητι κελαινεφέϊ Κρονίωνι,
Σωτῆρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωσιν ἄελλαι
Χειμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ᾽ ἀπὸ νηῶν
Εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μεγάλοιο,
Ἄρνεσσιν λευκοῖσιν, ἐπ᾽ ἀκρωτήρια βάντες
Πρύμνης· τὴν δ᾽ ἄνεμός τε μέγας καὶ κῦμα θαλάσσης
Θῆκαν ὑποβρυχίην· οἱ δ᾽ ἐξαπίνης ἐφάνησαν
Ξουθῇσι πτερύγεσσι δι᾽ αἰθέρος ἀΐξαντες.
Αὐτίκα δ᾽ ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας,
Κύματα δ᾽ ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσι
Ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσιν· οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, παύσαντο δ᾽ ὀϊζυροῖο πόνοιο.
Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΞΕΝΟΥΣ.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον, ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν Νύμφης ἐρατώπιδος Ἥρης
Ναίετ᾽ ἐς Ἀδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο,
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ ξανθοῦ ποταμοῖο,
Ἕβρου καλὰ ῥέοντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

ΟΜΗΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΗ ΤΙΝΑ, ΕΚ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ, ἐν τῷ περὶ τῆς Ὁμήρου βιοτῆς.

Εἰς Κυμαίους.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον, ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην, Ἐριώπιδα κούρην,
Ναίετε Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο,
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Εἰς τὴν Κύμην ἀναστρέψων.

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων, καὶ μῆτις ἀρίστη.

Canam semideorum, quorum celebrant opera cantores,
Musarum ministri, ab oribus amabilibus.

IN JOVIS PUEROS.

JOvis pueros, nigræ-oculis, dicite, Musæ,
Tyndaridas, Ledæ pulchræ-talis præclaros natos,
Castoraque equorum-domitorem, & irreprehensum Pollucem;
Quos sub Taygeti vertice, montis magni,
Mixta in amore cum nubium-coactore Saturnio,
Servatores peperit filios terrestrium hominum,
Velociumque navium, quando utique sæviant procellæ
Hyemales per pontum implacabilem; ii verò è navibus
Supplicantes vocant Jovis pueros magni,
Agnis *cum* albis, fastigia ubi-conscenderint
Puppis; eam autem ventusque magnus & unda maris
Fecerunt *ferme*-submersam: hi verò repente apparuerunt
Flavis alis per æthera impetu-facto.
Statim autem gravium ventorum cessare-fecerunt procellas,
Fluctusque straverunt albi maris in pelagis
Nautis, signa bona laboris ipsis; illi autem conspicati
Gavisi sunt, cessaruntque ab ærumnoso labore.
Salvete, Tyndaridæ, velocium ascensores equorum:
Verum ego vestrum & alterius recordabor cantionis.

IN HOSPITES.

REveremini hospitiis indigentem atque domo,
Qui urbem excelsam Nymphæ amabilis-oculis Junonis
Habitatis ad Hadenes pedem infimum altæ vertice,
Divinam bibentes aquam flavi fluvii,
Hebri pulchre-fluentis; quem immortalis genuit Jupiter.

HOMERI QUÆDAM EPIGRAMMATA ET VERSUS EX Herodoto, de vita Homeri.

Ad *Cumanos*.

REspicite hospitiisque virum tectoque carentem,
Urbem qui celsam Cumen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis:
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Verticibus-torti, pater est cui Jupiter ipse.

Rediturus *Cumam*.

VOs me hominum, Plantæ, cito ad urbem ferte proborum:
Promptus enim his animus; vis est quoque maxima mentis.

Πὰρ δὲ Ζηνὶ κάθιζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
Δεῖξε δὲ κοῦρον ἑόν· πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν
Ἀθάνατοι, περίαλλα δ' ὁ Βάκχειος Διόνυσος.
Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψε.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίσομαι δέ σ' ἀοιδῇ·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν ἀείδεο, Μοῦσα λίγεια·
Ὃς μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα
Ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός· οἳ τοπάρος περ
Ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν, ἠΰτε θῆρες.
Νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,
Ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εὔκηλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.
Ἀλλ' ἵληθ', Ἥφαιστε· δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' ἀείδει,
Ὄχθῃ ἐπιθρώσκων, ποταμὸν παρὰ δινήεντα
Πηνειόν· σὲ δ' ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· ἵλαμαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΑΩΝΑ.

Ἀμφὶ Ποσειδάωνα, θεὸν μέγαν, ἄρχομ' ἀείδειν,
Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Πόντιον, ὅσθ' Ἑλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγάς.
Διχθά τοι, Ἐννοσίγαιε, θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,
Ἵππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.
Χαῖρε, Ποσειδάων γαιήοχε, κυανοχαῖτα·
Καὶ, μάκαρ, εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

Ζῆνα, θεῶν τὸν ἄριστον, ἀείσομαι, ἠδὲ μέγιστον,
Εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον· ὅστε Θέμιστι,
Ἐγκλιδὸν ἑζομένῃ, πυκινοὺς ὀάρους ὀαρίζει.
Ἵληθ', εὐρύοπα Κρονίδη, κύδιστε, μέγιστε.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

Ἑστίη, ἥτε ἄνακτος Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,
Αἰεὶ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐΰφρονα θυμὸν ἔχουσα,
Σὺν Διὶ μητιόεντι· χάριν δ' ἅμ' ὄπασσον ἀοιδῇ.

Apud Jovem verò sedit, & cæteros immortales,
Ostenditque puerum suum: omnes autem proinde animo oblectati
Immortales; præcipue autem Bacchius Dionysus: (ti sunt.
Pana verò ipsum vocabant, quod animum omnibus oblectavit.
Et tu quidem sic salve, rex; precabor autem te cantu:
Verum ego & tui & alterius recordabor cantionis.

IN VULCANUM.

VUlcanum solertem cane, Musa canora;
Qui cum Minerva cæsia-oculis præclara opera
Homines docuit in terra; qui antea scilicet
Antris habitabant inter montes, veluti feræ.
Nunc verò per Vulcanum artificio-celebrem opera docti,
Facile ævum, integrum in annum,
Quieti degunt in suis ædibus. (citatem.
Sed propitius-esto, Vulcane; da autem virtutemque & feli-

IN APOLLINEM.

PHœbe, te quidem & cygnus sub alis stridule cantat,
Ripæ insiliens, amnem propter verticosum
Peneum: te autem cantor habens citharam argutam
Suaviloquus primumque & postremum semper canit.
Et tu quidem sic salve, rex; placo autem te cantu.

IN NEPTUNUM.

NEptunum, deum magnum, incipio canere,
Terræ motorem & infructuosi maris,
Ponticum, qui utique Helicona & latas habet Ægas.
Dupliciter tibi, Terræ-quassator, dii honorem diviserunt;
Equorumque domitorem esse, servatoremque navium.
Salve, Neptune, terram-cingens, cærulee-crinibus;
Et, beate, benignum cor habens, navigantibus auxiliare.

IN JOVEM.

JOvem, deorum præstantissimum, canam, & maximum,
Late-sonantem, potentem, perfectum; qui utique cum The-
Acclini sedente, crebra colloquia facit. (mide,
Propitius-esto, late-sonans Saturnie, gloriosissime, maxime.

IN VESTAM.

VEsta, quæ utique regis Apollinis longe-jaculantis
Pytho in divina sacram domum circum versaris,
Semper à tuis cincinnis distillat humidum oleum.
Veni hunc super domum, hilarem animum habens,
Cum Jove provido; gratiamque simul præbe cantui.

Εἰς πόλιν Ἐρυθραίων.

Πότνια Γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔοχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος, καὶ τρηχεῖ', οἷς ἐχολώθης.

Πρὸς Ναύτας.

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
Πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
Αἴδεσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
Δεινὴ γὰρ μέτ' ὄπις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

Πεύκη.

Ἄλλη τίς σου, Πεύκη, ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης·
Ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσσεται, εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Εἰς Γλαῦκον τὸν αἰπόλον.

Γλαῦκε πέπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος τοι ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
Δοῦναι, ὡς γὰρ ἄμεινον· ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
Ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

Πρὸς τὴν ἱέρειαν ἐν Σάμῳ.

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ, Κουροτρόφε· δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνὴν,
Ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

Εἰς οἶκον τῶν Φρατόρων.

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ, πόληος·
Ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
Χρήματα δ' αὔξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι.
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Ὁ Κάμινος.

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, ἀείσω, ὦ κεραμῆες·
Δεῦρ', ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου·
Εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι· καὶ πάντα μάλ' ἱρά·
Φρυχθῆναί τε καλῶς, καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς,
Πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ, ὥς σφι νοῆσαι.
Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδη ἄρησθε,

In Urbem *Erythræam.*

O Sacra multorum largitrix, Terra, bonorum,
Quam tu plana aliis hominum facilisque renides;
Aspera contra aliis, in quos irasceris, extas.

Ad *Nautas.*

ÆQuorei nautæ, noxæ similes odiosæ,
Vitam degentes mergis non suavius ipsis;
Esto Jovis summi vobis reverentia cordi:
Dira etenim hospitibus Jovis hospitis ira malignis.

Pinus.

FUnduntur fructus alia magis arbore dulces,
Idæ inter celsi ventosa cacumina montis:
Hinc ferrum Martis mortalibus ibit in usum,
His ubi consistet campis Cebrenia pubes.

Ad *Glaucum* caprarium.

GLauce comes, te nunc congressus pauca monebo:
Præ foribus stabuli canibus da prandia primum;
Sic etenim melius: sonitum nam primus hic audit;
Sive vir adveniat, perrumpat seu fera septum.

Ad antistitam *Samiam.*

AUdi, Altrix-juvenum, mea vota; atque effice ut ista
Concubitum mulier juvenum aversata & amorem,
Oblectet sese senibus, queis tempora cana;
Queis vigor effœtus languet, sed prompta voluntas.

In palatium Curialium.

UT patris pueri, sic turres sunt decus urbis
Sic & equi campum decorant, sic æquora naves:
Sic & opes ornant ædes: præsentia regum
Sic decus est aliis inter fora lata sedentum:
At lucente domus multo est augustior igne.

Fornax.

CAntabo, figuli, mercedem si modo detis:
Huc ades, ô Pallas, dextraque foveto caminum;
Pulchre ut nigrescant calices, atque omnia sacra;
Siccenturque probe, & figulis lucra magna reportent,
Vendita multa foro, triviis quoque vendita multa:
Sic illis quæstus crescat, concordia nobis.
Sin pudor exutus mendacia fingere cogat,

Huc,

Συγκαλέω δὴ ἔπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,
Σύντριβ' ὁμῶς, Σμάραγόν τε, καὶ Ἄσβετον, ἠδὴ Σαβάκτην,
Ὠμόδαμόν θ', ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ πορίζει.
Πέρθε πύρ' αἴθουσαν καὶ δώματα· σὺν δὲ κάμινος
Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἱππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἡελίου θυγάτηρ, πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους·
Οἵ θ' Ἡρακλείους χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο·
Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμινος,
Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὁρώατο ἔργα πονηρά·
Γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
Ὃς δέ χ' ὑπερκύψει, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη, ὡς πάντες ἐπίςαιντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Εἰρεσιώνη.

ΔΩμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο·
Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεί·
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε, θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθή· ὅσα δ' ἄγγεα, μεςὰ μὲν εἴη,
Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρπεο, μᾶζα,
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὔμμιν,
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' ὕφαιν' ἱςὸν, ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
Νεῦμαί σοι, νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥςε χελιδών·
Ἕςηκ' ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ δὲ μή,
Οὐχ ἑςήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντε ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Τοῖς Ἁλιεῦσι.

ΤΘίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

ΤΕΛΟΣ τῶν σωζομένων Ὁμήρου ποιημάτων.

FRA-

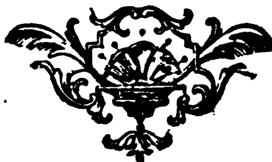
Huc, precor, ut pestes veniant, quassentque caminum,
Syntrips, & Smaragus, gravis Asbetus, atque Sabactes,
Omodamusque, hanc qui mala plurima fundit in artem.
Igne domum cum porticibus consume; caminus
Conturbetur item, figulis plorantibus, omnis.
Sic crepitet fornax, crepitus malæ ut sit equinæ;
Contritis vasis figulinis omnibus intus.
Huc accede etiam, Sole-orta, venefica Circe;
Injice dira venena; maloque opera affice & ipsos.
Huc ducat longo Centauros agmine Chiron;
Quique manum elapsi Herculeam, quique occubuere:
Illi contundant opus omne; cadatque caminus;
Artificesque ipsi spectent mala damna dolentes:
Artis ego miseræ cernens gaudebo ruinas.
Sin introspiciat quis pronus; flagret ab igne
Huic facies; cuncti ut discant hinc æqua patrare.

Eiresione, sive Ramus.

COntulimus gressus ad civis tecta potentis,
Robore qui pollet, multo clarescit & auro:
Vos aditum præbete, fores: nam copia multa
Ingreditur; simul & bona pax, hilarisque voluptas:
Vasa autem, quotquot fuerint, sint omnia plena;
Et semper mactra cumulata deflue, maza.
At vobis curru nati portabitur uxor;
Robustique vehent ipsam hæc ad limina muli.
Hæc premat electrum pedibus, telasque laboret.
Ast ego vos repetam, repetamque, ut hirundo, quotannis:
Assumus ante fores: dabitis seu munera, seu nil;
Non restabimus: haud etenim hic habitare paramus.

Piscatoribus.

VOs etenim, pueri, tales genuere parentes
Nec latis-fundis, pecora aut qui plurima pascunt.

FRAGMENTA.

Καὶ μὴν Τιτήνων πολὺ φέρτερος ἦεν ἁπάντων,
Ὁππόσοι ναίουσ' ὑπὸ Τάρταρον εὐρώεντα.

Ἐν δ' ἄνδρες πολέμοιο δαήμονες ἐστιχόωντο,
Ἀργεῖοι λινοθώρηκες, κέντρα πτολέμοιο.

Ἀνδράσιν, ἠδὲ θεοῖς· πλείστην ἐπὶ γαῖαν ἵησιν.

Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἐπὶ πόντον ἀριπρεπὲς αἰθέρ' ἵκηται.

Ὁππότερός κεν πρῶτος ἐπιγράψας χρόα καλὸν
Φθήῃ ἐπευξάμενος διά τ' ἔντεα καὶ φόνον ἀνδρός.

Μήτηρ δ' ἐν κίσει ἐτίθει μενοεικέα δαῖτα,
Ὄψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.

Ποινήν τ' ἀντέκτισσίν τ' ὀρθὴν ὅς κ' ἀποδώσει
Τοῖς τίσουσί σε μυῶν στρατὸς, οὐδ' ὑπαλύξεις.

Τίέα μοὶ πρῶτον μυόφορβος δερπήσατο, [δορπήσατο,]
Θὴρ μεγάλῃ, κλονέοντα πτέρνας σιάλοιο τυχοῦσα.

Κνημῖδας μὲν πρῶτον ἐφήρμοσαν εἰς δύο μηρούς,
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, κνήμας δ' ἐκάλυπτεν.

Ὡς βατράχων στρατὸς ἔβρεμεν εὖτε γιγάντων·
Καὶ μύες κενταύρων μεγαλαύχων ἦσαν ὁμοῖοι.

Καὶ τρώγλας ἐνέδησα· φίλον δέ μοι ἦτορ ἰάνθη·
Καὶ πράσσει με τόκους· τὸ δὲ ῥίγιον ἀθανάτοισι.

Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε, καὶ ἤλασεν ὀξεῖ σχοίνῳ.

Ὠκιμίδης, ἁπαλοῖο δι' αὐχένος· ἤριπε δ' εὐθύς.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔσπασεν ἔγχος· ἐφωρμήθη δὴ καὶ αὐτῷ
Τρωγλοδύτῃ· ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλασε δ' ἔγχος·
Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον· ὡς δ' ἐνόησε
Κωσοφάγον φεύγοντα, βαθείαις ἔμπεσεν ὄχθαις.

Τρωγλοδύτην ἁπαλοῖο δι' αὐχένος εὐθὺς ἔτρωσεν·
Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον· ὡς δ' ἐνόησε
Κωσοφάγον φεύγοντα, βαθείαις ἔμπεσεν ὄχθαις·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης· ἀλλ' ἤλασεν αὐτόν.

Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε, καὶ ἤλασεν ὀξεῖ σχοίνῳ
Τρωγλοδύτην ἁπαλοῖο δι' αὐχένος· ἤριπε δ' εὐθὺς,
Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον, ὡς δ' ἐνόησε
Κοσοφάγον φεύγοντα, βαθείαις ἔμπεσεν ὄχθαις.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης, ἀλλ' ἤλασεν αὐτόν.

Τρωγλο-

Τρωγλοδύτην ἁπαλοῖο δι' αὐχένος τρῶσεν ἐπιφθὰς
Πέτρῳ μυλοειδεῖ· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε, καὶ ἤλασεν ὀξέϊ σχοίνῳ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔσπασεν ἔγχος· ἐφωρμήθησαν δὲ ἐπ' αὐτῷ·
Οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον· ἤριπε δ' εὐθύς·
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν (οὐδ' ἀφάμαρτε) καθ' ἧπαρ· ὡς δ' ἐνόησε
Κουσοφάγος, φεύγων βαθείης ἔμπεσεν ὄχθαις·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης, ἀλλ' ἤλασεν αὐτόν.

Φατραῖον δ' ἄρ' ἔπεφνεν ἀμύμων Ἐμβασίχυτρος,
Πίπτε δαὶ οἱ προπάροιθε, ἦτορ δ' ἔκτοσθε βεβήκει.

Ἔσχατος δ' ἐκ λίμνης ἀνεδύσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.

Τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτον
Αἶος Ὀριγανίων, μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα.

Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευε καθ' ὅμιλον.

Ὥρμησεν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν· ὁ δ' ὡς ἴδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
Ἥρωας κρατεροὺς, ἀλλ' ἔνδυνε βένθεσι λίμνης.

Ἦν δέ τις ἐν μυσὶ δὴ Μεριδάρπαξ ἔξοχος ἄλλων,
Κρείοντος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου.

Ὄρχαμος ὤν, ἄλλον μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα·
Ὃς μόνος ἐν μύεσιν ἠρίστευε καθ' ὅμιλον.

Οἴκαδ' ἰὼν, πολέμοιο μετασχεῖν παῖδ' ἐκέλευσεν·
Αὐτὸς δ' ἑστήκει γαυρούμενος, ὡς κατὰ λίμνην
Οὗτος ἀναρπάξαι βατράχων γενεὴν ἐπαπείλει·
Ἀγχοῦ δ' ἕστηκεν, μενεαίνων ἶφι μάχεσθαι·
Καὶ ῥήξας καρύου μέσσην ῥάχιν εἰς δύο μοίρας,
Φράγδην ἀμφοτέροισιν ἐν ὤμοις χεῖρας ἔθηκε.

Οἱ δὲ, τάχος δείσαντες, ἔβαν κατὰ λίμνην.

Οὐ μικρόν με πλήσσει Μεριδάρπαξ, ὃς κατὰ λίμνην.

Ἅρπαξ ἐν βατράχοισιν ἀμείβεται - - - -
Κινείσθω· οὕτω γὰρ ἁλώσεται ὅστις ἄριστος.

Ὥς ποτε καὶ κατὰ νῆα κατέκτανες ὄμβριμον ἄνδρα·
Καὶ μέγαν εὐκαλάδοντα, ἰδ' ἄγρια φῦλα Γιγάντων.

Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν ἐπὶ τοῦσδε κεραυνός.

Ἡ κρυερὴ μυοβατραχομαχίη τέλος ἔσχεν.

Δεῖξεν Τριπτολέμῳ τε, Διοκλεῖ τε πληξίππῳ,

Εὐμόλ-

Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῷ θ' ἡγήτορι λαῶν,
Δρησμοσύνην ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν.

Ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἱμερτὸν λειμῶνα,

Λευκίππη, Φαινώ τε, καὶ Ἠλέκτρη, καὶ Ἰάνθη,
Μηλόβοσίς τε, Τύχη τε. καὶ Ὠκυρόη καλυκῶπις.

Οἱ μὲν γὰρ Δρακάνῳ σ', οἱ δ' Ἰκάρῳ ἠνεμοέσσῃ,
Φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, δῖον γένος, Εἰραφιῶτα,
Οἱ δέ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινήεντι,
Ἄλλοι δ' ἐν Θήβαισιν, Ἄναξ, σε λέγουσι γενέσθαι,
Ψευδόμενοι· σὲ δ' ἔτικτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Πολλὸν ἀπ' ἀνθρώπων, κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.
Ἔςι δέ τῆς Νύσης ἄβατον ὄρος, ἀνθέον ὕλῃ,
Τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτοιο ῥοάων.

Ἄνδρες, ἀπ' Ἀρκαδίης, ἀλιήτορες, ἦ ῥ' ἔχομέν τι;
Μουσάων θεράπων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος.

Τὸν δ' οὔτ' ἄρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὔτ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.

Πόλλ' ἠπίςατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίςατο πάντα.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
Ἄμμι δίδου· τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπερύκοις.

Ἄργος ἄειδε, Θεά, πολυδίψιον· ἔνθεν ἄνακτες.

Εἵματα λυγρὰ φέρων, σὺν Ἀρίονι κυανοχαίτῃ.
Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, Μοῦσαι.

Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς
Ἑκτορέην ἄλοχον κατάγει κοίλας ἐπὶ νῆας·
Παῖδα δ', ἑλὼν ἐκ κόλπου ἐϋπλοκάμοιο τιθήνης,
Ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ πύργου· τὸν δὲ πεσόντα
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή·
Ἐκ δ' ἕλετ' Ἀνδρομάχην, ἠΰζωνον παράκοιτιν
Ἕκτορος· ἥν τέ οἱ αὐτῷ ἀριςῆες παναχαιῶν
Δῶκαν ἔχειν, ἐπίηρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρί·
Αὐτόν τ' Ἀγχίσαο κλυτὸν γόνον ἱπποδάμοιο,
Αἰνείαν, ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπόροισιν,
Ἐκ πάντων Δαναῶν, ἀγέμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.

Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε, καὶ ἔκφερε δηϊοτῆτος,
Ἥρω Πηλείδην· οὐδ' ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς.

Πῶς ἐπεφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες
Ψεῦδος;

Νὺξ μὲν ἔην μεσάτα, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα.

Ἀμφὶ

- - - - - - - - Ἀμφὶ δὲ πόρκης
Χρύσεος ἀςράπτει, καὶ ἐπ' αὐτὸ δίκροος δίη.

Φοῖβε ἄναξ, δῶρόν τοι ἑλὼν τόδ' Ὅμηρος ἔδωκα,
Ἧσιν ἐπιφροσύναις· σὺ δέ μοι κλέος ἐσθλὸν ὀπάζοις.

Ἀρχὴν μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριςον·
Φύντα δ', ὅπως ὤκιςα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι.

Οὐδέποτ' ἀμφὶ Διὸς τύμβῳ καναχήποδες ἵπποι
Ἅρματα συντρίψουσιν, ἐρίζοντες περὶ νίκης.

Ἔκλυον ἱδρώοντας· ἐπεὶ πολέμοιο κορέσθην.

Ἀνδράσι ληϊςῆρσιν ἐπ' ἀκτῆς δόρπον ἑλέσθαι.

Χερσὶ βαλὼν ἰοῖσιν ὅλων κατὰ φῦλα γιγάντων.

Μητρὸς· ἐπεὶ πόλεμος χαλεπὸς πάσῃσι γυναιξίν.

Σῶμα τόγ' ἐσπείραντο διὰ χρυσέην Ἀφροδίτην.

Καλλίςῳ κατέπεφνεν ἐπ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

Οἴκοθεν· ἀλλὰ παρεῖχεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

Σύλλεγον ὀςέα λευκὰ βοὸς κατατεθνειῶτος.

Ἡμεῖς δ' ἀμπεδίου Σιμοέντιον ἥμενοι αὔτως.

Φάτγανα κωπήεντα, καὶ αἰγανέας δολιχαύλους.

Ἄσμενοι ἐσσυμένως τε ἀπείρυσαν ὠκύαλον νηῦν.

Φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον ἀνέςιον ἠδ' ἀθέμιςον.

Ποντοπορεῖν ἤμελλον ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν.

Μηδέποτ' ἐν πόντῳ· καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα.

Οἴκαδε νοςήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Πημανθεὶς· ἀλλ' αὖθις ἀπήμονες οἴκαδ' ἵκοισθε.

Πεντήκοντ' ἦσαν πυρὸς ἐσχάραι· ἐν δὲ ἑκάςῃ
Πεντήκοντ' ὀβελοί· περὶ δὲ κρέα πεντήκοντα·
Τρὶς δὲ τριηκόσιοι περὶ ἓν κρέας ἦσαν Ἀχαιοί.

Ἡσίοδ', ἔκγονε Δίου, ἑκόντα με ταῦτα κελεύεις
Εἰπέμεν· αὐτὰρ ἐγὼ μάλα τοι πρόφρων ἀγορεύσω.

Κάλλιςον μὲν τῶν ἀγαθῶν ἔςαι, μέτρον εἶναι
Αὐτὸν ἑαυτῷ· τῶν δὲ κακῶν ἔχθιςον ἁπάντων,
Εὔνουν εἶναι ἑαυτῷ ἀεὶ, χρόνον εἰς τὸν ἅπαντα.
Ἄλλο δὲ πᾶν, ὅ τι σῷ θυμῷ φίλον ἐςὶν, ἐρώτα.

Εἰ μὴ κερδαίνειν ἀπὸ τῶν αἰσχρῶν ἐθέλοιεν·
Οἱ δ' ἀγαθοὶ τιμοῖντο· δίκη δ' ἀδίκοισιν ἐπείη·
Εὔχεσθαι δὲ θεοῖς· ὅ τι πάντων ἐστὶν ἄμεινον.

Ὡς μὲν ἐμῇ γνώμῃ, φρένες ἐσθλαὶ σώμασιν ἀνδρῶν.

Κοινὰς ὠφελίας ἰδίαις μόχθοισι πορίζειν.

Γιγνώσκειν τὰ παρόντ' ὀρθῶς, καιρῷ δ' ἅμ' ἕπεσθαι.

Οἷς αὐτὸς κίνδυνος ἐπὶ πραχθεῖσιν ἕπηται.

Λυπηθέντ' ἐλάχιστα θανεῖν, ἡσθέντα τε πλεῖστα.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον Ὅμηρον.

- - - - - - καὶ τέλος ἔλθῃ ὁμοιΐου πτολέμοιο.

Οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον καὶ Ὀρέστην.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.

Κάδδ' αὐτοῦ λίνα χεῦον ἐπ' ἠλάκατα τανύσαντες.

Ἑβδομάτῃ· δ' ἤπειτα κατήλυθεν ἱερὸν ἦμαρ.

Ἑβδομάτῃ δ' ἠοῖ λίπομεν ῥόον ἐξ Ἀχέροντος.

Ἑβδόμη ἦν ἱερή.

Ἦμος ὅτ' αἰζηοὶ Δημήτερα βωλοτομεῦσι.

Γρουνὸν μὲν δαίοντο· μέγας δ' Ἥφαιστος ἀνέστη.

Βουλῇ, καὶ μύθοισι, καὶ ἠπεροπηΐδι τέχνῃ.

- - - ἦτ' ἄκρης θῖνα Γλαυκώπιον ἴζει.

Ψυχρὸν δέος εἷλε.

Δωρήσω τρίποδα χρυσοὔατον.

Φήμη δ' εἰς στρατὸν ἦλθε.

Φοινίσσετο δ' αἵματι γαῖα.

Τίωνοι δ' ἑτέρωσε κάθιζον.

Χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἐρύσας
Τάμνεν ἀτειρέϊ χαλκῷ.

Συρίζουσα λόγχη.

Βαρύ-

Βαρύβρομα ἰωΰσσοντες.

Ἀπὸ ξυςοῦ.

Κερκώπων ἀγορὴν κακομήχανον.

Δαΐφρων Πηνελόπεια.

Διογένειαν, Παμμερόπην, Σαισάραν.

Οἰχαλίας ἅλωσις.

INDEX RERUM

IN

ODYSSEA, HYMNIS, &c.

MAXIME MEMORABILIUM.

A.

B.

C.

Cyclo-

D.

E.

M.

Pharus,

R.

S.

T.

Tarta-

Ulyss-

FINIS.

